

2000

การพัฒนาหลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี

นางจิราพร นุ่มฤทธิ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2550

**A Development of Early Childhood Curriculum with the Use
of Local Substance of Lopburi Province**

Mrs. Chiraporn Numrit

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Curriculum and Instruction

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2007

ชื่อวิทยานิพนธ์ การพัฒนาหลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี
ผู้วิจัย นางจิราพร นุ่มฤทธิ์ **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)
อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร.ประภาพรณ เอี่ยมสุภานิต (2) อาจารย์ ดร.อุมาพร
 หล่อสมฤดี **ปีการศึกษา** 2550

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ(1) พัฒนาหลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี (2) ประเมินคุณภาพของหลักสูตรปฐมวัยศึกษาโดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการทดลองหลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี เป็นเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2/2 ที่กำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนเมืองใหม่ (ชลอรายราษฎร์รังสฤษฎ์) จำนวน 40 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรปฐมวัยศึกษา หลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรีที่พัฒนาขึ้น แผนการจัดประสบการณ์ แบบประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสมของหลักสูตรปฐมวัย แบบประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสมของแผนการจัดประสบการณ์ แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ และเจตคติที่มีต่อท้องถิ่น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรีที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วยเนื้อหา 3 ด้าน ได้แก่ สถานที่สำคัญและแหล่งท่องเที่ยว งานเทศกาลการละเล่น ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม การประกอบอาชีพและภูมิปัญญาท้องถิ่น สำหรับการประเมินคุณภาพของหลักสูตรพบว่า หลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น วัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม และการประเมินผล มีความสอดคล้องกันอีกทั้งเหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็กและเมื่อนำไปจัดประสบการณ์ให้เด็กปฐมวัย พบว่า สามารถส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม และด้านสติปัญญาอีกทั้งทำให้เด็กมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับท้องถิ่นจังหวัดลพบุรีในด้านต่าง ๆ และส่งเสริมให้เด็กมีเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่น

คำสำคัญ หลักสูตรที่ใช้สาระท้องถิ่น ปฐมวัยศึกษา จังหวัดลพบุรี

Thesis Title: A Development of Early Childhood Curriculum with the Use of Local Substance of Lopburi Province

Researcher: Mrs.Chiraporn Numrit; **Degree:** Master of Education (Curriculum and Instruction); **Thesis advisors:** (1) Dr.Prapapun Iamsupasit ,Associate Professor; (2) Dr.Umaporn Lorsomruedee; **Academic year:** 2007

ABSTRACT

The purposes of this research were to (1) develop Early childhood Curriculum with the use of Local Substance Lopburi province. (2) to evaluate Early Childhood with the use of Local Substance of Lopburi Province.

The sample of experimental employed by specific selection for develop a local curriculum of Early childhood education by using Local Substance commcerning 101 were 40 kindergarten pupils of second year, Class 2/2 Research instruments included a questionnaire on the needs to developed local curriculum of 5 years old pupils, an increasing development of local curriculum. An Experience organizing plan with the use of local Substance of Lopburi Province, a appropriate incorporation Evaluation and suitable of Early childhood Curriculum with the use of Substance in Lopburi Province, a appropriate incorpotration Evaluation and suitable of an Experience orgarizing plan. An Observation Learning Behaviour Evaluation and Attitude Toward Local. Statistics procedures for data analysis included percentage mean, and standard deviation.

Research finding that Early Childhood Curriculum with the use of Substance improved and incorporated development with Local needs in curriculum of 5 factors those are : background history and biography of important persons, Geographical Condition and important and Tourism Places, festival and Traditional Plays Customs and Cultures, Career and Local wisdom. And the results of evaluate curriculum found that curriculums appropriate with a local needs of objective Contents activities and evaluate appropriate with students, Age and Children Growth to assist pupils gain knowledge, understanding in Localized of Lopburi province in various sides and support children to have good attitude toward Locality.

Keywords : Curriculum in Usage of Local Substance, Early childhood Education Lopburi Province

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร. ประภาพรรณ เอี่ยมสุภานิต และ อาจารย์ ดร.อุมาพร หล่อสมฤติ กรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำ และให้ความช่วยเหลือตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ นับตั้งแต่วันเริ่มต้นจนสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ รวมทั้งอาจารย์ทุกท่านที่เป็นคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่กรุณาตรวจแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะครั้งสุดท้าย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของทุกท่านและกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่กรุณาตรวจแก้ไขเครื่องมือในการวิจัย นอกจากนี้ ขอขอบพระคุณอาจารย์บุญช่วย สองกุล ที่ได้ให้ข้อมูลและรายละเอียดเกี่ยวกับท้องถิ่น ซึ่งเป็นเครื่องมือและข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียน คณะครู ผู้ปกครองนักเรียน ศิษยานิเทศก์ และผู้เกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ได้ให้ความสะดวก ให้ความร่วมมือและช่วยเหลืออย่างยิ่ง ในการออกแบบสอบถามและการศึกษาทดลอง

อนึ่งกำลังใจเป็นส่วนสำคัญในความสำเร็จของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ โดยมีบุคคลในครอบครัวอาจารย์ทวีศักดิ์ นุ่มฤทธิ นายศุภศิษย์ นุ่มฤทธิ และนางสาววิรัชชา นุ่มฤทธิ ซึ่งทุกคนเป็นกำลังใจและสนับสนุนเป็นอย่างดี ซึ่งผู้วิจัยถือว่ามีค่าเป็นอย่างยิ่ง

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบบูชาพระคุณแด่ บิดา มารดา ตลอดจนทั้งคณาจารย์ผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนและชี้แนะแนวทางการศึกษาแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

จิราพร นุ่มฤทธิ

มีนาคม 2551

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	5
หลักสูตร.....	6
หลักสูตรที่ใช้สาระท้องถิ่น.....	15
ความรู้เกี่ยวกับเด็กปฐมวัย.....	29
หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546.....	41
สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี.....	55
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	76
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	80
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	80
ขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตร.....	80
เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	85
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	89
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	91
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	92
การพัฒนาหลักสูตรปฐมวัยศึกษาโดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี.....	92
การประเมินคุณภาพของหลักสูตรระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี.....	98

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	136
สรุปการวิจัย.....	136
อภิปรายผล.....	139
ข้อเสนอแนะ.....	142
บรรณานุกรม.....	143
ภาคผนวก.....	149
ก แบบสอบถามความต้องการ ในการพัฒนาหลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี.....	150
ข หลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี.....	157
ค แผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี.....	168
ง แบบประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสม ของหลักสูตรปฐมวัยโดยใช้สาระท้องถิ่น.....	413
จ แบบประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสม ของแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้สาระท้องถิ่น.....	416
ฉ แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้และเจตคติที่มีต่อท้องถิ่นระหว่างเรียน.....	420
ช รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	425
ประวัติผู้วิจัย.....	427

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 แสดงคุณลักษณะตามวัยของเด็กอายุ 5 ปี.....	45
ตารางที่ 4.1 แสดงข้อมูลความต้องการของท้องถิ่นในการพัฒนาหลักสูตรปฐมวัยศึกษา.....	93
ตารางที่ 4.2 แสดงข้อมูลเด็กแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้และเจตคติที่มีต่อท้องถิ่น ระหว่างเรียน หน่วยงานพระกาฬ	101
ตารางที่ 4.3 แสดงข้อมูลเด็กแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้และเจตคติที่มีต่อท้องถิ่น ระหว่างเรียน หน่วยงานวิทยากรฯ.....	107
ตารางที่ 4.4 แสดงข้อมูลเด็กแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้และเจตคติที่มีต่อท้องถิ่น ระหว่างเรียน หน่วยงานเทศบาลเมืองโตะจันลิง	114
ตารางที่ 4.5 แสดงข้อมูลเด็กแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้และเจตคติที่มีต่อท้องถิ่น ระหว่างเรียน หน่วยงานทุ่งทานตะวัน	120
ตารางที่ 4.6 แสดงข้อมูลเด็กแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้และเจตคติที่มีต่อท้องถิ่น ระหว่างเรียน หน่วยงานสัตว์ลพบุรี.....	126
ตารางที่ 4.7 แสดงข้อมูลเด็กแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้และเจตคติที่มีต่อท้องถิ่น ระหว่างเรียน หน่วยงานไร่เค็มดินสอพอง	132

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญ ในการพัฒนามนุษย์ให้เป็นผู้ที่มีคุณภาพ มีความสามารถในการพัฒนาตนเอง พัฒนาชุมชน และประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการศึกษาของไทยที่ผ่านมาเกิดปัญหาที่เด็กจะคิดและทำไม่เป็น ไม่สามารถแก้ปัญหที่เกิดขึ้นในการดำรงชีวิตของตนเองได้ ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากการจัดการศึกษาให้แก่เด็กไทยที่ผ่านมาเน้นจัดการศึกษาในรูปแบบเน้นการท่องหนังสือ และเรียนเฉพาะในห้องเรียน หลักสูตรที่ใช้มีเนื้อหาที่ถูกกำหนดมาจากส่วนกลางเช่นเดียวกันทั้งหมด ไม่ว่าโรงเรียนจะอยู่ในท้องถิ่นใด มีสภาพแวดล้อม ทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมที่ต่างกันอย่างไร แต่ผู้เรียนที่อยู่ในทุกภูมิภาคก็ต้องเรียนหลักสูตรเดียวกัน จึงส่งผลให้ผู้เรียนขาดความรู้ที่เชื่อมโยงกับท้องถิ่นของตนเองที่อาศัยอยู่ เกิดความรู้สึกแปลกแยกกับสังคม ชุมชนที่อยู่ (วีรบุช ปิณฑวณิช 2543 : 16 – 23)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในหมวด 4 มาตรา 27 กำหนดให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางในการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพและให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ตามมาตรา 7 กำหนดไว้ว่าในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ส่วนในมาตรา 29 ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญา และวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาระหว่างชุมชน

นอกจากนี้แล้ว กรมวิชาการ (2546 : 3) ได้กล่าวไว้ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ตามปรัชญาการศึกษาปฐมวัย ที่ว่าการศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดู และการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติ และพัฒนาการ ของเด็กแต่ละคนตามศักยภาพ ภายใต้บริบทสังคม-วัฒนธรรม ที่เด็กอาศัยอยู่ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานของคุณภาพชีวิต ให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคม

เด็กปฐมวัยศึกษาเป็นวัยที่มีความสำคัญที่สุดสำหรับพัฒนาการของชีวิตมนุษย์ จะมีผลต่อการวางรากฐานที่สำคัญต่อบุคลิกภาพของเด็กเมื่อเจริญเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ นั่นก็หมายความว่า การปลูกฝังความคิดความเชื่อ คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ถูกต้องตลอดจนทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นในการดำรงชีวิตควรจะทำเมื่อยังเป็นเด็ก เขียวหา เคชะคุปต์ (2542 : 83 – 84) ได้เสนอหลักในการจัดหลักสูตรสำหรับเด็กปฐมวัยที่สำคัญ คือ หลักสูตรควรเน้นสภาพชีวิตจริง กิจกรรมที่จัดควรเปิดโอกาสให้เด็กรู้จักแก้ปัญหาให้เด็กเรียนและทำงานร่วมกับผู้อื่น เกิดความรู้สึกที่ดีงามต่อตนเองและผู้อื่น และให้เด็กได้มีโอกาสแสดงความรู้สึกนึกคิดของตนอย่างอิสระ ได้พัฒนาความคิดรวบยอดเกี่ยวกับตนเอง ขณะเดียวกันควรเน้นการปรับตัวของเด็ก เพื่อให้เด็กได้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ หลักสูตรควรเน้นการพัฒนาการด้านสติปัญญา และตารางเวลาที่ใช้ในแต่ละวัน ควรยืดหยุ่นตามความสนใจและความต้องการของเด็ก

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของจังหวัดลพบุรีในปัจจุบัน ได้จัดอบรมผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้ปฏิบัติหน้าที่สอนระดับปฐมวัยทุกโรงเรียน โดยศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ให้มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ซึ่งเป็นหลักสูตรแกนกลาง และให้โรงเรียนต่าง ๆ จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของตนเอง โดยให้สนองความต้องการของผู้เรียน รวมทั้งสภาพของท้องถิ่น

ดังนั้น เพื่อให้เด็กปฐมวัยศึกษา ได้ศึกษาเนื้อหาและมีความรู้ความเข้าใจเรื่องราวที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของท้องถิ่นตนเอง มีความรักท้องถิ่นที่อาศัยอยู่ รู้จักระเบียบ ประเพณี วัฒนธรรมของท้องถิ่น และเพื่อให้บุคลากรในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นปฐมวัยศึกษา รวมทั้งสถานศึกษาจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศึกษา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับนโยบายของการจัดการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งใช้เป็นหลักสูตรแกนกลาง ในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ผู้วิจัยจึงได้จัดทำวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรีขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อพัฒนาหลักสูตรปฐมวัยศึกษาโดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี
- 2.2 เพื่อประเมินคุณภาพของหลักสูตรระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี

3. ขอบเขตของการวิจัย

3.1. ประชากร

ประชากร คือ เด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนเมืองใหม่ (ชลอราษฎร์รังสฤษฎ์) 2 ห้องเรียน ๆ ละ 40 คน จำนวน 80 คน

3.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง คือ เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2/2 โรงเรียนเมืองใหม่ (ชลอราษฎร์รังสฤษฎ์) 1 ห้องเรียน จำนวน 40 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

4. นิยามศัพท์

4.1 หลักสูตรปฐมวัยศึกษาโดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี หมายถึง หลักสูตรที่พัฒนาขึ้น โดยใช้ข้อมูลด้านต่าง ๆ ในจังหวัดลพบุรี เพื่อจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กปฐมวัยในจังหวัดลพบุรี โดยปรับจากหลักสูตรแกนกลาง เพื่อให้สอดคล้องตามสภาพและความต้องการของท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรี ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีพัฒนาการทั้ง 4 ด้านเป็นไปตามวัย รวมทั้งรัก ห่วงแหน และมีเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่นของตนเอง สามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข

4.2 เด็กปฐมวัยศึกษา หมายถึง เด็กที่มีอายุระหว่าง 5 ปี – 5 ปี 11 เดือน 29 วัน กำลังเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนเมืองใหม่ (ชลอราษฎร์รังสฤษฎ์) อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี

4.3 สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี หมายถึง ข้อมูลด้านต่าง ๆ ในจังหวัดลพบุรี ประกอบด้วย 4 อำเภอ คือ อำเภอเมืองลพบุรี อำเภotáวัง อำเภอบ้านหมี่ และอำเภอโคกสำโรง ที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 และมีเนื้อหาจำนวน 3 ด้าน คือ สถานที่สำคัญ และแหล่งท่องเที่ยว งานเทศกาลการละเล่น ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม การประกอบอาชีพและภูมิปัญญาท้องถิ่น นำมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรปฐมวัยศึกษา

4.4 คุณภาพของหลักสูตรระดับปฐมวัยศึกษา หมายถึง หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นแล้วมีความสอดคล้องกับสภาพความต้องการของท้องถิ่น และสามารถพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยเกี่ยวกับท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ อีกทั้งส่งเสริมให้เด็กมีเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่น

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

5.1 ครูผู้สอนระดับปฐมวัยในจังหวัดลพบุรีได้แนวทางการพัฒนาหลักสูตร และแผนการจัดประสบการณ์ โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี

5.2 ครูผู้สอนระดับอื่น ๆ สามารถนำไปใช้ในการวางแผนปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาหลักสูตร ที่ใช้ในสาระในท้องถิ่นได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

5.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต่าง ๆ และหน่วยงานอื่น ในระดับนโยบายได้แนวทางการพัฒนาหลักสูตรและแผนการจัดประสบการณ์ ที่เอื้อต่อเด็กระดับปฐมวัยโดยใช้สาระท้องถิ่น

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาหลักสูตรปฐมวัยศึกษาโดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย ดังนี้

1. หลักสูตร
 - 1.1 ความหมายของหลักสูตร
 - 1.2 ความสำคัญของหลักสูตร
 - 1.3 หลักสูตรแกนกลาง
 - 1.4 องค์ประกอบของหลักสูตร
 - 1.5 แนวคิดในการพัฒนาหลักสูตร
2. หลักสูตรที่ใช้สาระท้องถิ่น
 - 2.1 ความหมายของหลักสูตรท้องถิ่น
 - 2.2 ความสำคัญของหลักสูตรท้องถิ่น
 - 2.3 กระบวนการและขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรโดยใช้สาระท้องถิ่น
 - 2.4 การนำหลักสูตรโดยใช้สาระท้องถิ่น ไปใช้
 - 2.5 การประเมินหลักสูตร โดยใช้สาระท้องถิ่น
3. ความรู้เกี่ยวกับเด็กปฐมวัย
 - 3.1 ความสำคัญของการศึกษาปฐมวัย
 - 3.2 พัฒนาการเด็กปฐมวัย อายุ 5 ปี
 - 3.3 การจัดประสบการณ์เด็กปฐมวัย อายุ 5 ปี
 - 3.4 การจัดประสบการณ์แบบบูรณาการเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย
 - 3.5 การวัดและประเมินพัฒนาการ
4. หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546
 - 4.1 ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย
 - 4.2 หลักการ
 - 4.3 จุดหมาย
 - 4.4 คุณลักษณะตามวัย
 - 4.5 สาระการเรียนรู้
 - 4.6 การจัดประสบการณ์
 - 4.7 การประเมินพัฒนาการ

5. สารสะท้อนถึงจังหวัดลพบุรี

5.1 ความรู้เกี่ยวกับจังหวัดลพบุรี และภูมิปัญญาท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรี

5.2 แนวทางในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาร่วมในการจัดการศึกษาและการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นให้แก่เด็กปฐมวัย

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยในประเทศ

6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. หลักสูตร

1.1 ความหมายของหลักสูตร

ได้มีนักการศึกษาหลายท่านให้ความหมายของหลักสูตร ดังนี้

วิชัช วงษ์ใหญ่ (2537 : 6) กล่าวถึง ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตรคือ มวลประสบการณ์ทั้งหลายที่ทางโรงเรียนจัดให้แก่นักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ และพัฒนาตนเอง ไปในทิศทางที่พึงปรารถนา

ชูศรี สุวรรณโชติ (2542 : 41) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า ประมวลประสบการณ์ทุกชนิดที่ครูสร้างสรรค์ให้กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข และความเจริญอกงาม

ธำรง บัวศรี (2542 : 7) ได้ให้นิยามศัพท์ของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตร คือ แผนซึ่งได้ออกแบบจัดทำขึ้นเพื่อแสดงถึงจุดหมาย การจัดเนื้อหากิจกรรมและมวลประสบการณ์ในแต่ละโปรแกรมการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ตามจุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้

สาธิตี อุดมผล (2542 : 18) ได้กล่าวถึงความหมายของหลักสูตรว่า หลักสูตรหมายถึง โครงการหรือแผนการศึกษาที่สร้างขึ้น ประกอบไปด้วยเนื้อหาสาระของมวลประสบการณ์ทางการเรียน กิจกรรมและกระบวนการในการจัดการเรียนการสอนที่ได้ จัดเรียงลำดับขั้นตอนที่เหมาะสม เพื่อมุ่งหวังให้ผู้เรียนได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่กำหนดไว้

เอกวิทย์ ณ ถลาง (อ้างถึงในสมบัติ สุวรรณพิทักษ์ 2543 : 3) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรว่า หมายถึง มวลประสบการณ์ทั้งหลายที่จัดให้เด็กได้เรียนเนื้อหาวิชา ทักษะ ทักษะ พฤติกรรม กิจกรรม สิ่งแวดล้อม ฯลฯ เมื่อประมวลเข้ากันแล้วก็เป็นประสบการณ์ที่ผ่านเข้าไปในการรับรู้ของเด็ก

ปัญหา หิรัญรัศมี (อ้างถึงในสมบัติ สุวรรณพิทักษ์ 2543 : 1-2) ได้เขียนอธิบายความหมายของหลักสูตรว่า Curriculum ตรงกับคำว่า หลักสูตรอันหมายถึง ประมวลประสบการณ์หรือกิจกรรม ตลอดจนรายวิชาต่าง ๆ ที่ทางสถาบันการศึกษาได้จัดขึ้น ทั้งในเวลาเรียนปกติและนอกเวลาเรียนปกติ เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทั้งทางด้านสติปัญญาว่า ความรู้สึก ทักษะคิด อารมณ์ และทางด้านร่างกายไปในทางที่ดี

กรมวิชาการ (2543 : 6) ได้กล่าวว่า หลักสูตรคือ “ข้อกำหนดแผนการเรียนการสอนเพื่อนำไปสู่ความมุ่งหมายตามแผนการศึกษาแห่งชาติ หลักสูตรประกอบด้วย จุดหมาย หลักการ โครงสร้าง จุดประสงค์ การเรียนรู้ (แต่ละรายวิชา) เนื้อหาของรายวิชา สื่อการเรียนการสอน วิธีการสอนและการประเมินผล”

สำลี รักสุทธี (2544 : 10) ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า มวลประสบการณ์หรือกิจกรรมให้แก่ผู้เรียนทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านความรู้ ความคิด เจตคติในทิศทางที่พึงประสงค์

จากความหมายของหลักสูตร สรุปได้ว่า หลักสูตรหมายถึงมวลความรู้และประสบการณ์ ตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนเป็นผู้จัดและรับผิดชอบ ให้ผู้เรียนทั้งในและนอกห้องเรียน ได้เกิดการเรียนรู้ และพัฒนาตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

1.2 ความสำคัญของหลักสูตร

การจัดการศึกษาในทุก ๆ ระดับให้มีประสิทธิภาพนั้น ต้องอาศัยหลักสูตรเป็นหลัก หรือเป็นแนวทางในการจัด ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า หลักสูตรถือเป็นตัวกำหนดประสิทธิภาพของการศึกษา ดังนั้นนักการศึกษาได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรไว้ ดังนี้

ก่อ สวัสดิพานิชย์ (2532 : 13) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรไว้ดังนี้

1. หลักสูตรเป็นเอกสารของทางราชการ เป็นบัญญัติของรัฐบาล โดยผ่านทางกระทรวง ศึกษาธิการ เพื่อให้บุคคลที่ทำการเกี่ยวกับการศึกษารับไปปฏิบัติตามโรงเรียน ต้องยึดหลักสูตรเป็นแบบฉบับในการดำเนินงาน

2. หลักสูตรเป็นมาตรฐานของการศึกษา เพื่อควบคุมการเรียนการสอนในสถานศึกษาระดับต่าง ๆ ซึ่งโรงเรียนจะต้องสอนให้ถึงมาตรฐานนี้

3. หลักสูตรเป็นเครื่องมือของกระทรวงศึกษาธิการในการควบคุมงานของโรงเรียน หลักสูตรเป็นเครื่องมือที่ใช้ควบคุมงานได้ เป็นการควบคุมทั้งส่วนที่เกินและขาด

4. หลักสูตรเป็นมาตรฐานสำหรับให้กระทรวงศึกษาธิการใช้เป็นเครื่องมือ ในการทดสอบนักเรียนและ โรงเรียนด้วยการออกข้อสอบตามหลักสูตร เพื่อทดสอบมาตรฐานของโรงเรียนและนักเรียนได้

ประกอบ สมร่าง (2537 : 14) กล่าวว่า หลักสูตรมีความสำคัญยิ่งต่อการจัดการศึกษา เพราะหลักสูตรเป็นแนวทาง และเกณฑ์มาตรฐานในการจัดการศึกษา เป็นแผนปฏิบัติงานของผู้บริหาร และครูผู้สอน หลักสูตรจะช่วยให้สามารถพัฒนาผู้เรียนไปสู่คุณลักษณะที่ต้องการ ทั้งด้านคุณภาพชีวิต การประกอบอาชีพ การดำรงตนในสังคม นอกจากนี้หลักสูตรยังเป็นตัวบ่งชี้หรือกำหนดทิศทางทางการศึกษาว่า จะจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอย่างไร เพราะหลักสูตรจะระบุจุดหมาย เนื้อหาสาระ เวลาเรียน และการประเมินผล เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติไว้อย่างครบถ้วน จนกล่าวได้ว่าหลักสูตรเป็นยุทธศาสตร์ของการศึกษา ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จที่ต้องการ

ราตี ทองสวัสดิ์ (2539 : 61) กล่าวถึง ความสำคัญของหลักสูตรว่า หลักสูตรมีความสำคัญและจำเป็นในการจัดการศึกษา เพราะถ้าไม่มีหลักสูตรเป็นแกนแล้ว การจัดการศึกษาให้เด็กก็จะเป็นไปตามความพอใจของคนบางกลุ่ม ดังเช่นที่เป็นปัญหาในปัจจุบันที่ว่า โรงเรียนส่วนใหญ่เอาเนื้อหาในชั้นประถมมาสอนให้เด็กปฐมวัย เพื่อให้เป็นที่พอใจแก่ผู้ปกครอง การกระทำเช่นนี้ไม่สามารถบอกได้ว่าเป็นสิ่งที่ดีมีประโยชน์ต่อเด็กหรือไม่ ซึ่งผลเสียอาจเกิดกับเด็กในระยะยาว ดังนั้นหลักสูตรที่ดีย่อมจะเป็นแนวทางให้ครูจัดประสบการณ์ได้เหมาะสมกับเด็กในวัยนี้ และการมีหลักสูตรที่แน่นอนย่อมจะช่วยให้ง่ายต่อการที่จะควบคุมให้การศึกษามีมาตรฐานดียิ่งขึ้น

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2539 : 6) กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรดังนี้

1. งานด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน ทำให้การศึกษาคำนึงไปสู่เป้าหมายที่วางไว้

2. งานด้านหลักสูตร ทำให้การศึกษามีประสิทธิภาพและผลตามเป้าหมาย

3. หลักสูตรเปรียบเสมือนแบบแปลนการจัดการเรียนการสอน การพัฒนา

หลักสูตรบอกไว้ว่า วัตถุประสงค์ที่ต้องการมีอะไรบ้าง จะใช้อะไรเป็นวัสดุอุปกรณ์ จะสอนอย่างไร จัดเตรียม การสอนอย่างไร เพื่อช่วยในด้านการเรียนการสอน หลักสูตรจึงมีความสำคัญเป็นแผนยุทธศาสตร์ ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จที่ต้องการ เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของครู ที่จะจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียน ได้มีความรู้ ทักษะ ความประพฤติ มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ

ไชยรัตน์ ทิพย์สุภาพกุล (2541 : 13 – 14) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตรเป็นเสมือนหัวใจของการศึกษา เพราะหลักสูตรเป็นตัวกำหนดทิศทางในการจัดการศึกษาของประเทศตามความมุ่งหมายของแผนการศึกษาชาติ หลักสูตรเป็นตัวนำที่ทำให้เกิดความรู้ การเสริมสร้างทักษะ การปลูกฝังทัศนคติ ถิ่นนิยมต่าง ๆ การเจริญเติบโต และพัฒนาการ

ในทุก ๆ ด้านของผู้เรียน ตลอดจนการถ่ายทอดขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของชาติ และท้องถิ่น หลักสูตรจึงมีผลโดยตรงต่อผู้เรียน สังคม และประเทศชาติ

ธีรารัง บัวศรี (2542 : 10) กล่าวว่า “ถ้าไม่มีหลักสูตร” การที่จะให้การศึกษาแก่เยาวชนและประชากรของชาติย่อมทำไม่ได้ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าหลักสูตรเป็นเครื่องมือที่ถ่ายทอดเจตนาธรรม หรือเป้าประสงค์ของการศึกษาแห่งชาติลงสู่การปฏิบัติ อาจกล่าวได้ว่าหลักสูตรคือสิ่ง ที่นำเอาความมุ่งหมายและนโยบายการศึกษา ไปแปลงเป็นการกระทำขั้นพื้นฐานในโรงเรียน หรือสถานศึกษา ถ้าจะกล่าวว่าหลักสูตรคือ หัวใจของการศึกษาก็คงไม่ผิด เพราะถ้าปราศจากหลักสูตร แล้วการศึกษาก็ย่อมดำเนินไปไม่ได้

สรุปได้ว่า หลักสูตรมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็น ตัวกำหนดทิศทางของการศึกษาให้เป็นไปในแนวเดียวกัน เพื่อพัฒนาบุคลากรแต่ละระดับการศึกษา ในประเทศ ให้มีคุณลักษณะที่เหมาะสมตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้

1.3 หลักสูตรแกนกลาง

หมายถึง หลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำขึ้น เพื่อให้โรงเรียนต่าง ๆ ได้นำไปปรับและจัดเนื้อหาสาระกิจกรรมต่าง ๆ ให้เข้ากับสภาพความต้องการของท้องถิ่น เช่น

1.3.1 หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้กล่าวถึงรายละเอียดของหลักสูตร การศึกษาปฐมวัยแยกเป็น 2 ส่วน คือ

1. หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี
2. หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี (ซึ่งรายละเอียดของ หลักสูตรจะกล่าวไว้ในวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ข้อ 4 หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546)

1.3.2 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

กระทรวงศึกษาธิการ (2544) ได้กล่าวถึง หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ไว้ดังนี้

1) หลักการ เพื่อให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นไปตามแนวนโยบาย การจัดการศึกษาของประเทศ จึงกำหนดหลักการของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ดังนี้

1.1 เป็นการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มุ่งเน้นความเป็นไทย ควบคู่กับความเป็นสากล

1.2 เป็นการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนจะได้รับการศึกษาอย่าง เสมอภาค และเท่าเทียมกัน โดยสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

1.3 ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาและเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด สามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ

1.4 เป็นหลักสูตรที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระ เวลา และการจัดการเรียนรู้

1.5 เป็นหลักสูตรที่จัดการศึกษาได้ทุกรูปแบบ ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์

2) จุดหมาย หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมีความเป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดจุดหมายซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดังต่อไปนี้

2.1 เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธ ศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์

2.2 มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียน และรักการค้นคว้า

2.3 มีความรู้อันเป็นสากล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ มีทักษะและศักยภาพในการจัดการ การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี ปรับวิธีการคิด วิธีการทำงาน ได้เหมาะสมกับสถานการณ์

2.4 มีทักษะและกระบวนการ โดยเฉพาะทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ทักษะการคิด การสร้างปัญญา และทักษะในการดำเนินชีวิต

2.5 รักการออกกำลังกาย ดูแลตนเองให้มีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี

2.6 มีประสิทธิภาพในการผลิตและการบริโภค มีค่านิยมเป็นผู้ผลิตมากกว่าเป็นผู้บริโภค

2.7 เข้าใจในประวัติศาสตร์ของชาติไทย ภูมิใจในความเป็นไทย เป็นพลเมืองดี ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2.8 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภาษาไทย ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี กีฬา ภูมิปัญญาไทย ทรัพยากรธรรมชาติและพัฒนาดังแวดล้อม

2.9 รักประเทศไทยและท้องถิ่น มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามให้สังคม

3) โครงสร้าง เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามหลักการ จุดหมาย มาตรฐานการเรียนรู้ ที่กำหนดไว้ให้สถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องมีแนวปฏิบัติในการจัดหลักสูตร สถานศึกษา จึงได้กำหนดโครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานดังนี้

3.1 ระดับช่วงชั้น กำหนดหลักสูตรเป็น 4 ช่วงชั้น ตามระดับ พัฒนาการของผู้เรียนดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3
ช่วงชั้นที่ 2	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6
ช่วงชั้นที่ 3	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3
ช่วงชั้นที่ 4	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

3.2 สารการเรียนรู้ กำหนดสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยองค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะหรือค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนเป็น 8 กลุ่ม ดังนี้

- * ภาษาไทย
- * คณิตศาสตร์
- * วิทยาศาสตร์
- * สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- * สุขศึกษาและพลศึกษา
- * ศิลปะ
- * การงานอาชีพและเทคโนโลยี
- * ภาษาต่างประเทศ

จากรายละเอียดของหลักสูตรแกนกลางที่กล่าวมา สรุปได้ว่า หลักสูตรแกนกลางได้กำหนดจุดหมาย เนื้อหาสาระ และกิจกรรมอย่างกว้าง ๆ ไว้ให้ผู้ปฏิบัตินำไปปรับ และจัดเนื้อหาสาระ กิจกรรมต่าง ๆ ให้เข้ากับสภาพแวดล้อม สังคม ปัญหา และความต้องการของท้องถิ่นแต่ละแห่งตามความเหมาะสม รวมทั้งเกิดประโยชน์สูงสุด

1.4 องค์ประกอบของหลักสูตร

ได้มีนักการศึกษาให้แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของหลักสูตรไว้หลายลักษณะ ดังต่อไปนี้

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2537 : 4-5) กล่าวว่า องค์ประกอบของหลักสูตรประกอบด้วย 4 ส่วน คือ วัตถุประสงค์ เนื้อหาวิชา วิธีการสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และวิธีการประเมินผล

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539 : 12) กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร หมายถึง ผลส่วนรวมที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนหลังจากที่เรียนจบหลักสูตรไปแล้ว
2. จุดประสงค์ของการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้หลังจากที่เรียนจบ
3. เนื้อหาสาระและประสบการณ์ หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และประสบการณ์ที่ต้องการให้ผู้เรียนได้รับ

ธีรารัง บัวศรี (2542 : 8 – 9) กล่าวว่าองค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตรมีดังต่อไปนี้

1. เป้าประสงค์ และนโยบายการศึกษา
2. จุดหมายของหลักสูตร
3. รูปแบบโครงสร้างหลักสูตร
4. จุดประสงค์รายวิชา
5. เนื้อหา
6. จุดประสงค์การเรียนรู้
7. ยุทธศาสตร์การเรียนการสอน
8. การประเมินผล
9. วัสดุหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอน

พัชรี เจตร์เจริญรักษ์ (2543 : 35 – 36) กล่าวว่าองค์ประกอบของหลักสูตร หรือแนวการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยนั้น ถึงแม้จะมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับนี้อยู่หลายหน่วยงาน และมีแนวปฏิบัติที่แตกต่างกันออกไปตามลักษณะของแต่ละหน่วยงาน ดังกล่าวแต่ละองค์ประกอบทุกส่วนก็ต้องเป็นไปตามเป้าหมายที่สอดคล้องกับนโยบายของชาติที่กำหนดไว้กล่าวคือ

1. ความมุ่งหมาย เน้นการเตรียมความพร้อม เพื่อเป็นการส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน อันได้แก่ พัฒนาการด้านร่างกาย ด้านอารมณ์-จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน
2. เนื้อหาของแนวการจัดประสบการณ์ มุ่งเน้นการจัดกิจกรรมในลักษณะของการบูรณาการ
3. การนำหลักสูตรไปใช้ โดยการดำเนินการจัดประสบการณ์ตามแผนที่วางไว้ และสามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม

4. การประเมินผล เป็นการประเมินพัฒนาการของเด็ก

กรมวิชาการ (2546 : 31-43) กล่าวว่า องค์ประกอบของหลักสูตรการศึกษา
ปฐมวัย พ.ศ. 2546 ประกอบไปด้วยหลักการ จุดหมาย คุณลักษณะตามวัย ระยะเวลาเรียน สาร
การเรียนรู้ การจัดประสบการณ์ และการประเมินพัฒนาการ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า องค์ประกอบของหลักสูตรที่ผู้วิจัยจะนำมาเป็นแนวทาง
ในการพัฒนาหลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี มีดังนี้

1. หลักการ
2. จุดมุ่งหมาย
3. คุณลักษณะตามวัย
4. โครงสร้าง
 - 4.1 อายุของผู้เรียน
 - 4.2 ระยะเวลาในการจัดประสบการณ์
 - 4.3 สารการเรียนรู้
5. การจัดประสบการณ์
6. การประเมินพัฒนาการ

1.5 แนวคิดในการพัฒนาหลักสูตร

ในการพัฒนาหลักสูตรนั้น จะประกอบไปด้วยขั้นตอนต่าง ๆ ที่สำคัญ ๆ หลาย
ขั้นตอนได้มีนักการศึกษาหลายท่านได้เสนอแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตร ไว้ดังนี้

ทาบ (Taba. 1962, อ้างถึงใน บรรพต สุวรรณประเสริฐ 2544 : 171) ได้เสนอ
แนวคิดในการพัฒนาหลักสูตร ดังนี้

1. สำรวจให้ทราบความต้องการและความจำเป็นต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการ
กำหนดจุดมุ่งหมาย
2. การตั้งจุดมุ่งหมายของการศึกษา โดยใช้ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ เพื่อให้
จุดมุ่งหมายสอดคล้องตามที่สังคมต้องการ
3. คัดเลือกเนื้อหาวิชาความรู้ที่ต้องการนำมาสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้
ความต้องการและความจำเป็นของสังคม โดยคัดเลือกเนื้อหาให้ตรงกับความเป็นจริงของสังคม และ
ระดับพัฒนาการ
4. จัดลำดับขั้นตอนของเนื้อหา แก้ไขเนื้อหาวิชาความรู้ที่เลือกมาได้ โดยการ
จัดลำดับเนื้อหาให้พิจารณาความยากง่ายของเนื้อหาวิชา ว่าอะไรควรเรียนก่อนหลัง

5. คัดเลือกประสบการณ์เพื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่จะทำให้นือหาวิชาและกระบวนการเรียนรู้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งประสบการณ์ดังกล่าวต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้
6. จัดลำดับขั้นของประสบการณ์การเรียนรู้ แก่ใจปรับปรุงประสบการณ์ต่าง ๆ ที่จะนำมาเสริมการเรียนรู้ โดยพิจารณาว่าประสบการณ์ใดจะให้กับผู้เรียนก่อนหรือหลัง
7. ประเมินผล นือหาวิชาหรือประสบการณ์ว่า ได้ทำให้เกิดการเรียนรู้ตามที่ตั้งจุดมุ่งหมายไว้หรือไม่ และพิจารณาว่าจะใช้วิธีการประเมินผลอย่างไร มีอะไรบ้างที่จะนำมาช่วยในการประเมิน

เยวพา เดชะคุปต์ (2542 : 87 อ้างจาก Logan and Logan. 1974 : 160) กล่าวว่า การจัดหลักสูตรสำหรับเด็กปฐมวัย ครูต้องมีพื้นฐานที่เกี่ยวกับขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรต่อไปนี้

1. การศึกษาแหล่งที่มาของหลักสูตร
2. การกำหนดวัตถุประสงค์
3. การเลือกชนิดของหลักสูตร
4. การเตรียมตารางประจำวัน
5. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีคุณค่าให้กับเด็ก
6. การผสมผสานประสบการณ์การเรียนรู้
7. การประเมินผลหลักสูตร

กรมวิชาการ (2539 : 2-35) ได้กำหนดให้โรงเรียนสามารถพัฒนาหลักสูตรเองได้ ภายใต้แนวทางการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งมีรูปแบบการดำเนินงานพัฒนาหลักสูตร 4 ลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. การพัฒนาหลักสูตร โดยการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน
2. การพัฒนาหลักสูตร โดยการปรับรายละเอียดของเนื้อหา
3. การพัฒนาหลักสูตร โดยการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน
4. การพัฒนาหลักสูตร โดยการจัดทำวิชา/รายวิชาเพิ่มเติม ขึ้นมาใหม่

สิริมา ภิญญอนันตพงศ์ (2537 : 29-43) กล่าวว่า การวางแผนการจัดประสบการณ์ในระดับปฐมวัย ย่อมมีความแตกต่างกับแนวการจัดประสบการณ์ระดับอื่น ๆ ในด้านปรัชญา จุดมุ่งหมาย เนื้อหา การเรียนการสอน ลักษณะของผู้เรียน สื่อการเรียนรู้ และการประเมินผล แต่ในด้านการจัดทำกระบวนการขั้นตอน แนวการจัดประสบการณ์ย่อมมีระดับขั้นตอน หรือโครงสร้างตามระบบการสร้างหลักสูตร และการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน เพื่อกำหนดรูปแบบที่เหมาะสมในการนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญ ในการจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ให้กับเด็ก

2. การกำหนดจุดมุ่งหมาย คือ การตัดสินใจว่าจะวางแผนการจัดประสบการณ์อย่างไร และการตัดสินใจในการสอนอย่างไร

3. การกำหนดและจัดเนื้อหาสาระ ในการกำหนด และจัดเนื้อหาสาระแผนการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กระดับปฐมวัยนั้น มีส่วนแยกย่อยออกเป็น 2 ส่วนคือ การกำหนดเนื้อหาสาระ การจัดลำดับเนื้อหาสาระ

4. การรวบรวมและออกแบบเนื้อหาสาระเข้าด้วยกัน เป็นการนำเอาองค์ประกอบต่าง ๆ ทั้งหลายดังกล่าวแล้วมาผสมกลมกลืนและรวบรวมออกแบบเนื้อหาสาระ แผนการจัดประสบการณ์ เข้าด้วยกันเพื่อให้เหมาะสมกับเด็ก

ดังนั้นสรุปได้ว่า แนวคิดในการพัฒนาหลักสูตร เป็นการพัฒนาหลักสูตรเดิม หรือสร้างหลักสูตรขึ้นมาใหม่ โดยมีกระบวนการและรูปแบบที่คล้ายคลึงกัน คือ เริ่มจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จะนำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนา การกำหนดจุดมุ่งหมาย การเลือกเนื้อหาสาระที่จะนำมาจัดทำหลักสูตร การวัดผลประเมินผล การนำหลักสูตรที่จัดสร้างไปทดลองใช้ และการประเมินผลหลักสูตร เพื่อดูประสิทธิภาพของหลักสูตรที่จัดทำขึ้น จากนั้นก็มีการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรเพื่อให้ได้หลักสูตรที่มีคุณภาพ

2. หลักสูตรที่ใช้สาระท้องถิ่น

คำว่า “หลักสูตรที่ใช้สาระท้องถิ่น” หรือ “หลักสูตรท้องถิ่น” เป็นคำที่มีความหมายเดียวกัน แต่ในปัจจุบันนี้มักนิยมใช้คำว่า หลักสูตรที่ใช้สาระท้องถิ่น ดังนั้นในการเสนอเนื้อหาในหัวข้อนี้ จำเป็นต้องอ้างอิงจากเอกสารต่าง ๆ มาประกอบ จึงจะปรากฏคำว่า หลักสูตรท้องถิ่นอยู่ด้วย

2.1 ความหมายของหลักสูตรท้องถิ่น

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของหลักสูตรท้องถิ่นไว้ ดังนี้

ลำลี รักสุทธิ (2544 : 11) ได้กล่าวถึง หลักสูตรท้องถิ่นไว้ว่า หลักสูตรท้องถิ่นเกิดขึ้นมาพร้อม ๆ กับงานปฏิรูปการศึกษา และกระแสการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา โดยพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการศึกษาทุกระดับมีเจตนาคณะให้ครูสร้างหลักสูตรขึ้นมาใช้ และนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม ดังนั้นครูจำเป็นต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับท้องถิ่นว่ามีลักษณะอย่างไร มีองค์ประกอบอย่างไรบ้าง โดยได้ให้ความหมายของหลักสูตรท้องถิ่นไว้ว่า “หลักสูตรท้องถิ่น” หมายถึง มวลประสบการณ์ที่จัดขึ้นทั้งใน และนอกห้องเรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ เจตคติ และคุณภาพ ในการดำเนินชีวิต โดยพยายามใช้ทรัพยากรท้องถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้บนพื้นฐานของสภาพชีวิต เศรษฐกิจสังคม วัฒนธรรมของตนเอง ตลอดจนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของชาติบ้านเมือง

วีรบุรุษ ปิณทวณิข (2543 : 16 – 33) ได้กล่าวถึงหลักสูตรท้องถิ่นไว้ ดังนี้ หลักสูตรท้องถิ่น คือ หลักสูตรที่กำหนดให้ผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้เรียนรู้เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นที่ตนอาศัยอยู่ในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ประเพณี วัฒนธรรม ตลอดจนอาชีพ และภูมิปัญญาท้องถิ่นทั้งในทางทฤษฎีและปฏิบัติ ในห้องและนอกห้องเรียน ผู้ร่วมสร้างหลักสูตรประกอบด้วย โรงเรียน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยทุกฝ่ายจะช่วยกันกำหนด และพัฒนาหลักสูตรขึ้นตามความเหมาะสม และความต้องการของตน ผ่านการบริหารงานในรูปแบบคณะกรรมการ โรงเรียน มีสถาบันราชภัฏในท้องถิ่นเป็นผู้ช่วยในด้านการรวบรวมองค์ความรู้ท้องถิ่น หลักสูตรท้องถิ่นมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึผูกพันกับท้องถิ่นที่อยู่ สามารถใช้ชีวิต ประกอบอาชีพ และพัฒนาอาชีพที่มีอยู่ในชุมชนท้องถิ่นของตนเองได้

กรมวิชาการ (2544 : 25) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรท้องถิ่นว่า หมายถึง หลักสูตรที่เปิดโอกาสให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่อยู่ในท้องถิ่นมีส่วนร่วมพัฒนาหลักสูตรตามข้อกำหนดในโครงสร้างของหลักสูตรระดับชาติ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้เรื่องราวของท้องถิ่นตนเอง เรียนรู้สภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมในท้องถิ่น ตลอดจนสามารถพัฒนาชีวิต พัฒนาอาชีพ พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของตนเอง ครอบครัว และท้องถิ่นของตนได้

สุภรณ์ ปรีชาอนันต์ (2543 : 61) ได้ให้ความหมายไว้ว่า หลักสูตรท้องถิ่น หมายถึง เนื้อหาสาระและมวลดประสพการณ์ที่จัดให้ผู้เรียนในท้องถิ่นที่ใดโดยเฉพาะ

กรมการศึกษานอกโรงเรียน (อ้างถึงในสุภรณ์ ปรีชาอนันต์ 2543 : 61) กล่าวว่า หลักสูตรท้องถิ่น หมายถึง หลักสูตรที่สร้างขึ้นจากสภาพปัญหา และความต้องการของผู้เรียน หรือสร้างจากหลักสูตรแกนกลางที่ปรับให้เข้ากับสภาพชีวิตจริงของผู้เรียนท้องถิ่นต่าง ๆ หรือสร้างจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันที่มีผลกระทบต่อผู้เรียน หลักสูตรท้องถิ่นจะสอดคล้อง เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ และสังคมของท้องถิ่นนั้น ๆ

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539 : 68) กล่าวว่า หลักสูตรท้องถิ่น หมายถึง มวลดประสพการณ์ที่สถานศึกษา หรือหน่วยงานและบุคคลในท้องถิ่นจัดให้แก่ผู้เรียนตามสภาพและความต้องการของท้องถิ่นนั้น ๆ

ชอุ่ม กรไกร (2537 : 15) กล่าวว่าหลักสูตรระดับท้องถิ่นเป็นหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นจากหลักสูตรแม่บทระดับชาติ มีลักษณะสอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการและสภาพชีวิตจริง โดยส่งเสริม สนับสนุนให้นำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด เพื่อพัฒนาชีวิต เศรษฐกิจ และสังคม ปลุกฝังให้รักและมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น อีกทั้งส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการเฉพาะกลุ่มตามศักยภาพสูงสุดของแต่ละบุคคล

สิริวรรณ ศรีพหล และปราณี สังขะตะววรรณ (2536 : 144) กล่าวว่า หลักสูตรท้องถิ่น หมายถึง เนื้อหาสาระ และประมวลประสบการณ์ที่จัดให้ผู้เรียนในท้องถิ่นหนึ่งที่ใดโดยเฉพาะ จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า หลักสูตรท้องถิ่น หรือหลักสูตรที่ใช้ สาระท้องถิ่น หมายถึง เนื้อหาสาระ มวลประสบการณ์ต่าง ๆ ที่บุคคลหน่วยงานในท้องถิ่นได้ร่วมกัน จัดทำขึ้น โดยพัฒนาจากสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน เพื่อนำมาจัดประสบการณ์ การ เรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนในท้องถิ่นให้มีความรู้ ความเข้าใจรัก และหวงแหนท้องถิ่นที่ตนเองอาศัยอยู่โดย เน้นให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ได้อย่างมีความสุข

2.2 ความสำคัญของหลักสูตรท้องถิ่น

ได้มีนักการศึกษากล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรท้องถิ่นไว้ดังนี้

สวัสดิ์ จงกล (2528 : 48) ได้กล่าวถึง ความจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ว่า “การที่จะเสริมสร้างรากฐานของระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยนั้น จำเป็นต้องกระจาย อำนาจการปกครองสู่ท้องถิ่นอย่างแท้จริง การดำเนินงานที่สำคัญอันเป็นพื้นฐานซึ่งเป็นผลในระยะ ยาวก็คือ การจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ถึงแม้ว่าประเทศจะมีลักษณะองค์ประกอบส่วนใหญ่คล้ายคลึงกันแต่ในส่วน ปลีกย่อยแตกต่างกันอย่างแน่นอน ด้วยเหตุนี้คนไทยทุกคนจะต้องเรียนรู้อย่างเดียวกัน เพื่อเอกภาพ ของชาติ และต้องเรียนรู้ความแตกต่างในรายละเอียดเฉพาะท้องถิ่นของตน ซึ่งไม่ได้รวมไว้ใน หลักสูตรแม่บทการเรียนที่ผู้เรียนต้องรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นของตนนั้น ก็เป็นการเสริมรากฐานการเรียนรู้ ทักษะคติให้แก่ผู้เรียนเพื่อเขาจะได้รัก ภูมิใจและส่งเสริมความเจริญให้กับท้องถิ่นของตนได้

สังค์ อุทรานันท์ (2532 : 201) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับหลักสูตรท้องถิ่นว่า หลักสูตรท้องถิ่นเป็นหลักสูตรที่มีความสอดคล้องกับหลักการของการพัฒนาหลักสูตร ได้มากที่สุด ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้ คือ

1. ตามหลักการของหลักสูตรนั้น หลักสูตรที่สร้างขึ้นจำเป็นจะต้องมีความ สอดคล้องกับสภาพปัญหาและสนองความต้องการของสังคม ที่ใช้หลักสูตรนั้น ๆ โดยเหตุนี้ หาก หลักสูตรที่สร้างขึ้นมีจุดมุ่งหมายสำหรับใช้ในชุมชนแห่งหนึ่งแห่งใด โดยเฉพาะก็ย่อมจะสามารถ ตอบสนองต่อความต้องการของสังคมได้มากที่สุด
2. ในการพัฒนาหลักสูตร ได้มีการยอมรับความสำคัญของผู้ใช้หลักสูตรเป็น อย่างมาก และได้มีการยอมรับว่าสมควรจะให้ผู้ใช้หลักสูตร มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรด้วย ในทางปฏิบัติถ้าหากหลักสูตรได้พัฒนาขึ้นมาเพื่อใช้ในระดับชุมชนที่ไม่กว้างขวางนัก ก็ย่อมจะ สามารถเปิดโอกาสให้ผู้ใช้หลักสูตรได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรได้

ประสาธ บัวนุช (2535 : 18) กล่าวถึง การที่จะจัดการศึกษาให้สอดคล้องและ
 เกื้อกูลต่อการพัฒนาชีวิตและสังคมในท้องถิ่น จะต้องพิจารณาคำเนินการอย่างน้อย 3 ประการ คือ

1. การจัดทำ และพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ชีวิตจริงของ
 ตนเองในท้องถิ่น จากสิ่งที่ใกล้ตัวไปสู่ที่ไกลตัวออกไปแต่ไม่ละเลยที่จะเจาะลึกเรียนรู้ท้องถิ่นของ
 ตนเองมากขึ้น จนสามารถแก้ปัญหาชีวิตและสังคมในท้องถิ่นของตนเองได้ นักเรียนจะเกิดความรัก
 ในท้องถิ่นของตนเอง

2. จัดกระบวนการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีประสบการณ์ตรงได้
 พบได้เห็น ได้สัมผัส ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมของท้องถิ่นอย่างแท้จริง เป็นการดึงสภาพนอกโรงเรียน
 เข้าสู่การเรียนรู้ของนักเรียน และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ออกไปเรียนรู้ชีวิตจริงในท้องถิ่น

3. กระบวนการเรียนการสอนใช้ทรัพยากรท้องถิ่น เข้ามามีส่วนช่วยอย่างใกล้ชิด
 อันได้แก่ ทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้นมา เช่น สิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ ตลอดจนศิลปวัฒนธรรมต่าง ๆ และ
 ทรัพยากรมนุษย์ คือ ผู้รู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่น

รัตนะ บัวสนธ์ (2537 : 136 – 165) กล่าวถึงความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตร
 ระดับ ท้องถิ่นว่า แม้ในภาพรวมของวัฒนธรรมและสังคมที่มีลักษณะเด่นเฉพาะกระจายอยู่ทุก
 ภูมิภาคของประเทศไทย การจัดการเรียนการสอนให้กลุ่มผู้เรียนที่อยู่ในพื้นที่ที่มีปัจจัยพื้นฐานต่าง ๆ
 กัน โดยใช้หลักสูตรกลางเพียงอย่างเดียว จึงไม่เหมาะสมยิ่ง ซึ่งสอดคล้องกับ สิทธิวรรณ ศรีพหล
 และปราณี สังขะตะวณิช (2536 : 141) ซึ่งกล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น มีความสำคัญ
 และจำเป็นเนื่องจากหลักสูตรกลางมีข้อบกพร่อง เพราะการใช้หลักสูตรเดียวกันทั่วประเทศ ไม่
 สัมพันธ์กับชีวิตจริงที่เป็นอยู่ ทำให้ผู้เรียนละเลยต่อมรดกทางวัฒนธรรม และไม่เป็นการสนับสนุน
 การพัฒนาท้องถิ่น

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539 : 21) ได้กล่าวไว้ว่า ถึงแม้จะมีหลักสูตรแกนกลาง
 หรือหลักสูตรแม่บทแล้ว แต่ก็ยังต้องมีการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่น โดยมีเหตุผลดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรแกนกลางหรือหลักสูตรแม่บท ได้กำหนดจุดหมายเนื้อหาสาระและ
 กิจกรรมอย่างกว้าง ๆ เพื่อให้ทุกคนได้เรียนรู้คล้ายคลึงกัน ทำให้กระบวนการเรียนการสอนมุ่ง
 เนื้อหาสาระ และประสบการณ์ที่เป็นหลักการทั่วไปไม่สามารถประมวลรายละเอียดเกี่ยวกับสาระ
 ความรู้ตามสภาพแวดล้อม สังคม เศรษฐกิจ ปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นในแต่ละแห่งได้
 ทั้งหมด ดังนั้นจึงต้องพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่นเพื่อตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นให้
 ได้มากที่สุด

2. การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และด้านวิทยาศาสตร์
 และเทคโนโลยี มีผลกระทบโดยตรงต่อการดำเนินชีวิตของคนไทยทั้งในเมือง และชนบท จึงต้องมี

หลักสูตรระดับท้องถิ่น เพื่อปรับสภาพของผู้เรียนให้สามารถรับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปพัฒนาคน ครอบครัว และท้องถิ่น ตลอดจนดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างเป็นสุข

3. การเรียนรู้ที่ดี ควรจะเรียนรู้จากสิ่งใกล้ตัวไปยังสิ่งที่ไกลตัว เพราะเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถดูดซับได้รวดเร็วกว่า ดังนั้น จึงควรมีหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ชีวิตตามสภาพเศรษฐกิจ สังคม ของท้องถิ่นตน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีความรัก และความผูกพัน และภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง

4. ทรัพยากรท้องถิ่น โดยเฉพาะภูมิปัญญาชาวบ้านของไทยมีอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งหลักสูตรแม่บทไม่สามารถนำเอาทรัพยากรท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์ได้ แต่หลักสูตรระดับท้องถิ่นสามารถบูรณาการเอาทรัพยากรท้องถิ่น และภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการเรียนการสอนได้ ซึ่งมีผลทำให้ผู้เรียนได้รู้จักท้องถิ่นของตน เกิดความผูกพันกับท้องถิ่นและสามารถใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในการประกอบอาชีพได้

จากที่กล่าวมา การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น จึงมีความสำคัญ และจำเป็นที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นขึ้นเพราะ

1. การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และเทคโนโลยี ทำให้เกิดปัญหาต่อการดำรงชีวิตของผู้คน ดังนั้นจึงต้องมีการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนดำเนินชีวิตอยู่กับผู้อื่นและสังคมอย่างมีความสุข

2. หลักสูตรแกนกลาง ได้กำหนดเป้าหมายกว้าง ๆ และมีเนื้อหาไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาของผู้เรียน และความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น รวมทั้งมีการเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อสนองความต้องการของท้องถิ่น และเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียนให้มีความรัก ความผูกพัน ห่วงแหนท้องถิ่นของตน และสามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นในการดำรงชีวิตได้

2.3 กระบวนการและขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรโดยใช้สาระท้องถิ่น

การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นจะบรรลุเป้าหมายนั้น มีวิธีการและขั้นตอนการดำเนินงานต่าง ๆ ดังที่นักการศึกษาหลายท่านกล่าวไว้ ดังนี้

วัลลภ กันททรัพย์ (2540 : 238 – 241) ได้กล่าวถึง แนวทางการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นไว้ 4 แนวทาง คือ

1. จัดทำรายวิชาหรือจัดการเรียนการสอนในเรื่องที่เกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนงานอาชีพต่าง ๆ หรือการจัดทำวัสดุสิ่งของเครื่องใช้ไม้สอยต่าง ๆ ตามที่ชาวบ้านในท้องถิ่นได้ทำกัน

2. จัดทำรายวิชาหรือจัดการเรียนการสอนในสิ่งที่จะไปเสริมหรือพัฒนางานอาชีพเดิมในท้องถิ่น หรือสร้างงานอาชีพใหม่ ๆ ที่อาจจะต่างจากที่อื่น แต่จะมาเสริมได้อย่างเหมาะสมกับสภาพความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่น

3. จัดทำรายวิชาหรือจัดการเรียนการสอนในสิ่งที่เป็นความก้าวหน้าใหม่ ๆ ทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีหรืองานอาชีพที่เหมาะสม สอดรับกับแผนพัฒนาท้องถิ่นนั้น ๆ

4. จัดการเรียนการสอนตามรายวิชาต่าง ๆ ที่มีอยู่แล้วในหลักสูตรกลาง แต่สอดคล้องการใช้สื่อ เอกสาร วัสดุสิ่งของ สถานที่ เรื่องราวศิลปวัฒนธรรม งานฝีมือของท้องถิ่น เข้าไปเสริม รวมถึงการใช้ความรู้ แนวคิดภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระของแต่ละรายวิชา

กรมวิชาการ (2542 : 30 – 35) ได้เสนอแนวทางการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเป็น 5 แนวทาง คือ

1. พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นโดยปรับกิจกรรมการเรียนการสอนหรือจัดกิจกรรมเสริม : กิจกรรมต่าง ๆ เช่น ศึกษา สังเกต รวบรวมข้อมูล จัดทำแผนผัง จัดทำรายงาน อภิปราย วิเคราะห์ กิจกรรมเหล่านี้ ท้องถิ่นสามารถขยาย เพิ่มเติมได้ตามสภาพท้องถิ่น แต่ไม่ว่าท้องถิ่นจะเลือกหรือปรับกิจกรรมการเรียนการสอนในลักษณะใดก็ตาม กิจกรรมนั้น จะต้องเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติและเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับท้องถิ่นของตนเองได้มากที่สุด

2. พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นโดยปรับหรือเพิ่มเติมรายละเอียดของเนื้อหา : เป็นการเพิ่มเติมรายละเอียดเนื้อหา ซึ่งท้องถิ่นสามารถกำหนดรายละเอียดเนื้อหาเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นได้อย่างเต็มที่ แต่จะต้องไม่ทำให้จุดประสงค์การเรียนรู้เปลี่ยนแปลงไป และจะต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของเวลาและผู้เรียนด้วย

3. พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นโดยจัดทำวิชา/รายวิชาเพิ่มเติมขึ้นใหม่ : เมื่อมีการศึกษาแล้วพบว่า สิ่งที่จะมีการพัฒนานั้น ไม่ปรากฏอยู่ในหลักสูตรของกลุ่มประสบการณ์หรือรายวิชา/กลุ่มวิชาใด ๆ ในหลักสูตรแม่บท จึงจะจัดทำรายวิชาขึ้นใหม่ โดยมีขั้นตอนการจัดทำคือ

3.1 ศึกษาจุดมุ่งหมายของหลักสูตร จุดประสงค์ และโครงสร้างเนื้อหาจากหลักสูตรแม่บท เพื่อป้องกันการซ้ำซ้อน

3.2 นำเอาผลการศึกษา วิเคราะห์ สภาพที่ควรจะเป็น มาเป็นข้อมูลในการกำหนด จุดประสงค์และเนื้อหา

3.3 กำหนดจุดประสงค์ของวิชา/รายวิชาที่จะจัดทำขึ้นใหม่

3.4 กำหนดเนื้อหา

3.5 กำหนดคาบเวลาเรียน

3.6 เขียนคำอธิบายรายวิชา ให้เป็นไปตามรูปแบบที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

3.7 จัดทำเอกสารชี้แจงรายละเอียดประกอบการจัดทำรายวิชาตามแบบฟอร์มที่กำหนด

3.8 ขออนุมัติหลักสูตร

4. พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นโดยพัฒนาสื่อการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนที่ใช้ในโรงเรียน ได้แก่ หนังสือเรียน คู่มือครู แผนการสอน แนวการสอน หนังสือเสริมประสบการณ์ แบบฝึกหัด สื่ออื่น ๆ เช่น สื่อประสม วัสดุทัศน ภาพลิก แผ่นภาพ เป็นต้น ท้องถิ่นสามารถเลือกใช้ปรับปรุงหรือจัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการเรียนการสอนในท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม แต่จะต้องคำนึงถึงหลักการ หลักเกณฑ์ในการพัฒนาสื่อการสอนและการขออนุมัติสื่อการเรียนการสอนด้วย

5. พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นโดยจัดทำสื่อการเรียนการสอนขึ้นใหม่ : ผู้สอนสามารถจัดทำ สื่อการสอนที่สอดคล้อง กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีความตรงตามเนื้อหา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้และสอดคล้องกับสภาพความต้องการอย่างแท้จริง

ธีรชัย เนตรนอมศักดิ์ และลัดดา ศิลา น้อย (2544 : 37 – 40) ได้กล่าวถึงกระบวนการในการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่นว่ามีขั้นตอน ดังนี้

1. จัดตั้งคณะทำงาน ซึ่งประกอบไปด้วย คณะครูผู้จัดทำหน่วยการเรียนรู้ หัวหน้าสถานศึกษา ศึกษาพิเศษ และ ประชาชนชาวบ้าน โดยคณะทำงานดังกล่าวจะต้องจัดสรรภาระหน้าที่ไปในส่วนที่ตนมีความรู้ ความเข้าใจ ด้วยความรับผิดชอบ โดยคำนึงถึงประโยชน์ ที่จะเกิดขึ้นภายในท้องถิ่นเป็นสำคัญ

2. การศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องในระดับหน่วยการเรียนรู้

3. การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรท้องถิ่น โดยควรครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ความคิด ความรู้สึก และเจตคติ และทักษะปฏิบัติ

4. การเลือกและจัดเนื้อหาสาระ โดยคณะทำงานสามารถปรับเปลี่ยน ขยายขอบเขตของเนื้อหาให้เหมาะสมเป็นไปตามความต้องการ และสอดคล้องกับสภาพและปัญหาของท้องถิ่น โดยคำนึงถึงวัยและพื้นฐาน ความรู้เดิมของผู้เรียน มีความเหมาะสม ทันสมัย ถูกต้องน่าสนใจ และเหมาะสมกับเวลาเรียน

5. การกำหนดแนวการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่สอดคล้องกับธรรมชาติของเนื้อหาสาระนั้น โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยครูเป็นผู้ชี้แนะและประสานงาน

6. การกำหนดอัตราเวลาเรียน ควรสอดคล้องกับเวลาเรียนที่ระบุไว้ในหน่วยการเรียนรู้ โดยอาจปรับลดได้ตามความเหมาะสม

7. การกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลผู้เรียน เช่น แบบทดสอบ แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ เป็นต้น

8. การจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร และทดลองใช้

9. การดำเนินการใช้หลักสูตร

10. การประเมินผลการใช้หลักสูตร นับเป็นขั้นตอนที่สำคัญยิ่งที่จะช่วยให้ทราบว่า หลักสูตรท้องถิ่นที่จัดทำขึ้นมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (อ้างถึงในธีรชัย เนตรถนอมศักดิ์ และลัดดา ศิลาน้อย 2544 : 39) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการประเมินผลหลักสูตรไว้ดังนี้

10.1 เพื่อดูว่าหลักสูตรเมื่อนำไปปฏิบัติจริงได้ผลเพียงใด บรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่

10.2 เพื่อหาแนวปรับปรุงหลักสูตร ถ้าพบสิ่งบกพร่อง

10.3 เพื่อหาข้อดี ข้อเสีย ในวิธีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

10.4 เพื่อช่วยการตัดสินใจ ของฝ่ายบริหาร ว่าควรใช้หลักสูตรนี้ต่อไปอีกหรือไม่

หรือไม่

ฮิลดา ทาบา (Taba, 1962 อ้างถึงในรุจิร ภู่อาระ 2545 : 61 – 64) ได้เสนอรูปแบบ กระบวนการในการพัฒนาหลักสูตรที่แตกต่างจากนักการศึกษาท่านอื่น ๆ คือ การพัฒนาหลักสูตร ที่เริ่มจากชั้นเรียน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 วิจัยความต้องการ โดยเริ่มจากความต้องการเดิมผสมผสานกับความต้องการใหม่ แล้วสรุปเป็นความเห็นเกี่ยวกับความต้องการของท้องถิ่น

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดจุดประสงค์เฉพาะ หลังจากได้ข้อมูลความต้องการแล้ว นำมากำหนดเป็นจุดประสงค์ ซึ่งทาบาสอนแนะว่าจุดประสงค์ควรจะเป็น

2.1 ความคิดรวบยอด (Concept) ที่จะต้องเรียน

2.2 เจตคติที่ควรเป็น

2.3 วิธีการคิดที่จะได้รับการเสนอแนะ

2.4 อุปนิสัย และทักษะที่ควรจะรอบรู้

ขั้นตอนที่ 3 การเลือกเนื้อหา เริ่มจากการเลือกหัวข้อของเนื้อหา ซึ่งแต่ละหัวข้อควรกำหนดทิศทางไว้อย่างชัดเจน

ขั้นตอนที่ 4 จัดระบบเนื้อหา ควรเริ่มจากหัวข้อง่าย ๆ เพื่อนำไปสู่หัวข้อที่ลึกซึ้ง

ขั้นตอนที่ 5 – 6 การเลือกและการจัดกิจกรรมนั้นเป็นเพียงเป้าหมายหนึ่งของการสอน แต่จุดมุ่งหมายอื่น ๆ ไม่อาจบรรลุผลให้ถ้าขาดการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย และเรียงลำดับ

ความคิด คำเนินการอย่างต่อเนื่องจากประสบการณ์เดิมจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการรับรู้สิ่งที่จะเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อไป

ขั้นตอนที่ 7 การประเมินผล การประเมินผลควรประเมินกระบวนการ วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน รวมถึงความพึงพอใจของนักเรียนด้วย

ขั้นตอนที่ 8 การตรวจสอบความเหมาะสมของหลักสูตร ตรวจสอบเค้าโครง เนื้อหาสอดคล้องกับแนวคิดในภาพรวมหรือไม่ กิจกรรมการสอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เชื่อมโยงความคิดหรือไม่ ลำดับขั้นตอนของเนื้อหาครบถ้วนหรือไม่

จากกระบวนการและขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ของนักการศึกษาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นได้ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ทั้งทางสภาพภูมิศาสตร์ ประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น การประกอบอาชีพ สถานที่สำคัญ โบราณสถานและโบราณวัตถุ

2. พัฒนาหลักสูตร โดยบุคคลผู้เกี่ยวข้องจากทุก ๆ ฝ่าย และสนองความต้องการของท้องถิ่น

3. ตรวจสอบโครงร่างของหลักสูตร โดยผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร เนื้อหา และกิจกรรมการเรียนรู้

4. นำหลักสูตรท้องถิ่นไปใช้

5. ประเมินการใช้หลักสูตร และปรับปรุงหลักสูตร

2.4 การนำหลักสูตรโดยใช้สาระท้องถิ่นไปใช้

ได้มีผู้กล่าวถึงหลักการนำหลักสูตรโดยใช้สาระท้องถิ่นไปใช้ ดังนี้

กรมวิชาการ (2546 :2) ได้กล่าวไว้ว่า การพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีคุณภาพและมาตรฐาน จำเป็นต้องมีการนำหลักสูตรลงสู่การปฏิบัติ เพื่อให้เด็กได้อยู่ในสิ่งแวดล้อมของการเรียนรู้ที่เหมาะสม โดยเสนอสาระที่สำคัญในการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ 3 ส่วน คือ

1. กระบวนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในห้องเรียน คือ กระบวนการที่ครูนำหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น ไปใช้จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็กในห้องเรียน โดยเสนอขั้นตอนในการนำหลักสูตรไปปฏิบัติในห้องเรียน 5 ขั้นตอน ดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น

1.2 จัดทำกำหนดการจัดประสบการณ์ ตลอดจนสาระการเรียนรู้

1.3 กำหนดตารางกิจกรรมประจำวัน

1.4 จัดทำแผนการจัดประสบการณ์

1.5 จัดประสบการณ์

2. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ประกอบด้วยกิจกรรมที่มุ่งพัฒนา กล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก อารมณ์ จิตใจ และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม สังคมนิสัย พัฒนา การคิด ภาษา และส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ โดยแต่ละพัฒนาการสามารถจัดกิจกรรมต่าง ๆ ได้ดังนี้

2.1 กิจกรรมพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ ควรจัดกิจกรรมให้เด็กดังนี้ คือ

2.1.1 กิจกรรมกลางแจ้ง

2.1.2 เล่นเครื่องเล่นสนาม

2.1.3 เคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะดนตรี

2.2 กิจกรรมพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก ควรจัดกิจกรรมดังนี้ คือ

2.2.1 เล่นเครื่องเล่นสัมผัส

2.2.2 เล่นเกมต่อภาพ

2.2.3 ฝึกช่วยเหลือตนเองในการแต่งกาย

2.2.4 การหยิบจับชิ้นส่วน

2.2.5 ใช้อุปกรณ์ศิลปะ เช่น สีเทียน กรรไกร พู่กัน ดินเหนียว ฯลฯ

2.3 การพัฒนา อารมณ์จิตใจ และปลูกฝังคุณธรรม ควรจัดกิจกรรมให้กับเด็ก

ดังนี้

2.3.1 การจัดกิจกรรมผ่านการเล่น โดยให้เด็กมีโอกาสตัดสินใจเลือก

2.3.2 ได้รับการตอบสนองความต้องการ

2.3.3 ฝึกปฏิบัติโดยสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม

2.4 กิจกรรมพัฒนาสังคมนิสัย ควรฝึกลักษณะนิสัยโดยสอดแทรกจากกิจกรรม

ดังนี้

2.4.1 ฝึกการรับประทานอาหาร

2.4.2 การพักผ่อนนอนหลับ

2.4.3 การขับถ่าย

2.4.4 การทำความสะอาดร่างกาย

2.4.5 การเล่นและการทำงานร่วมกับผู้อื่น

2.4.6 การปฏิบัติตามกฎกติกาข้อตกลงของส่วนรวม

2.4.7 การเก็บของเข้าที่เมื่อเล่นหรือทำงานเสร็จ

2.5 กิจกรรมพัฒนาเด็ก ควรจัดกิจกรรมให้แก่เด็ก ดังนี้

- 2.5.1 สนทนา อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
- 2.5.2 เชิญวิทยากรมาพูดคุยกับเด็ก
- 2.5.3 ค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลอื่น ๆ
- 2.5.4 ทดลอง
- 2.5.5 ศึกษาสถานนอกสถานที่
- 2.5.6 ประกอบอาหาร
- 2.5.7 เกมการศึกษาที่เหมาะสมกับวัยอย่างหลากหลาย
- 2.5.8 ฝึกการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน

2.6 กิจกรรมพัฒนาภาษา ควรจัดกิจกรรมทางภาษาให้มีความหลากหลายในสภาพที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มุ่งปลูกฝังให้เด็กรักการอ่าน และบุคลากรที่แวดล้อมต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงหลักการจัดกิจกรรมทางภาษาที่เหมาะสมกับเด็กเป็นสำคัญ

2.7 กิจกรรมส่งเสริมจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ ควรจัดกิจกรรม ดังนี้

- 2.7.1 กิจกรรมศิลปะและดนตรี
- 2.7.2 การเคลื่อนไหวและจังหวะตามจินตนาการ
- 2.7.3 การประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ อย่างอิสระตามความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- 2.7.4 เล่นบทบาทสมมุติในมุมเล่นต่าง ๆ
- 2.7.5 เล่นทราย
- 2.7.6 เล่นน้ำ
- 2.7.7 เล่นก่อสร้างสิ่งต่าง ๆ

3. ประสบการณ์แลกเปลี่ยนและแบ่งปัน เป็นการนำประสบการณ์การเรียนรู้ของครูมาแลกเปลี่ยนกับเพื่อนครูเพื่อให้เกิดแนวคิดและการพัฒนา

วิชัย คิสสระ (2535 : 96 – 100) ได้กล่าวถึงกระบวนการนำหลักสูตรไปใช้ไว้ ดังนี้ การนำหลักสูตรไปใช้ถือเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาหลักสูตร วิธีการ หรือกระบวนการนำหลักสูตรไปใช้ สิ่งที่จะต้องพิจารณาหรือคำนึงถึงในการนำหลักสูตรไปใช้ก็คือ ใครมีส่วนเกี่ยวข้องในการนำหลักสูตรไปใช้ ทั้งนี้เนื่องจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเป็นจุดมุ่งหมาย หรือเป้าหมายที่สำคัญของหลักสูตร ซึ่งความสามารถในตัวของผู้เรียน นักเรียน ครูผู้สอน มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเป็นอย่างมาก ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า สิ่งที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนที่สำคัญ ๆ นั้น มี 3 ประการ ดังนี้ คือ

1. การเตรียมครู
2. ผู้บริหารสถานศึกษา
3. ครูผู้สอน

นภเนตร ธรรมบวร (2548 : 43 – 44) ได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ ดังนี้ ครูเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการนำหลักสูตรปฐมวัยไปใช้ เพราะเป็นผู้ที่ทำให้หลักสูตรสมบูรณ์โดยการนำไปปฏิบัติการสอน หลักสูตรของครูเป็นหลักสูตรปฏิบัติการ (curriculum as practice) เพราะครูจะต้องวางแผนการสอน โดยเริ่มจากการกำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอน การวัดและประเมินผล สิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวคือ องค์ประกอบสำคัญของหลักสูตร การดำเนินการของครูจึงเป็นวิธีการหนึ่งในการพัฒนาหลักสูตร และการพัฒนาหลักสูตรจะประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับตัวครูเป็นสำคัญ เพราะครูเป็นผู้ที่จะต้องพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสม และสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน และสภาพแวดล้อมอย่างแท้จริง

ในการที่ครูจะนำหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่งไปใช้ ครูผู้สอนจำเป็นจะต้องเข้าใจให้ชัดเจนเกี่ยวกับทฤษฎี หลักการหรือแนวคิดของหลักสูตรที่ต้องการนำไปใช้ ทั้งนี้เพราะหลักสูตรจะประสบความสำเร็จ หรือล้มเหลวนั้นขึ้นอยู่กับตัวครูเป็นหลัก ซึ่งในการจะนำหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่งไปใช้ มีองค์ประกอบที่สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน 4 ประการ (ภรณ์ คุรุรัตน์ 2542 : 3)

ประการแรก ครูผู้สอนต้องมีความเชื่อในแนวคิด ทฤษฎี หรือหลักการของหลักสูตรที่ต้องการนำไปปฏิบัติ

ประการที่สอง ครูผู้สอนต้องมีความเข้าใจ และมีความรู้ในแนวคิดทฤษฎี หรือหลักการของหลักสูตรที่ต้องการนำไปใช้ ทั้งนี้เพื่ออธิบายเหตุผลในการปฏิบัติ และสนับสนุนความเชื่อของตนได้ โดยในขั้นนี้ครูผู้สอนจะต้องกำหนดกรอบ และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร จัดกิจกรรม และเนื้อหาให้เหมาะสมสอดคล้องกับอายุ และพัฒนาการของเด็ก รวมถึงสอดคล้องความสามารถในการเรียนรู้ของเด็กทั้งแบบเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม

ประการที่สาม ครูผู้สอนจะต้องดำเนินการจัดการเรียนการสอนของตนให้สอดคล้องกับความเชื่อ และความเข้าใจในหลักการของหลักสูตร รวมถึงสอดคล้องกับกรอบต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ โดยครูผู้สอนจะเป็นผู้จัดกิจกรรมเตรียมสิ่งแวดล้อมในชั้นเรียน กำหนดเวลา และเลือกสื่อประกอบการเรียนการสอนต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประสบการณ์หรือการเรียนรู้ในตัวเด็ก หรือผู้เรียน รวมถึงสอดคล้องการประเมินผลการเรียนรู้ของเด็ก เพื่อเป็นการตรวจสอบว่า ผู้เรียนได้เรียนรู้ เติบโต และพัฒนาเป็นอย่างไร ตรงตามจุดมุ่งหมายและเนื้อหาที่หลักสูตรได้กำหนดไว้หรือไม่ การประเมินผลจะให้ข้อมูลแก่ครูผู้สอน เด็ก และผู้ปกครอง โดยครูสามารถนำผลที่ได้จากการประเมิน

มาใช้ในการวางแผนการจัดประสบการณ์ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก รวมตลอดถึง ทำทายความสามารถของเด็ก นอกจากนั้น ผลที่ได้จากการประเมินยังสามารถนำไปใช้ในการ ประชุม พุดคุยกับผู้ปกครองเกี่ยวกับพัฒนาการ ความก้าวหน้าของเด็ก

ประการที่สี่ ครูผู้สอนต้องมีการประเมินผลหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง การประเมินผล หลักสูตรถือเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็น เพราะจะช่วยให้การจัดการเรียนการสอนมีคุณภาพมากขึ้น การประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ ต้องมีองค์ประกอบทั้งด้านบวกและด้านลบ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือทั้งด้านความสำเร็จ และความล้มเหลวของสิ่งที่ประเมิน (Eliason & Jenkins 1994 : 82) เช่น ถ้า กิจกรรมที่จัดได้ผลที่แตกต่างจากที่วางแผนไว้อย่างสิ้นเชิง การประเมินผลจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ก็อาจสรุปได้เป็น 2 กรณีว่า กรณีแรก กิจกรรมที่จัดขึ้นล้มเหลว หรืออาจเป็นไปได้ในทางตรงกันข้าม คือ ประสบความสำเร็จมากกว่าที่คาดหวังหรือวางแผนไว้ การประเมินผลในทางบวกจะสร้างความ เชื่อมั่นให้กับครูผู้สอน ส่วนการประเมินผลในทางลบแสดงให้เห็นว่าแผนการที่วางไว้อาจจะไม่ เพียงพอ หรือ ไม่มีการติดตามผลที่มีประสิทธิภาพ

จะเห็นได้ว่าการนำหลักสูตร โดยใช้สาระท้องถิ่นไปใช้นั้น จะบรรลุเป้าประสงค์ ที่วางไว้ ได้มากน้อยเพียงใดนั้น สิ่งที่สำคัญอยู่ที่ตัวครู ซึ่งเป็นผู้นำไปสู่การปฏิบัติ ต้องมีความเชื่อ แน่วคิด ทฤษฎี ของหลักสูตร รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจหลักการ ตลอดจนสามารถวางแผน กำหนดกรอบจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การจัดกิจกรรม และเนื้อหาได้อย่างเหมาะสมกับวัย เลือก วิธีการถ่ายทอดที่จะสนองพัฒนาการ และความต้องการของเด็กได้และเกิดประโยชน์มากที่สุด

2.5 การประเมินหลักสูตรโดยใช้สาระท้องถิ่น

ได้มีนักการศึกษากล่าวถึง การประเมินหลักสูตร โดยใช้สาระท้องถิ่น ดังนี้ สะคัฟ เฟิลบีม (Stufflebam, อ้างถึงใน รุจิร ภู่อาระ 2545 : 170 – 171) ได้ นำเสนอรูปแบบของการประเมินหลักสูตร The CIPP Model และถือว่าเป็นรูปแบบการประเมิน หลักสูตรที่นิยมใช้กันมากที่สุด CIPP ย่อมาจาก

C	=	context (สภาพแวดล้อมหรือบริบท)
I	=	input (ปัจจัยเบื้องต้น)
P	=	process (กระบวนการ)
P	=	product (ผลผลิต)

การประเมินทั้ง 4 ด้าน นั้นมีส่วนที่ต้องประเมินดังต่อไปนี้

1. การประเมินสภาพแวดล้อม (Context Evaluation) คือ การประเมินสภาพ ปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการที่เป็นสภาพพื้นฐานทั่วไปของโรงเรียนว่าสอดคล้องกับสภาพ ในปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการหรือไม่ รวมทั้งความเป็นไปได้ของการดำเนินงานว่ามีความราบรื่น และอุปสรรค หรือไม่สิ่งที่ควรประเมินได้แก่

- 1.1 สภาพการจัดการบริเวณภายในโรงเรียน ห้องเรียน อาคารประกอบต่าง ๆ
- 1.2 สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ
- 1.3 จุดมุ่งหมาย
- 1.4 ผลกระทบ
- 1.5 นโยบาย

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) คือการประเมินเพื่อตรวจสอบความพร้อมของปัจจัยเบื้องต้นที่ว่าเป็นไปได้ตามจุดประสงค์ของหลักสูตรและคุ้มค่ากับที่จัดทำ สิ่งที่ควรประเมิน ได้แก่

- 2.1 บุคลากร เช่น ครู นักเรียน ประชาชน เอกชน กลุ่มบุคคล
- 2.2 เอกสาร เช่น หลักสูตร ตำรา วัสดุอุปกรณ์
- 2.3 งบประมาณ
- 2.4 เวลา และวิธีการ หลักการ เทคนิควิธี

3. การประเมินการทำงาน (Process Evaluation) เป็นการประเมินวิธีการขั้นตอนสภาพการทำงานว่าเป็นไปตามขั้นตอนอย่างราบรื่น เรียบร้อย มีประสิทธิภาพ เป็นไปตามขั้นตอนที่วางไว้หรือไม่เพียงใด สิ่งที่ควรประเมิน ได้แก่

- 3.1 การจัดครูเข้าสอน การบริหารบุคคล
- 3.2 การจัดทำแผนการสอน กำหนดการสอน โครงการสอน
- 3.3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กระบวนการเรียนรู้
- 3.4 การวัดผลประเมินผล ตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลที่ได้จากการปฏิบัติงานเพื่อตัดสินคุณภาพของผลผลิต คุณภาพของโครงการ ผลที่ได้อาจเป็นผลที่กำหนดไว้แล้วตามวัตถุประสงค์ หรือผลกระทบหรือผลข้างเคียงก็ได้

การประเมินผลผลิตจะช่วยให้ผู้ควบคุมโครงการตัดสินได้ว่า ควรจะคงไว้หรือยกเลิกโครงการ สิ่งที่ควรประเมิน ได้แก่

- 4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 4.2 การผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้
- 4.3 ความคิดเห็นประชาชน
- 4.4 ความคิดเห็นบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

สำลี รักสุทธี (2544 : 30) ได้กล่าวถึง การประเมินผลหลักสูตรจากการพัฒนาหลักสูตร ที่นำไปใช้ในการทดลองแล้วว่า จะต้องมีการประเมินตามกระบวนการและขั้นตอน เพื่อ

จะได้หลักสูตรที่ดี มีคุณภาพ สมบูรณ์ตามหลักของการพัฒนาหลักสูตรที่ถูกต้อง โดยได้ให้ความหมายของการประเมินหลักสูตรว่า “เป็นการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการ การจัดทำ การทดลองใช้ และผลของการใช้หลักสูตรตลอดจนการตัดสินคุณค่า และคุณภาพ ประสิทธิภาพของหลักสูตร” โดยกำหนดจุดมุ่งหมายในการประเมินหลักสูตรท้องถิ่น ดังนี้

1. เพื่อพิจารณาและตรวจสอบคุณค่าของหลักสูตรว่า เมื่อนำไปใช้แล้วสนองจุดประสงค์ตามที่ระบุไว้หรือไม่
2. เพื่อพิจารณา และตรวจสอบองค์ประกอบของหลักสูตรด้านหลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน ตลอดจนการวัดผลประเมินผลว่ามีความสอดคล้องกันหรือไม่
3. เพื่อตรวจสอบข้อดี ข้อบกพร่อง ส่วนที่ควรแก้ไขปรับปรุง
4. เพื่อตัดสินการบริหารหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ในทิศทางที่ถูกต้องหรือไม่
5. เพื่อติดตามประเมินและตรวจสอบผลผลิตจากหลักสูตร คือ ผู้เรียนว่ามีการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ตามที่หลักสูตรคาดหวังหรือไม่

สรุปได้ว่าการประเมินหลักสูตรปฐมวัยศึกษาโดยใช้สาระท้องถิ่น มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องดำเนินการเพื่อตรวจสอบผลของการพัฒนาหลักสูตรโดยใช้สาระท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ ว่าได้ผลบรรลุจุดมุ่งหมายหรือไม่ อย่างไร และมีจุดที่ควรปรับปรุงส่วนใดอย่างไร นำข้อมูลในการประเมินนั้น ๆ มาปรับปรุง และพัฒนาให้เหมาะสมต่อไป

3. ความรู้เกี่ยวกับเด็กปฐมวัย

3.1 ความสำคัญของการศึกษาปฐมวัย

ได้มีผู้ให้ความสำคัญของการศึกษาปฐมวัย ไว้ดังนี้

กรมวิชาการ (2546) ได้กล่าวถึงคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องให้ใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ที่ว่าเพื่อให้การจัดการศึกษาปฐมวัย ที่จะต้องพัฒนาเด็กตั้งแต่วัยแรกเกิดถึง 5 ปี ให้มีพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เป็นการเตรียมความพร้อมที่จะเรียนรู้ และสร้างรากฐานชีวิตให้พัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547) ได้กล่าวถึงความนำ ของคู่มือการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ว่าเด็กอายุ 3 – 5 ปี เป็นวัยที่ร่างกายและ

สมองของเด็กกำลังเจริญเติบโต เด็กต้องการความรัก ความเอาใจใส่ ดูแลอย่างใกล้ชิด เด็กวัยนี้มีโอกาสเรียนรู้จากการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า ได้สำรวจ เล่น ทดลอง ค้นพบด้วยตนเอง ได้มีโอกาสคิดแก้ปัญหา เลือกลง คัดสนใจ ใช้ภาษาสื่อความหมาย ทิตรีเริ่มสร้างสรรค์และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ผู้ที่รับผิดชอบจึงมีหน้าที่ในการอบรมเลี้ยงดูและจัดประสบการณ์ให้เด็กได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ ส่งเสริมให้เด็กสังเกต สำรวจ / สร้างสรรค์ และยิ่งเด็กมีความกระตือรือร้นยิ่งทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ ผู้รับผิดชอบจึงต้องส่งเสริม สนับสนุน ให้ความรัก ความเข้าใจ ความเอาใจใส่ เด็กวัยนี้เป็นพิเศษ เพราะจะเป็นพื้นฐานที่ช่วยเตรียมพร้อมให้เด็กประสบความสำเร็จในการเรียน และในชีวิตของเด็กต่อไป

สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ (2545 : 23) กล่าวว่าการจัดการศึกษาปฐมวัย เป็นการจัดการศึกษาให้กับเด็กที่มีอายุครอบคลุมตั้งแต่ปฏิสนธิในครรภ์มารดา จนกระทั่งถึงอายุ 8 ปี ดังที่สมาคมการศึกษาปฐมวัยแห่งชาติของประเทศสหรัฐอเมริกาได้กำหนดช่วงอายุไว้ เด็กปฐมวัยจึงได้รับการขานรับจากนักปรัชญา นักการศึกษาและนักจิตวิทยา ว่าเป็นวัยที่มีความเฉพาะ มีความสำคัญอย่างยิ่งยวด และมีความเชื่อว่า ควรจัดการศึกษาให้กับเด็กปฐมวัย

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การศึกษาปฐมวัยมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ต้องจัดการศึกษาให้กับเด็ก มีการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ – จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างเต็มที่ เหมาะสมกับวัย ความสามารถ และความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อให้เป็นมนุษย์ที่มีคุณภาพ ประสบความสำเร็จในชีวิตต่อไป

3.2 พัฒนาการเด็กปฐมวัย

ได้มีผู้กล่าวถึงพัฒนาการเด็กปฐมวัย ไว้ดังนี้

พัชรี ผลโยธิน (2548 : 27 – 43) ได้กล่าวถึงพัฒนาการเด็กปฐมวัย ดังนี้

พัฒนาการด้านร่างกาย คือ ความสามารถของร่างกายในการทรงตัวและเคลื่อนไหว โดยใช้กล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก รวมทั้งความรับผิดชอบส่วนตัวทางสุขอนามัย

ข้อควรตระหนักในการพัฒนาเด็กปฐมวัยด้านร่างกาย มีดังนี้

1. จัดสภาพแวดล้อมที่เปิดโอกาสให้เด็กปฐมวัยได้พัฒนาร่างกาย
2. จัดให้มีกิจกรรมการเล่นกลางแจ้งทุกวัน
3. ธรรมชาติของเด็กปฐมวัยต้องเล่น ต้องเคลื่อนไหวร่างกาย ต้องใช้วัยวัยที่

เกี่ยวกับประสาทอย่างหลากหลาย

จุดหมายของการพัฒนาเด็กด้านร่างกาย คือ

1. เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่
2. เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก

3. เพื่อสุขภาพอนามัย และความปลอดภัย

พัฒนาด้านอารมณ์จิตใจ และสังคมของเด็กปฐมวัย ได้กล่าวถึงรายละเอียด ไว้ดังนี้
พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ หมายถึง ความสามารถในการรู้สึกและแสดง
ความรู้สึก เช่น รัก ชอบ โกรธ เกลียด พอใจ เป็นสุข ฯลฯ รวมทั้งความสามารถในการแสดงออก
ทางอารมณ์อย่างเหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ ตลอดจนความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น จึง
เกี่ยวข้องกับพัฒนาการด้านสังคม ซึ่งหมายถึง ความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น มี
ทักษะการปรับตัวอยู่ในสังคม มีความรับผิดชอบ ความเป็นตัวของตัวเอง รู้จักกาลเทศะ สามารถ
ช่วยตนเองในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม รู้สึกผิดชอบชั่วดี และสามารถเลือกดำรงชีวิตในทาง
สร้างสรรค์ เป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม

ข้อควรตระหนักในการพัฒนาเด็กปฐมวัยด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม มีดังนี้

1. ลักษณะอารมณ์ของเด็กปฐมวัย เป็นเรื่องที่บุคคลที่ใกล้ชิดกับเด็กปฐมวัย
จะต้องเข้าใจ เด็กปฐมวัยที่อายุ 3-5 ขวบ เป็นเด็กเจ้าอารมณ์ ความรู้สึก ของเด็กจะกลับไป
กลับมา บางครั้งต้องการอิสระ บางครั้งต้องการการพึ่งพิงผู้อื่น
2. หน้าต่างของโอกาส (Windows of Opportunity) คือช่วงเวลาพิเศษที่สมอง
สามารถเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ได้ง่ายกว่าช่วงเวลาอื่น เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องของเด็กปฐมวัยได้
ส่งเสริมพัฒนาการเฉพาะอย่างให้กับเด็ก เมื่อผ่านพ้นช่วงเวลานี้ไป โอกาสนั้นจะไม่กลับคืนมาอีก
หรือฝึกได้ยากหรือเด็กอาจทำไม่ได้เลย เช่น การควบคุมอารมณ์ คือ การมีความสัมพันธ์ที่ดี มีความ
ผูกพันที่มั่นคงกับพ่อแม่หรือผู้ใกล้ชิด ทำให้เด็กรู้สึกว่าตนเองปลอดภัยและมั่นคง นอกจากนี้แล้ว
ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ควรส่งเสริมให้เกิดกับเด็ก เช่น มีโอกาสให้เด็กได้เล่นอิสระกับเด็กอื่น
 เป็นต้น

3. ความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Intelligence) เป็นความสามารถในการ
ตระหนักถึงความรู้สึกของตนเอง และความรู้สึกของผู้อื่น จนสามารถจัดการกับอารมณ์ของตนเอง
หรือมีความสามารถในการควบคุมอารมณ์ของตน ทำให้ชี้นำความคิด และการกระทำของตนได้
อย่างสมเหตุสมผล จนประสบความสำเร็จในการเรียน ในอาชีพ และในชีวิต

4. ความหลากหลายทางวัฒนธรรม

5. การวางรากฐานเกี่ยวกับพัฒนาการด้านสังคม

จุดหมายการพัฒนาเด็กปฐมวัยด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม คือ

1. ด้านอารมณ์ จิตใจ ช่วยให้เด็กมีประสบการณ์ที่ทำให้เกิดความภาคภูมิใจและ
เชื่อมั่นในตนเอง พัฒนาความเป็นตัวของตัวเองและควบคุมตนเอง รวมทั้งมีเจตคติที่ดีต่อชีวิต

2. ด้านสังคม ช่วยให้เด็กรู้สึกสบายเมื่ออยู่ในโรงเรียน ไว้วางใจในสภาพแวดล้อมใหม่ มีเพื่อนและรู้สึกว่าคุณเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม

พัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย มีรายละเอียด ดังนี้

พัฒนาการด้านสติปัญญา หมายถึง ความสามารถในการเรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่าง ๆ กับตนเอง การรับรู้ การสังเกต การจดจำ การวิเคราะห์ การรู้คิด การใช้เหตุผล การแก้ปัญหา จินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ ตลอดจนการสังเคราะห์ ซึ่งเป็นความสามารถเชิงสติปัญญาในระดับสูง

ข้อควรตระหนักในการพัฒนาสมองของเด็ก มีดังนี้

1. งานวิจัยในประเทศไทย แสดงให้เห็นชัดเจนว่าเด็กไทยส่วนใหญ่ไม่ได้รับการกระตุ้นพัฒนาการอย่างเหมาะสมตามวัย ที่สำคัญผู้ใหญ่ไม่สนใจพัฒนาเด็กโดยองค์รวม

2. ผลการศึกษาของนักวิทยาศาสตร์ ทำให้ทราบว่า บางช่วงเวลา สมองสามารถเรียนรู้ ข้อมูลใหม่ ๆ ได้ง่าย ซึ่งช่วงเวลานั้นเรียกว่า หน้าต่างของโอกาส (Windows of Opportunity)

3. ปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโต และพัฒนาการของสมองคือพันธุกรรม และสิ่งแวดล้อม

4. เด็กปฐมวัยมีข้อจำกัดในการรับรู้ เนื่องจากความคิดของเด็กช่วง 4 – 7 ปี มีแนวโน้มที่จะยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง

จุดหมายของการพัฒนาเด็กปฐมวัยด้านสติปัญญาในภาพรวมจึงมุ่งพัฒนาเด็กทางด้านภาษาและการรู้หนังสือ การคิดเชิงวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ การคิดแก้ปัญหา รวมทั้งความคิดสร้างสรรค์

อรุณี หรดาล (2548 : 26 – 27) กล่าวถึงรายละเอียดของพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ทั้ง 4 ด้าน มีดังนี้

1. พัฒนาการด้านร่างกาย เด็กวัยนี้เจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในเรื่องความสูงและน้ำหนัก แม้ว่าอัตราการเจริญเติบโตของเด็กวัยนี้จะช้ากว่าวัยทารกก็ตาม กล้ามเนื้อที่ใช้ในการเคลื่อนไหว เช่น กล้ามเนื้อมือ กล้ามเนื้อเท้า ยังทำงานไม่ประสานกันดีพอ โดยเฉพาะกล้ามเนื้อมือและกล้ามเนื้อตา ทำให้เด็กยังไม่สามารถเขียนหนังสือได้ดี เด็กวัยนี้ชอบเคลื่อนไหวไม่อยู่นิ่ง มีความคล่องแคล่วว่องไวในการเดิน การวิ่ง การหยิบจับ และการช่วยตัวเอง สามารถควบคุมและบังคับการทรงตัวได้ดี ทำให้เด็กวัยนี้พร้อมที่จะออกกำลังและเคลื่อนไหวในลักษณะต่าง ๆ การสัมผัสหรือการใช้มือมีความละเอียดขึ้น

2. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ การแสดงออกทางอารมณ์ของเด็กวัยนี้รุนแรงกว่าวัยทารก เมื่อมีอารมณ์จะแสดงออกอย่างเต็มที่ ไม่มีปิดบังซ่อนเร้น แต่จะเกิดเพียงชั่วครู่แล้วหายไป การที่เด็กเปลี่ยนแปลงอารมณ์ง่าย เพราะมีความสนใจระยะสั้นไม่สนใจอะไรนาน เมื่อมีสิ่งใดน่าสนใจก็จะเปลี่ยนอารมณ์ไปตามสิ่งนั้น ๆ มีผู้กล่าวว่าเด็กปฐมวัย เป็นวัยเจ้าอารมณ์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเด็กเล่นนานและหักโหมเกินไป ซัดซิ้นไม่ชอบนอนกลางวัน ห่วงเล่น เด็กส่วนมาก รู้สึกว่าตนสามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้มากกว่าที่ผู้ใหญ่อนุญาตให้ทำ และซัดซิ้นที่จะอยู่ในขอบเขตที่ผู้ใหญ่ได้วางไว้ นอกจากนี้ยังโกรธเมื่อไม่สามารถทำสิ่งที่ตนเองคิดว่าจะทำได้สำเร็จ รู้สึกผิดหวัง และเกรี้ยวกราด แต่เมื่อมีโอกาสได้เล่นกับเพื่อนหรือทำกิจกรรมกับบุคคลอื่นมากขึ้น และเมื่อมีอายุมากขึ้น ระดับความรุนแรงและการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ของเด็กจะลดน้อยลง

เด็กวัยนี้จำเป็นต้องได้เรียนรู้ว่าสิ่งใดเป็นความถูกต้อง ไม่ถูกต้อง สิ่งใดเป็นความดี หรือไม่ดี พฤติกรรมใดเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เด็กจะได้เรียนรู้อย่างค่อยเป็นค่อยไป ซึมซาบเข้าสู่การรับรู้ของเด็ก เริ่มตั้งแต่จำใจทำตามที่คุณใหญ่บอก ไปจนถึงการเรียนรู้ว่าสิ่งใดควรทำหรือไม่ควรทำ จากการพิจารณาของตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ

3. พัฒนาการทางสังคม เด็กเริ่มสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมครั้งแรกในครอบครัว โดยมีปฏิสัมพันธ์กับบิดา มารดา และญาติพี่น้อง เมื่อโตขึ้นต้องไปสถานศึกษา เด็กเริ่มเรียนรู้การติดต่อและมีความสัมพันธ์กับบุคคลนอกครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กในวัยเดียวกัน เด็กได้เรียนรู้การปรับตัวให้เข้ากับสังคมและเด็กอื่น พร้อม ๆ กับรู้จักร่วมมือในการเล่นกับกลุ่มเพื่อน เจตคติและพฤติกรรมทางสังคมของเด็กจะก่อขึ้นในวัยนี้ และจะฝังแน่น ยากที่จะเปลี่ยนแปลงในวัยต่อ ๆ ไป ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่าพฤติกรรมทางสังคมของเด็กวัยนี้มี 2 ลักษณะคือ ลักษณะแรกนั้นความสัมพันธ์กับผู้ใหญ่ และลักษณะที่สองเป็นความสัมพันธ์กับเด็กในวัยใกล้เคียงกัน

4. พัฒนาการด้านสติปัญญา ความคิดของเด็กวัยนี้ มีลักษณะยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง ยังไม่สามารถเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น เด็กมีความคิดแต่เพียงว่าทุกคนมองสิ่งต่าง ๆ รอบตัวและรู้สึกต่อสิ่งต่าง ๆ เหมือนตนเอง ความคิดของตนเองเป็นใหญ่ที่สุด เมื่ออายุ 4-6 ขวบ เด็กสามารถโต้ตอบหรือมีปฏิสัมพันธ์กับวัตถุสิ่งของที่อยู่รอบตัวได้ สามารถจำสิ่งต่าง ๆ ที่ได้กระทำซ้ำกัน บ่อย ๆ ได้ดี เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ดีขึ้น แต่ยังอาศัยการรับรู้เป็นส่วนใหญ่ แก้ปัญหาการลองผิดลองถูกจากการรับรู้มากกว่าการใช้เหตุผล ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวพัฒนาอย่างรวดเร็วตามอายุที่เพิ่มขึ้น

พัฒนาการทางภาษา เด็กวัยนี้เป็นระยะเวลาของการพัฒนาภาษาอย่างรวดเร็ว โดยมีการฝึกฝนการใช้ภาษาจากการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในรูปของการพูดคุย การตอบคำถาม การเล่า

เรื่อง การเล่านิทาน และการทำงานกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาในสถานศึกษา เด็กปฐมวัยสามารถใช้ภาษาแทนความคิดของตนและใช้ภาษาในการติดต่อสัมพันธ์กับคนอื่นได้ คำพูดของเด็กวัยนี้อาจทำให้ผู้ใหญ่บางคนเข้าใจว่าเด็กรู้มากแล้ว แต่ที่จริงเด็กยังไม่เข้าใจความหมายของคำ และเรื่องราวลึกซึ้งนัก

จากพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ที่กล่าวมานั้น ล้วนมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องพัฒนาไปพร้อม ๆ กันอย่างองค์รวม ด้วยเทคนิควิธีการของผู้รับผิดชอบ ซึ่งมีความจำเป็นต้องเข้าใจถึงลักษณะเฉพาะของเด็กในช่วงอายุต่าง ๆ ความแตกต่างระหว่างบุคคล จึงจะทำให้พัฒนาการด้านต่าง ๆ บรรลุจุดประสงค์และเกิดคุณภาพสูงสุด

3.3 การจัดประสบการณ์เด็กปฐมวัย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 50) กล่าวว่า การจัดประสบการณ์ สำหรับเด็กปฐมวัย 3 – 5 ปี จะไม่จัดเป็นรายวิชา แต่จัดในรูปของกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่น เพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เกิดการเรียนรู้ได้พัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา กิจกรรมที่จัดให้เด็กในแต่ละวัน อาจจะใช้ชื่อเรียกกิจกรรมแตกต่างกันไปในแต่ละหน่วยงาน แต่ทั้งนี้ประสบการณ์ที่จัดจะต้องครอบคลุมประสบการณ์สำคัญที่กำหนดในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และควรยืดหยุ่นให้มีสาระที่ควรเรียนรู้ที่เด็กสนใจและสาระที่ควรเรียนรู้ที่ผู้สอนกำหนด เมื่อเด็กได้รับประสบการณ์สำคัญ และทำกิจกรรมในแต่ละหัวเรื่องแล้ว เด็กควรเกิดแนวคิดตามที่ได้เสนอแนะในหลักสูตร

สำหรับการนำแนวคิดจากนวัตกรรมต่าง ๆ มาใช้ในการจัดประสบการณ์ผู้สอนต้องทำความเข้าใจนวัตกรรมนั้น ๆ แต่ละนวัตกรรมจะมีจุดเด่นของตนเอง แต่โดยภาพรวมแล้วนวัตกรรมส่วนใหญ่จะยึดเด็กเป็นสำคัญ การลงมือปฏิบัติจริงด้วยตัวเด็กจะเป็นหัวใจสำคัญในแต่ละนวัตกรรม

กรมวิชาการ (2546 : 39) กล่าวว่า การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3 – 5 ปี จะไม่จัดเป็นรายวิชาแต่จัดในรูปของกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่น เพื่อให้เด็กเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เกิดความรู้ ทักษะคุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเกิดการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา

อรุณี หรดาล (2548 : 25) กล่าวว่า การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ดีให้แก่เด็กปฐมวัย เป็นการสร้างรากฐานชีวิตของเด็ก เป็นทุนสืบทอดคุณค่าชีวิตของเด็กให้เพิ่มค่าขึ้นไป เป็นการบ่มเพาะความคิดอ่าน นิสัย และอารมณ์ และเป็นรากแก้วของชีวิตให้แข็งแรง พร้อมทั้งจะหล่อเลี้ยงชีวิตไปจนเติบโต การจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย จึงเป็นการเตรียมความพร้อมให้แก่

เด็กมากกว่าการสอนให้อ่านเขียนเรียนวิชา เน้นพัฒนาการเป็นองค์รวม มากกว่าการเจาะจงพัฒนาเด็กไปในด้านใดด้านหนึ่ง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544) กล่าวว่า ไม่ว่าครูจะเลือกแนวทางใดในการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย สิ่งสำคัญที่ครูต้องคำนึงถึงคือ แนวทางนั้น ๆ ต้องสามารถพัฒนาเด็กให้เป็นทั้งคนเก่ง คนดี และมีความสุข ซึ่งมีแนวทางการสอนดังนี้

คนเก่ง

1. ต้องสอนตามความสามารถ กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ปลุกฝังให้มีสัมมาทิฐิ (ความเห็นที่ถูกต้อง) มีความกระตือรือร้น รู้จักขวนขวาย ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน มีสมาธิ มีความอดทน คำนวณอยู่ตลอดเวลา รู้จักประเมินตนเองเสมอ สอนให้รู้จริงและปฏิบัติได้จริง เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูต้องเป็นผู้ใกล้ชิด และสามารถแก้ปัญหาให้แก่ผู้เรียนได้

2. จัดเนื้อหาให้สอดคล้องกับกิจกรรมฝึกผู้เรียนให้กล้าคิดกล้าแสดงออกในทางที่ดีงาม และถูกต้อง

3. ต้องปลุกฝังคุณธรรมที่สำคัญต่อการเรียนรู้ คือ อิทธิบาท 4 ได้แก่ ฉันทะ (ความพอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น ๆ) วิริยะ (ความพยายามที่ทำสิ่งนั้น) จิตตะ (ความเอาใจฝักใฝ่ในสิ่งนั้น) และวิมังสา (การพิจารณาใคร่ครวญหาเหตุผลในสิ่งนั้น) เพื่อให้มีความพอใจหรือรักที่จะเรียน

4. สอนให้คิดอย่างมีเหตุผล สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ วิพากษ์ วิจักษ์ ได้ รู้จักแสวงหาความรู้ ฝึกฝน ค้นคว้าด้วยตนเองอยู่เสมอ

5. สอนให้รู้จักเลือกใช้สิ่งของที่มีคุณค่า และเป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน สอนให้รู้จักประหยัด มัธยัสถ์

6. สอนจากธรรมชาติสิ่งใกล้ตัว สภาพะที่เกิดการเปลี่ยนแปลงรู้จักสังเกต และบันทึกสิ่งต่าง ๆ อยู่เสมอ

7. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะทางวิชาการ ด้านภาษา วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ศิลปะ ดนตรี การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

คนดี

1. สิ่งแวดล้อมได้แก่ครู พ่อ แม่ ผู้ปกครอง สังคมโดยรวม จะต้องเป็นผู้มีคุณธรรม และจริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้เรียน

2. กระบวนการเรียนการสอนต้องเน้นการปฏิบัติมากกว่าด้านวิชาการ ให้เด็กเรียนรู้ด้วยตนเอง ไม่ควรสอนให้จำอย่างเดียว ใช้วิธีการเรียนแบบวิเคราะห์และสามารถนำไปใช้

ประโยชน์ได้อย่างเป็นรูปธรรม เช่น สอนให้รู้จักแบ่งปัน สอนให้รู้จักช่วยเหลือ เสียสละ รู้จักให้โอกาส สอนให้เป็นผู้รู้จักการให้อภัย

3. เนื้อหาสาระการสอนด้านคุณธรรม ควรเป็นเรื่องสมาธิ ศิลป ปัญญา อริยสังคีติ สอนให้พูดดี คิดดี ทำดี และไปในสถานที่ดี รู้จักเลือกสรรสิ่งที่คิดละเว้นสิ่งไม่ดี มีจิตใจเอื้อเพื่อเข้ากับผู้อื่นได้ดี

4. ต้องจัดกิจกรรมเกี่ยวกับคุณธรรมอย่างสม่ำเสมอ และควรให้เด็กได้มีส่วนร่วม กิจกรรมเสริมคุณธรรม ให้เด็กสามารถนำสิ่งที่ศึกษาแล้วไปดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ ผู้สอนจะต้องติดตามและประเมินอย่างใกล้ชิด

5. ผู้สอนต้องเชื่อมสัมพันธ์กับทางวัด โรงเรียน เพื่อให้มีการฝึกอบรมคุณธรรมที่บ้าน วัด และโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนั้นสถานศึกษาต้องจัดสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องกับสภาพชีวิตจริง เน้นการปฏิบัติจริง ทำเป็นตัวอย่าง รู้จักยกย่องคนดีทั้งค่อนหน้า และลับหลัง

6. บุคลากรทางการศึกษา จะต้องได้รับการพัฒนาคุณธรรมก่อน และพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อปรับความรู้ ความเข้าใจในหลักธรรมของศาสนาให้รู้จริง และนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน

มีความสุข

1. สอนตามความสามารถ ตามศักยภาพของผู้เรียน เหมาะสมกับผู้เรียน เรียนตามความชอบของตนเอง สามารถนำสิ่งที่เรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ให้เลือกเรียนตามความสนใจ ความต้องการ และความเหมาะสม

2. สอนให้นำหลักธรรมมาปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน โดยเน้นที่ใจเป็นสำคัญ

3. สอนให้รู้จักการดำรงชีวิตตามฐานะของตน รู้จักพอใจในสิ่งที่ตนมี สอนให้รู้จักใช้ชีวิตเรียบง่าย รู้จักเอื้อเพื่อเผื่อแผ่

4. ผู้สอนต้องเปิดโอกาสให้เด็กแสดงความคิดเห็น ไม่บังคับเรียน คำหนึ่งถึงธรรมชาติของผู้เรียนเป็นสำคัญ

5. สอนให้รู้จักปัญหา เข้าใจปัญหาและแก้ปัญหาได้

6. การสอนต้องมีสื่อการเรียนการสอน เช่น แทรกนิทาน หรือใช้เทคโนโลยี

สมัยใหม่

7. สอนให้มีความอดทน ให้รู้จักใช้ชีวิตบนทางสายกลางรู้จักแบ่งปัน

8. สอนให้ผู้เรียนได้แสดงศักยภาพใช้สมองซีกซ้าย ซีกขวาพร้อม ๆ กัน

แนวทางการสอนให้ผู้เรียนเป็นทั้งคนเก่ง คนดี และมีความสุขข้างต้น สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยได้ โดยครูผู้สอนต้องศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของครูที่ปรับเปลี่ยนไปจากบทบาทที่ครูคุ้นเคย รวมทั้งต้องคำนึงถึง พัฒนาการและวุฒิภาวะของเด็กเป็นสำคัญ

สรุปได้ว่าการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กปฐมวัยนั้น จัดในรูปของกิจกรรมผ่านการเล่นเด็กได้รับประสบการณ์ตรง มีทักษะ คุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้เด็กเป็นทั้งคนเก่ง คนดี และมีความสุข สนองพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา

3.4 การจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย

วรนาท รักสกุลไทย (2548 : 2 – 62) กล่าวว่า การจัดประสบการณ์แบบบูรณาการเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย เป็นการจัดประสบการณ์ที่นำเอาสาระการเรียนรู้มาเชื่อมโยงผสมผสานกันบนหลักการของความเป็นเอกภาพ การพัฒนาโดยองค์รวม การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความหมาย และมีระบบสนับสนุน เพื่อให้การบูรณาการเป็นประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน การจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ มีความสำคัญต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยเพราะสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ การบูรณาการแบบสอดแทรก และแบบไขว้เมงมูม เป็นการบูรณาการที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย กระบวนการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ การศึกษาองค์ประกอบและขั้นตอนของการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ และการดำเนินการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ ซึ่งประกอบด้วยการวางแผน และการจัดทำหน่วยประสบการณ์ โดยกระบวนการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการสามารถตรวจสอบคุณภาพได้จากเครื่องมือประเมินผล สถานศึกษาปฐมวัยสามารถพัฒนาคุณภาพการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการได้ด้วยการบริหารจัดการ การไต่ร่องการสอน การศึกษากรณีตัวอย่างแล้วเลือกใช้กลยุทธ์ที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษามากที่สุด

จำแสง เชื้อภักดี และคณะ (มปป.) และธีรชัย บูรณโชติ (2546) กล่าวว่า การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการจำแนกได้เป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. การบูรณาการแบบสอดแทรก (Infusion Instruction) เป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนในวิชาหนึ่งสอดแทรกเนื้อหาของวิชาอื่นเข้าไปในการเรียนการสอน
2. การบูรณาการแบบขนาน (Parallel Instruction) เป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่มีครูที่สอนต่างวิชากันตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไป
3. การบูรณาการแบบพหุวิทยาการ (Multidisciplinary Instruction) เป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่คล้ายกับการบูรณาการแบบขนาน

4. การบูรณาการแบบข้ามวิชา (Transdisciplinary Instruction) เป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ครูที่สอนวิชาต่าง ๆ มาร่วมกันวางแผนปรึกษาเพื่อกำหนดหัวเรื่อง ความคิดรวบยอดร่วมกัน โดยร่วมกันจัดทำแผนการสอนแล้วสอนเป็นคณะ (team)

เนื่องจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการแต่ละประเภทมีทั้งข้อดีและข้อจำกัด อีกทั้งยังมีจุดเน้นที่แตกต่างกันออกไป ดังนั้น การตัดสินใจเลือกการบูรณาการแบบใดมาใช้ จึงควรคำนึงถึงจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ วิธีการ และความเหมาะสมสำหรับผู้เรียนด้วยการจัดประสบการณ์จึงจะประสบผลสำเร็จและมีคุณค่าสูงสุด และจากประเภทการบูรณาการข้างต้นและเห็นได้ว่ากระบวนการที่เหมาะสมสำหรับการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กในระดับปฐมวัย มี 2 แบบ คือ 1. การบูรณาการแบบสอดแทรก (Infusion Instruction) ซึ่งหมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนในวิชาหนึ่งสอดแทรกเนื้อหาของวิชาอื่นเข้าไปในการเรียนการสอนของตน เป็นการสอนตามแผนการสอนและประเมินผลโดยครูคนเดียว เนื่องจากในระดับปฐมวัยศึกษาคูประจําชั้นคือ ผู้ที่สอนเด็กในทุกสาระการเรียนรู้ และในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ก็มักจะบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ เช่น ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ ศิลปะ ดนตรี ฯลฯ ในการเรียนการสอนอยู่แล้ว นอกจากนี้การจัดประสบการณ์ในระดับปฐมวัยจะแตกต่างจากการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ที่มีการสอนแบบแยกตามรายวิชาโดยผู้สอนหลายคน จึงสามารถกล่าวได้ว่า การบูรณาการแบบสอดแทรกเหมาะสมกับการศึกษาปฐมวัย ส่วนแบบที่ 2 คือ การบูรณาการแบบใยแมงมุม (Webbed) ก็เป็นอีกแบบหนึ่งที่ได้รับคามนิยมมากในปัจจุบัน โดยมีรายละเอียดเพิ่มเติมดังนี้

การบูรณาการแบบใยแมงมุม เป็นวิธีการบูรณาการระหว่างสาระการเรียนรู้หลายสาระ โดยกำหนดหัวเรื่อง (theme) ขึ้นมาแล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาสาระ ความคิดรวบยอด หรือทักษะของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่เห็นว่ามีความสัมพันธ์หรือคล้ายคลึงกัน พอที่จะนำมารวมเป็นหัวข้อเรื่องเดียวกันได้ ซึ่งในการบูรณาการจะเชื่อมโยงกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่กลุ่มก็ได้

ขั้นตอนในการจัดประสบการณ์บูรณาการแบบใยแมงมุม มีดังนี้

1. ตั้งหัวข้อเรื่องหรือปัญหาที่ต้องการให้เด็กเกิดการเรียนรู้
2. เชื่อมโยงเนื้อหาจากสาระการเรียนรู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับหัวข้อเรื่อง แล้วสร้างเป็นหัวข้อย่อย ๆ โดยในหัวข้อย่อยนั้นจะต้องมีการจัดลำดับเนื้อหาสาระที่จะสอนให้มีความเชื่อมโยงกันด้วย
3. เขียนแผนผังการเรียนรู้และแนวทางการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมทุกหัวข้อเรื่อง
4. กำหนดความคิดรวบยอด จุดประสงค์ของการเรียนรู้ สื่อการสอน และวิธีการวัดและประเมินผล

5. เขียนแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ตรวจสอบความครอบคลุมเนื้อหาสาระของกิจกรรมและมาตรฐานการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง

กล่าวโดยสรุป การจัดประสบการณ์แบบบูรณาการมีหลายประเภท ซึ่งแต่ละประเภทมีลักษณะสำคัญตลอดจนข้อดีและข้อจำกัดแตกต่างกัน ดังนั้นครูปฐมวัยจึงควรศึกษารายละเอียดเพื่อให้สามารถเลือกและตัดสินใจเลือกประเภทหนึ่งที่เหมาะสมได้ โดยเฉพาะควรเลือกให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาของคนด้วย

3.5 การวัดและประเมินพัฒนาการ

ได้มีผู้กล่าวถึงการวัดและประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย ไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540) ได้กำหนดแนวทางการประเมินพัฒนาการเด็กระดับก่อนประถมศึกษา เป็นกระบวนการต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมปกติตามตารางกิจกรรมประจำวัน และครอบคลุมพัฒนาการของเด็กทุกด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา เพื่อนำผลมาใช้ในการจัดกิจกรรมหรือประสบการณ์ พัฒนาเด็กให้เต็มตามศักยภาพของแต่ละคนด้วยเหตุนี้ครูซึ่งจะทำหน้าที่ประเมินพัฒนาการเด็ก จะต้องเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจ พัฒนาการเด็กวัย 3 – 6 ปี เป็นอย่างดี และต้องเข้าใจโครงสร้างของการประเมินอย่างละเอียดว่าจะประเมินเมื่อไร และอย่างไร ต้องมีความสามารถในการเลือกเครื่องมือ และวิธีการที่จะใช้ได้อย่างถูกต้อง จึงจะทำให้ผลของการประเมินนั้นเที่ยงตรงและเชื่อถือได้ การประเมินพัฒนาการอาจทำได้หลายวิธี แต่วิธีที่ง่ายต่อการปฏิบัติ และนิยมใช้กันมากคือ การสังเกต ซึ่งต้องทำอย่างต่อเนื่อง และบันทึกไว้เป็นหลักฐานอย่างสม่ำเสมอ

หลักการประเมินพัฒนาการของเด็ก

1. การประเมินต้องประเมินพัฒนาการของเด็กครบทุกด้าน
2. เน้นการประเมินเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอ
3. สภาพแวดล้อมการประเมินต้องมีลักษณะเช่นเดียวกับการทำกิจกรรมประจำวันของเด็ก โดยจัดการประเมินให้เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมปกติ
4. เน้นการประเมินตามสภาพเป็นจริง โดยมีการสะสมงานของเด็กเป็นรายบุคคล
5. การประเมินต้องจัดทำอย่างเป็นระบบ มีการวางแผน การใช้เครื่องมือและการจดบันทึกไว้เป็นหลักฐาน
6. ไม่ใช่แบบทดสอบเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในเด็กระดับก่อนประถมศึกษา
7. การประเมินเด็กปฐมวัยควรใช้วิธีการที่หลากหลายทั้งแบบที่เป็นทางการและแบบที่ไม่เป็นทางการ

วิธีการที่ใช้ประเมินพัฒนาการเด็ก
ครูและผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยมีวิธีการและเครื่องมือการประเมิน
ดังต่อไปนี้

1. วิธีการวัดและประเมินแบบเป็นทางการ (Formal techniques) ได้แก่ การทดสอบชนิดต่าง ๆ การสอบปลายภาค และการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาต่าง ๆ หรือการทดสอบด้วยแบบทดสอบมาตรฐาน

2. วิธีการวัดและประเมินแบบไม่เป็นทางการ (Informal techniques) ได้แก่ วิธีการประเมินแบบสื่อสารส่วนบุคคล (Personal Communication) ซึ่งมีรูปแบบเน้นการสังเกต พฤติกรรม การทำกิจกรรมของเด็กในด้านกิจกรรมการแสดงออก อาจเป็นการซักถามพูดคุยกับเด็ก ครู เพื่อน ครูผู้เชี่ยวชาญ พี่เลี้ยงที่ใกล้ชิดเด็ก การสร้างความรู้จักนักเรียนการประเมินจากการปฏิบัติจริง วิธีการประเมินสภาพจริง และการประเมินด้วยพอดโฟลิโอ โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ ดังนี้ คือ การสังเกต การใช้การสนทนา การสัมภาษณ์ การรวบรวมผลงานที่แสดงออกถึงความก้าวหน้าของเด็กรายบุคคล โดยจัดเก็บรวบรวมไว้ในแฟ้มผลงาน (Portfolio) และการประเมินการเจริญเติบโตของเด็ก

ขอบข่ายการประเมินพัฒนาการเด็ก

ขอบข่ายในการประเมินเด็กปฐมวัย ครอบคลุมการประเมินทั้ง 4 ด้าน คือ ทางด้านร่างกาย ทางด้านอารมณ์ – จิตใจ ด้านสังคม และทางด้านสติปัญญา

กรมวิชาการ (2546 : 43) กล่าวว่า การประเมินพัฒนาการเด็กอายุ 3 – 5 ปี เป็นการประเมินพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาของเด็ก โดยถือเป็นกระบวนการต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมปกติที่จัดให้เด็กในแต่ละวัน ทั้งนี้ให้มุ่งนำข้อมูลการประเมินมาพิจารณา ปรับปรุง วางแผนการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้เด็กแต่ละคนได้รับการพัฒนาตามจุดหมายของหลักสูตรการประเมินพัฒนาการควรวีคหลัก ดังนี้

1. ประเมินพัฒนาการของเด็กครบทุกด้าน และนำผลมาพัฒนาเด็ก
2. ประเมินเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี
3. สภาพการประเมินควรมีลักษณะเช่นเดียวกับการปฏิบัติกิจกรรมประจำวัน
4. ประเมินอย่างเป็นระบบ มีการวางแผน เลือกใช้เครื่องมือและจัดบันทึกไว้เป็น

หลักฐาน

5. ประเมินตามสภาพจริงด้วยวิธีการหลากหลายเหมาะสมกับเด็ก รวมทั้งใช้แหล่งข้อมูลหลาย ๆ ด้าน ไม่ควรใช้การทดสอบ

สำหรับวิธีการประเมินที่เหมาะสมและควรใช้กับเด็กอายุ 3-5 ปี ได้แก่ การสังเกต การบันทึกพฤติกรรม การสนทนา การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลงานเด็ก ที่เก็บอย่างมีระบบ

4. หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546

กรมวิชาการ (2546) ได้กล่าวถึงหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ไว้ดังนี้ สภาพวิกฤติทางเศรษฐกิจและสังคมที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและรุนแรงได้สร้างความกดดันให้เกิดความจำเป็นอย่างยิ่งในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาของไทย ให้สามารถผลิตผู้ที่มีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์มีคุณธรรมและจริยธรรม อีกทั้งรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถปรับตัวอยู่ในสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างมีคุณภาพ จากผลงานวิจัยทางการแพทย์ พบว่าเด็กปฐมวัยไทยจำนวนมากถึง 1 ใน 6 มีพัฒนาการล่าช้าไม่สมวัย โดยมีอัตราส่วนเพิ่มขึ้นตามอายุ แสดงว่าเด็กเหล่านี้ขาดโอกาสเรียนรู้และขาดการอบรมเลี้ยงดูที่เหมาะสม รวมทั้งจำนวนเด็กที่มีความต้องการทางการศึกษาพิเศษมีเพิ่มขึ้น ด้วยเหตุนี้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย จึงจำเป็นต้องตระหนักถึงปัญหา มีการเฝ้าระวัง และดำเนินการให้ความช่วยเหลือเด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี ทุกกลุ่มตั้งแต่แรกเกิด ตลอดจนมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับพัฒนาการและศักยภาพของเด็ก

ปัญหาของสังคมประการหนึ่งที่มีผลกระทบต่อเด็กปฐมวัยไทย คือ ความอ่อนแอของสถาบันครอบครัวในการทำหน้าที่อบรมเลี้ยงดูเด็ก เด็กปฐมวัยจำนวนหนึ่งอาจได้รับการเลี้ยงดูที่ไม่เหมาะสมอันส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของเด็กทั้งในปัจจุบัน และอนาคต นอกจากนี้ปัญหาสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ส่งผลโดยตรงและโดยอ้อมต่อสุขภาพ อนามัยและพัฒนาการตลอดจนการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย รวมทั้งการหลงใหลเข้ามาของวัฒนธรรมต่าง ๆ จากภายนอกส่งผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิต ทำให้จำเป็นต้องตระหนักถึงความสำคัญของการดำรงเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมในสังคมตนเอง การพัฒนาเด็กที่สอดคล้องกับบริบททางวัฒนธรรมและวิถีชีวิตทางสังคมของเด็ก ซึ่งมีลักษณะเฉพาะและแตกต่างกันไปจึงมีความสำคัญ

ในโลกที่ความรู้ และเทคโนโลยีเกิดขึ้นมาก และเป็นไปอย่างรวดเร็วมนุษย์ไม่สามารถจดจำทุกอย่าง อีกทั้งความรู้ไม่ได้อยู่นิ่ง หรือเกิดขึ้นอย่างช้าพอที่จะเรียนรู้ผ่านผู้รู้คนใดคนหนึ่งอีกต่อไป มนุษย์จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้สามารถเติบโตและเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต และต้องเริ่มตั้งแต่แรกเกิด โดยการปลูกฝังให้เด็กมีเจตคติที่ดีต่อการรับรู้ เรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหา ความรู้กลั่นกรองข้อมูล เลือกใช้และนำมาใช้ในสถานการณ์ที่ตนเองได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้มนุษย์ยังจำเป็นต้องมีความสามารถในการเรียนรู้จากผู้อื่น และมีลักษณะที่ทำให้ผู้อื่นยินดี

ที่จะแบ่งปัน ความรู้ ประสบการณ์ ตลอดจนหิบบอื่น โอกาสในการเรียนรู้ให้คุณสมบัติที่เอื้อต่อการเจริญงอกงามตลอดชีวิตดังกล่าวจำเป็นต้องปลูกฝังตั้งแต่ปฐมวัย และต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

จากกระแสความเปลี่ยนแปลงในสังคมที่ผ่านมา พ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชน เห็นคุณค่าของการศึกษา และตระหนักถึงสิทธิของบุตรหลานที่จะต้องได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ทำให้พ่อแม่ ผู้ปกครองและผู้คนในชุมชนจำนวนมากเริ่มมีความกระตือรือร้นที่จะเข้ามามีส่วนร่วมรับรู้และสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่บุคคลหลานของตน รวมทั้งตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ความเปลี่ยนแปลงทางความคิด ดังกล่าวก่อให้เกิดความคาดหวัง และผลักดันให้เกิดพระราชบัญญัติศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งกำหนดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับ เพื่อให้การศึกษาที่จัดโดยสถานศึกษาทุกแห่งมีมาตรฐานทัดเทียมกัน

สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพและมาตรฐานนั้นจำเป็นต้องมีการนำหลักสูตรลงสู่การปฏิบัติเพื่อให้เด็กปฐมวัยได้อยู่ในสิ่งแวดล้อมของการเรียนรู้ที่เหมาะสม ดังนั้นจึงได้มีการกำหนดหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ให้ผู้เกี่ยวข้องสามารถนำหลักสูตรฉบับนี้ไปพัฒนาเด็กได้ถูกต้อง เหมาะสมมีประสิทธิภาพ และมาตรฐานเดียวกัน

4.1 ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย

การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดู และการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ ที่สนองต่อธรรมชาติ และพัฒนาการของเด็กแต่ละคนตามศักยภาพ ภายใต้บริบทสังคม – วัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคม

4.2 หลักการ

เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการตลอดจนการเรียนรู้ที่เหมาะสม ด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เด็กกับผู้เลี้ยงดู หรือบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดู และให้การศึกษาเด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของพัฒนาการทุกด้าน อย่างสมดุลและเต็มตามศักยภาพ โดยกำหนดหลักการดังนี้

4.2.1 ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกประเภท

4.2.2 ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชนสังคม และวัฒนธรรมไทย

4.2.3 พัฒนาเด็กโดยองค์ร่วมผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย

4.2.4 จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพ และมีความสุข

4.2.5 ประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษาในการ พัฒนาเด็ก

4.3 จุดหมาย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 – 5 ปี มุ่งให้เด็กมีพัฒนาการด้าน ร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความแตกต่าง ระหว่างบุคคล จึงกำหนดจุดหมายซึ่งถือเป็นมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนี้

4.3.1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย และมีสุขนิสัยที่ดี

4.3.2 กล้ามเนื้อใหญ่ และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและ ประสานสัมพันธ์กัน

4.3.3 มีสุขภาพจิตดี และมีความสุข

4.3.4 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม

4.3.5 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหว และรักการ

ออกกำลังกาย

4.3.6 ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย

4.3.7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย

4.3.8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

4.3.9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

4.3.10 มีความสามารถในการคิดและการแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย

4.3.11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

4.3.12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีทักษะในการแสวงหาความรู้

4.4 คุณลักษณะตามวัย

คุณลักษณะตามวัยเป็นความสามารถตามวัยหรือพัฒนาการตามธรรมชาติเมื่อเด็ก มีอายุถึงวัยนั้น ๆ ผู้สอนจำเป็นต้องทำความเข้าใจคุณลักษณะตามวัยของเด็กอายุ 3 – 5 ปี เพื่อนำไป พิจารณาจัดประสบการณ์ให้เด็กแต่ละวัยได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ขณะเดียวกันจะต้องสังเกตเด็ก แต่ละคนซึ่งมีความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อนำข้อมูลไปช่วยในการพัฒนาเด็กให้เต็มตาม ความสามารถและศักยภาพ พัฒนาการเด็กในแต่ละช่วงอายุอาจเร็วหรือช้ากว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และการพัฒนาจะเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ถ้าสังเกตพบว่าเด็กไม่มีความก้าวหน้าอย่างชัดเจนต้องพา

เด็กไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญหรือแพทย์เพื่อช่วยเหลือและแก้ไขได้ทันทั่วทั้งที่ คุณลักษณะตามวัยที่สำคัญ
ของเด็กอายุ 5 ปี มีดังนี้

เด็กอายุ 5 ปี

พัฒนาการด้านร่างกาย

- * กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่องได้
- * รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้ด้วยมือทั้งสอง
- * เดินขึ้น ลงบันไดสลับเท้าได้อย่างคล่องแคล่ว
- * เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้
- * ตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งที่กำหนด
- * ใช้ก้ำมเนื้อเล็กได้ดี เช่น ตัดกระดาษ ผูกเชือกทรงเท้า ฯลฯ
- * ยึดตัว คล่องแคล่ว

พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ

- * แสดงอารมณ์ได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม
- * ชื่นชมความสามารถและผลงานของตนเองและผู้อื่น
- * ยึดตนเองเป็นศูนย์กลางน้อยลง

พัฒนาการด้านสังคม

- * ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตนเอง
- * เล่นหรือทำงาน โดยมีจุดมุ่งหมายร่วมกับผู้อื่นได้
- * พบผู้ใหญ่ รู้จักไหว้ ทำความเคารพ
- * รู้จักขอบคุณ เมื่อรับของจากผู้ใหญ่
- * รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

พัฒนาการด้านสติปัญญา

- * บอกความแตกต่างของกลิ่น สี เสียง รส รูปร่าง จำนวน และจัดหมวดหมู่

สิ่งของได้

- * บอกชื่อ นามสกุล และอายุของตนเองได้
- * พยายามหาวิธีแก้ปัญหาด้วยตนเอง
- * สนทนาโต้ตอบ / เล่าเป็นเรื่องราวได้
- * สร้างผลงานตามความคิดของตนเอง โดยมีรายละเอียดเพิ่มขึ้นและ

แปลกใหม่

- * รู้จักใช้คำถาม “ทำไม” “อย่างไร”

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 11 – 15) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะตามวัยว่าเป็นความสามารถตามวัย หรือพัฒนาการตามธรรมชาติเมื่อเด็กมีอายุถึงวัยนั้น ๆ พัฒนาการแต่ละวัยอาจเกิดขึ้นตามวัยมากน้อยแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม การอบรมเลี้ยงดู และประสบการณ์ที่เด็กได้รับ ผู้สอนจำเป็นต้องทำความเข้าใจคุณลักษณะตามวัยของเด็กอายุ 3 – 5 ปี เพื่อนำไปพิจารณาจัดประสบการณ์ให้เด็กแต่ละวัยได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ขณะเดียวกันจะต้องสังเกตเด็กแต่ละคนซึ่งมีความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อนำข้อมูลไปช่วยพัฒนาเด็กให้เต็มความสามารถและศักยภาพ หรือช่วยเหลือเด็กได้ทันทั่วทั้งที่ ในกรณีที่พัฒนาการของเด็กไม่เป็นไปตามวัย ผู้สอนจำเป็นต้องหาจุดบกพร่องและรีบแก้ไข โดยจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็ก ถ้าเด็กมีพัฒนาการสูงกว่าวัย ผู้สอนควรจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการเดิมตามศักยภาพ

ตารางที่ 2.1 แสดงคุณลักษณะตามวัยของเด็กอายุ 5 ปี

พัฒนาการ	อายุ	อายุ 5 ปี
1. ด้านร่างกาย		
1.1 กล้ามเนื้อใหญ่		- รับลูกบอลที่กระดอนจากพื้นได้ด้วยมือทั้งสอง - เดินขึ้นลงบันไดสลับเท้าได้อย่างคล่องแคล่ว - กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่อง - วิ่งได้รวดเร็วและหยุดได้ทันที
1.2 กล้ามเนื้อเล็ก		- ใช้กรรไกรตัดกระดาษให้อยู่ในแนวเส้นโค้งตามที่กำหนดได้ - เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้ - ใช้เชือกร้อยวัสดุตามแบบได้ - ใช้กล้ามเนื้อเล็กได้ดีเช่น ตีกระดาษคุมเสื่อผูกเชือกกรองเท้า ฯลฯ
1.3 สุขภาพอนามัย		- มีร่างกายแข็งแรง สมบูรณ์ มีน้ำหนัก ส่วนสูง และมีเส้นรอบศีรษะตามเกณฑ์

ตารางที่ 2.1 (ต่อ) แสดงคุณลักษณะตามวัยของเด็กอายุ 5 ปี

พัฒนาการ	อายุ	อายุ 5 ปี
2. ด้านอารมณ์และจิตใจ		
2.1 การแสดงออกทางด้านอารมณ์	- รักครู / ผู้สอน	- ความคุมอารมณ์ได้ดีขึ้นมีเหตุผล
2.2 ความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น	- รู้บทบาทหน้าที่ของตนเองและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	- รู้จักเลือกเล่น ทำงานตามที่ตนชอบ สนใจและทำได้
		- รู้จักชื่นชมในความ สามารถและผลงานของตนเองและผู้อื่น
3. ด้านสังคม		
3.1 การช่วยเหลือตนเอง	- เลือกเครื่องแต่งกายของตนเองได้ และแต่งตัวได้	- ใช้เครื่องมือ เครื่องใช้ในการรับประทานอาหารได้
		- ทำความสะอาดร่างกายได้
3.2 การอยู่ร่วมกับผู้อื่นและการมีคุณธรรมจริยธรรม	- เล่นหรือทำงานร่วมกันในกลุ่มย่อยได้	- รู้จักการให้และการรับ
	- ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานที่ศึกษา	- ตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ
3.3 การอนุรักษ์วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม	- แสดงความเคารพได้เหมาะสมกับโอกาส	- ทิ้งขยะ ได้ถูกที่
		- ช่วยดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมรอบตัว
4. ด้านสติปัญญา		
	- ฟังแล้วนำมาเล่าถ่ายทอดได้	- บอกชื่อ นามสกุล อายุที่อยู่ของตนเองได้
		- ชอบถาม “ทำไม” “อย่างไร” “ที่ไหน”
		- เขียนชื่อ นามสกุลของตนเองตามแบบได้
		- บอกและจำแนกสีต่าง ๆ ได้
		- บอกเวลา “เมื่อวานนี้” “วันนี้” “พรุ่งนี้”
		- จำแนกสิ่งต่าง ๆ ด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้าได้ดี
		- ใช้สิ่งของรอบ ๆ ตัวเป็นสิ่งสมมติในการเล่น / เล่นบทบาทสมมติตามจินตนาการ
		- วาดภาพตามความคิดสร้างสรรค์ของตนได้
		- เล่านิทาน เล่าสิ่งที่ตนคิดหรือเรื่องราวตามจินตนาการได้
		- เคลื่อนไหวท่าทางตามความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการได้

คุณลักษณะตามวัยที่สำคัญ ๆ ของเด็กปฐมวัยที่ยกมากล่าวข้างต้นนี้เป็นสิ่งที่ผู้สอนต้องตระหนัก เพราะเด็กในแต่ละช่วงอายุมีลักษณะสำคัญที่เด่นแตกต่างกันไป ถ้าผู้สอนไม่เข้าใจ ย่อมทำให้การพัฒนาเด็ก ไม่เกิดผลตามจุดหมายของหลักสูตรได้ อาทิ เด็กอายุ 3 ปี ชอบขีดตนเอง เป็นศูนย์กลาง การจัดสื่อวัสดุให้เด็กวัยนี้ ต้องมีเพียงพอที่จะสนองความต้องการ ไม่เกิดการรอคอย นานจนเกินไป หรือเด็กอายุ 3 ปี ต้องการการฝึกกล้ามเนื้อใหญ่เพิ่มขึ้น เนื่องจากร่างกายอยู่ในช่วงที่ต้องพัฒนาทางกล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก เริ่มรู้จักใช้พลัง สามารถควบคุมร่างกายได้ การจัดกิจกรรมสามล้อให้เด็กอายุ 3 ปี ได้ขี่เล่นจึงเหมาะสมกับวัยหรือเด็กอายุ 4 ปี ชอบทำทนายผู้ใหญ่ ซึ่งผู้สอนจำเป็นต้องเข้าใจและควรให้เด็กได้รับรู้เรื่องขอบเขต และวินัยในการเล่นอย่างสม่ำเสมอ ดังนั้นพัฒนาการเด็กทุกด้านจึงมีความสำคัญเท่าเทียมกันและเด็กต้องได้รับการพัฒนาอย่างค่อเนื่อง ในสภาพบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ดังได้กล่าวไว้ข้างต้น

4.5 สารการเรียนรู้

สารการเรียนรู้ใช้เป็นสื่อกลางในการจัดกิจกรรมให้กับเด็ก เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ซึ่งจำเป็นต่อการพัฒนาเด็กให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งนี้สารการเรียนรู้ประกอบด้วย องค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการ และคุณลักษณะหรือค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม ความรู้สำหรับเด็กอายุ 5 ปี จะเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็ก บุคคลและสถานที่ที่แวดล้อมเด็ก ชุมชนชาติรอบตัว และสิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็กที่เด็กมีโอกาสใกล้ชิดหรือมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวันและเป็นสิ่งที่เด็กสนใจ จะไม่นั้นเนื้อหาการท่องจำ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับทักษะหรือกระบวนการจำเป็นต้องบูรณาการทักษะที่สำคัญและจำเป็นสำหรับเด็ก เช่น ทักษะการเคลื่อนไหว ทักษะทางสังคม ทักษะการคิด ทักษะการใช้ภาษา คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ เป็นต้น ขณะเดียวกันควรปลูกฝังให้เด็กเกิดเจตคติที่ดี มีค่านิยมที่พึงประสงค์ เช่น ความรู้สึที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น รักการเรียนรู้ รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และมีคุณธรรม จริยธรรมที่เหมาะสมกับวัย เป็นต้น

ผู้สอนหรือผู้จัดการศึกษา อาจนำสารการเรียนรู้มาจัดในลักษณะหน่วยการสอนแบบบูรณาการหรือเลือกใช้วิธีการที่สอดคล้องกับปรัชญาและหลักการจัดการศึกษาปฐมวัยสารการเรียนรู้กำหนดเป็น 2 ส่วน ดังนี้

4.5.1 ประสบการณ์สำคัญ

ประสบการณ์สำคัญเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการพัฒนาเด็กทางด้านร่างกายอารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาช่วยให้เด็กเกิดทักษะที่สำคัญสำหรับการสร้างองค์ความรู้ โดยให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับวัตถุ สิ่งของ บุคคลต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ไปพร้อมกันด้วย ประสบการณ์สำคัญมีดังนี้

- 1) **ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย ได้แก่**
 - (1) การทรงตัวและการประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อใหญ่
 - ก. การเคลื่อนไหวอยู่กับที่และการเคลื่อนไหวเคลื่อนที่
 - ข. การเคลื่อนไหวพร้อมวัสดุอุปกรณ์
 - ค. การเล่นเครื่องเล่นสนาม
 - (2) การประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อเล็ก
 - ก. การเล่นเครื่องเล่นสัมผัส
 - ข. การเขียนภาพและการเล่นกับสี
 - ค. การปั้นและประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ ด้วยดินเหนียว ดินน้ำมัน ทราย ไม้เสกวัสดุ ฯลฯ
 - ง. การค่อของ บรรจุ เท และแยกชิ้นส่วน
 - (3) การรักษาสุขภาพ
 - ก. การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย
 - (4) การรักษาความปลอดภัย
 - ก. การรักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่นในกิจวัตรประจำวัน
- 2) **ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ ได้แก่**
 - (1) คนตรี
 - ก. การแสดงปฏิกริยาโต้ตอบเสียงคนตรี
 - ข. การเล่นเครื่องดนตรีง่าย ๆ เช่น เครื่องดนตรีประเภทเคาะประเภทตี ฯลฯ
 - ค. การร้องเพลง
 - (2) ศูนย์ภาพ
 - ก. การชื่นชมและสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม
 - ข. การแสดงออกอย่างสนุกสนานกับเรื่องตลก ขำขัน และเรื่องราว/เหตุการณ์ที่สนุกสนานต่าง ๆ
 - (3) การเล่น
 - ก. การเล่นอิสระ
 - ข. การเล่นรายบุคคล การเล่นเป็นกลุ่ม
 - ค. การเล่นในห้องเรียนและนอกห้องเรียน
 - (4) คุณธรรม จริยธรรม
 - ก. การปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่นับถือ

3) ประสพการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม ได้แก่

การเรียนรู้ทางสังคม

- * การปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของตนเอง
- * การเล่นและการทำงานร่วมกับผู้อื่น
- * การวางแผน ตัดสินใจเลือก และลงมือปฏิบัติ
- * การมีโอกาสดำเนินการรู้สึกรู้จัก ความสนใจ และความต้องการของตนเองและผู้อื่น
- * การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น
- * การแก้ปัญหาในการเล่น
- * การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยอยู่และความเป็นไทย

4) ประสพการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา ได้แก่

(1) การคิด

- ก. การรู้จักสิ่งต่าง ๆ ด้วยการมอง ฟัง สัมผัส ชิมรส และดมกลิ่น
- ข. การเลียนแบบการกระทำและเสียงต่าง ๆ
- ค. การเชื่อมโยงภาพ ภาพถ่าย และรูปแบบต่าง ๆ กับสิ่งของหรือสถานที่จริง
- ง. การรับรู้ และแสดงความรู้สึกลำบากผ่านสื่อ วัสดุ ของเล่น และผลงาน
- จ. การแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านสื่อ วัสดุ ต่าง ๆ

(2) การใช้ภาษา

- ก. การแสดงความรู้สึกลำบากด้วยคำพูด
- ข. การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสพการณ์ของตนเอง หรือเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง
- ค. การอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์ และความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ
- ง. การฟังเรื่องราวนิทาน คำคล้องจอง คำกลอน
- จ. การเขียนในหลายรูปแบบผ่านประสพการณ์ที่สื่อความหมายต่อเด็ก
เขียนภาพ เขียนขีดเขียน เขียนคล้ายตัวอักษร เขียนเหมือนสัญลักษณ์ เขียนชื่อตนเอง
- ฉ. การอ่านในหลายรูปแบบ ผ่านประสพการณ์ที่สื่อความหมายต่อเด็ก
อ่านภาพหรือสัญลักษณ์จากหนังสือนิทาน/เรื่องราวที่น่าสนใจ

(3) การสังเกต การจำแนก และการเปรียบเทียบ

- ก. การสำรวจและอธิบายความเหมือน ความต่างของสิ่งต่าง ๆ
- ข. การจับคู่ การจำแนก และการจัดกลุ่ม
- ค. การเปรียบเทียบ เช่น ยาว/สั้น ขรุขระ/เรียบ ฯลฯ
- ง. การเรียงลำดับสิ่งต่าง ๆ
- จ. การคาดคะเนสิ่งต่าง ๆ
- ฉ. การตั้งสมมติฐาน
- ช. การทดลองสิ่งต่าง ๆ
- ซ. การสืบค้นข้อมูล
- ณ. การใช้หรืออธิบายสิ่งต่าง ๆ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย

(4) จำนวน

- ก. การเปรียบเทียบจำนวน มากกว่า น้อยกว่า เท่ากัน
- ข. การนับสิ่งต่าง ๆ
- ค. การจับคู่หนึ่งต่อหนึ่ง
- ง. การเพิ่มขึ้นหรือลดลงของจำนวนหรือปริมาณ

(5) มิติสัมพันธ์ (พื้นที่ / ระยะ)

- ก. การต่อเข้าด้วยกัน การแยกออก การบรรจุและการเทออก
- ข. การสังเกตสิ่งต่าง ๆ และสถานที่จากมุมมองที่ต่าง ๆ กัน
- ค. การอธิบายในเรื่องตำแหน่งของสิ่งต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน
- ง. การอธิบายในเรื่องทิศทางการเคลื่อนที่ของคนและสิ่งต่าง ๆ
- จ. การสื่อความหมายของมิติสัมพันธ์ด้วยภาพวาด ภาพถ่าย และรูปภาพ

(6) เวลา

- ก. การเริ่มต้นและการหยุดการกระทำโดยสัญญา
- ข. การเปรียบเทียบเวลา เช่น ตอนเช้า ตอนเย็น เมื่อวานนี้ พรุ่งนี้
- ค. การเรียงลำดับเหตุการณ์ต่าง ๆ
- ง. การสังเกตความเปลี่ยนแปลงของฤดู

4.5.2 สารที่ควรเรียนรู้

สารที่ควรเรียนรู้ เป็นเรื่องราวรอบตัวเด็กที่นำมาเป็นสื่อในการจัดกิจกรรม ให้เด็กเกิดการเรียนรู้ ไม่เน้นการท่องจำเนื้อหา ผู้สอนสามารถกำหนดรายละเอียดขึ้นเองให้ สอดคล้องกับวัย ความต้องการ และความสนใจของเด็ก โดยให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์ สำคัญที่ระบุไว้ข้างต้น ทั้งนี้อาจยืดหยุ่นเนื้อหาได้ โดยคำนึงถึงประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมใน ชีวิตจริงของเด็ก สารที่เด็กอายุ 5 ปี ควรเรียนรู้ มีดังนี้

1) *เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก* เด็กควรรู้จักชื่อ นามสกุล รูปร่าง หน้าตา รู้จัก อวัยวะต่าง ๆ วิธีระมัดระวังร่างกายให้สะอาด ปลอดภัย การรับประทานอาหารที่ถูกสุขลักษณะ เรียนรู้ที่จะเล่นและทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองคนเดียว หรือกับผู้อื่น ตลอดจนเรียนรู้ที่จะแสดงความ คิดเห็น ความรู้สึกและแสดงมารยาทที่ดี

2) *เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก* เด็กควรมีโอกาส รู้จักและรับรู้เรื่องราวเกี่ยวกับครอบครัว สถานศึกษา ชุมชน รวมทั้งบุคคลต่าง ๆ ที่เด็กต้อง เกี่ยวข้องหรือมีโอกาสใกล้ชิดและมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวัน

3) *ธรรมชาติรอบตัว* เด็กควรจะได้เรียนรู้สิ่งมีชีวิต สิ่งไม่มีชีวิต รวมทั้ง ความเปลี่ยนแปลงของโลกที่แวดล้อมเด็กตามธรรมชาติ เช่น ฤดูกาล กลางวัน กลางคืน ฯลฯ

4) *สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก* เด็กควรจะได้รู้จักสี ขนาด รูปร่าง รูปทรง น้ำหนักผิวสัมผัสของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว สิ่งของเครื่องใช้ ยานพาหนะ และการสื่อสารต่าง ๆ ที่ใช้ อยู่ในชีวิตประจำวัน

4.6 การจัดประสบการณ์

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 5 ปี จะไม่จัดเป็นรายวิชาแต่จัดในรูป ของกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่น เพื่อให้เด็กเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เกิดความรู้ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเกิดการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยมีหลักการ และแนวทางการจัดประสบการณ์ ดังนี้

4.6.1 หลักการจัดประสบการณ์

1) จัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กโดยองค์รวมอย่าง ค่อเนื่อง

2) เน้นเด็กเป็นสำคัญ สนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่าง ระหว่างบุคคลและบริบทของสังคมที่เด็กอาศัยอยู่

3) จัดให้เด็กได้รับการพัฒนาโดยให้ความสำคัญทั้งกับกระบวนการและ การผลิต

4) จัดการประเมินพัฒนาการให้เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์

5) ให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก

4.6.2 แนวทางการจัดประสบการณ์

1) จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการ คือเหมาะสมกับอายุวุฒิภาวะ และระดับพัฒนาการ เพื่อให้เด็กทุกคนได้พัฒนาศักยภาพ

2) จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับลักษณะการเรียนรู้ของเด็กวัยนี้คือ เด็กได้ลงมือกระทำ เรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้เคลื่อนไหว สำรวจ เล่น สังเกต สืบค้น ทดลอง และคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง

3) จัดประสบการณ์ในรูปแบบบูรณาการ คือ บูรณาการทั้งทักษะและสาระการเรียนรู้

4) จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ริเริ่ม คิด วางแผน ตัดสินใจ ลงมือกระทำ และนำเสนอความคิด โดยผู้สอนเป็นผู้สนับสนุน อำนวยความสะดวก และเรียนรู้ร่วมกับเด็ก

5) จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่น กับผู้ใหญ่ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในบรรยากาศที่อบอุ่นมีความสุขและเรียนรู้การทำกิจกรรมแบบร่วมมือในลักษณะต่าง ๆ กัน

6) จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายและอยู่ในวิถีชีวิตของเด็ก

7) จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีและทักษะการใช้ชีวิตประจำวัน ตลอดจนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

8) จัดประสบการณ์ทั้งในลักษณะที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าและแผนที่เกิดขึ้นในสภาพจริงโดยไม่ได้คาดการณ์ไว้

9) ให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์ ทั้งการวางแผน การสนับสนุนสื่อการสอน การเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมินพัฒนาการ

10) จัดทำสารนิทัศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคล นำมาไตร่ตรองและใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็กและการวิจัยในชั้นเรียน

4.6.3 การจัดกิจกรรมประจำวัน

กิจกรรมสำหรับเด็กอายุ 5 ปี สามารถนำมาจัดเป็นกิจกรรมประจำวันได้หลายรูปแบบ เป็นการช่วยให้ทั้งผู้สอนและเด็กทราบว่าแต่ละวันจะทำกิจกรรมอะไร เมื่อใด และอย่างไร การจัดกิจกรรมประจำวันมีหลักการจัดและขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน ดังนี้

1) หลักการจัดกิจกรรมประจำวัน

- (1) กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็กในแต่ละวัน
- (2) กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิด ทั้งในกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ ไม่ควรใช้เวลาต่อเนื่องนานเกินกว่า 20 นาที
- (3) กิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเล่นเสรี เช่น การเล่นตามมุม การเล่นกลางแจ้ง ฯลฯ ใช้เวลาประมาณ 40 – 60 นาที
- (4) กิจกรรมควรมีความสมดุลระหว่างกิจกรรมในห้องและนอกห้อง กิจกรรมที่ใช้กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก กิจกรรมที่เป็นรายบุคคล กลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่เด็กเป็นผู้ริเริ่มและผู้สอนเป็นผู้ริเริ่ม และกิจกรรมที่ใช้กำลังและไม่ใช้กำลังจัดให้ครบทุกประเภท ทั้งนี้กิจกรรมที่ต้องออกกำลังกายควรจัดสลับกับกิจกรรมที่ไม่ต้องออกกำลังมากนัก เพื่อเด็กจะได้ไม่เหนื่อยเกินไป

2) ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน การเลือกกิจกรรมที่จะนำมาจัดในแต่ละวัน ต้องให้ครอบคลุมสิ่งต่อไปนี้

- (1) การพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อใหญ่ การเคลื่อนไหว และความคล่องแคล่วในการใช้อวัยวะต่าง ๆ จึงควรจัดกิจกรรมโดยให้เด็กได้เล่นอิสระกลางแจ้ง เล่นเครื่องเล่นสนาม เคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวัดคนตรี
- (2) การพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อเล็ก การประสานสัมพันธ์ระหว่างมือและตา จึงควรจัดกิจกรรมโดยให้เด็กได้เล่นเครื่องเล่นสัมผัส เล่นเกมต่อภาพ ฝึกช่วยเหลือตนเองในการแต่งกาย หยิบจับชิ้นส่วน ใช้อุปกรณ์ศิลปะ เช่น สีเทียน กรรไกร พู่กัน ดินเหนียว ฯลฯ
- (3) การพัฒนาอารมณ์ จิตใจ และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออก มีวินัยในตนเองรับผิดชอบ ชื้อสัตย์ ประหยัด เมตตากรุณา เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน มีมารยาทและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทยและศาสนาที่นับถือ จึงควรจัดกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านการเล่นให้เด็กได้มีโอกาสตัดสินใจเลือก ได้รับการ

ตอบสนองความต้องการ ได้ฝึกปฏิบัติโดยสอดคล้องคุณธรรมจริยธรรม ตลอดเวลาที่โอกาส
เอื้ออำนวย

(4) *การพัฒนาสังคมนิสัย* เพื่อให้เด็กมีลักษณะนิสัยที่ดี แสดงออก
อย่างเหมาะสมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตรประจำวัน
มีนิสัยรักการทำงาน รู้จักระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น จึงควรจัดให้เด็กได้ปฏิบัติ
กิจวัตรประจำวันอย่างสม่ำเสมอ เช่น รับประทานอาหาร พักผ่อนนอนหลับ ขับถ่าย ทำความ
สะอาดร่างกาย เล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติตามกฎกติกาข้อตกลงของส่วนรวม เก็บของ
เข้าที่เมื่อเล่นหรือทำงานเสร็จ ฯลฯ

(5) *การพัฒนาการคิด* เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความคิดรวบยอด สังเกต
จำแนก เปรียบเทียบ จัดหมวดหมู่ เรียงลำดับเหตุการณ์ แก้ปัญหา จึงควรจัดกิจกรรมให้เด็กได้
สนทนาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เชิญวิทยากรมาพูดคุยกับเด็ก ค้นคว้าจากแหล่ง ข้อมูล
ต่าง ๆ ทดลอง ศึกษาออกสถานที่ ประกอบอาหาร หรือจัดให้เด็กได้เล่นเกมการศึกษาที่เหมาะสม
กับวัยอย่างหลากหลาย ฝึกการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันและในการทำกิจกรรมทั้งที่เป็นกลุ่มย่อย
กลุ่มใหญ่ หรือรายบุคคล

(6) *การพัฒนาภาษา* เพื่อให้เด็กมีโอกาสใช้ภาษาสื่อสารถ่ายทอด
ความรู้สึก ความนึกคิด ความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ที่เด็กมีประสบการณ์ จึงควรจัดกิจกรรม
ทางภาษาให้มีความหลากหลายในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มุ่งปลูกฝังให้เด็กรักการอ่าน
และบุคลากรที่แวดล้อมต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงหลักการจัดกิจกรรม
ทางภาษาที่เหมาะสมกับเด็กเป็นสำคัญ

(7) *การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์* เพื่อให้เด็กได้
พัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกและเห็นความสวยงามของสิ่งต่าง ๆ
รอบตัว โดยใช้กิจกรรมศิลปะและดนตรีเป็นสื่อ ใช้การเคลื่อนไหวและจังหวะตามจินตนาการ ให้
ประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ อย่างอิสระตามความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของเด็กเล่นบทบาทสมมติในมุมเล่น
ต่าง ๆ เล่นน้ำ เล่นทราย เล่นก่อสร้างสิ่งต่าง ๆ เช่น แท่งไม้ รูปทรงต่าง ๆ ฯลฯ

4.7 การประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการเด็กอายุ 5 ปี เป็นการประเมินพัฒนาการทางด้านร่างกาย
อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาของเด็ก โดยถือเป็นกระบวนการต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่ง
ของกิจกรรมปกติที่จัดให้เด็กในแต่ละวัน ทั้งนี้ให้มุ่งนำข้อมูลการประเมินมาพิจารณาปรับปรุง
วางแผนการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้เด็กแต่ละคนได้รับการพัฒนาตามจุดหมายของหลักสูตร
การประเมินพัฒนาการควรยึดหลัก ดังนี้

- 3.7.1 ประเมินพัฒนาการของเด็กครบทุกด้านและนำผลมาพัฒนาเด็ก
- 3.7.2 ประเมินเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี
- 3.7.3 สภาพการประเมินควรมีลักษณะเช่นเดียวกับการปฏิบัติกิจกรรมประจำวัน
- 3.7.4 ประเมินอย่างเป็นระบบ มีการวางแผน เลือกใช้เครื่องมือและจัดบันทึกไว้

เป็นหลักฐาน

3.7.5 ประเมินตามสภาพจริงด้วยวิธีการหลากหลายเหมาะกับเด็ก รวมทั้งใช้แหล่งข้อมูลหลาย ๆ ด้าน ไม่ควรใช้การทดสอบ

สำหรับวิธีการประเมินที่เหมาะสมและควรใช้กับเด็กอายุ 5 ปี ได้แก่ การสังเกต การบันทึกพฤติกรรม การสนทนา การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลงานเด็กที่เก็บอย่างเป็นระบบ

5. สารระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี

5.1 ความรู้เกี่ยวกับจังหวัดลพบุรี

5.1.1 ประวัติความเป็นมาของจังหวัดลพบุรี

จากการศึกษาค้นคว้าของนักประวัติศาสตร์และนักโบราณคดี พบว่าลพบุรีเป็นดินแดนที่มีมนุษย์เข้ามาอาศัยอยู่ยาวนานก่อนยุคประวัติศาสตร์ ซึ่งปัจจุบันนี้เราสามารถค้นพบหลักฐานหลายอย่างของมนุษย์โบราณ เช่น โครงกระดูก เครื่องมือเครื่องใช้ และเครื่องประดับต่าง ๆ ที่ทำจากหิน มีกระจายอยู่ทั่วไปตามเนินดินสูงที่น้ำท่วมไม่ถึง หรือบริเวณใกล้ภูเขาที่มีทางน้ำไหลผ่าน

หลักฐานที่สำคัญของมนุษย์โบราณสมัยก่อนประวัติศาสตร์ที่ถือว่าเก่าที่สุดของเมืองลพบุรี ได้แก่ “ขวานหินกะเทาะ” ซึ่งค้นพบที่ถ้ำกระดำ ตำบลเขาสนามแจง อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี โดย ศาสตราจารย์ฟริทซ์ สารละลิน นักโบราณคดีชาวสวีเดนแลนด์ ในปีพุทธศักราช 2474 ซึ่งสันนิษฐานได้ว่าเป็นเครื่องมือของมนุษย์ในยุคหินกลาง

ต่อมาได้มีผู้ค้นพบหลักฐานของมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์ในยุคหินใหม่ และยุคโลหะของดินแดนลพบุรีอีกมากมาย ซึ่งกระจายอยู่ตามพื้นที่ต่าง ๆ ของลพบุรี เช่น เครื่องปั้นดินเผา เครื่องประดับ แหวน กำไล และลูกปัดที่ทำด้วยสำริด เป็นต้น

ในยุคประวัติศาสตร์ ดินแดนส่วนนี้ได้รับเอาศิลปะและวัฒนธรรมจากอินเดีย เช่นเดียวกับเมืองโบราณต่าง ๆ เช่น เมืองศรีเทพ เมืองนครปฐม และปราจีนบุรี เป็นต้น ดังหลักฐานศิลาจารึกหลักที่ 18 ซึ่งพบที่ศาลพระกาฬ เมืองลพบุรี มีลักษณะเป็นเสาแปดเหลี่ยม

อันเป็นศิลปกรรมที่ได้รับอิทธิพลมาจากอินเดีย และเป็นจารึกที่เนื่องในพุทธศาสนาภาษามอญ ซึ่ง ศาสตราจารย์ยอช เซเคส์ ได้กำหนดอายุการสร้างเอาไว้ในราวพุทธศตวรรษที่ 13 – 14

และศิลาจารึกเสาแปดเหลี่ยมพบที่เมืองโบราณชัยจำปา อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี ก็มีอายุอยู่ในราวพุทธศตวรรษที่ 13 – 14 เช่นกัน

ต่อมาในราวพุทธศตวรรษที่ 16 – 18 อาณาจักรขอมมีความเจริญรุ่งเรืองถึงขีดสุด สามารถแผ่ขยายอำนาจเข้ามาในดินแดนทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยในปัจจุบัน เมืองลพบุรีได้ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของอาณาจักรขอมเป็นครั้งคราว และได้รับเอาวัฒนธรรมต่าง ๆ ของขอมเข้ามาด้วย

หลักฐานสำคัญพบที่ศาลพระกาฬเมืองลพบุรี คือ ศิลาจารึกหลักที่ 19 ซึ่งมีข้อความภาษาเขมรถิ่นถึงพระเจ้าสุริยวรมันที่ 1 และศิลาจารึกหลักที่ 21 ซึ่งมีข้อความจารึกขึ้นเพื่อให้ทราบถึงสิ่งของต่าง ๆ ที่อุทิศถวายแด่เทวรูปพระนารายณ์ เป็นต้น

หลักฐานสำคัญอีกชิ้นหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงอิทธิพลของอาณาจักรขอม ที่มีต่อเมืองลพบุรี คือ ภาพสลักนูนต่ำของทหารละโว้บนผนังระเบียงปราสาทนครวัดในประเทศกัมพูชา

ปลายพุทธศตวรรษที่ 18 หรือประมาณปีพุทธศักราช 1893 อาณาจักรขอมเริ่มอ่อนแอลง ทำให้รัฐต่าง ๆ ที่เคยตกอยู่ภายใต้อำนาจของขอม ได้แยกตัวออกมาเป็นอิสระ เช่น อาณาจักรสุโขทัย เชียงใหม่ พะเยา และลพบุรี และต่อมาในปลายพุทธศตวรรษที่ 19 อาณาจักรศรีอยุธยาที่ได้รับการสถาปนาขึ้นมาโดยพระเจ้าอู่ทอง ในปีพุทธศักราช 1893 ดังนั้น เมืองลพบุรี หรือเมืองละโว้แต่เดิมก็มีฐานะเป็นเมืองบริวารของอาณาจักรศรีอยุธยาไปในที่สุด อย่างไรก็ตาม ลพบุรีก็ยังถือเป็นเมืองสำคัญอยู่มาก

สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 หรือพระเจ้าอู่ทอง ผู้ทรงสถาปนากรุงศรีอยุธยาขึ้นมา ได้โปรดฯ ให้ขุนหลวงพะงั่ว หรือสมเด็จพระบรมราชาธิราชไปครองเมืองสุพรรณบุรี และโปรดฯ ให้สมเด็จพระเจ้าลูกเธอพระรามศวรไปครองเมืองลพบุรี ซึ่งถือว่าทั้งสองนี้มีความสำคัญต่อกรุงศรีอยุธยามากทีเดียว

จะเห็นได้ว่า ลพบุรีเป็นดินแดนที่มีอารยธรรมเก่าแก่มากตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์จนถึงยุคปัจจุบัน จากหลักฐานที่เป็นสถาปัตยกรรมอันโดดเด่น เช่น พระปรางค์สามยอดลพบุรีที่มีชื่อเสียง ซึ่งเป็นสถาปัตยกรรมที่ได้รับอิทธิพลทางศิลปะแบบขอม และมีชื่อเรียกเฉพาะว่า เป็นศิลปะแบบลพบุรีนั้น สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นในราวปีพุทธศักราช 1800 จึงนับว่าเป็นศิลปกรรมชิ้นเอกของเมืองลพบุรีทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่สามารถบ่งบอกถึงความเจริญรุ่งเรืองของลพบุรีในอดีตกาลได้

ในสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี ลพบุรียังเป็นเมืองที่มีความสำคัญและเป็นหัวเมืองที่อยู่ในเขตราชธานี เพราะอยู่ใกล้กับพระนครในสมัยรัชกาลสมเด็จพระนารายณ์มหาราชได้โปรดฯ ให้มีการบูรณปฏิสังขรณ์พระราชวังเก่า ซึ่งเคยเป็นที่ประทับของสมเด็จพระรามาธิบดีมาก่อน ให้เป็นพระราชวังที่ประทับของพระองค์และทรงโปรดเสด็จแปรพระราชฐานประทับที่เมืองลพบุรีถึง 7-8 เดือนในรอบหนึ่งปี

พระราชกรณียกิจและการว่าราชการของสมเด็จพระนารายณ์มหาราชส่วนใหญ่จึงอยู่ที่เมืองลพบุรี เช่น การเสด็จประพาสออกล้อมจับช้างป่า หรือการต้อนรับแขกต่างประเทศ เป็นต้น ดังปรากฏในปีพุทธศักราช 2228 โปรดฯ ให้ราชทูตเดอโซมงด์ เข้าเฝ้าถวายพระราชสาส์นของพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 แห่งฝรั่งเศสที่กรุงศรีอยุธยา แล้วยังโปรดฯ ให้เข้าเฝ้าเป็นการส่วนพระองค์ที่เมืองลพบุรีอีกด้วย

ดังนั้น ลพบุรีจึงกลายเป็นราชธานีแห่งใหม่ที่มีความเจริญรุ่งเรืองในระยะหนึ่ง เมืองลพบุรีในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช เป็นเมืองที่มีความสำคัญ เป็นราชธานีที่มีผู้คนเข้ามาอาศัยอยู่มากพอสมควร ครั้นสิ้นรัชกาลของสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ลพบุรีก็มีบทบาทและความสำคัญน้อยลง แต่ก็ยังเป็นเมืองในเขตราชธานีเหมือนเดิมจนกระทั่งสิ้นกรุงศรีอยุธยา

พระเพทราชาขึ้นครองราชย์ ก็ได้อพยพผู้คนและหน่วยราชการทั้งหลายกลับไปอยู่ที่กรุงศรีอยุธยาตามเดิม เมืองลพบุรีเริ่มตกอยู่ในสภาพเป็นเมืองที่ถูกล้อมพระราชวังของสมเด็จพระนารายณ์มหาราชถูกล้อมทิ้งร้าง ทำให้เมืองลพบุรีถูกทิ้งเป็นเมืองร้างอยู่นานถึง 90 ปี จนกระทั่งกรุงศรีอยุธยาเสียแก่พม่า ในปีพุทธศักราช 2310

ครั้นถึงสมัยกรุงธนบุรี เมื่อพระเจ้าตากสินมหาราชทรงกอบกู้เอกราชและตั้งกรุงธนบุรีขึ้นเป็นราชธานีใหม่แทนกรุงศรีอยุธยา พระองค์จึงโปรดฯ ให้เจ้าพระยามหากษัตริย์ศึกยกทัพไปปราบหัวเมืองต่าง ๆ เช่น เป็นแม่ทัพยกไปตีกรุงเวียงจันทน์ ศรีสัตนาคณหุต และหลวงพระบาง เมื่อยกทัพกลับก็ได้กวาดต้อนอพยพผู้คนจากเมืองทั้งสามนี้ลงมาเป็นจำนวนมาก และให้ผู้ที่ถูกกวาดต้อนมาเข้าไปตั้งถิ่นฐานอาศัยอยู่ในบริเวณพื้นที่ต่าง ๆ ทางภาคอีสาน และยังกวาดต้อนอพยพให้เข้ามาอาศัยอยู่ตามเขตหัวเมืองชั้นในที่มีผู้คนอาศัยอยู่น้อย เช่น เมืองลพบุรี

ปัจจุบันจึงปรากฏมีชนกลุ่มน้อยที่อพยพมาจากนครเวียงจันทน์ เข้ามาตั้งรกรากอยู่ที่บ้านหัวช้าง ตำบลท่าศาลา อำเภอเมืองลพบุรี และกลุ่มไทยพวนที่อพยพมาจากเมืองหลวงพระบาง เข้ามาตั้งรกรากอยู่ที่อำเภอบ้านหมี่ และกลุ่มชนที่พูดภาษาไทยเงี้ยวที่อพยพมาจากกรุงศรีสัตนาคณหุต เข้ามาตั้งรกรากอยู่ในหลายท้องที่ของเมืองลพบุรี นอกจากนั้นก็ยังมีกลุ่มชนชาวมอญที่อพยพเข้ามาอยู่ในตำบลบางขันหมาก อำเภอเมืองลพบุรี ซึ่งเป็นชาวมอญที่มาจากกรุงหงสาวดีในอดีตนั่นเอง

ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 ทรงเห็นว่าไทยได้ทำการติดต่อกับต่างประเทศมากขึ้น โดยเฉพาะชาวฝรั่งเศส อังกฤษ ซึ่งเป็นนักล่าอาณานิคมและแสวงหาเมืองขึ้นในภูมิภาคเอเชียตลอดมา ซึ่ง อินเดีย พม่า ศรีลังกา มาเลเซีย ได้ตกอยู่ภายใต้การปกครองของอังกฤษ ส่วนเวียดนาม เขมร และลาว ก็ตกอยู่ภายใต้การปกครองของฝรั่งเศส

สำหรับประเทศไทย พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวก็ทรงตระหนัก ถึงภัยที่อาจจะเกิดจากการรุกรานของประเทศตะวันตก อย่างฝรั่งเศสและอังกฤษเช่นกัน พระองค์ จึงได้โปรดฯ ให้สถาปนาเมืองลพบุรีขึ้นอีก เพื่อเป็นเมืองที่จะเสด็จประทับได้อีกแห่งหนึ่งนอกจาก กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีพื้นที่อยู่ติดกับปากอ่าวและเสี่ยงต่อการถูกรือรบต่างชาติปิดล้อมได้ง่าย ในยามเกิดศึกสงคราม

เมื่อพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเล็งเห็นทางหนีทีไล่แล้ว จึงมี พระบรมราชโองการ โปรดฯ ให้พระยาพิชัยสงคราม พระยาพิชัยณรงค์ พระยานรินทรราชเสนี เป็นแม่กองบูรณะพระราชวังเดิมของสมเด็จพระนารายณ์มหาราชที่เมืองลพบุรีขึ้นใหม่ พร้อมกับ สร้างพระที่นั่งบางองค์ ในปีพุทธศักราช 2399 ให้มีสภาพที่เรียบร้อยแข็งแรงเหมือนเมื่อก่อน พระที่นั่งองค์ใหม่ที่สร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 4 นี้คือพระที่นั่งพิมานมงกุฎ สำหรับเป็นที่ประทับ และเสด็จออกของขุนนาง

พระองค์โปรดฯ ให้สร้างหมู่ตึกสำหรับข้าราชการขึ้นอีกจำนวน 10 หลัง พร้อมขยายเขตพระราชวังด้านเหนือ – ใต้ ออกไปอีก แล้วพระราชทานนามพระราชวังแห่งนี้ ว่า พระนารายณ์ราชนิเวศน์ ปัจจุบันตั้งอยู่ที่ตำบลท่าหิน อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 4 ทรงเสด็จประทับที่ พระราชวัง นารายณ์ราชนิเวศน์หลายครั้ง เมื่อสิ้นรัชกาลของพระองค์ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ก็ทรงโปรดประทับที่หมู่พระที่นั่งใหญ่ในพระราชวังนารายณ์ราชนิเวศน์ ในคราวที่พระองค์เสด็จประพาสเมืองลพบุรีเช่นกัน

ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เมืองลพบุรีเริ่มมีความเจริญมากขึ้นเรื่อย ๆ มีการจัดตั้งมณฑลเทศาภิบาล ทางรถไฟสายเหนือตัดผ่านใจกลางเมืองลพบุรี บริเวณป่าซึ่งครั้งหนึ่งเคยเป็นที่รักษาโขลงช้างเถื่อนสำหรับพระมหากษัตริย์เสด็จประพาสคล้องช้าง ปัจจุบันเป็นคลองส่งน้ำ บ้านเรือนผู้คนและถนนหนทางตัดผ่านเข้าไป ทำให้ป่าดงพงไพรหมดไป อ่างเก็บน้ำห้วยชันเหล็กขนาดใหญ่ ได้สร้างขึ้นในสมัยต่อ ๆ มา ทำให้ลพบุรีมีแหล่งน้ำสำหรับการเพาะปลูกมาจนถึงปัจจุบันนี้

ลพบุรี เป็นชื่อที่มีการกล่าวถึงในพงศาวดารสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี แต่หลักฐานที่เรียกว่าลพบุรีว่า ละโว้ ได้มาจากตำนานเก่า คือ ตำนานมูลศาสตร์ และตำนานชินกาลมาลีปกรณ์ ซึ่งได้เล่าเรื่องของพระนางจามเทวี ราชธิดากษัตริย์ ผู้ครองกรุงละโว้ที่เสด็จขึ้นไปครองเมืองหริภุญชัยหรือเมืองลำพูนในปัจจุบัน

ในตำนานกล่าวว่า ลำพูนหรือเมืองหริภุญชัยสร้างขึ้นโดยท่านฤๅษีสองคน มีนามว่า วาสเทพฤๅษี ในปีพุทธศักราช 1204 จากนั้นต่อมาอีก 2 ปี ฤๅษีทั้งสองก็ได้ส่งทูตล่องลงมาตามลำน้ำปิง สู่มืองละโว้ เพื่อทูลขอเชื้อสายกษัตริย์แห่งเมืองละโว้ให้มาปกครองหริภุญชัย กษัตริย์กรุงละโว้ จึงได้พระราชทานพระนางจามเทวีราชธิดาให้ขึ้นไปครอง ซึ่งพระฤๅษีทั้งสองได้พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นผู้ที่ตั้งอยู่ในศีลธรรม และเป็นปฐมกษัตริย์แห่งหริภุญชัยในเวลาต่อมา

ส่วนตำนานชินกาลมาลีปกรณ์ เรียกชื่อเมืองลพบุรีหรือเมืองละโว้ว่าลวปุระ ซึ่งตรงกับหลักฐานสำคัญในสมัยทวารวดี เช่น เหรียญเงินที่พบในเขตเมืองโบราณอู่ทอง สุพรรณบุรี ซึ่งเป็นเหรียญเงินที่มีจารึกด้วยภาษาสันสกฤตว่า ลวปุระ เช่นกัน

ในสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี ได้มีการติดต่อทำมาค้าขายกับชาวต่างประเทศ เช่น โปรตุเกส ฮอลันดา และฝรั่งเศส ซึ่งในบันทึกจดหมายเหตุของชาวต่างประเทศเหล่านี้ ต่างก็เรียกเมืองลพบุรีว่า ละโว้ ทั้งสิ้น ดังนั้น คำว่า ละโว้ จึงเป็นชื่อที่เรียกเมืองลพบุรีมาแต่อดีตนานมาแล้ว

บางตำนานได้กล่าวถึงเมืองลพบุรีไว้อีกว่า เมื่อประมาณพันกว่าปีมาแล้วมีพระยาสามพี่น้องได้เป็นใหญ่อยู่ในละโว้ ต่อมาก็ได้เป็นผู้สร้างเมืองละโว้ขึ้นมาและได้สร้างพระปรางค์สามยอดขึ้น เพื่อประกาศถึงความเจริญรุ่งเรืองและความยิ่งใหญ่ของพระยาสามพี่น้องแห่งดักศิลาที่มาตั้งเมืองละโว้เป็นราชธานี

ครั้งต่อมา เมื่อขอมมีอำนาจและได้แผ่ขยายอาณาจักรและอำนาจเข้ามาถึงดินแดนส่วนนี้จนกระทั่งยึดเมืองละโว้ไว้ได้ในระยะเวลาหนึ่ง แล้วพระยาชัยนารายณ์โอรสแห่งพระเจ้าจันทโชติ ได้รวบรวมกำลังขับไล่ขอมออกไป แล้วเปลี่ยนชื่อเมืองละโว้เป็นลวะบุรี จนกลายมาเป็นชื่อลพบุรีตราบนทุกวันนี้ ดังรูปปั้นพระนารายณ์สี่กรซึ่งประดิษฐานอยู่ที่ศาลพระกาฬในปัจจุบัน เชื่อว่าสร้างขึ้นเพื่อเป็นเกียรติแก่พระยาชัยนารายณ์สืบไป

5.1.2 สภาพภูมิศาสตร์และการประกอบอาชีพ

ลพบุรี มีตำแหน่งที่ตั้งอยู่ในบริเวณตอนกลางของประเทศไทย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของภาคกลาง พื้นที่ของจังหวัดลพบุรีมีลักษณะเป็นที่ราบลุ่มสลับกับเนินเขา

จังหวัดลพบุรีบริเวณที่ราบลุ่มจะมีแม่น้ำลพบุรีไหลผ่าน โดยแม่น้ำสายนี้แยกสาขาออกมาจากแม่น้ำเจ้าพระยาไหลเข้าสู่พื้นที่ของจังหวัดลพบุรี มีระยะทางประมาณ 42

กิโลเมตร ลุ่มน้ำในบริเวณนี้ยังประกอบไปด้วยลำธารธรรมชาติอีกหลายแห่ง ซึ่งกระจายอยู่ในบริเวณที่ราบลุ่มทั่วไปของพื้นที่เมืองลพบุรี

แม่น้ำป่าสัก เป็นสายน้ำอีกสายหนึ่งที่ไหลทอดผ่านพื้นที่ทางตอนกลางของอำเภอชัยบาดาล และอำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี เป็นแม่น้ำสายสำคัญอีกสายหนึ่งที่เอื้อประโยชน์ต่อชีวิตของผู้คนในบริเวณนั้น

จากลักษณะพื้นที่ของลพบุรีที่เป็นป่าเขา มีทรัพยากรทางธรรมชาติอยู่มาก โดยมีแร่ธาตุต่าง ๆ มากมาย เช่น แร่เหล็ก ซึ่งมีที่เขาทับควาย ตำบลห้วยโป่ง อำเภอโคกสำโรง และบริเวณเขาวง อำเภอเมืองลพบุรี เป็นต้น

ทองแดงเป็นแร่ธาตุอีกชนิดหนึ่ง ซึ่งพบที่บริเวณเขาพระบาทน้อย เขาวงพระจันทร์ แต่ก็ยังมีไม่มากพอที่จะเปิดทำเหมืองได้

แร่ทองคำซึ่งเป็นแร่ธาตุที่หายาก สามารถพบได้ในเขตอำเภอพัฒนานิคม และบ้านท่าตะโก อำเภอชัยบาดาล เช่นกัน

แร่หินเขียวหनुมาน พบที่ตำบลลำน้ำรายณ์ อำเภอชัยบาดาล และดินมาร์ลหรือดินสอพอง ซึ่งมีมากอยู่ที่บ้านหินสองก้อน ตำบลทะเลชุบศร ในเขตอำเภอเมืองลพบุรี นอกจากนี้ดินแดนบริเวณเขาวงและเขาทับควาย ยังพบแหล่งแร่เหล็กซึ่งสามารถเปิดทำเหมืองได้แล้ว

อย่างไรก็ตามพื้นที่ของจังหวัดลพบุรีส่วนใหญ่ใช้ประโยชน์ในทางเกษตรกรรมมากกว่าอย่างอื่น ประชากรส่วนใหญ่ของจังหวัดมีอาชีพทำนา ทำสวนและปลูกพืชไร่หรือเลี้ยงสัตว์โดยทั่วไป ส่วนอาชีพอื่น ๆ เช่น การทำประมงน้ำจืด การทอผ้า และการทำดินสอพองก็มีบ้าง ตามสภาพสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้ เช่น การเลี้ยงโคเนื้อ ในพื้นที่อำเภอชัยบาดาล การประมงน้ำจืด ในบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำเขตอำเภอท่าเรือ และอำเภอเมืองลพบุรี การทอผ้ามีอยู่ในพื้นที่อำเภอบ้านหมี่ เป็นต้น

จากสภาพภูมิศาสตร์เช่นนี้ ทำให้จังหวัดลพบุรีมีเศรษฐกิจที่ค่อนข้างดี ส่งผลให้ประชากรในจังหวัดลพบุรีมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีตามไปด้วย

5.1.3 ที่ตั้งและอาณาเขตจังหวัดลพบุรี

ที่ตั้ง จังหวัดลพบุรีตั้งอยู่ในภาคกลางของประเทศไทย ระหว่างเส้นรุ้งที่ 100 องศา 26 ลิปดา ถึง 100 องศา 27 ลิปดาตะวันออก และเส้นแวงที่ 14 องศา 39 ลิปดา ถึง 15 องศา 30 ลิปดาเหนือ ห่างจากกรุงเทพมหานครตามเส้นทางหลวงหมายเลข 1 ถนนพหลโยธิน 154 กิโลเมตร และตามเส้นทางรถไฟสายเหนือ 133 กิโลเมตร

อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดจังหวัดนครสวรรค์ และจังหวัดเพชรบูรณ์

ทิศใต้ ทิศจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจังหวัดสระบุรี
 ทิศตะวันออก ทิศจังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดชัยภูมิ
 ทิศตะวันตก ทิศจังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดอ่างทอง และจังหวัด

นครสวรรค์

5.1.4 การแบ่งเขตการปกครอง

จังหวัดลพบุรีได้แบ่งเขตการปกครองเป็น 11 อำเภอ ดังนี้

- 1) อำเภอเมืองลพบุรี
- 2) อำเภอบำเหน็จณรงค์ ระยะทางห่างจากอำเภอเมืองลพบุรี 15 กิโลเมตร
- 3) อำเภอพัฒนานิคม ระยะทางห่างจากอำเภอเมืองลพบุรี 51 กิโลเมตร
- 4) อำเภอชัยบาดาล ระยะทางห่างจากอำเภอเมืองลพบุรี 97 กิโลเมตร
- 5) อำเภอสระโบสถ์ ระยะทางห่างจากอำเภอเมืองลพบุรี 65 กิโลเมตร
- 6) อำเภอโคกสำโรง ระยะทางห่างจากอำเภอเมืองลพบุรี 35 กิโลเมตร
- 7) อำเภอบ้านหมี่ ระยะทางห่างจากอำเภอเมืองลพบุรี 32 กิโลเมตร
- 8) อำเภอท่าหลวง ระยะทางห่างจากอำเภอเมืองลพบุรี 83 กิโลเมตร
- 9) อำเภอโคกเจริญ ระยะทางห่างจากอำเภอเมืองลพบุรี 77 กิโลเมตร
- 10) อำเภอหนองม่วง ระยะทางห่างจากอำเภอเมืองลพบุรี 54 กิโลเมตร
- 11) อำเภอลำสนธิ ระยะทางห่างจากอำเภอเมืองลพบุรี 120 กิโลเมตร

5.1.5 ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศ จังหวัดลพบุรีจะมีอุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปีราว 28 องศาเซลเซียส สำหรับในฤดูร้อนช่วงเดือนเมษายนอุณหภูมิจะสูงถึง 31 องศาเซลเซียส และในฤดูหนาวช่วงเดือนธันวาคม ลพบุรีจะมีอุณหภูมิต่ำถึง 20 – 25 องศาเซลเซียสโดยเฉลี่ย

ในฤดูฝนลพบุรีจะได้รับอิทธิพลจากมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ตั้งแต่เดือนพฤษภาคมไปจนถึงเดือนตุลาคม ทำให้ฝนตกชุก ดังนั้นพืชพรรณไม้ตามธรรมชาติของจังหวัดลพบุรีจึงมีความอุดมสมบูรณ์และมั่งคั่งไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่

5.1.6 สถานที่ท่องเที่ยวและสถานที่สำคัญ

จังหวัดลพบุรีมีสถานที่ท่องเที่ยว และสถานที่สำคัญดังนี้

1) อำเภอเมืองลพบุรี

วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ ตั้งอยู่ตรงข้ามกับสถานีรถไฟ สร้างในสมัยใดไม่ปรากฏหลักฐานแน่ชัด ได้รับการบูรณปฏิสังขรณ์สืบมาหลายยุคหลายสมัย ศิลปกรรมที่ปรากฏจึงมีความแตกต่างกันมาก เมื่อเข้าไปในวัด จะพบศาลาเปลื้องเครื่องเป็นอันดับแรก ศาลาเปลื้อง

เครื่องนี้ใช้เป็นที่สำหรับพระเจ้าแผ่นดินเปลี่ยนเครื่องทรงก่อนที่จะเข้าพิธีทางศาสนาในพระวิหารหรือพระอุโบสถ ถัดจากศาลาเปลื้องเครื่องเป็นวิหารหลวง สร้างในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ทางทิศใต้ของวิหารหลวงเป็นพระอุโบสถขนาดย่อม ประตูหน้าต่างเป็นศิลปะแบบฝรั่งเศสทั้งหมด ห่างไปทางทิศตะวันตกของวิหาร เป็นพระปราสาทประธานองค์ปราสาทก่อด้วยศิลาแลงโอบกปูน มีเครื่องประดับลวดลายเป็นพระพุทธรูปและพุทธประวัติ อายุประมาณ พ.ศ. 1800 ต่อมาได้รับการซ่อมแซมในสมัยสมเด็จพระรามาธิบดี สมเด็จพระมหาจักรพรรดิ และสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ลวดลายจึงมีปะปนกันหลายสมัย ปราสาทองค์นี้เดิมบรรจุพระพุทธรูปไว้จำนวนมาก ที่มีชื่อเสียง คือ พระเครื่องสมัยลพบุรี เช่น พระนุยาน พระร่วง วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ

พระนารายณ์ราชนิเวศน์ เป็นพระราชวังซึ่งสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2209 เพื่อใช้ประทับ ณ เมืองลพบุรี แบ่งเป็นเขตพระราชฐานชั้นนอกเขตพระราชฐานชั้นกลาง และเขตพระราชฐานชั้นใน กำแพงพระราชวังก่อด้วยอิฐถือปูน มีใบเสมาเรียงรายบนสันกำแพง มีซุ้มประตูทั้งหมด 11 ซุ้ม ช่องประตูทางเข้าโค้งแหลม หลังคาประตูเป็นทรงจัตุรมุข ตรงจั่วซุ้มประตูตกแต่งลายกระจังปูนปั้นที่วิวัฒนาการมาจากคอกบัว ที่ซุ้มประตูและกำแพงพระราชฐานชั้นกลางและชั้นในมีช่องเล็ก ๆ เจาะเป็นรูปโค้งแหลมคล้ายบัวเรียงเป็นแถวสำหรับวางตะเกียง ประมาณ 2,000 ช่อง ต่อมาพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 4) ทรงโปรดเกล้าฯ ให้ซ่อมแซมขึ้นใหม่เมื่อปี พ.ศ. 2399 เพื่อให้เป็นราชธานีชั้นใน และพระราชทานชื่อว่า “พระนารายณ์ราชนิเวศน์” เปิดให้เข้าชมทุกวัน ระหว่างเวลา 07.00 – 17.00 น.

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติสมเด็จพระนารายณ์ ตั้งอยู่ในพระนารายณ์ราชนิเวศน์ นับเป็นพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ แห่งที่ 3 ของประเทศไทย ตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2466 แบ่งอาคารจัดแสดงศิลปะโบราณวัตถุเป็น 4 อาคาร คือ

1. พระที่นั่งพิมานมงกุฎ จัดแสดงศิลปะโบราณวัตถุมีอายุเก่าแก่ตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์โบราณวัตถุเหล่านี้มีอายุแตกต่างกัน ตั้งแต่สมัยทวารวดี ศรีวิชัย ลพบุรี กรุงสุโขทัย เชียงแสน (ล้านนา) กรุงศรีอยุธยา และกรุงรัตนโกสินทร์ และมีการจัดแสดงพระพุทธรูปสัมฤทธิ์ ที่เพิ่งขุดค้นพบ ณ สถาบันราชภัฏเทพสตรี เมื่อปี พ.ศ. 2540

2. พระที่นั่งจันทรพิศาล อาคารด้านหน้าจัดแสดงพระราชประวัติของสมเด็จพระนารายณ์มหาราช และโบราณวัตถุที่ทำด้วยหินขนาดใหญ่ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นพระพุทธรูปและห้องด้านหลังจัดแสดงงานประณีตศิลป์สมัยกรุงศรีอยุธยาและกรุงรัตนโกสินทร์

3. อาคารชีวิตไทยภาคกลาง เดิมเป็นห้องเครื่องในสมัยรัชกาลที่ 4 จัดแสดงเครื่องมือเครื่องใช้ของชาวนา ได้แก่ คราด ไถ เกวียน สี่ฝัด และเครื่องมือจับปลา เป็นต้น

4. พิพิธภัณฑสถานใหญ่ จัดแสดงหนังสือ เรื่อง รามเกียรติ์ ซึ่งได้มาจากวัดตะเคียน ตำบลท้ายตลาด อำเภอเมืองลพบุรี

วัดเสาธงทอง ตั้งอยู่บนถนนฝรั่งเศส ซึ่งตัดเชื่อมระหว่าง พระนารายณ์ราชนิเวศน์กับบ้านหลวงรับราชทูต มีโบราณสถานที่น่าสนใจคือ พระวิหาร ซึ่งเดิมเป็นที่ประกอบพิธีทางศาสนาอิสลามของชาวเปอร์เซีย นอกจากนั้นยังมีตึกปิฎุ ตึกคหสารหรือตึกโคระถ่าน เป็นตึกเก่าสันนิษฐานว่าใช้เป็นที่พักันกรับรองแขกเมือง และราชทูตต่างประเทศชาวเปอร์เซีย ในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช

เทวสถานปรารค์แขก เป็นโบราณสถานที่มีอายุเก่าแก่ที่สุดของลพบุรี ตั้งอยู่ใกล้กับพระนารายณ์ราชนิเวศน์ เป็นปรารค์ก่อด้วยอิฐ 3 องค์ ไม่มีฉนวนเชื่อมต่อกัน ลักษณะอิทธิพลศิลปะเขมรแบบพะโคอายุราวพุทธศตวรรษที่ 15 (พ.ศ. 1425 – 1536) ในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างวิหารขึ้นด้านหน้าและดั่งเก็บน้ำประปาทางด้านทิศใต้ของเทวสถาน

พระปรารค์สามยอด ตั้งอยู่บนเนินดินด้านทิศตะวันตกของทางรถไฟ ใกล้กับศาลพระกาฬ ลักษณะเป็นปรารค์เรียงต่อกัน 3 องค์ มีฉนวนทางเดินเชื่อมต่อกัน ปรารค์องค์กลางสูงประมาณ 21.5 เมตร เป็นศิลปะเขมรแบบขอม มีอายุราวพุทธศตวรรษที่ 18 ก่อด้วยศิลาแลงและตกแต่งลวดลายปูนปั้นที่สวยงามพระปรารค์สามยอดนี้เดิมคงเป็นเทวสถานของขอมในพุทธศาสนาเถรวาท ต่อมาได้ดัดแปลงเป็นเทวสถานโดยมีฐานศิวิลิ่งค์ปรากฏอยู่ในองค์ปรารค์ทั้ง 3 องค์ จนกระทั่งถึงรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราชได้บูรณปฏิสังขรณ์ให้เป็นวัดในพระพุทธศาสนา แล้วสร้างพระวิหารก่อด้วยอิฐ ลักษณะสถาปัตยกรรมแบบอยุธยาผสมแบบยุโรป ในส่วนของประตูและหน้าต่าง ภายในวิหารประดิษฐานพระพุทธรูปหินทรายปางมารวิชัย ศิลปะแบบอยุธยาตอนต้น

ศาลพระกาฬ ตั้งอยู่ริมทางรถไฟด้านทิศตะวันออก เดิมเรียกว่า “ศาลสูง” เป็นเทวสถานเก่าของขอม สร้างด้วยศิลาแลงเรียงซ้อนกันเป็นฐานสูง มีลักษณะเป็นปรารค์เดี่ยวขนาดใหญ่ ผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส มีมุขยื่นด้านหน้า มีบันไดขึ้นลง 4 ด้าน เรือนธาตุหรือองค์ปรารค์ทั้งหมดแล้วอายุประมาณต้นพุทธศตวรรษที่ 16 มีทับหลังสลักรูปพระนารายณ์บรรทมสินธุ์ ทำด้วยศิลาทราย 1 แผ่น อายุราวพุทธศตวรรษที่ 16

ด้านหน้าเป็นศาลาที่สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2494 โดยสร้างทับบนรากฐานเดิมในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ภายในวิหารประดิษฐานพระรูปประติมากรรมลอยตัว 4 กร ไม่มีเศียร อาจจะเป็นเทวรูปพระนารายณ์ศิลปะแบบลพบุรี หรือรูปพระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร

ภายหลังมีผู้นำเศียรพระพุทธรูปศิลาทรายสมัยกรุงศรีอยุธยามาสวมต่อไว้ ให้เป็นที่เคารพสักการะของประชาชนทั่วไป

นอกจากนี้แล้ว ที่ศาลพระกาฬยังมีสิ่งที่น่าสนใจอีกอย่างหนึ่ง คือ ผู่ลิงซึ่งมีอยู่มากกว่า 300 ตัว กล่าวกันว่า เดิมบริเวณโดยรอบศาลพระกาฬมีริ้น เต็มไปด้วยดินกร่างขนาดใหญ่ มีลิงอาศัยอยู่ เมื่อมีคนนำอาหารและผลไม้มาเก็บที่ศาลพระกาฬ ลิงป่าเหล่านั้นได้เข้ามากินอาหาร จึงเชื่องและคุ้นเคยกับคนมากขึ้น

วัดนครโกษา ตั้งอยู่ทางตอนเหนือของสถานีรถไฟพยุหรีด้านทิศตะวันออก ใกล้กับศาลพระกาฬ ลักษณะเป็นเจดีย์องค์ใหญ่สมัยทวารวดี พระปรารักษ์สมัยลพบุรี อยุธยา พุทธศตวรรษที่ 17 อยู่ด้านหน้า คำว่า “นครโกษา” มีผู้สันนิษฐานว่า เจ้าพระยาโกษาธิบดี (เหล็ก) ในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราชเป็นผู้บูรณะจึงเรียกชื่อวัดว่า “วัดนครโกษา” ตามราชทินนาม

วัดสันเปาโล ตั้งอยู่บนถนนร่วมมิตร สร้างขึ้นในรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช เป็นวัดของบาทหลวงเยซุอิต มีหอคูดาวแปลเคลี่ยม สูง 3 ชั้น สร้างแบบเดียวกับหอคูดาวที่ประเทศฝรั่งเศส ใช้เป็นที่สังเกตปรากฏการณ์ทางดาราศาสตร์ กล่าวได้ว่า เป็นหอคูดาวแห่งแรกของประเทศไทย และเป็นหอคูดาวที่ทันสมัยแห่งแรกของทวีปเอเชีย คำว่า “สันเปาโล” คงเพี้ยนมาจากคำว่า “เซ็นต์ปอล” หรือ “เซ็นต์เปาโล” ชาวบ้านมักเรียกว่า ดึกสันเปาหล่อ

วัดมณีชลขันธ์ ตั้งอยู่ทางด้านทิศตะวันตกของตลาดท่าโพธิ์ สร้างขึ้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว สิ่งที่น่าสนใจ คือ พระเจดีย์ทรงแปลก ก่อเป็นเหลี่ยมสูงชะลูดขึ้นไป คล้ายกับเจดีย์เหลี่ยมสมัยเชียงแสน (ล้านนา) แต่ตรงมุมมีการย่อมุมไม้สิบสอง ทำเป็น 3 ชั้น มีซุ้มประตูยอดแหลมด้านข้างทั้ง 4 ด้านทุกชั้น นอกจากนี้ภายในวัดยังมีดิน โปธิ์ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเพาะเมล็ดและนำมาปลูกไว้

วัดทองปุม ตั้งอยู่ด้านหลังโรงเรียนพิบูลวิทยาลัย ในอดีตเป็นที่ชุมนุมกองทัพไทย ในวัดทองปุมมีโบราณสถานและโบราณวัตถุที่น่าสนใจหลายอย่าง เช่น พระอุโบสถทรงไทยที่มีฐานอ่อนโค้ง วิหารมีลักษณะเป็นสถาปัตยกรรมแบบสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช คือ หน้าต่าง และประตูเป็นช่องโค้งแหลม นอกจากนี้ยังมีเจดีย์ลักษณะคล้ายกับเจดีย์หลวงพ่อแสง วัดมณีชลขันธ์ แต่มีขนาดเล็กกว่า และยังเป็นโบราณวัตถุที่สำคัญเหลืออยู่เพียงชิ้นเดียวในเมืองไทย คือ ที่สรงน้ำพระโบราณ หรือที่เรียกกันว่า น้ำพุ สรงน้ำพระ เก็บรักษาไว้ที่วัดแห่งนี้

สวนสัตว์ลพบุรี ตั้งอยู่หลัง “โรงพยาบาลนครทหานบก” สร้างเมื่อปี พ.ศ. 2483 สมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม มีบริเวณร่มรื่นกว้างขวาง มีสัตว์ต่าง ๆ มากมายเหมาะแก่การพักผ่อนหย่อนใจ

วัดชีป่าสิตาราม ตั้งอยู่ริมถนนนารายณ์มหาราช ตำบลทะเลชุบศร ไม่ปรากฏว่าสร้างในสมัยใด ภายในวัดมีเจดีย์ทรงระฆังศิลปะสมัยอยุธยา และมีการรักษาโรคด้วยการอบสมุนไพร และนวดแผนโบราณ

พระที่นั่งไกรสรสีหราช (พระที่นั่งเย็น หรือตำหนักทะเลชุบศร) ตั้งอยู่ที่ตำบลทะเลชุบศร ห่างจากตัวเมืองประมาณ 4 กม. พระที่นั่งแห่งนี้เป็นที่ประทับในฤดูร้อนของสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ณ เมืองลพบุรี องค์พระที่นั่งตั้งอยู่บนเกาะกลางทะเลชุบศร มีเขื่อนหินถือปูนล้อมรอบ ลักษณะทางสถาปัตยกรรมเป็นพระที่นั่งชั้นเดียวก่ออิฐถือปูน สภาพปัจจุบันคงเหลือกำแพงและผนัง ส่วนทะเลชุบศรในสมัยโบราณนั้นเป็นที่ลุ่มมีน้ำขังอยู่ตลอด สมเด็จพระนารายณ์มหาราช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ทำท่อบนใหญ่กันน้ำไว้ เพื่อชักน้ำจากทะเลชุบศรผ่านท่อน้ำดินเผาไปยังเมืองลพบุรี ปัจจุบันยังเห็นเป็นสันดินปรากฏอยู่

พระที่นั่งเย็น เป็นสถานที่มีความสำคัญทางดาราศาสตร์ สมเด็จพระนารายณ์มหาราช ทรงใช้เป็นที่สำรวจจันทรุปราคา เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ. 2228 และทอดพระเนตรสุริยุปราคา เมื่อวันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2231 ร่วมกับคณะทูตและบาทหลวงจากประเทศฝรั่งเศสที่พระเจ้าหลุยส์ที่ 14 ส่งมาเจริญสัมพันธไมตรี

พระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระนารายณ์มหาราช ตั้งอยู่บนถนนนารายณ์มหาราช ที่กลางวงเวียนเทพสตรีมีพระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระนารายณ์มหาราช เป็นรูปปั้นในท่าประทับยืน คิณพระพักตร์ไปทางทิศตะวันออก พระหัตถ์ขวาทรงพระแสงดาบ ทอดพระบาทซ้ายออกมาข้างหน้าเล็กน้อย ที่ฐานพระบรมราชานุสาวรีย์ได้จารึกพระเกียรติคุณของพระองค์ไว้

วัดยาง ณ รังสี และพิพิธภัณฑสถานเรือพื้นบ้าน ตั้งอยู่บนตำบลตะลุง ริมฝั่งแม่น้ำลพบุรี ด้านทิศตะวันออก ด้านหน้าติดทางหลวงสายลพบุรี - บางปะหัน อยู่ห่างจากตัวเมืองไปทางทิศใต้ประมาณ 9 กม. เดิมเรียกว่า วัดพญายาง เนื่องจากภายในบริเวณวัดมีคันชั่งยักษ์ใหญ่ตระหง่านเป็นสัญลักษณ์ท่ามกลางคันชั่งขาง สันนิษฐานว่าเดิมเป็นวัดโบราณอยู่กลางป่า น่าจะมีอายุตั้งแต่สมัยละโว้ เพราะมีประติมากรรมหินทรายประดิษฐานอยู่ในอุโบสถของวัด คือ พระพุทธรูปปางนาคปรก 2 องค์ พระพุทธรูปปางมารวิชัย 1 องค์ และพระพุทธรูปปางสมาธิ 1 องค์ เป็นเนื้อหินทรายและหินุนาม (หินสีเขียว) รูปทรงเป็นแบบสมัยขอมเรื่องอำนาจ ต่อมาในสมัยกรุงศรีอยุธยาได้มาบูรณปฏิสังขรณ์ขึ้นใหม่ และเปลี่ยนชื่อใหม่ถึง 2 ครั้ง เป็นวัดยางศรีสุธรรมาราม แล้วเปลี่ยนเป็นวัดยาง ณ รังสี จนถึงปัจจุบันนี้

พิพิธภัณฑสถานเรือพื้นบ้าน ตั้งอยู่ที่ศาลาการเปรียญหลังเก่าภายในวัดยาง ณ รังสี เป็นศาลาการเปรียญไม้ สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2470 ตั้งอยู่ริมแม่น้ำลพบุรี ศาลาหลังนี้ได้รับรางวัลอนุรักษ์สถาปัตยกรรมดีเด่น ในปี พ.ศ. 2536 ลักษณะเป็นสถาปัตยกรรมแบบศาลาวัดในชนบทของ

ภาคกลางในประเทศไทย ทั้งนี้ผู้สร้างจำลองแบบมาจากภาพศาลาที่อยู่ด้านหลังธนบัตรใบละ 1 บาท ที่พิมพ์ในสมัยรัชกาลที่ 8 ซึ่งนับวันจะหาดูได้ยาก ต่อมาได้มีการบูรณะซ่อมแซมแล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2531 โครงการพิพิธภัณฑสถานเรือพื้นบ้านจึงได้เกิดขึ้นและนับเป็นพิพิธภัณฑสถานเรือพื้นบ้านแห่งแรกของประเทศไทย

วัดเขาพระงาม หรือวัดสิริจันทรนิมิต ตั้งอยู่ในเขตตำบลเขาพระงาม เดิมเป็นวัดร้าง สร้างมาแต่สมัยใดไม่ปรากฏ ต่อมาปี พ.ศ. 2455 เจ้าอาวาสวัดบรมนิวาสพระนคร กับพระสงฆ์ 2 รูป ได้ธุดงค์มาพักที่วัดนี้ แล้วเห็นว่ามิถุนีประเทศดี จึงสร้างพระพุทธรูปขึ้นที่ไหล่เขาขนาดหน้าตักกว้าง 11 วา สูงจากหน้าตักถึงยอดพระเศียร 18 วา เส้นพระศกทำด้วยไทรกระเทียม และถวายพระนามว่า “พระพุทธรูปฤๅษณ์มฤคทายวัน” ภายหลังมีการบูรณะเมื่อ ปี พ.ศ. 2469 จึงเปลี่ยนนามใหม่ว่า “พระพุทธรูปฤๅษณ์มฤคทายวัน” จนถึงทุกวันนี้

หอไตรวัดท่าแค อยู่ในวัดท่าแค เป็นหอไตรที่เก็บพระธรรมของชุมชน “ลาวหล่ม” ซึ่งโดยปกติจะสร้างบนเสาสูงในสระน้ำ แต่หอไตรที่วัดท่าแคนี้ มีลักษณะแปลกกว่าที่อื่น คือ สร้างเป็นเรือนไม้ ตั้งอยู่บนเสาสูงทรงจัตุรมุข มีหลังคาชั้นทรงจัตุรมุขและหลังคารูปหอคอยอยู่กึ่งกลาง เลียนแบบหลังคาทรงปราสาท ตกแต่งหลังคาและซุ้มระเบียงด้วยแผ่นไม้แกะสลักแบบตะวันตก ฝาผนังเป็นฝาไม้พับได้แบบจีน เรียกว่า ฝาพับม และสลักลวดลายแบบตะวันตก บางส่วนติดกระจกสีหอไตรหลังนี้จึงมีลักษณะสถาปัตยกรรมผสมผสานกันระหว่างไทยและตะวันตก

อ่างเก็บน้ำซับเหล็ก อยู่ในเขตตำบลโลกคูม เป็นอ่างเก็บน้ำธรรมชาติ มีมาแต่โบราณ ในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ทรงโปรดเกล้าฯ ให้ชาวฝรั่งเศสและอิตาลี เป็นผู้วางท่อส่งน้ำดินเผาจากอ่างซับเหล็กเข้าไปในเขตพระราชฐาน และในสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม มีการสร้างเขื่อนดินกักน้ำเพื่อเก็บไว้ใช้ในการเกษตร ต่อมา มีการสร้างถนนรอบอ่างเก็บน้ำ มีศาลาชมทิวทัศน์ สามารถมองเห็นเขาจีนแล ทัดนียบภาพสวยงามมาก

วัดถ้ำพระธาตุ ตั้งอยู่บริเวณเชิงเขาเก้าชัน ซอย 3 ตำบลโลกคูม มีเนื้อที่ประมาณ 18 ไร่ เมื่อปี พ.ศ. 2497 มีพระธุดงค์รูปหนึ่งมาอาศัยอยู่ในถ้ำ ซึ่งมีหินงอกหินย้อยงดงามมาก สภาพภายในถ้ำมีก้อนหินขนาดต่าง ๆ เต็มพื้นถ้ำ เมื่อนำมาทุบให้แตกจะพบแร่ธาตุขนาดเท่าเมล็ดข้าวสาร จึงทดลองนำไปใส่ในน้ำส้มสายชูเกิดฟองฟู ท่านจึงตั้งชื่อถ้ำนี้ว่า ถ้ำพระธาตุ นอกจากนี้ยังพบเขี้ยวเสือ กระดูกสะโพกช้างภายในถ้ำด้วย ต่อมาเมื่อมีการสร้างวัด ได้ก่อสร้างบันไดสำหรับขึ้นไปยังถ้ำ 236 ขั้น

เขาเก้าชัน อยู่ด้านหลังวัดถ้ำพระธาตุ มีเนื้อที่ประมาณ 10 ตารางกิโลเมตร จากคำบอกเล่าของพรานเก่า สันนิษฐานว่า ตั้งชื่อตามหมู่บ้านเก้าชัน ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่อพยพมา

จากอำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี สภาพป่าเขาแก้งชั้นยังคงเป็นป่าดิบ ประกอบด้วย ต้นประดู่ มะค่าโมง ตะแบก จั้ว เป็นส่วนใหญ่ มีหนองน้ำใหญ่ 3 แห่ง มีสัตว์ป่าที่ชาวบ้านเคยพบเห็น คือ ลิงกังแดง เม่น หมูป่า กระต่ายป่า เก้ง กระซัง อีเห็น และนกนานาชนิด

ทุ่งทานตะวัน จังหวัดลพบุรี มีการปลูกทานตะวันมากที่สุดในประเทศไทย คือ ประมาณ 200,000 – 300,000 ไร่ ดอกทานตะวันจะบานสะพรั่งในช่วงเดือนพฤศจิกายน – มกราคม ทานตะวันเป็นพืชทนแล้ง เกษตรกรนิยมปลูกทดแทนข้าวโพด เมล็ดทานตะวันมีสารอาหารที่มีคุณค่า นิยมใช้สกัดทำน้ำมันปรุงอาหาร หรืออบแห้ง เพื่อรับประทาน หรือใช้เป็นส่วนผสมของเครื่องสำอาง และยังสามารถเลี้ยงผึ้งเป็นอาชีพเสริมได้อีกด้วย จึงทำให้ได้ผลผลิต คือ น้ำผึ้งจากดอกทานตะวันอีกทางหนึ่ง

แหล่งปลูกทานตะวัน กระจายอยู่ทั่วไปในเขต อำเภอเมืองลพบุรี อำเภอพัฒนานิคม อำเภอชัยบาดาล พื้นที่ปลูกเป็นจำนวนมากได้แก่ บริเวณเขาจีนแล ไกล้วัดเวฬุวัน ตำบลโคกคูม อำเภอเมืองลพบุรี

กิจกรรมท่องเที่ยวในพื้นที่ทหาร

ลพบุรี เป็นเมืองยุทธศาสตร์ที่สำคัญของประเทศมาตั้งแต่สมัยโบราณ จึงถูกเลือกให้เป็นพื้นที่ 2 ของประเทศมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา การพัฒนาด้านการทหารของจังหวัดลพบุรี ปรากฏว่าเด่นชัดในสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี ทำให้กิจการด้านการทหารของลพบุรีมีความสำคัญมากเป็นอันดับ 2 รองจากกรุงเทพมหานคร กิจกรรมด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่ทหารหน่วยต่าง ๆ ที่น่าสนใจ ได้แก่

กิจกรรมท่องเที่ยวในพื้นที่หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ ได้แก่ การสาธิตการดำรงชีพในป่า การกระโดดร่มจากบอลูนการยิงปืน ใต้หน้าผา ทัวร์ป่าทางทหาร และชมพิพิธภัณฑ์ ทหารรบพิเศษ ซึ่งจัดแสดงภาพและอุปกรณ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับประวัติความเป็นมา วิวัฒนาการ และภาพกิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยรบพิเศษ ตั้งแต่ยุคเริ่มค้นจนถึงปัจจุบัน

แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ศูนย์การทหารปืนใหญ่ ได้แก่ สถาปัตยกรรมสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้แก่ ดึกษาใต้ (ตึกบัญชาการเขาน้ำโจน) ตึกพิบูลสงคราม และยังมีพิพิธภัณฑ์จอมพล ป. พิบูลสงคราม พิพิธภัณฑ์ทหารปืนใหญ่ พิพิธภัณฑ์พลเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา และอุทยานพฤกษศาสตร์

แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่มณฑลทหารบกที่ 13 ได้แก่ สนามกอล์ฟ จอมพล ป. พิบูลสงคราม

แหล่งท่องเที่ยวภายในโรงพยาบาลอานันทมหิดล ได้แก่ ห้องแสดงพระราชประวัติรัชกาลที่ 8 อยู่ในตึกอำนวยการโรงพยาบาลอานันทมหิดล จัดแสดงภาพพระราชประวัติ เมื่อครั้งเสด็จมาเปิดโรงพยาบาลเมื่อวันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2481

2) อ่าเภอท่าวัง

วัดไผ่ อยู่ริมน้ำบางขาม ตำบลเขาสมอคอน สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาเดชาดิศร ราชานุภาพ เคยเสด็จไปที่วัดนี้ และทรงกล่าวไว้ในพระนิพนธ์เรื่อง เที่ยวตามทางรถไฟ ไว้ว่า

“วัดไผ่อยู่ริมน้ำบางขาม พันเขาสมอคอนไปทางทิศตะวันตกไม่ห่างนัก เป็นวัดเก่าชั้นแรกตั้งอยู่กรุงศรีอยุธยา แล้วปฏิสังขรณ์เมื่อรัชกาลสมเด็จพระเจ้าบรมโกศ ยังมีลายภาพของเก่าป็นเรื่องทศชาติ และเรื่องปฐมสมโพธิงามน่าดูนัก” ที่วัดไผ่นี้ มีรูปพระศรีอาริย์ เป็นของสำคัญอีกอย่างหนึ่ง ซึ่งผู้คนนับถือกันมาแต่โบราณ ไฟป่าไหม้วิหารรูปพระศรีอาริย์ชำรุดไป พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้อัญเชิญลงมาปฏิสังขรณ์ในกรุงเทพฯ แล้วคืนกลับไปประดิษฐานอย่างเดิม ถึงช่วงเทศกาลราษฎร์อัญเชิญออกแห่เป็นประเพณีต่อเนื่องมาทุกปีมิได้ขาด ปัจจุบัน ทางวัดได้ก่อสร้างวิหารสำหรับประดิษฐานพระศรีอาริย์ขึ้นใหม่ ด้านหน้าเป็นรูปมณฑปจัตุรมุข แลดูสง่างามมาก นอกจากนี้แล้วยังมีสิ่งที่น่าสนใจอีกหลายอย่าง เช่น ศาลาริมน้ำซึ่งรัชกาลที่ 5 เสด็จประพาสวัดไผ่ทางน้ำวิหารเก่าห้อง สถาปัตยกรรมแบบอยุธยาตอนต้น คือ มีลักษณะเจาะช่องผนังแทนหน้าต่าง ภายในมีพระประธานขนาดใหญ่ปางมารวิชัย ลงรักปิดทอง มีซุ้มเรือนแก้วแบบพระพุทธรชินราช จังหวัดพิษณุโลก ที่ด้านหน้าและด้านหลังของพระวิหารมีภาพปูนปั้นเรื่องทศชาติ และเรื่องปฐมสมโพธิ ซึ่งนับได้ว่าเป็นภาพประติมากรรมฝาผนังขนาดใหญ่ที่มีความสำคัญยิ่งชิ้นหนึ่งของชาติ

นอกจากนี้ยังมีพระอุโบสถและวิหารรูปมณฑปยอดปราสาทอยู่ใกล้ ๆ กับพระวิหาร และพิพิธภัณฑสถานประจำวัด ซึ่งจัดแสดงของเก่าแก่มากมายให้ชม อาทิ ผ้าโบราณ พระพุทธรูป เครื่องลายคราม เครื่องมือเครื่องใช้สมัยโบราณ และอื่น ๆ อีกมากมาย

เขาสมอคอน ตั้งอยู่เขตตำบลเขาสมอคอน เป็นเทือกเขาที่มีความสำคัญด้านประวัติศาสตร์ มีตำนานเก่าแก่เกี่ยวกับเขาสมอคอนอยู่หลายเรื่องที่น่าสนใจ จากหนังสืออักษรานุกรมภูมิศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน กล่าวไว้ว่า “เขาสมอคอน เป็นที่อยู่ของสุกตทันตฤาษี อาจารย์ของพระเจ้ารามคำแหงมหาราช และพระยงเมืองกษัตริย์เมืองพะเยา ซึ่งน่าจะเป็นราชวงศ์หนองแส โยนก เชียงแสน ทั้ง 2 พระองค์ เพราะเมื่อทรงพระเยาว์ ได้เสด็จมาศึกษาศิลปวิทยาที่ เขาสมอคอนนี้ ซึ่งสมัยนั้นกษัตริย์เมืองลพบุรีก็เป็นราชวงศ์เดียวกัน...”

มีวัดสำคัญบนเทือกเขานี้ 4 วัด ด้วยกันคือ วัดบันไดสามแสน มีโบราณสถานคือ วิหารอยู่หน้าถ้ำ และพระอุโบสถเก่า สถาปัตยกรรมสมัยอยุธยา วัดถ้ำตะโกพุทธโสภณ มี

พระอุโบสถสร้างเมื่อปี พ.ศ. 2457 ภายในมีจิตรกรรมฝาผนัง เรื่องพุทธประวัติ ที่วิหารมีจิตรกรรม ฝาผนัง ศิลปะแบบพม่า และเจดีย์ทรงเรือสำเภา วัดถ้ำช้างเผือก บริเวณเชิงเขามีท่านบดินและอ่าง เก็บน้ำโบราณ ประมาณว่าสร้างในพุทธศตวรรษที่ 18 ร่วมสมัยกับอ่างเก็บน้ำและท่านบดินที่ตำบล ทะเลชุบศร วัดเขาสมอคอน มีเจดีย์ย่อมุมไม้สิบสอง ที่ทำบัวกลุ่มรองรับองค์ระฆังเป็นเจดีย์แบบนิยม ของสมัยอยุธยา จนถึงสมัยรัตนโกสินทร์ และได้เจดีย์มีถ้ำเล็ก ๆ เรียกว่า ถ้ำพระนอน ภายในมี พระพุทธรูปไสยาสน์ประดิษฐานอยู่ รัชกาลที่ 5 เคยเสด็จประพาสเมื่อปี พ.ศ. 2448

3) อำเภอบ้านหมี่

อำเภอบ้านหมี่ เป็นอำเภอที่มีชื่อเสียงในการทอผ้าไหมดี ราษฎรส่วนใหญ่ของ อำเภอบ้านหมี่ เป็นไทยพวนที่อพยพมาจากหัวพันทั้งห้าทั้งหก ในประเทศลาว เมื่อประมาณ 135 ปีมาแล้ว และได้นำเอาชื่อบ้านเดิม คือ “บ้านหมี่” มาใช้เป็นชื่อบ้านอพยพมาตั้งหลักแหล่งใหม่นี้ ด้วย

วัดธรรมนิการาม หรือวัดค้างคาว เป็นวัดเก่าแก่ตั้งอยู่ริมน้ำบางขามด้านฝั่ง ตะวันตกของอำเภอบ้านหมี่ ใกล้ทางเข้าวัดไธย (อำเภอกำแพง) เดิมมีค้างคาวอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก สิ่งที่น่าสนใจคือภาพเขียนที่ผนังโบสถ์เรื่องพุทธประวัติ ทั้ง 4 ด้าน มีลักษณะการเขียนภาพ แบบตะวันตกเข้ามาปะปนอยู่บ้างเช่น การแรเงาดันไม้ เป็นภาพเขียนในสมัยรัชกาลที่ 4 ฝีมือช่าง พื้นบ้านที่งดงามมาก

วัดทองคั้ง ตั้งอยู่ในเขตตำบลบ้านพัง สิ่งที่น่าสนใจ คือ อุโบสถ บนเรือ สำเภากลางน้ำ ลักษณะอุโบสถสร้างบนเรือสำเภาลอยน้ำอยู่ในแม่น้ำบางขาม นอกจากนี้ยังมีศาลา ธรรมสังเวช สร้างประยุกต์เป็นรูปรถโดยสารประจำทาง

วัดทองคั้งท่าเสา อยู่ริมถนนสายบางางา-บ้านหมี่ ตำบลบ้านพัง สิ่งที่น่าสนใจ คือ ประตูทางเข้าวัดเป็นรูปหนุมานกำลังอ้าปาก ประดับกระจกสีสวยระยิบระยับ เป็นความศรัทธาเริ่ม ของเจ้าอาวาสที่นำตำนานเมืองลพบุรีที่เกี่ยวกับเรื่องรามเกียรติ์มาประยุกต์ในการสร้าง

วัดหนองเต่า (วัดพาณิชนธรรมนิการาม) อยู่ที่ตำบลหนองเต่า สิ่งที่น่าสนใจ คือ อุโบสถบนหลังเต่าซึ่งถือเป็นสัญลักษณ์ของตำบลหนองเต่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จ พระราชดำเนินทรงยกช่อฟ้าอุโบสถ เมื่อวันที่ 11 มีนาคม พ.ศ. 2517

วัดเขาวงกต ตั้งอยู่ที่เชิงเขาสนามแจง ห่างจากตัวอำเภอบ้านหมี่ ประมาณ 4 กม. สถานที่น่าชมของวัดนี้ คือ ถ้ำค้างคาว ซึ่งอยู่บนไหล่เขาด้านเหนืออุโบสถ เป็นถ้ำค้างคาว ที่ใหญ่ที่สุดในลพบุรี ภายในถ้ำมีค้างคาวนับล้าน ๆ ตัว แต่ละปีมูลค้างคาว ทำรายได้ให้วัดเป็น จำนวนมาก ช่วงเวลา 18.00 น. ค้างคาวจะพากันบินกรูออกจากปากถ้ำอย่างมีคึกฟ้ามัวดิน เพื่อออก

หากิน แลเห็นเป็นสายยาวคล้ายกับควันที่พุ่งออกมาจากปล่องโรงสีไฟ เป็นเวลานานประมาณ 1-2 ชม. จึงจะหมด

4) อำเภอโคกสำโรง

เขาวงพระจันทร์ ตั้งอยู่ในเขตตำบลห้วยโป่ง ห่างจากตัวเมืองลพบุรีประมาณ 28 กม. ตามเส้นทางพหลโยธิน ตรงหลักกิโลเมตรที่ 178 มีทางแยกเลี้ยวขวาอีก 5 กม. จะถึงเขาวงพระจันทร์ บริเวณเชิงเขาเป็นที่ตั้งของวัดเขาวงพระจันทร์ มีทางบันไดขึ้นสู่ยอดเขาประมาณ 3,890 ขั้น ยอดเขานี้สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ประมาณ 650 เมตร ได้ชื่อว่าเป็นภูเขาที่สูงที่สุดในลพบุรี ช่วงเทศกาลเดือน 3 ประชาชนทั้งใกล้และไกลจะหลั่งไหลกันมานมัสการรอยพระพุทธรูป และพระพุทธรูปบนยอดเขาแห่งนี้เป็นอย่างดี

5.1.7 แหล่งหัตถกรรมและสินค้าพื้นเมือง

จังหวัดลพบุรี เป็นจังหวัดหนึ่งที่มีแหล่งหัตถกรรมและสินค้าพื้นเมืองที่มีคุณภาพ ซึ่งนักท่องเที่ยวนอกจากได้มาทัศนศึกษา และยังซื้อของพื้นเมืองกลับไปด้วย เช่น

1) อำเภอเมืองลพบุรี

หมู่บ้านคินสอพอง ลพบุรี ได้ชื่อว่าเป็นแหล่งผลิตคินสอพองที่มีคุณภาพดีที่สุดในประเทศไทย แหล่งผลิตอยู่ที่ หมู่บ้านหินสองก้อน (ริมคลองชลประทาน) ตำบลทะเลชุบศร อำเภอเมืองลพบุรี (บริเวณสะพาน 6) เป็นหมู่บ้านที่มีการทำคินสอพองกันแทบทุกครัวเรือนและบริเวณนั้นจะมีคินสีขาว เรียกกันว่า คินมาร์ล มีเนื้อเนียนขาวละเอียดแน่น จึงไม่เหมาะแก่การปลูกพืช แต่ด้วยภูมิปัญญาของคนในท้องถิ่น ได้นำมาผลิตเป็นคินสอพอง ซึ่งสามารถนำไปเป็นวัตถุดิบในการทำผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ได้หลายชนิด เช่น แป้ง เครื่องสำอาง ยาสีฟัน ตกแต่งผิวเครื่องเรือน เป็นต้น

ไข่เค็มคินสอพอง ของฝากที่มีชื่อเสียงของลพบุรี โดยนำคินสอพองมาผสมกับเกลือและน้ำตามสัดส่วน ไข่ฟอกไข่แล้วคลุกเคล้าลงในไข่เด้าเกลบ เก็บไว้ตามกำหนดเวลา แล้วนำมาบรรจุกล่องจำหน่าย ไข่เค็มคินสอพองลพบุรี ไม่เค็มมากนัก สามารถนำไปทำไข่หวาน ไข่ดาว ไข่ต้ม และปรุงอาหารได้ ที่ขึ้นชื่อ ไข่เค็มผัดพริกขิง

แหล่งผลิตได้แก่

* ชมรมแม่บ้านพัน ปจว. กองพันปฏิบัติการจิตวิทยาศูนย์สงครามพิเศษ ถนนนารายณ์มหาราช หมู่ 8 ตำบลป่าตาล อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี

การหล่อโลหะ (ทองเหลือง) ชุมชนบ้านท่ากระชาย เป็นที่รวมของบ้านช่างหล่อทองเหลือง ซึ่งมีความเชี่ยวชาญ ทำสืบทอดกันมาช้านานมีการหล่อพระพุทธรูปด้วยทองเหลือง หล่อรูปต่าง ๆ และหล่อผลิตภัณฑ์เลียนแบบของเก่าด้วย ปัจจุบันมีการรวมตัวกันเป็น

ชมรมช่างหล่อทองเหลืองบ้านท่ากระยาง มีศูนย์รวมการผลิตและจำหน่ายอยู่ที่ 168 หมู่ 1 ตำบล
ทะเลชุบศร อำเภอเมืองลพบุรี

เพชรเขาพระงาม อัญมณีมีชื่อเสียงของจังหวัดลพบุรี เพชรเขาพระงาม
เป็นแร่ธาตุชนิดหนึ่งชาวบ้านเรียกว่า หินเขียวหนุมาน หรือทางธรณีวิทยาเรียกว่า ควอร์ซ เป็นแร่
กึ่งรัตนชาติที่มีผลึกเรโซบริสุทธิ หรือมีสีและลวดลายต่าง ๆ สามารถนำมาเจียรไน เพื่อทำเป็น
เครื่องประดับได้เช่นเดียวกับรัตนชาติอื่น ๆ และมีราคาถูก

แหล่งผลิตอยู่ที่ บริเวณตำบลเขาพระงาม อำเภอเมืองลพบุรี
ฟาร์มเห็ดขจรวิทย์ เป็นแหล่งส่งเสริมการเพาะเห็ดแห่งใหญ่ที่สุดของ
ลพบุรี อยู่ที่ ตำบลนิคมสร้างตนเอง มีเห็ดซึ่งมีคุณค่าทางอาหารหลายชนิด เช่น เห็ดหอม
เห็ดโคน เห็ดนางฟ้า เห็ดเป๋าฮื้อ เห็ดนางรม เป็นต้น

แหล่งผลิตและจำหน่าย อยู่ที่ 71/1 หมู่ 6 ค.นิคมสร้างตนเอง อ.เมือง
จังหวัดลพบุรี

2) อำเภอบ้านหมี่

หมู่บ้านทอผ้ามัดหมี่ เป็นแหล่งทอผ้าพื้นเมืองลายเอกลักษณ์ของชาว
ไทยพวน เรียกว่า มัดหมี่ ปัจจุบันมีการพัฒนารูปแบบลายผ้าและสีให้ทันสมัยยิ่งขึ้น นับเป็นแหล่ง
ทอผ้ามัดหมี่ที่มีคุณภาพชั้นเยี่ยมของประเทศ มีการรวมกลุ่มกันทอตามหมู่บ้านต่าง ๆ ในแถบ
ตำบลบ้านกล้วย ตำบลบ้านทราย ตำบลหินปัก

ศูนย์สาริตและจำหน่าย ได้แก่

* ศูนย์ศิลปาชีพประชาสุขสันต์ 84 หมู่ 4 ตำบลบ้านกล้วย

อำเภอบ้านหมี่

* กลุ่มทอผ้าบ้านหมี่ 80 หมู่ 1 ตำบลบ้านกล้วย อำเภอบ้านหมี่

ส้มผัก เป็นอาหารที่ทำจากการหมักเนื้อปลาด้วยเกลือ ข้าวสุกบด และ
กระเทียมคอง นำมานวดจนแน่นเป็นเนื้อเดียวกัน แล้วหมักเช่นเดียวกับหมักแฮม เนื้อปลาที่ใช้
เป็นเนื้อปลาที่มีสีขาวละเอียด เช่น ปลาราย ปลาตลาด ปลาช่อน ใช้เวลาหมัก 3 วัน จึงจะเปรี้ยว
ได้ที่ รับประทานเป็นกับแกล้ม แหล่งผลิตอยู่ที่อำเภอบ้านหมี่

ปลาต้ม เป็นอาหารที่นิยมกันมากอีกชนิดหนึ่ง ใช้ปลาตะเพียนขอดเกล็ด
ผ่าท้องควักไส้ออก คลุกเกลือให้ทั่วตัวปลา แล้วนำข้าวสุกผสมกระเทียมใส่เข้าไปในท้องปลา หมัก
จนได้ที่ เวลารับประทานนำมาทอดให้สุกจะมีกลิ่นหอม เนื้อปลามีรสเปรี้ยวเล็กน้อย แหล่งผลิตอยู่ที่
อำเภอบ้านหมี่

3) อำเภอท่าม่วง

รู้น้ำมะพร้าว ของฝากขึ้นชื่อของลพบุรี ได้รับความนิยมนิยมอย่างแพร่หลาย โดยผลิตในรูปของอาหาร (ของหวาน) ใช้รับประทานกับน้ำแข็ง ตัวรู้นี้เกิดจากกระบวนการหมัก น้ำส้มสายชูด้วยน้ำมะพร้าวกับจุลินทรีย์ที่ผลิตกรดน้ำส้ม จะเกิดแผ่นรู้นลอยบนผิวหน้าของน้ำส้มสายชูหมัก มีสีขาวคล้ายดอกเห็ดจะขยายตัวมากขึ้นเรื่อย ๆ ตามระยะเวลาของการหมัก เรียกกันว่า “เห็ดรู้น้ำมะพร้าว” หรือ “รู้น้ำมะพร้าว” หลังจากนั้นก็นำแผ่นรู้นมาผสมกับน้ำเชื่อมรสต่าง ๆ บรรจุขวด

แหล่งผลิต ได้แก่

- * โรงงานวรชัย 131 หมู่ 8 ตำบลป่าตาล อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี
- * อำเภอท่าม่วง

4) อำเภอโคกสำโรง

หมู่บ้านแกะสลักหินทราย ผลิตกันแทบทุกครัวเรือนที่บ้านหนองแล้ง ตำบลเพนียด อำเภอโคกสำโรง โดยนำหินทรายบริเวณเชิงเขามาแกะสลัก ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ทำเป็นผลิตภัณฑ์เลียนแบบของเก่า วัสดุแต่งสวน พระพุทธรูป ไบเสมา และลูกนิมิต เป็นต้น ศูนย์ผลิตและจำหน่ายอยู่ที่ หมู่ 3 ตำบลเพนียด อำเภอโคกสำโรง นอกจากนี้ยังมีผลิตภัณฑ์อื่น ๆ และผลไม้ตามฤดูกาลที่น่าสนใจ เช่น จักสานผักตบชวาที่ตำบลบ้านเบิก ตำบลบางลี่ อำเภอท่าม่วง, การผลิตข้าวซ้อมมือและน้ำพริกชนิดต่าง ๆ ที่บ้านหัวสำโรง อำเภอท่าม่วง, กระท้อนหอม ที่ตำบลตะลุง อำเภอเมืองลพบุรี, น้อยหน่า (ปุยฝ้าย) ที่บ้านน้ำจั้น อำเภอเมืองลพบุรี เป็นต้น

5.1.8 งานเทศกาลและประเพณีที่สำคัญของลพบุรี

งานแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช จัดในเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี เพื่อเป็นการรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ที่มีต่อเมืองลพบุรีและประเทศชาติ เนื่องจากในรัชสมัยของพระองค์ทรงโปรดที่จะประทับที่เมืองลพบุรีนานเกือบตลอดปี เฉพาะช่วงฤดูฝนเท่านั้น จึงจะเสด็จไปประทับ ณ กรุงศรีอยุธยา เมืองลพบุรี จึงเปรียบเสมือนราชธานีแห่งที่ 2 ในสมัยนั้น ยังมีกิจกรรมต่าง ๆ มากมาย อาทิ การแสดงแสงและเสียง การแสดงสาธิตวิถีชีวิตไทย งานราตรีวังนารายณ์ การละเล่นของเด็กไทย (จูก แกละ โกะ เป็ย) และการละเล่นพื้นเมืองมหรสพ และการออกร้านจำหน่ายสินค้าพื้นเมือง

งานเลี้ยงโต๊ะจีนลิง จัดขึ้นทุกวันอาทิตย์สัปดาห์สุดท้ายของเดือนพฤศจิกายน ณ บริเวณศาลพระกาฬ และพระปรางค์สามยอด มีฝูงลิงอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก เป็นที่สนใจสำหรับนักท่องเที่ยว บรรดานักท่องเที่ยวที่มานมัสการเจ้าพ่อพระกาฬ มักจะนำอาหารและผลไม้

มาเลี้ยงถึง ทำให้สิ่งมีความเชื่อและคุ้นเคยกับนักท่องเที่ยวมากขึ้น ในงานมีกิจกรรมต่าง ๆ อาทิ การเลี้ยงอาหารที่ตกแต่งอย่างสวยงามแก่ลิง การแสดงพื้นบ้าน เป็นต้น

งานทุ่งทานตะวันบานที่ลพบุรี จัดขึ้นประมาณเดือนธันวาคมของทุกปี เนื่องจากเป็นช่วงที่ดอกทานตะวันบาน ปัจจุบันจังหวัดลพบุรีมีพื้นที่ปลูกทานตะวันนับแสนไร่ ก่อนที่จะเก็บเกี่ยวผลผลิตดอกทานตะวันจะบานเหลืองอร่ามเต็มท้องทุ่งกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามของจังหวัดลพบุรี กิจกรรมที่น่าสนใจในงาน อาทิ การประกวดรถบุปผชาติ การจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากทานตะวัน การแข่งขันแรลลี่ประเภทต่าง ๆ

ประเพณีกำฟ้า เป็นงานบุญพื้นบ้านของชาวไทยพวน ซึ่งอาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมืองลพบุรี และอำเภอบ้านหมี่ จัดขึ้นเพื่อขอพรจากเทพยดาผู้รักษาฟ้า และบันดาลให้ฝนตกต้องตามฤดูกาล มักจะถือเอาวันขึ้น 2 ค่ำ เดือน 3 เป็นวันสุกคิบ และวันรุ่งขึ้น 3 ค่ำ เดือน 3 เป็นวันกำฟ้า โดยชาวบ้านจะร่วมกันทำบุญใส่บาตร ด้วยข้าวหอมและข้าวจี คกบ่ายมีการละเล่นพื้นบ้าน เช่น มอญซ่อนผ้า ช่วงซัย หม่าเบ๊ย และหมากันห่าน

ประเพณีใส่กระเจาด ตามภาษาพวน เรียกว่า “เสื่อกระเจาด” เป็นประเพณีของชาวไทยพวนซึ่งถือปฏิบัติกันในเขตอำเภอบ้านหมี่ มักจัดให้มีขึ้นในงานบุญเทศน์มหาชาติ ส่วนมากจะกำหนดในช่วงเทศกาลออกพรรษา (เดือน 11) ข้างแรม ก่อนถึงวันใส่กระเจาด 1 วัน ชาวบ้านจะช่วยกันทำขนมห่อข้าวต้ม คำข้าวปุ้น รุ่งขึ้นจะเป็นวันใส่กระเจาด ชาวบ้านจะนำของ เช่น ก้อย อ้อย ส้ม ทุปเทียน หรืออื่น ๆ มาใส่กระเจาดตามบ้านของคนรู้จัก เจ้าของบ้านจะนำอาหารที่เตรียมไว้มาเลี้ยงรับรองแขก เมื่อแขกกลับ เจ้าของบ้านจะนำข้าวต้มมัดฝากไปให้ เรียกว่า “คีนกระเจาด” ในวันรุ่งขึ้นเป็นวันเทศน์มหาชาติ จะนำของที่แขกมาใส่กระเจาด ทำเป็นกัณฑ์ แล้วนำไปถวายพระที่วัด โดยถือว่าเป็นการทำบุญเทศน์มหาชาตินี้ เป็นการทำบุญครั้งยิ่งใหญ่ประจำปี

ประเพณีชักพระศรีอริย์ วัดโล่ห์ หรือประเพณีแห่พระศรีอริย์ ถือปฏิบัติกันมาช้านานในวันขึ้น 14 ค่ำ เดือน 6 ของทุกปี ทางวัดจะจัดให้มีการอัญเชิญพระศรีอริย์มาประดิษฐานบนแท่นตะเฒ่า แล้วให้ประชาชนร่วมกันชักพระไปทางทิศเหนือ เริ่มจากวัดโล่ห์ไปสุดทางที่วัดท้องคู้้ง แล้วชักกลับมายังวัดโล่ห์ ระหว่างทางจะมีผู้เข้าร่วมขบวนเป็นจำนวนมาก มีการหยุดขบวนในแต่ละจุด เพื่อให้ผู้ที่ศรัทธาได้สรงน้ำและนมัสการ ตลอดระยะทางจะมีผู้ตั้งโรงทานสำหรับเลี้ยงอาหารฟรีแก่ผู้เข้าร่วมขบวนหน้านับสิบแห่ง

5.1.9 ผู้เชี่ยวชาญท้องถิ่น

จังหวัดลพบุรีมีผู้เชี่ยวชาญท้องถิ่นอย่างหลากหลายสาขา เช่น

- 1) ลุงเจริญ ชวงเจริญ ผู้เชี่ยวชาญ ด้านคินสอพอง (อำเภอเมืองลพบุรี)

- 2) ป้ากอง ประกอบจิตร ผู้เชี่ยวชาญ ด้านปลาส้ม และส้มฟัก
(อำเภอบ้านหมี่)
- 3) ลุงบุญส่ง เกาเทียน ผู้เชี่ยวชาญ ขนมห้วยฟู น้ำตาลสด (อำเภอท่าม่วง)
- 4) นายจำปี แสงพลบ (ช่างคั๊ก) ผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องดนตรีไทย
(อำเภอเมืองลพบุรี)
- 5) ป้าสำรวย กมลเนตร, ป้าชันทอง อุทกวาริ, ป้ากุหลาบ เหยกกลิ่น และ
ป้าชลอ ทนทองคำ ผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องจักสาน (ตำบลมหาสอน อำเภอบ้านหมี่)
- 6) ป้าทับทิม สัมฤทธิ์เปี่ยม ผู้เชี่ยวชาญด้าน เพลงฉ่อย (อำเภอเมืองลพบุรี)
- 7) ขยายช่วย พุ่มขจร ผู้เชี่ยวชาญด้าน หล่อทองเหลือง (บ้านท่ากระยาง
ตำบลทะเลชุบศร อำเภอเมืองลพบุรี)
- 8) ป้าแหวด ปัญญาสงค์ ผู้เชี่ยวชาญด้าน ทอผ้าฝัดหมี่ (ตำบลบ้านกล้วย
อำเภอบ้านหมี่)
- 9) คาสอน ชมเชย ผู้เชี่ยวชาญด้าน แกะหินทราย (บ้านเพนียด
อำเภอโคกสำโรง)
- 10) ลุงปัญญา หอมหวาน และ ป้าสำรวย กระแจะจันทร์ ผู้เชี่ยวชาญด้าน
เจียรไนพลอย (อำเภอบ้านหมี่)
- 11) ขยายสำรวม บางชมพู ผู้เชี่ยวชาญด้าน วนน้ำมะพร้าว (อำเภอท่าม่วง)
- 12) แม่สาคร อุดมเคชะ และครูเอม ผู้เชี่ยวชาญด้าน เชิดหุ่นกระบอก
(อำเภอเมืองลพบุรี)
- 13) พ่อลำเพย กองแก้ว หรือแสนรัก ฟ้าประทาน ผู้เชี่ยวชาญด้าน ดิเก
(เนินท่าโพธิ์ อำเภอเมืองลพบุรี)
- 14) อาจารย์น้ำว่า ร่มโพธิ์ทอง ผู้เชี่ยวชาญด้าน ปี่พาทย์ (อำเภอเมืองลพบุรี)
- 15) ครูเฉลิม ศรีลาย ครูกริ่ง และครูน่วม ผู้เชี่ยวชาญด้าน โขนสด
(บ้านโพธิ์เก้าต้น อำเภอเมืองลพบุรี)
- 16) ขยายสมบัติ ศรีสุพรรณ ครูชัย และดาบุญที ผู้เชี่ยวชาญด้านลำพวน
(การร้องกลอนด้นแก้กันระหว่างชาย - หญิง) ของตำบลหนองกระเจียว อำเภอบ้านหมี่
- 17) พ่อหอม แม่ตะเคียน เทียนสี และป้าทับทิม สัมฤทธิ์เปี่ยม ผู้เชี่ยวชาญ
ด้าน รำโทน (บ้านแหลมฟ้าผ่า ตำบลบางพิง อำเภอบ้านหมี่)
- 18) นายฉลาด นางบุญทัน คุณบุบผา นายจัน นายพาน และนายมี้ง เป็น
ผู้เชี่ยวชาญด้านหมอรา (อำเภอบ้านหมี่)

5.2 แนวทางในการนำบุคลากรท้องถิ่นมาร่วมในการจัดการศึกษา และถ่ายทอดสาระท้องถิ่นให้แก่เด็กปฐมวัย

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 27 วรรคที่ 2 มีเจตนารมณ์อย่างชัดเจนเกี่ยวกับหลักสูตรท้องถิ่นว่า “ให้สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน มีหน้าที่จัดสาระของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ” ทั้งนี้หลักสูตรจึงเปิดโอกาสให้สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ถ้ามองเจตนารมณ์จะให้ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยสถานศึกษานำสภาพปัญหา ความต้องการภูมิปัญญาท้องถิ่น มาจัดการศึกษาให้กับผู้เรียนในสถานศึกษาของตนเองได้ ซึ่งมีนักการศึกษาได้ให้แนวทางในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัดการศึกษาไว้ดังนี้

1. การฟื้นฟูวัฒนธรรมประเภทใดที่เสื่อมโทรมสูญหายก็จะต้องช่วยบูรณะฟื้นฟู เช่น ประเพณีโบราณสถาน วัฒนธรรม ค่านิยม ฯลฯ
2. การอนุรักษ์วัฒนธรรมที่ตกทอดมาจนถึงปัจจุบัน เช่น ภาษา และวรรณคดี นาฏศิลป์ ดนตรี สถาปัตยกรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี วิถีชีวิตความเป็นอยู่ ฯลฯ
3. การเผยแพร่ เป็นหน้าที่หลักของฝ่ายการศึกษาที่ต้องเผยแพร่ โดยการสอน และการอบรมการวิจัยและพัฒนา

ธำรง บัวศรี (2531 : 989 – 998) ได้เสนอแนวทางการจัดการศึกษาในท้องถิ่นว่า จะต้องจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาของท้องถิ่น และสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง ตลอดจนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น โดยยกวิธีการจัดการศึกษาของโรงเรียนในประเทศเวียดนาม ว่ามียุทธศาสตร์ในการจัดการศึกษา 3 ประการ คือ

1. ผสมผสานทฤษฎีและปฏิบัติ
2. ผสมผสานการศึกษาเข้ากับการทำงานและการผลิต
3. เชื่อมโยงโรงเรียนกับท้องถิ่น

จากการศึกษาแนวทางการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น มาร่วมจัดการศึกษาและถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นให้แก่เด็กปฐมวัยในจังหวัดลพบุรี โดยได้พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นระดับปฐมวัย จังหวัดลพบุรี เพื่อให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วม โดยศึกษาข้อมูลท้องถิ่น วัฒนธรรม ประเพณี และสอบถามความต้องการของท้องถิ่น เพื่อนำมาจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กปฐมวัยในจังหวัดลพบุรี

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร โดยใช้สาระท้องถิ่น ได้มีผู้ทำการวิจัยไว้ ดังนี้

ปีพมา นาคะสนธิ์ (2540 : บทคัดย่อ) ทำวิจัยเรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรภาษาและวัฒนธรรมไทยระดับอนุบาลสำหรับเด็กไทยในโรงเรียนนานาชาติ” ผลการวิจัย พบว่า หลักสูตรขึ้นอยู่กับพื้นฐานของทฤษฎีการสอนภาษา เพื่อการสื่อสาร และทฤษฎีการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรม เป็นหลักสูตรที่บูรณาการเนื้อหาภาษาไทยเข้ากับเนื้อหาวัฒนธรรมไทยเป็นหลัก เสริมโดยบูรณาการเข้ากับการสอนในหลักสูตรปกติของโรงเรียนนานาชาติ ทำให้เด็กมีเจตคติ ความรู้และทักษะด้านภาษาไทย และด้านวัฒนธรรมไทยสูงขึ้น

ไพรินทร์ นุหลัน (2541 : บทคัดย่อ) ทำวิจัยเรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นระดับปฐมวัยศึกษาใน จังหวัดลำพูน” ผลการวิจัยปรากฏว่า หลักสูตรท้องถิ่นระดับปฐมวัยศึกษาที่พัฒนาสามารถตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น โดยองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรมีความเหมาะสมและสอดคล้องกัน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการใช้หลักสูตรท้องถิ่นระดับปฐมวัยศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กาญจนา เลิศจรัสพงษ์ (2545 : บทคัดย่อ) ซึ่งทำการวิจัย เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นระดับปฐมวัยศึกษา จังหวัดนครราชสีมา” ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรท้องถิ่นระดับปฐมวัยที่พัฒนาขึ้น สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น โดยหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหา 5 ด้าน ได้แก่ สภาพทางภูมิศาสตร์ ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาชาวบ้าน การประกอบอาชีพ และสถานที่สำคัญ ผลการนำหลักสูตรไปใช้ พบว่า เนื้อหา และกิจกรรมเหมาะสมกับวัยของผู้เรียนทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับท้องถิ่นด้านต่าง ๆ อีกทั้งส่งเสริมให้เกิดเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่น

วิมลลักษณ์ ศิระมาศวิช (2545 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นระดับปฐมวัยศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี” ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรท้องถิ่นระดับปฐมวัยศึกษาที่พัฒนาขึ้นสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นโดยหลักสูตร ประกอบด้วยเนื้อหา 6 ด้าน ได้แก่ สภาพภูมิศาสตร์ ประวัติความเป็นมา และบุคคลสำคัญ ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาชาวบ้าน การประกอบอาชีพ และสถานที่สำคัญ และผลการนำหลักสูตรไปใช้ พบว่า เนื้อหา และกิจกรรมสอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพท้องถิ่นด้านต่าง ๆ อีกทั้งส่งเสริมให้เกิดเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่น

ธีรพร เอนกศิลป์ (2545 : บทคัดย่อ) ทำวิจัยเรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ระดับประถมศึกษา จังหวัดสระแก้ว” ผลการวิจัย พบว่า หลักสูตรท้องถิ่นระดับประถมศึกษาที่พัฒนาขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น โดยองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตร ได้แก่ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผล มีความเหมาะสมสอดคล้องกัน โดยหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหา 6 ด้าน ได้แก่ สภาพทางภูมิศาสตร์ ประวัติความเป็นมา และบุคคลสำคัญ ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาชาวบ้าน การประกอบอาชีพและสถานที่สำคัญ ผลการนำหลักสูตร ไปใช้ พบว่า แผนการจัดประสบการณ์มีความเหมาะสมสอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียนทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพท้องถิ่นด้านต่าง ๆ มากขึ้น อีกทั้งส่งเสริมให้เกิดเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่น

วัชรา วาระศิลป์ (2547 : บทคัดย่อ) ทำวิจัยเรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ระดับประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี” ผลการวิจัย พบว่า หลักสูตรท้องถิ่นระดับประถมศึกษาที่พัฒนาขึ้นสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น โดยหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหา 6 ด้าน ได้แก่ สภาพทางภูมิศาสตร์ ประวัติความเป็นมาและบุคคลสำคัญ ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาชาวบ้าน การประกอบอาชีพ และสถานที่สำคัญ และผลการนำหลักสูตรไปใช้ พบว่า เนื้อหาและกิจกรรมสอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพท้องถิ่นด้านต่าง ๆ อีกทั้งส่งเสริมให้เกิดเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่น

สมร คำน้อย (2547 : บทคัดย่อ) ทำวิจัยเรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นระดับประถมศึกษา จังหวัดอุตรดิตถ์” ผลการวิจัย พบว่าหลักสูตรท้องถิ่นระดับประถมศึกษาที่พัฒนาขึ้น สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น โดยหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหา 8 ด้าน ได้แก่ สภาพของภูมิศาสตร์ ประวัติความเป็นมา บุคคลสำคัญ ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น การประกอบอาชีพและสถานที่สำคัญ และผลการนำหลักสูตรไปใช้พบว่า เนื้อหา และกิจกรรมสอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับสภาพท้องถิ่นด้านต่าง ๆ อีกทั้งส่งเสริมให้เกิดเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่น

ยุพิน เอียยะบุตร (2548 : บทคัดย่อ) ทำวิจัยเรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ระดับประถมศึกษา จังหวัดอุตรธานี” ผลการวิจัย พบว่าหลักสูตรท้องถิ่นที่พัฒนาขึ้น สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น โดยหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหา 6 ด้าน ได้แก่ สภาพภูมิศาสตร์และเอกลักษณ์ทางธรรมชาติ ประวัติความเป็นมาและบุคคลสำคัญของท้องถิ่น ขนบธรรมเนียมประเพณี ภูมิปัญญาชาวบ้าน การประกอบอาชีพ และสถานที่สำคัญ ผลการนำหลักสูตรไปใช้พบว่า เนื้อหา และกิจกรรมเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพท้องถิ่นด้านต่าง ๆ อีกทั้งส่งเสริมให้เกิดเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่น

6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

มอดตัน (Mouton, 1989 : Abstract) ทำวิจัยเรื่อง “การทดสอบผลจากการมีส่วนร่วมของครูในการพัฒนาหลักสูตร” เพื่อสำรวจว่าการมีส่วนร่วมของครูในการพัฒนาหลักสูตรและผลกระทบของการมีส่วนร่วมของครูในการพัฒนาหลักสูตรและผลกระทบของการมีส่วนร่วมของครูต่อการปรับปรุงหลักสูตรใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ครูใช้เวลา 6 เดือน เขียนหลักสูตรใหม่ และมีส่วนร่วมในการปรับปรุงหลักสูตร มีผลการสอนดีกว่าครูที่อยู่ในกลุ่มควบคุม กลุ่มตัวแทนของหลักสูตร และครูซึ่งสอนอยู่ในโรงเรียนเดียวกับผู้เขียนหลักสูตร การมีส่วนร่วมของครู ไม่มีผลต่อทัศนคติของครูเกี่ยวกับหลักสูตรใหม่ และกระบวนการปรับปรุงหลักสูตร แต่จำนวนปีของประสบการณ์ในการเป็นครู ระดับของการเข้าไปมีส่วนร่วมในการปรับปรุงหลักสูตร และทัศนคติของครูต่อหลักสูตรมีผลกระทบต่อปรับปรุงหลักสูตรใหม่

มิลเลอร์ (Miller, 1989 : Abstract) ทำการวิจัยเรื่อง “การเข้าร่วมของครูในโครงการการวางแผนหลักสูตร และปรับปรุงคู่มือหลักสูตร” เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างครูที่ต้องการเข้าร่วมในการวางแผนหลักสูตรระดับการใช้หลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรม การวางแผนหลักสูตรกับการใช้คู่มือหลักสูตรที่ทำขึ้นใช้เองในท้องถิ่น อันเป็นผลโดยตรงจากการเข้าร่วมนั้น แต่ไม่พบค่าความสัมพันธ์ระหว่างการเข้าร่วมในกิจกรรมการวางแผนหลักสูตรของครู อันนำไปสู่การจัดการทำคู่มือหลักสูตรขึ้นใช้กับระดับการใช้คู่มือหลักสูตรเล่มอื่น ผู้วิจัยได้เสนอแนะให้เปิดโอกาสให้ครูเข้าร่วมพัฒนาคู่มือหลักสูตรที่ครูคาดว่าจะทำการปรับปรุง

คุนจิ (Khunji, 1990 : Abstract) ทำวิจัยเรื่อง “การเข้าไปมีปฏิสัมพันธ์ของครูในการพัฒนาหลักสูตร : ศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาในชนบทเล็ก ๆ” ผลการวิจัยพบว่า ครูหลายคน que เข้าไปมีปฏิสัมพันธ์ในการพัฒนาหลักสูตรพึงพอใจต่อการเปลี่ยนแปลงความใกล้ชิดระหว่างสถานศึกษากับบุคคล และความสนิทสนมระหว่างผู้บริหารกับครูมีบทบาทอย่างมากต่อการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างราบรื่น การปรับปรุงหลักสูตรในโรงเรียนสามารถเกิดขึ้นได้ และประสบผลสำเร็จจากความร่วมมือของครู

เบ็ตติสัน (Battison, 1991 : Abstract) ทำวิจัยเรื่อง “การเข้าไปมีปฏิสัมพันธ์ของครูในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น” โดยศึกษาโครงการปรับปรุงหลักสูตรท้องถิ่นในโรงเรียนประจำท้องถิ่น 3 แห่ง ในรัฐโอไฮโอ เพื่อหาลักษณะของรูปแบบในการตัดสินใจโดยใช้แนวปฏิบัติของสแวร์ป์ (Schwab) ร่วมกับการใช้แนวคิดตามหลักวิธีการของวอล์คเกอร์ (Walker) ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนประจำท้องถิ่นทั้ง 3 แห่ง ที่เลือกศึกษามีคณะครูผู้สอนและผู้บริหารเป็นคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร ซึ่งครูผู้สอนจัดว่าเป็นตัวแทนที่สำคัญ เพราะครูผู้สอนจะต้องเกี่ยวข้องกับการประชุมพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรของโรงเรียนในแต่ละครั้งอยู่แล้วตามหลักการ

ปฏิบัติของหน่วยงานการศึกษา ส่วนรูปแบบการเป็นผู้นำของผู้บริหารจะมีอิทธิพลอย่างสูงต่อการอภิปรายในประเด็นต่าง ๆ เกี่ยวกับนโยบายซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่สุดที่จะชี้นำแนวทางการทำงานของคณะกรรมการประจำท้องถิ่น

วิทเทอร์ ซาราห์ อี (Wither, Sarah E, 2006 : Abstract) ทำวิจัยเรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นและการใช้การศึกษาเป็นฐาน” วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัยนี้เพื่อที่จะทดสอบแผนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นศูนย์การศึกษา Yampa Valley Legacy Education Initiative (YVLEI), ได้รวบรวมจากโรงเรียนในชนบทนอกเขตปริมณฑล แผนพัฒนานี้ได้รับเงินสนับสนุนจากมูลนิธิ Annenberg Rural Challenge ในปี พ.ศ. 2540 เพื่อที่จะสร้างเสริมการวางรากฐานหลักสูตรให้เกิดการต่อเนื่องและเชื่อมโยงกันระหว่างโรงเรียนและชุมชนของตนเอง เสริมสร้างความรู้สึกความเป็นเจ้าของของนักเรียนต่อสิ่งแวดล้อม และให้โอกาสแก่นักเรียนในการสร้างชุมชนตนเอง โดยโรงเรียนและชุมชนมีส่วนร่วมช่วยสนับสนุนเอื้อต่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ประเด็นที่ปรากฏให้เห็นในกระบวนการ พัฒนาหลักสูตร คือ เรื่องเวลา ความเป็นเจ้าของร่วมกัน การเผยแพร่สู่โรงเรียน โครงสร้างและระเบียบการใช้หลักสูตร มาตรฐานในเนื้อหา การจัดกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตร ตลอดจนการมีที่ปรึกษาหรือพี่เลี้ยง การติดต่อสื่อสาร การจัดการเรื่องเวลาในการเรียนของผู้ใหญ่ และการศึกษานอกสถานที่กิจกรรมที่เกี่ยวข้อง การมีปฏิสัมพันธ์ การแสดงผลงานและการสร้างความตื่นตัวใจ หลักสูตรได้รับการพัฒนาทุกระดับชั้น ตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงมัธยมศึกษาปลาย หลักสูตรสถานศึกษานี้ ได้สร้างขึ้นมาจากปราศจากการช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญภายนอก จึงได้พบเห็นอุดมคติเป็นแบบอย่างอันดีเลิศบนฐานของโรงเรียนและชุมชน มีปฏิสัมพันธ์อันดี ทำให้สร้างความเข้มแข็งมั่นคงยิ่งขึ้น เมื่อสมาชิกในชุมชนมีเนื้อหาสาระที่เป็นมาตรฐานเพื่อที่ออกแบบกิจกรรมที่พวกเขาต้องการให้โรงเรียนยอมรับและนำไปใช้

จากการศึกษางานวิจัยที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรปฐมวัยศึกษาโดยใช้สาระท้องถิ่น ควรให้บุคลากรด้านต่าง ๆ ในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร เช่น ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนระดับปฐมวัยศึกษา ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศึกษา นักวิชาการ และพยาบาลที่มีความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยา พัฒนาการเด็ก และภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นนั้น สอดคล้องกับความต้องการของคนในท้องถิ่นและสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาหลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี ได้ดำเนินการในลักษณะของการวิจัยและพัฒนา มีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. ขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตร
3. เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากร คือ เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนเมืองใหม่ (ชลอราษฎร์รังสฤษดิ์) 2 ห้องเรียน ๆ ละ 40 คน จำนวน 80 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง คือ เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2/2 โรงเรียนเมืองใหม่ (ชลอราษฎร์รังสฤษดิ์) 1 ห้องเรียน จำนวน 40 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

2. ขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตร มีดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานและสำรวจความต้องการ

มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลของท้องถิ่น และสำรวจความต้องการจากผู้เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นเนื้อหาในการพัฒนาหลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี โดยมีขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร จากสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ จากการสอบถาม สนทนา สัมภาษณ์ รวมทั้งเดินทางไปสำรวจข้อมูล สังเกต ชมด้วยตนเองเกี่ยวกับเรื่องที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำสาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี

- 1.2 จัดทำร่างสาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี โดยจัดกลุ่มเนื้อหาเป็น 5 กลุ่ม ดังนี้
 - 1.2.1 ประวัติความเป็นมาของท้องถิ่นและบุคคลสำคัญ
 - 1.2.2 สถาปนามิศาสตร์
 - 1.2.4 งานเทศกาล การละเล่น ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรม
 - 1.2.5 การประกอบอาชีพ และภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 1.3 สำรวจความต้องการ การพัฒนาหลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี จากผู้ที่เกี่ยวข้อง จำนวนทั้งหมด 101 คน ได้แก่
 - 1.3.1 ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 5 คน (ผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน 4 คน) ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย (อายุ 5 ปี) จำนวน 80 คน และครูผู้สอนเด็กระดับปฐมวัยจำนวน 7 คน ของโรงเรียนเมืองใหม่ (ชลอราษฎร์รังสฤษดิ์) อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1
 - 1.3.2 ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย จำนวน 2 คน จากหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1
 - 1.3.3 นักวิชาการ และพยาบาล ซึ่งเป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาและพัฒนาการเด็ก ที่รับผิดชอบเด็กระดับปฐมวัย ของโรงเรียนเมืองใหม่ (ชลอราษฎร์รังสฤษดิ์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 จำนวน 2 คน ของโรงพยาบาลลพบุรี จังหวัดลพบุรี
 - 1.3.4 ผู้เชี่ยวชาญด้านสาระท้องถิ่น จำนวน 5 คน (ด้านดินสอพอง ด้านไข่เค็ม ดินสอพอง ด้านจักสาน ด้านวุ้นน้ำมะพร้าว และด้านการถนอมอาหารจากผลไม้ในท้องถิ่น) จากสภาวัฒนธรรมจังหวัดลพบุรี
- 1.4 นำข้อมูลความต้องการจากผู้เกี่ยวข้อง ที่สำรวจได้มาคำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ผลจากแบบสอบถามความต้องการของท้องถิ่น เรื่องที่ควรจัดให้เด็กปฐมวัยได้เรียนรู้ ที่มีระดับความต้องการเฉลี่ยมากกว่า 3.50 ขึ้นไป มาจัดลำดับความต้องการขั้นที่ 2 จัดทำร่างหลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี มีขั้นตอนดังนี้
 - 2.1 นำข้อมูลด้านเนื้อหาที่วิเคราะห์ได้ จากการสำรวจความต้องการของผู้เกี่ยวข้อง มาจัด ลำดับความต้องการของเนื้อหา เพื่อนำมากำหนดประเด็นในการพัฒนาหลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่น จังหวัดลพบุรี
 - 2.2 ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาหลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี ได้นำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็น

หลักสูตรแกนกลางมาเป็นหลักและนำเนื้อหาที่ได้จากการวิเคราะห์ แบบสำรวจความต้องการ มาปรับให้เข้ากลุ่มกับหลักสูตรกลาง โดยศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ซึ่งมีองค์ประกอบของหลักสูตร ดังนี้

2.2.1 หลักการ

2.2.2 จุดมุ่งหมาย

2.2.3 คุณลักษณะตามวัย

2.2.4 โครงสร้าง

1) อายุของผู้เรียน

2) ระยะเวลาในการจัดประสบการณ์

3) สาระการเรียนรู้ (สาระที่ควรเรียนรู้ และประสบการณ์สำคัญ)

2.2.5 การจัดประสบการณ์

2.2.6 การประเมินพัฒนาการ

2.3 นำหลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี ที่จัดทำขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน คือ นักวิชาการด้านหลักสูตร นักวิชาการด้านการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย และครูผู้ปฏิบัติหน้าที่จัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย ประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี พบว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมินทุกข้อมีระดับมากกว่า 0.50 และค่า IOC ทั้งฉบับมีระดับ 0.95 จึงสรุปได้ว่าทุกรายการประเมินมีความสอดคล้องกัน

2.4 นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ มาปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี เพื่อให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียนและความต้องการของท้องถิ่นก่อนนำไปใช้ และเพื่อให้เป็นหลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรีที่สมบูรณ์

2.5 จัดทำแผนการจัดประสบการณ์ที่สอดคล้องกับหลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี

ขั้นที่ 3 จัดทำแผนการจัดประสบการณ์ ระดับปฐมวัยศึกษาโดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี ดังนี้

3.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสารหลักการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ของกระทรวงศึกษาธิการรวมทั้งเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และผลที่ได้จากแบบสอบถามความต้องการของท้องถิ่น เรื่องที่ควรจัดให้เด็กปฐมวัยได้เรียนรู้ ที่สรุปผลจากการสอบถามความต้องการมากที่สุด และระดับความต้องการเฉลี่ยมากกว่า 3.50 ขึ้นไป ของทั้ง 5 กลุ่มเนื้อหา คือ

3.1.1 ประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น และบุคคลสำคัญผลสรุปการสอบถามความต้องการมากที่สุด คือ

- สมเด็จพระนารายณ์มหาราช (ระดับความต้องการเฉลี่ยน้อยกว่า

3.50)

3.1.2 สถาปณิศาสตร์ ผลสรุปการสอบถามความต้องการมากที่สุดคือ

- การคมนาคม (ระดับความต้องการเฉลี่ยน้อยกว่า 3.50)

3.1.3 สถานที่สำคัญและแหล่งท่องเที่ยว ผลสรุปการสอบถามความต้องการมากที่สุด ซึ่งมีผลเฉลี่ยเท่ากัน 3 เรื่อง คือ

- 1) ศาลพระกาฬ
- 2) สวนสัตว์ลพบุรี
- 3) หุ่นงานตะวัน

3.1.4 งานเทศกาล การละเล่น ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรม ผลสรุปการสอบถามความต้องการมากที่สุด คือ

- 1) งานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีนถึง
- 2) ลอยกระทงย้อนยุค

3.1.5 การประกอบอาชีพและภูมิปัญญาท้องถิ่น ผลสรุปการสอบถามความต้องการมากที่สุดคือ

- ไข่เค็มดินสอพอง

3.2 จัดทำแผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่น จังหวัดลพบุรี

3.2.1 สาระสำคัญ

3.2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

3.2.3 สาระการเรียนรู้ (สาระที่ควรเรียนรู้ และประสบการณ์สำคัญ)

3.2.4 กิจกรรมการเรียนรู้

3.2.5 สื่อและแหล่งเรียนรู้

3.2.6 การวัดและประเมินพัฒนาการ

3.2.7 ภาคผนวก

ในแต่ละแผนการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ 1 วัน จะประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม คือ กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมการเล่นเสรี กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง และกิจกรรมเกมการศึกษา

ซึ่งแผนการจัดประสบการณ์ในแต่ละวันดังกล่าวจะครอบคลุมพัฒนาการทั้ง 4 ด้านของเด็กคือ พัฒนาการด้านร่างกาย พัฒนาการด้านอารมณ์ – จิตใจ พัฒนาการด้านสังคม และ พัฒนาการด้านสติปัญญา

3.3 นำแผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรีประกอบด้วยเนื้อหา 6 เรื่องที่ได้จากการสอบถามผู้เกี่ยวข้องคือ

- 3.3.1 ศาลพระกาฬ
- 3.3.2 สวนสัตว์ลพบุรี
- 3.3.3 หุ่นทานตะวัน
- 3.3.4 งานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีนลิง
- 3.3.5 ลอยกระทงย้อนยุค
- 3.3.6 ไข่เค็มดินสอพอง

ไปให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ และปรับปรุง แก้ไข ตามข้อเสนอแนะ

3.4 นำแผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง พบว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมินทุกข้อมีระดับมากกว่า 0.50 และค่า IOC ทั้งฉบับมีระดับ 0.96 จึงสรุปได้ว่า ทุกรายการประเมินของแผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นมีความสอดคล้องกัน

3.5 นำแผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี ที่สร้างเสร็จแล้ว ไปทดลองใช้กับเด็กปฐมวัย (อายุ 5 ปี) ชั้นอนุบาลปีที่ 2/1 โรงเรียนเมืองใหม่ (ชลอรานนท์รังสฤษฎ์) อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี จำนวน 40 คน เพื่อหาข้อบกพร่องและนำมาแก้ไขปรับปรุงความเหมาะสม เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้ง

ขั้นที่ 4 การประเมินคุณภาพของหลักสูตรปฐมวัยศึกษาโดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี

4.1 ทดลองใช้หลักสูตรปฐมวัยศึกษาโดยใช้สาระท้องถิ่น จังหวัดลพบุรี โดยนำแผนการจัดประสบการณ์ จากหลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี ที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว จำนวน 6 หน่วยประสบการณ์ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นอนุบาล ปีที่ 2/2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 40 คน เป็นเวลา 6 สัปดาห์ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ใช้แผนการจัดประสบการณ์ และบันทึกผลการใช้แผนการจัดประสบการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนรู้ และเจตคติที่มีต่อท้องถิ่นระหว่างเรียน

4.2 ประเมินคุณภาพการใช้หลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัด
ลพบุรี ดังนี้

4.2.1 นำแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ และเจตคติที่มีต่อท้องถิ่นระหว่าง
เรียน สังเกตพร้อมทั้งบันทึกพฤติกรรมผู้เรียนตามช่วงเวลาที่ปฏิบัติกิจกรรม โดยสังเกตว่า ในแต่ละ
หน่วยประสบการณ์ ผู้เรียนแต่ละคนแสดงพฤติกรรมอย่างไรในแต่ละกิจกรรม เพื่อพัฒนาการของ
ผู้เรียนในขณะทดลองใช้หลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี

4.2.2 นำผลที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรม มาวิเคราะห์เป็นคำร้อยละ แล้ว
นำมาอธิบายในรูปของความเรียง เพื่อสรุปผลคุณภาพของหลักสูตร

3. เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล มีดังนี้

3.1.1 แบบสอบถามความต้องการ ในการพัฒนาหลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระ
ท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี จากผู้บริหาร โรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย ผู้ปกครองเด็กระดับ
ปฐมวัย (อายุ 5 ปี) ผู้มีความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก ครูผู้สอนระดับปฐมวัย ศึกษานิเทศก์ที่
รับผิดชอบการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศึกษา และภูมิปัญญา หรือผู้เชี่ยวชาญด้านสาระท้องถิ่น
ของจังหวัดลพบุรี

3.1.2 แบบประเมินคุณภาพของหลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่น
จังหวัดลพบุรี แบ่งเป็น

- 1) แบบประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสมของหลักสูตรปฐมวัย
ศึกษาโดยใช้สาระท้องถิ่น จังหวัดลพบุรี
- 2) แบบประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสมของแผนการจัด
ประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่น จังหวัดลพบุรี
- 3) แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ และเจตคติที่มีต่อท้องถิ่นระหว่างเรียน

3.2 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

3.2.1 แบบสอบถามความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระ
ท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1) ศึกษาค้นคว้าข้อมูลพื้นฐานการพัฒนาหลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่น รวมทั้งเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง สํารวจ สัมภาษณ์ และวิธีอื่นอีกหลากหลายเกี่ยวกับสาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี

2) นำสาระท้องถิ่นที่ได้จากการศึกษาทั้งหมดมาจัดกลุ่มได้เป็น 5 กลุ่ม

เนื้อหา คือ

- (1) ประวัติความเป็นมาของท้องถิ่นและบุคคลสำคัญ
- (2) สภาพภูมิศาสตร์
- (3) สถานที่สำคัญและแหล่งท่องเที่ยว
- (4) งานเทศกาล การละเล่น ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม
- (5) การประกอบอาชีพ และภูมิปัญญาท้องถิ่น

3) จัดทำเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม เพื่อสำรวจความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี ดังนี้

- (1) จัดทำคำชี้แจงของแบบสอบถาม
- (2) รายละเอียดของแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องในการสำรวจความต้องการจะมี 4 กลุ่ม ด้วยกันดังรายละเอียดขั้นที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานและสำรวจความต้องการข้อ 2

ตอนที่ 2 ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรปฐมวัยศึกษา อายุ 5 ปี โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี ซึ่งมีเนื้อหา 5 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 ประวัติความเป็นมาของท้องถิ่นและบุคคลสำคัญแบ่งเป็น

- ประวัติความเป็นมาของจังหวัดลพบุรี
- ประวัติบุคคลสำคัญ

กลุ่มที่ 2 สภาพภูมิศาสตร์ แบ่งเป็น

- ที่ตั้ง และอาณาเขต
- การแบ่งเขตการปกครอง
- ลักษณะภูมิอากาศ
- ลักษณะภูมิประเทศ
- การคมนาคม

กลุ่มที่ 3 สถานที่สำคัญและแหล่งท่องเที่ยว แบ่งเป็น

- สถานที่สำคัญ

- แหล่งท่องเที่ยว
 กลุ่มที่ 4 งานเทศกาล การละเล่น ขนบธรรมเนียมประเพณี และ
 วัฒนธรรม แบ่งเป็น

- งานเทศกาล
- การละเล่น
- ขนบธรรมเนียมประเพณี

กลุ่มที่ 5 การประกอบอาชีพ และภูมิปัญญาท้องถิ่น

(3) กำหนดค่าน้ำหนักความหมายระดับความต้องการ ในแบบสอบถาม
 เรื่องที่ควรจัดให้เด็กปฐมวัยได้เรียนรู้ ในการพัฒนาหลักสูตรปฐมวัยศึกษา อายุ 5 ปี โดยใช้สาระ
 ท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	มีความต้องการให้จัดมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีความต้องการให้จัดมาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีความต้องการให้จัดปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีความต้องการให้จัดน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีความต้องการให้จัดน้อยที่สุด

การแปลความหมายค่าเฉลี่ยน้ำหนักความต้องการ เป็นดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความต้องการให้จัดมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความต้องการให้จัดมาก

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความต้องการให้จัดปานกลาง

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความต้องการให้จัดน้อย

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความต้องการให้จัดน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล หากค่าเฉลี่ยระดับความต้องการเรื่องที่ควรจัดให้เด็ก
 ปฐมวัยได้เรียนรู้เกี่ยวกับสาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี

เกณฑ์การพิจารณา ระดับความต้องการเรื่องที่ควรจัดให้เด็กปฐมวัยได้
 เรียนรู้เกี่ยวกับสาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี มีค่ามากกว่า 3.50 ถือว่าเห็นด้วยกับเรื่องที่ควรจัดให้เด็ก
 ปฐมวัยได้เรียนรู้

4) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ตรวจสอบ

5) ปรับปรุงแก้ไข แบบสอบถาม ตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษา

วิทยานิพนธ์

6) นำแบบสอบถามปรับปรุง แก้ไขแล้ว ตามคำแนะนำของคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาวิทยาลัยนิพนธ์ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

7) ปรับปรุง แก้ไข แบบสอบถาม ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3.2.2 แบบประเมินคุณภาพของหลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่น
จังหวัดลพบุรี แบ่งเป็น

1) แบบประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสมของหลักสูตรปฐมวัย
ศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

(1) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องของการประเมินความสอดคล้องและความ
เหมาะสมของหลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี โดยนำมากำหนดเป็น
ประเด็นต่าง ๆ ของแบบประเมิน เช่น หลักการของหลักสูตรเหมาะสมกับการนำไปปฏิบัติจริง
จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็กปฐมวัย อายุ 5 ปี เป้าหมายของ
หลักสูตรมีความเหมาะสมกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น เนื้อหาของหลักสูตร การจัด
กิจกรรมของหลักสูตร รวมทั้งการวัดและประเมินผลหลักสูตร โดยใช้สาระท้องถิ่น

(2) นำแบบประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสมของหลักสูตร
ปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี ที่จัดทำขึ้นให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยาลัย
นิพนธ์ตรวจสอบ

(3) แก้ไข ปรับปรุง แบบประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสมของ
หลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี ตามคำแนะนำ

(4) นำแบบประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสมของหลักสูตร
ปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ และปรับปรุงแก้ไขตาม
คำแนะนำ

2) แบบประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสมของแผนการจัด
ประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

(1) ศึกษารายละเอียดโครงสร้างของแผนการจัดประสบการณ์ และเอกสาร
อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง มากำหนดรายการประเมิน เช่น จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้
กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งการวัดและประเมินพัฒนาการ

(2) นำแบบประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสมของแผนการจัด
ประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี ที่จัดทำขึ้นให้คณะกรรมการที่
ปรึกษาวิทยาลัยนิพนธ์ตรวจสอบ

(3) ได้แก้ไข ปรับปรุง แบบประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสม
ของแผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี ตามคำแนะนำ
ของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยาลัยนิพนธ์

(4) นำแบบประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสมของแผนการจัด
ประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

(5) ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3) แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ และเจตคติที่มีต่อท้องถิ่นระหว่างเรียน มี
ขั้นตอนการสร้างดังนี้ คือ

(1) ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับเป้าหมายของหลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้
สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี และพฤติกรรมขณะเด็กเรียนรู้ตามกิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม คือ
กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมการ
เล่นเสรี กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง กิจกรรมเกมการศึกษา รวมทั้งพฤติกรรมของเด็กขณะที่เรียนรู้
และหลังจากเลิกเรียนเกี่ยวกับสาระท้องถิ่น นำมาจัดทำรายการสังเกตพฤติกรรมเด็ก

(2) นำแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ และเจตคติที่มีต่อท้องถิ่นระหว่าง
เรียนให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ

(3) แก้ไข ปรับปรุง แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ และเจตคติที่มีต่อ
ท้องถิ่นระหว่างเรียน ตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(4) นำแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ และเจตคติที่มีต่อท้องถิ่นระหว่าง
เรียน ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

(5) ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมี
ขั้นตอน คือ

4.1 ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรปฐมวัยศึกษาโดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี ได้
ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

4.1.1 ขอความอนุเคราะห์จากประธานคณะกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์
ฝ่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ออกหนังสือ ไปถึงบุคคลดังต่อไปนี้

1) ผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองใหม่ (ชลอราษฎร์รังสฤษดิ์) อำเภอเมืองลพบุรี
จังหวัดลพบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือในการตอบ
แบบสอบถามความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี
ของผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย (อายุ 5 ปี) และครูผู้สอนระดับปฐมวัยศึกษา

2) หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี ของศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศึกษา

3) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลลพบุรี จังหวัดลพบุรี เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี ของนักวิชาการและพยาบาล ซึ่งเป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาและพัฒนาการเด็ก

4) ประธานสภาวัฒนธรรมจังหวัดลพบุรี เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี ของผู้เชี่ยวชาญด้านสาระท้องถิ่น

4.1.2 แจกแบบสอบถามความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี ด้วยตนเองแบ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 5 ฉบับ ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย (อายุ 5 ปี) จำนวน 80 ฉบับ ครูผู้สอนระดับปฐมวัยศึกษาจำนวน 7 ฉบับ ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยจำนวน 2 ฉบับ นักจิตวิทยาและผู้มีความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการเด็กระดับปฐมวัย จำนวน 2 ฉบับ ผู้เชี่ยวชาญด้านสาระท้องถิ่นจำนวน 5 ฉบับ รวมทั้งสิ้นจำนวน 101 ฉบับ โดยให้เวลาในการตอบแบบสอบถาม 1 สัปดาห์

4.1.3 เก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยแจกแบบสอบถามจำนวน 101 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 101 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4.1.4 ทำหนังสือขอบคุณให้แก่ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ ผู้อำนวยการโรงพยาบาล ประธานสภาวัฒนธรรม ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.2 ขั้นตอนการประเมินคุณภาพของหลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี ได้นำไปใช้ทดลองกับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2/2 โรงเรียนเมืองใหม่ (ชลอรายณ์รังสฤษฎ์) จำนวน 40 คน ดำเนินการ ดังนี้

4.2.1 ขอความอนุเคราะห์จากประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ ฝ่ายบัณฑิต ศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ออกหนังสือไปยังโรงเรียนเมืองใหม่ (ชลอรายณ์รังสฤษฎ์) อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือในการนำแผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี ไปทดลองใช้กับเด็กปฐมวัย (อายุ 5 ปี) ชั้นอนุบาลปีที่ 2/2 จำนวน 40 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 เป็นเวลา 6 สัปดาห์ จำนวน 6 หน่วยการจัดประสบการณ์ โดยผู้วิจัยทำการทดลองใช้แผนด้วยตนเอง

4.2.2 นำแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ และเจตคติที่มีต่อท้องถิ่นระหว่างเรียน บันทึก พฤติกรรมเด็กเป็นรายบุคคลทั้ง 6 กิจกรรมหลัก รวมทั้งการมีเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่นทุก ๆ วัน สัปดาห์ละ 5 วัน เป็นเวลา 6 สัปดาห์ รวมทั้งสิ้น 30 วัน ซึ่งรายละเอียดของสาระท้องถิ่นจะเป็น สัปดาห์ละ 1 หน่วยการจัดประสบการณ์

4.2.3 ผู้วิจัยทำหนังสือขออนุญาตให้แก่ผู้บริหารโรงเรียนเมืองใหม่ (ชลธารราษฎร์รังสฤษฎ์) อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้แผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระ ท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามความต้องการ มาวิเคราะห์ ข้อมูลโดยมีขั้นตอน ดังนี้

แบบสอบถามความต้องการของท้องถิ่น หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.) สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

แบบสอบถามความต้องการในการเรียนรู้ของเด็กระดับปฐมวัย อายุ 5 ปี ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

วิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของแบบสอบถามความต้องการในการ พัฒนาหลักสูตร แบบประเมินคุณภาพหลักสูตรปฐมวัยศึกษา แบบประเมินแผนการจัด ประสบการณ์ และแบบสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี

ให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ตามวิธีของโรวินELLI และแฮมเบิลตัน (Rovinelli and Hambleton) (กรมวิชาการ 2545 : 84) โดยใช้เกณฑ์กำหนด ดังนี้

คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความนั้นมีความสอดคล้องกับความต้องการ

คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นมีความสอดคล้องกับความต้องการ

คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความนั้นไม่มีความสอดคล้องกับความต้องการ

บันทึกตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละข้อ แล้วนำไปหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยผู้วิจัยจะเลือกข้อคำถามที่มีดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.50 หรือมากกว่า ซึ่งแสดงว่าข้อคำถาม นั้นมีความสอดคล้องกับความต้องการ และปรับปรุงข้อคำถามที่มีดัชนีน้อยกว่า 0.50 โดยปรับปรุง ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การดำเนินการวิจัย เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่น จังหวัดลพบุรี” ได้ดำเนินการในลักษณะของการวิจัยและพัฒนา ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรปฐมวัยศึกษาโดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี
2. การประเมินคุณภาพของหลักสูตรระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี

1. การพัฒนาหลักสูตรปฐมวัยศึกษาโดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี

ผลสำรวจความต้องการของท้องถิ่น เพื่อหาข้อมูลที่จะนำมาสร้างและพัฒนาหลักสูตรปฐมวัยศึกษาให้เหมาะสมกับสภาพความต้องการของท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรี โดยมีรายละเอียดข้อมูลคือ

จากแบบสอบถามความต้องการของท้องถิ่น เพื่อหาข้อมูลที่จะนำมาสร้างและพัฒนาหลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรีเกี่ยวกับ ประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น และบุคคลสำคัญ สภาพภูมิศาสตร์ สถานที่สำคัญและแหล่งท่องเที่ยว งานเทศกาล การละเล่นขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม การประกอบอาชีพและภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งมีตารางแสดงรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงข้อมูลความต้องการของท้องถิ่นในการพัฒนาหลักสูตรปฐมวัยศึกษา

เรื่องที่ต้องการให้เด็กปฐมวัยได้เรียนรู้	ระดับความต้องการ (N = 101)					ค่าเฉลี่ย \bar{X}	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
1. ประวัติความเป็นมาของท้องถิ่นและบุคคลสำคัญ							
1.1 ประวัติความเป็นมาของจังหวัดลพบุรี	0	30	53	18	0	3.12	0.68
1.2 ประวัติบุคคลสำคัญ							
1.2.1 สมเด็จพระนารายณ์มหาราช	5	31	48	17	0	3.24	0.79
1.2.2 พระนางจามเทวี	0	0	68	24	9	2.58	0.65
1.2.3 พระยาโกษาธิบดี (ปาน)	0	29	45	25	2	3.00	0.78
1.2.4 ศรีปราชญ์	2	30	46	20	3	3.08	0.83
1.2.5 จอมพล ป. พิบูลสงคราม	4	32	50	15	0	3.25	0.75
1.2.6 นายธงชัย ใจดี	0	30	53	18	0	3.12	0.68
2. สถาปัตยกรรมศาสตร์							
2.1 ที่ตั้ง อาณาเขต	0	30	53	12	6	3.06	0.81
2.2 การแบ่งเขตการปกครอง	2	35	45	19	0	3.20	0.76
2.3 ลักษณะภูมิอากาศ	6	24	41	27	3	3.03	0.93
2.4 ลักษณะภูมิประเทศ	1	20	54	20	6	2.90	0.81
2.5 การคมนาคม	8	34	39	20	0	3.30	0.87
3. สถานที่สำคัญและแหล่งท่องเที่ยว							
3.1 สถานที่สำคัญ							
3.1.1 พระนารายณ์ราชนิเวศน์	25	40	27	9	0	3.80	0.91
3.1.2 พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ สมเด็จพระนารายณ์	10	35	50	5	1	3.48	0.78
3.1.3 เทวสถานปราสาทแขก	8	37	50	4	2	3.45	0.78
3.1.4 พระปราสาทสามยอด	30	41	25	5	0	3.95	0.86
3.1.5 ศาลพระกาฬ	31	42	28	0	0	4.03	0.76

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

เรื่องที่ควรให้เด็กปฐมวัยได้เรียนรู้	ระดับความต้องการ (N = 101)					ค่าเฉลี่ย \bar{X}	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
3.1.6 พระที่นั่งเย็น	11	34	49	5	2	3.47	0.83
3.1.7 พระบรมราชานุสาวรีย์ สมเด็จพระนารายณ์มหาราช	29	42	25	5	0	3.94	0.85
3.1.8 กิจกรรมท่องเที่ยวในเขต พื้นที่ทหาร	5	31	48	17	0	3.24	0.79
3.1.9 ปรำก้นางผมหอม	2	30	46	20	3	3.08	0.83
3.1.10 วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ	0	29	45	25	2	3.00	0.78
3.1.11 วัดเสาชิงช้า	1	29	45	25	1	3.04	0.78
3.1.12 วัดมณีชลขันธ์	0	30	44	27	0	3.03	0.75
3.1.13 วัดชีป่าสีดาราม	0	25	49	24	3	2.95	0.78
3.1.14 วัดพระบาทน้ำพุ	0	27	51	20	3	3.01	0.76
3.2 แหล่งท่องเที่ยว							
3.2.1 สวนสัตว์ลพบุรี	38	30	32	0	1	4.03	0.88
3.2.2 อ่างเก็บน้ำซับเหล็ก	0	18	52	30	1	2.86	0.70
3.2.3 เขาก้าน	0	20	50	31	0	2.89	0.70
3.2.4 เขามอกคอน	0	15	55	29	2	2.82	0.78
3.2.5 เขาวงพระจันทร์	0	17	53	25	6	2.80	0.86
3.2.6 หุ่นทหารตะวัน	38	29	33	1	0	4.03	0.86
4. งานเทศกาล การละเล่น ขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรม							
4.1 งานเทศกาล							
4.1.1 งานแผ่นดินสมเด็จพระ นารายณ์มหาราช	40	32	29	0	0	4.11	0.82
4.1.2 งานเลี้ยงโต๊ะจีนถึง	45	38	18	0	0	4.27	0.74
4.1.3 งานหุ่นทหารตะวันบานที่ลพบุรี	32	42	20	7	0	3.98	0.89

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

เรื่องที่ควรให้เด็กปฐมวัยได้เรียนรู้	ระดับความต้องการ (N = 101)					ค่าเฉลี่ย \bar{X}	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
4.1.4 งานลอยกระทงย้อนยุค	41	36	24	0	0	4.17	0.78
4.2 การละเล่น							
4.2.1 มอญซ่อนผ้า	28	39	34	0	0	3.94	0.78
4.2.2 เตะหม่าเปี้ย	10	21	52	15	3	3.20	0.91
4.2.3 ไม้หึ่ง	8	19	45	14	15	2.91	1.11
4.2.4 ช่วงรำ	11	38	43	8	1	3.50	0.83
4.3 ขนบธรรมเนียมประเพณี							
4.3.1 ประเพณีกำฟ้า	2	24	62	10	3	3.12	0.72
4.3.2 ประเพณีใส่กระจาด	5	28	61	2	5	3.26	0.79
4.3.3 ประเพณีชักพระศรีอารีย์ วัดไผ่ หรือประเพณีแห่ พระศรีอารีย์	10		30	31	9	2.92	1.12
4.3.4 ประเพณีกวนข้าวทิพย์	15	26	36	20	4	3.28	1.06
4.3.5 ประเพณีสงกรานต์	25	31	45	0	0	3.80	0.81
5. การประกอบอาชีพและภูมิปัญญาท้องถิ่น							
5.1 ทำนา	2	11	31	42	15	2.44	0.94
5.2 ทำสวน	20	20	51	1	9	3.41	1.09
5.3 ปลูกพืชไร่	12	18	45	8	18	2.98	1.20
5.4 เลี้ยงสัตว์	13	17	40	12	19	2.93	1.24
5.5 การทอผ้า	20	27	39	12	3	3.49	1.03
4.3.2 ประเพณีใส่กระจาด	5	28	61	2	5	3.26	0.79
4.3.3 ประเพณีชักพระศรีอารีย์ วัดไผ่ หรือประเพณีแห่ พระศรีอารีย์	10	21	30	31	9	2.92	1.12

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

เรื่องที่ควรให้เด็กปฐมวัยได้เรียนรู้	ระดับความต้องการ (N = 101)					ค่าเฉลี่ย \bar{X}	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
4.3.4 ประเพณีกวนข้าวทิพย์	15	26	36	20	4	3.28	1.06
4.3.5 ประเพณีสงกรานต์	25	31	45	0	0	3.80	0.81
5. การประกอบอาชีพและภูมิปัญญาท้องถิ่น							
5.1 ทำนา	2	11	31	42	15	2.44	0.94
5.2 ทำสวน	20	20	51	1	9	3.41	1.09
5.3 ปลูกพืชไร่	12	18	45	8	18	2.98	1.20
5.4 เลี้ยงสัตว์	13	17	40	12	19	2.93	1.24
5.5 การทอผ้า	20	27	39	12	3	3.49	1.03
5.6 การทำดินสอพอง	22	28	39	10	2	3.57	1.00
5.7 การทำไข่เค็มดินสอพอง	24	30	40	7	0	3.70	0.91
5.8 การทำวุ้นน้ำมะพร้าว	21	33	38	9	0	3.65	0.91
5.9 การผลิตเห็ดชนิดต่าง ๆ	15	20	50	16	0	3.34	0.91
5.10 การทำปลาต้ม และปลาต้มพริก	20	31	43	4	3	3.60	0.94
5.11 ช่างทองเหลือง	9	12	25	50	5	2.70	1.04
5.12 ช่างจักสาน	4	9	30	55	3	2.56	0.85
5.13 ช่างแกะสลักหินทราย	7	10	20	61	3	2.57	0.96
5.14 ช่างเจียรระโนอัญมณี	5	11	22	58	5	2.53	0.93
5.15 ศิลปินพื้นบ้าน	8	22	51	20	0	3.18	0.84
5.16 ผลิตภัณฑ์จากผลไม้ และ เมล็ดทานตะวัน	22	32	42	3	2	3.68	0.91
	752	1652	2557	1017	183	3.29	0.98

จากตารางที่ 4.1 พบว่าเรื่องที่ท้องถิ่นต้องการให้จัดการเรียนรู้แก่เด็กระดับปฐมวัย มีค่าเฉลี่ยความต้องการมากกว่า 3.50 ขึ้นไป มีดังนี้

กลุ่มที่ 1 สถานที่สำคัญและแหล่งท่องเที่ยว เรื่องที่ท้องถิ่นต้องการให้จัดการเรียนรู้ แก่เด็กระดับปฐมวัย และมีค่าเฉลี่ยความต้องการมากกว่า 3.50 ขึ้นไปคือ เรื่องศาลพระกาฬ สวนสัตว์ ลพบุรี ทุ่งทานตะวัน พระปรารักษ์สามยอด พระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระนารายณ์มหาราช พระนารายณ์ราชนิเวศน์

กลุ่มที่ 2 งานเทศกาล การละเล่น ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรม เรื่องที่ ท้องถิ่นต้องการให้จัดการเรียนรู้แก่เด็กระดับปฐมวัยและมีค่าเฉลี่ยความต้องการมากกว่า 3.50 ขึ้น ไป คืองานเลี้ยงโต๊ะจีนถึง งานลอยกระทงย้อนยุค งานแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช งานทุ่งทานตะวันบานที่ลพบุรี มอญช้อนผ้า ประเพณีสงกรานต์ และช่วงรำ

กลุ่มที่ 3 การประกอบอาชีพและภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่องที่ท้องถิ่นต้องการให้จัด การเรียนรู้แก่เด็กระดับปฐมวัยและมีค่าเฉลี่ยความต้องการมากกว่า 3.50 ขึ้นไป คือ การทำไข่เค็ม ดินสอพอง ผลิตภัณฑ์ผลไม้และเมล็ดทานตะวัน การทำวุ้นน้ำมะพร้าว การทำปลาต้มและ ปลาต้มฟัก การทำดินสอพอง

ผลการสำรวจความต้องการของท้องถิ่น ได้นำไปจัดทำหลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้ สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี โดยมีองค์ประกอบหลักดังนี้

1. หลักการ
 2. จุดมุ่งหมาย
 3. คุณลักษณะตามวัย
 4. โครงสร้าง
 - 4.1 อายุของผู้เรียน
 - 4.2 ระยะเวลาในการจัดประสบการณ์
 - 4.3 สาระการเรียนรู้
 5. การจัดประสบการณ์
 6. การประเมินพัฒนาการ
- (รายละเอียดปรากฏอยู่ในภาคผนวก ข)

2. การประเมินคุณภาพของหลักสูตรระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี

ผลจากการพัฒนาหลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี จาก 5 กลุ่มเนื้อหา และได้คัดเลือกเนื้อหาจัดทำแผนการจัดประสบการณ์จำนวน 6 หน่วย โดยคัดเลือกเนื้อหาที่มีค่าความต้องการสูงสุด และมีค่าเฉลี่ยความต้องการของท้องถิ่นมากกว่า 3.50 และสอดคล้องกับช่วงเวลาขณะทำการทดลอง ได้เนื้อหา ดังนี้

กลุ่มที่ 1 สถานที่สำคัญ และแหล่งท่องเที่ยว

มีจำนวนเรื่องที่ท้องถิ่นต้องการให้จัดการเรียนรู้แก่เด็กระดับปฐมวัยมากที่สุด และมีค่าเฉลี่ยความต้องการเท่ากันจำนวน 3 เรื่อง ดังนี้

1.1 ศาลพระกาฬ

1.2 สวนสัตว์ลพบุรี

1.3 หุ่นทานตะวัน

กลุ่มที่ 2 งานเทศกาล การละเล่น ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรม

มีจำนวนเรื่องที่ท้องถิ่นต้องการให้จัดการเรียนรู้แก่เด็กระดับปฐมวัยมากที่สุด 1 เรื่อง และลำดับรองลงมา ซึ่งอยู่ในช่วงเวลาที่สอดคล้องขณะทำการทดลองอีก 1 เรื่อง คือ

2.1 งานเลี้ยงโต๊ะจีนลิง

2.2 งานลอยกระทงย้อนยุค

กลุ่มที่ 3 การประกอบอาชีพและภูมิปัญญาท้องถิ่น

มีจำนวนเรื่องที่ท้องถิ่นต้องการให้จัดการเรียนรู้แก่เด็กระดับปฐมวัยศึกษามากที่สุด 1 เรื่อง คือ

การทำไข่เค็มดินสอพอง

ผลการทดลองใช้แผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี พบว่า

1. แผนการจัดประสบการณ์ หน่วยศาลพระกาฬ

1.1 กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ

1.1.1 ข้อมูลที่ได้จากเด็กจำนวน 40 คน จากการสอบถามและสัมภาษณ์เด็ก เด็กมีความพึงพอใจที่ได้เคลื่อนไหวร่างกาย ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับลิงทั้ง 5 วัน เหมาะสมกับพัฒนาการเด็กวัยนี้ที่ไม่ชอบอยู่นิ่ง เด็กเคลื่อนไหวร่างกายได้คล่องแคล่ว สนุกสนาน มีความหลากหลาย และสร้างสรรค์ดี

1.1.2 ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตของครูผู้สอน พบว่าเด็กมีความสนใจขณะร่วมกิจกรรมได้อย่างมีความสุขสนุกสนานและมีความสุข เคลื่อนไหวร่างกายได้คล่องแคล่ว อย่างสร้างสรรค์ ตลอดจนแสดงออกเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

1.1.3 ข้อมูลที่ได้จากผู้ปกครองเด็ก จำนวน 40 คน ด้วยการสอบถามสัมภาษณ์ และแจกเอกสารสอบถามความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 100.00 มีความพึงพอใจที่เด็กมีความคล่องแคล่วและกล้าแสดงออกมากขึ้น การแสดงออกทางอารมณ์ – จิตใจ อย่างมีความสุข เห็นได้อย่างชัดเจนและเด็กมีความกระตือรือร้นที่จะมาโรงเรียนทุกวัน

1.2 กิจกรรมเสริมประสบการณ์

1.2.1 ข้อมูลที่ได้จากเด็ก จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 100 มีความพึงพอใจที่ได้ศึกษาสถานที่สำคัญในท้องถิ่น ทำให้ได้รับประสบการณ์เพิ่มเติมเกี่ยวกับศาลพระกาฬ และสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้

1.2.2 ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตของครูผู้สอนจากเด็ก จำนวน 40 คน ทุกคนมีความตั้งใจ สนใจ ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมโดยร่วมสนทนา แสดงความคิดเห็น การตอบคำถามได้อย่างหลากหลาย และสร้างสรรค์โดยเฉพาะการรักษาหรืออนุรักษ์ศาลพระกาฬ ซึ่งครูใช้คำถามและเปิดโอกาสให้เด็กตอบ ตลอดจนการแสดงบทบาทสมมติ

1.2.3 ข้อมูลที่ได้จากผู้ปกครองเด็ก จำนวน 40 คน ด้วยการสนทนาสัมภาษณ์ และการแจกเอกสารสอบถามความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 95.00 มีความพึงพอใจที่จัดกิจกรรม การเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องราวของท้องถิ่น ซึ่งทำให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง ตอบคำถามหรือเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับท้องถิ่นนั้นได้อย่างดีและที่สำคัญ สามารถปฏิบัติได้ดีและคล่องแคล่ว ขณะมาสักการะศาลพระกาฬกับผู้ปกครอง จะปฏิบัติตนเหมือนมัคคุเทศน์น้อยพาผู้ปกครองเที่ยวศาลพระกาฬ

1.3 กิจกรรมสร้างสรรค์

1.3.1 ข้อมูลที่ได้จากเด็กจำนวน 40 คน ทุกคนมีความพึงพอใจ และตั้งใจ ในการสร้างผลงานศิลปะ ตามจินตนาการและความสนใจของตนเอง ด้วยวัสดุท้องถิ่น และเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับท้องถิ่น

1.3.2 ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตและตรวจผลงานของครูผู้สอน พบว่า เด็กจำนวน 40 คน มีความตั้งใจ และสนใจกระตือรือร้นที่จะผลิตผลงานศิลปะ โดยผลงานมีความหลากหลาย การใช้ก้านเนื้อเล็กได้คล่องแคล่ว แสดงออกขณะปฏิบัติกิจกรรมเป็นผู้มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และแบ่งปัน ร่วมทำงานกับผู้อื่นได้ดี มีการอดทนและรอคอยที่ดี ตลอดจนสามารถ

บรรยายผลงานของตนเองได้ และชื่นชมผลงานของตนเองได้อย่างภาคภูมิใจ รวมทั้งชื่นชมผลงานของเพื่อน ๆ ได้ด้วย

1.3.3 ข้อมูลที่ได้จากผู้ปกครองเด็ก จำนวน 40 คน ด้วยการสอบถาม สัมภาษณ์ คิดเป็นร้อยละ 94.00 ฟังพอใจที่เด็กมีความสนใจกระตือรือร้นที่จะนำผลงานของตนเองมาให้ผู้ปกครองดู และเล่าผลงานให้ฟังด้วยความภาคภูมิใจ และขณะที่อยู่ที่บ้าน เด็กมีความสนใจที่ผลิตผลงานศิลปะเพิ่มเติมเกี่ยวกับท้องถิ่น

1.4 กิจกรรมการเล่นเสรี / ตามมุม

1.4.1 ข้อมูลที่ได้จากเด็กจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 จากการสอบถามและสัมภาษณ์ ที่มีความพึงพอใจในการเลือกเล่นตามมุมอย่างอิสระ และมีความสนใจที่จะเล่นตามมุมต่าง ๆ ซึ่งมีเรื่องราวเกี่ยวกับศาลพระกาฬ เช่น มุมหนังสือ จะมีแผ่นพับ และหนังสือแนะนำสถานที่สำคัญของจังหวัดลพบุรี มุมธรรมชาติ จะมีศาลพระกาฬ สถานีรถไฟ และโรงเรียนจำลอง

1.4.2 ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตของครูผู้สอน พบว่าเด็ก จำนวน 40 คน ทุกคนสามารถเล่นร่วมกับเพื่อน ๆ ได้ดี ปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันได้ขณะเล่นอิสระ เล่นและแสดงออกได้อย่างหลากหลายและสร้างสรรค์ มีการคิดวางแผนรวมทั้งแก้ปัญหาได้เองขณะเล่น และมีความสนใจ และตั้งใจที่จะเล่นตามมุมทุก ๆ มุมดี

1.4.3 ข้อมูลที่ได้จากผู้ปกครองเด็ก จำนวน 40 คน ด้วยการสอบถาม สัมภาษณ์ คิดเป็นร้อยละ 95.00 พบว่า เด็กมีความสนใจ และจำสิ่งที่ได้เล่นตามมุมต่าง ๆ ในห้องเรียนได้ โดยนำไปเล่าให้ผู้ปกครองฟังที่บ้านได้และอย่างชื่นชม นอกจากนั้นเด็กสามารถจำลองมุมประสบการณ์ที่โรงเรียนมาเล่นที่บ้านได้ด้วยความตั้งใจ และสนใจ

1.5 กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง

1.5.1 ข้อมูลที่ได้จากเด็ก จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 มีความพึงพอใจที่ได้เล่นนอกห้องเรียนอย่างอิสระ และได้เล่นเกมการละเล่นพื้นบ้านที่มีกติกาง่าย ๆ มีความสนุกสนาน

1.5.2 ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตของครูผู้สอน พบว่า เด็ก 40 คน ทุกคนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้คล่องแคล่ว ร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนานกับเพื่อน ๆ มีความอดทน และรอคอยได้ ปฏิบัติตามกติกาหรือข้อตกลงง่าย ๆ ได้ ตลอดจนสามารถดูแลตนเองให้ปลอดภัยจากการเล่นได้ดี

1.5.3 ข้อมูลที่ได้จากผู้ปกครองเด็กจำนวน 40 คน ด้วยการสนทนา สัมภาษณ์ และจากเอกสารแสดงความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 97.00 มีความพึงพอใจที่เห็นเด็กเล่นกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และสนุกสนานรวมทั้งดูแลตนเองให้ปลอดภัยจากการเล่นได้

1.6 กิจกรรมเกมการศึกษา

1.6.1 ข้อมูลที่ได้จากเด็ก จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 มีความพึงพอใจในการเล่นเกมการศึกษาเพราะสนุกสนานมีเนื้อหาสอดคล้องกับเรื่องที่เรียนรู้

1.6.2 ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตของครูผู้สอน พบว่า เด็ก จำนวน 40 คน สามารถเล่นร่วมกับเพื่อน ๆ ได้ดี ใช้ความคิดในการสังเกต เปรียบเทียบ ตลอดจนวางแผน และแก้ปัญหาขณะเล่นเกมการศึกษาได้ดี และเล่นเกมได้ถูกต้อง ถึงแม้บางคนอาจจะใช้เวลาในการเล่นมากกว่าเพื่อนคนอื่น รวมทั้งจัดเกมการศึกษาเข้าที่ได้เป็นอย่างดี

1.6.3 ข้อมูลที่ได้จากผู้ปกครองเด็ก จำนวน 40 คน ด้วยการสอบถามสัมภาษณ์ และจากการแจกเอกสารให้แสดงความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 91.00 ที่มีความพึงพอใจที่เห็นเด็กเล่นของเล่นที่บ้าน แล้วจัดเก็บเข้าที่ได้เองอย่างเรียบร้อย มีความสุขในการเล่น รู้จักรอรอคอย แบ่งปัน จากเดิมจะหวงของเล่น นอกจากนี้แล้วสังเกตว่าเด็กมีพื้นฐานการสังเกต เปรียบเทียบ และทักษะพื้นฐานทางสติปัญญาด้านอื่น ๆ คีขึ้นมาก

ตารางที่ 4.2 แสดงข้อมูลเด็กแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้และเจตคติที่มีต่อท้องถิ่นระหว่างเรียน
หน่วยศาลพระกาฬ

รายการที่สังเกต	ระดับการปฏิบัติงาน					
	ปฏิบัติได้ดี		ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง		ปฏิบัติไม่ได้	
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ						
1. การเคลื่อนไหวพื้นฐานอยู่กับที่ และเคลื่อนที่	38	95.00	2	5.00	-	-
2. การเคลื่อนไหวตามจังหวะและการปฏิบัติตามสัญญาณคำสั่ง	40	100.00	-	-	-	-
3. การทำท่าทางการบริหารประกอบเพลง คำคล้องจอง	40	100.00	-	-	-	-
4. การเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์	36	90.00	4	10.00	-	-
5. การเล่นหรือการแสดงท่าทางตามคำบรรยาย	37	92.50	3	7.50	-	-
6. การปฏิบัติตนเป็นผู้นำ ผู้ตาม	38	95.00	2	5.00	-	-

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

รายการที่สังเกต	ระดับการปฏิบัติงาน					
	ปฏิบัติได้ดี		ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง		ปฏิบัติไม่ได้	
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
กิจกรรมเสริมประสบการณ์						
1. การมีความสนใจ และตั้งใจฟังเรื่องราวต่าง ๆ	35	87.50	5	12.50	-	-
2. การร่วมกิจกรรมซักถาม และตอบคำถาม	32	80.00	8	20.00	-	-
3. การร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระท้องถิ่นที่ได้เรียนรู้อย่างมีเหตุผล	33	82.50	7	17.50	-	-
4. การร่วมกิจกรรมกลุ่มด้วยความสนใจ	34	85.00	6	15.00	-	-
5. สามารถเกิดการเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับท้องถิ่นด้วยตนเองได้	32	80.00	8	20.00	-	-
กิจกรรมสร้างสรรค์						
1. แสดงออกในการใช้ความริเริ่ม สร้างสรรค์ และจินตนาการ	35	87.50	5	12.50	-	-
2. แสดงความสนใจ และตั้งใจผลิตผลงาน	39	97.50	1	2.50	-	-
3. การใช้กล้ามเนื้อเล็กและการประสานสัมพันธ์ของมือและตา	40	100.00	-	-	-	-
4. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีความอดทน และรอคอยได้	39	97.50	1	2.50	-	-
5. แสดงออกเป็นผู้มีความเอื้อเฟื้อ และแบ่งปันได้	40	100.00	-	-	-	-
6. สามารถบรรยายผลงานของตนเองได้	40	100.00	-	-	-	-
7. แสดงความชื่นชมผลงานของตนเองและของเพื่อนได้	37	92.50	3	7.50	-	-
8. ผลิตผลงานร่วมกับเพื่อน ๆ ได้	40	100.00	-	-	-	-
กิจกรรมการเล่นเสรี / ตามมุม						
1. แสดงออกเป็นผู้มีความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์	37	92.50	3	7.50	-	-
2. แสดงออกเป็นผู้มีความเอื้อเฟื้อ และแบ่งปัน	39	97.50	1	2.50	-	-
3. สามารถคิดวางแผนและแก้ปัญหาได้เอง	38	95.00	2	5.00	-	-
4. สามารถเล่นร่วมกับเพื่อน ๆ ได้	40	100.00	-	-	-	-

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

รายการที่สังเกต	ระดับการปฏิบัติงาน					
	ปฏิบัติได้ดี		ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง		ปฏิบัติไม่ได้	
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
5. ปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันได้	40	100.00	-	-	-	-
6. ร่วมจัดเก็บของเล่น/อุปกรณ์เข้าที่ได้	40	100.00	-	-	-	-
กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง						
1. เคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายได้อย่างคล่องแคล่ว	40	100.00	-	-	-	-
2. ปฏิบัติตามข้อตกลงหรือกติกาได้	40	100.00	-	-	-	-
3. การเล่นกับอุปกรณ์ต่าง ๆ ได้ถูกวิธีและคล่องแคล่ว	39	97.50	1	2.50	-	-
4. ปฏิบัติตนในการอดทนและรอคอยได้	40	100.00	-	-	-	-
5. แสดงออกเป็นผู้มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อต่อเพื่อน	40	100.00	-	-	-	-
6. การรู้จักวิธีการเล่นอย่างปลอดภัย	40	100.00	-	-	-	-
กิจกรรมเกมการศึกษา						
1. สามารถเล่นร่วมกับผู้อื่นได้	40	100.00	-	-	-	-
2. ใช้ความคิดและหาเหตุผลขณะเล่นได้ตามวัย	39	97.50	1	2.50	-	-
3. สามารถสังเกต และเปรียบเทียบได้	39	97.50	1	2.50	-	-
4. เล่นเกมได้ถูกต้อง	40	100.00	-	-	-	-
5. จัดเก็บเกมเข้าที่ได้เมื่อเล่นเสร็จแล้ว	40	100.00	-	-	-	-
การมีเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่น						
1. ในขณะที่เรียนเกี่ยวกับสาระท้องถิ่นเด็กมีพฤติกรรมดังนี้						
1.1 ร่วมสนทนาและแสดงความต้องการด้วยความสนใจ	39	97.50	1	2.50	-	-
1.2 ร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน	40	100.00	-	-	-	-
1.3 เด็กนำภาพ หรืออุปกรณ์ สื่อ ที่เกี่ยวกับท้องถิ่นมาดูหรือเล่นด้วยความสนใจ	38	95.00	2	5.00	-	-

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

รายการที่สังเกต	ระดับการปฏิบัติงาน					
	ปฏิบัติได้ดี		ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง		ปฏิบัติไม่ได้	
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
1.4 การไปทัศนศึกษาสถานนอกสถานที่เกี่ยวกับท้องถิ่น เด็กแสดงออกถึงความสนใจ โดยซักถามครู หรือผู้รู้ในเรื่องนั้น	-	-	-	-	-	-
2. หลังจากเรียนเกี่ยวกับสาระท้องถิ่นแล้ว เด็กมีพฤติกรรม ดังนี้						
2.1 สนใจและรู้จักสิ่งต่าง ๆ ที่มีในท้องถิ่น	38	95.00	2	5.00	-	-
2.2 เด็กแสดงออกทางงานศิลปะเกี่ยวกับเรื่องราวของท้องถิ่น	37	92.50	3	7.50	-	-
2.3 หลังจากเรียนจบแล้ว เด็กยังสนทนา ซักถามเกี่ยวกับเรื่องท้องถิ่นที่ได้เรียนไป	36	90.00	4	10.00	-	-
2.4 ปฏิบัติตามประเพณี วัฒนธรรมของท้องถิ่นได้	40	100.00	-	-	-	-
2.5 เด็กสามารถนำความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	40	100.00	-	-	-	-

จากตารางที่ 4.2 จะเห็นได้ว่าเด็กแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้และเจตคติที่มีต่อท้องถิ่น ระหว่างเรียนหน่วยศาลพระกาฬ ทั้งกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมการเล่นเสรี/ตามมุม กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง กิจกรรมเกมการศึกษา และการมีเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่น ทุกรายการที่สังเกตของทุกกิจกรรม พบว่าระดับการปฏิบัติงานที่เด็กปฏิบัติได้ดีสูงสุดถึงร้อยละ 100.00 ยกเว้นบางกิจกรรม เช่น การร่วมซักถาม

2. แผนการจัดประสบการณ์ หน่วยลอยกระทงย้อนยุค

2.1 กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

2.1.1 ข้อมูลที่ได้จากเด็ก จำนวน 40 คน จากการสอบถาม และสัมภาษณ์ มีความพึงพอใจ สนุกสนานและมีความสุขที่ได้เคลื่อนไหวร่างกายเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตประจำวันของเด็ก เช่น ประโยชน์ของน้ำ นอกจากนี้เป็นการเคลื่อนไหวร่างกายที่เกี่ยวข้องกับงานลอยกระทงย้อนยุค เด็กสามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างหลากหลาย และสร้างสรรค์

2.1.2 ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตของครูผู้สอน พบว่าเด็กทุกคนมีความสนใจ และตั้งใจขณะเคลื่อนไหวร่างกายในลักษณะต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี สามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้คล่องแคล่ว แสดงออกขณะเป็นผู้นำได้ดี และปฏิบัติตนเป็นผู้ตามที่ดี

2.1.3 ข้อมูลที่ได้จากผู้ปกครองเด็ก จำนวน 40 คน ด้วยการสัมภาษณ์ สอบถาม แจกเอกสารสอบถามความคิดเห็น โดยผู้ปกครองทุกคนมีความพึงพอใจที่เด็กสามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้คล่องแคล่ว สังเกตจากการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น การอาบน้ำ การช่วยผู้ปกครองทำงานบ้าน ด้วยการรดน้ำต้นไม้ เป็นต้น กล่าวแสดงออกได้ดีในลักษณะเป็นผู้นำ

2.2 กิจกรรมเสริมประสบการณ์

2.2.1 ข้อมูลที่ได้จากเด็กทุกคนมีความพึงพอใจที่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับประเพณีท้องถิ่น ทำให้ได้รับความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาเกี่ยวกับประเพณีลอยกระทงย้อนยุค การแต่งกายสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม รวมทั้งนำไปปฏิบัติจริงได้เมื่อถึงวันลอยกระทง

2.2.2 ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตของครูผู้สอน จากเด็ก 40 คน ทุกคนร่วมกิจกรรมด้วยความสนใจและตั้งใจ สามารถปฏิบัติได้ดีและคล่องแคล่วเกี่ยวกับการเล่าประสบการณ์ การสรุปเรื่องราวสิ่งต่าง ๆ ที่พบเห็นในงานลอยกระทงย้อนยุค สรุปวัสดุต่าง ๆ ที่ลอยน้ำ และจมน้ำ ตลอดจนการปฏิบัติตนในขณะลอยกระทงย้อนยุค

2.2.3 ข้อมูลที่ได้จากผู้ปกครองเด็ก คิดเป็นร้อยละ 95.00 จากการสนทนา สัมภาษณ์ และแจกเอกสารสอบถามความคิดเห็น มีความพึงพอใจที่จัดกิจกรรมให้เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับประเพณีที่สำคัญของท้องถิ่น ทำให้เด็กได้รับความรู้เกี่ยวกับประเพณี ปฏิบัติตนได้ถูกต้องและเหมาะสมขณะลอยกระทงย้อนยุค รวมทั้งสามารถสืบสานประเพณีที่สำคัญต่อไปได้

2.3 กิจกรรมสร้างสรรค์

2.3.1 ข้อมูลที่ได้จากเด็ก ทุกคนมีความพึงพอใจ และตั้งใจผลิตผลงานศิลปะ ตามจินตนาการและความสนใจของตนเอง ด้วยวัสดุธรรมชาติที่มีในท้องถิ่น และเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับประเพณีท้องถิ่น

2.3.2 ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตและตรวจผลงานของครูผู้สอนพบว่า เด็กทั้ง 40 คน มีความตั้งใจกระตือรือร้นที่จะผลิตผลงานศิลปะ โดยผลงานที่ผลิตของแต่ละคนมีความหลากหลาย แสดงออกเป็นผู้มีความอดทน รอคอย ได้ดี มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และแบ่งปัน สามารถใช้กล้ามเนื้อเล็กได้อย่างคล่องแคล่ว ทำงานกับเพื่อน ๆ ได้ดี รวมทั้งบรรยายผลงานของตนเองได้ และชื่นชมผลงานทั้งของตนเอง และเพื่อน ๆ ได้ดี

2.3.3 ข้อมูลที่ได้จากผู้ปกครองเด็ก จำนวน 40 คน จากการแจกแบบสอบถามความคิดเห็น การสนทนา สัมภาษณ์ คิดเป็นร้อยละ 100.00 มีความพึงพอใจที่เห็นเด็กมีความสนใจที่จะผลิตผลงานศิลปะเกี่ยวกับประเพณีท้องถิ่น เช่น สนใจและกระตือรือร้นในการจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ธรรมชาติต่าง ๆ ที่มีในท้องถิ่น ในการผลิตกระทงที่โรงเรียนและกลับมาเล่าให้ผู้ปกครองฟังอย่างมีความสุข และภาคภูมิใจในการร่วมกิจกรรมที่โรงเรียน พร้อมทั้งนำผลงานมาให้ผู้ปกครองดู และนำไปลอยกระทงในวันงานด้วย

2.4 กิจกรรมการเล่นเสรี/ตามมุม

2.4.1 ข้อมูลที่ได้จากเด็ก จำนวน 40 คน จากการสอบถามและสัมภาษณ์ ทุกคนมีความพึงพอใจ ในการเลือกเล่นตามมุมอย่างอิสระ ซึ่งสนใจที่จะเล่นตามมุมต่าง ๆ เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับประเพณีที่สำคัญของท้องถิ่น เช่น มุมหนังสือ จะมีหนังสือเกี่ยวกับประวัติการลอยกระทงย้อนยุค ภาพเหตุการณ์วันลอยกระทง มุมธรรมชาติจะมีอุปกรณ์ในการผลิตกระทงและกระทงที่ผลิตสำเร็จแล้ว

2.4.2 ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตของครูผู้สอน พบว่า เด็กแต่ละคนสามารถเล่นร่วมกับเพื่อน ๆ ได้ติดตามมุมต่าง ๆ สนใจที่จะเล่นในมุมทุก ๆ มุม และอย่างสร้างสรรค์ ปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกัน ได้ รวมทั้งจัดเก็บอุปกรณ์ต่าง ๆ เข้าที่ได้เองอย่างเรียบร้อย

2.4.3 ข้อมูลที่ได้จากผู้ปกครองเด็ก จำนวน 40 คน จากการสนทนา สัมภาษณ์ และจากการแจกแบบสอบถามความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 97.50 มีความพึงพอใจที่เห็นเด็กสนใจและจดจำสิ่งที่ได้เล่นตามมุมต่าง ๆ ในห้องเรียน และจากการปฏิบัติจริงในวันลอยกระทง โดยนำไปเล่าให้ผู้ปกครองฟังที่บ้านได้อย่างชื่นชม นอกจากนั้นเด็กสามารถจำลองมุมประสบการณ์ที่โรงเรียน และงานวันลอยกระทงย้อนยุคมาเล่นที่บ้านด้วย ความตั้งใจและสนใจ

2.5 กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง

2.5.1 ข้อมูลที่ได้จากเด็ก ทุกคนมีความพึงพอใจที่ได้เล่นอิสระนอกห้องเรียน ทั้งการเล่นเครื่องเล่นสนาม เล่นน้ำ – เล่นทราย เล่นอิสระกลางสนาม รวมทั้งการเล่นเกมที่ มีข้อตกลงหรือกติกาง่าย ๆ ประกอบเพลงที่เกี่ยวกับประเพณีลอยกระทง เด็กแสดงออกด้วยความสนุกสนานและมีความสุข

2.5.2 ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตของครูผู้สอนพบว่า เด็กทุกคนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างคล่องแคล่วขณะร่วมกิจกรรม และแสดงออกด้วยความสนุกสนาน มีความอดทน รอคอยได้ดี รวมทั้งสามารถปฏิบัติตามข้อตกลงได้ ดูแลตนเองให้ปลอดภัยจากการเล่นได้เป็นอย่างดี

2.5.3 ข้อมูลที่ได้จากผู้ปกครองเด็กจากการแจกเอกสารแสดงความคิดเห็น การสนทนาและสัมภาษณ์ จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 95.00 ที่มีความพึงพอใจที่เห็นเด็กมีความอดทน และรอคอยได้ดี สามารถเล่นกับเพื่อน ๆ ได้อย่างสนุกสนาน มีความสุข ปฏิบัติตาม ข้อตกลงได้

2.6 กิจกรรมเกมการศึกษา

2.6.1 ข้อมูลที่ได้จากเด็ก จำนวน 40 คน จากการสอบถาม และสัมภาษณ์ เด็กทุกคนมีความพึงพอใจที่ได้เล่นเกมการศึกษาเกี่ยวกับประโยชน์ของน้ำ วัชชุกรมชาติในการ ประดิษฐ์กระทงที่มีในท้องถิ่น ภาพเหตุการณ์วันลอยกระทงย้อนยุค ตลอดจนการแต่งกายสมัย จอมพล ป.พิบูลสงคราม ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับชีวิตประจำวันของเด็ก และสามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ดียิ่งขึ้น

2.6.2 ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตของผู้สอน พบว่า เด็กทุกคนสามารถเล่นร่วมกับผู้อื่นได้ดี สังเกต เปรียบเทียบ ใช้ความคิดหาเหตุผลขณะเล่นได้คล่องแคล่วขึ้น เล่นเกมได้ถูกต้อง และจัดเก็บเกมเข้าที่ได้อีกอย่างเรียบร้อยและถูกต้อง เมื่อเล่นเสร็จแล้ว

2.6.3 ข้อมูลที่ได้จากผู้ปกครองเด็กจำนวน 40 คน จากการสอบถาม สัมภาษณ์ และจากการแจกเอกสารให้แสดงความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 92.50 มีความพึงพอใจ ที่เด็กสามารถ เล่นกับเพื่อน ๆ ได้ดีอย่างสนุกสนาน สามารถสังเกต และเปรียบเทียบได้ดีขึ้น สังเกตได้จากการ จัดเก็บของเล่น หรือเกมเข้าที่จะแยกจัดเก็บได้รวดเร็วและถูกต้องขึ้น

ตารางที่ 4.3 แสดงข้อมูลเด็กและพฤติกรรมการเรียนรู้ และเจตคติที่มีต่อท้องถิ่นระหว่างเรียน หน่วย ลอยกระทงย้อนยุค

รายการที่สังเกต	ระดับการปฏิบัติงาน					
	ปฏิบัติได้ดี		ปฏิบัติได้ เป็นบางครั้ง		ปฏิบัติไม่ได้	
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ						
1. การเคลื่อนไหวพื้นฐานอยู่กับที่ และเคลื่อนที่	39	97.50	1	2.50	-	-
2. การเคลื่อนไหวตามจังหวะและปฏิบัติตามสัญญาณ คำสั่ง	40	100.00	-	-	-	-
3. การทำท่าทางการบริหารประกอบเพลง คำคล้องจอง	40	100.00	-	-	-	-
4. การเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์	37	92.50	3	7.50	-	-

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

รายการที่สังเกต	ระดับการปฏิบัติงาน					
	ปฏิบัติได้ดี		ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง		ปฏิบัติไม่ได้	
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
5. การเล่นหรือการแสดงท่าทางตามคำบรรยาย	38	95.00	2	5.00	-	-
6. การปฏิบัติตนเป็นผู้นำ ผู้ตาม	38	95.00	2	5.00	-	-
กิจกรรมเสริมประสบการณ์						
1. การมีความสนใจ และตั้งใจฟังเรื่องราวต่าง ๆ	36	90.00	4	10.00	-	-
2. การร่วมกิจกรรมซักถาม และตอบคำถาม	33	82.50	7	17.50	-	-
3. การร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระท้องถิ่น ที่ได้เรียนรู้ว่ามีเหตุผล	34	85.00	6	15.00	-	-
4. การร่วมกิจกรรมกลุ่มด้วยความสนใจ	34	85.00	6	15.00	-	-
5. สามารถเกิดการเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับท้องถิ่น ด้วยตนเองได้	33	82.50	7	17.50	-	-
กิจกรรมสร้างสรรค์						
1. แสดงออกในการใช้ความริเริ่ม สร้างสรรค์ และ จินตนาการ	36	90.00	4	10.00	-	-
2. แสดงความสนใจ และตั้งใจผลิตผลงาน	40	100.00	-	-	-	-
3. การใช้กล้ามเนื้อเล็กและการประสานสัมพันธ์ ของมือและตา	40	100.00	-	-	-	-
4. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีความอดทน และรอคอยได้	39	97.50	1	2.50	-	-
5. แสดงออกเป็นผู้มีความเอื้อเฟื้อ และแบ่งปันได้	40	100.00	-	-	-	-
6. สามารถบรรยายผลงานของตนเองได้	40	100.00	-	-	-	-
7. แสดงความชื่นชมผลงานของตนเองและของเพื่อนได้	38	95.00	2	5.00	-	-
8. ผลิตผลงานร่วมกับเพื่อน ๆ ได้	40	100.00	-	-	-	-
กิจกรรมการเล่นเสรี / ตามมุม						
1. แสดงออกเป็นผู้มีความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์	38	95.00	2	5.00	-	-
2. แสดงออกเป็นผู้มีความเอื้อเฟื้อ และแบ่งปัน	40	100.00	-	-	-	-

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

รายการที่สังเกต	ระดับการปฏิบัติงาน					
	ปฏิบัติได้ดี		ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง		ปฏิบัติไม่ได้	
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
3. สามารถคิดวางแผนและแก้ปัญหาได้เอง	39	97.50	1	2.50	-	-
4. สามารถเล่นร่วมกับเพื่อน ๆ ได้	40	100.00	-	-	-	-
5. ปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันได้	40	100.00	-	-	-	-
6. ร่วมจัดเก็บขนของเล่น/อุปกรณ์เข้าที่ได้	40	100.00	-	-	-	-
กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง						
1. เคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายได้อย่างคล่องแคล่ว	40	100.00	-	-	-	-
2. ปฏิบัติตามข้อตกลงหรือกติกาได้	40	100.00	-	-	-	-
3. การเล่นกับอุปกรณ์ต่าง ๆ ได้ถูกวิธีและคล่องแคล่ว	39	97.50	1	2.50	-	-
4. ปฏิบัติตนในการอดทนและรอคอยได้	40	100.00	-	-	-	-
5. แสดงออกเป็นผู้มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อต่อเพื่อน	40	100.00	-	-	-	-
6. การรู้จักวิธีการเล่นอย่างปลอดภัย	40	100.00	-	-	-	-
กิจกรรมเกมการศึกษา						
1. สามารถเล่นร่วมกับผู้อื่นได้	40	100.00	-	-	-	-
2. ใช้ความคิดและหาเหตุผลขณะเล่นได้ตามวัย	39	97.50	1	2.50	-	-
3. สามารถสังเกต และเปรียบเทียบได้	40	100.00	-	-	-	-
4. เล่นเกมได้ถูกต้อง	40	100.00	-	-	-	-
5. จัดเก็บเกมเข้าที่ได้เมื่อเล่นเสร็จแล้ว	40	100.00	-	-	-	-
การมีเจตคติที่ดีต่อห้องถิ่น						
1. ในขณะที่เรียนเกี่ยวกับสาระห้องถิ่นเด็กมีพฤติกรรมดังนี้						
1.1 ร่วมสนทนาและแสดงความต้องการด้วยความสนใจ	40	100.00	-	-	-	-
1.2 ร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน	40	100.00	-	-	-	-
1.3 เด็กนำภาพ หรืออุปกรณ์ สื่อ ที่เกี่ยวกับห้องถิ่นมาดูหรือเล่นด้วยความสนใจ	39	97.50	1	2.50	-	-

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

รายการที่สังเกต	ระดับการปฏิบัติงาน					
	ปฏิบัติได้ดี		ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง		ปฏิบัติไม่ได้	
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
1.4 การไปทัศนศึกษานอกสถานที่ เกี่ยวกับท้องถิ่น เด็กแสดงออกถึงความสนใจ โดยซักถามครู หรือผู้รู้ในเรื่องนั้น	-	-	-	-	-	-
2. หลังจากเรียนเกี่ยวกับสาระท้องถิ่นแล้ว เด็กมี พฤติกรรม ดังนี้						
2.1 สนใจและรู้จักสิ่งต่าง ๆ ที่มีในท้องถิ่น	39	97.50	1	2.50	-	-
2.2 เด็กแสดงออกทางงานศิลปะเกี่ยวกับเรื่องราว ของท้องถิ่น	38	95.00	2	5.00	-	-
2.3 หลังจากเรียนจบแล้ว เด็กยังสนทนา ซักถาม เกี่ยวกับเรื่องท้องถิ่นที่ได้เรียนไป	37	92.50	3	7.50	-	-
2.4 ปฏิบัติตามประเพณี วัฒนธรรมของท้องถิ่นได้	40	100.00	-	-	-	-
2.5 เด็กสามารถนำความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	40	100.00	-	-	-	-

จากตารางที่ 4.3 จะเห็นได้ว่าเด็กแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้และเจตคติที่มีต่อท้องถิ่น ระหว่างเรียน หน่วยล่อยกระทรงซ้อนยุค ทั้งกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมการเล่นเสรี/ตามมุม กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง กิจกรรมเกมการศึกษา และการมีเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่น ทุกรายการที่สังเกตของทุกกิจกรรม พบว่าระดับการปฏิบัติงาน ที่นักเรียนปฏิบัติทุกกิจกรรมได้ดีมากกว่าร้อยละ 90.00 ขึ้นไป ยกเว้น การร่วมกิจกรรมซักถาม และตอบคำถาม รวมทั้งสามารถเกิดการเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับท้องถิ่น ด้วยตนเองได้ซึ่งปฏิบัติได้ดีร้อยละ 82.50

3. แผนการจัดประสบการณ์ หน่วยงานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีน

3.1 กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ

3.1.1 ข้อมูลที่ได้จากเด็ก จากการสอบถามและสัมภาษณ์เด็ก จำนวน 40 คน เด็กทุกคนมีความพึงพอใจที่ได้เคลื่อนไหวร่างกาย ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับลิ้งในลักษณะต่าง ๆ อย่าง

อิสระ ซึ่งเหมาะสมกับวัยของเด็ก รวมทั้งเป็นเรื่องราวที่เด็กได้รับประสบการณ์ตรง และเกี่ยวข้องกับ การดำเนินชีวิตประจำวันของเด็ก

3.1.2 ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตของครูผู้สอน พบว่า เด็กทุกคนมีความสนใจ ร่วมกิจกรรม เคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างคล่องแคล่ว สนุกสนาน แสดงท่าทางของลิงได้อย่าง หลากหลาย และสร้างสรรค์ดีมาก แสดงออกด้วยความมั่นใจ และมีลักษณะเป็นผู้นำได้ดี รวมทั้ง ปฏิบัติตนเป็นผู้ตามที่ดี

3.1.3 ข้อมูลที่ได้จากผู้ปกครองเด็ก จำนวน 40 คน ด้วยการสอบถาม สัมภาษณ์ และแจกเอกสารสอบถามความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 100.00 มีความพึงพอใจที่เด็กเคลื่อนไหว ร่างกายได้คล่องแคล่วในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ดีขึ้นมาก แสดงออกทางอารมณ์ – จิตใจ อย่างมีความสุข กล้าแสดงออก และมีความคิดสร้างสรรค์ มีความกระตือรือร้นอยากมาโรงเรียน ทุกวัน สังเกตได้จากตื่นนอนในตอนเช้าเอง และอาบน้ำแต่งตัว รับประทานอาหารเข้าใช้เวลาได้ รวดเร็วขึ้น

3.2 กิจกรรมเสริมประสบการณ์

3.2.1 ข้อมูลที่ได้จากเด็ก จำนวน 40 คน ทุกคนมีความพึงพอใจที่ได้ศึกษา เกี่ยวกับงานเทศกาลที่สำคัญของท้องถิ่น ที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก และนำศึกษาเพิ่มเติม เพราะ เมนูอาหารบนโต๊ะจีนถึงแต่ละปีจะแตกต่างกันไม่ซ้ำกัน แต่จะเน้นผลไม้ หรือผลิตภัณฑ์ใน ท้องถิ่น เช่น สลัดทานตะวัน ลูกก็เมสลัดทานตะวัน ผลไม้ในท้องถิ่น ซึ่งทำให้เด็กได้รับความรู้ เพิ่มเติม สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

3.2.2 ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตของครูผู้สอน พบว่า เด็กทุกคนมีความสนใจ และตั้งใจขณะร่วมกิจกรรมได้ดีเช่น การร่วมสนทนาแสดงความคิดเห็น เล่าประสบการณ์ รวมทั้ง การตอบคำถามได้อย่างหลากหลายและสร้างสรรค์ เกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ งานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีน ลิง

3.2.3 ข้อมูลที่ได้จากผู้ปกครองเด็ก จากการแจกแบบสอบถามความคิดเห็น การสนทนา และสัมภาษณ์ จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 95.00 มีความพึงพอใจที่จัดกิจกรรม ให้เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับงานเทศกาลที่สำคัญของท้องถิ่น และเป็นเรื่องราวที่ใกล้ตัวเด็กสามารถเล่า เรื่องราวต่าง ๆ ขณะร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนได้ ฟังได้อย่างคล่องแคล่วและมีความสุข รวมทั้ง สามารถอธิบาย หรือเล่ารายละเอียดของงานเทศกาลเพิ่มเติมได้ดีขณะนั่งดูรายการโทรทัศน์ ของท้องถิ่นลพบุรีเกี่ยวกับเรื่องงานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีนที่บ้านกับผู้ปกครอง

3.3 กิจกรรมสร้างสรรค์

3.3.1 ข้อมูลที่ได้จากเด็ก ทุกคนสนใจ ตั้งใจและมีความพึงพอใจที่ได้ผลิตผลงานเกี่ยวกับงานเทศกาลเลี้ยง ไต๊ะจินลิ่ง ซึ่งเป็นงานเทศกาลของท้องถิ่นที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก ซึ่งผลงานของเด็กแต่ละคนมีความหลากหลาย และสร้างสรรค์ แสดงออกขณะผลิต ผลงานอย่างมีความสุข

3.3.2 ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตและตรวจผลงานของครูผู้สอน พบว่า เด็กทุกคนมีความตั้งใจและสนใจผลิตผลงานศิลปะดี และดีมาก ผลงานมีความสร้างสรรค์และหลากหลายดี เด็กแสดงออกเป็นผู้มีความเอื้อเฟื้อและแบ่งปัน ได้ดี สามารถบรรยายผลงานทุกชิ้นได้อย่างละเอียด และชัดเจน โดยเฉพาะผลงานเกี่ยวกับอาหารบน ไต๊ะจินลิ่ง นอกจากนี้ยังสามารถชื่นชมผลงานของตนเอง และของเพื่อน ได้ดี

3.3.3 ข้อมูลที่ได้จากผู้ปกครองเด็ก จำนวน 40 คน จากการสอบถาม สัมภาษณ์ และแจกแบบสอบถามความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 97.50 พึงพอใจที่เห็นเด็กนำผลงานที่ผลิตกับเพื่อน ๆ จาก โรงเรียนมาให้ดู และเล่าด้วยความภาคภูมิใจ นอกจากนี้แล้วขณะที่อยู่ที่บ้านเด็ก ยังมีความสนใจผลิตผลงานศิลปะเพิ่มเติมเกี่ยวกับงานเทศกาลเลี้ยง ไต๊ะจินลิ่งกับเพื่อน ๆ โดยหาหรือนำวัสดุธรรมชาติที่มีในท้องถิ่น ซึ่งเด็กแสดงออกขณะผลิตผลงานกับเพื่อน ๆ อย่างมีความสุข

3.4 กิจกรรมการเล่นเสรี/ตามมุม

3.4.1 ข้อมูลที่ได้จากเด็ก จากการสอบถาม สัมภาษณ์ทุกคน มีความพึงพอใจที่ได้เลือกเล่นอิสระตามมุมต่าง ๆ ของห้องเรียน และสนใจที่จะเล่นตามมุม ซึ่งมีเรื่องราวเกี่ยวกับงานเทศกาลเลี้ยง ไต๊ะจินลิ่ง เช่น มุมหนังสือจะมีรูปภาพ หนังสือ และแผ่นพับ เกี่ยวกับงานเทศกาลเลี้ยง ไต๊ะจินลิ่ง มุมธรรมชาติ จะมีสิ่งจำลองในลักษณะต่าง ๆ มุมบทบาทสมมติจะมีเครื่องแต่งกายและอุปกรณ์การแสดงของท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี มุมบ้านจะมีอุปกรณ์และวัสดุต่าง ๆ ที่จะผลิตอาหารงานเทศกาลเลี้ยง ไต๊ะจินลิ่ง เช่น ผลไม้ชนิดต่าง ๆ

3.4.2 ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตของครูผู้สอน พบว่าเด็กทุกคนแสดงออกขณะเล่นตามมุมได้อย่างหลากหลายและสร้างสรรค์ดี สามารถวางแผนขณะเล่นได้ รวมทั้งแก้ปัญหาการเล่นได้ดี มีการรอคอย อดทน แสดงออกเป็นผู้มีความเอื้อเฟื้อ และแบ่งปันขณะเล่นกับเพื่อน ๆ ได้ดี ปฏิบัติตามข้อตกลงได้ดี และจัดเก็บของเล่นและอุปกรณ์เข้าที่ได้เองอย่างเรียบร้อย

3.4.3 ข้อมูลที่ได้จากผู้ปกครองเด็ก จำนวน 40 คน จากการสอบถาม สัมภาษณ์และแจกแบบสอบถามความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 95.00 มีความพึงพอใจที่เห็นเด็กจดจำและกลับมาเล่าสิ่งที่ได้เล่นในมุมต่าง ๆ ของห้องเรียน ให้ฟังได้อย่างคล่องแคล่ว มีความสุข นอกจากนี้ขณะที่อยู่ที่บ้านยังสนใจที่จะเล่นจำลองมุมต่าง ๆ เกี่ยวกับงานเทศกาลเลี้ยง ไต๊ะจินลิ่งกับเพื่อน ๆ เพิ่มเติม

3.5 กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง

3.5.1 ข้อมูลที่ได้จากเด็ก ทุกคนมีความพึงพอใจที่ได้เล่นอิสระนอกห้องเรียน ซึ่งมีข้อตกลงร่วมกันและกติกาง่าย ๆ เช่น เกมลิงชิงหลัก เด็กเคลื่อนไหวร่างกายขณะเล่นเกมเป็นการเลียนแบบท่าทางของลิงอย่างหลากหลาย และด้วยความสนุกสนาน

3.5.2 ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตของครูผู้สอนพบว่า เด็กทุกคนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้คล่องแคล่ว มีความสนุกสนาน โดยเฉพาะการเล่นลิงชิงหลัก ปฏิบัติตามข้อตกลงและกติกาได้ดี รวมทั้งดูแลตนเอง และเพื่อน ๆ ให้ปลอดภัยจากการเล่นได้

3.5.3 ข้อมูลที่ได้จากผู้ปกครองเด็ก จำนวน 40 คน จากการสนทนา แจกแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและการสัมภาษณ์ คิดเป็นร้อยละ 92.50 มีความพึงพอใจที่เห็นเด็กสามารถเล่นกับเพื่อน ๆ ได้ดี มีความสนุกสนาน สามารถอดทน รอคอย ปฏิบัติตามข้อตกลง กติกาง่าย ๆ ได้ มีความกระตือรือร้นที่จะทำความสะอาดร่างกายหลังจากการเล่น ตลอดจนระมัดระวังตนเองให้ปลอดภัยจากการเล่นได้

3.6 กิจกรรมเกมการศึกษา

3.6.1 ข้อมูลที่ได้จากเด็ก จำนวน 40 คน ทุกคนมีความพึงพอใจที่ได้เล่นเกมการศึกษาเรื่องราวของงานเทศกาลเลี้ยง ไฉ่จิ้นลิง และเรื่องราวของลิงในลักษณะต่าง ๆ ซึ่งเป็นเรื่องที่เด็กสนใจและเหมาะสมกับวัย รวมทั้งสอดคล้องกับชีวิตประจำวันของเด็ก

3.6.2 ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตของครูผู้สอน พบว่า เด็กทุกคนสามารถสังเกตและเปรียบเทียบได้ดี มีพื้นฐานการบวก และจำนวนได้ดี และดีมาก สามารถเล่นเกมเสร็จ โดยใช้เวลาน้อยลง จัดเก็บเกมเข้าที่ได้อย่างเรียบร้อย

3.6.3 ข้อมูลที่ได้จากผู้ปกครองเด็ก จำนวน 40 คน จากการแจกแบบสอบถาม แสดงความคิดเห็น การสอบถาม และสัมภาษณ์ คิดเป็นร้อยละ 95.00 มีความพึงพอใจที่เห็นเด็กสามารถสังเกต และเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ ได้ดี และรวดเร็วขึ้น รวมทั้งรู้ค่าจำนวนได้เพิ่มขึ้นจัดเก็บเกม และของเล่นเข้าที่ได้ดี หลังเลิกเล่นแล้ว

ตารางที่ 4.4 แสดงข้อมูลเด็กและพฤติกรรมการเรียนรู้ และเจตคติที่มีต่อท้องถิ่นระหว่างเรียน
หน่วยงานเทศบาลเมือง โตะจันลิง

รายการที่สังเกต	ระดับการปฏิบัติงาน					
	ปฏิบัติได้ดี		ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง		ปฏิบัติไม่ได้	
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ						
1. การเคลื่อนไหวพื้นฐานอยู่กับที่ และเคลื่อนที่	40	100.00	-	-	-	-
2. การเคลื่อนไหวตามจังหวะและปฏิบัติตามสัญญาณคำสั่ง	40	100.00	-	-	-	-
3. การทำท่าทางการบริหารประกอบเพลง คำคล้องจอง	40	100.00	-	-	-	-
4. การเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์	38	95.00	2	5.00	-	-
5. การเล่นหรือการแสดงท่าทางตามคำบรรยาย	39	97.50	1	2.50	-	-
6. การปฏิบัติตนเป็นผู้นำ ผู้ตาม	38	95.00	2	5.00	-	-
กิจกรรมเสริมประสบการณ์						
1. การมีความสนใจ และตั้งใจฟังเรื่องราวต่าง ๆ	37	92.50	3	7.50	-	-
2. การร่วมกิจกรรมซักถาม และตอบคำถาม	34	85.00	6	15.00	-	-
3. การร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระท้องถิ่นที่ได้เรียนรู้อย่างมีเหตุผล	34	85.00	6	15.00	-	-
4. การร่วมกิจกรรมกลุ่มด้วยความสนใจ	36	90.00	4	10.00	-	-
5. สามารถเกิดการเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับท้องถิ่นด้วยตนเองได้	34	85.00	6	15.00	-	-
กิจกรรมสร้างสรรค์						
1. แสดงออกในการใช้ความริเริ่ม สร้างสรรค์ และจินตนาการ	37	92.50	3	7.50	-	-
2. แสดงความสนใจ และตั้งใจผลิตผลงาน	40	100.00	-	-	-	-
3. การใช้กล้ามเนื้อเล็กและการประสานสัมพันธ์ของมือและตา	40	100.00	-	-	-	-
4. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีความอดทน และรอคอยได้	40	100.00	-	-	-	-

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

รายการที่สังเกต	ระดับการปฏิบัติงาน					
	ปฏิบัติได้ดี		ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง		ปฏิบัติไม่ได้	
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
5. แสดงออกเป็นผู้มีความเอื้อเฟื้อ และแบ่งปันได้	40	100.00	-	-	-	-
6. สามารถบรรยายผลงานของตนเองได้	40	100.00	-	-	-	-
7. แสดงความชื่นชมผลงานของตนเองและ ของเพื่อนได้	38	95.00	2	5.00	-	-
8. ผลิตผลงานร่วมกับเพื่อน ๆ ได้	40	100.00	-	-	-	-
กิจกรรมการเล่นเสรี / ตามมุม						
1. แสดงออกเป็นผู้มีความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์	38	95.00	2	5.00	-	-
2. แสดงออกเป็นผู้มีความเอื้อเฟื้อ และแบ่งปัน	40	100.00	-	-	-	-
3. สามารถคิดวางแผนและแก้ปัญหาได้เอง	39	97.50	1	2.50	-	-
4. สามารถเล่นร่วมกับเพื่อน ๆ ได้	40	100.00	-	-	-	-
5. ปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันได้	40	100.00	-	-	-	-
6. ร่วมจัดเก็บขนของเล่น/อุปกรณ์เข้าที่ได้	40	100.00	-	-	-	-
กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง						
1. เคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายได้อย่าง คล่องแคล่ว	40	100.00	-	-	-	-
2. ปฏิบัติตามข้อตกลงหรือกติกาได้	39	97.50	1	2.50	-	-
3. การเล่นกับอุปกรณ์ต่าง ๆ ได้ถูกวิธีและคล่องแคล่ว	39	97.50	1	2.50	-	-
4. ปฏิบัติตนในการรอคทนและรอคอยได้	40	100.00	-	-	-	-
5. แสดงออกเป็นผู้มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อต่อเพื่อน	40	100.00	-	-	-	-
6. การรู้จักวิธีการเล่นอย่างปลอดภัย	40	100.00	-	-	-	-
กิจกรรมเกมการศึกษา						
1. สามารถเล่นร่วมกับผู้อื่นได้	40	100.00	-	-	-	-
2. ใช้ความคิดและหาเหตุผลขณะเล่นได้ตามวัย	39	97.50	1	2.50	-	-
3. สามารถสังเกต และเปรียบเทียบได้	39	97.50	1	2.50	-	-

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

รายการที่สังเกต	ระดับการปฏิบัติงาน					
	ปฏิบัติได้ดี		ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง		ปฏิบัติไม่ได้	
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
4. เล่นเกมได้ถูกต้อง	40	100.00	-	-	-	-
5. จัดเก็บเกมเข้าที่ได้เมื่อเล่นเสร็จแล้ว	40	100.00	-	-	-	-
การมีเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่น						
1. ในขณะที่เรียนเกี่ยวกับสาระท้องถิ่นเด็กมีพฤติกรรมดังนี้						
1.1 ร่วมสนทนาและแสดงความต้องการด้วยความสนใจ	40	100.00	-	-	-	-
1.2 ร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน	40	100.00	-	-	-	-
1.3 เด็กนำภาพ หรืออุปกรณ์ สื่อ ที่เกี่ยวกับท้องถิ่น มาดูหรือเล่นด้วยความสนใจ	40	100.00	-	-	-	-
1.4 การไปทัศนศึกษานอกสถานที่ เกี่ยวกับท้องถิ่น เด็กแสดงออกถึงความสนใจ โดยซักถามครู หรือผู้รู้ในเรื่องนั้น	-	-	-	-	-	-
2. หลังจากเรียนเกี่ยวกับสาระท้องถิ่นแล้ว เด็กมีพฤติกรรม ดังนี้						
2.1 สนใจและรู้จักสิ่งต่าง ๆ ที่มีในท้องถิ่น	38	95.00	2	5.00	-	-
2.2 เด็กแสดงออกทางงานศิลปะเกี่ยวกับเรื่องราวของท้องถิ่น	38	95.00	2	5.00	-	-
2.3 หลังจากเรียนจบแล้ว เด็กยังสนทนา ซักถามเกี่ยวกับเรื่องท้องถิ่นที่ได้เรียนไป	38	95.00	2	5.00	-	-
2.4 ปฏิบัติตามประเพณี วัฒนธรรมของท้องถิ่นได้	40	100.00	-	-	-	-
2.5 เด็กสามารถนำความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	40	100.00	-	-	-	-

จากตารางที่ 4.4 จะเห็นได้ว่าเด็กแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้และเจตคติที่มีต่อท้องถิ่น ระหว่างเรียน หน่วยงานเทศบาลเมืองไต่ะจินลิ่ง ทั้งกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมการเล่นเสรี/ตามมุม กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง กิจกรรมเกมการศึกษา และการมีเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่น ทุกรายการที่สังเกตของทุกกิจกรรม พบว่าระดับการปฏิบัติงาน ที่เด็กปฏิบัติได้ดีมากกว่าร้อยละ 85.00 ขึ้นไป

4. แผนการจัดประสบการณ์ หน่วยทุ่งทานตะวัน

4.1 กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ

4.1.1 ข้อมูลที่ได้จากเด็กทุกคน จากการสอบถามและสัมภาษณ์ เด็กทุกคนมีความพึงพอใจที่ได้เคลื่อนไหวร่างกาย ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งต่าง ๆ ที่มีในท้องถิ่น และเกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตประจำวันของเด็ก

4.1.2 ข้อมูลที่ได้จากสังเกตของครูผู้สอน พบว่า เด็กสามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างคล่องแคล่ว และหลากหลาย เช่น การเคลื่อนไหวร่างกายประกอบคำบรรยายเป็นผีเสื้อ และแมลงปอกำลังดูดน้ำหวานจากดอกทานตะวัน นอกจากนี้เด็กยังแสดงออกขณะเคลื่อนไหวร่างกายอย่างสนุกสนานและมีความสุข ตลอดจนแสดงออกในการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

4.1.3 ข้อมูลที่ได้จากผู้ปกครองเด็ก จำนวน 40 คน จากการสอบถาม สัมภาษณ์ และการแจกเอกสารแสดงความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 97.50 มีความพึงพอใจที่เห็นเด็กแสดงออกในการเคลื่อนไหวร่างกาย ขณะดำรงชีวิตได้คล่องแคล่วมากขึ้น แสดงออกทางอารมณ์ – จิตใจอย่างมีความสุข ร่าเริงตลอดเวลา รวมทั้งกล้าแสดงออกได้ดี

4.2 กิจกรรมเสริมประสบการณ์

4.2.1 ข้อมูลที่ได้จากเด็กจำนวน 40 คน ทุกคนมีความพึงพอใจที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งต่าง ๆ ในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับตนเองในชีวิตประจำวันทำให้ได้รับความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับลักษณะธรรมชาติ การดูแลรักษา ตลอดจนประโยชน์ และโทษของทุ่งทานตะวัน ซึ่งนักเรียนสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้

4.2.2 ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตของครูผู้สอน เด็กทุกคนมีความสนใจ และตั้งใจร่วมกิจกรรมได้ดีมาก เช่น การร่วมสนทนา เถ่าประสบการณ์ ร่วมแสดงความคิดเห็น และขณะร่วมทัศนศึกษา เด็กแสดงออกในการที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง ชักถามสิ่งที่สงสัยหรืออยากรู้ได้เป็นอย่างดี

4.2.3 ข้อมูลที่ได้จากผู้ปกครองเด็กจำนวน 40 คน จากการสอบถาม สัมภาษณ์ และแจกเอกสารแสดงความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 95.00 ที่มีความพึงพอใจที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งต่าง ๆ ในท้องถิ่นให้กับเด็ก ซึ่งทำให้เด็กได้รับความรู้เพิ่มเติม ได้รับ

ประสบการณ์ตรง โดยเล่าและตอบคำถามผู้ปกครองได้ดี รวมทั้งปฏิบัติได้ดีและคล่องแคล่วขณะปลูก ดูแลรักษาทุ่งทานตะวัน ตลอดจนการร่วมทัศนศึกษาทุ่งทานตะวันกับผู้ปกครองเด็ก

4.3 กิจกรรมสร้างสรรค์

4.3.1 ข้อมูลที่ได้จากเด็ก จำนวน 40 คน ทุกคนมีความพึงพอใจ สนใจและตั้งใจในการผลิตผลงานศิลปะ ตามจินตนาการของตนเองจากวัสดุ และเรื่องราวเกี่ยวกับท้องถิ่น คือ ดอกทานตะวัน และเรื่องราวเกี่ยวกับทุ่งทานตะวัน

4.3.2 ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตและตรวจผลงานศิลปะของครูผู้สอน พบว่าเด็กทุกคนมีความตั้งใจขณะผลิตผลงานศิลปะ ผลงานมีความหลากหลาย สร้างสรรค์ ใช้กล้านเนื้อเล็ก ได้อย่างคล่องแคล่ว บรรยายผลงานได้อย่างชัดเจน รวมทั้งชื่นชมผลงานของตนเองและเพื่อน ๆ ได้ดี

4.3.3 ข้อมูลที่ได้จากผู้ปกครอง จำนวน 40 คน จากการสอบถาม สัมภาษณ์ และแจกแบบสอบถามความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 100.00 พึงพอใจที่เห็นเด็กมีความสนใจ ที่ผลิตผลงาน ศิลปะเพิ่มเติมที่บ้าน โดยใช้วัสดุธรรมชาติที่มีในท้องถิ่นอย่างมีความสุข และมีความกระตือรือร้นที่นำผลงานตนเองที่ผลิตที่โรงเรียนมาให้ผู้ปกครองดูอย่างภาคภูมิใจ รวมทั้งชื่นชมผลงานของตนเอง

4.4 กิจกรรมการเล่นเสรี/ตามมุม

4.4.1 ข้อมูลที่ได้จากเด็ก จำนวน 40 คน จากการสอบถามและสัมภาษณ์ ทุกคนพึงพอใจ ที่ได้เลือกเล่นตามมุมต่าง ๆ อย่างอิสระ รวมทั้งมีความสนใจที่จะเล่นตามมุมต่าง ๆ ซึ่งมีเรื่องราวเกี่ยวกับทุ่งทานตะวัน ซึ่งเป็นธรรมชาติในท้องถิ่นของตนเอง

4.4.2 ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตของครูผู้สอน พบว่า เด็กเล่นร่วมกับเพื่อน ๆ ได้ดี แสดงออกถึงความเอื้อเฟื้อ และแบ่งปันขณะเล่นตามมุมต่าง ๆ สามารถอดทน และรอคอยได้ดี มีการวางแผน แก้ไขปัญหาได้เองขณะเล่น จัดเก็บของเล่นและอุปกรณ์ต่าง ๆ เข้าที่ได้อย่างเรียบร้อย ปฏิบัติตามข้อตกลงได้ดี

4.4.3 ข้อมูลที่ได้จากผู้ปกครองเด็ก จากการสอบถาม สัมภาษณ์ และการแจกแบบสอบถามความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 100.00 มีความพึงพอใจที่ได้ฟังเด็กจำสิ่งต่าง ๆ ที่ได้เล่นตามมุมจากโรงเรียนมาเล่าให้ฟังได้อย่างละเอียด และสามารถจำลองมุมต่าง ๆ ที่โรงเรียนเกี่ยวกับทุ่งทานตะวันมาเล่นที่บ้านได้ และจัดเก็บของเล่นและอุปกรณ์ได้อย่างเรียบร้อย

4.5 กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง

4.5.1 ข้อมูลที่ได้จากเด็กจำนวน 40 คน จากการสอบถามและสัมภาษณ์ พบว่าทุกคนมีความพึงพอใจที่ได้เล่นเกมการละเล่นที่มีกติกาง่าย ๆ และใช้วัสดุอุปกรณ์ดอกไม้

(ดอกทานตะวัน) ที่มีในท้องถิ่น นอกจากนี้ ได้เล่นนอกห้องเรียนอย่างอิสระจากกิจกรรมต่าง ๆ ที่หลากหลายด้วยความสนุกสนาน

4.5.2 ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตของครูผู้สอน พบว่า เด็กทุกคนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างคล่องแคล่วเล่นร่วมกับเพื่อน ๆ ได้ ปฏิบัติตามข้อตกลงและกติกาง่าย ๆ ได้ดี และสามารถดูแลตนเองและเพื่อน ๆ ให้ปลอดภัยจากการเล่นได้ นอกจากนี้มีความสุขและสนุกสนานขณะเล่นดีมาก โดยเฉพาะการเล่นเกมวงรี้อยดอกไม้

4.5.3 ข้อมูลที่ได้จากผู้ปกครองเด็กทุกคนจากการสนทนา สัมภาษณ์ และแจกเอกสารแสดงความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 95.00 พึงพอใจที่เห็นเด็กเล่นกับเพื่อน ๆ ได้ดีมีความสุขสนุกสนาน ปฏิบัติตามข้อตกลงและกติกาได้ดี รวมทั้งดูแลตนเองให้ปลอดภัยจากการเล่นได้

4.6 กิจกรรมเกมการศึกษา

4.6.1 ข้อมูลที่ได้จากเด็กทุกคนพึงพอใจที่ได้เล่นเกมเกี่ยวกับธรรมชาติในท้องถิ่น เช่น ภาพตัดต่อทุ่งทานตะวัน จับคู่ภาพอาหารที่ทำจากเมล็ดทานตะวัน ซึ่งเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตประจำวันของเด็ก

4.6.2 ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตของครูผู้สอน พบว่า เด็กทุกคนสามารถสังเกตเปรียบเทียบขณะเล่นเกมได้ดี มีการวางแผนและแก้ไขปัญหาขณะเล่นได้เองและรวดเร็วขึ้น รู้จักเอื้อเฟื้อ แบ่งปันกับเพื่อน ๆ เล่นเกมได้ถูกต้อง ใช้เวลาได้เร็วขึ้น รวมทั้งจัดเก็บเกมเข้าที่ได้เป็นอย่างดีเรียบร้อย

4.6.3 ข้อมูลที่ได้จากผู้ปกครองเด็กจำนวน 40 คน จากการสอบถาม สัมภาษณ์ และจากการแจกเอกสารให้แสดงความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 97.50 มีความพึงพอใจที่เห็นเด็กมีความรู้ ด้านพื้นฐานของจำนวนดีขึ้น สามารถสังเกต เปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ ได้รวดเร็ว ละเอียดขึ้นมาก ตลอดจนเล่นกับเพื่อน ๆ ที่บ้านได้อย่างมีความสุขและเก็บของเล่นเข้าที่ทุกครั้งหลังเลิกเล่นแล้ว

ตารางที่ 4.5 แสดงข้อมูลเด็กและพฤติกรรมการเรียนรู้ และเจตคติที่มีต่อท้องถิ่นระหว่างเรียน
หน่วย ทุ่งทานตะวัน

รายการที่สังเกต	ระดับการปฏิบัติงาน					
	ปฏิบัติได้ดี		ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง		ปฏิบัติไม่ได้	
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ						
1. การเคลื่อนไหวพื้นฐานอยู่กับที่ และเคลื่อนที่	40	100.00	-	-	-	-
2. การเคลื่อนไหวตามจังหวะและปฏิบัติตามสัญญาณคำสั่ง	40	100.00	-	-	-	-
3. การทำท่าทางการบริหารประกอบเพลง คำคล้องจอง	40	100.00	-	-	-	-
4. การเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์	39	97.50	1	2.50	-	-
5. การเล่นหรือการแสดงท่าทางตามคำบรรยาย	39	97.50	1	2.50	-	-
6. การปฏิบัติตนเป็นผู้นำ ผู้ตาม	39	97.50	1	2.50	-	-
กิจกรรมเสริมประสบการณ์						
1. การมีความสนใจ และตั้งใจฟังเรื่องราวต่าง ๆ	38	95.00	2	5.00	-	-
2. การร่วมกิจกรรมซักถาม และตอบคำถาม	35	87.50	5	12.50	-	-
3. การร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระท้องถิ่นที่ได้เรียนรู้อย่างมีเหตุผล	35	87.50	5	12.50	-	-
4. การร่วมกิจกรรมกลุ่มด้วยความสนใจ	37	92.50	3	7.50	-	-
5. สามารถเกิดการเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับท้องถิ่นด้วยตนเองได้	35	87.50	5	12.50	-	-
กิจกรรมสร้างสรรค์						
1. แสดงออกในการใช้ความริเริ่ม สร้างสรรค์ และจินตนาการ	38	95.00	2	5.00	-	-
2. แสดงความสนใจ และตั้งใจผลิตผลงาน	40	100.00	-	-	-	-
3. การใช้กล้ามเนื้อเล็กและการประสานสัมพันธ์ของมือและตา	40	100.00	-	-	-	-
4. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีความอดทน และรอคอยได้	40	100.00	-	-	-	-
5. แสดงออกเป็นผู้มีความเอื้อเฟื้อ และแบ่งปันได้	40	100.00	-	-	-	-

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

รายการที่สังเกต	ระดับการปฏิบัติงาน					
	ปฏิบัติได้ดี		ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง		ปฏิบัติไม่ได้	
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
6. สามารถบรรยายผลงานของตนเองได้	40	100.00	-	-	-	-
7. แสดงความชื่นชมผลงานของตนเองและของเพื่อนได้	38	95.00	2	5.00	-	-
8. ผลิตผลงานร่วมกับเพื่อน ๆ ได้	40	100.00	-	-	-	-
กิจกรรมการเล่นเสรี / ตามมุม						
1. แสดงออกเป็นผู้มีความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์	39	97.50	1	2.50	-	-
2. แสดงออกเป็นผู้มีความเอื้อเฟื้อ และแบ่งปัน	40	100.00	-	-	-	-
3. สามารถคิดวางแผนและแก้ปัญหาได้เอง	38	95.00	2	5.00	-	-
4. สามารถเล่นร่วมกับเพื่อน ๆ ได้	40	100.00	-	-	-	-
5. ปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันได้	40	100.00	-	-	-	-
6. ร่วมจัดเก็บขนของเล่น/อุปกรณ์เข้าที่ได้	40	100.00	-	-	-	-
กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง						
1. เคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายได้อย่างคล่องแคล่ว	40	100.00	-	-	-	-
2. ปฏิบัติตามข้อตกลงหรือกติกาได้	40	100.00	-	-	-	-
3. การเล่นกับอุปกรณ์ต่าง ๆ ได้ถูกวิธีและคล่องแคล่ว	39	97.50	1	2.50	-	-
4. ปฏิบัติตนในการรอคทนและรอคอยได้	40	100.00	-	-	-	-
5. แสดงออกเป็นผู้มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อต่อเพื่อน	40	100.00	-	-	-	-
6. การรู้จักวิธีการเล่นอย่างปลอดภัย	40	100.00	-	-	-	-
กิจกรรมเกมการศึกษา						
1. สามารถเล่นร่วมกับผู้อื่นได้	40	100.00	-	-	-	-
2. ใช้ความคิดและหาเหตุผลขณะเล่นได้ตามวัย	39	97.50	1	2.50	-	-
3. สามารถสังเกต และเปรียบเทียบได้	39	97.50	1	2.50	-	-
4. เล่นเกมได้ถูกต้อง	40	100.00	-	-	-	-
5. จัดเก็บเกมเข้าที่ได้เมื่อเล่นเสร็จแล้ว	40	100.00	-	-	-	-

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

รายการที่สังเกต	ระดับการปฏิบัติงาน					
	ปฏิบัติได้ดี		ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง		ปฏิบัติไม่ได้	
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
การมีเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่น						
1. ในขณะที่เรียนเกี่ยวกับสาระท้องถิ่นเด็กมีพฤติกรรมดังนี้						
1.1 ร่วมสนทนาและแสดงความต้องการด้วยความสนใจ	40	100.00	-	-	-	-
1.2 ร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน	40	100.00	-	-	-	-
1.3 เด็กนำภาพ หรืออุปกรณ์ สื่อ ที่เกี่ยวกับท้องถิ่น มาดูหรือเล่นด้วยความสนใจ	40	100.00	-	-	-	-
1.4 การไปทัศนศึกษาออกสถานที่ เกี่ยวกับท้องถิ่น เด็กแสดงออกถึงความสนใจ โดยซักถามครู หรือผู้รู้ในเรื่องนั้น	37	92.50	3	7.50	-	-
2. หลังจากเรียนเกี่ยวกับสาระท้องถิ่นแล้ว เด็กมีพฤติกรรม ดังนี้						
2.1 สนใจและรู้จักสิ่งต่าง ๆ ที่มีในท้องถิ่น	39	97.50	1	2.50	-	-
2.2 เด็กแสดงออกทางงานศิลปะเกี่ยวกับเรื่องราวของท้องถิ่น	38	95.00	2	5.00	-	-
2.3 หลังจากเรียนจบแล้ว เด็กยังสนทนา ซักถามเกี่ยวกับเรื่องท้องถิ่นที่ได้เรียนไป	38	95.00	2	5.00	-	-
2.4 ปฏิบัติตามประเพณี วัฒนธรรมของท้องถิ่นได้	40	100.00	-	-	-	-
2.5 เด็กสามารถนำความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	40	100.00	-	-	-	-

จากตารางที่ 4.5 จะเห็นได้ว่าเด็กแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้และเจตคติที่มีต่อท้องถิ่น ระหว่างเรียน หน่วยทุ่งทานตะวัน ทั้งกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมการเล่นเสรี/ตามมุม กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง กิจกรรมเกมการศึกษา และการมีเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่น ทุกรายการที่สังเกตของทุกกิจกรรม พบว่าระดับการปฏิบัติงาน ที่เด็กปฏิบัติได้ดีมากกว่าร้อยละ 87.50 ขึ้นไป

5. แผนการจัดประสบการณ์ หน่วยสวนสัตว์ลพบุรี

5.1 กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ

5.1.1 ข้อมูลที่ได้จากเด็กจำนวน 40 คน จากการสอบถามและสัมภาษณ์เด็ก เด็กที่มีพึงพอใจที่ได้เคลื่อนไหวร่างกายซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสัตว์ และสิ่งต่าง ๆ ที่มีในสวนสัตว์ลพบุรีเป็นเรื่องราวที่เหมาะสมกับวัย เด็กสามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้คล่องแคล่ว และแสดงท่าทางได้อย่างหลากหลาย รวมทั้งมีความสนุกสนานมากโดยเฉพาะวันที่ทัศนศึกษาสวนสัตว์ลพบุรี

5.1.2 ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตของครูผู้สอน พบว่า เด็กมีความสนใจขณะเคลื่อนไหวร่างกายในลักษณะต่าง ๆ สามารถร่วมกิจกรรมได้อย่างมีความสนุกสนานและมีความสุขเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างคล่องแคล่วและหลากหลาย รวมทั้งแสดงออกในการเป็นผู้นำได้ดี และเป็นผู้ตามที่ดี

5.1.3 ข้อมูลที่ได้จากผู้ปกครองเด็ก จำนวน 40 คน ด้วยการสอบถาม สัมภาษณ์ และแจกเอกสารสอบถามความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 100.00 มีความพึงพอใจที่เห็นเด็กมีความคล่องแคล่ว แสดงออกทางอารมณ์-จิตใจอย่างมีความสุข และกล้าแสดงออกมากขึ้น

5.2 กิจกรรมเสริมประสบการณ์

5.2.1 ข้อมูลที่ได้จากเด็ก จำนวน 40 คน ทุกคนมีความพึงพอใจที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในท้องถิ่นที่ตนเองคุ้นเคยและมีประสบการณ์ตรง ทำให้ได้รับความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ เพิ่มเติมเกี่ยวกับสวนสัตว์ลพบุรี และสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติขณะไปทัศนศึกษาสวนสัตว์ลพบุรีได้ และได้เป็นอย่างดี

5.2.2 ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตของครูผู้สอนจากเด็ก 40 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 มีความสนใจ ตั้งใจ ให้ความร่วมมือในการสนทนาเล่าประสบการณ์ได้อย่างละเอียด โดยเฉพาะสิ่งต่าง ๆ ที่มีในสวนสัตว์ลพบุรี แสดงความคิดเห็น รวมทั้งการตอบคำถามได้อย่างหลากหลาย เช่น ลักษณะและธรรมชาติของสัตว์ชนิดต่าง ๆ ที่มีในสวนสัตว์ลพบุรี ตลอดจนขณะทัศนศึกษาสวนสัตว์ลพบุรี ได้แสดงออกในการสนใจที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง และการซักถามเรื่องราวต่าง ๆ จากครู ผู้ปกครอง และเจ้าหน้าที่ในสวนสัตว์ลพบุรีตลอดเวลา

5.2.3 ข้อมูลที่ได้จากผู้ปกครองเด็ก จำนวน 40 คน ด้วยการสนทนา สัมภาษณ์ และการแจกเอกสารสอบถามความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 97.50 มีความพึงพอใจที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวของท้องถิ่น ซึ่งทำให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เล่าเรื่องราว หรือตอบคำถามเกี่ยวกับท้องถิ่นได้ดีและที่สำคัญสามารถปฏิบัติตนได้คึกคักมาทัศนศึกษาสวนสัตว์ลพบุรี รวมทั้งแนะนำญาติพี่น้องที่มาจากต่างจังหวัดได้อย่างคล่องแคล่ว

5.3 กิจกรรมสร้างสรรค์

5.3.1 ข้อมูลที่ได้จากเด็ก จำนวน 40 คน ทุกคนมีความพึงพอใจ ตั้งใจผลิตผลงานได้อย่างหลากหลาย และสร้างสรรค์ตามจินตนาการของตนเอง ที่สำคัญมีความสุขและชอบมากที่สุดที่ได้ผลิตผลงานในสวนสัตว์ลพบุรี ทั้งรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

5.3.2 ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรมและตรวจผลงานของครูผู้สอน พบว่า เด็กทุกคนมีความสนใจ ตั้งใจ ที่จะผลิตผลงานศิลปะทุกชิ้นงาน สามารถใช้ก้ำกึ่งเนื้อเล็กได้อย่างคล่องแคล่ว ผลงานที่ผลิตของทุกคนและทุกกลุ่มมีความหลากหลาย สร้างสรรค์ดี บรรยายผลงานได้อย่างละเอียด ชัดเจน สามารถชื่นชมผลงานตนเองและเพื่อน ๆ ได้อย่างดี รวมทั้งแสดงออกเป็นผู้มีความอดทน รอคอย เอื้อเฟื้อ ได้ดีและที่สำคัญขณะผลิตผลงานแสดงออกอย่างมีความสุข เห็นได้ชัดเจน

5.3.3 ข้อมูลที่ได้จากผู้ปกครอง จำนวน 40 คน จากการสอบถาม สัมภาษณ์ และแจกแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 100.00 พึงพอใจที่เห็นเด็กมีความสนใจที่ผลิตผลงานศิลปะเพิ่มเติมที่บ้านเกี่ยวกับท้องถิ่น อย่างมีความสุข และเล่าเรื่องราวที่ตนเองผลิตให้ฟังได้อย่างคล่องแคล่ว ด้วยความภาคภูมิใจ นอกจากนี้มีความกระตือรือร้นที่นำผลงานของตนเองที่ผลิตจากโรงเรียนมาให้ผู้ปกครองดู และชื่นชมผลงานของตนเอง

5.4 กิจกรรมการเล่นเสรี/ตามมุม

5.4.1 ข้อมูลที่ได้จากเด็กจำนวน 40 คน จากการสอบถามและสัมภาษณ์ ทุกคนมีความพึงพอใจ ในการเลือกเล่นตามมุมอย่างอิสระ รวมทั้งมีความสนใจที่จะเล่นตามมุมต่าง ๆ ซึ่งมีเรื่องราวเกี่ยวกับสวนสัตว์ลพบุรี เช่นมุมธรรมชาติจะมีสัตว์จำลองชนิดต่าง ๆ รถไฟจำลอง จำลองเครื่องเล่นสนามที่มีในสวนสัตว์ลพบุรี มุมบทบาทสมมติ จะมีร้านค้าขายสินค้าต่าง ๆ เวทีการแสดง มุมหนังสือจะมีหนังสือสวนสัตว์ลพบุรี หนังสือที่เกี่ยวกับสัตว์ชนิดต่าง ๆ แผ่นภาพสัตว์ชนิดต่าง ๆ

5.4.2 ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตของครูผู้สอน พบว่า เด็กทุกคนสามารถวางแผนและแก้ไขปัญหาในขณะที่เล่นได้เอง เล่นร่วมกับเพื่อน ๆ ได้ดี เล่นและแสดงออกได้อย่างหลากหลาย สร้างสรรค์รวมทั้งมีความสนใจ และตั้งใจที่จะเล่นตามมุมทุก ๆ มุมดี และที่สำคัญปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันได้ดี

5.4.3 ข้อมูลที่ได้จากผู้ปกครองเด็ก จำนวน 40 คน จากการแจกแบบสอบถาม ตามความคิดเห็น จากการสอบถามและสัมภาษณ์ คิดเป็นร้อยละ 100.00 พบว่า มีความพึงพอใจมาก ที่เห็นเด็กสามารถจำลองมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ที่โรงเรียนเกี่ยวกับสวนสัตว์ลพบุรีมาเล่นที่บ้านได้ รวมทั้งจำสิ่งที่ได้เล่นตามมุมต่าง ๆ ในห้องเรียนได้ โดยนำไปเล่าให้ผู้ปกครองฟังที่บ้านได้อย่าง ชื่นชม

5.5 กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง

5.5.1 ข้อมูลที่ได้จากเด็ก จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 มีความ พึงพอใจมากที่ได้เล่นอย่างอิสระนอกห้องเรียน โดยเฉพาะเครื่องเล่นสนามชนิดต่าง ๆ ในสนาม เด็กเล่นสวนสัตว์ลพบุรี และการละเล่นที่มีกติกาง่าย ๆ ที่เกี่ยวกับสัตว์คือเกมลิงชิงบอล

5.5.2 ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตของครูผู้สอน พบว่า เด็กทุกคนมีความ สนุกสนานขณะร่วมกิจกรรมเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างคล่องแคล่ว ปฏิบัติตามกฎ กติกาต่าง ๆ ได้ดี แสดงออก เป็นผู้มีความอดทน และรอคอยได้ รวมทั้งดูแลตนเองให้ปลอดภัยจากการเล่นได้

5.5.3 ข้อมูลที่ได้จากผู้ปกครองเด็ก จำนวน 40 คน จากการสนทนา สัมภาษณ์ และแจกเอกสารแสดงความคิดเห็นคิดเป็นร้อยละ 97.50 มีความพึงพอใจ ที่เห็นเด็กมีความ สนุกสนาน ขณะเล่นทั้งเล่นคนเดียว และเล่นกับเพื่อน ๆ สามารถทำความสะอาดร่างกายได้เอง หลังเลิกเล่นแล้ว ดูแลตนเองให้ปลอดภัยจากการเล่นได้ รวมทั้งแสดงออกเป็นผู้มีความเอื้อเฟื้อต่อ เพื่อน ๆ ได้เป็นอย่างดี

5.6 กิจกรรมเกมการศึกษา

5.6.1 ข้อมูลที่ได้จากเด็ก จำนวน 40 คน ทุกคนมีความพึงพอใจที่ได้เล่นเกม การศึกษาเกี่ยวกับสัตว์ ซึ่งเป็นเรื่องที่เหมาะสมกับวัยของเด็กและมีเนื้อหาสอดคล้องกับเรื่องที่เรียนรู้ รวมทั้งมีประสบการณ์ตรง

5.6.2 ข้อมูลที่ได้จากการสังเกต และตรวจผลงานการเล่นเกมการศึกษาของครู พบว่า เด็กสามารถใช้ความคิด และหาเหตุผลขณะเล่น ได้ดี ตลอดจนการวางแผน และแก้ไขปัญหา ขณะเล่น ได้เองอย่างคล่องแคล่วเล่นร่วมกับเพื่อน ๆ ได้ดี เล่นเกมได้ถูกต้อง ใช้เวลาในการเล่น น้อยลง จัดเก็บเกมการศึกษาเข้าที่ได้อ่างถูกต้องและเรียบร้อย

5.6.3 ข้อมูลที่ได้จากผู้ปกครอง จำนวน 40 คน จากการสอบถาม สัมภาษณ์ และจากการแจกเอกสารให้แสดงความความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 95.00 ที่มีความพึงพอใจ ที่เห็นเด็ก แสดงออกขณะเล่นกับเพื่อน ๆ ที่บ้านได้อย่างมีความสุข มีความเอื้อเฟื้อรอคอยได้ ชักถามสิ่งที อยากรู้ขณะเล่น รวมทั้งจัดเก็บเกมเข้าที่ได้อย่างเรียบร้อย

ตารางที่ 4.6 แสดงข้อมูลเด็กและพฤติกรรมการเรียนรู้ และเจตคติที่มีต่อห้องถิ่นระหว่างเรียน
หน่วย สวนสัตว์ลพบุรี

รายการที่สังเกต	ระดับการปฏิบัติงาน					
	ปฏิบัติได้ดี		ปฏิบัติได้ เป็นบางครั้ง		ปฏิบัติไม่ได้	
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ						
1. การเคลื่อนไหวพื้นฐานอยู่กับที่ และเคลื่อนที่	40	100.00	-	-	-	-
2. การเคลื่อนไหวตามจังหวะและปฏิบัติตามสัญญาณ คำสั่ง	40	100.00	-	-	-	-
3. การทำท่าทางการบริหารประกอบเพลง คำคล้องจอง	40	100.00	-	-	-	-
4. การเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์	39	97.50	1	2.50	-	-
5. การเล่นหรือการแสดงท่าทางตามคำบรรยาย	40	100.00	-	-	-	-
6. การปฏิบัติตนเป็นผู้นำ ผู้ตาม	39	97.50	1	2.50	-	-
กิจกรรมเสริมประสบการณ์						
1. การมีความสนใจ และตั้งใจฟังเรื่องราวต่างๆ	38	95.00	2	5.00	-	-
2. การร่วมกิจกรรมซักถาม และตอบคำถาม	37	92.50	3	7.50	-	-
3. การร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระท้องถิ่นที่ ได้เรียนรู้อย่างมีเหตุผล	36	90.00	4	10.00	-	-
4. การร่วมกิจกรรมกลุ่มด้วยความสนใจ	38	95.00	2	5.00	-	-
5. สามารถเกิดการเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับท้องถิ่น ด้วยตนเองได้	36	90.00	4	10.00	-	-
กิจกรรมสร้างสรรค์						
1. แสดงออกในการใช้ความริเริ่ม สร้างสรรค์ และ จินตนาการ	38	95.00	2	5.00	-	-
2. แสดงความสนใจ และตั้งใจผลิตผลงาน	40	100.00	-	-	-	-
3. การใช้กล้ามเนื้อเล็กและการประสานสัมพันธ์ ของมือและตา	40	100.00	-	-	-	-
4. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีความอดทน และรอคอยได้	40	100.00	-	-	-	-
5. แสดงออกเป็นผู้มีความเอื้อเฟื้อ และแบ่งปันได้	40	100.00	-	-	-	-

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

รายการที่สังเกต	ระดับการปฏิบัติงาน					
	ปฏิบัติได้ดี		ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง		ปฏิบัติไม่ได้	
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
6. สามารถบรรยายผลงานของตนเองได้	40	100.00	-	-	-	-
7. แสดงความชื่นชมผลงานของตนเองและของเพื่อนได้	38	95.00	2	5.00	-	-
8. ผลิตผลงานร่วมกับเพื่อน ๆ ได้	40	100.00	-	-	-	-
กิจกรรมการเล่นเสรี / ตามมุม						
1. แสดงออกเป็นผู้มีความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์	39	97.50	1	2.50	-	-
2. แสดงออกเป็นผู้มีความเอื้อเฟื้อ และแบ่งปัน	40	100.00	-	-	-	-
3. สามารถคิดวางแผนและแก้ปัญหาได้เอง	38	95.00	2	5.00	-	-
4. สามารถเล่นร่วมกับเพื่อน ๆ ได้	40	100.00	-	-	-	-
5. ปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันได้	40	100.00	-	-	-	-
6. ร่วมจัดเก็บของเล่น/อุปกรณ์เข้าที่ได้	40	100.00	-	-	-	-
กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง						
1. เคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายได้อย่างคล่องแคล่ว	40	100.00	-	-	-	-
2. ปฏิบัติตามข้อตกลงหรือกติกาได้	40	100.00	-	-	-	-
3. การเล่นกับอุปกรณ์ต่าง ๆ ได้ถูกวิธีและคล่องแคล่ว	39	97.50	1	2.50	-	-
4. ปฏิบัติตนในการอดทนและรอคอยได้	40	100.00	-	-	-	-
5. แสดงออกเป็นผู้มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อต่อเพื่อน	40	100.00	-	-	-	-
6. การรู้จักวิธีการเล่นอย่างปลอดภัย	40	100.00	-	-	-	-
กิจกรรมเกมการศึกษา						
1. สามารถเล่นร่วมกับผู้อื่นได้	40	100.00	-	-	-	-
2. ใช้ความคิดและหาเหตุผลขณะเล่นได้ตามวัย	39	97.50	1	2.50	-	-
3. สามารถสังเกต และเปรียบเทียบได้	39	97.50	1	2.50	-	-
4. เล่นเกมได้ถูกต้อง	40	100.00	-	-	-	-
5. จัดเก็บเกมเข้าที่ได้เมื่อเล่นเสร็จแล้ว	40	100.00	-	-	-	-

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

รายการที่สังเกต	ระดับการปฏิบัติงาน					
	ปฏิบัติได้ดี		ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง		ปฏิบัติไม่ได้	
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
การมีเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่น						
1. ในขณะที่เรียนเกี่ยวกับสาระท้องถิ่นเด็กมีพฤติกรรมดังนี้						
1.1 ร่วมสนทนาและแสดงความต้องการด้วยความสนใจ	40	100.00	-	-	-	-
1.2 ร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน	40	100.00	-	-	-	-
1.3 เด็กนำภาพ หรืออุปกรณ์ สื่อ ที่เกี่ยวกับท้องถิ่น มาดูหรือเล่นด้วยความสนใจ	40	100.00	-	-	-	-
1.4 การไปทัศนศึกษาออกสถานที่ เกี่ยวกับท้องถิ่น เด็กแสดงออกถึงความสนใจ โดยซักถามครู หรือผู้รู้ในเรื่องนั้น	39	97.50	1	2.50	-	-
2. หลังจากเรียนเกี่ยวกับสาระท้องถิ่นแล้ว เด็กมีพฤติกรรม ดังนี้						
2.1 สนใจและรู้จักสิ่งต่าง ๆ ที่มีในท้องถิ่น	39	97.50	1	2.50	-	-
2.2 เด็กแสดงออกทางงานศิลปะเกี่ยวกับเรื่องราวของท้องถิ่น	39	97.50	1	2.50	-	-
2.3 หลังจากเรียนจบแล้ว เด็กยังสนทนา ซักถามเกี่ยวกับเรื่องท้องถิ่นที่ได้เรียนไป	38	95.00	2	5.00	-	-
2.4 ปฏิบัติตามประเพณี วัฒนธรรมของท้องถิ่นได้	40	100.00	-	-	-	-
2.5 เด็กสามารถนำความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	40	100.00	-	-	-	-

จากตารางที่ 4.6 จะเห็นได้ว่าเด็กแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้และเจตคติที่มีต่อท้องถิ่น ระหว่างเรียน หน่วยสวนสัตว์ลพบุรี ทั้งกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมการเล่นเสรี/ตามมุม กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง กิจกรรมเกมการศึกษา และการมีเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่น ทุกรายการที่สังเกตของทุกกิจกรรม พบว่าระดับการปฏิบัติงาน ที่นักเรียนปฏิบัติได้ดีมากกว่าร้อยละ 90.00 ขึ้นไป

6. แผนการจัดประสบการณ์ หน่วยไข่เค็มดินสอพอง

6.1 กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ

6.1.1 ข้อมูลที่ได้จากเด็ก จำนวน 40 คน จากการสอบถามและสัมภาษณ์เด็ก ทุกคนมีความพึงพอใจที่ได้เคลื่อนไหวร่างกายที่เกี่ยวข้องกับสัตว์เลี้ยง เช่น ไก่ เป็ด ซึ่งเกี่ยวข้องกับ และใกล้ตัวนักเรียนในชีวิตประจำวัน และนักเรียนมีความสุขสนุกสนานมากขณะเคลื่อนไหวร่างกาย เป็นผู้นำเกี่ยวกับทำท่าทางนวดส่วนผสมและพอกไข่เค็มดินสอพอง แสดงได้อย่างสร้างสรรค์ และหลากหลาย

6.1.2 ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตของครูผู้สอน พบว่า เด็กมีความสนใจ และตั้งใจในการเคลื่อนไหวร่างกายดี ใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ได้อย่างคล่องแคล่ว แสดงออกด้วยความสนุกสนาน ตลอดจนแสดงออกในลักษณะผู้นำและผู้ตามที่ดี

6.1.3 ข้อมูลที่ได้จากผู้ปกครองเด็ก จำนวน 40 คน ด้วยการแจกเอกสาร สอบถามความคิดเห็น การสอบถามและสัมภาษณ์ คิดเป็นร้อยละ 100.00 มีความพึงพอใจที่เห็น เด็กมีความคล่องแคล่ว การแสดงออกทางอารมณ์ – จิตใจ อย่างมีความสุข มีความกระตือรือร้นที่จะมาโรงเรียนทุกวัน รวมทั้งกล้าแสดงออกมากขึ้น

6.2 กิจกรรมเสริมประสบการณ์

6.2.1 ข้อมูลที่ได้จากเด็ก ทุกคนมีความพึงพอใจที่ได้ศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ร่วมกิจกรรมด้วยความสนใจและตั้งใจมาก เช่น ขณะที่ภูมิปัญญาท้องถิ่นสาธิต การทำไข่เค็มดินสอพอง รวมทั้งเด็กทุกคนได้ลงมือปฏิบัติจริง นอกจากนี้ทุกคนแสดงออกได้อย่างสร้างสรรค์ เช่น ขณะเล่นบทบาทสมมติ เกี่ยวกับการเลือกซื้อไข่ และไข่เค็มดินสอพอง

6.2.2 ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตของครูผู้สอน เด็กทุกคนมีความตั้งใจร่วม กิจกรรมได้ดีทุกกิจกรรม สนใจในการร่วมสนทนา แสดงความคิดเห็นและซักถาม เช่น ขณะ ภูมิปัญญาท้องถิ่นอธิบาย และสาธิตการทำไข่เค็มดินสอพอง ปฏิบัติกิจกรรมได้คล่องแคล่ว เช่น การร่วมทำไข่เค็มดินสอพอง นอกจากนี้แสดงบทบาทสมมติได้อย่างสร้างสรรค์

6.2.3 ข้อมูลที่ได้จากผู้ปกครองเด็ก จำนวน 40 คน ด้วยการสอบถาม สัมภาษณ์ และแจกเอกสารสอบถามความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 95.00 มีความพึงพอใจที่ครูจัด

กิจกรรมให้เด็กได้ศึกษาเกี่ยวกับภูมิปัญญาของท้องถิ่น ทำให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี เช่น เด็กไปจ่ายตลาดกับผู้ปกครองจะอธิบายให้ผู้ปกครองฟังอย่างคล่องแคล่ว เกี่ยวกับการเลือกซื้อไข่ และไข่เค็มดินสอพอง

6.3 กิจกรรมสร้างสรรค์

6.3.1 ข้อมูลที่ได้จากเด็ก ทุกคนฟังพอใจและตั้งใจผลิตผลงานศิลปะตามจินตนาการ และความสนใจของตนเอง ซึ่งเป็นเรื่องราวของภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การผลิตงานศิลปะเป็นภาชนะหรือส่วนผสมในการทำไข่เค็มดินสอพอง

6.3.2 ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตและตรวจผลงานของครูผู้สอน พบว่า เด็กทุกคนสนใจกระตือรือร้นที่จะผลิตผลงานศิลปะ โดยสร้างผลงานได้อย่างสร้างสรรค์และหลากหลาย โดยเฉพาะการประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ จากเปลือกไข่ นอกจากนี้ สามารถใช้ก้านเนื้อเล็กได้อย่างคล่องแคล่ว ทำงานร่วมกับเพื่อน ๆ ได้ดี

6.3.3 ข้อมูลที่ได้จากผู้ปกครองเด็ก จำนวน 40 คน ด้วยการสอบถามสัมภาษณ์ และแจกแบบสอบถามความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 100.00 ฟังพอใจที่เห็นเด็กมีความสนใจกระตือรือร้นที่นำผลงานของตนเองมาให้ผู้ปกครองดู และเล่าผลงานให้ฟัง ด้วยความภาคภูมิใจ นอกจากนี้ ขณะที่อยู่ที่บ้านเด็กยังสนใจที่ผลิตผลงานศิลปะเพิ่มเติมโดยนำวัสดุ เช่น ขนไก่ เปลือกไข่ มาใช้ในการผลิต

6.4 กิจกรรมการเล่นเสรี/ตามมุม

6.4.1 ข้อมูลที่ได้จากเด็ก จากการสอบถาม และสัมภาษณ์ ทุกคนฟังพอใจที่ได้เลือกเล่นตามมุมต่าง ๆ อย่างอิสระ และมีความสนใจที่จะเล่นตามมุมต่าง ๆ ซึ่งมีเรื่องราวเกี่ยวกับไข่ของสัตว์ที่นิยมนำมารับประทาน และไข่เค็มดินสอพอง เช่น มุมหนังสือ มีภาพของสัตว์ที่ออกไข่และคนนิยมนำมารับประทาน เมฆอาหารที่ทำจากไข่และไข่เค็มดินสอพอง มุมบ้าน มีอุปกรณ์ในการทำอาหาร มุมร้านค้ามีธนบัตร และเหรียญจำลอง ไข่ และไข่เค็มดินสอพอง มุมธรรมชาติ มีไข่ไก่ ไข่เป็ด จำลอง สัตว์ชนิดต่าง ๆ จำลอง ที่คนนิยมนำไข่มารับประทาน

6.4.2 ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตของครูผู้สอน พบว่า เด็กทุกคนสามารถเล่นร่วมกับเพื่อน ๆ ได้ดี ปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันได้ เล่นและแสดงออกได้อย่างสร้างสรรค์และหลากหลาย แสดงออกเป็นผู้มีความอดทน รอคอย และเอื้อเฟื้อได้ดี รวมทั้งการวางแผนและแก้ไขปัญหาขณะเล่นได้

6.4.3 ข้อมูลที่ได้จากผู้ปกครองเด็ก จำนวน 40 คน จากการแจกแบบสอบถามความคิดเห็น สอบถาม และสัมภาษณ์ คิดเป็นร้อยละ 100.00 พบว่า เด็กมีความสนใจ และจำสิ่งที่ได้เล่นตามมุมต่าง ๆ ในห้องเรียนได้ โดยนำไปเล่าให้ผู้ปกครองฟังที่บ้านได้อย่างแม่นยำและชื่นชม

เด็กสามารถจำลองมุมต่าง ๆ ที่โรงเรียนมาเล่นที่บ้านได้ ด้วยความตั้งใจและสนใจ ตลอดจนจัดเก็บอุปกรณ์ และทำความสะอาดสถานที่เล่นได้เองอย่างเรียบร้อย

6.5 กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง

6.5.1 ข้อมูลที่ได้จากเด็ก ทุกคนพึงพอใจที่ได้เล่นนอกห้องเรียน และได้เล่นเกมการละเล่นที่มีกติกาง่าย ๆ อย่างสนุกสนาน เช่น เกมกินไข่แสนอร่อย

6.5.2 ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตของครูผู้สอน พบว่า เด็กทุกคนสามารถใช้กลัมนี้อื่นส่วนต่าง ๆ ได้อย่างคล่องแคล่ว ปฏิบัติตามข้อตกลงและกติกาง่าย ๆ ได้ดี ตลอดจนดูแลตนเองและเพื่อน ๆ ได้อย่างปลอดภัยขณะเล่น

6.5.3 ข้อมูลที่ได้จากผู้ปกครองเด็ก จำนวน 40 คน ด้วยการสอบถาม สัมภาษณ์ และแจกเอกสารแสดงความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 95.00 มีความพึงพอใจที่เห็นเด็กเล่นกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สนุกสนาน ดูแลตนเองได้ปลอดภัยจากการเล่นได้ และทำความสะอาดร่างกายทุกครั้งหลังจากเล่นเสร็จแล้ว

6.6 กิจกรรมเกมการศึกษา

6.6.1 ข้อมูลที่ได้จากเด็ก ทุกคนพึงพอใจที่ได้เล่นเกมการศึกษาเกี่ยวกับอาหารที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนเอง และสอดคล้องกับการดำรงชีวิตประจำวัน

6.6.2 ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตของครูผู้สอน พบว่า เด็กสามารถสังเกต เปรียบเทียบ วางแผน และแก้ปัญหาได้ขณะเล่นเกมการศึกษา สามารถเล่นร่วมกับเพื่อน ๆ ได้ดี เล่นเกมแต่ละเกมได้ถูกต้องและใช้เวลาน้อยลง จัดเก็บเกมเข้าที่ได้้อย่างเรียบร้อย

6.6.3 ข้อมูลที่ได้จากผู้ปกครองเด็ก จำนวน 40 คน ด้วยการแจกแบบสอบถาม ความคิดเห็น การสอบถาม และสัมภาษณ์ คิดเป็นร้อยละ 95.00 มีความพึงพอใจเห็นเด็กมีความสังเกต เปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ ในขณะที่เล่นหรือดำรงชีวิตประจำวันได้ดี เล่นแล้วจัดเก็บเข้าที่ได้้อย่างเรียบร้อย และแสดงออกขณะเล่นกับเพื่อน ๆ ได้อย่างมีความสุข

ตารางที่ 4.7 แสดงข้อมูลเด็กและพฤติกรรมการเรียนรู้ และเจตคติที่มีต่อท้องถิ่นระหว่างเรียน
หน่วย ไข่เต็มดินสอพอง

รายการที่สังเกต	ระดับการปฏิบัติงาน					
	ปฏิบัติได้ดี		ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง		ปฏิบัติไม่ได้	
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ						
1. การเคลื่อนไหวพื้นฐานอยู่กับที่ และเคลื่อนที่	40	100.00	-	-	-	-
2. การเคลื่อนไหวตามจังหวะและการปฏิบัติตามสัญญาณคำสั่ง	40	100.00	-	-	-	-
3. การทำท่าทางการบริหารประกอบเพลง คำคล้องจอง	40	100.00	-	-	-	-
4. การเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์	39	97.50	1	2.50	-	-
5. การเล่นหรือการแสดงท่าทางตามคำบรรยาย	40	100.00	-	-	-	-
6. การปฏิบัติตนเป็นผู้นำ ผู้ตาม	40	100.00	-	-	-	-
กิจกรรมเสริมประสบการณ์						
1. การมีความสนใจ และตั้งใจฟังเรื่องราวต่าง ๆ	38	95.00	2	5.00	-	-
2. การร่วมกิจกรรมซักถาม และตอบคำถาม	38	95.00	2	5.00	-	-
3. การร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระท้องถิ่นที่ได้เรียนรู้อย่างมีเหตุผล	37	92.50	3	7.50	-	-
4. การร่วมกิจกรรมกลุ่มด้วยความสนใจ	39	97.50	1	2.50	-	-
5. สามารถเกิดการเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับท้องถิ่นด้วยตนเองได้	37	92.50	3	7.50	-	-
กิจกรรมสร้างสรรค์						
1. แสดงออกในการใช้ความริเริ่ม สร้างสรรค์ และจินตนาการ	38	95.00	2	5.00	-	-
2. แสดงความสนใจ และตั้งใจผลิตผลงาน	40	100.00	-	-	-	-
3. การใช้กล้ามเนื้อเล็กและการประสานสัมพันธ์ของมือและตา	40	100.00	-	-	-	-
4. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีความอดทน และรอคอยได้	40	100.00	-	-	-	-
5. แสดงออกเป็นผู้มีความเอื้อเฟื้อ และแบ่งปันได้	40	100.00	-	-	-	-

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

รายการที่สังเกต	ระดับการปฏิบัติงาน					
	ปฏิบัติได้ดี		ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง		ปฏิบัติไม่ได้	
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
6. สามารถบรรยายผลงานของตนเองได้	40	100.00	-	-	-	-
7. แสดงความชื่นชมผลงานของตนเองและ ของเพื่อนได้	39	97.50	1	2.50	-	-
8. ผลิตผลงานร่วมกับเพื่อน ๆ ได้	40	100.00	-	-	-	-
กิจกรรมการเล่นเสรี / ตามมุม						
1. แสดงออกเป็นผู้มีความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์	39	97.50	1	2.50	-	-
2. แสดงออกเป็นผู้มีความเอื้อเฟื้อ และแบ่งปัน	40	100.00	-	-	-	-
3. สามารถคิดวางแผนและแก้ปัญหาได้เอง	39	97.50	1	2.50	-	-
4. สามารถเล่นร่วมกับเพื่อน ๆ ได้	40	100.00	-	-	-	-
5. ปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันได้	40	100.00	-	-	-	-
6. ร่วมจัดเก็บของเล่น/อุปกรณ์เข้าที่ได้	40	100.00	-	-	-	-
กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง						
1. เคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายได้อย่าง คล่องแคล่ว	40	100.00	-	-	-	-
2. ปฏิบัติตามข้อตกลงหรือกติกาได้	40	100.00	-	-	-	-
3. การเล่นกับอุปกรณ์ต่าง ๆ ได้ถูกวิธีและคล่องแคล่ว	40	100.00	-	-	-	-
4. ปฏิบัติตนในการอดทนและรอคอยได้	40	100.00	-	-	-	-
5. แสดงออกเป็นผู้มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อต่อเพื่อน	40	100.00	-	-	-	-
6. การรู้จักวิธีการเล่นอย่างปลอดภัย	40	100.00	-	-	-	-
กิจกรรมเกมการศึกษา						
1. สามารถเล่นร่วมกับผู้อื่นได้	40	100.00	-	-	-	-
2. ใช้ความคิดและหาเหตุผลขณะเล่นได้ตามวัย	39	97.50	1	2.50	-	-
3. สามารถสังเกต และเปรียบเทียบได้	40	100.00	-	-	-	-
4. เล่นเกมได้ถูกต้อง	40	100.00	-	-	-	-
5. จัดเก็บเกมเข้าที่ได้เมื่อเล่นเสร็จแล้ว	40	100.00	-	-	-	-

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

รายการที่สังเกต	ระดับการปฏิบัติงาน					
	ปฏิบัติได้ดี		ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง		ปฏิบัติไม่ได้	
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
การมีเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่น						
1. ในขณะที่เรียนเกี่ยวกับสาระท้องถิ่นเด็กมีพฤติกรรมดังนี้						
1.1 ร่วมสนทนาและแสดงความต้องการด้วยความสนใจ	40	100.00	-	-	-	-
1.2 ร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน	40	100.00	-	-	-	-
1.3 เด็กนำภาพ หรืออุปกรณ์ สื่อ ที่เกี่ยวกับท้องถิ่น มาดูหรือเล่นด้วยความสนใจ	40	100.00	-	-	-	-
1.4 การไปทัศนศึกษานอกสถานที่ เกี่ยวกับท้องถิ่น เด็กแสดงออกถึงความสนใจ โดยซักถามครู หรือผู้รู้ในเรื่องนั้น	-	-	-	-	-	-
2. หลังจากเรียนเกี่ยวกับสาระท้องถิ่นแล้ว เด็กมีพฤติกรรม ดังนี้						
2.1 สนใจและรู้จักสิ่งต่าง ๆ ที่มีในท้องถิ่น	40	100.00	-	-	-	-
2.2 เด็กแสดงออกทางงานศิลปะเกี่ยวกับเรื่องราวของท้องถิ่น	40	100.00	-	-	-	-
2.3 หลังจากเรียนจบแล้ว เด็กยังสนทนา ซักถามเกี่ยวกับเรื่องท้องถิ่นที่ได้เรียนไป	39	97.50	1	2.50	-	-
2.4 ปฏิบัติตามประเพณี วัฒนธรรมของท้องถิ่นได้	40	100.00	-	-	-	-
2.5 เด็กสามารถนำความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	40	100.00	-	-	-	-

จากตารางที่ 4.7 จะเห็นได้ว่าเด็กแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้และเจตคติที่มีต่อท้องถิ่น ระหว่างเรียน หน่วยไข่เค็มดินสอพอง ทั้งกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมการเล่นเสรี/ตามมุม กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง กิจกรรมเกมการศึกษา และการมีเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่น ทุกรายการที่สังเกตของทุกกิจกรรม พบว่าระดับการปฏิบัติงาน ที่เด็กปฏิบัติได้ดีมากกว่าร้อยละ 92.50 ขึ้นไป

สรุปผลการทดลองใช้แผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี

ผลจากการบันทึกการใช้แผนจัดประสบการณ์หลังจากการจัดประสบการณ์ทุกแผนการจัดประสบการณ์พบว่า กิจกรรมที่จัดให้แก่เด็กทุกกิจกรรม มีความสอดคล้องกับวัยและพัฒนาการของเด็กทั้งเนื้อหา กิจกรรม การวัดและประเมินพัฒนาการ ส่งผลให้เด็กมีความรู้และมีเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่นของตนเองมากยิ่งขึ้น เด็กสนใจในการเรียนรู้เรื่องราวต่าง ๆ ในท้องถิ่นของตนเอง ทั้งนี้จากการสอบถาม สัมภาษณ์เด็ก พบว่าเด็กมีความสนุกสนาน และมีความสุขขณะปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ทุกแผนการจัดประสบการณ์ รวมทั้งการทำศนศึกษาณสถานศึกษาที่หน่วยสวนสัตว์ลพบุรี หน่วยทุ่งทานตะวัน สนใจซักถามภูมิปัญญาท้องถิ่น หน่วยการทำไข่เค็มดินสอพอง

ผลจากการใช้แผนการจัดประสบการณ์จากการสังเกตของครูผู้สอนพบว่า ทุกแผนการจัดประสบการณ์ มีรายละเอียดของเนื้อหาชัดเจน ทั้งสาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ รวมทั้งการวัดและประเมินพัฒนาการ กิจกรรมทุกกิจกรรมเด็กสามารถปฏิบัติได้จริง และง่ายทำให้เด็กเรียนได้อย่างหลากหลาย เช่น การปฏิบัติจริง สาธิต สนทนา อภิปราย การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การซักถาม ซึ่งเป็นเรื่องราวที่นำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันของเด็กได้จริง มีทั้งกิจกรรมเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม และที่สำคัญสามารถยืดหยุ่นเวลาในการจัดกิจกรรมได้

นอกจากนี้แล้วพบว่า ผู้ปกครองและชุมชนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี เช่น การตอบแบบสอบถามความคิดเห็นการให้ข้อมูลจากการสนทนา สัมภาษณ์ ของแต่ละแผนการจัดประสบการณ์ การร่วมทำศนศึกษากับครูและเด็ก หน่วยสวนสัตว์ลพบุรี นอกจากนี้ ยังได้รับความร่วมมือจากภูมิปัญญาท้องถิ่น การเป็นวิทยากร หน่วยไข่เค็มดินสอพอง ได้รับความร่วมมือจากสวนสัตว์ลพบุรี จัดเจ้าหน้าที่เป็นวิทยากรให้ความรู้แก่เด็ก ขณะทำศนศึกษาสวนสัตว์ลพบุรี

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี เป็น การวิจัยและพัฒนา เพื่อศึกษาการนำความรู้ในท้องถิ่นมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ปลูกฝังให้ เด็กมีความรักและความภาคภูมิใจ รวมทั้งเกิดเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่นของตนเอง

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อพัฒนาหลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี

1.1.2 เพื่อประเมินคุณภาพของหลักสูตรระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่น จังหวัดลพบุรี

1.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.2.1 ประชากร

ประชากร คือ เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนเมืองใหม่ (ชลอราษฎร์รังสฤษดิ์) 2 ห้องเรียน ๆ ละ 40 คน จำนวน 80 คน

1.2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง คือ เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2/2 โรงเรียนเมืองใหม่ (ชลอราษฎร์รังสฤษดิ์) 1 ห้องเรียน จำนวน 40 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

1.3 ผลการวิจัย

1.3.1 ผลการพัฒนาหลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี ได้นำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นหลักสูตรแกนกลางมาเป็นหลักและนำเนื้อหาที่ได้จากการวิเคราะห์ แบบสำรวจความต้องการ มาปรับให้เข้ากลุ่มกับหลักสูตรแกนกลาง ซึ่งมีองค์ประกอบของหลักสูตร ดังนี้ หลักการ จุดมุ่งหมาย คุณลักษณะตามวัย โครงสร้าง อายุของผู้เรียน ระยะเวลาในการจัดประสบการณ์ สาระการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์ และการประเมินพัฒนาการ ซึ่งหลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรีประกอบด้วยเนื้อหา 3 ด้าน คือ

1) สถานที่สำคัญและแหล่งท่องเที่ยว ผลสรุปการสอบถามความต้องการมากที่สุด ซึ่งมีผลเฉลี่ยเท่ากัน 3 เรื่อง คือ ศาลพระกาฬ สวนสัตว์ลพบุรี และทุ่งทานตะวัน

2) งานเทศกาล การละเล่น ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม
ผลสรุป การสอบถามความต้องการมากที่สุด คือ งานเทศกาลเลี้ยง ไต่จิ้งจิง ลอยกระทงย้อนยุค

3) การประกอบอาชีพ และภูมิปัญญาท้องถิ่น ผลสรุปการสอบถามความต้องการมากที่สุดคือ ไข่เค็มดินสอพอง

ซึ่งพบว่าหลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี ที่พัฒนาขึ้น สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น วัตถุประสงค์ เนื้อหาและกิจกรรม เหมาะสมกับวัยและ พัฒนาการของเด็ก ทำให้เด็กมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับท้องถิ่นจังหวัดลพบุรีในด้านต่าง ๆ และ ส่งเสริมให้เด็กมีเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่น

1.3.2 จัดทำแผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่น จังหวัดลพบุรี มีรายละเอียดคือ สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินพัฒนาการ ซึ่งในแต่ละแผนการจัดประสบการณ์ แบบบูรณาการ 1 วัน จะประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 6 กิจกรรมคือ กิจกรรม การเคลื่อนไหว และจังหวะ กิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมการเล่นเสรี กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง และกิจกรรมเกมการศึกษา ในแต่ละวันของแผนการจัดประสบการณ์จะครอบคลุม พัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ของเด็กคือ พัฒนาการด้านร่างกาย พัฒนาการด้านอารมณ์ – จิตใจ พัฒนาการด้านสังคม และพัฒนาการด้านสติปัญญา

ผลจากการจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก (อายุ 5 ปี) ของทั้ง 6 แผน และในแต่ละวัน ทุกกิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม พบว่า หลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี สามารถส่งเสริมพัฒนาการของเด็กได้ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ – จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา รวมทั้งมีเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่น ซึ่งมีผลการจัดกิจกรรมดังนี้

1. การจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ พบว่า การนำเนื้อเพลงหรือเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่มีในท้องถิ่นและเหมาะสมกับวัยของเด็กมาใช้จัดกิจกรรมให้กับเด็ก ทำให้เด็กเกิดความสนใจกระตือรือร้นในการเรียนรู้ กล้าแสดงออก และมีความเชื่อมั่นในตนเอง ร่วมกิจกรรมอย่าง สนุกสนานและมีความสุข รวมทั้งสามารถพัฒนาการคิดจินตนาการและเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับ ท้องถิ่นของตนได้เป็นอย่างดี

2. การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ได้จัดกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์ อย่างหลากหลาย ทั้งการทัศนศึกษา การปฏิบัติจริง การสาธิต การทดลอง การชมวีดิทัศน์ การศึกษาจากเอกสาร การได้รับความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยเชิญมาเป็นวิทยากรและจากการ ทัศนศึกษา แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นการร่วมสนทนา การร่วมแสดงความคิดเห็น การสัมภาษณ์ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และวิธีการอื่น ๆ เป็นการให้โอกาสเด็กได้ใช้แหล่งค้นคว้าข้อมูล

อย่างหลากหลาย ทำให้เด็กสามารถเล่าเรื่องราว รวมทั้งแสดงความคิดเห็นจากประสบการณ์ที่ได้รับจากการร่วมกิจกรรม และสามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้

3. การจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ พบว่าจากการจัดกิจกรรมให้เด็กมีโอกาสได้เลือกปฏิบัติตามความสนใจ โดยใช้วัสดุต่าง ๆ ที่มีในท้องถิ่น และส่งเสริมให้เด็กได้ใช้ความคิดริเริ่มและจินตนาการของตนเองในการสร้างผลงาน เช่น การพิมพ์ภาพจากดอกทานตะวัน การประดิษฐ์กระทงจากวัสดุธรรมชาติในท้องถิ่น การสร้างผลงานของลิงซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของจังหวัดลพบุรี ในลักษณะต่าง ๆ จากวัสดุที่หลากหลาย เป็นต้น นอกจากนี้ยังให้เด็กได้ร่วมจัดเตรียมวัสดุ ลงมือปฏิบัติและจัดเก็บทำให้เด็กมีประสบการณ์ตรง รู้จักการวางแผน แก้ปัญหา และได้ใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 เมื่อสร้างผลงานแต่ละชิ้นเสร็จแล้วให้มีการประเมินผลงานของตนเอง เด็กจะเกิดความรู้สึกภูมิใจและชื่นชมผลงานของตนเอง ซึ่งเป็นการสร้างเจตคติที่ดีต่องานศิลปะของตนและท้องถิ่น

4. การจัดกิจกรรมการเล่นเสรี/ตามมุม โดยใช้สื่อ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่มีในท้องถิ่น ทั้งของจริง ของจำลอง รูปภาพ หนังสือ เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวของท้องถิ่นมาจัดในมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ให้เด็กได้ศึกษา เรียนรู้ พบว่าเด็กมีความสนใจเล่นตามมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ด้วยตนเองอย่างอิสระ ชักถาม สังเกต สร้างผลงานขณะเล่นได้อย่างสร้างสรรค์ และหลากหลาย รวมทั้งเด็กสนใจสามารถประยุกต์ไปเล่นที่บ้านได้โดยใช้วัสดุท้องถิ่น

5. การจัดกิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง ได้จัดให้เด็กได้เล่นเกมการละเล่นที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดลพบุรี และใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการเล่นเป็นสิ่งที่อยู่ในท้องถิ่นมาจัดเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง พบว่า เด็กมีความพึงพอใจในการเล่นและเล่นอย่างมีความสุข สนุกสนาน สามารถคิดแก้ปัญหาขณะเล่น ได้เอง ปฏิบัติตามข้อตกลงและกติกาต่าง ๆ ได้ ใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของร่างกายได้คล่องแคล่ว รวมทั้งรู้จักระวังดูแลให้ตนเองและผู้อื่นปลอดภัยจากการเล่นได้

6. การจัดกิจกรรมเกมการศึกษา ได้จัดเกมในลักษณะต่าง ๆ ที่มีเนื้อหาสอดคล้องเรื่องราวของท้องถิ่นและบูรณาการกับอีก 5 กิจกรรมให้เด็กได้ปฏิบัติ พบว่า เด็กสามารถสังเกต เปรียบเทียบ คิดหาเหตุผลได้ดีขึ้น สามารถเล่นร่วมกับเพื่อน ๆ ได้ดี เล่นเกมได้ถูกต้อง ใช้เวลาน้อยลง รวมทั้งจัดเก็บเกมเข้าที่ได้อ่างเรียบร้อย

การจัดกิจกรรมที่ใช้หลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี พบว่าเด็กมีเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่น ทั้งขณะที่เรียนเกี่ยวกับสาระท้องถิ่นเด็กมีพฤติกรรม โดยร่วมสนทนา แสดงความคิดเห็นด้วยความสนใจ ร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน ชักถามสิ่งที่ตนเองสนใจ ขณะทัศนศึกษานอกสถานที่เกี่ยวกับท้องถิ่น และหลังจากร่วมกิจกรรมแล้วเด็กยังแสดงพฤติกรรม เช่น ผลิตผลงานด้านศิลปะเกี่ยวกับเรื่องราวของท้องถิ่น ชักถาม สนทนา เกี่ยวกับท้องถิ่นที่ได้เรียนไปแล้ว สามารถปฏิบัติตามประเพณี วัฒนธรรมของท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี รวมทั้งสามารถนำความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

2. อภิปรายผล

ผลการพัฒนาหลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี ได้ให้บุคลากร ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียนที่จัดการศึกษา ระดับปฐมวัยศึกษา ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย (อายุ 5 ปี) ครูผู้สอนระดับปฐมวัยศึกษา ศึกษานิเทศก์ ที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศึกษา ผู้มีความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยา และพัฒนาการเด็ก และภูมิปัญญา หรือผู้เชี่ยวชาญด้านสาระท้องถิ่น ทำให้ได้หลักสูตรปฐมวัยศึกษาที่สอดคล้องกับ ความต้องการของท้องถิ่นซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของโบแชมพ์ (Beauchamp, 1968 : 145) และ เดวิด จี อาร์มสตรอง (David G Armstrong, 1989 : 40) ที่ระบุว่า ในการพัฒนาหลักสูตรที่ดี ควร ประกอบด้วยบุคลากรหลายฝ่ายร่วมกัน คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาต่าง ๆ ครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์ ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนของชุมชนท้องถิ่น อีกทั้ง สอดคล้องกับแนวคิดของซารา อี (Sarah E, 2000 : Abstract) ที่ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตร ท้องถิ่น โดยสถานศึกษาเป็นฐานพบว่า โรงเรียนและชุมชนร่วมมือกันจัดทำหลักสูตร โดยการสร้าง จิตสำนึกให้กับนักเรียนมีการเรียนรู้ตามสภาพแวดล้อมในท้องถิ่น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เปิดโอกาสให้โรงเรียนกับชุมชนได้มีปฏิสัมพันธ์กัน ได้ระดมความคิด ทำให้ผู้เรียนและผู้สอนเกิด ความพึงพอใจทำให้หลักสูตรมีมาตรฐาน สามารถนำไปใช้ได้ตามสถานการณ์ที่สอดคล้องกับ ท้องถิ่น จากผลการตอบแบบสอบถามของผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตรปฐมวัยศึกษาโดยใช้ สาระท้องถิ่น ครูผู้สอนระดับปฐมวัยศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของผู้เกี่ยวข้อง ที่มีความใกล้ชิดเคาระะดับ ปฐมวัยศึกษามากที่สุด ย่อมมีความเข้าใจต่อวัยและพัฒนาการรวมทั้งความต้องการของผู้เรียน โดย สามารถแสดงความคิดเห็นต่อเนื้อหาได้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ นันทนา วงษ์อินทร์ (2544 : 66) ที่กล่าวถึง ความสำคัญของครูไว้ว่า ครูเป็นบุคลากรทางการศึกษา ที่ใกล้ชิดกับผู้เรียนมากที่สุด เป็นบุคคลสำคัญที่จะทำให้เกิดกระบวนการเรียนการสอน ทำให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ อีกทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของคุนจิ (Khunji, 1990) และแบ็ตติสัน (Battison, 1991) ที่พบว่า การพัฒนาหลักสูตรจะประสบผลสำเร็จต้อง ได้รับความร่วมมือจากครู เพราะครูผู้สอนจัดว่าเป็นตัวแทนในการพัฒนาหลักสูตรที่สำคัญและ สอดคล้องกับสังค์ อุทรานันท์ (2532 : 201) ที่กล่าวว่า ในการพัฒนาหลักสูตร ได้มีการยอมรับ ความสำคัญของผู้ใช้หลักสูตรเป็นอย่างมาก และได้มีการยอมรับว่าสมควรจะให้ผู้ใช้หลักสูตรมี ส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรด้วย ในทางปฏิบัติ ถ้าหากหลักสูตรได้พัฒนาขึ้นมา เพื่อใช้ใน ระดับชุมชนที่ไม่กว้างขวางนัก ก็ย่อมจะสามารถเปิดโอกาสให้ผู้ใช้หลักสูตรได้มีส่วนร่วมในการ พัฒนาหลักสูตรได้

ผลการนำหลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรีไปทดลองใช้กับเด็ก ชั้นอนุบาลปีที่ 2/2 โรงเรียนเมืองใหม่ (ชลอรายณ์รังสฤษฎ์) อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 40 คน โดยใช้แผนการจัดประสบการณ์ จำนวน 6 แผน ทำการทดลองใช้ 6 สัปดาห์ๆ ละ 5 วัน รวม 30 วัน โดยยึดหลักให้เด็กเรียนรู้ผ่านกิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมการเล่นเสรี กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง และกิจกรรมเกมการศึกษา ซึ่งสามารถส่งเสริมพัฒนาการเด็กได้ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ – จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ซึ่งเด็กให้ความสนใจ สอบถาม ร่วมกิจกรรม ขณะปฏิบัติกิจกรรมของทุก ๆ แผนได้ดี และมีพฤติกรรมการเรียนรู้อย่างมีความสุข สนุกสนาน มีความพึงพอใจในกิจกรรมทั้ง 6 กิจกรรม สามารถตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องราวของท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี รวมทั้งแสดงความภาคภูมิใจและรักในท้องถิ่นของตนเอง ทั้งนี้เพราะเด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง โดยได้พบเห็น ได้สัมผัส รวมทั้งมีส่วนร่วมในกิจกรรมของท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับธีรพร เอนกศิลป์ (2545) ที่พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นระดับปฐมวัยจังหวัดสระแก้ว และวิมลลักษณ์ ตีระมาศวิช (2545) ที่พัฒนาหลักสูตรระดับปฐมวัย จังหวัดอุบลราชธานี โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม สามารถส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยได้ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ – จิตใจ ด้านสังคมและด้านสติปัญญา รวมทั้งส่งเสริมให้เด็กเกิดเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่นของตนเอง เช่นเดียวกับกรมวิชาการ (2540 : 5) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนที่มุ่งจะให้ผู้เรียนได้รู้จักท้องถิ่น เกิดความรัก ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง จะต้องให้เด็กได้มีประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับชีวิต อาชีพ เศรษฐกิจ สภาพแวดล้อมและสังคมท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนอยู่ในท้องถิ่นได้อย่างมีความสุข จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน โดยเฉพาะการสร้างลักษณะนิสัย หรือการปลูกฝังแนวคิด ค่านิยม เกี่ยวกับคุณค่าของสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นให้กับเยาวชน สามารถปลูกฝังได้ง่ายทำให้เกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่นตั้งแต่เป็นเยาวชน

จากที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น สามารถสรุปจุดเน้นในการพัฒนาหลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี ดังนี้

1. เน้นการพัฒนาหลักสูตรปฐมวัยศึกษา ตามความต้องการของท้องถิ่น
2. นำข้อมูลท้องถิ่นตามความต้องการของผู้เกี่ยวข้องมาบูรณาการในการจัด

ประสบการณ์ เพื่อพัฒนาเด็ก ได้เรียนรู้เรื่องราวของท้องถิ่น มีความรัก ความภาคภูมิใจ ในท้องถิ่นของตนเอง

3. เน้นการนำสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาที่มีในท้องถิ่น เข้ามาใช้ในการจัดประสบการณ์ ให้เด็กได้เห็นคุณค่าของสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นว่าสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างหลากหลายและดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข

4. แผนการจัดประสบการณ์แต่ละแผน เน้นให้เด็กได้เรียนรู้แบบองค์รวม ในเรื่องราวของท้องถิ่นที่เหมาะสมกับวัย ดังนั้นในแต่ละวันเด็กจะได้ปฏิบัติกิจกรรม 6 กิจกรรมหลัก ที่พัฒนาเด็กทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์-จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา รวมทั้งส่งเสริมการมีเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่น

ปัญหาและอุปสรรคในการใช้หลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี สรุปได้ดังนี้

1. การดูแลเด็กขณะทัศนศึกษาสวนสัตว์ลพบุรี เนื่องจากเด็กมีจำนวน 40 คน จำนวนครูและพี่เลี้ยงเด็ก มีไม่เพียงพอในการดูแลเด็กขณะทัศนศึกษา จึงได้ขอความร่วมมือผู้ปกครองเด็กในห้องเรียนมาร่วมกิจกรรมในการทัศนศึกษา และขอความร่วมมือในการดูแลเด็กด้วย โดยมีหนังสือจากทางโรงเรียนเชิญผู้ปกครองร่วมกิจกรรม

2. การประสานงานกับเจ้าหน้าที่สวนสัตว์ในการให้ความรู้กับเด็กขณะทัศนศึกษาสวนสัตว์ลพบุรี จะให้ความรู้เด็กในภาพรวมทั้งหมดก่อนแบ่งเป็นกลุ่ม ๆ ทัศนศึกษา ซึ่งเด็กปฐมวัยเป็นเด็กที่รับรู้เรื่องราวต่าง ๆ ได้ในระยะสั้น ๆ ในโอกาสต่อไป ควรติดต่อประสานงานขอเจ้าหน้าที่ให้ความรู้เด็กครบทุกกลุ่มที่จัดแบ่งเด็ก และเดินให้ความรู้เด็กขณะทัศนศึกษาจะได้ผลดียิ่งขึ้น

3. ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการใช้หลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี เช่น การเชิญวิทยากร การพาเด็กทัศนศึกษาควรวางแผนล่วงหน้า ศึกษาข้อมูลรายละเอียดค่าใช้จ่ายเข้าชมแหล่งเรียนรู้ ค่าเหมารถ ค่าตอบแทนวิทยากร เป็นต้น และเขียนโครงการเพื่อเสนอขออนุมัติค่าใช้จ่ายตามระเบียบของทางราชการ

4. ช่วงเวลาและเหตุการณ์ของสถานการณ์จริง ซึ่งเป็นช่วงเวลากลางคืน เช่น เทศกาลลอยกระทงย้อนยุค และเป็นช่วงวันหยุด คือ งานเทศกาลเลี้ยงโตะจินลิ่ง ซึ่งเด็กและครูจะไม่ได้ชมสถานการณ์จริงร่วมกัน แต่เด็กจะไปกับผู้ปกครอง ซึ่งอาจทำให้การเรียนรู้รายละเอียดต่าง ๆ ไม่ครบสมบูรณ์ และในบางคนผู้ปกครองอาจไม่ได้พาไปเห็นสถานการณ์จริง ได้เรียนรู้จากการร่วมสนทนา การเล่าประสบการณ์จากเพื่อน ๆ ครู และการชมวีดิทัศน์ และจากการร่วมกิจกรรม อาจทำให้เด็กได้รับความรู้เรื่องนั้น ๆ ไม่ครบถ้วน

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 แผนการจัดประสบการณ์และกิจกรรมในหลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี ที่เสนอไว้เป็นเพียงแนวทางในการจัดกิจกรรมเท่านั้น ครูผู้สอนระดับปฐมวัยควรศึกษาและทำความเข้าใจแผนการจัดประสบการณ์และหลักสูตร โดยละเอียด สามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน โอกาสของการนำไปใช้ รวมทั้งสภาพของท้องถิ่นด้วย

3.1.2 ครูผู้สอนระดับปฐมวัย ควรนำหัวข้อต่าง ๆ ที่ยังไม่ได้จัดทำแผนการจัดประสบการณ์ ไปจัดทำแผนการจัดประสบการณ์เพื่อนำไปใช้สอนต่อไป

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการพัฒนาหลักสูตรระดับปฐมวัยศึกษาโดยใช้สาระท้องถิ่นของจังหวัดอื่น ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้เรื่องราว และปลูกฝังจิตสำนึก ความรัก ความหวงแหนต่อขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กาญจนา เลิศจำรัสพงศ์ (2545) “การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นระดับปฐมวัยศึกษาในจังหวัดนราธิวาส”
วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, (2547) “ลพบุรี ภาคกลาง เขต 7” ลพบุรี
ก่อน สวัสดิ์พานิช (2532) “การให้คนในท้องถิ่นจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น จัดทำหลักสูตรบางวิชา”
จดหมายข่าว 6 (กรกฎาคม) : 13
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, (2544) “รายงานการอภิปราย เรื่อง พุทธธรรมนำ
การศึกษาได้อย่างไร” กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์แห่งชาติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
_____ . (2540) คู่มือประเมินพัฒนาการเด็กระดับก่อนประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
_____ . (2542) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)
พ.ศ. 2545 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, (2547) คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
พุทธศักราช 2546 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- จำแลง เชื้อภักดีและคณะ (มปป.) และธีรชัย บุรณโชติ (2546) กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ
กรุงเทพมหานคร (อัครสำเนา)
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539) การพัฒนาหลักสูตร : หลักการและแนวปฏิบัติ กรุงเทพมหานคร
โรงพิมพ์อัสสัมชัญ
- ชอุ่ม กรไกร (2537) “การพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่นของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนครุวิชาการ
โรงเรียน” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ
- ชูศรี สุวรรณโชติ (2542) หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร กรุงเทพมหานคร
โรงพิมพ์อักษรไทย
- ไชยรัตน์ ทิพย์สุภาพกุล (2541) หลักสูตรและการจัดการมัธยมศึกษา ลพบุรี
สถาบันราชภัฏเทพสตรี

- ธีรพร เอนกศิลป์ (2545) “การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นระดับประถมศึกษา ในจังหวัดสระแก้ว”
 วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาหลักสูตรและการสอน
 สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ธีรชัย เนตรนอมศักดิ์ และลัดดา ศิลาน้อย (2544) การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นตามแนว
 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 ขอนแก่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ธีรชัย บัวศรี (2531) ทฤษฎีหลักสูตร : การออกแบบและการพัฒนา พิมพ์ครั้งที่ 2
 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
 _____ . (2542) “ทฤษฎีหลักสูตรการออกแบบและพัฒนา” พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร
 ธีรชัยการพิมพ์
- นภเนตร ธรรมบวร (2548) “ประเภทของหลักสูตรเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย” ใน *ประมวลสาระ
 ชุดวิชาการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย* หน่วยที่ 3 หน้า 27 – 40 นนทบุรี
 โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- บรรพต สุวรรณประเสริฐ (2544) การพัฒนาหลักสูตรโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เชียงใหม่
 The Knowledge Center
- ประกอบ สมร่าง (2537) “เอกสารประกอบการสอนหลักสูตรประถมศึกษา” ลพบุรี
 วิทยาลัยครูเทพสตรี
- ประสาธ บัวนุช (2535) การจัดการศึกษาให้สอดคล้องและเกื้อกูลต่อการพัฒนาชีวิตและสังคม
 ในท้องถิ่น (อค์สำเนา)
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2536) ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ
 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์สหมิตรออฟเซต
- ปีพมา นาคสนธิ์ (2540) “การพัฒนาหลักสูตรภาษาและวัฒนธรรมไทยระดับอนุบาลสำหรับเด็ก
 ไทยในโรงเรียนนานาชาติ” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
 ครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พัชรี เจตร์เจริญรัตน์ (2543) *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย* ลพบุรี สถาบันราชภัฏเทพสตรี
- พัชรี ผลโยธิน (2548) “แนวคิดการพัฒนาเด็กปฐมวัย” ใน *ประมวลสาระชุดวิชา
 การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย* หน่วยที่ 1 หน้า 27 – 43 สาขาวิชา
 ศึกษาศาสตร์ นนทบุรี โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- โพธิ์ แชมลำเจียก (2539) *ผลยา มรดกภูมิปัญญา ของบรรพบุรุษไทยพวน* กรุงเทพมหานคร
 จงเจริญการพิมพ์

- ไพรินทร์ บุษหัน (2541) “การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นระดับปฐมวัยศึกษาในจังหวัดลำพูน”
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ยุพิน เอียะบุตร (2548) “การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นระดับปฐมวัยศึกษา จังหวัดอุดรธานี”
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน
สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- เขาวพา เฉชะคุปต์ (2542) การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย กรุงเทพมหานคร แม่ค
ราศรี ทองสวัสดิ์ (2539) “หลักสูตรปฐมวัยในประเทศไทย” ในเอกสารประกอบการสอนชุดวิชา
ฝึกอบรมครูและผู้เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย หน่วยที่ 2 (พิมพ์ครั้งที่ 3)
นนทบุรี โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- รุจิร ภู่อาระ (2545) การพัฒนาหลักสูตร : ตามแนวปฏิรูปการศึกษา กรุงเทพมหานคร นึก พอยท์
รัตนะ บัวสนธ์ (2537) “การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น : ความหลากหลายทางวัฒนธรรม
สังคมและเศรษฐกิจ” ในประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาหลักสูตรและวิทยวิธี
ทางการสอน หน่วยที่ 5 หน้า 136 – 165 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- วรนาท รักสกุลไทย (2548) “การจัดประสบการณ์แบบบูรณาการเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย”
ใน ประมวลสาระชุดวิชาการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย หน่วยที่ 6
หน้า 2 – 21 สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ นนทบุรี โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช
- วิชาการ กรม (2546) หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 กรุงเทพมหานคร
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- _____ .(2543) คู่มือการพัฒนาหลักสูตรตามความต้องการของท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- _____ .(2544) หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กรุงเทพมหานคร
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- _____ .(2539) ท้องถิ่นกับการพัฒนาหลักสูตร กรุงเทพมหานคร
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- _____ .(2542) ลพบุรีธานีแห่งอารยธรรม กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- _____ .(2545) การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว

- วิชัย ดิสสระ (2535) *การพัฒนาหลักสูตรและการสอน* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ สุวีริสาส์น
- วิชัย วงษ์ใหญ่ (2537) *กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน : ภาคปฏิบัติ*
กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์สุวีริยาสาส์น
- วิมลลักษณ์ ตริระมาศวณิช (2545) “การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นระดับปฐมวัยศึกษา
ในจังหวัดอุบลราชธานี” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชา
หลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- วีรณัฐ ปิณฑวณิช (2543) “อนาคตของหลักสูตรท้องถิ่นจะ何去何?” *สานปฏิรูป 3*
(มิถุนายน) : 16 – 23
- วัชรมา วาระสิทธิ์ (2547) “การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นระดับปฐมวัยศึกษาในจังหวัดชลบุรี”
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- วัลลภ กันทรัพย์ (2540) ผู้เขียน กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, *บรรณาธิการเรียนรู้ร่วมกัน*
เล่ม 2 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- สาธิตี อุคผล (2542) “การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อถ่ายทอดภูมิปัญญาชาวบ้าน เรื่อง การ
เจียรไนนิล” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ
มหาวิทยาลัยศิลปากร
- สาโรช บัวศรี (2531) *วัฒนธรรมประจำชาติ* กรุงเทพมหานคร อมรินทร์ พรินตัง
- สิริมา ภิญโญอนันตพงศ์ (2537) “แนวการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย” ใน *ประมวลสาระ
ชุดวิชาหลักการและแนวคิดทางการปฐมวัยศึกษา* หน่วยที่ 5 นนทบุรี
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- _____ . (2545) *การวัดและประเมินแนวใหม่ : เด็กปฐมวัย* บทที่ 2 มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กรุงเทพมหานคร
- สุภรณ์ ปรีชาอนันต์ (2543) “แนวคิดเบื้องต้นเกี่ยวกับหลักสูตร” *สาระพัฒนาหลักสูตร และ
การเรียนการสอนการศึกษานอกระบบ* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์
การเกษตรแห่งประเทศไทย
- ศักดิ์ อุทรานันท์ (2532) *พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร* กรุงเทพมหานคร
โรงพิมพ์มิตรสยาม
- _____ . (2532) *องค์ประกอบอันเป็นพื้นฐานสำคัญของหลักสูตร* กรุงเทพมหานคร
ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สวัสดิ์ จงกล (2528) “การพัฒนาขนบกับการพัฒนาหลักสูตร” *จันทร์เกษม 187*
(พฤศจิกายน – ธันวาคม) : 48

- สมร คำน้อย (2547) “การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นระดับปฐมวัยศึกษา จังหวัดอุตรดิตถ์”
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สมัย สุทธิธรรม (2539) *สารคดีชุด ถิ่นทองของไทย ลพบุรี* กรุงเทพมหานคร
สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์
- สิริวรรณ ศรีพหล และปราณี สังขะตะวรรณ (2536) “การออกแบบหลักสูตร”
ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาหลักสูตรและวิทยวิธีทางการสอน* หน่วยที่ 2
นนทบุรีโรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- ลำลี รักสุทธิ (2544) *เทคนิคการเขียนหลักสูตร* กรุงเทพมหานคร เรื่องแสงการพิมพ์
- สมบัติ สุวรรณพิทักษ์ (2543) “ความหมายของหลักสูตรและการสอน” *สาระพัฒนาหลักสูตร
และการเรียนการสอนการศึกษานอกระบบ กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ชุมนุม
สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย*
- อรุณี หรดาล (2548) “หลักการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย” ใน *ประมวลสาระชุดวิชา
การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย* หน่วยที่ 2 นนทบุรี โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- Bettison, Sara. Bennett. (1991). “The context of Delibevation Case Studies in Local
Curriculum Debelopment” [Online]. *Dissertation Abstracts International* : 51– 074
Abstract available : DAO [Accessed September 10, 2000]
- Khunji, Farida mohammad Saleh. (1990). “Teachers’ Participation in Curriculum
Development : A Study of Education Change in A Small country (Bahrain)
Research PHD. Education Curriculum and Instruction, University of Reading
(United Kingdom).
- Lee, Yonghwan. (1995). Toward a new concept of local curriculum. [Online]. Accessed
22 September 2006. Available from [http://wwwlib.umi.com.dissertations/fullcit/
9530448.htm](http://wwwlib.umi.com.dissertations/fullcit/9530448.htm)
- Miller, Jeffrey Alan. (1989). Requird Teacher Participation in Curriculum Planning And
Implemen Tation of curriculum Guides Research : EDD Education.
- Mouton, Jocelyn. (1989). Frances Examining the Effect of Teacher Involvement in
Curriculum Development Research : EDD Education Curriculum and Instruction
University of houston.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

**ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรปฐมวัยศึกษา
โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี**

แบบสอบถาม

เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้มีจุดประสงค์ เพื่อสำรวจความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรปฐมวัยศึกษาอายุ 5 ปี ให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นและเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีเจตคติที่ดี มีความรัก ความภาคภูมิใจ ในท้องถิ่นของตน รู้จักหวงแหนมรดกทางวัฒนธรรม ประเพณี รวมทั้งสิ่งแวดล้อม และทรัพยากร ธรรมชาติในท้องถิ่น

ขอความร่วมมือท่าน โปรดตอบข้อความในแบบสอบถามทุกข้อให้ตรงกับความคิดเห็น และความต้องการของท่านอย่างอิสระ

แบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรปฐมวัยศึกษาอายุ 5 ปี โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี

ขอขอบคุณท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่กำหนดให้ตามความเป็นจริง

- ผู้บริหาร โรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย
- ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย
- ครูผู้สอนเด็กระดับปฐมวัย
- ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย
- นักจิตวิทยา และผู้มีความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการเด็กปฐมวัย
- ภูมิปัญญาหรือผู้เชี่ยวชาญด้านสาระท้องถิ่น

ตอนที่ 2 ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี
คำชี้แจง โปรดพิจารณาเรื่องที่ควรจัดให้เด็กปฐมวัยได้เรียนรู้เกี่ยวกับสาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัย (อายุ 5 ปี) แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความต้องการตามความคิดเห็นของท่าน

สาระท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรี ซึ่งหมายถึง ท้องถิ่นที่อยู่ในเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 ประกอบด้วย 4 อำเภอ คือ อำเภอเมืองลพบุรี อำเภอท่าม่วง อำเภอบ้านหมี่ และอำเภอโคกสำโรง แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม คือ

- กลุ่มที่ 1 ประวัติความเป็นมาของท้องถิ่นและบุคคลสำคัญ
- กลุ่มที่ 2 สภาพภูมิศาสตร์
- กลุ่มที่ 3 สถานที่สำคัญ และแหล่งท่องเที่ยว
- กลุ่มที่ 4 งานเทศกาล การละเล่น ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรม
- กลุ่มที่ 5 การประกอบอาชีพและภูมิปัญญาท้องถิ่น

โดยหมายเลขต่าง ๆ จะมีค่าความหมาย ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง มีความต้องการให้จัดมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง มีความต้องการให้จัดมาก
- ระดับ 3 หมายถึง มีความต้องการให้จัดปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง มีความต้องการให้จัดน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง มีความต้องการให้จัดน้อยที่สุด

กลุ่มที่	เรื่องที่ควรจัดให้เด็กปฐมวัยได้เรียนรู้	ระดับความต้องการ				
		5	4	3	2	1
1	ประวัติความเป็นมาของท้องถิ่นและบุคคลสำคัญ หมายถึง ประวัติการก่อตั้งเมืองลพบุรี รวมทั้งบุคคลที่มีความสำคัญ ที่สร้างคุณประโยชน์และสร้างชื่อเสียงต่อชาวจังหวัดลพบุรี					
	1.1 ประวัติความเป็นมาของจังหวัดลพบุรี					
	1.2 ประวัติบุคคลสำคัญ					
	1.2.1 สมเด็จพระนารายณ์มหาราช					
	1.2.2 พระนางจามเทวี					
	1.2.3 พระยาโกษาธิบดี (ปาน)					
	1.2.4 ศรีปราชญ์					
	1.2.5 จอมพล ป. พิบูลสงคราม					
	1.2.6 นายธงชัย ใจดี					
เรื่องที่ควรเพิ่มเติม (โปรดระบุ).....						
2	สถาปณีสถาตร์ หมายถึง ที่ตั้ง อาณาเขต การแบ่งเขต การปกครอง ลักษณะภูมิอากาศ ลักษณะภูมิประเทศ รวมถึงการคมนาคม					
	2.1 ที่ตั้ง อาณาเขต					
	2.2 การแบ่งเขตการปกครอง					
	2.3 ลักษณะภูมิอากาศ					
	2.4 ลักษณะภูมิประเทศ					
	2.5 การคมนาคม					
เรื่องที่ควรเพิ่มเติม (โปรดระบุ).....						

กลุ่มที่	เรื่องที่ควรจัดให้เด็กปฐมวัยได้เรียนรู้	ระดับความต้องการ				
		5	4	3	2	1
3	สถานที่สำคัญ และแหล่งท่องเที่ยว หมายถึง โบราณสถาน แหล่งโบราณวัตถุ สถานที่สำคัญทางศาสนา รวมทั้งแหล่ง ท่องเที่ยวในจังหวัดลพบุรี					
	3.1 สถานที่สำคัญ					
	3.1.1 พระนารายณ์ราชนิเวศน์					
	3.1.2 พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติสมเด็จพระนารายณ์					
	3.1.3 เทวสถานปรางค์แขก					
	3.1.4 พระปรางค์สามยอด					
	3.1.5 ศาลพระกาฬ					
	3.1.6 พระที่นั่งเย็น					
	3.1.7 พระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระนารายณ์ มหาราช					
	3.1.8 กิจกรรมท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ทหาร					
	3.1.9 ปรางค์นางผมหอม					
	3.1.10 วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ					
	3.1.11 วัดเสาธงทอง					
	3.1.12 วัดมณีชลขันธ์					
	3.1.13 วัดชีป่าสีดาราม					
	3.1.14 วัดพระบาทน้ำพุ					
	3.2 แหล่งท่องเที่ยว					
	3.2.1 สวนสัตว์ลพบุรี					
	3.2.2 อ่างเก็บน้ำซับเหล็ก					
	3.2.3 เขาเก้าชัน					
	3.2.4 เขาสมอคอน					
	3.2.5 เขาวงพระจันทร์					
	3.2.6 หุ่นทานตะวัน					

กลุ่มที่	เรื่องที่ควรจัดให้เด็กปฐมวัยได้เรียนรู้	ระดับความต้องการ				
		5	4	3	2	1
	เรื่องที่ควรเพิ่มเติม (โปรดระบุ).....					
4	งานเทศกาล การละเล่น ขนบธรรมเนียมประเพณี และ					
4 (ต่อ)	วัฒนธรรม หมายถึง เทศกาลงานต่าง ๆ ขนบธรรมเนียม ประเพณี ความเชื่อของท้องถิ่น ซึ่งถือปฏิบัติสืบต่อกันมา อย่างต่อเนื่องจากบรรพบุรุษ					
	4.1 งานเทศกาล					
	4.1.1 งานแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช					
	4.1.2 งานเลี้ยงโต๊ะจีนลิง					
	4.1.3 งานทุ่งทานตะวันบานที่ลพบุรี					
	4.1.4 งานลอยกระทงย้อนยุค					
	4.2 การละเล่น					
	4.2.1 มอญซ่อนผ้า					
	4.2.2 เตะหมาเบ๊ย					
	4.2.3 ไม้หึ่ง					
	4.2.4 ช่างรำ					
	4.3 ขนบธรรมเนียมประเพณี					
	4.3.1 ประเพณีกำฟ้า					
	4.3.2 ประเพณีใส่กระจาด					
	4.3.3 ประเพณีชักพระศรีอารีย์ วัดไผ่ หรือ ประเพณีแห่พระศรีอารีย์					
	4.3.4 ประเพณีกวนข้าวทิพย์					
	4.3.5 ประเพณีสงกรานต์					
	เรื่องที่ควรเพิ่มเติม (โปรดระบุ).....					

กลุ่มที่	เรื่องที่ควรจัดให้เด็กปฐมวัยได้เรียนรู้	ระดับความต้องการ				
		5	4	3	2	1
5	การประกอบอาชีพและภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง การดำรงชีวิตที่หารายได้เลี้ยงตนเอง และครอบครัว โดยใช้วัตถุดิบที่มีในท้องถิ่น หรือที่ได้รับความรู้ ความคิด ความสามารถของบุคคลในท้องถิ่น มีการส่งมอบถ่ายทอดกันมาจากบรรพบุรุษสู่ลูกหลาน และมีการพัฒนาปรับใช้ความรู้ที่ตนเองมีอยู่ให้มีคุณภาพ และเกิดประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตในท้องถิ่น					
	5.1 ทำนา					
	5.2 ทำสวน					
	5.3 ปลุกพืชไร่					
	5.4 เลี้ยงสัตว์					
	5.5 การทอผ้า					
	5.6 การทำดินสอพอง					
	5.7 การทำไข่เค็มดินสอพอง					
	5.8 การทำวุ้นน้ำมะพร้าว					
	5.9 การผลิตเห็ดชนิดต่าง ๆ					
	5.10 การทำปลาต้ม และปลาต้มพริก					
	5.11 ช่างทองเหลือง					
	5.12 ช่างจักสาน					
	5.13 ช่างแกะสลักหินทราย					
	5.14 ช่างเจียรระโนอัญมณี					
	5.15 ศิลปินพื้นบ้าน					
	5.16 ผลิตภัณฑ์จากผลไม้ และเมล็ดทานตะวัน					
	เรื่องที่ควรเพิ่มเติม (โปรดระบุ).....					

ภาคผนวก ข

หลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี

หลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 29 กำหนดให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัวยุวมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรร ภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การพัฒนาระหว่างชุมชน นอกจากนี้ จากหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ของกระทรวงศึกษาได้กล่าวไว้ในปรัชญาการศึกษาปฐมวัยที่ว่า การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดู และการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ ที่สนองต่อธรรมชาติ และพัฒนาการของเด็กแต่ละคน ตามศักยภาพ ภายใต้บริบทสังคม-วัฒนธรรม ที่เด็กอาศัยอยู่ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคม

หลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี เป็นการจัดการศึกษา บนพื้นฐาน การให้ความรัก ความอบอุ่น เพื่อมุ่งพัฒนาให้เด็กมีความพร้อมในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา โดยจัดให้เหมาะสมกับวัย และความแตกต่างระหว่างบุคคล บูรณาการกิจกรรมให้สอดคล้องกับขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม งานเทศกาล การละเล่น ตลอดจนประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น บุคคลสำคัญ สภาพภูมิอากาศ สถานที่สำคัญ แหล่งท่องเที่ยว ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนรู้จักอนุรักษ์ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม ในท้องถิ่นของตนเอง มีพัฒนาการเป็นไปตามวัย ตลอดจนเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

หลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรีที่พัฒนาขึ้นนี้ มุ่งหวังที่เสนอแนวทางให้ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่สอนเด็กระดับปฐมวัย ควรศึกษาความรู้พื้นฐานของสาระท้องถิ่น ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมในจังหวัดของตนเอง เพื่อพัฒนาเด็กแต่ละคน ซึ่งมีพื้นฐานทางครอบครัวที่แตกต่างกัน ช่วยให้เด็กได้เรียนรู้และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างราบรื่น และมีความสุข ตลอดจนสามารถปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมของท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

หลักการ

1. เป็นการพัฒนาเด็กอายุ 5 ปี โดยองค์รวม ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย
2. ยึดหลักการให้ปฏิบัติกิจกรรมที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของท้องถิ่น ประเพณี และวัฒนธรรม
3. เป็นการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพ และมีความสุข โดยมีผู้ปกครอง ครอบครัว และชุมชนมีส่วนร่วม
4. พัฒนาผู้เรียนให้มีจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพสังคม ท้องถิ่น ที่คนอาศัยอยู่ได้ โดยมีผู้ปกครอง ชุมชนมีส่วนร่วม
5. มุ่งเน้นให้เด็กมีเจตคติที่ดี มีความรักและหวงแหนมรดกของท้องถิ่น ตลอดจนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตนเอง

จุดมุ่งหมาย

หลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี มุ่งให้เด็กอายุ 5 ปี มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถ และความแตกต่างระหว่างบุคคล รวมทั้งมีเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี และมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ ของท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี ดังนี้

คุณลักษณะตามวัย เด็กอายุ 5 ปี

พัฒนาการด้านร่างกาย

1. ใช้กล้ามเนื้อเล็กและกล้ามเนื้อใหญ่ได้ดี
2. เคลื่อนไหวร่างกาย โดยใช้วัยวะส่วนต่าง ๆ ได้คล่องแคล่ว

พัฒนาการด้านอารมณ์ และจิตใจ

1. มีความสุขเมื่อได้รับรู้ ฟังเรื่องราวเกี่ยวกับสาระท้องถิ่น
2. สนใจ อยากรู้อยากเห็นเรื่องราวที่เป็นสาระท้องถิ่น
3. มีความสุข เมื่อได้สัมผัสสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นสาระท้องถิ่น
4. มีความรัก และหวงแหนในท้องถิ่นที่ตนเองอาศัยอยู่
5. มีความภาคภูมิใจในสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นสาระท้องถิ่นของตนเอง
6. ชื่นชม ศิลปะ คนตรี ประเพณี และวัฒนธรรมในท้องถิ่นของตนเอง

พัฒนาการด้านสังคม

1. นำสาระท้องถิ่นที่ได้เรียนรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

2. เล่นและทำงาน โดยมีจุดมุ่งหมายร่วมกับผู้อื่นได้
3. ปฏิบัติตามระเบียบ ประเพณี และวัฒนธรรมของท้องถิ่นได้
4. แนะนำผลงานที่เป็นสาระท้องถิ่นให้ผู้อื่นมีความรู้สึกที่ศรัทธาต่อท้องถิ่นของตนเองได้
5. แนะนำสิ่งที่เป็นสาระท้องถิ่นของตน เพื่อชักชวนผู้อื่นมาเที่ยวในท้องถิ่นของตน

พัฒนาการด้านสติปัญญา

1. สนทนาได้ตอบ เล่าเรื่องราวเกี่ยวกับท้องถิ่นของตนได้
2. มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับสาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี
3. สร้างผลงานเกี่ยวกับสาระท้องถิ่นตามความคิดของตนเอง โดยมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น

และแปลกใหม่

4. บอกรายละเอียดเกี่ยวกับผลงานที่เป็นสาระท้องถิ่นของตนได้
5. อนุรักษ์และสืบสาน สิ่งที่เป็นสาระท้องถิ่นได้

โครงสร้าง

หลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี เป็นหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น จากหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ของกระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 34 – 47) ซึ่งเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง เหมาะสมกับสภาพ ความเป็นอยู่ของเด็กแต่ละท้องถิ่น ซึ่งรายละเอียดของโครงสร้างหลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้ สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี แบ่งเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. สถานที่สำคัญ และแหล่งท่องเที่ยว
 - 1.1 สถานที่สำคัญ
 - 1.2 แหล่งท่องเที่ยว
2. งานเทศกาล การละเล่น ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรม
 - 2.1 งานเทศกาล
 - 2.2 การละเล่น
 - 2.3 ขนบธรรมเนียมประเพณี
3. การประกอบอาชีพ และภูมิปัญญาท้องถิ่น
 - 3.1. ทำนา
 - 3.2 ทำสวน
 - 3.. ปลุกพืชไร่
 - 3.4 เลี้ยงสัตว์
 - 3.5 การทอผ้า

- 3.6 การทำคินสอพอง
- 3.7 การทำไข่เค็มคินสอพอง
- 3.8 การทำวุ้นน้ำมะพร้าว
- 3.9 การผลิตเห็ดชนิดต่าง ๆ
- 3.10 การทำปลาสาม และปลาสามฟัก
- 3.11 ช่างทองเหลือง
- 3.12 ช่างจักสาน
- 3.13 ช่างแกะสลักหินทราย
- 3.14 ช่างเจียรไนอัญมณี
- 3.15 ศิลปินพื้นบ้าน
- 3.16 ผลิตภัณฑ์จากผลไม้ และเมล็ดทานตะวัน

อายุของผู้เรียน

เด็กที่มีอายุระหว่าง 5 ปี ถึง 5 ปี 11 เดือน 29 วัน

ระยะเวลาในการจัดประสบการณ์

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ของกระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 35) ได้กำหนดการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กปฐมวัยไม่ต่ำกว่า 40 สัปดาห์ ใน 1 ปีการศึกษา โดยในส่วนของหลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี ฉบับนี้ได้กำหนดเนื้อหาในหลักสูตร เพื่อจัดทำแผนการจัดประสบการณ์จำนวน 28 สัปดาห์ ตามรายละเอียดของสาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี ที่ท้องถิ่นต้องการให้จัดประสบการณ์ให้กับเด็ก โดยมีเนื้อหาสอดคล้องกับสาระที่ควรเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546

สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้ที่นำไปใช้ในการจัดกิจกรรมและประสบการณ์สำหรับเด็กอายุ 5 ปี ในหลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี กำหนดไว้ดังนี้

1. ประสบการณ์สำคัญ

- 1.1 ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย ได้แก่
 - 1.1.1 การทรงตัว และการประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อใหญ่
 - 1.1.2 การประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อเล็ก
 - 1.1.3 การรักษาสุขภาพ
 - 1.1.4 การรักษาความปลอดภัย

1.2 ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ และจิตใจ ได้แก่

- 1.2.1 การเล่นเครื่องดนตรีของท้องถิ่น
- 1.2.2 การร้องเพลงของท้องถิ่น
- 1.2.3 การแสดงปฏิกิริยา ได้ตอบเสียงดนตรี และเสียงเพลง
- 1.2.4 สนุกสนานกับการเล่นของเล่นหรือเกมการละเล่นที่เป็นสาระท้องถิ่น
- 1.2.5 ชื่นชมและสร้างสรรค์สิ่งสวยงามที่เป็นสาระท้องถิ่น

1.3 ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม ได้แก่

- 1.3.1 การเล่นเกี่ยวกับสาระท้องถิ่น และการทำงานร่วมกับผู้อื่น
- 1.3.2 เล่นการละเล่นหรือเกมการละเล่นที่เป็นสาระท้องถิ่นร่วมกับผู้อื่น
- 1.3.3 การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเคารพความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระท้องถิ่น

ของผู้อื่น

- 1.3.4 การมีโอกาสได้รับรู้ความรู้สึก ความสนใจ และความต้องการของตนเอง

และผู้อื่นเกี่ยวกับสาระท้องถิ่น

- 1.3.5 การปฏิบัติตามประเพณี และวัฒนธรรมท้องถิ่น ที่ตนเองอาศัยอยู่

1.4 ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา ได้แก่

- 1.4.1 การรู้จักสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นสาระท้องถิ่นด้วยการมอง ฟัง สัมผัส ชิมรส และ

ดมกลิ่น

- 1.4.2 การเชื่อมโยงภาพ ภาพถ่าย และรูปแบบต่าง ๆ กับสิ่งของหรือสถานที่จริง

ในท้องถิ่น

- 1.4.3 การแสดงความคิดสร้างสรรค์ เกี่ยวกับสาระท้องถิ่นผ่านสื่อ วัสดุ ต่าง ๆ

- 1.4.4 การรับรู้ และแสดงความรู้สึกผ่านสื่อ วัสดุ ของเล่น และผลงานที่เป็นสาระ

ท้องถิ่น

- 1.4.5 การแสดงความรู้สึกด้วยคำพูดเกี่ยวกับสาระท้องถิ่น

- 1.4.6 การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเองเกี่ยวกับสาระท้องถิ่น

- 1.4.7 การอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์ และความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ใน

ท้องถิ่น

- 1.4.8 การฟังเรื่องราว นิทาน เกี่ยวกับท้องถิ่น

- 1.4.9 การสังเกต การจำแนก และการเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นสาระท้องถิ่น

- 1.4.10 การสังเกตความเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศในท้องถิ่น

2. สารที่ควรเรียนรู้

ในหลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี เป็นเรื่องราวรอบตัวเด็ก ที่นำมาเป็นสื่อ และเนื้อหาในการจัดกิจกรรมให้เด็กเกิดการเรียนรู้ ที่สนองความต้องการและความสนใจ รวมทั้งวัยของเด็ก โดยผ่านประสบการณ์สำคัญที่กล่าวไว้ข้างต้น และสอดคล้องกับสารที่ควรเรียนรู้ของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ดังนี้

2.1 สถานที่สำคัญ และแหล่งท่องเที่ยว เด็กควรได้เรียนรู้ถึง โบราณสถาน แหล่งโบราณวัตถุ สถานที่สำคัญทางศาสนา รวมทั้งแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดลพบุรี

2.2 งานเทศกาล การละเล่น ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับเทศกาลงานต่าง ๆ ขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อของท้องถิ่น ซึ่งถือปฏิบัติสืบทอดกันมาอย่างต่อเนื่องจากบรรพบุรุษ

2.3 การประกอบอาชีพและภูมิปัญญาท้องถิ่น เด็กควรเรียนรู้การดำรงชีวิตที่หารายได้เลี้ยงตนเอง และครอบครัว โดยใช้วัตถุดิบที่มีในท้องถิ่น หรือที่ได้รับความรู้ ความคิด ความสามารถของบุคคลในท้องถิ่น มีการส่งสมถายทอดกันมาจากบรรพบุรุษสู่ลูกหลาน และมีการพัฒนาปรับใช้ความรู้ที่ตนเองมีอยู่ให้มีคุณภาพและเกิดประโยชน์ ต่อการดำรงชีวิตในท้องถิ่น

3. เนื้อหาที่ใช้จัดประสบการณ์ให้กับเด็กในหลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี ได้กำหนดเนื้อหาสาระที่ควรเรียนรู้ทั้ง 3 ด้านของจังหวัดลพบุรี ซึ่งในแต่ละกลุ่มเนื้อหาได้สอดคล้องกับสารที่ควรเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ดังนี้

สารที่ควรเรียนรู้หลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่น จังหวัดลพบุรี	เนื้อหาในการจัดประสบการณ์ โดยใช้สาระท้องถิ่น จังหวัดลพบุรี	สารที่ควรเรียนรู้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546
1. สถานที่สำคัญและแหล่งท่องเที่ยว	1. สถานที่สำคัญ 1.1 พระนารายณ์ราชนิเวศน์ 1.2 พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติสมเด็จพระนารายณ์ 1.3 เทวสถานปราสาทแขก 1.4 พระปราสาทสามยอด 1.5 ศาลพระกาฬ 1.6 พระที่นั่งเย็น	- เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก

สาระที่ควรเรียนรู้หลักสูตร ปฐมวัยศึกษา โดยใช้ สาระท้องถิ่น จังหวัดลพบุรี	เนื้อหาในการจัดประสบการณ์ โดยใช้สาระท้องถิ่น จังหวัดลพบุรี	สาระที่ควรเรียนรู้หลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546
	1.7 พระบรมราชานุสาวรีย์ สมเด็จพระนารายณ์มหาราช 1.8 กิจกรรมท่องเที่ยวในเขต พื้นที่ทหาร 1.9 ปรางค์นางผมหอม 1.10 วัดพระศรีมหาธาตุ 1.11 วัดเสาธงทอง 1.12 วัดมณีชลขันธ์ 1.13 วัดชีป่าสีดาราม 1.14 วัดพระบาทน้ำพุ 2. แหล่งท่องเที่ยว 2.1 สวนสัตว์ลพบุรี 2.2 อ่างเก็บน้ำซับเหล็ก 2.3 เขาก้าวหิน 2.4 เขาสมอคอน 2.5 เขาวงพระจันทร์ 2.6 หุ่นทานตะวัน	
2. งานเทศกาล การละเล่น ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรม	1. งานเทศกาล 1.1 งานแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์ มหาราช 1.2 งานเลี้ยงโต๊ะจีนลิง 1.3 งานหุ่นทานตะวันบานที่ลพบุรี 1.4 งานลอยกระทงย้อนยุค 2. การละเล่น 2.1 มอญซ่อนผ้า 2.2 ตะหมาเบื้อย 2.3 ไม้หึ่ง	- เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและ สถานที่แวดล้อมเด็ก - เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก

สาระที่ควรเรียนรู้หลักสูตร ปฐมวัยศึกษา โดยใช้ สาระท้องถิ่น จังหวัดลพบุรี	เนื้อหาในการจัดประสบการณ์ โดยใช้สาระท้องถิ่น จังหวัดลพบุรี	สาระที่ควรเรียนรู้หลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546
	2.4 ช่วงรำ 3. ขนบธรรมเนียมประเพณี 3.1 ประเพณีกำฟ้า 3.2 ประเพณีใส่กระจาด 3.3 ประเพณีชักพระศรีอารีย์วัดไผ่ หรือประเพณีแห่พระศรีอารีย์ 3.4 ประเพณีกวนข้าวทิพย์ 3.5 ประเพณีสงกรานต์	
3. การประกอบอาชีพ และ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	1. ทำนา 2. ทำสวน 3. ปลูกพืชไร่ 4. เลี้ยงสัตว์ 5. การทอผ้า 6. การทำดินสอพอง 7. การทำไข่เค็มดินสอพอง 8. การทำวุ้นน้ำมะพร้าว 9. การผลิตหัตถ์ชนิดต่าง ๆ 10. การทำปลาต้ม และปลาต้มฟัก 11. ช่างทองเหลือง 12. ช่างจักสาน 13. ช่างแกะสลักหินทราย 14. ช่างเจียรไนอัญมณี 15. ศิลปินพื้นบ้าน 16. ผลิตภัณฑ์จากผลไม้ และ เมล็ดทานตะวัน	- เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและ สถานที่แวดล้อมเด็ก - ธรรมชาติรอบตัว - สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก

การจัดประสบการณ์

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย อายุ 5 ปี ของหลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี จัดในรูปของกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่น และจัดกิจกรรมอย่างหลากหลาย เพื่อให้เด็กเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เกิดความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม สอดคล้องกับความสนใจ ความต้องการ และความแตกต่างของเด็กแต่ละคน โดยจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ซึ่งมีหลักการและแนวทางการจัดประสบการณ์ ดังนี้

1. หลักการจัดประสบการณ์ จัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็กโดยองค์รวม เน้นเด็กเป็นสำคัญ ให้เด็กได้พัฒนาทั้งกระบวนการและผลผลิต มีการประเมินพัฒนาการเป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่อง และให้ผู้ปกครองรวมทั้งชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก

2. แนวทางการจัดประสบการณ์ จัดให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการเรียนรู้โดยผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 จัดในรูปแบบบูรณาการ ให้เด็กมีโอกาสคิดริเริ่ม วางแผน ตัดสินใจ และลงมือกระทำ ให้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่น ใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและสื่อที่ใกล้ตัวเด็ก สร้างลักษณะนิสัยที่ดี และทักษะการใช้ชีวิตประจำวัน ตลอดจนสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมอย่างต่อเนื่อง ควรมีการวางแผน การจัดประสบการณ์ไว้ล่วงหน้า เปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์ รวมทั้งการวางแผน สนับสนุนในด้านสื่อ การเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมินพัฒนาการ นอกจากนี้ควรจัดทำสารนิทัศน์ โดยรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการ และการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคล นำมาไตร่ตรองและใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็กและการวิจัยในชั้นเรียน

3. การจัดกิจกรรมประจำวัน สามารถจัดกิจกรรมประจำวันได้หลายรูปแบบ เป็นการช่วยให้ผู้สอนและเด็กทราบว่าแต่ละวันจะทำกิจกรรมอะไร เมื่อใด และอย่างไร เช่น กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมการเล่นเสรี กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง และกิจกรรมเกมการศึกษา การจัดกิจกรรมประจำวันมีหลักการจัดและขอบข่ายของกิจกรรม ดังนี้

3.1 หลักการจัดกิจกรรมประจำวัน ควรกำหนดเวลาให้เหมาะสมในแต่ละกิจกรรม เป็นกิจกรรมที่ต้องใช้ความคิด ทั้งในกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ กิจกรรมควรให้เด็กมีอิสระ เลือกเล่นเสรี และมีความสมดุลระหว่างกิจกรรมในห้องและนอกห้องเรียน ทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน โดยพาเด็กทัศนศึกษาเกี่ยวกับท้องถิ่นของตนเอง เช่น สวนสัตว์ลพบุรี ทุ่งทานตะวัน เป็นต้น กิจกรรมที่ใช้กล้ามเนื้อใหญ่ และกล้ามเนื้อเล็ก กิจกรรมที่เป็นรายบุคคล กิจกรรมที่เด็กเป็นผู้ริเริ่ม และผู้สอนเป็นผู้ริเริ่มกิจกรรมที่ใช้กำลังและไม่ใช้กำลังให้ครบทุกประเภท

3.2 ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน การเลือกกิจกรรมที่จะนำมาจัดในแต่ละวัน ต้องให้ครอบคลุมการพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก การพัฒนาอารมณ์จิตใจ และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม การพัฒนาสังคมนิตย การพัฒนาการคิด การพัฒนาภาษา การส่งเสริมจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์

การประเมินพัฒนาการ

เป็นการประเมินพัฒนาการ โดยองค์รวมทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาของเด็ก โดยถือเป็นกระบวนการต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมปกติที่จัดให้เด็กในแต่ละวัน โดยมุ่งนำข้อมูลการประเมินมาพิจารณาปรับปรุง วางแผน การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้เด็กแต่ละคนได้รับการพัฒนาตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การประเมินพัฒนาการยึดหลัก ดังนี้

1. ประเมินพัฒนาการของเด็กครบทุกด้านและนำผลมาพัฒนาเด็ก
2. ประเมินเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี
3. สภาพของการประเมินควรมีลักษณะเช่นเดียวกับการปฏิบัติกิจกรรมประจำวัน
4. ประเมินอย่างเป็นระบบ มีการวางแผน เลือกใช้เครื่องมือและจดบันทึกไว้เป็นหลักฐาน
5. ประเมินตามสภาพจริงด้วยวิธีการหลากหลายเหมาะสมกับเด็ก เช่น การสังเกต การบันทึกพฤติกรรม การสนทนา การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลงานเด็กที่เก็บอย่างมีระบบ และควรใช้แหล่งข้อมูลหลาย ๆ ด้าน ไม่ควรใช้การทดสอบ

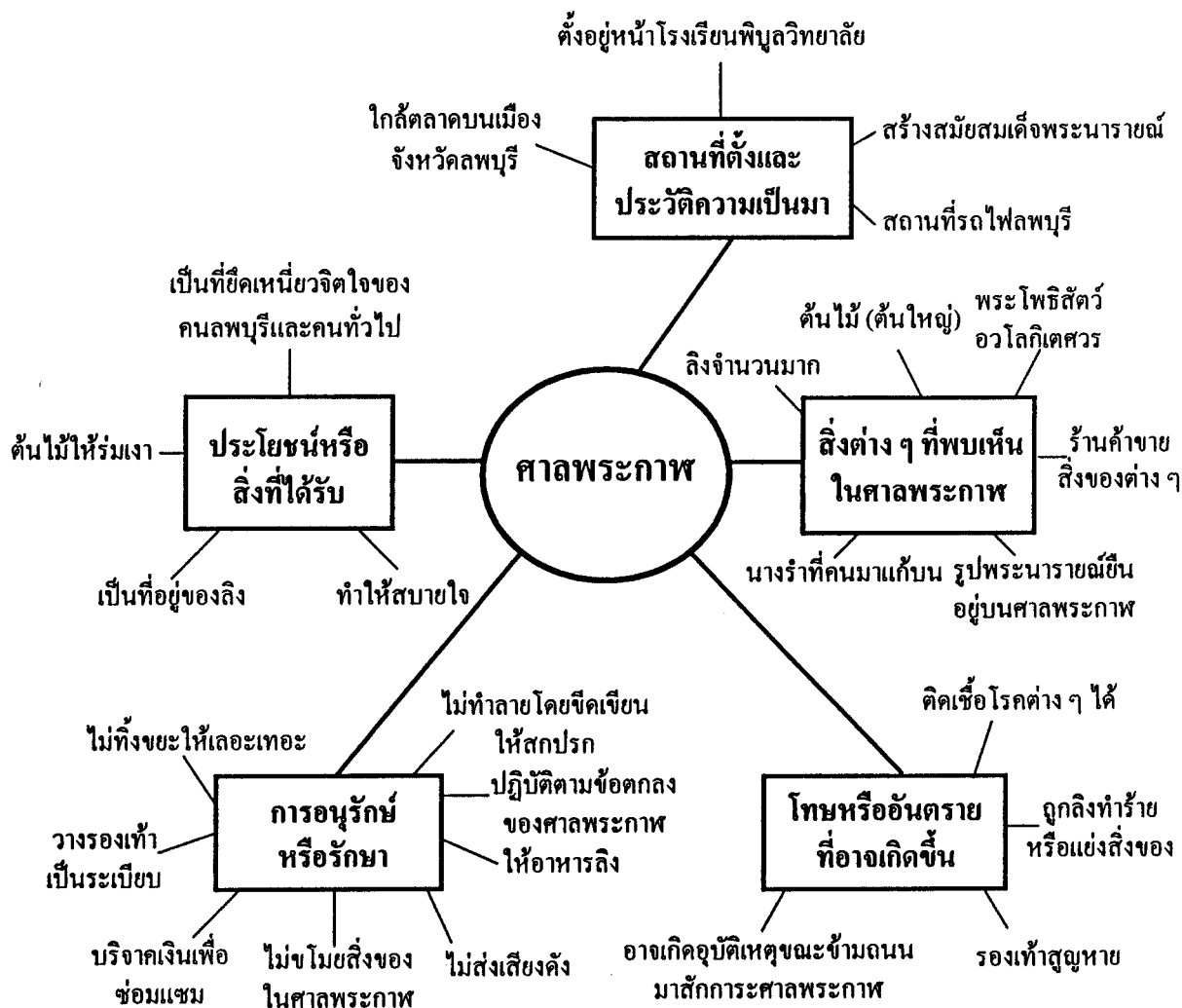
ภาคผนวก ก

แผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี

**แผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี
หน่วย ศาลพระกาฬ**

แผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี
หน่วย ศาลพระกาฬ

ระดมความคิดจากเด็ก

สิ่งที่เด็กรู้แล้ว	สิ่งที่เด็กต้องการรู้	สิ่งที่เด็กควรรู้
1. สถานที่ตั้งศาลพระกาฬ 2. สิ่งต่างๆ ที่พบเห็นในศาลพระกาฬ	1. ประวัติความเป็นมาของศาลพระกาฬ 2. สิ่งต่างๆ ที่พบเห็นในศาลพระกาฬ (เพิ่มเติม) 3. ประโยชน์หรือสิ่งที่ได้รับจากการมาสู่การะศาลพระกาฬ	1. โทษหรืออันตรายที่อาจเกิดขึ้นขณะมาสู่การะศาลพระกาฬ 2. การอนุรักษ์หรือรักษาศาลพระกาฬ

แผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี

หน่วย สาลพระกาฬ วันที่ 1 (สถานที่ตั้งและประวัติความเป็นมา) กิจกรรม เสริมประสบการณ์
สาระสำคัญ

ศาลพระกาฬเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์แห่งหนึ่งที่ชาวจังหวัดลพบุรี และใกล้เคียงเคารพสักการะ
ซึ่งตั้งอยู่ใจกลางเมืองจังหวัดลพบุรี สถานที่สำคัญที่อยู่ใกล้ เช่น โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย สถานีรถไฟ
ลพบุรี ตลาดบนเมืองจังหวัดลพบุรี

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกสถานที่ตั้งของศาลพระกาฬได้
2. สามารถสรุปประวัติความเป็นมาของศาลพระกาฬได้
3. ร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก (เรียนรู้เกี่ยวกับสถานที่ตั้ง และประวัติความเป็นมาของศาลพระกาฬ)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การฟัง การเล่า และการสรุปเรื่องราว การร่วมกิจกรรมกับผู้อื่น)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูนำ C.D. เกี่ยวกับศาลพระกาฬให้เด็กดูและสนทนาว่าเป็นภาพอะไร อยู่ที่ไหน และร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้พบเห็นจากการดู C.D.
2. หาดูอาสาสมัครจากเด็กเล่าประสบการณ์การเดินทางไปศาลพระกาฬ และร่วมกันสรุปสถานที่ตั้งของศาลพระกาฬ โดยเด็กและครูร่วมกันวาดแผนที่การเดินทางจากโรงเรียนไปศาลพระกาฬ
3. ครูเล่าประวัติความเป็นมาของศาลพระกาฬ
4. ร่วมกันสรุปประวัติความเป็นมาของศาลพระกาฬ
5. เด็กและครูร่วมกันร้องเพลง “ลิง”

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

1. C.D. เกี่ยวกับศาลพระกาฬ
2. เพลง “ลิง”

แหล่งเรียนรู้

-

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการบอกสถานที่ตั้งของศาลพระกาฬ ของเด็กแต่ละคน
2. สังเกตการสรุปประวัติความเป็นมาของศาลพระกาฬ
3. สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะร่วมกิจกรรม

หน่วย ศาลพระกาฬ วันที่ 1 กิจกรรม การเคลื่อนไหวและจังหวะ
สาระสำคัญ

การเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลง เป็นการพัฒนาความคิดตามจินตนาการของเด็ก แต่ละคน โดยเพลงที่จะนำมาร้อง ควรมีเนื้อหาที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก และบูรณาการกับกิจกรรมอื่น ๆ และเรื่องในสัปดาห์นั้น ๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ส่งเสริมความคิดตามจินตนาการของเด็ก
2. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ให้แข็งแรง
3. เกิดความสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การออกกำลังกาย)
2. ประสพการณ์สำคัญ (การเคลื่อนไหวร่างกาย การร้องเพลง การคิดเขียนแบบทำทางของสัตว์)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กทุกคนปฏิบัติกิจกรรมพื้นฐานแบบอยู่กับที่ คือ การตบมือ การตะเท้าไปข้างหน้า การโบกมือไป – มา

2. เด็กและครูร่วมกันร้องเพลง “ลิง”

3. เด็ก ๆ ทุกคนทำท่าทางประกอบเพลง “ลิง” โดยแต่ละคนคิดท่าทางประกอบเพลง ตาม

จินตนาการของตนเอง

4. เด็กปฏิบัติกิจกรรมในข้อ 3 ซ้ำอีก โดยร้องเพลงช้า – เร็ว สลับกัน

5. เด็กและครูร่วมกันสรุปการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลง “ลิง”

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. เครื่องเคาะจังหวะ

-

2. เพลง “ลิง”

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตท่าทำทางประกอบเพลง “ลิง” ของเด็กแต่ละคน

2. สังเกตการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของเด็กขณะปฏิบัติกิจกรรมพื้นฐานและเคลื่อนไหว

ร่างกายประกอบเพลง “ลิง”

3. สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะทำท่าทางประกอบเพลง “ลิง”

หน่วย ศาลพระกาฬ

วันที่ 1

กิจกรรม สร้างสรรค์

สาระสำคัญ

การแสดงออกตามความคิดจินตนาการของเด็กแต่ละคน ด้านศิลปะนั้นสามารถจัดกิจกรรมให้เด็กมีโอกาสได้เลือกปฏิบัติตามความสนใจของตนเอง เช่น การปั้น การวาดภาพ การพิมพ์ภาพ การฉีก ตัด ปะ กระดาษ เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ส่งเสริมความคิดตามจินตนาการของเด็ก
2. สามารถบรรยายผลงานของตนเองได้
3. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การกระทำสิ่งต่าง ๆ ตามจินตนาการของตนเอง)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การพิมพ์ภาพ การปั้น การวาดภาพ)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กและครูร่วมกันจัดเตรียมอุปกรณ์ และสถานที่ในการผลิตชิ้นงานศิลปะ คือ การปั้น ดินน้ำมันอย่างอิสระ การพิมพ์ภาพลายผ้าตามจินตนาการ และการวาดภาพจากสีเทียนตามความคิด เป็นภาพบริเวณหรือสถานที่ใกล้เคียงกับศาลพระกาฬ
2. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ เลือกผลิตผลงานศิลปะตามความสนใจของกลุ่มตนเอง อย่างน้อยกลุ่มละ 2 ชิ้น นำผลงานแต่ละชิ้นส่งครูร่วมกันบรรยายผลงานตามความคิดของคนในกลุ่มตนเอง จัดเก็บผลงานเข้าที่
3. เด็ก ๆ ร่วมกันจัดเก็บอุปกรณ์เข้าที่ และทำความสะอาดสถานที่ที่ครูตรวจความเรียบร้อย
4. ร่วมกันสรุปการผลิตชิ้นงานด้านศิลปะ

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. ลายผ้ารูปแบบต่าง ๆ สีน้ำ
2. ดินน้ำมัน และแผ่นรองปั้นดินน้ำมัน
3. สีเทียน กระดาษ 100 ปอนด์ (แผ่นใหญ่)

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. ตรวจสอบผลงานของเด็กแต่ละกลุ่ม
2. สังเกตเด็กแต่ละกลุ่มขณะบรรยายผลงานของตนเอง
3. สังเกตพฤติกรรมของเด็กแต่ละคน ขณะผลิตผลงานร่วมกับเพื่อน ๆ

หน่วย ศาลพระกาฬ

วันที่ 1

กิจกรรม การเล่นเกมเสรี

สาระสำคัญ

มุมประสบการณ์ต่าง ๆ ในห้องเรียน เช่น มุมบล็อก มุมดนตรี มุมบ้าน มุมธรรมชาติ เป็นต้น เป็นแหล่งเรียนรู้อย่างหนึ่ง ที่เปิดโอกาสให้เด็กทุกคนได้เลือกเล่นอิสระตามความสนใจ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ส่งเสริมการคิดจินตนาการ
2. ส่งเสริมการวางแผน และแก้ปัญหาด้วยตนเอง
3. ปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (เรียนรู้ที่จะเล่นคนเดียว และเล่นกับผู้อื่น)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเล่นอิสระ การเล่นในห้องเรียน การวางแผน และการแก้ปัญหา

ในการเล่น การปฏิบัติตามระเบียบต่าง ๆ)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ร่วมกันทบทวนข้อตกลงในการเล่นในมุมประสบการณ์ต่าง ๆ
2. เด็กแต่ละคนเลือกเล่นในมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ของห้องเรียน ตามความสนใจของตนเอง
3. ครูดูแลการเล่นของเด็กอย่างใกล้ชิด และแนะนำเพิ่มเติมเด็กเป็นรายบุคคลที่ไม่ปฏิบัติตาม

ข้อตกลง จดบันทึกพฤติกรรมการเล่นเป็นรายบุคคล

4. เด็กร่วมกันจัดเก็บของเล่น และหนังสือเข้าที่ เมื่อได้ยินสัญญาณจากครู
5. ครูและเด็กร่วมกันสรุปการเล่นอิสระในมุมประสบการณ์

สื่อและแหล่งเรียนรู้**สื่อ**

1. ของเล่นและหนังสือในมุมประสบการณ์
2. หนังสือและแผ่นพับแนะนำสถานที่สำคัญ

แหล่งเรียนรู้

- มุมประสบการณ์ต่าง ๆ ในห้องเรียน

ของจังหวัดลพบุรี เช่น ศาลพระกาฬ

3. ศาลพระกาฬ สถานีรถไฟ โรงเรียนจำลอง

ในมุมธรรมชาติ

4. เครื่องให้สัญญาณ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเล่นอิสระในมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ของห้องเรียน เกี่ยวกับการวางแผน และแก้ปัญหาขณะเล่นตลอดจนการคิดจินตนาการ

2. สังเกตการปฏิบัติตามข้อตกลง ร่วมกันของเด็กแต่ละคน

หน่วย ศาลพระกาฬ

วันที่ 1

กิจกรรม การเล่นกลางแจ้ง

สาระสำคัญ

การเล่นเครื่องเล่นสนาม เป็นการที่เด็กได้เล่นอย่างอิสระตามความสนใจ นอกห้องเรียนอย่างหนึ่ง ครูดูแลอย่างใกล้ชิด และจัดหาเครื่องเล่นอย่างหลากหลาย รวมทั้งสำรวจเครื่องเล่นแต่ละชนิดให้พร้อมที่จะให้เด็กเล่นก่อนทุกครั้ง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ให้แข็งแรง
2. สามารถระมัดระวังตนเอง และผู้อื่นให้ปลอดภัยจากการเล่นเครื่องเล่นสนามได้
3. เกิดความสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การออกกำลังกาย การเรียนรู้ที่จะระมัดระวังตนเองและผู้อื่นให้ปลอดภัยจากการเล่นได้)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเล่นอิสระ การเล่นนอกห้องเรียน การผ่อนคลาย)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กเตรียมร่างกายหน้าสนามเด็กเล่น โดยยืนอย่างอิสระ คือ การสลับมือ การคบมือ การย่อตัวอยู่กับที่ การวิ่งไปข้างหน้าและถอยหลัง
2. ร่วมกันทบทวนข้อตกลงในการเล่นเครื่องเล่นสนาม
3. เด็กแต่ละคนเลือกเล่นเครื่องเล่นสนามตามความสนใจของตนเอง ครูดูแลการเล่นอย่าง

ใกล้ชิด สังเกตพฤติกรรมเด็ก

4. ครูให้สัญญาณเด็กหยุดเล่น เด็กทุกคนทำความสะอาดร่างกาย
5. ร่วมกันสรุปการเล่นเครื่องเล่นสนาม

สื่อและแหล่งเรียนรู้**สื่อ**

1. เครื่องเล่นสนามชนิดต่าง ๆ
2. เครื่องให้สัญญาณ

แหล่งเรียนรู้

- สนามเด็กเล่นของโรงเรียน

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ขณะเล่นเครื่องเล่นสนาม
2. สังเกตพฤติกรรมของเด็กในการระมัดระวังตนเอง และเพื่อน ๆ ให้ปลอดภัยจากการเล่นเครื่องเล่นสนาม

3. สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะเล่นเครื่องเล่นสนาม

หน่วย ศาลพระกาพ

วันที่ 1

กิจกรรม เกมการศึกษา

สาระสำคัญ

การสังเกตและเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเรา สามารถจัดกิจกรรมให้เด็กได้ปฏิบัติในลักษณะของเกมต่าง ๆ ได้ เช่น เกมภาพตัดต่อ เกมจับคู่ เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถสังเกตและเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ ได้
2. ส่งเสริมให้มีคุณธรรมความเอื้อเฟื้อ และการแบ่งปัน
3. สามารถเล่นร่วมกับเพื่อน ๆ ได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (เรียนรู้ลักษณะของสิ่งต่าง ๆ ที่มีความแตกต่างกัน เรียนรู้ที่จะเล่นกับผู้อื่น)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การสังเกต การเปรียบเทียบ การแสดงความเอื้อเฟื้อ)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูอธิบายและสาธิตการเล่นเกมตัดต่อภาพศาลพระกาพและบริเวณใกล้เคียง
2. หาอาสาสมัครจากเด็กทดลองเล่นเกมตัดต่อภาพศาลพระกาพ และบริเวณใกล้เคียง ครูแนะนำเพิ่มเติม
3. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ เล่นเกมตัดต่อภาพศาลพระกาพ และบริเวณใกล้เคียง เมื่อกลุ่มใดต่อเสร็จแล้วให้พูดอธิบายว่าเป็นอะไร และมองเห็นว่ามีสิ่งใดอยู่ในภาพบ้าง และมีภาพใดที่มีขนาดใหญ่ที่สุด
4. ครูดูแลการเล่นของเด็กอย่างใกล้ชิด และทั่วถึง
5. ร่วมกันจับเก็บเกมเข้าที่ เมื่อได้ยินสัญญาณจากครู ครูตรวจสอบความเรียบร้อย
6. สรุปการเล่นเกมที่ศาลพระกาพ และบริเวณใกล้เคียงร่วมกัน

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. เกมตัดต่อภาพศาลพระกาพและบริเวณใกล้เคียง
2. เครื่องให้สัญญาณ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตเด็กขณะเล่นเกมการศึกษาเกี่ยวกับความสามารถในการสังเกตและเปรียบเทียบ
2. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเล่นเกมร่วมกับเพื่อน ๆ รวมทั้งการแสดงออกถึงการเป็นผู้มีคุณธรรมความเอื้อเฟื้อ และการแบ่งปัน

แผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี

หน่วย ศาลพระกาฬ วันที่ 2 (สิ่งต่าง ๆ ที่พบเห็นในศาลพระกาฬ) กิจกรรม เสริมประสบการณ์
สาระสำคัญ

ในศาลพระกาฬ ผู้ที่ไปสักการะจะพบสิ่งสำคัญ ๆ หลายอย่างภายใน เช่น ศิลาจารึก
รูปพระนารายณ์ ปฐมกรรมนักรบราณคดี พระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร ต้นไม้ใหญ่ ซึ่งเป็นที่อยู่ของ
ลิงจำนวนมาก ร้านค้าจำหน่ายสิ่งของ โรงละครให้นางรำที่คนมาแค้น เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่พบเห็นในศาลพระกาฬ
2. พัฒนาการทางภาษาด้านการพูดของเด็ก
3. สามารถสรุปเรื่องราว และถ่ายทอดให้ผู้ฟังได้เกี่ยวกับสิ่งที่พบเห็นในศาลพระกาฬ

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก (เรียนรู้เกี่ยวกับสิ่ง
ต่าง ๆ ที่พบเห็นในศาลพระกาฬ)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การฟัง การสนทนา การแสดงความคิดเห็น และการสรุปเรื่องราว)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. หาอาสาสมัครจากเด็กเล่าประสบการณ์การไปเที่ยวศาลพระกาฬ ว่าเห็นสิ่งใดบ้างใน
ศาลพระกาฬ ร่วมกันสรุปสิ่งที่เด็กเล่า
2. ครูนำหนังสือ และภาพ “ศาลพระกาฬ” ให้เด็กดู พร้อมกับร่วมกันสนทนาและแสดงความคิดเห็น
จากภาพ และภาพในหนังสือ ว่ามีสิ่งใดบ้างในศาลพระกาฬ
3. เด็กร่วมกันสรุปสิ่งต่าง ๆ ที่พบเห็นในศาลพระกาฬ ครูเพิ่มเติมในบางส่วนที่ยังไม่ครบ
4. ร่วมกันฟังเพลง “ฉันรักลพบุรี” และสรุปเนื้อเพลงว่า นอกจากศาลพระกาฬแล้ว มี
สถานที่ใดอีกที่น่าสนใจในจังหวัดลพบุรี

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

1. หนังสือและรูปภาพศาลพระกาฬ
2. วิดยูเทป
3. เทปเพลง “ฉันรักลพบุรี”

แหล่งเรียนรู้

-

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็น สิ่งที่พบเห็นในศาลพระกาฬ
2. สังเกตเด็กขณะร่วมกิจกรรม เกี่ยวกับความสามารถทางภาษาด้านการพูด
3. สังเกตการสรุปเล่าเรื่องราวต่าง ๆ และการถ่ายทอดสิ่งที่พบเห็นในศาลพระกาฬ

หน่วย ศาลพระกาฬ วันที่ 2 กิจกรรม การเคลื่อนไหวและจังหวะ

สาระสำคัญ

การแสดงออกและการเคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระ เป็นการออกกำลังกายและพัฒนาการคิดของเด็กได้อีกทางหนึ่ง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ให้แข็งแรง
2. ส่งเสริมความคิดตามจินตนาการ
3. เกิดความสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การออกกำลังกาย และการปฏิบัติตามสัญญาณคำสั่ง)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระ ตามสัญญาณและคำสั่ง

การผ่อนคลาย)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กทุกคนปฏิบัติกิจกรรมพื้นฐานแบบอยู่กับที่ คือ การโบกมือไป – มา การคบมือเป็นจังหวะช้า – เร็ว การยกส้นเท้าขึ้น – ลง และการวิ่งอยู่กับที่
2. เด็กแต่ละคนเคลื่อนไหวร่างกายไปทั่ว ๆ บริเวณห้องเรียนตามสัญญาณที่ครูเคาะช้า – เร็ว สลับกันไป โดยคิดท่าทางของตนเองไม่ซ้ำกับเพื่อน ๆ
3. เมื่อได้ยินสัญญาณหยุดทุกคนหยุดเคลื่อนไหวร่างกายทันที และปฏิบัติตามคำสั่งของครู เช่น เด็ก ๆ ทุกคนสมมติตนเองเป็นลิงที่อยู่ในศาลพระกาฬ กลุ่มละ 6 ตัว เป็นต้น
4. เด็กปฏิบัติกิจกรรมข้อ 2, 3 ซ้ำอีก โดยครูเปลี่ยนคำสั่งใหม่ เช่น เด็ก ๆ สมมติตนเองเป็นนางรำที่คนมาแค้นในศาลพระกาฬ เวทีละ 4 คน
5. ร่วมกันสรุปการเคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระ ตามสัญญาณและคำสั่ง

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

- เครื่องเคาะจังหวะ

-

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของร่างกายขณะเคลื่อนไหวอย่างอิสระตามสัญญาณและคำสั่ง
2. สังเกตการคิดท่าทางเคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระของเด็กแต่ละคน
3. สังเกตพฤติกรรมเด็กแต่ละคนขณะเคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระ ตามสัญญาณและคำสั่ง

หน่วย ศาลพระกาฬ

วันที่ 2

กิจกรรม สร้างสรรค์

สาระสำคัญ

การแสดงออกตามจินตนาการ เราสามารถจัดกิจกรรมให้เด็กแสดงออกได้อย่างหลากหลาย เช่น การแสดงบทบาทสมมติ การเลียนแบบท่าทางของสัตว์ การแสดงออกทางด้านศิลปะ เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ส่งเสริมความคิดตามจินตนาการของเด็ก
2. สามารถบรรยายผลงานของตนเองได้
3. ทำงานร่วมกับเพื่อน ๆ ได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การกระทำสิ่งต่าง ๆ ตามจินตนาการของตนเอง)
2. ประสพการณ์สำคัญ (การวาดภาพ การปั้น การฉีก ตัด ปะ กระดาษ การบรรยายผลงานของตนเอง และการทำงานร่วมกับผู้อื่น)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กและครูร่วมกันจัดเตรียมอุปกรณ์ และสถานที่ในการผลิตผลงานด้านศิลปะ คือ การวาดภาพตามจินตนาการจากสีน้ำด้วยพู่กัน การปั้นดินน้ำมันตามความคิดและการฉีก ตัด ปะ กระดาษอย่างอิสระ เป็นภาพสิ่งต่าง ๆ ที่พบเห็นในศาลพระกาฬ
2. เด็กทุกคนเลือกผลิตผลงานศิลปะตามความสนใจของตนเอง อย่างน้อยคนละ 2 ชิ้น นำผลงานแต่ละชิ้นส่งครูบรรยายผลงานของตนเอง และจัดเก็บผลงานเข้าที่ ขณะเด็กผลิตผลงานครูดูแลและสังเกตพฤติกรรมเด็กอย่างใกล้ชิด
3. ร่วมกันจัดเก็บอุปกรณ์ และทำความสะอาดสถานที่ผลิตชิ้นงาน
4. เด็กและครูร่วมกันสรุปการผลิตผลงานศิลปะ

สื่อและแหล่งเรียนรู้**สื่อ**

1. สีน้ำ พู่กัน กระดาษ A4
2. ดินน้ำมัน แผ่นรองปั้นดินน้ำมัน
3. กระดาษสีต่าง ๆ กาว กรรไกร

แหล่งเรียนรู้

-

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. ตรวจผลงานของเด็กแต่ละคน
2. สังเกตเด็กขณะบรรยายผลงานของตนเอง
3. สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะร่วมผลิตผลงานศิลปะกับเพื่อน ๆ

หน่วย ศาลพระกาฬ

วันที่ 2

กิจกรรม การเล่นเกม

สาระสำคัญ

มุมประสบการณ์ต่าง ๆ ในห้องเรียน เช่น มุมบ้าน มุมบล็อก มุมธรรมชาติ เป็นต้น เป็นแหล่งเรียนรู้ในห้องเรียนที่เด็กสามารถเลือก เล่นได้ตามความความสนใจของแต่ละคน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนาการคิดตามจินตนาการของเด็ก
2. สามารถปฏิบัติตามข้อตกลงขณะเล่นอิสระตามมุมประสบการณ์ได้
3. ส่งเสริมให้มีนิสัยรักการอ่าน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การเล่นสิ่งต่าง ๆ ตามความคิดและความสนใจของตนเอง เรียนรู้ที่จะเล่นคนเดียว หรือเล่นกับผู้อื่น)

2. ประสบการณ์สำคัญ (การเล่นอิสระ การเล่นในห้องเรียน การปฏิบัติตามข้อตกลง การอ่านจากภาพและจากหนังสือนิทาน)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ทบทวนข้อตกลงในการเล่นอิสระตามมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ร่วมกัน
2. เด็กเลือกเล่นในมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ตามความสนใจของตนเองและกระตุ้นให้เด็ก

เข้ามุมหนังสือทุกคน

3. ครูดูแลการเล่นของเด็กอย่างใกล้ชิด และสังเกตพฤติกรรมอย่างทั่วถึง
4. ร่วมกันจัดเก็บของเล่นเข้าที่เมื่อ ได้ยินสัญญาณจากครู ครูดูแลความเรียบร้อย
5. สรุปการเล่นอิสระในมุมประสบการณ์ร่วมกัน

สื่อและแหล่งเรียนรู้**สื่อ****แหล่งเรียนรู้**

1. ของเล่นและหนังสือนิทานในมุมต่าง ๆ - มุมประสบการณ์ต่าง ๆ ในห้องเรียน
2. รูปภาพและหนังสือแนะนำสถานที่สำคัญต่าง ๆ

ของจังหวัดลพบุรีในมุมหนังสือ เช่น ศาลพระกาฬ

3. สิ่งต่าง ๆ ที่พบเห็นในศาลพระกาฬ เช่น ลิง

ต้นไม้ นางรำ จำลองในมุมธรรมชาติ

4. เครื่องให้สัญญาณ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตเด็กขณะเล่นตามมุมประสบการณ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้ความคิดตามจินตนาการ
2. สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะเล่นอิสระตามมุมต่าง ๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อตกลง และ

การแสดงออกถึงเป็นผู้มีนิสัยรักการอ่าน

หน่วย ศาลพระกาฬ

วันที่ 2

กิจกรรม การเล่นกลางแจ้ง

สาระสำคัญ

การเล่นน้ำ – เล่นทราย เป็นการจัดกิจกรรมอย่างหนึ่งที่ทำให้เด็กได้ใช้วัยวะคือ มือกับตามีความสัมพันธ์กัน โดยครูจัดที่เล่นให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก และควรมีอุปกรณ์ในการเล่นอย่างหลากหลาย และเพียงพอกับจำนวนเด็ก

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ส่งเสริมความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์
2. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ และความสัมพันธ์กันของมือกับตา
3. เกิดความสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (เรียนรู้ที่จะเล่นตามความคิด และการใช้วัยวะต่าง ๆ ให้มีความสัมพันธ์กัน)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเล่นนอกห้องเรียน การเล่นน้ำ – เล่นทราย)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กทุกคนเตรียมร่างกายหน้าอาคารเรียนสายชั้นปฐมวัย โดยยืนอย่างอิสระ คือ การตบมือ ช้า – เร็ว การสลับมือ การวิ่งอยู่กับที่ และการกระโดดสลับเท้า
2. ร่วมกันทบทวนข้อตกลงในการเล่นน้ำ – เล่นทราย
3. เด็กทุกคนเล่นน้ำ – เล่นทรายอย่างอิสระ ครูดูแลการเล่นของเด็กอย่างใกล้ชิดและสังเกต

พฤติกรรม

4. ครูให้สัญญาณเด็กหยุดเล่น จัดเก็บอุปกรณ์และทำความสะอาดร่างกาย
5. ร่วมกันสรุปการเล่นน้ำ – เล่นทราย

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ	แหล่งเรียนรู้
1. อุปกรณ์ในการเล่นน้ำ – เล่นทราย	- ที่เล่นน้ำ – เล่นทราย
2. เครื่องให้สัญญาณ	

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตเด็กขณะเล่นน้ำ – เล่นทรายเกี่ยวกับการใช้ความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์
2. สังเกตการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ และความสัมพันธ์ของมือกับตาขณะเล่นน้ำ – เล่นทราย
3. สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะเล่นน้ำ – เล่นทราย

หน่วย ศาลพระกาฬ

วันที่ 2

กิจกรรม เกมการศึกษา

สาระสำคัญ

การจัดเรียงลำดับสิ่งต่าง ๆ สามารถจัดกิจกรรมให้เด็กฝึกปฏิบัติได้อย่างหลากหลาย เช่น การจัดเรียงลำดับภาพเหตุการณ์ (ก่อน – หลัง) ขนาด (เล็ก – ใหญ่) ตำแหน่ง (ต่ำ – สูง) จำนวน (น้อย – มาก)

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนาการคิดหาเหตุผล
2. สามารถวางแผนและแก้ปัญหาได้
3. จัดเก็บเกมเข้าที่ได้อ

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (การเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ การเรียงลำดับจำนวนของสิ่งต่าง ๆ)

2. ประสบการณ์สำคัญ (การสังเกต การเปรียบเทียบจำนวนน้อย – มาก การคิดหาเหตุผล)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูอธิบายและสาธิตการเล่นเกมเรียงลำดับภาพจำนวนของสิ่งที่พบเห็นในศาลพระกาฬ จากน้อยไปหามาก
2. หาอาสาสมัครจากเด็กทดลองเล่นเกมเรียงลำดับภาพจำนวนสิ่งของที่พบเห็นในศาลพระกาฬ จากน้อยไปหามาก ครูแนะนำเพิ่มเติม
3. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ เล่นเกมเรียงลำดับภาพจำนวนสิ่งของที่พบเห็นในศาลพระกาฬ จากน้อยไปหามาก สลับกับเกมเรียงลำดับภาพอื่น ๆ ที่เคยเล่นมาแล้ว
4. ครูดูแลการเล่นเกมที่เด็กอย่างใกล้ชิด สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล
5. ร่วมกันจัดเก็บเกมเข้าที่ เมื่อได้ยินสัญญาณจากครูและครูตรวจความเรียบร้อย
6. สรุปการเล่นเกมที่เรียงลำดับภาพจำนวนสิ่งของที่พบเห็นในศาลพระกาฬ จากน้อยไปหามาก

ร่วมกัน

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. เกมเรียงลำดับภาพจำนวนสิ่งของที่พบเห็น

ในศาลพระกาฬ จากน้อยไปหามาก

2. เกมเรียงลำดับภาพอื่น ๆ ที่เคยเล่นมาแล้ว
3. เครื่องให้สัญญาณ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะเล่นเกมเรียงลำดับภาพจำนวนสิ่งของที่พบเห็นในศาลพระกาฬ
จากน้อยไปหามาก เกี่ยวกับการคิดหาเหตุผล
2. สังเกตความสามารถของเด็กในการวางแผนและแก้ปัญหาขณะเล่นเกมการศึกษา
3. สังเกตเด็กขณะจัดเก็บเกมเข้าที่ หลังเลิกเล่นแล้ว

แผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี

หน่วย ศาลพระกาฬ วันที่ 3 (ประโยชน์หรือสิ่งที่ได้รับ) กิจกรรม เสริมประสบการณ์
สาระสำคัญ

ศาลพระกาฬ เป็นสถานที่สำคัญและใช้เป็นแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียนในท้องถิ่นแห่งหนึ่งที่ควรศึกษา ซึ่งสถานที่แห่งนี้เป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของคนจังหวัดลพบุรี และบุคคลทั่วไป ทำให้ผู้ที่มาสักการะสบายใจ นอกจากนี้ยังมีลิง (ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของจังหวัดลพบุรี) จำนวนมากอาศัยอยู่บนต้นไม้ใหญ่ และทำให้เกิดอาชีพต่าง ๆ เพิ่มขึ้น ช่วยสร้างรายได้ให้ชาวลพบุรีด้วย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถบอกถึงประโยชน์หรือสิ่งที่ได้รับจากการไปสักการะศาลพระกาฬได้
2. ร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็นประโยชน์ เมื่อไปสักการะศาลพระกาฬ
3. สามารถสรุปเรื่องราว และถ่ายทอดให้ผู้อื่นฟังได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก (เรียนรู้ถึงประโยชน์กับตนเอง เมื่อไปสักการะศาลพระกาฬ)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การสนทนา การแสดงความคิดเห็น การเล่าและสรุปเรื่องราว)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. หาอาสาสมัครจากเด็กเล่าประสบการณ์ของตนเองเมื่อไปสักการะศาลพระกาฬได้ประโยชน์อะไรบ้างตามความคิดของตนเอง
2. นำภาพคนที่ไปสักการะศาลพระกาฬให้เด็กดูในลักษณะต่าง ๆ และให้เด็กอาสาสมัครแสดงบทบาทสมมติการสักการะศาลพระกาฬ
3. ร่วมกันสรุปถึงประโยชน์จากการไปสักการะศาลพระกาฬ จากตัวแทนเด็กที่ออกมาเล่าประสบการณ์ และแสดงบทบาทสมมติ
4. ครูสอบถามเด็กเพิ่มเติมอีก นอกจากสิ่งที่เด็กได้ประโยชน์จากการไปสักการะศาลพระกาฬแล้ว ได้พบเห็นผู้อื่นมาทำกิจกรรมอะไรบ้างที่ศาลพระกาฬ
5. ร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็น สิ่งที่ได้รับหรือประโยชน์จากการไปสักการะศาลพระกาฬ
6. ร่วมกันฟังเพลง “ฉันรักลพบุรี”

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

1. วิทยุเทป
2. เทปเพลง “ฉันรักลพบุรี”
3. อุปกรณ์ในการแสดงบทบาทสมมติ

แหล่งเรียนรู้

-

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการบอกประโยชน์หรือสิ่งที่ได้รับจากการไปสักการะศาลพระกาฬ
2. สังเกตการร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็นขณะร่วมกิจกรรม
3. สังเกตการสรุปเรื่องราวและถ่ายทอดเรื่องราวเกี่ยวกับประโยชน์หรือสิ่งที่ได้รับจากการไป

สักการะศาลพระกาฬให้ผู้อื่นฟัง

หน่วย ศาลพระกาฬ

วันที่ 3

กิจกรรม การเคลื่อนไหวและจังหวะ

สาระสำคัญ

การเคลื่อนไหวร่างกายในลักษณะผู้นำ – ผู้ตาม เป็นการแสดงออกตามความคิดของเด็ก แต่ละคน ฝึกความเชื่อมั่นในตนเอง และการเป็นผู้ตามที่ดี

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถเคลื่อนไหวร่างกายในลักษณะผู้นำ – ผู้ตาม
2. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย
3. เกิดความสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การออกกำลังกาย การแสดงออกขณะเคลื่อนไหวร่างกายตามความคิด และการเป็นผู้ตามที่ดี)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเคลื่อนไหวร่างกาย การแสดงออกทางความคิด)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กปฏิบัติกิจกรรมพื้นฐานแบบเคลื่อนที่ คือ การเดินช้า และเร็ว การกระโดด 2 เท้าไปข้างหน้า และถอยหลัง
2. หออาสาสมัครเป็นผู้นำการเคลื่อนไหวร่างกาย 1 คน ยืนอยู่กลางวงเด็กที่เหลือยืนเป็นวงกลม ผู้นำทำท่าทางเคลื่อนไหวร่างกายเป็นลักษณะต่าง ๆ กัน เช่น ลิงกระโดด ลิงวิ่ง ลิงปีนป่าย เป็นต้น เพื่อน ๆ ปฏิบัติตาม และหยุดเมื่อได้ยินสัญญาณจากครู
3. หออาสาสมัครเด็กคนอื่น ๆ หมุนเวียนเป็นผู้นำโดยเคลื่อนไหวร่างกายไม่ซ้ำกับเพื่อน ๆ ที่ปฏิบัติมาแล้ว เพื่อน ๆ ที่เหลือปฏิบัติตาม โดยปฏิบัติเหมือนข้อ 2
4. ร่วมกันสรุปการเคลื่อนไหวร่างกายในลักษณะผู้นำ – ผู้ตาม

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

- เครื่องให้สัญญาณ

-

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการเคลื่อนไหวร่างกายของเด็กในลักษณะผู้นำ – ผู้ตาม
2. สังเกตการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ขณะเคลื่อนไหวร่างกายในลักษณะผู้นำ – ผู้ตาม
3. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเคลื่อนไหวร่างกาย

หน่วย ศาสดพระภาพ

วันที่ 3

กิจกรรม สร้างสรรค์

สาระสำคัญ

การแสดงออกตามความคิดจินตนาการของเด็กด้านศิลปะ ครูควรจัดกิจกรรมให้เด็กได้เลือกอย่างหลากหลายตามความสนใจ สถานที่ผลิตชิ้นงานเพียงพอกับจำนวนเด็ก และเหมาะสมกับการปฏิบัติกิจกรรม

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนาความคิดตามจินตนาการ
2. พัฒนากล้ามเนื้อเล็กและความสัมพันธ์ของมือกับตา
3. ส่งเสริมให้มีคุณธรรมความเอื้อเฟื้อและการแบ่งปัน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การกระทำสิ่งต่าง ๆ ตามความคิดจินตนาการของตนเองและผู้อื่น)
2. ประสพการณ์สำคัญ (การประดิษฐ์เศษวัสดุ การปั้น และการสร้างภาพจากสีน้ำ การแสดง ความมีคุณธรรม)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กและครูร่วมกันจัดเตรียมอุปกรณ์ และสถานที่ในการผลิตผลงานด้านศิลปะ คือ การประดิษฐ์เศษวัสดุเป็นสิ่งที่อยู่ในศาลพระภาพตามจินตนาการ การปั้นดินน้ำมันอย่างอิสระ และการหยดสีน้ำตามความคิด
2. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มร่วมกันคิดจินตนาการผลิตผลงานในข้อ 1 กลุ่มละอย่างน้อย 2 ชิ้น
3. นำผลงานแต่ละชิ้นส่งครู และบรรยายตามความคิดของกลุ่มตนเอง จัดเก็บผลงานเข้าที่
4. ร่วมกันจัดเก็บอุปกรณ์ และทำความสะอาดสถานที่
5. สรุปการผลิตผลงานศิลปะร่วมกัน

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. กระดาษสีต่าง ๆ กาว กรรไกร
กระดาษ 100 ปอนด์ (แผ่นใหญ่)
2. ดินน้ำมัน แผ่นรองปั้นดินน้ำมัน
3. สีน้ำ พู่กัน

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. ตรวจสอบผลงานของเด็กแต่ละกลุ่ม
2. สังเกตเด็กขณะผลิตผลงาน เกี่ยวกับการใช้กล้ามเนื้อเล็กและความสัมพันธ์ของมือกับตา
3. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะผลิตผลงานเกี่ยวกับการแสดงออกด้านคุณธรรมความเอื้อเฟื้อและ

การแบ่งปัน

หน่วย ศาลพระกาฬ

วันที่ 3

กิจกรรม การเล่นเกมเสรี

สาระสำคัญ

มุมประสบการณ์ต่าง ๆ ในห้องเรียน เป็นแหล่งเรียนรู้ในห้องเรียนที่เด็กสามารถเลือก เล่น ได้ตามความความสนใจของแต่ละคน ครูควรจัดหาสื่ออย่างหลากหลายเหมาะสมกับวัยของเด็ก และเพียงพอกับจำนวนของเด็กที่จะใช้บริการด้วย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนาความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์
2. สามารถเล่นร่วมกับเพื่อน ๆ ได้
3. จัดเก็บของเล่นเข้าที่

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (เรียนรู้ที่จะเล่นคนเดียว หรือเล่นกับผู้อื่น การเล่นเกมต่าง ๆ ตามความสนใจ และตามความคิด)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเล่นอิสระ การเล่นในห้องเรียน การต่อเข้า การแยกออกจากกัน การสื่อความหมายจากรูปภาพ)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กและครูร่วมกันทบทวนข้อตกลงในการเล่นตามมุมประสบการณ์ต่าง ๆ
2. เด็กแต่ละคนเลือกเล่นในมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ตามความสนใจ โดยครูดูแลอย่างทั่วถึง
3. ครูให้สัญญาณเด็กร่วมกันจัดเก็บของเล่นและหนังสือนิทานเข้าที่ ครูดูแลความเรียบร้อยและแนะนำเพิ่มเติม
4. ร่วมกันสรุปการเล่นในมุมประสบการณ์ของห้องเรียน

สื่อและแหล่งเรียนรู้**สื่อ****แหล่งเรียนรู้**

1. ของเล่นและหนังสือนิทานในมุมต่าง ๆ - มุมประสบการณ์ต่าง ๆ ในห้องเรียน
 2. รูปภาพความเป็นอยู่ของลิงในศาลพระกาฬ
- คนมาเก็บน โดยนำอาหารและสิ่งอื่น ๆ มาสักการะและ
ภาพนางรำกำลังรำเก็บน ในมุมหนังสือ
3. ลิง ต้นไม้ และนางรำ จำลองในมุมธรรมชาติ
 4. อาหารของลิงในมุมร้านค้า
 5. เครื่องให้สัญญาณ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตเด็กขณะเล่นตามมุมประสบการณ์ในการใช้ความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์
2. สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะเล่นอิสระตามมุมประสบการณ์ร่วมกับเพื่อน ๆ
3. สังเกตเด็กขณะจัดเก็บของเล่นเข้าที่ หลังจากเลิกเล่นแล้ว

หน่วย ศาลพระกาฬ

วันที่ 3

กิจกรรม การเล่นกลางแจ้ง

สาระสำคัญ

การเล่นอิสระกลางสนาม เป็นการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนอย่างหนึ่งที่ทำให้เด็กได้ปฏิบัติอย่างหนึ่ง โดยสร้างข้อตกลงร่วมกัน และสถานที่ควรมีความปลอดภัยและเหมาะสมกับวัย มีจำนวนเพียงพอ กับเด็กด้วย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ให้แข็งแรง
2. สามารถปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันได้
3. เกิดความสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การออกกำลังกาย เรียนรู้การปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกัน)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเคลื่อนไหวร่างกาย การเล่นนอกห้องเรียน การปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกัน การผ่อนคลาย)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กเตรียมร่างกายบริเวณสนามหญ้าหน้าโรงเรียน โดยยืนอย่างอิสระ คือ การสลับมือ การตบมือเป็นจังหวะช้า-เร็ว การโบกแขนไป-มา
2. ร่วมกันทบทวนข้อตกลงในการเล่นอิสระกลางสนามหญ้าหน้าโรงเรียนร่วมกัน และกำหนดบริเวณการเล่น
3. เด็กทุกคนเล่นอิสระกลางสนาม ครูสังเกตการเล่นของเด็ก
4. ครูให้สัญญาณเด็ก ๆ หยุดเล่น ทำความสะอาดร่างกาย
5. ร่วมกันสรุปการเล่นอิสระกลางสนามหญ้าหน้าโรงเรียน

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

- นกหวีด

- สนามหญ้าหน้าโรงเรียน

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของเด็กขณะเล่นอิสระ
2. สังเกตการปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันของเด็กแต่ละคน ขณะเล่นอิสระบริเวณสนามหญ้าหน้าโรงเรียน
3. สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะเล่นอิสระ บริเวณสนามหญ้าหน้าโรงเรียน

หน่วย ศาลพระกาฬ

วันที่ 3

กิจกรรม เกมการศึกษา

สาระสำคัญ

การหาความเหมือนและความแตกต่างของสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเรา เป็นการฝึกการสังเกต และเปรียบเทียบ การคิดหาเหตุผลและนำมาสรุป เพื่อนำไปจัดหมวดหมู่ จับคู่ ของสิ่งต่าง ๆ นั้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ส่งเสริมการสังเกตและเปรียบเทียบ
2. สามารถเล่นร่วมกับเพื่อน ๆ ได้
3. จัดเก็บเกมเข้าที่ได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (การเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ ความเหมือนและความแตกต่าง)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การสังเกต การเปรียบเทียบ การเล่นกับผู้อื่น)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูอธิบายและสาธิตการเล่นเกมนับคู่ภาพเหมือนประ โยชน์หรือสิ่งที่ได้รับการมา
- สักการะศาลพระกาฬ
2. หออาสาสมัครจากเด็กทดลองเล่นเกมจับคู่ภาพเหมือนประ โยชน์หรือสิ่งที่ได้รับการมา
- สักการะศาลพระกาฬ ครูแนะนำเพิ่มเติม
3. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ หมุนเวียนเล่นเกมจับคู่ภาพเหมือนประ โยชน์หรือสิ่งที่ได้รับการมาสักการะศาลพระกาฬ สลับกับเกมจับคู่ภาพเหมือนอื่น ๆ ที่เคยเล่นมาแล้ว ครูดูแลการเล่นของเด็ก
- อย่างทั่วถึง
4. ร่วมกันจัดเก็บเกมเข้าที่ เมื่อได้ยินสัญญาณจากครู
 5. สรุปการเล่นเกมนับคู่ภาพเหมือนประ โยชน์หรือสิ่งที่ได้รับการมาสักการะศาลพระกาฬ

ร่วมกัน

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. เกมจับคู่ภาพเหมือนประ โยชน์หรือสิ่งที่ได้รับการมา
- สักการะศาลพระกาฬ
2. เกมจับคู่ภาพเหมือนอื่น ๆ ที่เคยเล่นมาแล้ว
 3. เครื่องให้สัญญาณ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตเด็กแต่ละคนขณะเล่นเกมเกี่ยวกับการสังเกตและเปรียบเทียบ
2. สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะเล่นเกมกับเพื่อน ๆ
3. สังเกตเด็กขณะจัดเก็บเกมเข้าที่ หลังจากเลิกเล่นแล้ว

แผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี

หน่วย สาลพระกาฬ วันที่ 4 (โทษหรืออันตรายที่อาจเกิดขึ้น) กิจกรรม เสริมประสบการณ์
สาระสำคัญ

คนและสัตว์ในปัจจุบัน มีการดำเนินชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมาก เช่น ลิงแทนที่จะอาศัยอยู่ในป่า แต่กลับมาอาศัยอยู่ที่สาลพระกาฬ ทำให้คนที่มาสักการะสาลพระกาฬ อาจถูกลิงทำร้ายหรือแย่งสิ่งของ ดินเชื้อโรคต่าง ๆ ได้ และลิงยังชอบปล้ำกรองเท้าของผู้ที่มาสักการะบนสาลพระกาฬที่ถอดวางไว้ด้านนอก ไปซ่อนด้วย นอกจากนี้ยังอาจเกิดอุบัติเหตุขณะข้ามถนนมาสักการะสาลพระกาฬ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถบอกโทษหรืออันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการไปสักการะสาลพระกาฬได้
2. ร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับโทษหรืออันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการไปสักการะสาลพระกาฬได้
3. สามารถสรุปเรื่องราว และถ่ายทอดให้ผู้ฟังได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก (เรียนรู้ถึงโทษหรืออันตรายที่อาจเกิดขึ้นเมื่อไปสักการะสาลพระกาฬ)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การสนทนา การแสดงความคิดเห็น การเล่าและสรุปเรื่องราว)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครุณา C.D. เกี่ยวกับเหตุการณ์ของคนที่เป็นสักการะสาลพระกาฬ เช่น ขณะเดินข้ามถนนเข้ามาในสาลพระกาฬ มีลิงเดินไปมา เป็นต้น
2. เด็กและครุร่วมกันสนทนาและอภิปรายเกี่ยวกับภาพใน C.D. และร่วมกันสรุปถึงโทษหรืออันตรายที่อาจเกิดขึ้น เมื่อไปสักการะสาลพระกาฬ
3. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ ร่วมกันแสดงความคิดเห็น ถึงวิธีการป้องกันไม่ให้เกิดโทษหรืออันตรายที่อาจเกิดขึ้น ขณะไปสักการะสาลพระกาฬ
4. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาสรุปหน้าห้องเรียนกลุ่มละ 1 คน
5. ร่วมกันสรุปโทษหรืออันตรายที่อาจเกิดขึ้นเมื่อไปสักการะสาลพระกาฬ

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

- C.D. เกี่ยวกับเหตุการณ์ของคน

ที่ไปสักการะสาลพระกาฬ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการบอกโทษหรืออันตรายที่อาจเกิดขึ้นในขณะที่ไปสักการะศาลพระกาฬ
2. สังเกตการร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็นขณะร่วมกิจกรรม
3. สังเกตการสรุปเรื่องราวและถ่ายทอดเรื่องราวเกี่ยวกับโทษหรืออันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการไปสักการะศาลพระกาฬ

หน่วย ศาสดพระภาพ

วันที่ 4

กิจกรรม การเคลื่อนไหวและจังหวะ

สาระสำคัญ

การเคลื่อนไหวร่างกายประกอบอุปกรณ์ เป็นการเคลื่อนไหวที่พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก โดยนำอุปกรณ์ไปด้วยขณะเคลื่อนไหวร่างกาย และทำท่าทางไม่ซ้ำกับเพื่อน ๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ส่งเสริมความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ของเด็ก
2. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ และมีความสัมพันธ์กัน
3. เกิดความสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การออกกำลังกาย การแสดงออกทางความคิดของตนเอง)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเคลื่อนไหวร่างกาย การคิดท่าทางขณะเคลื่อนไหวและการแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านสื่อและอุปกรณ์)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กปฏิบัติกิจกรรมพื้นฐานแบบอยู่กับที่ คือ การเคลื่อนไหวนิ้วมือและมือ การเคลื่อนไหวแขนและไหล่
2. เด็กทุกคนเคลื่อนไหวร่างกายไปทั่ว ๆ บริเวณห้องเรียน โดยนำหุ่นนิ้วมือรูปลิงไปด้วย คิดท่าทางการเคลื่อนไหวของตนเอง ไปทั่ว ๆ บริเวณห้องเรียนและไม่ชนกัน
3. เมื่อได้ยินสัญญาณจากครูเด็ก ๆ หยุดเคลื่อนไหว ให้เด็กที่มีหุ่นนิ้วมือรูปลิงสีแดงกันมารวมกัน
4. เด็กปฏิบัติกิจกรรมในข้อ 2, 3 ซ้ำอีก โดยครูเปลี่ยนคำสั่งใหม่ เช่น สมมติให้เด็กเป็นลิง 5 ตัว นั่งคุยกัน เป็นต้น
5. เด็กและครูร่วมกันสรุปการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบอุปกรณ์

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. หุ่นนิ้วมือรูปลิงเท่าจำนวนเด็ก
2. เครื่องเคาะจังหวะ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตเด็กขณะเคลื่อนไหวร่างกายประกอบอุปกรณ์เกี่ยวกับการใช้ความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์
2. สังเกตความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ และความสัมพันธ์กันขณะเคลื่อนไหวร่างกายประกอบอุปกรณ์
3. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเคลื่อนไหวร่างกายประกอบอุปกรณ์

หน่วย ศาสดพระภาพ

วันที่ 4

กิจกรรม สร้างสรรค์

สาระสำคัญ

การส่งเสริมให้เด็กแสดงออกตามจินตนาการ เราสามารถจัดกิจกรรมให้เด็กได้แสดงออกอย่างหลากหลาย เช่น การแสดงบทบาทสมมติ การแสดงออกทางด้านศิลปะ เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ส่งเสริมความคิดตามจินตนาการของเด็ก
2. สามารถชื่นชมผลงานของตนเอง และผู้อื่น ได้
3. ร่วมทำงานกับเพื่อน ๆ ได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การกระทำสิ่งต่าง ๆ ตามจินตนาการของตนเอง)
2. ประสพการณ์สำคัญ (การพิมพ์ภาพ การปั้น การวาดภาพ การชื่นชมผลงานของตนเอง)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กและครูร่วมกันจัดเตรียมอุปกรณ์ และสถานที่ในการผลิตผลงานด้านศิลปะ คือ การพิมพ์ภาพจากตรายางรูปทรงเรขาคณิตตามความคิด การปั้นดินน้ำมันอย่างอิสระ และการวาดภาพตามจินตนาการด้วยสีเทียน เป็นภาพเกี่ยวกับโทษหรืออันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการไปสักการะศาลพระภาพ
2. เด็กทุกคนเลือกผลิตชิ้นงานตามความสนใจของตนเองอย่างน้อยคนละ 2 ชิ้น นำผลงานแต่ละชิ้นส่งครูบรรยาย และชื่นชมผลงานของตนเอง จัดเก็บเข้าที่
3. ร่วมกันจัดเก็บอุปกรณ์ และทำความสะอาดสถานที่ผลิตชิ้นงาน
4. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ ร่วมกันชื่นชมผลงานของเพื่อน ๆ โดยครูนำผลงานของเพื่อนบางคนให้เด็กชื่นชมและแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมาชื่นชมหน้าห้องเรียน กลุ่มละ 1 คน
5. ร่วมกันสรุปการผลิตผลงานศิลปะของเด็ก

สื่อและแหล่งเรียนรู้**สื่อ****แหล่งเรียนรู้**

1. ตรายางรูปทรงเรขาคณิต คลັບชาติ
2. ดินน้ำมัน แผ่นรองปั้นดินน้ำมัน
3. สีเทียน กระดาษ A4

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. ตรวจสอบผลงานของเด็กแต่ละชิ้น
2. สังเกตเด็กขณะชื่นชมผลงานของตนเอง และของเพื่อน ๆ
3. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะผลิตผลงานศิลปะ

หน่วย ศาลพระกาฬ

วันที่ 4

กิจกรรม การเล่นเกม

สาระสำคัญ

การเล่นเกม คือ การเล่นตามความสนใจของแต่ละคนในมุมต่าง ๆ ของห้องเรียน เช่น มุมบ้าน มุมบล็อก มุมธรรมชาติ เป็นต้น ซึ่งในแต่ละมุมจะมีสื่อของเล่นอย่างหลากหลาย และเหมาะสมกับวัยของเด็ก

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนากล้ามเนื้อ และความสัมพันธ์ของมือกับตา
2. เล่นร่วมกับเพื่อน ๆ ได้
3. ส่งเสริมให้มีคุณธรรมด้านความเอื้อเฟื้อและการแบ่งปัน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การเล่นสิ่งต่าง ๆ ตามความคิด เรียนรู้การใช้ วัสดุต่าง ๆ ให้มีความสัมพันธ์กัน การเล่นคนเดียว และเล่นกับเพื่อน ๆ)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเล่นอิสระ การเล่นในห้องเรียน การแสดงคุณธรรมด้านต่าง ๆ)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ร่วมกันทบทวนข้อตกลงในการเล่นอิสระตามมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ของห้องเรียน
2. เด็กแต่ละคนเลือกเล่นในมุมต่าง ๆ ของห้องเรียนตามความสนใจ โดยครูดูแลอย่างทั่วถึง
3. เด็กทุกคนร่วมกันจัดเก็บของเล่นเข้าที่ เมื่อได้ยินสัญญาณจากครูและแนะนำเพิ่มเติม
4. ร่วมกันสรุปการเล่นอิสระในมุมต่าง ๆ

สื่อและแหล่งเรียนรู้**สื่อ**

1. ของเล่นและหนังสือนิทานในมุมต่าง ๆ
2. รูปภาพการจราจร และข้ามถนน

แหล่งเรียนรู้

- มุมประสบการณ์ต่าง ๆ ในห้องเรียน

ในลักษณะต่าง ๆ เพื่อไปสักการะศาลพระกาฬในมุมหนังสือ

3. อุปกรณ์ในการทำความสะดวก เช่น สบู่

ในมุมบ้าน

4. รถจำลองชนิดต่าง ๆ ในมุมธรรมชาติ
5. สัญญาณไฟจราจรจำลองในมุมบทบาทสมมติ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตเด็กขณะเล่นอิสระตามมุมต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้กล้ามเนื้อและความสัมพันธ์ของมือกับตา
2. สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะเล่นกับเพื่อน ๆ และการแสดงออกเกี่ยวกับการเป็นผู้มีคุณธรรมความเอื้อเฟื้อและการแบ่งปัน

หน่วย ศาลพระกาฬ

วันที่ 4

กิจกรรม การเล่นกลางแจ้ง

สาระสำคัญ

การโยนฟุตบอลลงตะกร้า เป็นการเล่นกับอุปกรณ์กีฬาอีกอย่างหนึ่งของเด็กปฐมวัย ที่พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ให้แข็งแรง มีความสัมพันธ์กันของตากับมือ ซึ่งฟุตบอลที่นำมาประกอบการจัดกิจกรรมควรเป็นฟุตบอลยางเบอร์ 3

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. มีความสามารถพื้นฐานด้านการโยนฟุตบอลลงตะกร้า
2. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ และความสัมพันธ์กันระหว่างตากับมือ
3. เกิดความสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การออกกำลังกาย เรียนรู้ที่จะเล่นคนเดียว และเล่นกับผู้อื่น การใช้ยวดยานต่าง ๆ ให้มีความสัมพันธ์กัน)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเล่นนอกห้องเรียน การโยนฟุตบอลลงตะกร้า)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กเตรียมร่างกายบริเวณสนามหน้าอาคารเรียนสายชั้นปฐมวัย โดยยืนอย่างอิสระ คือ การโบกมือไปมา การทำท่าชกมวย และการวิ่งอยู่กับที่
2. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่มจำนวน 6 กลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มเล่นโยนฟุตบอลลงตะกร้า โดยครูสาธิตให้เด็กดูก่อน ครูดูแลการเล่นของเด็กอย่างใกล้ชิด
3. ร่วมกันจัดเก็บอุปกรณ์เมื่อได้ยินสัญญาณจากครู สรุปการเล่น โยนฟุตบอลลงตะกร้า
4. เด็ก ๆ เล่นเครื่องเล่นสนามอย่างอิสระ ทำความสะอาดร่างกาย เข้าห้องเรียน

สื่อและแหล่งเรียนรู้**สื่อ**

1. ฟุตบอลยางเบอร์ 3
2. ตะกร้าหวาย
3. เครื่องเล่นสนามชนิดต่าง ๆ
4. นกหวีด

แหล่งเรียนรู้

1. สนามบริเวณหน้าอาคารเรียนสายชั้นปฐมวัย
2. สนามเด็กเล่นของโรงเรียน

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตความสามารถของเด็กแต่ละคน ขณะโยนฟุตบอลลงตะกร้า
2. สังเกตเด็กขณะ โยนฟุตบอลลงตะกร้า เกี่ยวกับการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ และความสัมพันธ์ของตากับมือ
3. สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะเล่น โยนฟุตบอลลงตะกร้า

หน่วย ศาลพระกาฬ

วันที่ 4

กิจกรรม เกมการศึกษา

สาระสำคัญ

การพัฒนาความคิดของเด็ก เป็นกิจกรรมที่ฝึกให้เด็กสังเกต เปรียบเทียบและคิดหาเหตุผล ซึ่งสามารถจัดให้เด็กปฏิบัติในรูปของการเล่นเกมชนิดต่าง ๆ เช่น เกมโดมิโน เกมจับคู่ภาพเหมือน เกมจับคู่ภาพที่สัมพันธ์กัน เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ส่งเสริมการสังเกต เปรียบเทียบ และคิดหาเหตุผล
2. สามารถเล่นร่วมกับเพื่อน ๆ ได้
3. จัดเก็บเกมเข้าที่ได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กัน)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การสังเกต การเปรียบเทียบ การคิดหาเหตุผล และการเล่นกับผู้อื่น)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูอธิบายและสาธิตการเล่นเกมจับคู่ความสัมพันธ์ของภาพเกี่ยวกับการไปสักการะ

ศาลพระกาฬ

2. หาอาสาสมัครจากเด็กทดลองเล่นเกมจับคู่ความสัมพันธ์ของภาพเกี่ยวกับการไปสักการะ

ศาลพระกาฬ ครูแนะนำเพิ่มเติม

3. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ หมุนเวียนเล่นเกมจับคู่ความสัมพันธ์ของภาพเกี่ยวกับการไป

สักการะศาลพระกาฬ สลับกับเกมจับคู่ภาพอื่น ๆ ที่เคยเล่นมาแล้ว ครูดูแลการเล่นของเด็กสังเกตพฤติกรรมอย่างใกล้ชิด

4. ร่วมกันจัดเก็บเกมเข้าที่ เมื่อได้ยินสัญญาณจากครู
5. สรุปการเล่นเกมจับคู่ความสัมพันธ์ของภาพเกี่ยวกับการไปสักการะศาลพระกาฬร่วมกัน

สื่อและแหล่งเรียนรู้**สื่อ****แหล่งเรียนรู้**

1. เกมจับคู่ความสัมพันธ์ของภาพเกี่ยวกับการไป

-

สักการะศาลพระกาฬ

2. เกมจับคู่ภาพอื่น ๆ ที่เคยเล่นมาแล้ว
3. เครื่องให้สัญญาณ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตเด็กขณะเล่นเกมเกี่ยวกับการสังเกต เปรียบเทียบและการคิดหาเหตุผล
2. สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะเล่นเกมกับเพื่อน ๆ
3. สังเกตเด็กขณะจัดเก็บเกมเข้าที่ หลังเลิกเล่นแล้ว

แผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี

หน่วย สาลพระกาฬ วันที่ 5 (การอนุรักษ์หรือรักษา) กิจกรรม เสริมประสบการณ์
สาระสำคัญ

สถานที่ต่าง ๆ ถ้าบุคคลในท้องถิ่น หรือผู้มาใช้ประโยชน์สถานที่นั้น ๆ มีจิตใจที่ดีงาม มีความสามัคคี หรือเสียสละแล้ว จะทำให้สถานที่หรือท้องถิ่นนั้น สะอาดสวยงาม มีความคงทนถาวรอยู่ได้อย่างยืนนานต่อไป เช่น ไม่ทิ้งขยะ ไม่ทำลาย ปฏิบัติตามข้อตกลงของสถานที่นั้น ๆ บริจาคเงินเพื่อซ่อมแซม เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์หรือรักษาสาลพระกาฬได้
2. เกิดเจตคติที่ดีต่อสาลพระกาฬ และสิ่งที่พบเห็นในสาลพระกาฬ
3. พัฒนาการทางภาษาด้านการพูดของเด็ก

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก (เรียนรู้ที่จะอนุรักษ์หรือรักษาสถานที่สำคัญในท้องถิ่น)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การสนทนา การแสดงความคิดเห็น การแสดงออกตามความรู้สึกด้วยคำพูด)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ร่วมกันสนทนาและแสดงความคิดเห็นถึงการอนุรักษ์หรือรักษาสาลพระกาฬ โดยครูอาจใช้คำถามกับเด็ก เช่น จะทำอย่างไรให้สาลพระกาฬสะอาดสวยงาม หรือมีวิธีการใดบ้างที่จะทำให้คนมาสักการะสาลพระกาฬเพิ่มมากขึ้น และอยากจะทำอีก เป็นต้น
2. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ แสดงบทบาทสมมติในรายละเอียดของการอนุรักษ์หรือรักษาสาลพระกาฬที่แตกต่างกัน โดยหมุนเวียนแสดงทีละกลุ่ม
3. ร่วมกันสรุปการอนุรักษ์หรือรักษาสาลพระกาฬ

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. อุปกรณ์ในการแสดงบทบาทสมมติ เช่น
อุปกรณ์ในการทำความสะอาด ถังขยะ เป็นต้น
2. ตู้บริจาคเงินบำรุงและซ่อมแซมสาลพระกาฬ
3. ธนบัตร และเหรียญชนิดต่าง ๆ
4. ลิงจำลอง และอาหารลิง

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตเด็กขณะร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์หรือรักษาสาลพระกาพ
2. สังเกตพฤติกรรมเด็กเกี่ยวกับการแสดงออกที่มีเจตคติที่ดีต่อสาลพระกาพ และสิ่งที่พบเห็นสาลพระกาพ เช่น ความสนใจที่จะซักถาม ร่วมสนทนา แสดงความคิดเห็น และมีความสุขสนานขณะแสดงบทบาทสมมติ การอนุรักษ์หรือรักษาสาลพระกาพ

หน่วย ศาลพระกาฬ

วันที่ 5

กิจกรรม การเคลื่อนไหวและจังหวะ

สาระสำคัญ

การเคลื่อนไหวร่างกายหรือท่าทางประกอบคำบรรยาย หรือเรื่องราวต่าง ๆ เป็นการพัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ รวมทั้งพัฒนาความคิดตามจินตนาการของเด็กแต่ละคนด้วย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนาความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ของเด็ก
2. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ให้แข็งแรง
3. เกิดความสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การออกกำลังกาย การแสดงออกทางความคิดของตนเอง)

2. ประสพการณ์สำคัญ (การเคลื่อนไหวร่างกาย การคิดท่าทางขณะเคลื่อนไหวและการแสดงออกอย่างสนุกสนานกับเรื่องราว)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กปฏิบัติกิจกรรมพื้นฐานแบบเคลื่อนที่ คือ การเดิน การกระโดด และการควมม้า

2. เด็กเคลื่อนไหวร่างกายประกอบคำบรรยายของครู เกี่ยวกับการเดินทางไปสักการะศาลพระกาฬ ลงจากรถแล้วเดินข้ามถนนให้ผู้ใหญ่จูงมือข้ามตรงที่มีจราจรให้สัญญาณ พอเดินขึ้นบันไดศาลพระกาฬ ต้องระมัดระวังกระเป๋าคาดตัวมาเพราะลื่นชอบแย่ง แล้วถอดรองเท้าวางบนชั้นวางรองเท้า เข้าไปสักการะศาลพระกาฬ มีผู้รับบริจาค เด็กร่วมบริจาคเงินเพื่ออนุรักษ์หรือรักษาศาลพระกาฬ โดยเด็กแต่ละคนคิดท่าทางประกอบคำบรรยายไม่ซ้ำกับคนอื่น ๆ

3. เด็กปฏิบัติกิจกรรมในข้อ 2 ซ้ำอีก โดยครูอาจเปลี่ยนคำบรรยาย หรือเรื่องราวใหม่ แต่ยังเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับศาลพระกาฬ

4. ร่วมกันสรุปการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบคำบรรยาย

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

- เครื่องให้จังหวะ

-

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการทำท่าทางการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบคำบรรยายของเด็กแต่ละคน
2. สังเกตการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของเด็กขณะเคลื่อนไหวร่างกาย
3. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเคลื่อนไหวร่างกายประกอบคำบรรยาย

หน่วย ศาลพระภาพ

วันที่ 5

กิจกรรม สร้างสรรค์

สาระสำคัญ

การแสดงออกทางความคิดของตนเองด้านศิลปะ เช่น การปั้น การวาดภาพ การพิมพ์ภาพ การประดิษฐ์เศษวัสดุ การสร้างภาพจากสีน้ำ เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนาความคิดตามจินตนาการ
2. สามารถบรรยายผลงานของตนเองได้
3. ร่วมทำงานกับผู้อื่นได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การกระทำสิ่งต่าง ๆ ตามความคิดของตนเอง)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การสร้างภาพจากสีน้ำ การปั้น การพิมพ์ภาพ การทำงานร่วมกับผู้อื่น)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กและครูร่วมกันจัดเตรียมอุปกรณ์ และสถานที่ผลิตผลงานศิลปะ คือ การเทสีน้ำตามจินตนาการ การปั้นดินน้ำมันอย่างอิสระ และการพิมพ์ภาพจากหลอดด้าย เป็นภาพการอนุรักษ์หรือรักษาศาลพระภาพตามจินตนาการของแต่ละคน
2. เด็กแต่ละคนเลือกผลิตผลงานตามความสนใจของตนเองอย่างน้อยคนละ 2 ชิ้น นำผลงานแต่ละชิ้นส่งครูบรรยาย ผลงานตามความคิด จัดเก็บเข้าที่
3. ร่วมกันจัดเก็บอุปกรณ์ และทำความสะอาดสถานที่ผลิตผลงานศิลปะ
4. สรุปการผลิตผลงานศิลปะร่วมกัน

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. สีน้ำ พู่กัน กระดาษ A4
2. ดินน้ำมัน แผ่นรองปั้นดินน้ำมัน
3. หลอดด้าย

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. ตรวจสอบผลงานของเด็กแต่ละคน
2. สังเกตเด็กขณะบรรยายผลงานของตนเอง
3. สังเกตพฤติกรรมแต่ละคนขณะผลิตผลงานร่วมกับเพื่อน ๆ

หน่วย ศาลพระกาฬ

วันที่ 5

กิจกรรม การเล่นเกม

สาระสำคัญ

การเล่นอิสระในมุมต่าง ๆ ภายในห้องเรียน เป็นการเล่นตามความสนใจของเด็กแต่ละคน อาจจะเล่นคนเดียว หรือเล่นกับเพื่อน ๆ เป็นการฝึกการคิดจินตนาการ การวางแผนและคิดแก้ปัญหา ได้อีกวิธีหนึ่ง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ส่งเสริมการคิดจินตนาการของเด็ก
2. สามารถวางแผนและแก้ปัญหาด้วยตนเอง
3. จัดเก็บของเล่นเข้าที่ได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การเล่นสิ่งต่าง ๆ ตามความคิด เรียนรู้ที่จะเล่นคนเดียว หรือเล่นกับผู้อื่น)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเล่นอิสระ การเล่นในห้องเรียน การวางแผนและการแก้ปัญหาในการเล่น)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ทบทวนข้อตกลงการเล่นอิสระในมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ร่วมกัน
2. เด็กทุกคนเลือกเล่นในมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ตามความสนใจของตนเอง
3. ครูดูแลการเล่นของเด็กอย่างใกล้ชิด และสังเกตพฤติกรรมอย่างทั่วถึง
4. ร่วมกันจัดเก็บของเล่นเข้าที่ เมื่อได้ยินสัญญาณจากครู ครูดูแลความเรียบร้อย
5. สรุปการเล่นอิสระในมุมประสบการณ์ร่วมกัน

สื่อและแหล่งเรียนรู้**สื่อ****แหล่งเรียนรู้**

1. ของเล่นและหนังสือนิทานในมุมต่าง ๆ - มุมประสบการณ์ต่าง ๆ ในห้องเรียน
2. หนังสือและรูปภาพเกี่ยวกับการเชิญชวนให้ช่วยกัน

รักษาความสะอาด รวมทั้งการทิ้งขยะให้เป็นที่ ในมุมหนังสือ

3. อุปกรณ์ในการทำความสะอาด ในมุมบ้าน
4. เครื่องให้สัญญาณ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตเด็กแต่ละคนขณะเล่นอิสระตามมุมต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้ความคิดจินตนาการ
2. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเล่นตามมุมต่าง ๆ เกี่ยวกับการวางแผนและแก้ปัญหาขณะเล่นอย่าง

อิสระ

3. สังเกตเด็กขณะจัดเก็บของเล่นเข้าที่ หลังเลิกเล่นแล้ว

หน่วย ศาลพระกาฬ

วันที่ 5

กิจกรรม การเล่นเกมกลางแจ้ง

สาระสำคัญ

รถไฟเข้าช่องเขา เป็นเกมที่พัฒนากล้ามเนื้อ และการประสานสัมพันธ์ของอวัยวะต่าง ๆ รวมทั้งมีข้อตกลงหรือกติกาการเล่นอย่างง่าย ๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนากล้ามเนื้อ และการประสานสัมพันธ์ของอวัยวะต่าง ๆ
2. พัฒนาทักษะการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น การสังเกต การกระระยะทาง
3. เกิดความสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การออกกำลังกาย เรียนรู้ข้อตกลงต่าง ๆ การเล่นร่วมกับผู้อื่น)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเคลื่อนไหวร่างกาย การปฏิบัติตามข้อตกลง การผ่อนคลาย และการเล่นร่วมกับผู้อื่น)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กเตรียมร่างกายที่สนามบริเวณหน้าอาคารเรียนสายชั้นปฐมวัย โดยยืนอย่างอิสระ คือ การสลับมือ ซ้าย-ขวา บิดลำตัวไปด้านซ้าย-ขวา กระโดดขาเดียว

2. ครูอธิบายและสาธิตการเล่นเกม “รถไฟเข้าช่องเขา” ให้เด็กดู

3. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ ละเท่า ๆ กัน เล่นเกม “รถไฟเข้าช่องเขา” ครูดูแลการเล่นอย่าง

ใกล้ชิด

4. ร่วมกันจัดเก็บอุปกรณ์ และสรุปการเล่นเกม “รถไฟเข้าช่องเขา”

4. เด็ก ๆ เล่นอิสระกลางสนาม และทำความสะอาดร่างกาย เข้าห้องเรียน

สื่อและแหล่งเรียนรู้**สื่อ**

1. เกม รถไฟเข้าช่องเขา
2. เส้นริ้ว
3. หลีก 2 หลีก
4. ยางนอกรถจักรยานยนต์ 1 วง (ที่ไม่ใช่แล้ว)
5. นกหวีด

แหล่งเรียนรู้

- สนามบริเวณหน้าอาคารเรียนสายชั้นปฐมวัย

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตเด็กขณะเล่นเกม รถไฟเข้าช่องเขา เกี่ยวกับการใช้กล้ามเนื้อและการประสานสัมพันธ์ของอวัยวะต่าง ๆ
2. สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ของเด็กขณะเล่นเกมรถไฟเข้าช่องเขา เกี่ยวกับการสังเกตและการกระยะทาง
3. สังเกตพฤติกรรมการแสดงออกของเด็กขณะเล่นเกม รถไฟเข้าช่องเขา

เพลง

ภาคผนวก

เพลง ดิง

(ไม่ทราบนามผู้แต่ง)

เจ๊ก เจ๊ก เจ๊ก
 ดิงมันไม่อยู่นิ่ง
 เจ๊ก เจ๊ก เจ๊ก
 ครั้นพอถึงเวลา

เป็นเสียงเรียกของดิง
 มันชอบวิ่งกระโดดไปมา
 มันร้องเรียกพวกมา
 ออกเที่ยวหาผลไม้กิน

เพลง ฉันรักลพบุรี

คำร้อง/ทำนอง ประยูร กั้นเขต
 ขับร้อง เชิดชัย ภูประดิษฐ์

ฉันได้มาอยู่เมืองลพบุรี ก็นานหลายปี มีแต่ความสรรษาสนใจทุกครั้ง รักยิ่งกว่าเมืองมารดา ไม่คิดหลบหนีหน้า ขอฝากชีวาจนชั่วชีวิต รักจิตใจชาวเมืองพระนารายณ์ ผู้คนหญิงชาย วุ่นวายแต่ การสร้างสรรค์ ทหาร ตำรวจ พ่อค้า ประชาช่วยกัน สร้างลพบุรีคงมันอยู่ ร่วมกันอย่างสามัคคี ถึงเป็นเมืองราชสวงามตลอด มีปรางสามยอด วังนารายณ์เลื่องลือ ศักดิ์สิทธิ์สระแก้ว ศาลพระกาฬ นงคราญสาวงามบ้านหมี่ น้ำตกตกทั้งปี ชื่นชีวีวังก้านเหลือง เนืองนองวัด บ้าน ไร่ นา ดังฟ้าประทาน เขาวงพระจันทร์ ตระการหนึ่งไม่มีสอง สมบูรณ์ทั่วถึง พลิกแผ่นดินเป็นทอง พ่อค้า แม่ขาย ครอบครองทั่วลพบุรี

เกมการละเล่น

เกม รถไฟเข้าห้องเขา

(ไม่ทราบนามผู้แต่ง)

จุดประสงค์

1. พัฒนากล้ามเนื้อ และประสานสัมพันธ์ของอวัยวะต่าง ๆ
2. พัฒนาทักษะการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น การสังเกต การกระยะทาง
3. เกิดความสนุกสนาน

จำนวนผู้เล่น

- ไม่จำกัดจำนวน (แต่แบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ ละเท่า ๆ กัน)

อุปกรณ์

1. เส้นเริ่ม (มีระยะห่างจากหลัก 2 เมตร)
2. หลัก 2 หลัก (มีระยะห่างกัน 50 เซนติเมตร)
3. ยางนอกรถจักรยานยนต์ 1 วง (ที่ไม่ใช่แล้ว)
4. นกหวีด

วิธีเล่น

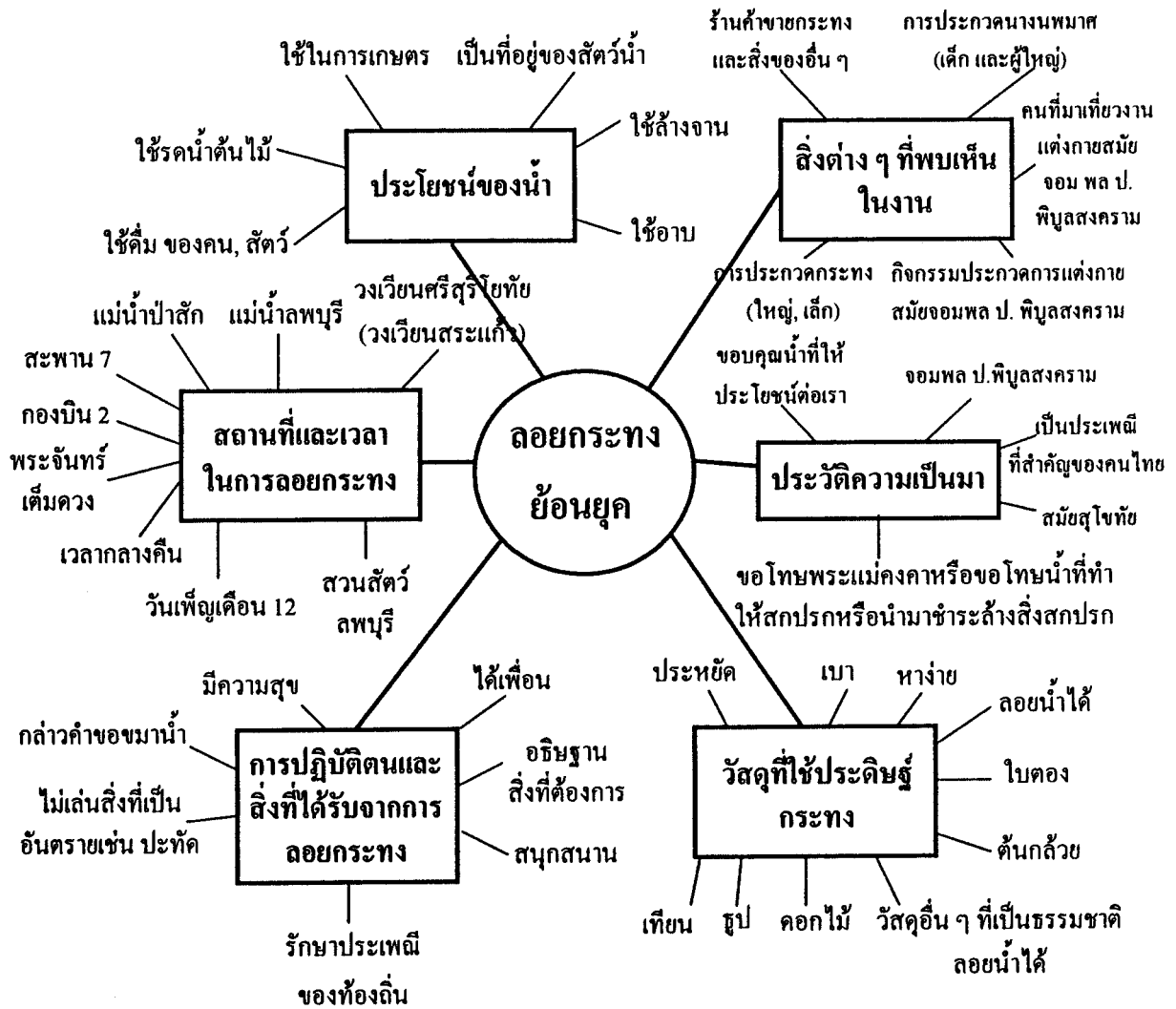
1. ผู้เล่นทุกกลุ่มยืนเป็นแถวตอนเรียงหนึ่ง โดยคนแรกยืนอยู่ที่เส้นเริ่ม และตรงกับหลักที่วางไว้ คนที่เหลือยืนต่อกัน ไปด้านหลัง
2. ครูให้สัญญาณเด็กคนแรกของทุกแถวตีวงล้อมาข้างหน้า มุ่งหมายให้เข้าช่องระหว่างหลักจำนวน 1 ครั้ง แล้วไปเก็บวงล้อมาให้คนที่ 2 และมาต่อท้ายแถวของตนเอง
3. คนที่ 2 ของแต่ละแถวปฏิบัติเหมือนคนที่ 1 และปฏิบัติไปเรื่อย ๆ จนครบทุกคน
4. เมื่อเล่นครบทุกคนแล้ว จะเล่นใหม่ในรอบที่ 2, 3 อีกก็ได้ ดูความเหมาะสมของเวลา

**แผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี
หน่วย ลอยกระทงย้อนยุค**

แผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี

หน่วย ลอยกระทงย้อนยุค

ระดมความคิดจากเด็ก

สิ่งที่เด็กรู้แล้ว	สิ่งที่เด็กต้องการรู้	สิ่งที่เด็กควรรู้
1. ประโยชน์ของน้ำ 2. วัสดุที่ใช้ประดิษฐ์กระทง 3. ลอยกระทงที่ไหน	1. ประโยชน์ของน้ำ (เพิ่มเติม) 2. ลอยกระทงเวลาใด 3. ลอยกระทงเพื่ออะไร	1. วัสดุที่ควรใช้ในการประดิษฐ์กระทง 2. การปฏิบัติตนและรักษาประเพณีลอยกระทงย้อนยุค 3. การร่วมกันอนุรักษ์และรักษาแหล่งน้ำต่าง ๆ ให้สะอาด

แผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี

หน่วย ลอยกระทงย้อนยุค วันที่ 1 (ประโยชน์ของน้ำและ กิจกรรม เสริมประสบการณ์
ประวัติความเป็นมา)

สาระสำคัญ

น้ำมีประโยชน์ต่อคนและสัตว์มากมายในการดำรงชีวิตประจำวัน นอกจากนี้แล้วยังใช้ในการเกษตร ใช้ในการคมนาคมทางน้ำ ส่วนประวัติความเป็นมาของการลอยกระทง เป็นประเพณีที่สำคัญของคนไทย สมัยสุโขทัยเพื่อขอบุญน้ำที่ให้ประโยชน์ต่อเรา และขอโทษพระแม่คงคาหรือขอโทษน้ำที่ทำให้สกปรก หรือนำมาชำระล้างสิ่งสกปรก ลอยกระทงย้อนยุคของจังหวัดลพบุรี เกิดในสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของน้ำได้
2. พัฒนาการทางภาษาด้านการฟัง และการพูดของเด็ก
3. สามารถร่วมกิจกรรมกับเพื่อน ๆ ได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ ธรรมชาติรอบตัว เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (เรียนรู้ถึงประโยชน์ของน้ำในลักษณะต่าง ๆ ประวัติความเป็นมาการลอยกระทงย้อนยุค และการร่วมกิจกรรมกับผู้อื่น)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การฟัง การพูด การร่วมสนทนา การแสดงความคิดเห็น)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. หออาสาสมัครจากเด็กเล่าประสบการณ์ การใช้น้ำให้เกิดประโยชน์อย่างใดบ้าง ร่วมกันสรุปจากสิ่งที่เด็กแต่ละคนเล่า
2. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ และแสดงความคิดเห็นถึงประโยชน์ของน้ำในลักษณะต่าง ๆ และแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาสรุปหน้าห้องเรียนกลุ่มละ 1 คน
3. ครูเล่าประวัติความเป็นมาของการลอยกระทงย้อนยุค ร่วมกันสรุปสิ่งที่ครูเล่า
4. เด็กและครูร่วมกันร้องเพลง “สัตว์น้ำ”
5. ร่วมกันสรุปประโยชน์ของน้ำ ประวัติความเป็นมาของลอยกระทงย้อนยุค โดยมีหนังสือภาพเกี่ยวกับประโยชน์ของน้ำประกอบการสรุป

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. เพลง “สัตว์น้ำ”
2. หนังสือประกอบภาพ “ประโยชน์ของน้ำ”

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการสนทนาและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของน้ำของเด็กแต่ละคน
2. สังเกตเด็กร่วมกิจกรรมขณะฟัง และการพูด เกี่ยวกับประโยชน์ของน้ำ และประวัติ

ความเป็นมาการลอยกระทงย้อนยุค

3. สังเกตพฤติกรรมของเด็กทุกคนขณะร่วมกิจกรรม

หน่วย ลอยกระทงย้อนยุค

วันที่ 1

กิจกรรม การเคลื่อนไหวและจังหวะ

สาระสำคัญ

การเคลื่อนไหวร่างกายประกอบคำบรรยาย หรือเรื่องราวต่าง ๆ เป็นการพัฒนาความคิดริเริ่ม และสร้างสรรค์ของเด็ก ขณะออกกำลังกาย โดยเรื่องราวที่ครูบรรยายควรชัดเจน มีเนื้อหาเหมาะสมกับวัยของเด็ก และสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมในสัปดาห์นั้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนาความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์
2. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย
3. เกิดความสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การแสดงออกตามความคิดของตนเอง การออกกำลังกาย)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเคลื่อนไหวร่างกาย การคิดทำทางการเคลื่อนไหว และการแสดงออกอย่างสนุกสนาน)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กทุกคนปฏิบัติกิจกรรมพื้นฐานแบบอยู่กับที่ คือ การสลับมือ การโบกมือไปมาทั้ง 2 ข้าง การหมุนเอวไปด้านซ้าย - ขวา สลับกัน การย่อตัว และลุกขึ้น
2. เด็กแต่ละคนเคลื่อนไหวร่างกายประกอบคำบรรยายของครู โดยคิดทำทางของตนเองไม่ซ้ำกับเพื่อน ๆ เช่น เด็ก ๆ ช่วยคุณแม่ล้างจาน โดยเปิดน้ำใส่อ่าง เมื่อล้างเสร็จแล้วไปช่วยคุณแม่พอร์คน้ำต้นไม้ ที่สวนหลังบ้าน เปิดน้ำใส่บัวรดน้ำหิ้วไปรดผักที่ปลูกไว้ พอร์คน้ำเสร็จเข้าบ้านอาบน้ำ สระผม แต่งตัว เตรียมทำการบ้าน เป็นต้น
3. เด็กปฏิบัติกิจกรรมในข้อ 2 ซ้ำอีก แต่ครูเปลี่ยนคำบรรยายใหม่
4. ร่วมกันสรุปการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบคำบรรยาย

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

- เครื่องให้จังหวะ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการทำท่าทางการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบคำบรรยายของเด็กแต่ละคน
2. สังเกตการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของเด็กขณะเคลื่อนไหว ร่างกายประกอบคำบรรยาย
3. สังเกตพฤติกรรมเด็กแต่ละคนขณะเคลื่อนไหวร่างกายประกอบคำบรรยาย

หน่วย ลอยกระทงย้อนยุค

วันที่ 1

กิจกรรม สร้างสรรค์

สาระสำคัญ

การแสดงออกตามความคิดจินตนาการด้านศิลปะ เราสามารถจัดกิจกรรมให้เด็กได้เลือกปฏิบัติอย่างหลากหลาย เช่น การวาดภาพ การปั้น การฉีก ตัด ปะ กระดาษ การพับหรือตัดกระดาษเป็นภาพ แล้วตกแต่งด้วยสีเทียน การพิมพ์ภาพ เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนาความคิดตามจินตนาการ
2. สามารถชื่นชมผลงานของตนเองและผู้อื่นได้
3. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การกระทำสิ่งต่าง ๆ ตามจินตนาการของตนเองและผู้อื่น)
2. ประสพการณ์สำคัญ (การวาดภาพ การปั้น การตัดหรือพับกระดาษเป็นภาพแล้วตกแต่งภาพด้วยสีเทียน และการทำงานร่วมกับผู้อื่น)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ร่วมกันจัดเตรียมอุปกรณ์ และสถานที่ในการผลิตชิ้นงานศิลปะ คือ การวาดภาพจากสีน้ำ ด้วยพู่กันตามจินตนาการ การปั้นดินน้ำมันอย่างอิสระ เป็นภาพประโยชน์ของน้ำและการพับกระดาษเป็นภาพสัตว์น้ำชนิดต่าง ๆ แล้วทากาวปะลงบนกระดาษที่เตรียมไว้ และตกแต่งภาพด้วยสีเทียน เป็นแหล่งน้ำต่าง ๆ ให้สัตว์น้ำอาศัยอยู่
2. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ แต่ละกลุ่มเลือกผลิตผลงานศิลปะตามความสนใจของแต่ละกลุ่มอย่างน้อยกลุ่มละ 2 ชิ้น
3. นำผลงานแต่ละชิ้นของกลุ่มตนเองส่งครู บรรยายและชื่นชมผลงาน จัดเก็บเข้าที่
4. ร่วมกันจัดเก็บอุปกรณ์ และทำความสะอาดสถานที่ผลิตชิ้นงานศิลปะ
5. ครูคัดเลือกผลงานของเด็กกลุ่มต่าง ๆ มาให้เด็กดูหน้าห้องเรียน และร่วมกันชื่นชมผลงาน
6. ร่วมกันสรุปการผลิตผลงานศิลปะ

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. สีน้ำ พู่กัน กระดาษ 100 ปอนด์ (แผ่นใหญ่)
2. ดินน้ำมัน แผ่นรองปั้นดินน้ำมัน
3. กระดาษสีต่าง ๆ กาว กรรไกร สีเทียน

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. ตรวจสอบผลงานของเด็กแต่ละกลุ่ม
2. สังเกตเด็กขณะชื่นชมผลงานของตนเองและผู้อื่น
3. สังเกตพฤติกรรมของเด็กแต่ละคน ขณะผลิตชิ้นงานศิลปะร่วมกับเพื่อน ๆ

หน่วย ลอยกระทงย้อนยุค

วันที่ 1

กิจกรรม การเล่นเกม

สาระสำคัญ

มุมมองประสบการณ์ต่าง ๆ ในห้องเรียน เป็นแหล่งเรียนรู้ในห้องเรียนที่เด็กสามารถเลือกเล่นได้
อย่างอิสระตามความสนใจของตนเอง อาจเล่นคนเดียว หรือเล่นกับผู้อื่น ครูควรจัดเตรียมสื่อและ
อุปกรณ์ไว้อย่างหลากหลาย และเหมาะสมกับวัยของเด็ก

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนากล้ามเนื้อมือและตาให้มีความสัมพันธ์กัน
2. ส่งเสริมคุณธรรมความเอื้อเฟื้อ และการแบ่งปัน
3. สามารถเล่นร่วมกับเพื่อน ๆ ได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (เรียนรู้ที่จะเล่นคนเดียว หรือเล่นกับผู้อื่น
การเล่นสิ่งต่าง ๆ ตามความคิดและความสนใจ)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเล่นอิสระ การเล่นในห้องเรียน การประสานสัมพันธ์ของมือกับ
ตา การแสดงออกด้านคุณธรรมความเอื้อเฟื้อ)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ร่วมกันทบทวนข้อตกลงในการเล่นอิสระตามมุมมองประสบการณ์ต่าง ๆ ของห้องเรียน
2. เด็กแต่ละคนเลือกเล่นตามความสนใจของตนเองตามมุมต่าง ๆ
3. ครูดูแลการเล่นของเด็กอย่างใกล้ชิด และสังเกตพฤติกรรมอย่างทั่วถึง
4. ร่วมกันจัดเก็บของเล่นเข้าที่ เมื่อได้ยินสัญญาณจากครู ครูดูแลความเรียบร้อย
5. สรุปการเล่นอิสระในมุมมองประสบการณ์ต่าง ๆ ร่วมกัน

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ	แหล่งเรียนรู้
1. หนังสือนิทานและของเล่นในมุมต่าง ๆ	- มุมประสบการณ์ต่าง ๆ ในห้องเรียน
2. สัตว์น้ำจำลอง ตู้เลี้ยงปลาในมุมธรรมชาติ	
3. อุปกรณ์ในการทำความสะอาดภาชนะ และอุปกรณ์ในการซักผ้า บัวรดน้ำ ในมุมบ้าน	
4. หนังสือภาพ หรือรูปภาพต่าง ๆ เกี่ยวกับประ โยชน์ ของน้ำ และภาพงานวันลอยกระทงย้อนยุค	
5. เครื่องให้สัญญาณ	

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตเด็กในการใช้กล้ามเนื้อมือและตา ขณะเล่นอิสระในมุมต่าง ๆ
2. สังเกตเด็กขณะเล่นอิสระตามมุมต่าง ๆ เกี่ยวกับการแสดงออกเป็นผู้มีความเอื้อเฟื้อ และ

การแบ่งปัน

3. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเล่นกับเพื่อน ๆ ในมุมประสบการณ์ต่าง ๆ

หน่วย ลอยกระทงย้อนยุค

วันที่ 1

กิจกรรม การเล่นกลางแจ้ง

สาระสำคัญ

การเล่นอิสระกลางสนาม เป็นการจัดกิจกรรมให้เด็กได้เล่นอย่างอิสระ นอกห้องเรียน แต่ต้องอยู่ภายใต้ข้อตกลงร่วมกัน นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของสถานที่ และครูควรดูแลเด็กอย่างใกล้ชิด และทั่วถึงด้วย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของเด็ก
2. สามารถปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันได้
3. เกิดความสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การออกกำลังกาย เรียนรู้ข้อตกลงร่วมกัน)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเคลื่อนไหวร่างกาย การปฏิบัติตามข้อตกลง การผ่อนคลาย)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กเตรียมร่างกายบริเวณสนามหญ้าหน้าเสาธงของโรงเรียน โดยยืนอย่างอิสระ คือ การเดิน การย่อท่าอยู่กับที่ การวิ่งอยู่กับที่ และการกระโดดขาเดียวขาซ้าย - ขาขวา

2. ร่วมกันทบทวนข้อตกลงในการเล่นอิสระกลางสนามหญ้าหน้าเสาธงของโรงเรียน รวมทั้ง

กำหนดบริเวณการเล่น

3. เด็ก ๆ ทุกคนเล่นอิสระกลางสนาม ครูดูแลการเล่นของเด็ก
4. เด็กหยุดเล่นเมื่อได้ยินสัญญาณจากครู ทำความสะอาดร่างกาย
5. ร่วมกันสรุปการเล่นอิสระกลางสนาม

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

- นกหวีด

- สนามหญ้าหน้าเสาธงของโรงเรียน

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ
2. สังเกตการปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันของเด็กแต่ละคน ขณะเล่นอิสระบริเวณสนามหญ้า

หน้าเสาธงของโรงเรียน

3. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเล่นอิสระกลางสนาม

หน่วย ลอยกระทงย้อนยุค

วันที่ 1

กิจกรรม เกมการศึกษา

สาระสำคัญ

การสังเกตและเปรียบเทียบ เป็นการฝึกทักษะการคิดหาเหตุผลของเด็กหรือพัฒนาการด้านสติปัญญาอีกทางหนึ่ง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ส่งเสริมการสังเกตและการเปรียบเทียบ
2. สามารถวางแผนและแก้ปัญหาได้
3. จัดเก็บเกมเข้าที่ไว้ได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (การเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ)
2. ประสพการณ์สำคัญ (การสังเกต และการเปรียบเทียบ)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูอธิบายและสาธิตการเล่นเกมหัดต่อภาพประโยชน์ของน้ำ
2. หาอาสาสมัครจากเด็กเล่นเกมภาพหัดต่อภาพประโยชน์ของน้ำ ครูแนะนำเพิ่มเติม
3. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ หมุนเวียนเล่นเกมหัดต่อภาพประโยชน์ของน้ำ สลับกับเกมหัดต่อภาพอื่น ๆ ที่เคยเล่นมาแล้ว ครูดูแลการเล่นของเด็กอย่างใกล้ชิด
4. เด็ก ๆ ร่วมกันจัดเก็บเกมเข้าที่ เมื่อได้ยินสัญญาณจากครู โดยครูอธิบายและสาธิตการจัดเก็บเกมให้เด็กดูก่อน
5. เด็กและครูร่วมกันสรุปการเล่นเกมหัดต่อภาพประโยชน์ของน้ำ

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. เกมหัดต่อภาพประโยชน์ของน้ำ
2. เกมหัดต่อภาพอื่น ๆ ที่เคยเล่นมาแล้ว
3. เครื่องให้สัญญาณ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตเด็กขณะเล่นเกมหัดต่อภาพต่าง ๆ เพื่อสังเกตพฤติกรรม การสังเกต การเปรียบเทียบ การวางแผน และแก้ปัญหา
2. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะจัดเก็บเกมเข้าที่

แผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี

หน่วย ลอยกระทงย้อนยุค วันที่ 2 (สิ่งต่าง ๆ ที่พบเห็นในงาน กิจกรรม เสริมประสบการณ์ ลอยกระทงย้อนยุค)

สาระสำคัญ

งานลอยกระทงย้อนยุค จัดที่วงเวียนศรีสุริโยทัย (วงเวียนสระแก้ว) คนที่มาเที่ยวงานแต่งกาย สมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม มีการประกวดนางนพมาศ (เด็กและผู้ใหญ่) กิจกรรมประกวดการแต่งกายสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม การประกวดกระทง (เล็กและใหญ่) นอกจากนี้มีร้านค้าขายกระทง และสิ่งของอื่น ๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่พบเห็นในงานลอยกระทงย้อนยุค
2. พัฒนาการทางภาษาด้านการพูดของเด็ก
3. สามารถสรุปเรื่องราวและถ่ายทอดให้ผู้อื่นฟังได้เกี่ยวกับสิ่งที่พบเห็นในงานลอยกระทง

ย้อนยุค

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (เรียนรู้เกี่ยวกับประเพณีของท้องถิ่น การร่วมกิจกรรมกับผู้อื่น)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การฟัง การสนทนา การแสดงความคิดเห็น การสรุปเรื่องราว)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. หออาสาสมัครจากเด็กเล่าประสบการณ์ การไปเที่ยวงานลอยกระทงย้อนยุคว่าพบเห็นสิ่งใดบ้างในงาน
2. ครูนำ C.D. เกี่ยวกับสภาพทั่วไปและสิ่งต่าง ๆ ในงานลอยกระทงย้อนยุคให้เด็กดู พร้อมกับร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็นจากภาพใน C.D. ว่ามีสิ่งต่าง ๆ หรือกิจกรรมใดบ้างในงานลอยกระทงย้อนยุค และมีงานประเพณีใดในท้องถิ่นที่เด็กต้องการไปเที่ยว
3. เด็กร่วมกันสรุปสิ่งต่าง ๆ และกิจกรรมที่พบเห็นในงานลอยกระทงย้อนยุค ครูเพิ่มเติมในบางส่วนที่ยังไม่ครบ
4. ร่วมกันร้องเพลง “ลอยกระทง”

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. C.D. เกี่ยวกับสภาพทั่ว ๆ ไปและสิ่งต่าง ๆ

-

ในงานลอยกระทงย้อนยุค

2. เพลง “ลอยกระทง”

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็นสิ่งที่พบเห็นในงานลอยกระทงย้อนยุค
2. สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะร่วมกิจกรรมด้านการพูด
3. สังเกตการสรุปและเล่าเรื่องที่พบเห็นในงานลอยกระทงย้อนยุค

หน่วย ลอยกระทงย้อนยุค

วันที่ 2

กิจกรรม การเคลื่อนไหวและจังหวะ

สาระสำคัญ

การเคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระ ประกอบสัญญาณที่เคาะซ้ำ – เร็ว สลับกันไปรวมทั้งปฏิบัติตามคำสั่ง เป็นการปฏิบัติกิจกรรมที่พัฒนาด้านร่างกายของเด็กอีกอย่างหนึ่ง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย
2. สามารถรู้ค่าจำนวนต่าง ๆ
3. เกิดความสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การออกกำลังกาย และปฏิบัติตามสัญญาณ คำสั่ง)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระ ตามสัญญาณและคำสั่ง)

การผ่อนคลาย)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กปฏิบัติกิจกรรมพื้นฐานแบบอยู่กับที่ คือ การสัดมือ การตบมือเป็นจังหวะซ้ำ – เร็ว การยกส้นเท้าขึ้น – ลง ทั้ง 2 ข้าง
2. เด็กแต่ละคนเคลื่อนไหวร่างกายไปทั่ว ๆ บริเวณห้องเรียนตามสัญญาณที่ครูเคาะซ้ำ – เร็ว สลับกันไป โดยคิดท่าทางของตนเองไม่ซ้ำกับเพื่อน ๆ
3. เมื่อได้ยินสัญญาณหยุดทุกคนหยุดเคลื่อนไหวร่างกายทันที และปฏิบัติตามคำสั่งของครู เช่น เด็ก ๆ สมมุติตนเองเป็นกระทงที่แม่ค้าวางไว้ขายบนโต๊ะ ๆ ละ 8 กระทง หรือเด็กสมมุติตนเองไปเที่ยวเดินในงานลอยกระทงย้อนยุคและแต่งกายสมัยจอมพล ป. พิบูลสงครามยืนคุยกันเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4 คน มีชาย 2 คน หญิง 2 คน เป็นต้น
4. เด็กปฏิบัติกิจกรรมในข้อ 2, 3 ซ้ำอีก โดยครูเปลี่ยนคำสั่งใหม่
5. ร่วมกันสรุปการเคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระตามสัญญาณ และคำสั่ง

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

- เครื่องให้จังหวะ

-

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของเด็กขณะเคลื่อนไหวร่างกาย พื้นฐานและเคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระ ตามสัญญาณและคำสั่ง
2. สังเกตเด็กปฏิบัติตามคำสั่งของครูเกี่ยวกับค่าจำนวนต่าง ๆ
3. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเคลื่อนไหวร่างกาย อย่างอิสระ ตามสัญญาณและคำสั่ง

หน่วย ลอยกระทงย้อนยุค

วันที่ 2

กิจกรรม สร้างสรรค์

สาระสำคัญ

การปั้นตามความคิด การวาดภาพตามจินตนาการ การฉีกตัดปะกระดาษ การพิมพ์ภาพ การประดิษฐ์เศษวัสดุ เป็นการฝึกให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมด้านความคิดริเริ่ม และสร้างสรรค์ของเด็กอีกทางหนึ่ง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ส่งเสริมความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์
2. พัฒนาการทางภาษาด้านการพูดของเด็ก
3. ฝึกให้มีคุณธรรมความเอื้อเฟื้อ

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การกระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยความคิดของตนเอง การเอื้อเฟื้อ และการแบ่งปัน)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การวาดภาพ การปั้น การฉีก ตัด ปะกระดาษ และการเล่าเรื่อง)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กและครูร่วมกันจัดเตรียมอุปกรณ์และสถานที่ในการผลิตชิ้นงานศิลปะ คือ การปั้น ดินน้ำมันตามความคิด การวาดภาพจากสีเทียนตามจินตนาการ และการฉีกตัดปะกระดาษอย่างอิสระ เป็นภาพที่พบเห็นในงานลอยกระทงย้อนยุค
2. เด็กแต่ละคนเลือกผลิตชิ้นงานศิลปะตามความสนใจของตนเองอย่างน้อยคนละ 2 ชิ้น นำผลงานแต่ละชิ้นส่งครู และบรรยายตามความคิดของตนเอง นำผลงานจัดเก็บเข้าที่
3. เด็ก ๆ ร่วมกันจัดเก็บอุปกรณ์ และทำความสะอาดสถานที่ผลิตผลงานศิลปะ ครูตรวจความเรียบร้อย
4. เด็กและครูร่วมกันสรุปการผลิตผลงานศิลปะ

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. สีเทียน กระดาษ A4
2. ดินน้ำมัน แผ่นรองปั้นดินน้ำมัน
3. กระดาษสี กาว กรรไกร

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. ตรวจสอบผลงานของเด็กแต่ละชิ้นด้านศิลปะ
2. สังเกตเด็กขณะบรรยายผลงานของตนเอง
3. สังเกตพฤติกรรมของเด็กแต่ละคน ขณะผลิตผลงานร่วมกับเพื่อน ๆ เกี่ยวกับการแสดงออกเป็นผู้มีความเอื้อเฟื้อ

หน่วย ลอยกระทงย้อนยุค

วันที่ 2

กิจกรรม การเล่นเกม

สาระสำคัญ

การเลือกเล่นอิสระในห้องเรียน คือ การเล่นตามความสนใจของเด็กแต่ละคนในมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ของห้องเรียน เช่น มุมหนังสือ มุมบ้าน มุมบล็อก มุมธรรมชาติ เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ส่งเสริมความคิดจินตนาการของเด็ก
2. ส่งเสริมให้เด็กมีนิสัยรักการอ่าน
3. สามารถเล่นร่วมกับเพื่อน ๆ ได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (เรียนรู้ที่จะเล่นคนเดียว หรือเล่นกับผู้อื่น)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเล่นตามความสนใจ การเล่นในห้องเรียน การอ่านเรื่องจากภาพ

และการเล่นกับผู้อื่น)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กและครูร่วมกันทบทวนข้อตกลงในการเล่นอิสระตามมุมของห้องเรียน
2. เด็กแต่ละคนเลือกเล่นในมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ตามความสนใจของตนเองและกระตุ้นให้

เด็กทุกคนเข้ามุมหนังสือ

3. ครูดูแลการเล่นของเด็กอย่างใกล้ชิด และจับบันทึกพฤติกรรม
4. เด็กร่วมกันจัดเก็บของเล่นและหนังสือนิทานเข้าที่ เมื่อได้ยินสัญญาณจากครู
5. เด็กและครูร่วมสรุปการเล่นอิสระในมุมประสบการณ์

สื่อและแหล่งเรียนรู้**สื่อ**

1. ของเล่นและหนังสือนิทานในมุมต่าง ๆ
2. หนังสือ หรือรูปภาพเกี่ยวกับภาพหรือ

แหล่งเรียนรู้

- มุมประสบการณ์ต่าง ๆ ในห้องเรียน

กิจกรรมในงานลอยกระทงย้อนยุค

3. กระทงจริงขนาดต่าง ๆ ที่ประดิษฐ์

จากวัสดุธรรมชาติที่มีในท้องถิ่นในมุมธรรมชาติ

4. ชุดเครื่องแต่งกายสมัยจอม พล ป. พิบูลสงคราม

(ชาย , หญิง) ในมุมบทบาทสมมติ

5. เครื่องให้สัญญาณ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตเด็กขณะเล่นอิสระตามมุมต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้ความคิดตามจินตนาการ
2. สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะเล่นในมุมประสบการณ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับการแสดงออกเป็นผู้มี

นิสัยรักการอ่าน และเล่นร่วมกับเพื่อน ๆ

หน่วย ลอยกระทงย้อนยุค

วันที่ 2

กิจกรรม การเล่นกลางแจ้ง

สาระสำคัญ

การเล่นเครื่องเล่นสนาม เป็นการเล่นนอกห้องเรียนอย่างหนึ่ง ที่เปิดโอกาสให้เด็กได้เลือกเล่นตามความสนใจ แต่ครูควรตรวจสอบสภาพของเครื่องเล่นสนามทุกชิ้นให้อยู่ในสภาพที่พร้อมจะให้เด็กเล่นทุกครั้ง รวมทั้งเครื่องเล่นควรมีหลากหลาย และมีจำนวนเพียงพอกับจำนวนเด็ก

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ให้แข็งแรง
2. สามารถระมัดระวังตนเองและผู้อื่นให้ปลอดภัยจากการเล่นได้
3. เกิดความสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การออกกำลังกาย การเล่นคนเดียว และเล่นกับผู้อื่น การระมัดระวังตนเองและผู้อื่นให้ปลอดภัยจากการเล่นได้)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเล่นเคลื่อนเล่นสนาม การเล่นนอกห้องเรียน)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กเตรียมร่างกายหน้าสนามเด็กเล่นของโรงเรียน โดยยืนอย่างอิสระ คือ การวิ่งอยู่กับที่ การวิ่งไปข้างหน้าและถอยหลัง การกระโดดสลับเท้า และการย่อตัว – ลุกขึ้น
2. ร่วมกันทบทวนข้อตกลงในการเล่นเครื่องเล่นสนาม
3. เด็กแต่ละคนเลือกเล่นเครื่องเล่นสนามตามความสนใจ ครูดูแลการเล่นและสังเกตพฤติกรรม

ขณะเล่นอย่างใกล้ชิด

4. ครูให้สัญญาณเด็ก ๆ หยุดเล่น และทำความสะอาดร่างกาย
5. ร่วมกันสรุปการเล่นเครื่องเล่นสนาม

สื่อและแหล่งเรียนรู้**สื่อ**

1. เครื่องเล่นสนามชนิดต่าง ๆ
2. นกหวีด

แหล่งเรียนรู้

- สนามเด็กเล่นของโรงเรียน

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของเด็กขณะเล่นเครื่องเล่นสนาม
2. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเล่นเครื่องเล่นสนาม และการระมัดระวังตนเอง และผู้อื่น

ให้ปลอดภัยจากการเล่นเครื่องเล่นสนาม

หน่วย ลอยกระทงย้อนยุค

วันที่ 2

กิจกรรม เกมการศึกษา

สาระสำคัญ

การจัดเรียงลำดับสิ่งต่าง ๆ เราสามารถจัดเรียงลำดับได้ ตามเหตุการณ์ (ก่อน – หลัง) ขนาด (เล็ก – ใหญ่) ตำแหน่ง (ต่ำ – สูง) จำนวน (น้อย – มาก) เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ส่งเสริมการคิดหาเหตุผล
2. บอกค่าจำนวนจากน้อยไปหามากได้
3. จัดเก็บเกมเข้าที่ได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (การเรียงลำดับจำนวนต่าง ๆ)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การสังเกต การเปรียบเทียบ การคิดหาเหตุผล และการเรียงลำดับจำนวน)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูอธิบายและสาธิตการเล่นเกมเรียงลำดับภาพจำนวนกระทงจากน้อยไปหามาก ให้เด็กดู
2. หาอาสาสมัครจากเด็กทดลองเล่นเกมเรียงลำดับภาพจำนวนกระทงจากน้อยไปหามาก ครูแนะนำเพิ่มเติม
3. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ หมุนเวียนเล่นเกมเรียงลำดับภาพจำนวนกระทงจากน้อยไปหามาก สลับกับเกมเรียงลำดับภาพอื่น ๆ ที่เคยเล่นมาแล้ว
4. ร่วมกันจัดเก็บเกมเข้าที่ เมื่อได้ยินสัญญาณจากครู ครูดูแลความเรียบร้อย
5. เด็กและครูร่วมกันสรุปการเล่นเกมเรียงลำดับภาพจำนวนกระทงจากน้อยไปหามาก

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. เกมเรียงลำดับภาพจำนวนกระทงจากน้อยไปหามาก
2. เกมเรียงลำดับภาพอื่น ๆ ที่เคยเล่นมาแล้ว
3. เครื่องให้สัญญาณ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตเด็กขณะเล่นเกมเรียงลำดับภาพจำนวนกระทงจากน้อยไปหามากเกี่ยวกับการคิดหาเหตุผล และการบอกค่าจำนวน
2. สังเกตเด็กขณะจัดเก็บเกมเข้าที่ หลังจากเลิกเล่นแล้ว

แผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี

หน่วย ลอยกระทงย้อนยุค วันที่ 3 (วัสดุที่ใช้ในการประดิษฐ์กระทง) กิจกรรม เสริมประสบการณ์
สาระสำคัญ

วัสดุที่ใช้ในการประดิษฐ์กระทง เป็นวัสดุที่ลอยน้ำได้ และเป็นธรรมชาติย่อยสลายได้ เช่น ใบตอง ด่านกล้วย ดอกไม้ ฐูป เทียน หรือวัสดุอื่น ๆ ที่ใช้แทนใบตองได้ เช่น ใบพลับพลึง เป็นต้น
จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวัสดุที่ใช้ในการประดิษฐ์กระทงได้
2. สามารถสังเกตและเปรียบเทียบวัสดุที่ลอยและจมน้ำได้
3. ร่วมกิจกรรมกับเพื่อน ๆ ได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ ธรรมชาติรอบตัว และสิ่งต่าง ๆ รอบตัว (เรียนรู้ถึงวัสดุที่ลอย - จม น้ำ
ได้ วัสดุที่เป็นธรรมชาติ สิ่งต่าง ๆ มีน้ำหนักและคุณสมบัติแตกต่างกัน)

2. ประสบการณ์สำคัญ (การสนทนา การแสดงความคิดเห็น การสังเกต การเปรียบเทียบ
และการร่วมกิจกรรมกับผู้อื่น)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูนำวัสดุต่าง ๆ ทั้งลอยน้ำและจมน้ำ นำมาทดลองให้เด็กดูและร่วมกันสังเกต เปรียบเทียบ
รวมทั้งสรุปวัสดุที่ลอย - จมน้ำ
2. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ แต่ละกลุ่มร่วมกันสังเกตและสนทนาแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับ
วัสดุที่นำมาประดิษฐ์กระทงในกลุ่มของตนเองว่ามีอะไรบ้าง
3. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนกลุ่มละ 1 คน สรุปวัสดุที่ใช้ในการประดิษฐ์กระทงในกลุ่มของตนเอง
4. ร่วมกันสรุปวัสดุที่ใช้ในการประดิษฐ์กระทงในงานลอยกระทงย้อนยุค

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. อุปกรณ์ในการทดลองการลอย - จม เช่น
กะละมัง น้ำ วัสดุต่าง ๆ เป็นต้น
2. กระทงที่ทำจากวัสดุธรรมชาติต่าง ๆ
3. วัสดุที่ใช้ในการประดิษฐ์กระทง เช่น ใบตอง
ด่านกล้วย (หั่นเป็นท่อน ๆ) ดอกไม้ ฐูป เทียน เป็นต้น

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็นของเด็กเกี่ยวกับวัสดุที่ใช้ในการประดิษฐ์
กระถาง
2. สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะร่วมกิจกรรมกับเพื่อน ๆ และการสังเกตเปรียบเทียบ
การลอย - จม ของวัสดุต่าง ๆ

หน่วย ลอยกระทงย้อนยุค

วันที่ 3

กิจกรรม การเคลื่อนไหวและจังหวะ

สาระสำคัญ

การเคลื่อนไหวร่างกายประกอบอุปกรณ์ เป็นการเคลื่อนไหวที่พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก โดยนำอุปกรณ์ไปด้วยขณะเคลื่อนไหวร่างกาย และทำท่าทางตามความคิดของตนเองไม่จำกัดกับเพื่อน ๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ให้มีความสัมพันธ์กัน
2. ส่งเสริมความคิดริเริ่ม และสร้างสรรค์ของเด็ก
3. มีความสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การออกกำลังกาย การแสดงออกทางความคิดของตนเอง)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเคลื่อนไหวร่างกาย การคิดท่าทางการเคลื่อนไหวและการแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านสื่อ อุปกรณ์)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กปฏิบัติกิจกรรมพื้นฐานแบบเคลื่อนที่ คือ การเดิน การวิ่ง การกระโดด 2 เท้า และการกระโดดสลับเท้า
2. เด็กทุกคนเคลื่อนไหวร่างกายไปทั่ว ๆ บริเวณห้องเรียน โดยนำอุปกรณ์ที่ใช้ในการประดิษฐ์กระทงที่จะใช้ลอยในงานลอยกระทงย้อนยุคไปด้วยคนละ 1 ชิ้น โดยไม่ให้ชนกัน และตามจังหวะที่ครูเคาะ
3. เมื่อได้ยินสัญญาณหยุด เด็กทุกคนหยุดเคลื่อนไหวให้เด็กนำวัสดุที่จะประดิษฐ์กระทงได้ครบถ้วนสมบูรณ์จำนวน 1 กระทง มาเข้ากลุ่มรวมกัน
4. เด็กปฏิบัติกิจกรรมข้อ 2, 3 ซ้ำอีก โดยครูให้คนที่วัสดุที่จะประดิษฐ์กระทงเหมือนกันไปอยู่รวมกัน เช่น ใครมีใบตอง ก็ไปรวมกลุ่มเดียวกัน เป็นต้น
5. เด็กและครูร่วมกันสรุปการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบอุปกรณ์

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. เครื่องเคาะจังหวะ
2. วัสดุที่ใช้ในการประดิษฐ์กระทง เช่น ใบตอง ต้นกล้วย (หั่นเป็นท่อน ๆ) ดอกไม้ ฐูป เทียน เป็นต้น

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ให้มีความสัมพันธ์กันของเด็กขณะเคลื่อนไหวร่างกายประกอบอุปกรณ์
2. สังเกตการกระทำทางของแต่ละคนขณะเคลื่อนไหวร่างกายประกอบอุปกรณ์
3. สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะเคลื่อนไหวร่างกายประกอบอุปกรณ์

หน่วย ลอยกระทงย้อนยุค

วันที่ 3

กิจกรรม สร้างสรรค์

สาระสำคัญ

การแสดงออกตามจินตนาการของเด็ก สามารถจัดกิจกรรมให้เด็กแสดงออกได้อย่างหลากหลาย เช่น การแสดงบทบาทสมมติ การแสดงออกทางด้านศิลปะ เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ส่งเสริมความคิดตามจินตนาการของเด็ก
2. สามารถบรรยายผลงานของตนเองได้
3. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การกระทำสิ่งต่าง ๆ ตามจินตนาการของตนเอง และผู้อื่น)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การประดิษฐ์เศษวัสดุ การปั้น การพิมพ์ภาพ การบรรยายผลงานของตนเอง และการทำงานร่วมกับผู้อื่น)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กและครুর่วมกันจัดเตรียมอุปกรณ์และสถานที่ในการผลิตชิ้นงานศิลปะ คือ การประดิษฐ์กระทง จากวัสดุธรรมชาติในท้องถิ่น การปั้นดินน้ำมันตามความคิด และการพิมพ์ภาพจากตราขารูปทรงเรขาคณิต เป็นภาพกระทง
2. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ แต่ละกลุ่มเลือกผลิตผลงานศิลปะอย่างน้อยกลุ่มละ 2 ชิ้น นำผลงานแต่ละชิ้นส่งครู ร่วมกันบรรยายผลงานตามความคิด จัดเก็บเข้าที่
3. เด็กและครুর่วมกันจัดเก็บอุปกรณ์ และทำความสะอาดสถานที่ผลิตชิ้นงานศิลปะ
4. ร่วมกันสรุปการผลิตผลงานศิลปะ

สื่อและแหล่งเรียนรู้**สื่อ****แหล่งเรียนรู้**

1. วัสดุธรรมชาติต่าง ๆ ในการประดิษฐ์กระทง เช่น ใบตอง ต้นกล้วย (หั่นเป็นท่อน ๆ) ดอกไม้ และอื่น ๆ
2. ดินน้ำมัน แผ่นรองปั้นดินน้ำมัน
3. ตราขารูปทรงเรขาคณิต คลับชาติ
4. กระดาษ 100 ปอนด์ (แผ่นใหญ่)

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. ตรวจผลงานของเด็กแต่ละกลุ่ม
2. สังเกตเด็กขณะบรรยายผลงานของกลุ่มตนเอง
3. สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะร่วมผลิตงานศิลปะ

หน่วย ลอยกระทงย้อนยุค

วันที่ 3

กิจกรรม การเล่นเสรี

สาระสำคัญ

การเล่นเสรี คือ การเล่นตามความสนใจของเด็กแต่ละคนในมุมต่าง ๆ ของห้องเรียน ซึ่งในแต่ละมุมควรจัดหาสื่อและของเล่นอย่างหลากหลายเหมาะสมกับวัยของเด็ก และมีจำนวนเพียงพอสำหรับเด็กที่จะเล่นในแต่ละครั้ง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนาความคิดและจินตนาการของเด็ก
2. ส่งเสริมให้มีคุณธรรมด้านความเอื้อเฟื้อและการแบ่งปัน
3. สามารถเล่นร่วมกับเพื่อน ๆ ได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การเล่นสิ่งต่าง ๆ ตามความคิด เรียนรู้ที่จะเล่นคนเดียว และเล่นกับผู้อื่น)
2. ประสพการณ์สำคัญ (การเล่นอิสระ การเล่นในห้องเรียน การแสดงออกคุณธรรมด้านต่าง ๆ)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ร่วมกันทบทวนข้อตกลงในการเล่นอิสระในมุมต่าง ๆ ของห้องเรียน
2. เด็กแต่ละคนเลือกเล่นในมุมต่าง ๆ ของห้องเรียนตามความสนใจ โดยครูดูแลอย่างทั่วถึง
3. เด็กทุกคนร่วมกันจัดเก็บของเล่นเข้าที่ เมื่อได้ยินสัญญาณจากครู และครูแนะนำเพิ่มเติม
4. ร่วมกันสรุปการเล่นอิสระในมุมต่าง ๆ

สื่อและแหล่งเรียนรู้**สื่อ**

1. ของเล่นและหนังสือนิทานในมุมต่าง ๆ
2. วัสดุที่ใช้ในการประดิษฐ์กระทง เช่น

ใบตอง ดินกล้วย (หั่นเป็นท่อน ๆ) ดอกไม้

รูป เทียน เป็นดิน ในมุมธรรมชาติ

3. เครื่องให้สัญญาณ

แหล่งเรียนรู้

- มุมต่าง ๆ ในห้องเรียน

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตเด็กขณะเล่นตามมุมต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้ความคิดและจินตนาการ
2. สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะเล่นกับเพื่อน ๆ และการแสดงออกเป็นผู้มีคุณธรรมความเอื้อเฟื้อ

และการแบ่งปัน

หน่วย ลอยกระทงย้อนยุค

วันที่ 3

กิจกรรม การเล่นกลางแจ้ง

สาระสำคัญ

การเล่นน้ำ – เล่นทราย เป็นการจัดกิจกรรมที่พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ และความสัมพันธ์ของมือและตาอีกทางหนึ่ง ครูควรจัดหาอุปกรณ์อย่างหลากหลาย และสถานที่เล่นให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ส่งเสริมความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์
2. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ และความสัมพันธ์กันระหว่างมือกับตา
3. เกิดความสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การรู้จักใช้วัยจะต่าง ๆ ให้มีความสัมพันธ์กันในการเล่นคนเดียว และเล่นกับผู้อื่น)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเล่นน้ำ – เล่นทราย การบรรจุและการเทออก การสร้างและการแยกออก)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กทุกคนเตรียมร่างกายหน้าอาคารเรียนสายชั้นปฐมวัย คือ การโบกมือไปมา การสลับมือ การตบมือเป็นจังหวะช้า – เร็ว การกระโดด 2 เท้า อยู่กับที่
2. ร่วมกันทบทวนข้อตกลงในการเล่นน้ำ – เล่นทราย
3. เด็กทุกคนเล่นน้ำ – เล่นทราย อย่างอิสระครูดูแลการเล่นของเด็ก
4. จัดเก็บอุปกรณ์ในการเล่นน้ำ – เล่นทรายเข้าที่ เมื่อได้ยินสัญญาณจากครู
5. ร่วมกันสรุปการเล่นน้ำ – เล่นทราย ทำความสะอาดร่างกาย

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ	แหล่งเรียนรู้
1. อุปกรณ์ในการเล่นน้ำ – เล่นทราย	- ที่เล่นน้ำ – เล่นทราย
2. เครื่องให้สัญญาณ	

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะเล่นและการแสดงออกในการใช้ความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ขณะเล่นน้ำ – เล่นทราย
2. สังเกตความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ และความสัมพันธ์ของมือกับตาขณะเล่นน้ำ – เล่นทราย

หน่วย ลอยกระทงย้อนยุค

วันที่ 3

กิจกรรม เกมการศึกษา

สาระสำคัญ

การหาความเหมือนและความแตกต่างของสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเรา เป็นการฝึกการสังเกต และเปรียบเทียบ การคิดหาเหตุผล และนำมาสรุป เพื่อนำไปจัดหมวดหมู่ จับคู่ ของสิ่งต่าง ๆ นั้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ส่งเสริมการสังเกตและเปรียบเทียบ
2. สามารถเล่นร่วมกับเพื่อน ๆ ได้
3. จัดเก็บเกมเข้าที่ไว้ได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (การเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ ความเหมือนและความแตกต่าง)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การสังเกต การเปรียบเทียบ การเล่นกับผู้อื่น)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูอธิบายและสาธิตการเล่นเกมนับคู่ภาพเหมือนวัสดุที่ใช้ในการประดิษฐ์กระทง
 2. หออาสาสมัครจากเด็กทดลองเล่นเกมนับคู่ภาพเหมือนวัสดุที่ใช้ในการประดิษฐ์กระทง
- ครูแนะนำเพิ่มเติม
3. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ หมุนเวียนเล่นเกมนับคู่ภาพเหมือนวัสดุที่ใช้ในการประดิษฐ์กระทง สลับกับเกมนับคู่ภาพเหมือนอื่น ๆ ที่เคยเล่นมาแล้ว
 4. ครูดูแลการเล่นของเด็กอย่างทั่วถึงและจดบันทึกพฤติกรรม
 5. ร่วมกันจัดเก็บเกมเข้าที่ เมื่อได้ยินสัญญาณจากครู
 6. สรุปการเล่นเกมนับคู่ภาพเหมือนวัสดุที่ใช้ในการประดิษฐ์กระทง

สื่อและแหล่งเรียนรู้**สื่อ**

1. เกมจับคู่ภาพเหมือนวัสดุที่ใช้ในการประดิษฐ์กระทง
2. เกมจับคู่ภาพเหมือนอื่น ๆ ที่เคยเล่นมาแล้ว
3. เครื่องให้สัญญาณ

แหล่งเรียนรู้

-

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตเด็กขณะเล่นเกมนับคู่ภาพเหมือนวัสดุที่ใช้ในการประดิษฐ์กระทงเกี่ยวกับการสังเกตและเปรียบเทียบ
2. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเล่นเกมนับคู่ภาพเหมือนอื่น ๆ
3. สังเกตเด็กขณะจัดเก็บเกมเข้าที่

แผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี

หน่วย ลอยกระทงย้อนยุค วันที่ 4 (สถานที่และเวลาในการลอยกระทง) กิจกรรม เสริมประสบการณ์
สาระสำคัญ

การลอยกระทงย้อนยุคของจังหวัดลพบุรี จะจัดงานบริเวณวงเวียนศรีสุริโยทัย (วงเวียนสระแก้ว) และลอยกระทงในบริเวณนี้ด้วย นอกจากนี้สถานที่อื่น ๆ ที่คนนิยมไปลอยกระทง คือ แม่น้ำลพบุรี แม่น้ำป่าสัก (บริเวณสะพาน 7) กองบิน 2 ภายในสวนสัตว์ลพบุรี (บริเวณสระน้ำ) และจะลอยในเวลาากลางคืน พระจันทร์เต็มดวง คือ วันเพ็ญเดือน 12

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานที่และเวลาในการลอยกระทง
2. สามารถถ่ายทอดและสรุปเรื่องราวเกี่ยวกับสถานที่ และเวลาในการลอยกระทงได้
3. พัฒนาการทางภาษาด้านการพูดของเด็ก

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็กและธรรมชาติรอบตัว (เรียนรู้เกี่ยวกับสถานที่ต่าง ๆ ในการจัดงานประเพณีของท้องถิ่น และเรียนรู้ความเปลี่ยนแปลงตามธรรมชาติ คือ เวลาต่าง ๆ)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การฟัง การสนทนา การแสดงความคิดเห็น การสรุปและการถ่ายทอดให้ผู้อื่นฟัง)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูเปิดเทปเพลงลอยกระทงให้เด็ก ๆ ฟังและร่วมกันสรุปเนื้อหาในเพลง
2. หาวาสาสมัครจากเด็กเล่าประสบการณ์การลอยกระทงย้อนยุคของจังหวัดลพบุรี ลอยที่ไหน และเวลาใด
3. ร่วมกันสรุปสถานที่และเวลาในการลอยกระทงที่เด็กแต่ละคนเล่า ครูเพิ่มเติมรายละเอียดอื่น ๆ ที่เด็กยังไม่ได้เล่า
4. เด็กและครูร่วมกันสรุปสถานที่ และเวลาในการลอยกระทง
5. ร่วมกันร้องเพลง “ลอยกระทง”

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. วิทยูเทป
2. เทปเพลง “ลอยกระทง”

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานที่และเวลาในการลอยกระทง
2. สามารถถ่ายทอดและสรุปเรื่องราวเกี่ยวกับสถานที่และเวลาในการลอยกระทง
3. สังเกตพฤติกรรมการแสดงออกด้านการพูดของเด็กขณะร่วมกิจกรรม

หน่วย ลอยกระทงย้อนยุค
สาระสำคัญ

วันที่ 4

กิจกรรม การเคลื่อนไหวและจังหวะ

การทำท่าทางประกอบเพลง เป็นการพัฒนาเด็กในหลายๆ ด้านพร้อมกันไป เช่น การพัฒนาความคิดตามจินตนาการ การพัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่างๆ ซึ่งเพลงที่ครูนำมาร้องควรสั้น ๆ เหมาะสมกับวัยของเด็ก และเกี่ยวข้องกับเรื่องที่เกิดขึ้นในสัปดาห์นั้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ส่งเสริมความคิดตามจินตนาการ
2. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่างๆ ของร่างกาย
3. เกิดความสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การออกกำลังกาย และการใช้ความคิดของตนเอง)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเคลื่อนไหวร่างกาย การร้องเพลง การผ่อนคลาย)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กทุกคนปฏิบัติกิจกรรมพื้นฐานแบบเคลื่อนที่ คือ การเดิน การวิ่ง และการกระโดด 2 เท้า ไปข้างหน้าและถอยหลัง
2. เด็กและครูร่วมกันร้องเพลง “ลอยกระทง”
3. เด็ก ๆ ทุกคนเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลง “ลอยกระทง” โดยคิดท่าทางประกอบเพลงตามจินตนาการของตนเอง
4. เด็กปฏิบัติกิจกรรมข้อ 3 ซ้ำอีก โดยร้องเพลงช้า-เร็ว สลับกัน
5. ร่วมกันสรุปการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลง “ลอยกระทง”

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. เพลง “ลอยกระทง”
2. เครื่องเคาะจังหวะ

-

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการทำท่าทางประกอบเพลง “ลอยกระทง” ของเด็กแต่ละคน
2. สังเกตการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่างๆ ของเด็กขณะปฏิบัติกิจกรรมพื้นฐานและเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลง “ลอยกระทง”
3. สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะทำท่าทางประกอบเพลง “ลอยกระทง”

หน่วย ลอยกระทงย้อนยุค

วันที่ 4

กิจกรรม สร้างสรรค์

สาระสำคัญ

ผลงานด้านศิลปะเป็นการแสดงออกตามจินตนาการของเด็กแต่ละคน สามารถจัดกิจกรรมให้เด็กได้เลือกปฏิบัติตามความสนใจของแต่ละคน เช่น การปั้น การสร้างภาพจากสีน้ำ การวาดภาพ การฉีก ตัด ปะกระดาษ เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ส่งเสริมความคิดตามจินตนาการ
2. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
3. สามารถชื่นชมผลงานของตนเองได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การกระทำสิ่งต่าง ๆ ตามจินตนาการของตนเอง การทำงานร่วมกับผู้อื่น และการชื่นชมผลงาน)
2. ประสพการณ์สำคัญ (การปั้นดินน้ำมัน การวาดภาพ และการสร้างภาพจากสีน้ำ)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กและครูร่วมกันจัดเตรียมอุปกรณ์และสถานที่ในการผลิตชิ้นงานศิลปะ คือ การปั้นดินน้ำมันตามความคิด การเป่าสีน้ำตามจินตนาการ และการวาดภาพอย่างอิสระด้วยสีเทียน เป็นภาพคนกำลังลอยกระทงที่แม่น้ำลพบุรี ในเวลากลางคืน มีพระจันทร์เต็มดวง
2. เด็กทุกคนเลือกผลิตผลงานตามความสนใจของตนเองอย่างน้อยคนละ 2 ชิ้น นำผลงานแต่ละชิ้นส่งครู บรรยายตามความคิดของตนเอง และชื่นชมผลงานของตนเอง จัดเก็บผลงานเข้าที่ของตนเอง
3. ร่วมกันจัดเก็บอุปกรณ์ และทำความสะอาดสถานที่ผลิตผลงาน ครูดูแลความเรียบร้อย
4. เด็กและครูสรุปการผลิตชิ้นงานศิลปะ

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. ดินน้ำมัน แผ่นรองปั้นดินน้ำมัน
2. สีน้ำ พู่กัน กระดาษ A 4
3. สีเทียน

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. ตรวจสอบผลงานด้านศิลปะของเด็กแต่ละชั้น
2. สังเกตพฤติกรรมของเด็กแต่ละคนขณะผลิตผลงานร่วมกับเพื่อน ๆ
3. สังเกตเด็กขณะชื่นชมผลงานของตนเอง

หน่วย ลอยกระทงย้อนยุค

วันที่ 4

กิจกรรม การเล่นเสรี

สาระสำคัญ

มุมประสบการณ์ต่าง ๆ ในห้องเรียน เช่น มุมบ้าน มุมหนังสือ มุมบล็อก มุมธรรมชาติ เป็นต้น ควรจัดเตรียมสื่อไว้อย่างหลากหลาย เหมาะสมกับวัย และมีปริมาณเพียงพอกับจำนวนเด็ก รวมทั้งบูรณาการกับเรื่องที่จัดกิจกรรมในสัปดาห์นั้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนาการคิดตามจินตนาการของเด็ก
2. สามารถปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันได้
3. เล่นร่วมกับเพื่อน ๆ ได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (เรียนรู้ที่จะเล่นคนเดียว หรือเล่นกับผู้อื่น การกระทำสิ่งต่าง ๆ ตามความคิดของตนเอง)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเล่นอิสระตามความสนใจ การเล่นในห้องเรียน และการปฏิบัติตามข้อตกลง)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ร่วมกันทบทวนข้อตกลงในการเล่นอิสระตามมุมประสบการณ์ต่าง ๆ
2. เด็กแต่ละคนเลือกเล่นตามมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ของห้องเรียนตามความสนใจ
3. ครูดูแลการเล่นของเด็กอย่างใกล้ชิดและทั่วถึง รวมทั้งแนะนำเพิ่มเติมเด็กที่ไม่ปฏิบัติตาม

ข้อตกลง

4. ร่วมกันจัดเก็บของเล่นเข้าที่
5. สรุปการเล่นอิสระในมุมประสบการณ์ของห้องเรียนร่วมกัน

สื่อและแหล่งเรียนรู้**สื่อ**

1. ของเล่นและหนังสือนิทาน

ในมุมประสบการณ์ต่าง ๆ

2. รูปภาพและหนังสือเกี่ยวกับการลอยกระทง

ในสถานที่ต่าง ๆ ในจังหวัดลพบุรี ในมุมหนังสือ

3. เครื่องให้สัญญาณ

แหล่งเรียนรู้

- มุมประสบการณ์ต่าง ๆ ในห้องเรียน

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเล่นอิสระในมุมประสบการณ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้ความคิดตามจินตนาการ
2. สังเกตการปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันของเด็กแต่ละคน ขณะเล่นอิสระตามมุมต่าง ๆ
3. สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะเล่นอิสระตามมุมต่าง ๆ กับเพื่อน

หน่วย ลอยกระทงย้อนยุค

วันที่ 4

กิจกรรม การเล่นกลางแจ้ง

สาระสำคัญ

เกมร่าวงนั่งเก้าอี้ เป็นการฝึกการปฏิบัติตามข้อตกลงและกติกาง่าย ๆ และสามารถพัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ รวมทั้งความคล่องแคล่วว่องไว ตลอดจนความสนุกสนาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ
2. สามารถปฏิบัติตามข้อตกลง และกติกาง่าย ๆ ได้
3. เกิดความสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การออกกำลังกาย เรียนรู้ข้อตกลงและกติกา ง่าย ๆ ร่วมกัน)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเคลื่อนไหวร่างกาย การปฏิบัติตามข้อตกลง การผ่อนคลาย และการเล่นร่วมกับผู้อื่น)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กเตรียมร่างกายบริเวณหน้าอาคารเรียนสายชั้นปฐมวัย โดยยืนอย่างอิสระ คือ การสลับมือ ซ้าย-ขวา การวิ่งอยู่กับที่ และการกระโดดสลับเท้า
2. ครูอธิบายและสาธิตการเล่นเกม “ร่าวงนั่งเก้าอี้” ให้เด็กดู
3. หาอาสาสมัครจากเด็กทดลองเล่นเกม “ร่าวงนั่งเก้าอี้” ครูแนะนำเพิ่มเติม
4. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ ละเท่า ๆ กัน หมุนเวียนเล่นเกม “ร่าวงนั่งเก้าอี้” ครูดูแลการเล่นอย่างใกล้ชิด

5. ร่วมกันสรุปการเล่นเกม “ร่าวงนั่งเก้าอี้” และเด็กเล่นเครื่องเล่นสนามอย่างอิสระ ทำความสะอาดร่างกาย เข้าห้องเรียน

สื่อและแหล่งเรียนรู้**สื่อ**

1. เกม “ร่าวงนั่งเก้าอี้”
2. เก้าอี้มีจำนวนน้อยกว่าผู้เล่น 2 ตัว
3. วิชชุเทพ นกหวีด เครื่องเล่นสนาม
4. เทปเพลง “ลอยกระทง”

แหล่งเรียนรู้

1. สนามบริเวณหน้าอาคารเรียนสายชั้นปฐมวัย
2. สนามเด็กเล่นของโรงเรียน

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของเด็กขณะเล่นเกม “ร่าวงนั่งเก้าอี้” และเตรียมร่างกาย
2. สังเกตการปฏิบัติตามข้อตกลงและกติกาขณะเล่นเกม “ร่าวงนั่งเก้าอี้”
3. สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะเล่นเกม “ร่าวงนั่งเก้าอี้”

หน่วย ลอยกระทงย้อนยุค

วันที่ 4

กิจกรรม เกมการศึกษา

สาระสำคัญ

การสังเกตและเปรียบเทียบ เป็นการฝึกทักษะการคิดหาเหตุผลของเด็ก เพื่อพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กอีกทางหนึ่ง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ส่งเสริมการสังเกตและเปรียบเทียบ
2. สามารถวางแผนและแก้ปัญหาได้
3. สามารถจัดเก็บเกมเข้าที่ได้อ

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (การเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การสังเกต และการเปรียบเทียบ)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูอธิบายและสาธิตการเล่นเกมตัดต่อภาพลอยกระทง ให้เด็กดู
2. ทาอาสาสมัครจากเด็กเล่นเกมตัดต่อภาพลอยกระทง ครูแนะนำเพิ่มเติม
3. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ หมุนเวียนเล่นเกมตัดต่อภาพลอยกระทง สลับกับเกมตัดต่อภาพอื่น ๆ ที่เคยเล่นมาแล้ว ครูดูแลการเล่นเกมของเด็กอย่างใกล้ชิด
4. เด็ก ๆ ร่วมกันจัดเก็บเข้าที่ เมื่อได้ชิ้นสัญญาณจากครู ครูตรวจความเรียบร้อย และแนะนำการจัดเก็บเกมเพิ่มเติม
5. ร่วมกันสรุปการเล่นเกมตัดต่อภาพลอยกระทง

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. เกมตัดต่อภาพลอยกระทง
2. เกมตัดต่อภาพอื่น ๆ ที่เคยเล่นมาแล้ว
3. เครื่องให้สัญญาณ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตเด็กขณะเล่นเกมตัดต่อภาพต่าง ๆ เกี่ยวกับการสังเกต การเปรียบเทียบ การวางแผน และแก้ปัญหา
2. สังเกตการจัดเก็บเกมเข้าที่ของเด็กแต่ละคน

แผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี

หน่วย ลอยกระทงย้อนยุค วันที่ 5 (การปฏิบัติตนและสิ่งที่ได้รับ กิจกรรม เสริมประสบการณ์
จากการลอยกระทง)

สาระสำคัญ

การปฏิบัติตนในขณะที่ลอยกระทงย้อนยุค ควรรักษาประเพณีในท้องถิ่น คือ ทุกคนควรแต่งกาย
สมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม ไม่เล่นสิ่งที่เป็นอันตราย เช่น ปะทัด ไม่ทะเลาะวิวาทกันในงาน สิ่ง
ที่ได้รับจากการลอยกระทง เช่น มีความสนุกสนานได้เพื่อนเพิ่มมากขึ้น มีความสุข กล่าวคำขอขมา
และที่สำคัญคือรักษาประเพณีของท้องถิ่น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถปฏิบัติตนเป็นผู้รักษาประเพณีการลอยกระทงย้อนยุคได้
2. เกิดเจตคติที่ดีต่อประเพณีลอยกระทงย้อนยุค
3. สามารถร่วมกิจกรรมกับเพื่อน ๆ ได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก
(การเรียนรู้ประเพณีของท้องถิ่น และการอนุรักษ์ และรักษาแหล่งน้ำต่าง ๆ)

2. ประสบการณ์สำคัญ (การสนทนา การแสดงความคิดเห็น การแสดงความรู้สึกด้วยคำพูด
การแสดงบทบาทสมมติ)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. หาอาสาสมัครจากเด็กเล่าประสบการณ์การปฏิบัติตน และสิ่งที่ได้รับจากการลอยกระทง
ย้อนยุค และร่วมกันสรุปสิ่งที่เด็กเล่าทุกคน
2. ร่วมกันสนทนา และแสดงความคิดเห็นการปฏิบัติตน และสิ่งที่ได้รับจากการลอยกระทง
ย้อนยุค รวมทั้งการอนุรักษ์ และรักษาแหล่งน้ำต่าง ๆ เพิ่มเติมจากที่เด็กเล่ามาแล้ว
3. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ แสดงบทบาทสมมติ การปฏิบัติตนและสิ่งที่ได้รับจากการลอย
กระทงย้อนยุค การอนุรักษ์และรักษาแหล่งน้ำต่าง ๆ
4. ร่วมกันสรุปการปฏิบัติตนและสิ่งที่ได้รับจากการลอยกระทงย้อนยุค รวมทั้งการอนุรักษ์
และรักษาแหล่งน้ำต่าง ๆ
5. ร่วมกันร้องเพลง “ลอยกระทง”

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. เครื่องแต่งกายสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม
(ทั้งชาย – หญิง)

2. กระทั่งที่ประดิษฐ์สำเร็จแล้ว

3. เพลง “ลอยกระทง”

4. อุปกรณ์ในการแสดงบทบาทสมมติ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตพฤติกรรมเด็กเกี่ยวกับการรักษาประเพณีการลอยกระทงย้อนยุค ขณะร่วมสนทนา
แสดงความคิดเห็น เล่าประสบการณ์ และแสดงบทบาทสมมติ

2. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการแสดงออกที่มีเจตคติที่ดีต่อประเพณี
ลอยกระทงย้อนยุค เช่น ความสนใจ ชักถาม ร่วมสนทนา แสดงความคิดเห็น เกิดความสนุกสนาน
ขณะแสดงบทบาทสมมติ

3. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะร่วมกิจกรรมกับเพื่อน ๆ

หน่วย ลอยกระทงย้อนยุค

วันที่ 5

กิจกรรม การเคลื่อนไหวและจังหวะ

สาระสำคัญ

การเคลื่อนไหวร่างกายในลักษณะผู้นำ-ผู้ตาม เป็นการแสดงออกตามความคิดของเด็กแต่ละคน ฝึกความเชื่อมั่นในตนเอง และการเป็นผู้ตามที่ดี

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย
2. สามารถเคลื่อนไหวร่างกายในลักษณะผู้นำ – ผู้ตาม
3. เกิดความสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การออกกำลังกาย การแสดงออกขณะเคลื่อนไหวร่างกายตามความคิดและการเป็นผู้ตามที่ดี)
2. ประเด็นสำคัญ (การเคลื่อนไหวร่างกาย การแสดงออกทางความคิด)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กทุกคนปฏิบัติกิจกรรมพื้นฐานแบบเคลื่อนที่ คือ การเดินช้า และเร็ว การวิ่งไปข้างหน้า และถอยหลัง การกระโดด 2 เท้าไปข้างหน้า
2. หอศาสัมครเป็นผู้นำการเคลื่อนไหวร่างกาย 1 คน ขึ้นอยู่กลางวง เด็กที่เหลือขึ้นเป็นวงกลม ผู้นำทำท่าทางเคลื่อนไหวร่างกาย แสดงท่าทางขณะลอยกระทงย้อนยุค คือ การอธิษฐานสิ่งที่ต้องการ การกล่าวคำขอขมาและขอโทษน้ำ เพื่อน ๆ ปฏิบัติตามและหยุดปฏิบัติเมื่อได้ยินสัญญาณจากครู
3. หอศาสัมครคนอื่น ๆ หมุนเวียนเป็นผู้นำ โดยทำท่าทางเคลื่อนไหวร่างกายไม่ซ้ำกับเพื่อน ๆ ที่ปฏิบัติมาแล้ว และปฏิบัติกิจกรรมเหมือนข้อ 2
4. ร่วมกันสรุปการเคลื่อนไหวร่างกายในลักษณะผู้นำ – ผู้ตาม

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

- เครื่องให้สัญญาณ

-

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ขณะเคลื่อนไหวร่างกายในลักษณะผู้นำ – ผู้ตาม
2. สังเกตการเคลื่อนไหวร่างกายของเด็กในลักษณะผู้นำ – ผู้ตาม
3. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเคลื่อนไหวร่างกาย

หน่วย ลอยกระทงย้อนยุค

วันที่ 5

กิจกรรม สร้างสรรค์

สาระสำคัญ

การแสดงออกตามความคิดจินตนาการของเด็กด้านศิลปะ เป็นการจัดกิจกรรมให้เด็กได้เลือกปฏิบัติอย่างหลากหลายตามความสนใจ ทั้งรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนาความคิดตามจินตนาการ
2. พัฒนากล้ามเนื้อเล็กและความสัมพันธ์ของมือกับตา
3. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การกระทำสิ่งต่าง ๆ ตามความคิดจินตนาการของตนเอง เรียนรู้การใช้กล้ามเนื้อ และความสัมพันธ์กันของอวัยวะ)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การวาดภาพ การปั้น การพิมพ์ภาพ และการทำงานร่วมกับผู้อื่น)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กและครูร่วมกันจัดเตรียมอุปกรณ์และสถานที่ในการผลิตชิ้นงานศิลปะ คือ การวาดภาพตามจินตนาการด้วยดินสอดำ การปั้นดินน้ำมันตามความคิด และการพิมพ์ภาพจากดอกบานไม่รู้โรยเป็นภาพคนชาย – หญิง แต่งกายสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม ไปเที่ยวงานลอยกระทงย้อนยุค
2. เด็กแต่ละคนเลือกผลิตผลงานศิลปะตามความสนใจของตนเองอย่างน้อยคนละ 2 ชิ้น นำผลงานแต่ละชิ้นส่งครู จัดเก็บผลงานเข้าที่
3. ร่วมกันจัดเก็บอุปกรณ์เข้าที่ และทำความสะอาดสถานที่ผลิตผลงานศิลปะ
4. สรุปการผลิตผลงานศิลปะร่วมกัน

สื่อและแหล่งเรียนรู้**สื่อ**

1. ดินสอดำ กระดาษ A 4
2. ดินน้ำมัน แผ่นรองปั้นดินน้ำมัน
3. ดอกบานไม่รู้โรย สีน้ำ

แหล่งเรียนรู้

-

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. ตรวจสอบผลงานของเด็กแต่ละคน
2. สังเกตความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กและความสัมพันธ์ของมือกับตา
3. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะผลิตผลงานศิลปะร่วมกับเพื่อน ๆ

หน่วย ลอยกระทงย้อนยุค

วันที่ 5

กิจกรรม การเล่นเสรี

สาระสำคัญ

มุมมองประสบการณ์ต่าง ๆ ในห้องเรียน เป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญสำหรับเด็กปฐมวัย ครูควรจัดหาของเล่น และอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างหลากหลายเหมาะสมกับวัย และจำนวนเด็กที่จะปฏิบัติกิจกรรม

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ส่งเสริมให้มีนิสัยรักการอ่าน
2. ปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันได้
3. ส่งเสริมให้เด็กมีคุณธรรมความเอื้อเฟื้อ และการแบ่งปัน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (เรียนรู้ที่จะเล่นคนเดียว หรือเล่นกับผู้อื่น การเล่นสิ่งต่าง ๆ ตามความสนใจ และตามความคิด)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเล่นในห้องเรียน การสื่อความหมายกับรูปภาพ)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กและครูร่วมกันทบทวนข้อตกลงในการเล่นตามมุมมองประสบการณ์ต่าง ๆ
2. เด็กทุกคนเลือกเล่นในมุมมองประสบการณ์ต่าง ๆ ตามความสนใจ และครูกระตุ้นให้เข้ามูมนั่งถือทุกคน
3. เด็กร่วมกันจัดเก็บของเล่นและหนังสือนิทานเข้าที่ เมื่อได้ยินสัญญาณจากครู ครูดูแลความเรียบร้อยและแนะนำเพิ่มเติม
4. ร่วมกันสรุปการเล่นในมุมมองประสบการณ์ของห้องเรียน

สื่อและแหล่งเรียนรู้**สื่อ****แหล่งเรียนรู้**

1. ของเล่นและหนังสือนิทานในมูมต่าง ๆ - มุมประสบการณ์ต่าง ๆ ในห้องเรียน
2. หนังสือและรูปภาพการลอยกระทงย้อนยุคในมูมหนังสือ
3. กระทั่งที่ประดิษฐ์แล้วในมูมธรรมชาติ
4. เครื่องแต่งกายชาย-หญิง สมัยจอมพล ป. พิบูลสงครามในมูมบทบาทสมมติ
5. เครื่องให้สัญญาณ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเข้ามูมหนังสือเกี่ยวกับการแสดงออกถึงนิสัยรักการอ่าน
2. สังเกตเด็กขณะเล่นตามมูมต่าง ๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อตกลง และการแสดงออกเป็นผู้มีคุณธรรมความเอื้อเฟื้อ และการแบ่งปัน

หน่วย ลอยกระทงย้อนยุค

วันที่ 5

กิจกรรม การเล่นกลางแจ้ง

สาระสำคัญ

การขว้างลูกเทนนิสไปข้างหน้า เป็นการเล่นกับอุปกรณ์กีฬาอีกอย่างหนึ่งของเด็ก ที่พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ให้แข็งแรงและความสัมพันธ์ของมือกับตา

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. มีความสามารถพื้นฐานด้านการขว้างลูกเทนนิสไปข้างหน้า
2. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ และความสัมพันธ์กันระหว่างตาและมือ
3. เกิดความสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การออกกำลังกาย เรียนรู้ที่จะเล่นคนเดียวและเล่นกับผู้อื่น การใช้อวัยวะส่วนต่าง ๆ ให้มีความสัมพันธ์กัน)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเล่นนอกห้องเรียน การขว้างลูกเทนนิสไปข้างหน้า)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กเตรียมร่างกายที่สนามฟุตบอลของโรงเรียน โดยยืนอย่างอิสระ คือ การวิ่งอยู่กับที่ การโบกแขนไปมา ทำท่าชกมวยช้า-เร็ว
2. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ จำนวน 4 กลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มมีลูกเทนนิส 2 ลูก เด็กเล่นขว้างลูกเทนนิสไปข้างหน้า ครูดูแลการเล่นอย่างใกล้ชิด
3. ร่วมกันจัดเก็บอุปกรณ์เข้าที่ เด็กเล่นอิสระกลางสนามฟุตบอลของโรงเรียน
4. สรุปการขว้างลูกเทนนิสไปข้างหน้า และทำความสะอาดร่างกาย

สื่อและแหล่งเรียนรู้**สื่อ**

1. ลูกเทนนิส จำนวน 8 ลูก
2. นกหวีด

แหล่งเรียนรู้

- สนามฟุตบอลของโรงเรียน

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตความสามารถของเด็กแต่ละคนขณะขว้างลูกเทนนิสไปข้างหน้า
2. สังเกตเด็กขณะขว้างลูกเทนนิสไปข้างหน้า เกี่ยวกับการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ และความสัมพันธ์กันระหว่างตากับมือ
3. สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะขว้างลูกเทนนิสไปข้างหน้า

หน่วย ลอยกระทงย้อนยุค

วันที่ 5

กิจกรรม เกมการศึกษา

สาระสำคัญ

การหาความเหมือนและความแตกต่างของสิ่งต่าง ๆ เป็นการพัฒนาความคิดของเด็กได้อีกทางหนึ่ง ซึ่งกิจกรรมที่นำมาให้เด็กปฏิบัตินั้นมีหลากหลาย เช่น เกมวางภาพต่อปลาย (โดมิโน) เกมจับคู่ภาพเหมือน เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนาการคิดหาเหตุผล
2. ส่งเสริมให้มีคุณธรรมความเอื้อเฟื้อ
3. สามารถเล่นร่วมกับผู้อื่นได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (เรียนรู้ลักษณะของสิ่งต่าง ๆ ที่มีความเหมือนและความแตกต่าง)

2. ประสบการณ์สำคัญ (การสังเกต การเปรียบเทียบ การคิดหาเหตุผล การปฏิบัติตนขณะเล่นกับผู้อื่น)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูอธิบายและสาธิตการเล่นเกมโดมิโนภาพเหมือนการแต่งกายสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม
2. หาอาสาสมัครจากเด็กทดลองเล่นเกมโดมิโนภาพเหมือนการแต่งกายสมัยจอมพล ป.

พิบูลสงคราม ครูแนะนำเพิ่มเติม

3. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ หมุนเวียนเล่นเกมโดมิโนภาพเหมือนการแต่งกายสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม สลับกับเกมโดมิโนภาพอื่น ๆ ที่เคยเล่นมาแล้ว ครูดูแลการเล่นของเด็กอย่างใกล้ชิด

4. ร่วมกันจัดเก็บเข้าที่ เมื่อได้ยินสัญญาณจากครู

5. สรุปการเล่นเกมโดมิโนภาพเหมือนการแต่งกายสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม ร่วมกัน

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. เกมโดมิโนภาพเหมือนการแต่งกายสมัย

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

2. เกมโดมิโนภาพอื่น ๆ ที่เคยเล่นมาแล้ว

3. เครื่องให้สัญญาณ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตเด็กขณะเล่นเกม โดมิโนภาพเหมือนการแต่งกายสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม
เกี่ยวกับการคิดหาเหตุผล
2. สังเกตพฤติกรรมของเด็กแต่ละคนขณะเล่นเกม โดมิโนกับเพื่อน ๆ และการแสดงออกถึง
ความเป็นผู้มีคุณธรรมความเอื้อเฟื้อ

เพลง

ภาคผนวก

เพลง สัตว์น้ำ

(สงวนศรี นุชยามระ พันธุ์พัฒน์)

มาพวกเรา
ไวกวเรา
เราเป็นสัตว์น้ำ

มาเล่นน้ำเร็วไว
หอย ปู กุ้ง ปลา
อยู่ในน้ำตลอดเวลา

เพลง ลอยกระทง

(สุนทรภรณ์)

วันเพ็ญเดือนสิบสอง
เราทั้งหลายชายหญิง
ลอย ลอย กระทง
ลอยกระทงกันแล้ว
รำวงวันลอยกระทง
บุญจะส่งให้เราสุขใจ

น้ำก็นองเต็มตลิ่ง
สนุกกันจริงวันลอยกระทง
ลอย ลอย กระทง
ขอเชิญน้องแก้วออกมารำวง
รำวงวันลอยกระทง
บุญจะส่งให้เราสุขใจ

เพลง ลอยกระทง

(สุกรี ไกรเลิศ)

เดือนสิบเอ็ดน้ำนอง
เชิญมาลอยกระทง
มีมาแต่กรุงสุโขทัย
ต้นคิดจำคิดใจเดือน

เดือนสิบสองน้ำทรง
ลอยให้ตรงกับวันกลางเดือน
เราจำไว้ไม่เลือน
ชื่อนางนพมาศเจ้าเอย

เกมการละเล่น

เกม รำวงนั่งเก้าอี้

(จิราพร นุ่มฤทธิ)

จุดประสงค์

1. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ
2. สามารถปฏิบัติตามข้อตกลง และกติกาง่าย ๆ ได้
3. เกิดความสนุกสนาน

จำนวนผู้เล่น

- ไม่จำกัดจำนวน (แต่แบ่งออกเป็นกลุ่ม ๆ ละเท่า ๆ กัน)

อุปกรณ์

1. เก้าอี้ มีจำนวนน้อยกว่าผู้เล่นแต่ละกลุ่ม 2 ตัว (จัดวางไว้เป็นคู่ ๆ)
2. เทปเพลง “ลอยกระทง”
3. วิทยุเทป

วิธีเล่น

1. จัดผู้เล่นกลุ่มที่ 1 ขึ้นเป็นคู่ ๆ มีจำนวนชาย และหญิงเท่ากัน ขึ้นล้อมรอบเก้าอี้ที่จัดวางไว้

เป็นคู่ ๆ

2. เมื่อได้ยินเสียงเพลง ลอยกระทง ผู้เล่นเดินรำวงเป็นคู่ ๆ ไป ทางเดียวกัน
3. พอเสียงเพลงหยุด ให้แต่ละคู่นั่งเก้าอี้ให้ได้ คู่ใดไม่มีเก้าอี้นั่งให้หยุดเล่น แล้วยกเก้าอี้ออก

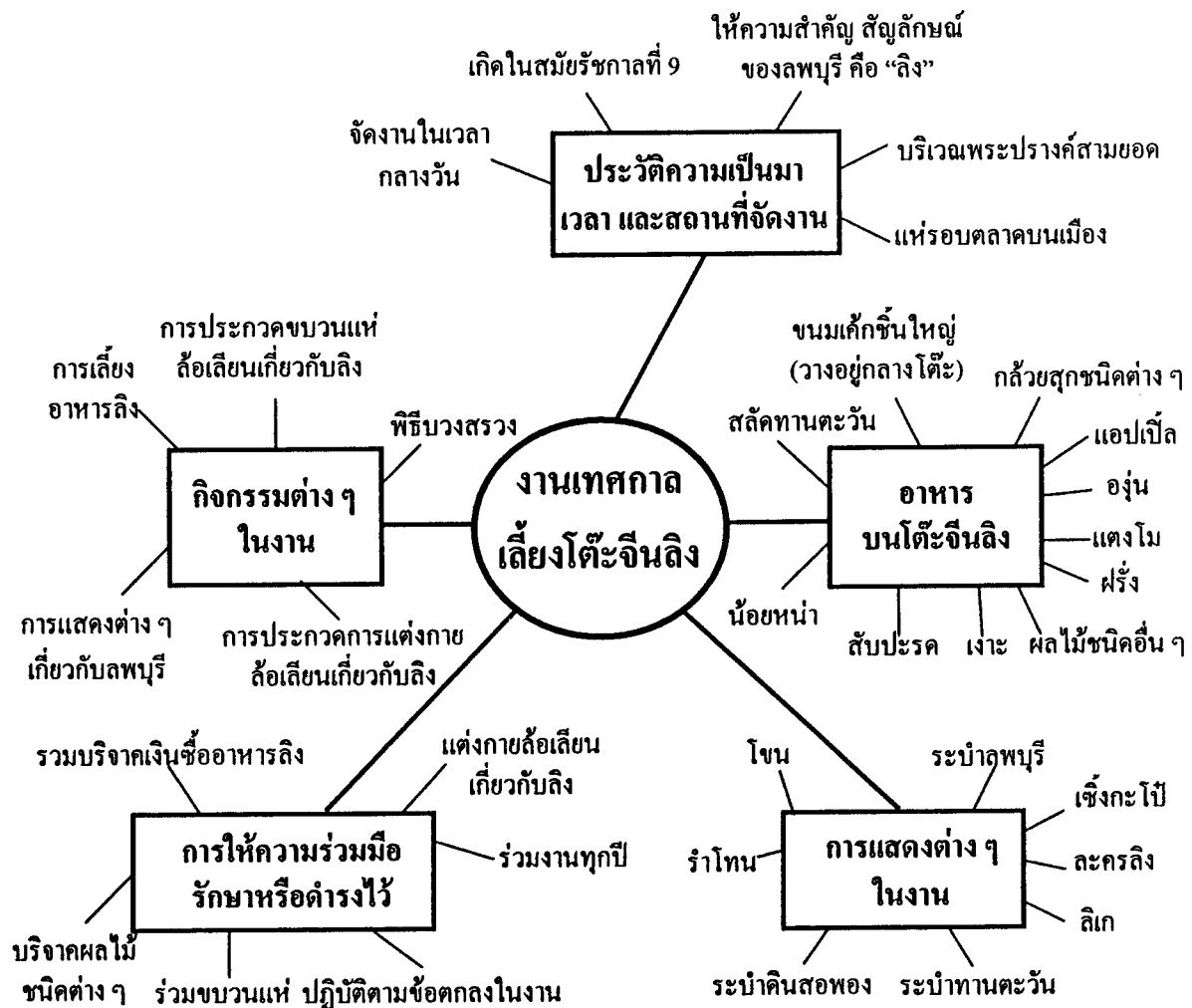
1 คู่

4. ผู้เล่นที่เหลือปฏิบัติเหมือนเดิม จนเหลือเก้าอี้คู่สุดท้าย
5. เปลี่ยนให้ผู้เล่นกลุ่มอื่น ๆ มาเล่นบ้างจนครบทุกกลุ่ม วิธีการเล่นเหมือนกลุ่มที่ 1

**แผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี
หน่วย งานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีนลิง**

แผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี
หน่วย งานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีน

ระดมความคิดจากเด็ก

สิ่งที่ได้รู้แล้ว	สิ่งที่เด็กต้องการรู้	สิ่งที่เด็กควรรู้
1. อาหารที่นำมาเลี้ยงลิง 2. การแสดงต่าง ๆ ในงาน	1. อาหารที่นำมาเลี้ยงลิง (เพิ่มเติม) 2. กิจกรรมต่าง ๆ ในงาน	1. การให้ความร่วมมือรักษาหรือดำรงไว้ของงานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีน 2. ธรรมชาติและอาหารของลิง

แผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี

หน่วย งานเทศกาลเลี้ยวโต๊ะจีนลิง วันที่ 1 (ประวัติความเป็นมา กิจกรรม เสริมประสบการณ์ เวลา และสถานที่จัดงาน)

สาระสำคัญ

งานเลี้ยวโต๊ะจีนลิง เป็นงานเทศกาลที่สำคัญอย่างหนึ่งของจังหวัดลพบุรี ซึ่ง “ลิง” เป็นสัญลักษณ์ของจังหวัดลพบุรีที่คนทั่ว ๆ ไปรู้จักเป็นอย่างดี ในทุก ๆ ปีทางจังหวัดจัดงานเทศกาลงานเลี้ยวโต๊ะจีนลิง บริเวณพระปรางค์สามยอด และจัดขบวนแห่ไปรอบ ๆ ตลาดบนเมือง เริ่มเทศกาลนี้ในรัชกาลปัจจุบัน (ในปีที่ไมค์ และชูชู ลิงของสวนสัตว์ลพบุรี มีชื่อเสียงไปทั่วประเทศ)

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา เวลา และสถานที่จัดงานเทศกาลเลี้ยวโต๊ะจีนลิงได้
2. พัฒนาการทางภาษาด้านการฟัง และการพูดของเด็กได้
3. สามารถร่วมกิจกรรมกับเพื่อน ๆ ได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก (การร่วมกิจกรรมกับผู้อื่น การเรียนรู้เกี่ยวกับเทศกาลของท้องถิ่น)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การฟัง การพูด การร่วมสนทนา และการแสดงความคิดเห็น)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กและครูร่วมกันร้องเพลง “ลิง”
2. ร่วมกันสนทนา และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา เวลา และสถานที่จัดงานเทศกาลเลี้ยวโต๊ะจีนลิง
3. ครูเพิ่มเติมเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา เวลา และสถานที่ จัดงานเทศกาลเลี้ยวโต๊ะจีนลิง ในบางส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์
4. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ แสดงท่าทางเลียนแบบ “ลิง” ประกอบเพลง
5. ร่วมกันสรุปประวัติความเป็นมา เวลา และสถานที่ จัดงานเทศกาลเลี้ยวโต๊ะจีนลิง

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

- เพลง “ลิง”

-

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตเด็กขณะร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา เวลา และสถานที่จัดงานเลี้ยง โต๊ะจีนสิง
2. สังเกตการร่วมกิจกรรมของเด็กเกี่ยวกับพัฒนาการทางภาษาด้านการฟัง และการพูด
3. สังเกตพฤติกรรมด้านการให้ความร่วมมือและแสดงออกถึงความสนุกสนานของเด็กขณะร่วมกิจกรรมกับเพื่อน ๆ

หน่วย งานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีนถึง วันที่ 1 กิจกรรม การเคลื่อนไหวและจังหวะ
สาระสำคัญ

การทำท่าทางประกอบเพลง เป็นการพัฒนาเด็กในหลายๆ ด้านพร้อมกันไป เช่น การพัฒนา
ความคิดตามจินตนาการ การพัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่างๆ ซึ่งเพลงควรเหมาะสมกับวัยของเด็ก และ
เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จัดกิจกรรมในสัปดาห์นั้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่างๆ ของร่างกาย
2. ส่งเสริมความคิดตามจินตนาการ
3. เกิดความสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การออกกำลังกาย และ การใช้ความคิดของ
ตนเอง)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเคลื่อนไหวร่างกาย การร้องเพลง การผ่อนคลาย)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กทุกคนปฏิบัติกิจกรรมพื้นฐานแบบเคลื่อนที่ คือ การเดิน การวิ่ง และการกระโดด 2
เท้าไปข้างหน้า

2. เด็กและครูร่วมกันร้องเพลง “ลิง”
3. เด็กทุกคนเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลง “ลิง” โดยคิดท่าทางประกอบเพลง ตาม
จินตนาการของตนเอง

4. เด็กปฏิบัติกิจกรรมในข้อ 3 ซ้ำอีก โดยร้องเพลงช้า-เร็ว สลับกัน
5. ร่วมกันสรุปการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลง “ลิง”

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. เพลง “ลิง”
2. เครื่องเคาะจังหวะ

-

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่างๆ ของเด็กขณะปฏิบัติกิจกรรมพื้นฐาน และเคลื่อนไหว
ร่างกายประกอบเพลง “ลิง”
2. สังเกตการแสดงท่าทางประกอบเพลง “ลิง” ของเด็กแต่ละคน
3. สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะทำท่าทางประกอบเพลง “ลิง”

หน่วย งานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีนถึง
สาระสำคัญ

วันที่ 1

กิจกรรม สร้างสรรค์

ผลงานด้านศิลปะ เป็นการแสดงออกตามจินตนาการของเด็กแต่ละคน สามารถจัดกิจกรรมให้เด็กได้เลือกปฏิบัติตามความสนใจของแต่ละคน เช่น การวาดภาพ การปั้น การฉีก ตัด ปะ กระดาษ การสร้างภาพจากสีน้ำ เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ส่งเสริมความคิดตามจินตนาการ
2. บรรยายผลงานของตนเองได้
3. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การกระทำสิ่งต่าง ๆ ตามจินตนาการของตนเอง การทำงานร่วมกับผู้อื่น และการบรรยายผลงาน)
2. ประสพการณ์สำคัญ (การวาดภาพ การปั้นดินน้ำมัน และการพิมพ์ภาพ)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กและครูร่วมกันจัดเตรียมอุปกรณ์ และสถานที่ในการผลิตชิ้นงานศิลปะ คือ การปั้นดินน้ำมันตามความคิด การวาดภาพจินตนาการด้วยสีเทียน และการพิมพ์ภาพจากหลอดด้าย เป็นภาพงานเลี้ยงโต๊ะจีนถึง
2. เด็กทุกคนเลือกผลิตผลงานตามความสนใจของตนเอง อย่างน้อยคนละ 2 ชิ้น นำผลงานแต่ละชิ้นส่งครู บรรยายผลงานตามความคิดของตนเอง จัดเก็บผลงานเข้าที่ของตนเอง
3. ร่วมกันจัดเก็บอุปกรณ์ และทำความสะอาดสถานที่ผลิตผลงานศิลปะ
4. เด็กและครูสรุปการผลิตชิ้นงานศิลปะ

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. ดินน้ำมัน แผ่นรองปั้นดินน้ำมัน
2. สีเทียน กระดาษ A 4
3. หลอดด้าย สีน้ำ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. ตรวจสอบผลงานด้านศิลปะของเด็กแต่ละชั้น
2. สังเกตเด็กขณะบรรยายผลงานของตนเอง
3. สังเกตพฤติกรรมของเด็ก ขณะผลิตผลงานร่วมกับเพื่อน ๆ

หน่วย งานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีนลิง

วันที่ 1

กิจกรรม การเล่นเสรี

สาระสำคัญ

มุมบ้าน มุมหนังสือ มุมบล็อก มุมธรรมชาติ เป็นมุมต่าง ๆ ในห้องเรียนที่ควรจัดเตรียมสื่อไว้อย่างหลากหลาย เหมาะสมกับวัย และปริมาณเพียงพอกับจำนวนเด็ก และบูรณาการกับเรื่องที่จัดกิจกรรมในสัปดาห์นั้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนาการคิดตามจินตนาการของเด็ก
2. ส่งเสริมคุณธรรมด้านความเอื้อเฟื้อ และการแบ่งปัน
3. เล่นร่วมกับเพื่อน ๆ ได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (เรียนรู้ที่จะเล่นคนเดียว หรือเล่นกับผู้อื่น การกระทำสิ่งต่าง ๆ ตามความคิด)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเล่นอิสระตามความสนใจ การเล่นในห้องเรียน การแสดงออกเป็นผู้มีคุณธรรมต่าง ๆ)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ร่วมกันทบทวนข้อตกลงในการเล่นอิสระตามมุมประสบการณ์ต่าง ๆ
2. เด็กแต่ละคนเลือกเล่นตามมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ของห้องเรียนตามความสนใจ
3. ครูดูแลการเล่นของเด็กอย่างใกล้ชิดและทั่วถึง และสังเกตพฤติกรรม
4. ร่วมกันจัดเก็บของเล่นเข้าที่
5. สรุปการเล่นอิสระในมุมประสบการณ์ของห้องเรียนร่วมกัน

สื่อและแหล่งเรียนรู้**สื่อ**

1. ของเล่นและหนังสือนิทาน

แหล่งเรียนรู้

- มุมประสบการณ์ต่าง ๆ ในห้องเรียน

ในมุมประสบการณ์ต่าง ๆ

2. รูปภาพ หนังสือเกี่ยวกับงานเลี้ยงโต๊ะจีนลิง ในมุมหนังสือ
3. ลิงจำลองในมุมธรรมชาติ
4. เครื่องให้สัญญาณ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเล่นอิสระในมุมประสบการณ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้ความคิดตาม

จินตนาการ

2. สังเกตเด็กขณะเล่นตามมุม เกี่ยวกับการแสดงออกเป็นผู้มีคุณธรรม ความเอื้อเฟื้อและการแบ่งปัน
3. สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะเล่นอิสระตามมุมต่าง ๆ กับเพื่อน

หน่วย งานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีน

วันที่ 1

กิจกรรม การเล่นกลางแจ้ง

สาระสำคัญ

การเล่นเครื่องเล่นสนามชนิดต่าง ๆ เช่น เครื่องเล่นชนิดปีน ป่าย ลอด โหน เป็นต้น เป็นต้น เป็นอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ให้เด็กได้เลือกเล่นตามความสนใจนอกห้องเรียนอย่างหนึ่ง แต่ครูควรตรวจสอบสภาพของเครื่องเล่นทุกชิ้น ให้อยู่ในสภาพที่พร้อมจะให้เด็กเล่นทุกครั้ง รวมทั้งเครื่องเล่นควรมีหลากหลาย และมีจำนวนเพียงพอกับจำนวนเด็ก

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ให้แข็งแรง
2. สามารถระมัดระวังตนเองและผู้อื่นให้ปลอดภัยจากการเล่นได้
3. เกิดความสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การออกกำลังกาย การเล่นคนเดียวและเล่นกับผู้อื่น การระมัดระวังตนเองและผู้อื่นให้ปลอดภัยจากการเล่นได้)
2. ประสพการณ์สำคัญ (การเล่นเครื่องเล่นสนาม การเล่นนอกห้องเรียน)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กเตรียมร่างกายหน้าสนามเด็กเล่นของโรงเรียน โดยยืนอย่างอิสระ คือ การวิ่งอยู่กับที่ การกระโดดสองเท้าขึ้น – ลง และการกระโดดสลับเท้า
2. ร่วมกันทบทวนข้อตกลงในการเล่นเครื่องเล่นสนาม
3. เด็กแต่ละคนเลือกเล่นเครื่องเล่นสนามตามความสนใจ ครูดูแลการเล่นของเด็กและสังเกตพฤติกรรมขณะเล่นอย่างใกล้ชิด
4. ครูให้สัญญาณเด็ก ๆ หยุดเล่น และทำความสะอาดร่างกาย
5. ร่วมกันสรุปการเล่นเครื่องเล่นสนาม

สื่อและแหล่งเรียนรู้**สื่อ**

1. เครื่องเล่นสนามชนิดต่าง ๆ
2. เครื่องให้สัญญาณ

แหล่งเรียนรู้

- สนามเด็กเล่นของโรงเรียน

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของเด็กขณะเล่นเครื่องเล่นสนาม
2. สังเกตเด็กขณะเล่นเครื่องเล่นสนามเกี่ยวกับการระมัดระวังตนเองและผู้อื่นให้ปลอดภัยจากการเล่น
3. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเล่นเครื่องเล่นสนาม

หน่วย งานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีน

วันที่ 1

กิจกรรม เกมการศึกษา

สาระสำคัญ

การจัดเรียงลำดับสิ่งต่าง ๆ เราสามารถจัดเรียงลำดับได้ ตามเหตุการณ์ (ก่อน – หลัง) ขนาด (เล็ก – ใหญ่) ตำแหน่ง (ต่ำ – สูง) จำนวน (น้อย – มาก) เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ส่งเสริมการคิดหาเหตุผล
2. บอกค่าจำนวนจากน้อยไปหามากได้
3. เล่นร่วมกับเพื่อน ๆ ได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (การเรียงลำดับจำนวนต่าง ๆ)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การสังเกต การเปรียบเทียบ การคิดหาเหตุผล และการเรียงลำดับ

จำนวน)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูอธิบายและสาธิตการเล่นเกมเรียงลำดับภาพจำนวนลิงจากน้อยไปหามากให้เด็กดู
2. หาอาสาสมัครจากเด็กทดลองเล่นเกมเรียงลำดับภาพจำนวนลิงจากน้อยไปหามาก ครูแนะนำเพิ่มเติม
3. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ หมุนเวียนเล่นเกมเรียงลำดับภาพจำนวนลิงจากน้อยไปหามาก สลับกับเกมเรียงลำดับภาพอื่น ๆ ที่เคยเล่นมาแล้ว
4. ร่วมกันจัดเก็บเกมเข้าที่ เมื่อได้ยินสัญญาณจากครู ครูดูแลความเรียบร้อย
5. เด็กและครูร่วมกันสรุปการเล่นเกมเรียงลำดับภาพจำนวนลิงจากน้อยไปหามาก

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. เกมเรียงลำดับภาพจำนวนลิงจากน้อยไปหามาก
2. เกมเรียงลำดับภาพอื่น ๆ ที่เคยเล่นมาแล้ว
3. เครื่องให้สัญญาณ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตเด็กขณะเล่นเกมเรียงลำดับภาพจำนวนลิงจากน้อยไปหามาก เกี่ยวกับพฤติกรรมการคิดหาเหตุผล และบอกค่าจำนวนต่าง ๆ
2. สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะเล่นกับเพื่อน ๆ

แผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี

หน่วย งานเทศกาลเลี้ยงโตะจีนลิ่ง วันที่ 2 (กิจกรรมต่าง ๆ ในงาน) กิจกรรม เสริมประสบการณ์

สาระสำคัญ

กิจกรรมต่าง ๆ ในงานเทศกาลเลี้ยงโตะจีนลิ่งของจังหวัดลพบุรี มีกิจกรรมอย่างหลากหลาย เช่น พิธีบวงสรวง การประกวดขบวนแห่ล้อเลียนเกี่ยวกับลิง การประกวดการแต่งกายล้อเลียนเกี่ยวกับลิง การแสดงต่าง ๆ เกี่ยวกับจังหวัดลพบุรี และที่สำคัญคือการเลี้ยงอาหารลิงแบบ โตะจีน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ที่พบเห็นในงานเทศกาลเลี้ยงโตะจีนลิ่ง
2. พัฒนาการทางภาษาด้านการพูดของเด็ก
3. สามารถสรุปเรื่องราวและถ่ายทอดให้ผู้อื่นฟังได้เกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ที่พบเห็นในงานเทศกาลเลี้ยงโตะจีนลิ่ง

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก (เรียนรู้เกี่ยวกับงานเทศกาลในท้องถิ่น)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การฟัง การสนทนา การแสดงความคิดเห็น และการสรุปเรื่องราว)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. หาอาสาสมัครจากเด็กเล่าประสบการณ์การไปเที่ยวงานเทศกาลเลี้ยงโตะจีนลิ่ง ว่าพบเห็นกิจกรรมใดบ้างในงาน ร่วมกันสรุปสิ่งที่เด็ก ๆ เล่า
2. ครูนำ C.D. เกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ในงานเทศกาลเลี้ยงโตะจีนลิ่งให้เด็กดูและร่วมกันสนทนา และแสดงความคิดเห็นภาพต่าง ๆ ครูแนะนำรายละเอียดของแต่ละกิจกรรมต่าง ๆ ในงานเพิ่มเติม
3. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ ให้แต่ละกลุ่มสรุปรายละเอียดของกิจกรรมในงานเทศกาลเลี้ยงโตะจีนลิ่ง
4. เด็กและครูร่วมกันสรุปกิจกรรมต่าง ๆ ในงานเทศกาลเลี้ยงโตะจีนลิ่ง

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

- C.D. เกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ในงานเลี้ยงโตะจีนลิ่ง

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ที่พบเห็นในงานเทศกาลเลี้ยง โต๊ะจีนลิง
2. สังเกตเด็กขณะร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับความสามารถทางด้านการพูดของเด็ก
3. สังเกตการสรุปเรื่องราวและถ่ายทอดกิจกรรมต่าง ๆ ที่พบเห็นในงานเทศกาลเลี้ยง โต๊ะจีนลิง

หน่วย งานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีนถึง วันที่ 2 กิจกรรม การเคลื่อนไหวและจังหวะ
สาระสำคัญ

การเคลื่อนไหวร่างกายประกอบอุปกรณ์ เป็นการเคลื่อนไหวที่พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก โดยนำอุปกรณ์ไปด้วยขณะเคลื่อนไหวร่างกาย และแสดงท่าทางไม่ซ้ำกับเพื่อน ๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ส่งเสริมความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ของเด็ก
2. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ และมีความสัมพันธ์กัน
3. เกิดความสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การออกกำลังกาย การแสดงออกทางความคิดของตนเอง)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเคลื่อนไหวร่างกาย การคิดท่าทางขณะเคลื่อนไหว และการแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านสื่อ และอุปกรณ์)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กปฏิบัติกิจกรรมพื้นฐานแบบอยู่กับที่ คือ การเคลื่อนไหวนิ้วมือและมือ การเคลื่อนไหวแขนและไหล่
2. เด็กทุกคนเคลื่อนไหวร่างกายไปทั่ว ๆ บริเวณห้องเรียน นำหุ่นตุ๊กตาขลุ่ยรูปลิงไปด้วยและคิดท่าทางการเคลื่อนไหวของตนเองไปทั่ว ๆ บริเวณห้องเรียน โดยไม่ชนกัน
3. เมื่อได้ยินสัญญาณจากครูเด็ก ๆ หยุดเคลื่อนไหวร่างกายทันที ให้เด็กที่มีหุ่นตุ๊กตาขลุ่ยรูปลิงที่มีลักษณะเหมือนกันมารวมกัน
4. เด็กปฏิบัติกิจกรรมในข้อ 2, 3 ซ้ำอีก โดยครูเปลี่ยนคำสั่งใหม่ เช่น ให้เด็กที่มีหุ่นตุ๊กตาขลุ่ยรูปลิงสีเดียวกันมารวมกัน
5. เด็กและครูร่วมกันสรุปการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบอุปกรณ์

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

1. หุ่นตุ๊กตาขลุ่ยเท่าจำนวนเด็ก
2. เครื่องให้สัญญาณ

แหล่งเรียนรู้

-

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตเด็กขณะเคลื่อนไหวร่างกายประกอบอุปกรณ์เกี่ยวกับการใช้ความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์
2. สังเกตความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ และความสัมพันธ์กันขณะเคลื่อนไหวร่างกายประกอบอุปกรณ์
3. สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะเคลื่อนไหวร่างกายประกอบอุปกรณ์

หน่วย งานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีน

วันที่ 2

กิจกรรม สร้างสรรค์

สาระสำคัญ

การแสดงออกทางศิลปะ เป็นการส่งเสริมให้เด็กได้แสดงออกตามจินตนาการ เราสามารถจัดกิจกรรมให้เด็กได้แสดงออกอย่างหลากหลาย เช่น การฉีก ตัด ปะ กระดาษ การวาดภาพ การปั้น การพิมพ์ภาพ เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ส่งเสริมความคิดตามจินตนาการของเด็ก
2. สามารถชื่นชมผลงานของตนเอง และผู้อื่นได้
3. ร่วมทำงานกับเพื่อน ๆ ได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การกระทำสิ่งต่าง ๆ ตามจินตนาการของตนเอง และผู้อื่น)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การฉีก ตัด ปะ กระดาษ และวาดภาพ การชื่นชมผลงานตนเองและผู้อื่น)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ร่วมกันจัดเตรียมอุปกรณ์ และสถานที่ในการผลิตผลงานด้านศิลปะ คือ การฉีก ตัด ปะ กระดาษ ตามความคิด การปั้นดินน้ำมันอย่างอิสระ และการวาดภาพจากสีน้ำด้วยพู่กันตามจินตนาการ เป็นภาพกิจกรรมต่าง ๆ ที่พบเห็นในงานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีน
2. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ แต่ละกลุ่มเลือกผลิตผลงานอย่างน้อยกลุ่มละ 2 ชิ้น ตามความสนใจ นำผลงานแต่ละชิ้นส่งครูบรรยายผลงาน และชื่นชมผลงานของกลุ่มตนเอง จัดเก็บผลงานเข้าที่
3. ร่วมกันจัดเก็บอุปกรณ์ และทำความสะอาดสถานที่ผลิตชิ้นงานศิลปะ
4. ครูนำผลงานของเพื่อนทุกกลุ่มมาให้เด็กร่วมกันชื่นชมผลงานหน้าห้องเรียน
5. เด็กและครูร่วมกันสรุปการผลิตผลงานศิลปะ

สื่อและแหล่งเรียนรู้**สื่อ****แหล่งเรียนรู้**

1. กระดาษสีต่าง ๆ กาว กรรไกร
กระดาษ 100 ปอนด์ (แผ่นใหญ่)
2. ดินน้ำมัน แผ่นรองปั้นดินน้ำมัน
3. สีน้ำ พู่กัน

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. ตรวจสอบผลงานของเด็กทุกกลุ่มแต่ละชั้น
2. สังเกตเด็กขณะชื่นชมผลงานศิลปะของกลุ่มตนเอง และของกลุ่มอื่น ๆ
3. สังเกตพฤติกรรมของเด็ก ขณะผลิตผลงานศิลปะร่วมกับเพื่อน ๆ

หน่วย งานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีนถึง
สาระสำคัญ

วันที่ 2

กิจกรรม การเล่นเสรี

มุมต่าง ๆ ในห้องเรียน เช่น มุมบ้าน มุมหนังสือ มุมธรรมชาติ มุมบล็อก เป็นต้น เป็นการ
ให้เด็กมีโอกาสได้เลือกเล่นตามความสนใจของเด็กแต่ละคน ครูควรจัดหาสื่อของเล่นอย่างหลากหลาย
เหมาะสมกับวัยของเด็ก

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนากล้ามเนื้อเล็กและความสัมพันธ์ของมือกับตา
2. ส่งเสริมคุณธรรมด้านความเอื้อเฟื้อ และการแบ่งปัน
3. สามารถเล่นร่วมกับเพื่อน ๆ ได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การเล่นสิ่งต่าง ๆ ตามความคิด เรียนรู้การใช้
อวัยวะต่าง ๆ ให้มีความสัมพันธ์กัน การเล่นคนเดียว และเล่นกับเพื่อน ๆ)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเล่นอิสระ การเล่นในห้องเรียน การแสดงคุณธรรมด้านต่าง ๆ)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ร่วมกันทบทวนข้อตกลงในการเล่นอิสระตามมุมประสบการณ์ของห้องเรียน
2. เด็กทุกคนเลือกเล่นในมุมต่าง ๆ ตามความสนใจ ครูดูแลการเล่นอย่างทั่วถึง
3. ร่วมกันจัดเก็บของเล่นเข้าที่ เมื่อได้ยินสัญญาณจากครู ครูแนะนำเพิ่มเติม
4. เด็กและครูร่วมกันสรุปการเล่นอิสระในมุมประสบการณ์ของห้องเรียน

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

1. ของเล่นและหนังสือนิทานในมุมต่าง ๆ
2. รูปภาพ หนังสือเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ

แหล่งเรียนรู้

- มุมประสบการณ์ต่าง ๆ ในห้องเรียน

ในงานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีนถึง ในมุมหนังสือ

3. อุปกรณ์ในการแต่งกายล้อเลียนเกี่ยวกับลิงในมุมบทบาทสมมติ
4. เครื่องให้สัญญาณ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตเด็กขณะเล่นอิสระตามมุมต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้กล้ามเนื้อเล็ก และความสัมพันธ์ของ
มือกับตา
2. สังเกตเด็กขณะเล่นตามมุมต่าง ๆ เกี่ยวกับการแสดงออกเป็นผู้มีคุณธรรม ความเอื้อเฟื้อ และ
การแบ่งปัน
3. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเล่นร่วมกับเพื่อน ๆ

หน่วย งานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีน

วันที่ 2

กิจกรรม การเล่นกลางแจ้ง

สาระสำคัญ

การเล่นน้ำ – เล่นทราย เป็นการจัดกิจกรรมอย่างหนึ่งที่พัฒนาความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ของเด็ก และฝึกให้เด็กได้ใช้วัยวะ คือ มือ และตา ให้มีความสัมพันธ์กัน โดยครูควรจัดที่เล่นเหมาะสมกับวัยของเด็ก และมีอุปกรณ์ในการเล่นอย่างหลากหลาย มีจำนวนเพียงพอสำหรับเด็ก

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ส่งเสริมความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์
2. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ และความสัมพันธ์ของมือกับตา
3. เกิดความสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (เรียนรู้ที่จะเล่นตามความคิด และการใช้วัยวะต่าง ๆ ให้มีความสัมพันธ์กัน)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเล่นน้ำ – เล่นทราย การเล่นนอกห้องเรียน)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กทุกคนเตรียมร่างกายหน้าอาคารเรียนสายชั้นปฐมวัย โดยยืนอย่างอิสระ คือ การสลับมือ การคบมือเป็นจังหวะช้า – เร็ว และการย่อตัว – ลุกขึ้น สลับกัน
2. ร่วมกันทบทวนข้อตกลงในการเล่นน้ำ – เล่นทราย
3. เด็กทุกคนเล่นน้ำ – เล่นทราย อย่างอิสระ ครูดูแลการเล่นของเด็กอย่างใกล้ชิด และสังเกต

พฤติกรรม

4. ร่วมกันจัดเก็บอุปกรณ์เข้าที่ เมื่อได้ยินสัญญาณจากครู ทำความสะอาดร่างกาย
5. เด็กและครูร่วมกันสรุปการเล่นน้ำ – เล่นทราย

สื่อและแหล่งเรียนรู้**สื่อ**

1. อุปกรณ์ในการเล่นน้ำ – เล่นทราย
2. เครื่องให้สัญญาณ

แหล่งเรียนรู้

- ที่เล่นน้ำ – เล่นทราย

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตเด็กทุกคนขณะเล่นน้ำ – เล่นทราย เกี่ยวกับการใช้ความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์
2. สังเกตการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ และความสัมพันธ์ของมือกับตาขณะเล่นน้ำ – เล่นทราย
3. สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะเล่นน้ำ – เล่นทราย

หน่วย งานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีนถึง
สาระสำคัญ

วันที่ 2

กิจกรรม เกมการศึกษา

เกมวางภาพต่อปลาย (โดมิโน) เป็นกิจกรรมที่พัฒนาความคิดของเด็กโดยสังเกตและเปรียบเทียบภาพเพื่อหาความเหมือนและความแตกต่าง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนาการคิดหาเหตุผล
2. ส่งเสริมให้มีคุณธรรมความเอื้อเฟื้อ และการแบ่งปัน
3. สามารถเล่นร่วมกับผู้อื่นได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (เรียนรู้ลักษณะของสิ่งต่าง ๆ ที่มีความเหมือน และความแตกต่าง)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การสังเกต การเปรียบเทียบ การคิดหาเหตุผล)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูอธิบายและสาธิตการเล่นเกมโดมิโนภาพกิจกรรมต่าง ๆ ในงานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีนถึงให้เด็กดู
2. หาอาสาสมัครจากเด็กทดลองเล่นเกมโดมิโนภาพกิจกรรมต่าง ๆ ในงานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีนถึง ครูแนะนำเพิ่มเติม
3. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ หมุนเวียนเล่นเกมโดมิโนภาพกิจกรรมต่าง ๆ ในงานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีนถึง สลับกับเกมโดมิโนภาพอื่น ๆ ที่เคยเล่นมาแล้ว
4. ร่วมกันจัดเก็บเกมเข้าที่ เมื่อได้ยินสัญญาณจากครู
5. สรุปการเล่นเกมโดมิโนภาพกิจกรรมต่าง ๆ ในงานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีนถึงร่วมกัน

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. เกมโดมิโนภาพกิจกรรมต่าง ๆ
ในงานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีนถึง
2. เกมโดมิโนภาพอื่น ๆ ที่เคยเล่นมาแล้ว
3. เครื่องให้สัญญาณ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตเด็กขณะเล่นเกมโดมิโนภาพต่าง ๆ เกี่ยวกับการคิดหาเหตุผล
2. สังเกตเด็กขณะเล่นเกมกับเพื่อน ๆ เกี่ยวกับการแสดงออกเป็นผู้มีคุณธรรมความเอื้อเฟื้อและการแบ่งปัน
3. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะร่วมเล่นเกมโดมิโนกับเพื่อน ๆ

แผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี

หน่วย งานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีนลิง วันที่ 3 (อาหารบนโต๊ะจีนลิง) กิจกรรม เสริมประสบการณ์

สาระสำคัญ

อาหารเลี้ยงลิงบน โต๊ะจีนลิงมีหลากหลาย เช่น ขนมเค้กชั้นใหญ่ตั้งอยู่กลางโต๊ะจีนและผลไม้หลากหลายชนิด มีกล้วยสุกชนิดต่าง ๆ แอปเปิ้ล ฝรั่ง แดงโม ฝรั่ง เงาะ น้อยหน้า สับปะรด ละมุด และสัลดทานตะวัน เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอาหารบน โต๊ะจีนลิง
2. สามารถสรุปเรื่องราวและถ่ายทอดให้ผู้อื่นฟังได้เกี่ยวกับอาหาร โต๊ะจีนลิง
3. ร่วมกิจกรรมกับเพื่อน ๆ ได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก (การร่วมกิจกรรมกับผู้อื่น เรียนรู้เกี่ยวกับอาหารบน โต๊ะจีนลิง ของงานเทศกาลในท้องถิ่น)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การฟัง การพูด การร่วมสนทนา การแสดงความคิดเห็น และการสรุป ถ่ายทอดเรื่องราวให้ผู้อื่นฟัง)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กและครูร่วมกันร้องเพลง “ลิง”
2. ร่วมกันสนทนาและแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับอาหารที่ลิงชอบรับประทานและสรุปร่วมกัน
3. ครูนำภาพงานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีนลิง ให้เด็กแต่ละกลุ่มและร่วมกันสังเกตภาพอาหารบน โต๊ะจีนลิง และร่วมกันสรุปว่ามีอะไรบ้าง ส่งตัวแทนมาถ่ายทอดให้ผู้อื่นฟังหน้าห้องเรียนกลุ่มละ 1 คน
4. ครูเพิ่มเติมอาหารที่นำมาเลี้ยงลิงบน โต๊ะจีนลิง เพิ่มเติมอีกในส่วนที่เด็กแต่ละกลุ่มไม่ได้กล่าวถึง (ซึ่งในแต่ละปีจะมีเมนูอาหารที่แปลก และเพิ่มเติมขึ้น)
5. จัดสถานการณ์จำลอง โดยครูและเด็กนำผลไม้และอาหารมาจัด โต๊ะจีนลิง และให้เด็กแสดงบทบาทสมมติเป็นลิงกินอาหารบน โต๊ะจีนลิง
6. ร่วมกันสรุปอาหารบน โต๊ะจีนลิง

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. เพลง “ลิง”
2. ภาพงานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีน
3. ผลไม้ต่างๆ (จริง, จำลอง)
4. อุปกรณ์ในการจัดสถานการณ์จำลองและแสดงบทบาทสมมติ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอาหารบน โต๊ะจีน
2. สังเกตการ ระบุเรื่องราวและถ่ายทอดให้ผู้ฟังเกี่ยวกับอาหารบน โต๊ะจีน
3. สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะร่วมกิจกรรมกับเพื่อน ๆ

หน่วย งานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีนถึง วันที่ 3 กิจกรรม การเคลื่อนไหวและจังหวะ
สาระสำคัญ

การเคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระ เป็นการส่งเสริมการแสดงออกและพัฒนาการคิดของเด็ก
ได้อีกทางหนึ่ง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ส่งเสริมความคิดตามจินตนาการ
2. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ให้แข็งแรง
3. เกิดความสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การออกกำลังกาย และการปฏิบัติตามสัญญาณ
และคำสั่ง)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระ ตามสัญญาณและคำสั่ง การผ่อนคลาย)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กปฏิบัติกิจกรรมพื้นฐานแบบอยู่กับที่ คือ การตบมือเป็นจังหวะช้า-เร็ว การพวงศีรษะ
และการเคาะเท้าซ้าย-ขวา
2. เด็กทุกคนเคลื่อนไหวร่างกายไปทั่ว ๆ บริเวณห้องเรียนตามสัญญาณที่ครูเคาะเป็นกิริยาต่าง ๆ
ของลิงโดยคิดท่าทางของตนเองไม่ซ้ำกับเพื่อน
3. เมื่อได้ยินสัญญาณหยุดทุกคนหยุดเคลื่อนไหวร่างกายทันที และปฏิบัติตามคำสั่งของครู
เช่น เด็ก ๆ ทุกคนสมมติให้ตนเองเป็นกล้วยน้ำสุก ซึ่งลิงชอบรับประทานหวีละ 8 ผล และแต่ละหวี
วางอยู่ห่างกัน
4. เด็กปฏิบัติกิจกรรมในข้อ 2, 3 ซ้ำอีก โดยครูเปลี่ยนคำสั่งใหม่ เช่น เด็ก ๆ สมมติเป็น
ขนมเค้ก วางอยู่บนโต๊ะ ๆ 5 ชิ้น
5. ร่วมกันสรุปการเคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระตามสัญญาณ และคำสั่ง

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

- เครื่องเคาะจังหวะ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการทำท่าทางเคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระของเด็กแต่ละคน
2. สังเกตความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของร่างกายขณะเคลื่อนไหวร่างกาย
อย่างอิสระตามสัญญาณและคำสั่ง
3. สังเกตพฤติกรรมของเด็กแต่ละคนขณะเคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระตามสัญญาณและคำสั่ง

หน่วย งานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีนลิง

วันที่ 3

กิจกรรม สร้างสรรค์

สาระสำคัญ

การวาดภาพ การปั้นดินน้ำมัน ฝึก ตัด ปะ กระดาษ พิมพ์ภาพ ประดิษฐ์เศษวัสดุเป็นกิจกรรมที่เด็กแสดงออกตามจินตนาการด้านศิลปะของเด็ก ครูควรจัดกิจกรรมให้เด็กมีโอกาสได้เลือกปฏิบัติ และมีอุปกรณ์เพียงพอกับจำนวนเด็ก

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ส่งเสริมความคิดตามจินตนาการของเด็ก
2. สามารถแสดงออกเป็นผู้มีคุณธรรมความเอื้อเฟื้อ และแบ่งปันได้
3. ทำงานร่วมกับเพื่อน ๆ ได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การกระทำสิ่งต่าง ๆ ตามจินตนาการของตนเอง)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การปั้น การประดิษฐ์เศษวัสดุ การวาดภาพจากสีน้ำ การแสดงออกเป็นผู้มีคุณธรรมความเอื้อเฟื้อ และการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กและครูร่วมกันจัดเตรียมอุปกรณ์ และสถานที่ในการผลิตผลงานศิลปะ คือ การปั้นดินน้ำมันอย่างอิสระ การประดิษฐ์เศษวัสดุตามความคิด และการเป่าสีน้ำตามจินตนาการของตนเองเป็นภาพอาหารเลี้ยงในงานเทศกาลโต๊ะจีนลิง
2. เด็กทุกคนเลือกผลิตผลงานศิลปะตามความสนใจ อย่างน้อยคนละ 2 ชิ้น นำผลงานของตนเองส่งครูบรรยายตามความคิดจินตนาการของแต่ละคน จัดเก็บผลงานเข้าที่
3. ร่วมกันจัดเก็บอุปกรณ์ และทำความสะอาดสถานที่
4. เด็กและครูร่วมกันสรุปการผลิตผลงานศิลปะ

สื่อและแหล่งเรียนรู้**สื่อ**

1. ดินน้ำมัน แผ่นรองปั้นดินน้ำมัน
2. กระดาษสีต่าง ๆ กาว กรรไกร
3. สีน้ำ พู่กัน กระดาษ A 4

แหล่งเรียนรู้

-

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. ครูตรวจผลงานของเด็กแต่ละคน
2. สังเกตเด็กขณะผลิตผลงานเกี่ยวกับการแสดงออกเป็นผู้มีความเอื้อเฟื้อและแบ่งปัน
3. สังเกตพฤติกรรมเด็ก ขณะผลิตผลงานศิลปะร่วมกับเพื่อน

หน่วย งานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีนลิง

วันที่ 3

กิจกรรม การเล่นเกมเสรี

สาระสำคัญ

มุมประสบการณ์ต่าง ๆ ในห้องเรียน เป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญของเด็ก สามารถเลือกเล่นได้ ตามความสนใจของเด็กแต่ละคน และมีจำนวนสื่ออุปกรณ์เพียงพอกับเด็ก เช่น มุมบ้าน มุมหนังสือ มุมธรรมชาติ มุมบล็อก เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนาการคิดจินตนาการของเด็ก
2. ส่งเสริมให้มินิรักการอ่าน
3. สามารถจัดเก็บของเล่นเข้าที่ได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (เรียนรู้ที่จะเล่นคนเดียว และเล่นกับผู้อื่น การเล่นสิ่งต่าง ๆ ตามความคิด และความสนใจของตนเอง)

2. ประสบการณ์สำคัญ (การเล่นอิสระ การเล่นในห้องเรียน การสรุปเรื่องราวจากภาพ)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ร่วมกันทบทวนข้อตกลงในการเล่นอิสระตามมุมประสบการณ์ต่าง ๆ
2. เด็กเลือกเล่นในมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ตามความสนใจของตนเอง และกระตุ้นให้เด็กเข้า

มุมหนังสือทุกคน

3. ครูดูแลการเล่นของเด็กอย่างใกล้ชิด และสังเกตพฤติกรรมอย่างทั่วถึง
4. ร่วมกันจัดเก็บของเล่นเข้าที่ เมื่อได้ยินสัญญาณจากครู ครูดูแลความเรียบร้อย
5. สรุปการเล่นอิสระตามมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ร่วมกัน

สื่อและแหล่งเรียนรู้**สื่อ****แหล่งเรียนรู้**

1. ของเล่นและหนังสือนิทานในมุมต่าง ๆ - มุมประสบการณ์ต่าง ๆ ในห้องเรียน
2. ผลไม้ชนิดต่าง ๆ (ของจริง ของจำลอง) ในมุมบ้าน
3. รูปภาพ หนังสือเกี่ยวกับงานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีนลิง

แสดงถึงรายละเอียดของอาหารบน โต๊ะจีนลิง ในมุมหนังสือ

4. เครื่องให้สัญญาณ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตเด็กขณะเล่นตามมุมประสบการณ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้ความคิดตามจินตนาการ
2. สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะเข้ามุมหนังสือเกี่ยวกับการมินิรักการอ่าน
3. สังเกตเด็กขณะจัดเก็บของเล่นและหนังสือนิทานเข้าที่ หลังจากเลิกเล่นแล้ว

หน่วย งานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีนถึง
สาระสำคัญ

วันที่ 3

กิจกรรม การเล่นกลางแจ้ง

การเล่นอิสระกลางสนาม เป็นการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนอีกอย่างหนึ่ง ที่เด็กสามารถเล่นอย่างอิสระตามความคิดจินตนาการของตนเอง แต่ควรมีข้อตกลงร่วมกัน และสถานที่เล่นควรมีความปลอดภัย และเหมาะสมกับจำนวนเด็กด้วย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ให้แข็งแรง
2. สามารถปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันได้
3. เกิดความสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การออกกำลังกาย เรียนรู้การปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกัน)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเคลื่อนไหวร่างกาย การเล่นนอกห้องเรียน การผ่อนคลาย)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กทุกคนเตรียมร่างกายบริเวณสนามฟุตบอลของโรงเรียน โดยยืนอย่างอิสระ คือ การสลับมือ การตบมือเป็นจังหวะช้า-เร็ว การยกส้นเท้า ทั้ง 2 ข้าง ขึ้น-ลง
2. ร่วมกันทบทวนข้อตกลงในการเล่นอิสระบริเวณสนามฟุตบอลของโรงเรียนร่วมกัน และกำหนดบริเวณการเล่น
3. เด็กทุกคนเล่นอิสระกลางสนามฟุตบอลของโรงเรียน ครูดูแลการเล่น
4. ครูให้สัญญาณเด็ก ๆ ทุกคนหยุดเล่น และทำความสะอาดร่างกาย
5. ร่วมกันสรุปการเล่นอิสระบริเวณสนามฟุตบอลของโรงเรียน

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

- นกหวีด

แหล่งเรียนรู้

- บริเวณสนามฟุตบอลของโรงเรียน

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของเด็กขณะเล่นอิสระกลางสนาม
2. สังเกตเด็กขณะเล่นอิสระบริเวณสนามฟุตบอลของโรงเรียน เกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกัน
3. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเล่นอิสระกลางสนาม

หน่วย งานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีน

วันที่ 3

กิจกรรม เกมการศึกษา

สาระสำคัญ

เกมพื้นฐานการบวก เป็นการฝึกให้เด็กสังเกต เปรียบเทียบ คิดหาเหตุผล และการรู้ค่าจำนวนต่าง ๆ แต่ควรให้เหมาะกับวัยของเด็กด้วย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ส่งเสริมการสังเกตและเปรียบเทียบ
2. สามารถบอกค่าจำนวนต่าง ๆ ได้
3. แสดงออกเป็นผู้มีความเอื้อเฟื้อ และการแบ่งปัน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (การเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ เรียนรู้ค่าจำนวนต่าง ๆ)
2. ประสพการณ์สำคัญ (การสังเกต การเปรียบเทียบ การคิดหาเหตุผล การแสดงออกถึงความเป็นผู้มีคุณธรรมความเอื้อเฟื้อ)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูอธิบายและสาธิตการเล่นเกมนพื้นฐานการบวก 1 – 10 ภาพอาหารต่าง ๆ ในงานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีน
2. หออาสาสมัครจากเด็กทดลองเล่นเกมนพื้นฐานการบวก 1 – 10 ภาพอาหารต่าง ๆ ในงานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีน ครูแนะนำเพิ่มเติม
3. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ หมุนเวียนเล่นเกมนพื้นฐานการบวก 1 – 10 ภาพอาหารต่าง ๆ ในงานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีน สลับกับเกมอื่น ๆ ที่เคยเล่นมาแล้ว
4. ครูดูแลการเล่นของเด็กอย่างทั่วถึง
5. ร่วมกันจัดเก็บเกมเข้าที่ เมื่อได้ขินสัญญาณจากครู
6. สรุปการเล่นเกมนพื้นฐานการบวก 1 – 10 ภาพอาหารต่าง ๆ ในงานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีน

ร่วมกัน

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. เกมพื้นฐานการบวก 1 – 10 ภาพอาหารต่าง ๆ
ในงานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีน
2. เกมอื่น ๆ ที่เคยเล่นมาแล้ว
3. เครื่องให้สัญญาณ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตเด็กแต่ละคนขณะเล่นเกมเกี่ยวกับการสังเกตและเปรียบเทียบ
2. สังเกตเด็กเกี่ยวกับการบอกค่าจำนวนต่าง ๆ ขณะเล่นเกม
3. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะร่วมเล่นเกมเกี่ยวกับการแสดงออกเป็นผู้มีคุณธรรมความเอื้อเฟื้อ

และการแบ่งปัน

แผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี

หน่วย งานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีนถึง วันที่ 4 (การแสดงต่าง ๆ ในงาน) กิจกรรม เสริมประสบการณ์

สาระสำคัญ

การแสดงต่าง ๆ ในงานเลี้ยงโต๊ะจีนถึงมีหลากหลายโดยเฉพาะจะเกี่ยวข้องกับจังหวัดลพบุรี เช่น ระบำลพบุรี ระบำดินสอพอง ระบำทานตะวัน เซิ้งกระบี่ ละครลิง ลีเก โขน และรำโทน เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถบอกชื่อการแสดงต่าง ๆ ในงานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีนถึงได้
2. ร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการแสดงต่าง ๆ ในงานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีนถึงได้
3. สามารถสรุปเรื่องราวและถ่ายทอดให้ผู้อื่นฟังได้เกี่ยวกับการแสดงต่าง ๆ ในงานเลี้ยงโต๊ะ

จีนถึง

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก (เรียนรู้ถึงการแสดงของท้องถิ่นตนเอง)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การสนทนา การแสดงความคิดเห็น การสรุปและการถ่ายทอดเรื่องราว)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูนำ C.D. เกี่ยวกับการแสดงต่าง ๆ ในงานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีนถึงให้เด็กดู
2. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ ร่วมกันสนทนา แสดงความคิดเห็น ถึงชื่อของการแสดงต่าง ๆ และบอกการแสดงที่กลุ่มตนเองชอบ พร้อมบอกเหตุผล ส่งตัวแทนออกมาแสดงและหลังจากนั้นให้สรุป
3. ครูเพิ่มเติมรายละเอียดของการแสดงต่าง ๆ ในงาน ให้เด็กฟังเพิ่มเติม
4. ร่วมกันสรุปการแสดงในงานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีนถึง

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

- C.D. การแสดงต่าง ๆ ในงานเทศกาล

เลี้ยงโต๊ะจีนถึง

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการบอกชื่อการแสดงต่าง ๆ ในงานเทศกาลเลี้ยง โต๊ะจีนถึง
2. สังเกตการร่วมสนทนา และแสดงความคิดเห็นขณะร่วมกิจกรรม
3. สังเกตการสรุปและถ่ายทอดเรื่องราวเกี่ยวกับการแสดงต่าง ๆ ในงานเทศกาลเลี้ยง โต๊ะจีนถึง

ของเด็ก

หน่วย งานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีนลิง วันที่ 4 กิจกรรม การเคลื่อนไหวและจังหวะ
สาระสำคัญ

การเคลื่อนไหวร่างกายในลักษณะผู้นำ – ผู้ตาม เป็นการแสดงออกตามความคิดของเด็ก
แต่ละคน ฝึกความเชื่อมั่นในตนเอง และการเป็นผู้ตามที่ดี

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย
2. สามารถเคลื่อนไหวร่างกายในลักษณะผู้นำ – ผู้ตาม
3. เกิดความสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การออกกำลังกาย การแสดงออก ขณะ
เคลื่อนไหวร่างกายตามความคิด และการเป็นผู้ตามที่ดี)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเคลื่อนไหวร่างกาย การแสดงออกตามความคิด)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กปฏิบัติกิจกรรมพื้นฐานแบบเคลื่อนที่ คือ การเดิน การกระโดด 2 เท้า ไปข้างหน้าและ
ถอยหลัง
2. หาอาสาสมัครจากเด็กเป็นผู้นำการเคลื่อนไหวร่างกาย 1 คน ยืนอยู่กลางวงเด็กที่เหลือยืน
เป็นวงกลม ผู้นำทำท่าทางเคลื่อนไหวร่างกายการแสดงในงานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีนลิงที่ตนเองชอบ เช่น
ละครลิง เพื่อน ๆ ปฏิบัติตามและหยุดเคลื่อนไหวเมื่อได้ยินสัญญาณจากครู
3. หาอาสาสมัครเด็กคนอื่น ๆ หมุนเวียนเป็นผู้นำ โดยเคลื่อนไหวร่างกายไม่ซ้ำกับเพื่อน ๆ
ที่ปฏิบัติมาแล้ว เพื่อน ๆ ที่เหลือปฏิบัติตาม
4. ร่วมกันสรุปการเคลื่อนไหวร่างกายในลักษณะผู้นำ – ผู้ตาม

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

- เครื่องให้สัญญาณ

แหล่งเรียนรู้

-

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของเด็กขณะเคลื่อนไหวร่างกายในลักษณะผู้นำ – ผู้ตาม
และการปฏิบัติกิจกรรมพื้นฐาน
2. สังเกตการเคลื่อนไหวร่างกายของเด็กในลักษณะผู้นำ – ผู้ตาม
3. สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะเคลื่อนไหวร่างกาย

หน่วย งานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีนถึง

วันที่ 4

กิจกรรม สร้างสรรค์

สาระสำคัญ

การวาดภาพ การปั้น การพิมพ์ภาพ การฉีก ตัด ปะ กระดาษ การประดิษฐ์เศษวัสดุเป็น การแสดงออกตามความคิดจินตนาการของเด็กด้านศิลปะ ซึ่งครูควรจัดกิจกรรมให้เด็กได้เลือกอย่าง หลากหลาย ตามความสนใจ รวมทั้งสถานที่ควรเหมาะสมกับการปฏิบัติกิจกรรม

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนาความคิดตามจินตนาการของเด็ก
2. ส่งเสริมให้มีคุณธรรมความเอื้อเฟื้อ และแบ่งปัน
3. ทำงานร่วมกับเพื่อน ๆ ได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การกระทำสิ่งต่าง ๆ ตามความคิดจินตนาการ ของตนเองและผู้อื่น)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การพิมพ์ภาพ การปั้น การพับกระดาษเป็นภาพแล้วตกแต่งภาพ ด้วยสีเทียน การแสดงความคิดคุณธรรมความเอื้อเฟื้อและแบ่งปัน)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กและครูร่วมกันจัดเตรียมอุปกรณ์ และสถานที่ผลิตผลงานศิลปะ คือ การพิมพ์ภาพจาก ตรายางรูปเรขาคณิตตามความคิด การปั้นดินน้ำมันอย่างอิสระ การพับกระดาษเป็นภาพลึง และตกแต่ง ภาพด้วยสีเทียนตามจินตนาการ เป็นภาพการแสดงต่าง ๆ ในงานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีนถึงที่กลุ่มตนเองชอบ
2. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ ร่วมกันคิดจินตนาการผลิตผลงานกลุ่มละ อย่างน้อย 2 ชิ้น นำผลงานส่งครูบรรยายผลงานตามความคิด จัดเก็บผลงานเข้าที่
3. ร่วมกันจัดเก็บอุปกรณ์ และทำความสะอาดสถานที่ผลิตผลงาน
4. เด็กและครูร่วมกันสรุปการผลิตผลงานศิลปะ

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. ตรายางรูปทรงเรขาคณิต คลับชาติ
2. ดินน้ำมัน แผ่นรองปั้นดินน้ำมัน
3. กระดาษ 100 ปอนด์ (แผ่นใหญ่)
4. กระดาษสีต่าง ๆ กาว สีเทียน

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. ตรวจสอบผลงานศิลปะของเด็กแต่ละกลุ่ม
2. สังเกตเด็กขณะผลิตผลงานเกี่ยวกับการแสดงออกเป็นผู้มีคุณธรรมความเอื้อเฟื้อ และ

การแบ่งปัน

3. สังเกตพฤติกรรมเด็ก ขณะผลิตผลงานศิลปะร่วมกับเพื่อน

หน่วย งานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีนลิง

วันที่ 4

กิจกรรม การเล่นเกมรี

สาระสำคัญ

มุมประสบการณ์ต่าง ๆ ในห้องเรียน เป็นแหล่งเรียนรู้ในห้องเรียน ที่เด็กสามารถเลือกเล่นได้ ตามความสนใจของเด็กแต่ละคน ครูควรจัดหาสื่ออย่างหลากหลาย เหมาะสมกับวัยของเด็ก

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนาความคิดริเริ่ม และสร้างสรรค์
2. สามารถเล่นร่วมกับเพื่อน ๆ ได้
3. ปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การเล่นสิ่งต่าง ๆ ตามความสนใจและความคิด เรียนรู้ที่จะเล่นคนเดียว หรือเล่นกับผู้อื่น)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเล่นอิสระ การเล่นในห้องเรียน และการสื่อความหมายจากรูปภาพ)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ร่วมกันทบทวนข้อตกลงในการเล่นตามมุมประสบการณ์ต่าง ๆ
2. เด็กทุกคนเลือกเล่นในมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ตามความสนใจของตนเอง โดยครูดูแลอย่างทั่วถึง
3. ครูให้สัญญาณเด็กร่วมกันจัดเก็บของเล่น และหนังสือนิทานเข้าที่ครูดูแลความเรียบร้อย และแนะนำเพิ่มเติม
4. ร่วมกันสรุปการเล่นอิสระในมุมประสบการณ์ของห้องเรียน

สื่อและแหล่งเรียนรู้**สื่อ****แหล่งเรียนรู้**

1. ของเล่นและหนังสือนิทานในมุมประสบการณ์ - มุมประสบการณ์ต่าง ๆ ในห้องเรียน
2. รูปภาพ และหนังสือเกี่ยวกับการแสดง

ของจังหวัดลพบุรีในมุมหนังสือ

3. เครื่องแต่งกายการแสดงต่าง ๆ ของจังหวัดลพบุรี

ในมุมบทบาทสมมติและสิ่งจำลองลักษณะต่าง ๆ ในมุมธรรมชาติ

4. เครื่องให้สัญญาณ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตเด็กขณะเล่นตามมุมประสบการณ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้ความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์
2. สังเกตพฤติกรรมของเด็กแต่ละคนขณะเล่นตามมุมต่าง ๆ ร่วมกับเพื่อน ๆ
3. สังเกตเด็กขณะเล่นอิสระในมุมประสบการณ์เกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกัน

หน่วย งานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีน
สาระสำคัญ

วันที่ 4

กิจกรรม การเล่นเกมแข่ง

การโยน – รับลูกบอล เป็นการเล่นกับอุปกรณ์กีฬาอีกอย่างหนึ่งของเด็กปฐมวัยที่พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่างๆ ให้แข็งแรง มีความสัมพันธ์กันของมือกับตา ซึ่งฟุตบอลที่นำมาประกอบการจัดกิจกรรมควรเป็นฟุตบอลผ้า มีขนาดเหมาะสมกับวัยของเด็ก

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. มีความสามารถพื้นฐานด้านการโยน – รับลูกบอล
2. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่างๆ และความสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา
3. เกิดความสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การออกกำลังกาย เรียนรู้ที่จะเล่นคนเดียว และเล่นกับผู้อื่น การใช้วัยต่างๆ ให้มีความสัมพันธ์กัน)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเล่นนอกห้องเรียน การโยน – รับลูกบอล)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กเตรียมร่างกายบริเวณสนามหน้าอาคารเรียนสายชั้นปฐมวัย โดยยืนอย่างอิสระ คือ การสลับมือซ้าย – ขวา การโบกมือไป – มา
2. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่มๆ โดยแต่ละกลุ่มขึ้นเป็นวงกลมหันหน้าเข้ากัน และเล่นโยน – รับลูกบอลผ้า ครูดูแลการเล่นของเด็ก
3. ครูให้สัญญาณทุกคนร่วมกันจัดเก็บอุปกรณ์เข้าที่ และสรุปการเล่นโยน – รับลูกบอลร่วมกัน
4. เด็กเล่นเครื่องเล่นสนามอย่างอิสระ ทำความสะอาดร่างกายเข้าห้องเรียน

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

1. ฟุตบอลผ้าเท่าจำนวนที่แบ่งกลุ่มเด็ก
2. เครื่องเล่นสนามชนิดต่างๆ
3. นกหวีด

แหล่งเรียนรู้

1. บริเวณหน้าอาคารเรียนสายชั้นปฐมวัย
2. สนามเด็กเล่นของโรงเรียน

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตความสามารถของเด็กแต่ละคนขณะโยน – รับลูกบอลผ้า
2. สังเกตเด็กขณะเล่นโยน – รับลูกบอล เกี่ยวกับการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่างๆ และความสัมพันธ์ของมือและตา
3. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเล่นโยน – รับลูกบอล

หน่วย งานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีนลิง

วันที่ 4

กิจกรรม เกมการศึกษา

สาระสำคัญ

การพัฒนาความคิดของเด็ก เป็นกิจกรรมที่ฝึกให้เด็กสังเกต เปรียบเทียบ และคิดหาเหตุผล ซึ่งสามารถจัดให้เด็กปฏิบัติในรูปของการเล่นเกมชนิดต่าง ๆ เช่น เกมจับคู่ภาพเหมือน เกมโดมิโน เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ส่งเสริมการสังเกต เปรียบเทียบ และคิดหาเหตุผล
2. สามารถเล่นร่วมกับเพื่อน ๆ ได้
3. จัดเก็บเกมเข้าที่

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กัน)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การสังเกต การเปรียบเทียบ การคิดหาเหตุผล และการเล่นกับผู้อื่น)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูอธิบายและสาธิตการเล่นเกมจับคู่ภาพเหมือนการแสดงต่าง ๆ ในงานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีนลิง
2. หออาสาสมัครจากเด็กทดลองเล่นเกมจับคู่ภาพเหมือนการแสดงต่าง ๆ ในงานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีนลิง ครูแนะนำเพิ่มเติม
3. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ หมุนเวียนเล่นเกมจับคู่ภาพเหมือนการแสดงต่าง ๆ ในงานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีนลิง สลับกับเกมจับคู่ภาพเหมือนอื่น ๆ ที่เคยเล่นมาแล้ว ครูดูแลการเล่นของเด็กสังเกตพฤติกรรมอย่างใกล้ชิด
4. ร่วมกันจัดเก็บเกมเข้าที่ เมื่อได้ยินสัญญาณจากครู
5. สรุปการเล่นเกมจับคู่ภาพเหมือนการแสดงต่าง ๆ ในงาน เทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีนลิงร่วมกัน

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. เกมจับคู่ภาพเหมือนการแสดงต่าง ๆ

ในงานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีนลิง

2. เกมจับคู่ภาพเหมือนอื่น ๆ ที่เคยเล่นมาแล้ว
3. เครื่องให้สัญญาณ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตเด็กขณะเล่นเกมเกี่ยวกับการสังเกต การเปรียบเทียบ และการคิดหาเหตุผล
2. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเล่นเกมกับเพื่อน ๆ
3. สังเกตเด็กขณะจัดเก็บเกมเข้าที่ หลังเลิกเล่นแล้ว

แผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี

หน่วย งานเทศกาลเลี้ยงโตะจีนลิ่ง วันที่ 5 (การให้ความร่วมมือ กิจกรรม เสริมประสบการณ์ รักษาหรือดำรงไว้)

สาระสำคัญ

งานเทศกาล หรือประเพณีของท้องถิ่นต่าง ๆ ถ้าได้รับความร่วมมือจากชุมชน หรือท้องถิ่น นั้น ๆ เป็นอย่างดีจะทำให้งานเทศกาลนั้น ๆ ดำรงอยู่ได้ยาวนาน เช่น งานเทศกาลเลี้ยงโตะจีนลิ่ง ได้รับความร่วมมือจากชุมชนหรือท้องถิ่นเกี่ยวกับการร่วมงานทุกปี การแต่งกายล้อเลียนเกี่ยวกับลิง การร่วมขบวนแห่รอบตลาด บริจาคเงินหรือผลไม้อาหารต่าง ๆ ร่วมจัดงาน เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้ความร่วมมือรักษาหรือดำรงไว้ของงานเทศกาลเลี้ยงโตะจีนลิ่งได้
2. พัฒนาการทางภาษาด้านการพูดของเด็ก
3. เกิดเจตคติที่ดีต่องานเทศกาลเลี้ยงโตะจีนลิ่งและกิจกรรมต่าง ๆ ในงาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก (เรียนรู้ที่จะให้ความร่วมมือ รักษาหรือดำรงงานเทศกาลของท้องถิ่น)

2. ประสบการณ์สำคัญ (การสนทนา การแสดงความคิดเห็น การแสดงออกตามความรู้สึก ด้วยคำพูด)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ร่วมกันสนทนาและแสดงความคิดเห็นถึงการให้ความร่วมมือรักษาหรือดำรงไว้ของเทศกาลเลี้ยงโตะจีนลิ่ง โดยครูอาจใช้คำถาม เช่น จะทำอย่างไรให้คนมาร่วมงานมาก ๆ ในทุก ๆ ปี หรือเราจะหาอาหารหรือผลไม้มาจากไหนให้ลิงกินอย่างเพียงพอและอร่อย เป็นต้น
2. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ แสดงบทบาทสมมติในรายละเอียดของการให้ความร่วมมือรักษาหรือดำรงไว้ของงานเทศกาลเลี้ยงโตะจีนลิ่งที่แตกต่างกัน โดยหมุนเวียนแสดงทีละกลุ่ม
3. ร่วมกันสรุปการให้ความร่วมมือรักษาหรือดำรงไว้ของงานเทศกาลเลี้ยงโตะจีนลิ่ง

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

1. อุปกรณ์แสดงบทบาทสมมติ
2. ผู้บริจาคเงินซื้ออาหารให้ลิง
3. ธนบัตร และเหรียญชนิดต่าง ๆ
4. อาหารลิง (ของจริง, จำลอง) และลิงจำลอง

แหล่งเรียนรู้

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตเด็กขณะร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้ความร่วมมือรักษาหรือดำรงไว้ของงานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีนลิง
2. สังเกตความสามารถด้านการพูดของเด็กแต่ละคนขณะร่วมกิจกรรม
3. สังเกตพฤติกรรมเด็กเกี่ยวกับการแสดงออกที่มีเจตคติที่ดีต่องานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีนลิง และกิจกรรมต่างๆ ในงาน เช่น ความสนใจ สนทนาซักถาม แสดงความคิดเห็น ตอบคำถาม และมีความสุขสนุกสนานขณะแสดงบทบาทสมมติ ในการให้ความร่วมมือรักษาหรือดำรงไว้ของงาน

หน่วย งานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีนลิง วันที่ 5 กิจกรรม การเคลื่อนไหวและจังหวะ
สาระสำคัญ

การเคลื่อนไหวร่างกายหรือท่าทางประกอบคำบรรยายหรือเรื่องราวต่าง ๆ เป็นการพัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ รวมทั้งพัฒนาความคิดตามจินตนาการของเด็กแต่ละคน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ให้แข็งแรง
2. พัฒนาความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ของเด็ก
3. เกิดความสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การออกกำลังกาย การแสดงออกทางความคิดของตนเอง)

2. ประสบการณ์สำคัญ (การเคลื่อนไหวร่างกาย การคิดท่าทางขณะเคลื่อนไหว และการแสดงออกอย่างสนุกสนานกับเรื่องราว)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กทุกคนปฏิบัติกิจกรรมพื้นฐานแบบเคลื่อนที่ คือ การเดิน การวิ่ง การกระโดด การปีนป่ายของลิง
2. เด็กเคลื่อนไหวร่างกายประกอบคำบรรยายของครู การร่วมขบวนแห่โดยท่าทางล้อเลียนลักษณะต่าง ๆ ของลิงไปรอบ ๆ ตลาดบนเมืองลพบุรี ซึ่งประกอบจังหวะ ซ้ำ-เร็ว สลับกันไป
3. เด็กปฏิบัติกิจกรรมข้อ 2 ซ้ำอีก โดยครูอาจเปลี่ยนคำบรรยายใหม่ แต่ยังเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับงานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีนลิง
4. ร่วมกันสรุปการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบคำบรรยาย

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

- เครื่องให้จังหวะ

-

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของเด็กขณะเคลื่อนไหวร่างกาย
2. สังเกตการทำท่าทางการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบคำบรรยายของเด็กแต่ละคน
3. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเคลื่อนไหวร่างกายประกอบคำบรรยาย

หน่วย งานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีนถึง

วันที่ 5

กิจกรรม สร้างสรรค์

สาระสำคัญ

การแสดงออกทางความคิดด้านศิลปะเราสามารถจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การปั้น การวาดภาพ (สีน้ำ, สีเทียน) การพิมพ์ภาพ การประดิษฐ์เศษวัสดุ การฉีก ตัด ปะ กระดาษ เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนาความคิดตามจินตนาการ
2. สามารถบรรยายผลงานของตนเองได้
3. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การกระทำสิ่งต่าง ๆ ตามความคิดของตนเอง)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การวาดภาพ การปั้นดินน้ำมัน การทำงานร่วมกับผู้อื่น)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กและครูร่วมกันจัดเตรียมอุปกรณ์ และสถานที่ผลิตผลงานศิลปะ คือ การวาดภาพด้วยสีเทียนตามจินตนาการ การวาดภาพด้วยสีน้ำจากฟู่กันตามความคิดและการปั้นดินน้ำมันอย่างอิสระ เป็นภาพการให้ความร่วมมือ รักษาหรือดำรงไว้ของงานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีนถึง
2. เด็กแต่ละคนเลือกผลิตผลงานศิลปะตามความสนใจของตนเอง อย่างน้อยคนละ 2 ชิ้น นำผลงานแต่ละชิ้นส่งครูบรรยายผลงานตามความคิด จัดเก็บเข้าที่
3. ร่วมกันจัดเก็บอุปกรณ์ และทำความสะอาดสถานที่ผลิตผลงานศิลปะ
4. สรุปการผลิตผลงานศิลปะร่วมกัน

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. สีเทียน สีน้ำ ฟู่กัน กระดาษ A4
2. ดินน้ำมัน แผ่นรองปั้นดินน้ำมัน

-

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. ตรวจสอบผลงานของเด็กแต่ละคน
2. สังเกตเด็กขณะบรรยายผลงานของตนเอง
3. สังเกตพฤติกรรมของเด็ก ขณะร่วมผลิตผลงานกับเพื่อน ๆ

หน่วย งานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีนลิง
สาระสำคัญ

วันที่ 5

กิจกรรม การเล่นเสรี

การเล่นอิสระในมุมต่าง ๆ ภายในห้องเรียน เป็นการเล่นตามความสนใจของเด็กแต่ละคน อาจจะเล่นคนเดียว หรือเล่นกับเพื่อน ๆ เป็นการฝึกการคิดจินตนาการของเด็กได้อีกทางหนึ่งอย่างหลากหลายเหมาะสมกับวัยของเด็ก

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ส่งเสริมการคิดจินตนาการของเด็ก
2. สามารถวางแผนและแก้ปัญหาด้วยตนเอง
3. ปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การเล่นสิ่งต่าง ๆ ตามความคิด เรียนรู้ที่จะเล่นคนเดียว หรือเล่นกับผู้อื่น)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเล่นอิสระ การเล่นในห้องเรียน การวางแผนและการแก้ปัญหาในการเล่น)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ทบทวนข้อตกลงการเล่นอิสระตามมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ของห้องเรียนร่วมกัน
2. เด็กทุกคนเลือกเล่นในมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ตามความสนใจของตนเอง
3. ครูดูแลการเล่นของเด็กอย่างใกล้ชิด และสังเกตพฤติกรรมอย่างทั่วถึง
4. ร่วมกันจัดเก็บของเล่นเข้าที่ เมื่อได้ยินสัญญาณจากครู ครูดูแลความเรียบร้อย
5. สรุปการเล่นอิสระในมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ร่วมกัน

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. ของเล่นและหนังสือนิทานในมุมต่าง ๆ - มุมประสบการณ์ต่าง ๆ ในห้องเรียน
2. หนังสือรูปภาพ การให้ความร่วมมือในการรักษา

หรือดำรงไว้ของงานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีนลิง

3. เครื่องให้สัญญาณ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตเด็กแต่ละคนขณะเล่นอิสระตามมุมประสบการณ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้ความคิดจินตนาการ
2. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเล่นตามมุมต่าง ๆ เกี่ยวกับการวางแผนและแก้ไขปัญหาขณะเล่นอย่างอิสระ
3. สังเกตเด็กขณะเล่นตามมุมต่าง ๆ ในห้องเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกัน

หน่วย งานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีนลิง

วันที่ 5

กิจกรรม การเล่นกลางแจ้ง

สาระสำคัญ

เกมลิงชิงหลัก เป็นเกมที่พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ และความคล่องแคล่วว่องไวในการเคลื่อนไหวร่างกาย ตลอดจนเป็นการฝึกการปฏิบัติตามกติกาและข้อตกลงง่าย ๆ)

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ
2. สามารถปฏิบัติตามข้อตกลงและกติกาง่าย ๆ ได้
3. เกิดความสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การออกกำลังกาย เรียนรู้ข้อตกลงและกติกาง่าย ๆ ร่วมกัน)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเคลื่อนไหวร่างกาย การปฏิบัติตามข้อตกลง การผ่อนคลาย และการเล่นกับผู้อื่น)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กเตรียมร่างกายบริเวณสนามหน้าอาคารเรียนสายชั้นปฐมวัย โดยขึ้นอย่างอิสระ คือ การสลัดมือซ้าย-ขวา การยกส้นเท้าสลับซ้าย-ขวา และการกระโดดสองเท้า
2. ครูอธิบายและสาธิตการเล่นเกม “ลิงชิงหลัก” ให้เด็กดู
3. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ ละเท่า ๆ กัน หมุนเวียนเล่นเกม “ลิงชิงหลัก” ครูดูแลการเล่นอย่างใกล้ชิด
4. ร่วมกันจัดเก็บอุปกรณ์เข้าที่ และสรุปการเล่นเกม “ลิงชิงหลัก”
5. เด็ก ๆ เล่นอิสระกลางสนาม และทำความสะอาดร่างกายเข้าห้องเรียน

สื่อและแหล่งเรียนรู้**สื่อ**

1. เกมลิงชิงหลัก
2. หลักมีจำนวนน้อยกว่าผู้เล่นในแต่ละกลุ่ม

จำนวน 1 หลัก

3. นกหวีด / วิทยูเทป / เทปเพลง “ลิง”

แหล่งเรียนรู้

- สนามบริเวณหน้าอาคารเรียนสายชั้นปฐมวัย

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตเด็กขณะเล่นเกม “ลิงชิงหลัก” เกี่ยวกับการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ
2. สังเกตการปฏิบัติตามข้อตกลง และกติกาง่าย ๆ ของเด็กขณะเล่นเกม “ลิงชิงหลัก”
3. สังเกตพฤติกรรมแสดงออกของเด็กทุกคนขณะเล่นเกม “ลิงชิงหลัก”

หน่วย งานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีนลิง

วันที่ 5

กิจกรรม เกมการศึกษา

สาระสำคัญ

การสังเกต และเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเรานั้น สามารถจัดกิจกรรมให้เด็กได้ฝึกปฏิบัติในลักษณะของเกมต่าง ๆ ได้ เช่น เกมภาพตัดต่อ เกมจับคู่ เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถสังเกต และเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ ได้
2. ส่งเสริมให้มีคุณธรรมความเอื้อเฟื้อ และการแบ่งปัน
3. สามารถเล่นร่วมกับเพื่อน ๆ ได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (เรียนรู้ลักษณะของสิ่งต่าง ๆ ที่มีความแตกต่างกัน)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การสังเกต และการเปรียบเทียบ)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูอธิบายและสาธิตการเล่นเกมตัดต่อภาพเกี่ยวกับการให้ความร่วมมือหรือดำรงไว้ของงานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีนลิง

2. หาอาสาสมัครจากเด็กทดลองเล่นเกมตัดต่อภาพเกี่ยวกับการให้ความร่วมมือหรือดำรงไว้ของงานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีนลิง ครูแนะนำเพิ่มเติม

3. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ หมุนเวียนเล่นเกมตัดต่อภาพเกี่ยวกับการให้ความร่วมมือหรือดำรงไว้ของงานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีนลิง สลับกับเกมตัดต่อภาพอื่น ๆ ที่เคยเล่นมาแล้ว ครูดูแลการเล่นของเด็กอย่างใกล้ชิด และทั่วถึง

4. ร่วมกันจัดเก็บเกมเข้าที่ เมื่อได้ยินสัญญาณจากครู

5. สรุปการเล่นเกมตัดต่อภาพเกี่ยวกับการให้ความร่วมมือหรือดำรงไว้ของงานเทศกาลเลี้ยง

โต๊ะจีนลิงร่วมกัน

สื่อและแหล่งเรียนรู้**สื่อ****แหล่งเรียนรู้**

1. เกมตัดต่อภาพเกี่ยวกับการให้ความร่วมมือหรือดำรงไว้ของงานเทศกาลเลี้ยงโต๊ะจีนลิง

2. เกมตัดต่อภาพอื่น ๆ ที่เคยเล่นมาแล้ว

3. เครื่องให้สัญญาณ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตเด็กขณะเล่นเกมภาพตัดต่อเกี่ยวกับความสามารถในการสังเกต และเปรียบเทียบ

2. สังเกตเด็กขณะเล่นเกมภาพตัดต่อเกี่ยวกับการแสดงออกเป็นผู้มีคุณธรรมความเอื้อเฟื้อ และการแบ่งปัน

3. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเล่นเกมตัดต่อภาพต่าง ๆ กับเพื่อน

เพลง

ภาคผนวก

เพลง ลิง

(ไม่ทราบนามผู้แต่ง)

เจ๊ก เจ๊ก เจ๊ก
 ลิงมันไม่อยู่นิ่ง
 เจ๊ก เจ๊ก เจ๊ก
 ครั้นพอถึงเวลา

เป็นเสียงเรียกของลิง
 มันชอบวิ่งกระโดดไปมา
 มันร้องเรียกพวกมา
 ออกเที่ยวหาผลไม้กิน

เกมการละเล่น

เกม ลิงชิงหลัก

(ไม่ทราบนามผู้แต่ง)

จุดประสงค์

1. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ
2. สามารถปฏิบัติตามข้อตกลงได้
3. เกิดความสนุกสนาน

จำนวนผู้เล่น

- ไม่จำกัดจำนวน (ถ้ามีจำนวนผู้เล่นมากกว่า 10 คน ควรจัดแบ่งเป็นกลุ่ม ๆ ละเท่ากัน)

อุปกรณ์

1. เสากลาง (มีจำนวนน้อยกว่าจำนวนเด็กแต่ละกลุ่ม 1 หลัก)
2. นกหวีด / วิทยูเทป / เทปเพลง “ลิง”

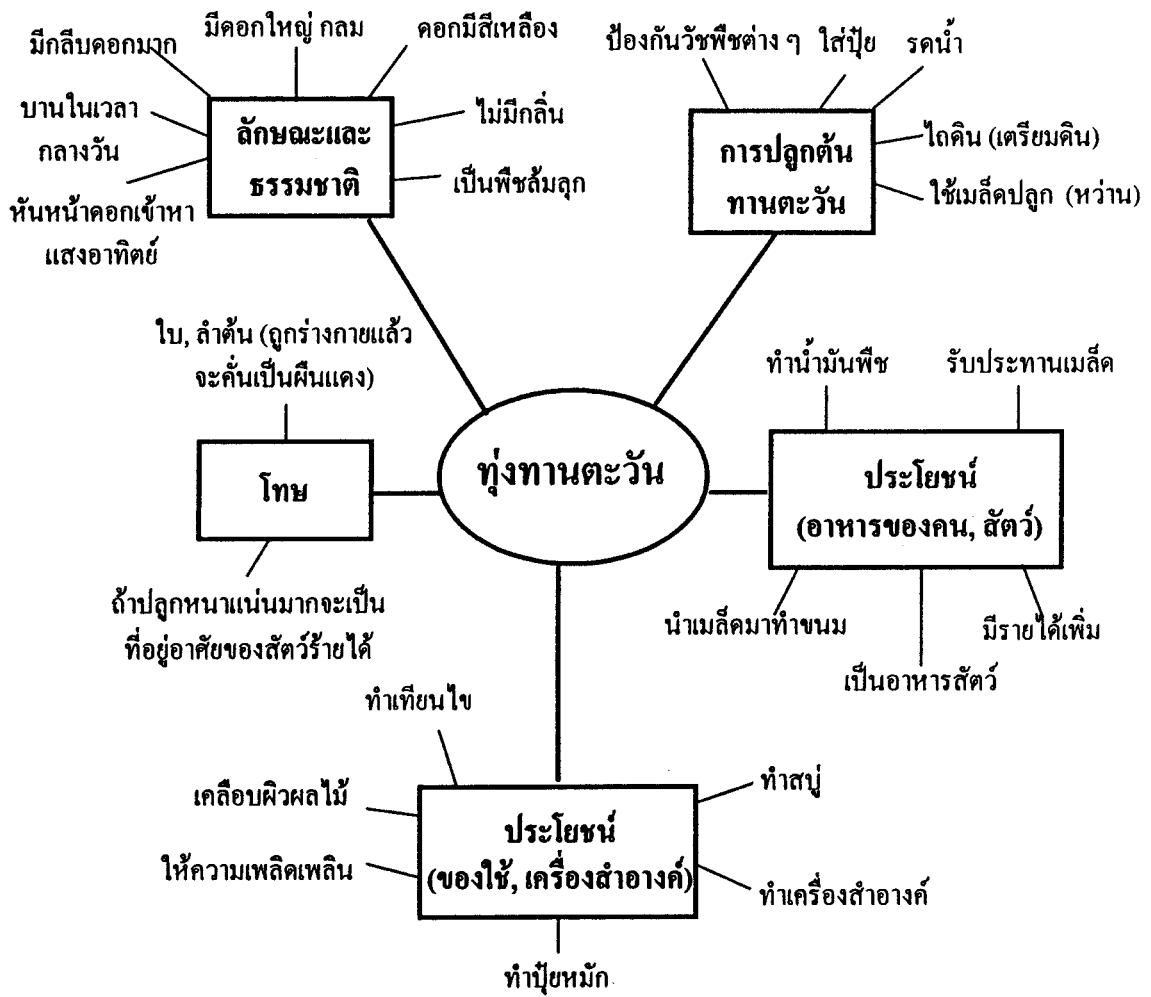
วิธีเล่น

1. วางเสากลางไว้ตามจุดต่าง ๆ ระยะห่างกันพอสมควร
 2. เด็กกลุ่มที่ 1 เมื่อได้ยินเทปเพลงลิง ให้เดินเป็นจังหวะตามเสียงเพลงบริเวณเสากลางที่วางไว้ พอเสียงเพลงหยุดให้ทุกคนรีบจับหลักให้ได้ คนใดจับหลักไม่ได้ให้ออกจากการเล่น และนำหลักออก
- 1 อัน ปฏิบัติเช่นนี้ไปจนเหลือหลักอันสุดท้าย
3. เด็กกลุ่มอื่น ๆ ปฏิบัติเช่นเดียวกับกลุ่มที่ 1 ไปจนครบทุกกลุ่ม

แผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี
หน่วย ท้องถิ่นตะวันออก

แผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี
หน่วย ทูงทานตะวัน

ระดมความคิดจากเด็ก

สิ่งที่เด็กรู้แล้ว	สิ่งที่เด็กต้องการรู้	สิ่งที่เด็กควรรู้
1. ลักษณะและธรรมชาติของ ดอกทานตะวัน 2. ประโยชน์ของทานตะวัน	1. ลักษณะและธรรมชาติของ ทานตะวัน (เพิ่มเติม) 2. การปลูกลูกหลานตะวัน	1. ประโยชน์และโทษของ ดอกทานตะวัน (เพิ่มเติม)

แผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี

หน่วย ท่งทานตะวัน วันที่ 1 (การปลูกต้นทานตะวันและการดูแลรักษา) กิจกรรม เสริมประสบการณ์
สาระสำคัญ

ท่งทานตะวันเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจแห่งหนึ่งของจังหวัดลพบุรี มีวิธีการปลูกที่ง่าย ๆ คือ เตรียมดินโดยการไถดิน แล้วนำเมล็ดทานตะวันมาหว่าน และไถกลบ รดน้ำ ใส่ปุ๋ย ดูแลป้องกันวัชพืชต่าง ๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกขั้นตอนการปลูกต้นทานตะวันได้
2. พัฒนาการทางภาษาด้านการพูดของเด็ก
3. ร่วมกิจกรรมกับเพื่อน ๆ ได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคล และสถานที่แวดล้อมเด็ก (เรียนรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชในท้องถิ่น)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การฟัง การเล่า การสรุปเรื่องราว การร่วมกิจกรรมกับผู้อื่น)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กและครูร่วมร้องเพลง “ดอกไม้แดนไพร”
2. นำ C.D. ขั้นตอนการปลูกต้นทานตะวันและการดูแลรักษาให้เด็กดู และสนทนาว่าเป็นภาพอะไร ร่วมกันสรุป
3. หาอาสาสมัครจากเด็กเล่าประสบการณ์การช่วยผู้ปกครองปลูกต้นทานตะวัน และร่วมกันสรุปเรื่องที่เพื่อน ๆ เล่า
4. ครูเล่าประสบการณ์การปลูกต้นทานตะวัน และแนะนำเพิ่มเติมในบางส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์ให้เด็กฟัง
5. เด็ก ๆ ร่วมกันสรุปขั้นตอนปลูกต้นทานตะวัน

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

1. เพลง “ดอกไม้แดนไพร”
2. C.D. ขั้นตอนการปลูกต้นทานตะวัน

แหล่งเรียนรู้

-

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการร่วมสนทนา และการเล่าประสบการณ์การช่วยผู้ปกครองปลูกต้นไม้ทุกวัน รวมทั้งการสรุปขั้นตอนการปลูกต้นไม้ทุกวัน
2. สังเกตความสนใจการร่วมกิจกรรมของเด็กแต่ละคน

หน่วย ทูงทานตะวัน

วันที่ 1

กิจกรรม การเคลื่อนไหวและจังหวะ

สาระสำคัญ

การเคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระ ประกอบสัญญาณที่เคาะซ้ำ – เร็วสลับกันไป เป็นการปฏิบัติกิจกรรมที่พัฒนาการด้านร่างกายของเด็กอีกอย่างหนึ่ง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ให้แข็งแรง
2. สามารถเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะและสัญญาณ
3. เกิดความสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การออกกำลังกาย การปฏิบัติตามสัญญาณและคำสั่ง)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระ ตามสัญญาณ และคำสั่ง การผ่อนคลาย)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กปฏิบัติกิจกรรมพื้นฐานแบบอยู่กับที่ คือ การสลับมือซ้าย-เร็ว การวิ่งอยู่กับที่ และการเตะเท้าไปข้างหน้าและข้างหลัง
2. เด็กทุกคนเคลื่อนไหวร่างกายไปทั่ว ๆ บริเวณห้องเรียนตามสัญญาณ ที่ครูเคาะซ้ำ – เร็ว สลับกันไป ซึ่งแต่ละคนคิดท่าทางของตนเอง
3. เมื่อได้ยินสัญญาณหยุดทุกคนหยุดเคลื่อนไหวร่างกายทันที และปฏิบัติตามคำสั่งจากครู เช่น เด็ก ๆ ทุกคนสมมติตนเองเป็นผีเสื้อ 3 ตัว คูน้้าหวานดอกทานตะวันดอกเดียวกัน เป็นต้น
4. เด็กปฏิบัติกิจกรรมข้อ 2, 3 ซ้ำอีก โดยครูเปลี่ยนคำสั่งใหม่
5. ร่วมกันสรุปการเคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระ ตามสัญญาณ และคำสั่ง

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

- เครื่องเคาะจังหวะ

-

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ขณะเคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระตามสัญญาณและคำสั่ง รวมทั้งขณะปฏิบัติกิจกรรมพื้นฐาน
2. สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะเคลื่อนไหวร่างกายอิสระตามสัญญาณ และคำสั่ง

หน่วย ทูงทานตะวัน

วันที่ 1

กิจกรรม สร้างสรรค์

สาระสำคัญ

ผลงานด้านศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย สามารถจัดให้เด็กได้เลือกปฏิบัติตามความสนใจของแต่ละคน เช่น การปั้น การฉีก ตัด ปะ ระบาย การสร้างภาพจากสีน้ำ และการพิมพ์ภาพ เป็นต้น จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนาความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์
2. ส่งเสริมให้มีคุณธรรมความเอื้อเฟื้อ
3. สามารถชื่นชมผลงานของตนเองและผู้อื่นได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การกระทำต่าง ๆ ตามความคิดของตนเอง การเอื้อเฟื้อ)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การปั้น การฉีก ตัด ปะ ระบาย การพิมพ์ภาพ การทำงานร่วมกับผู้อื่น)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กและครูร่วมกันจัดเตรียมอุปกรณ์ และสถานที่ในการผลิตชิ้นงานศิลปะ คือ การปั้น ดินน้ำมันเป็นรูปดอกไม้ที่ตนเองชอบ การฉีก ตัด ปะ ระบาย ตามความคิด และการพิมพ์ภาพจากดอกทานตะวันอย่างอิสระ
2. เด็กแต่ละคนเลือกผลิตชิ้นงานตามความสนใจของตนเองอย่างน้อยคนละ 2 ชิ้น นำผลงานของตนเองส่งครูบรรยายตามความคิดของตนเอง และชื่นชมผลงานของตนเอง นำผลงานจัดเก็บ
3. เด็ก ๆ ร่วมกันจัดเก็บอุปกรณ์และทำความสะอาดสถานที่ในการผลิตผลงานศิลปะ
4. ครูจัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ ร่วมกันชื่นชมผลงานของเพื่อนและแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนกลุ่มละ 1 คน สรุปรายชื่อผลงานหน้าห้องเรียน ร่วมกันสรุปการผลิตผลงานศิลปะ

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. ดินน้ำมัน แผ่นรองปั้นดินน้ำมัน
2. ระบายสี กาว กรรไกร
3. ดอกทานตะวัน สีน้ำ ระบาย A4

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. ตรวจสอบผลงานของเด็กแต่ละชิ้น
2. สังเกตพฤติกรรมของเด็กแต่ละคน ขณะผลิตผลงานเกี่ยวกับการแสดงออกเป็นผู้มีความเอื้อเฟื้อ
3. สังเกตเด็กขณะชื่นชมผลงานของตนเองและของเพื่อน

หน่วย พุทธานตะวัน

วันที่ 1

กิจกรรม การเล่นเกม

สาระสำคัญ

การเลือกเล่นอิสระในห้องเรียน คือ การเล่นตามความสนใจของแต่ละคนในมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ของห้องเรียน เช่น มุมบ้าน มุมหนังสือ มุมร้านค้า มุมบล็อก มุมธรรมชาติ เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ส่งเสริมความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์
2. สามารถวางแผน และแก้ปัญหาด้วยตนเอง ขณะเล่นอิสระตามมุมประสบการณ์ได้
3. จัดเก็บของเล่น และอุปกรณ์ต่าง ๆ เข้าที่ได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (เรียนรู้ที่จะเล่นคนเดียวหรือเล่นกับผู้อื่น การเล่นสิ่งต่าง ๆ ความความคิด และความสนใจ)

2. ประสบการณ์สำคัญ (การเล่นอิสระ การเล่นในห้องเรียน การวางแผน และการแก้ปัญหาในการเล่น)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ทบทวนข้อตกลงในการเล่นอิสระในมุมประสบการณ์ร่วมกัน
2. เด็กเลือกเล่นตามความสนใจของตนเองอย่างอิสระตามมุมประสบการณ์ต่าง ๆ
3. ครูดูแลการเล่นของเด็กอย่างใกล้ชิด และสังเกตพฤติกรรมอย่างทั่วถึง
4. ร่วมกันจัดเก็บของเล่นเข้าที่ เมื่อได้ขินสัญญาณจากครู ครูดูแลความเรียบร้อย
5. สรุปการเล่นอิสระในมุมประสบการณ์ร่วมกัน

สื่อและแหล่งเรียนรู้**สื่อ****แหล่งเรียนรู้**

1. ของเล่นและหนังสือนิทานในมุมต่าง ๆ - มุมประสบการณ์ต่าง ๆ ในห้องเรียน
2. ดอกทานตะวันประดิษฐ์ และดอกไม้จำลองในมุมธรรมชาติ
3. หนังสือเกี่ยวกับขั้นตอนการปลูกดอกทานตะวัน

และการดูแลรักษาต้นทานตะวัน รวมทั้งแผ่นภาพพุทธานตะวันในมุมหนังสือ

4. เครื่องให้สัญญาณ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเล่นอิสระตามมุมประสบการณ์เกี่ยวกับการใช้ความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ รวมทั้งการวางแผน และแก้ปัญหาลงมือเล่น
2. สังเกตเด็กขณะจัดเก็บของเล่นและอุปกรณ์ต่าง ๆ เข้าที่ หลังจากเลิกเล่นตามมุมประสบการณ์แล้ว

หน่วย ทูงทานตะวัน

วันที่ 1

กิจกรรม การเล่นกลางแจ้ง

สาระสำคัญ

การเล่นเครื่องเล่นสนาม เป็นการเล่นนอกห้องเรียนอย่างหนึ่ง ที่เด็กสามารถเลือกเล่นได้ตามความสนใจ เครื่องเล่นควรมีอย่างหลากหลายชนิด และมีจำนวนเพียงพอกับจำนวนเด็ก

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ให้แข็งแรง
2. สามารถระมัดระวังตนเอง และผู้อื่นให้ปลอดภัยจากการเล่นได้
3. เกิดความสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การออกกำลังกาย เรียนรู้ที่จะเล่นคนเดียว และเล่นกับผู้อื่นด้วยความปลอดภัย)

2. ประสบการณ์สำคัญ (การเล่นเครื่องเล่นสนาม การรักษาความปลอดภัย และการปฏิบัติตาม

ข้อตกลง)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กเตรียมร่างกายหน้าสนามเด็กเล่น คือ การวิ่งอยู่กับที่ กระโดด 2 เท้า และกระโดดสลับเท้า
2. ร่วมกันทบทวนข้อตกลงในการเล่นเครื่องเล่นสนาม
3. เด็ก ๆ เลือกเล่นเครื่องเล่นสนามตามความสนใจของตนเอง ครูดูแลการเล่นของเด็กอย่าง

ใกล้ชิด

4. เด็กหยุดเล่นเมื่อได้ยินสัญญาณจากครู และร่วมกันสรุปการเล่นเครื่องเล่นสนาม
5. ทำความสะอาดร่างกาย เข้าห้องเรียน

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. เครื่องเล่นสนามชนิดต่าง ๆ - สนามเด็กเล่นของโรงเรียน
2. นกหวีด

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ขณะเล่นเครื่องเล่นสนาม
2. สังเกตพฤติกรรมของเด็กในการระมัดระวังตนเอง และเพื่อน ๆ ให้ปลอดภัยขณะเล่น

เครื่องเล่นสนาม

3. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเล่นเครื่องเล่นสนาม

หน่วย ทูงทานตะวัน

วันที่ 1

กิจกรรม เกมการศึกษา

สาระสำคัญ

การสังเกตสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเรานั้น สามารถจัดกิจกรรมให้เด็กได้ฝึกปฏิบัติในลักษณะของ เกมต่าง ๆ ได้ เช่น เกมภาพตัดต่อ เกมจับคู่ เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถสังเกตและเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ ได้
2. ส่งเสริมให้มีคุณธรรมความเอื้อเฟื้อและการแบ่งปัน
3. สามารถเล่นร่วมกับเพื่อน ๆ ได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (เรียนรู้ลักษณะของสิ่งของต่าง ๆ ที่มีความแตกต่างกัน)
2. ประสพการณ์สำคัญ (การสังเกต การเปรียบเทียบ การแสดงออกด้านคุณธรรมต่าง ๆ)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูอธิบายและสาธิตการเล่นเกมที่ตัดต่อภาพทูงทานตะวันให้เด็กดู
2. หออาสาสมัครจากเด็กเล่นเกมตัดต่อภาพทูงทานตะวัน ครูแนะนำเพิ่มเติม
3. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ หมุนเวียนเล่นเกมตัดต่อภาพทูงทานตะวัน สลับกับเกมตัดต่อ

ภาพอื่นที่เคยเล่นมาแล้ว

4. ครูดูแลการเล่นของเด็กอย่างใกล้ชิด และทั่วถึง
5. ร่วมกันจัดเก็บเกมเข้าที่ เมื่อได้ยินสัญญาณจากครู ครูตรวจสอบความเรียบร้อย
6. สรุปการเล่นเกมที่ตัดต่อภาพทูงทานตะวันร่วมกัน

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. เกมตัดต่อภาพทูงทานตะวัน
2. เกมตัดต่อภาพอื่น ๆ ที่เคยเล่นมาแล้ว
3. เครื่องให้สัญญาณ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตเด็กขณะเล่นเกมการศึกษาเกี่ยวกับความสามารถในการสังเกตและเปรียบเทียบ
2. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเล่นร่วมกับเพื่อน ๆ รวมทั้งการแสดงออกเป็นผู้มีคุณธรรมความเอื้อเฟื้อ และการแบ่งปันด้วย

แผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี

หน่วย ท่งทานตะวัน วันที่ 2 (ลักษณะและธรรมชาติของดอกทานตะวัน) กิจกรรม เสริมประสบการณ์
สาระสำคัญ

ดอกทานตะวัน เป็นดอกไม้มีสีเหลืองสดสวย มีกลีบดอกมาก ไม่มีกลิ่น ลักษณะดอกกลม
และใหญ่ จะบานในเวลากลางวัน ถ้าปลูกรวมกันเป็นบริเวณพื้นที่มาก ๆ เรียกว่า ท่งทานตะวัน
จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ร่วมสนทนา และอภิปรายเกี่ยวกับลักษณะและธรรมชาติของดอกทานตะวันได้
2. เกิดเจตคติที่ดีต่อท่งทานตะวันและดอกไม้
3. ร่วมกิจกรรมกับเพื่อน ๆ ได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก ธรรมชาติรอบตัว (เรียนรู้ลักษณะและธรรมชาติ
ของดอกทานตะวัน)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การสังเกต การเปรียบเทียบ การคิดหาเหตุผล)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กและครูร่วมกันสังเกต เปรียบเทียบ สัมผัสดอกทานตะวันลักษณะต่าง ๆ ที่เตรียมไว้
2. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ แต่ละกลุ่มร่วมสนทนา แสดงความคิดเห็นและร่วมกันสรุป
เกี่ยวกับ สี กลิ่น ลักษณะดอก ธรรมชาติของดอกไม้แต่ละชนิด และส่งตัวแทนเสนอรายละเอียดหน้า
ห้องเรียน กลุ่มละ 1 คน
3. ครูพาเด็ก ๆ ทัศนศึกษานอกห้องเรียน ดูต้นดอกทานตะวันที่ถูกไว้ภายในโรงเรียนและ
หน้าโรงเรียน โดยให้เด็กสังเกต และสัมผัสต้น ใบ ดอก กลีบดอก และดมกลิ่นดอกทานตะวัน
4. เด็กและครูร่วมกันสรุปลักษณะและธรรมชาติของดอกทานตะวัน

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ	แหล่งเรียนรู้
1. ดอกทานตะวัน ดอกตูม และ ดอกที่บ้านเดิมที่	- ท่งทานตะวันภายในโรงเรียนและ บริเวณหน้าโรงเรียน
2. ต้น ใบ ดอก ทานตะวัน	

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตเด็กขณะร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการสนทนา แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะและธรรมชาติของคอกทานตะวัน
2. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะทัศนศึกษาทุ่งทานตะวัน ภายในโรงเรียนและหน้าโรงเรียน เกี่ยวกับการแสดงออกที่มีเจตคติที่ดีต่อทุ่งทานตะวัน และดอกไม้ เช่น ความสนใจในการซักถามร่วมสนทนา แสดงความคิดเห็น และเกิดความสุขสนานขณะทัศนศึกษา
3. สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะร่วมกิจกรรมกับเพื่อน ๆ

หน่วย ทูงทานตะวัน

วันที่ 2

กิจกรรม การเคลื่อนไหวและจังหวะ

สาระสำคัญ

การแสดงท่าทางหรือการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบคำบรรยาย เป็นการพัฒนาความคิดจินตนาการของเด็กขณะออกกำลังกาย โดยเรื่องราวที่ครูบรรยายควรชัดเจน เนื้อหาเหมาะสมกับวัยของเด็ก และเป็นเรื่องราวที่บูรณาการกับกิจกรรมอื่น ๆ ด้วย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ให้แข็งแรง
2. พัฒนาความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ของเด็ก
3. เกิดความสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การออกกำลังกาย การแสดงออกตามความคิดของตนเอง)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเคลื่อนไหวร่างกาย การคิดท่าทางขณะเคลื่อนไหว การแสดงออกอย่างสนุกสนาน)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กทุกคนปฏิบัติกิจกรรมพื้นฐานแบบอยู่กับที่ คือ การคืบมือเป็นจังหวะ ซ้ำ – เร็ว การโบกมือไปมาทั้ง 2 ข้าง การเคลื่อนไหวเท้าและปลายเท้า
2. เด็กเคลื่อนไหวร่างกายประกอบคำบรรยายของครู โดยคิดท่าทางตามจินตนาการของตนเอง ไม่ซ้ำกับเพื่อน ๆ เช่น เด็ก ๆ ทุกคนเดินทางไปเที่ยวดูดอกทานตะวัน เห็นผีเสื้อ แมลงปอ กำลังบินไป-มา เพื่อดูกินน้ำหวานของดอกทานตะวัน โดยบินช้า – เร็ว สลับกันไป และขณะเดินชมดอกทานตะวันอยู่ ได้มีลมเริ่มพัดมาถูกต้นทานตะวันรวมทั้งตัวเด็กช้า ๆ และเริ่มพัดแรงขึ้น ๆ จนพัดเป็นลมพายุ
3. เด็กปฏิบัติกิจกรรมข้อ 2 ซ้ำอีก โดยครูเปลี่ยนคำบรรยายใหม่
4. ร่วมกันสรุปการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบคำบรรยาย

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

- เครื่องให้จังหวะ

-

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ขณะเคลื่อนไหวร่างกายประกอบคำบรรยาย
2. สังเกตการคิดท่าทางขณะเคลื่อนไหวร่างกายประกอบคำบรรยายของเด็กแต่ละคน
3. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเคลื่อนไหวร่างกายประกอบคำบรรยาย

หน่วย ทูงทานตะวัน

วันที่ 2

กิจกรรม สร้างสรรค์

สาระสำคัญ

การแสดงออกตามความคิดจินตนาการของเด็กด้านศิลปะ ครูควรจัดกิจกรรมให้เด็กได้เลือกผลิตอย่างหลากหลาย ตามความสนใจของแต่ละคน และวัสดุอุปกรณ์ควรมีเพียงพอ สถานที่เหมาะสมต่อการปฏิบัติกิจกรรม

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สร้างสรรค์ผลงานตามจินตนาการของตนเองได้
2. สามารถบรรยายผลงานของตนเองได้
3. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การกระทำสิ่งต่าง ๆ ตามจินตนาการของตนเอง)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การประดิษฐ์เศษวัสดุ การปั้น และการวาดภาพ การทำงานร่วมกับ

ผู้อื่น)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ร่วมกันจัดเตรียมอุปกรณ์ และสถานที่ผลิตผลงานศิลปะ คือ การประดิษฐ์เศษวัสดุตามจินตนาการ การปั้นดินน้ำมันตามความคิด และวาดภาพจากสีน้ำด้วยฟู่กันอย่างอิสระ
2. เด็กทุกคนเลือกผลิตชิ้นงานตามความสนใจของตนเองอย่างน้อยคนละ 2 ชิ้น นำผลงานแต่ละชิ้นส่งครูบรรยายผลงานตามความคิดของตนเอง จัดเก็บผลงานเข้าที่ตนเอง
3. ร่วมกันจัดเก็บอุปกรณ์ และทำความสะอาดสถานที่ผลิตผลงาน
4. เด็กและครูร่วมกันสรุปการผลิตผลงานศิลปะ

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. กระดาษสีต่าง ๆ ดอกไม้แห้งชนิดต่าง ๆ
2. กาว กรรไกร กระดาษ A4
3. ดินน้ำมัน และแผ่นรองปั้นดินน้ำมัน
4. สีน้ำ ฟู่กัน

-

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. ตรวจผลงานที่เกิดจากจินตนาการของเด็ก
2. สังเกตเด็กขณะบรรยายผลงานด้านศิลปะของตนเอง
3. สังเกตพฤติกรรมของเด็ก ขณะผลิตผลงานร่วมกับเพื่อน ๆ

หน่วย ทูงทานตะวัน

วันที่ 2

กิจกรรม การเล่นเกม

สาระสำคัญ

มุมประสบการณ์ต่าง ๆ ในห้องเรียน เช่น มุมบ้าน มุมหนังสือ มุมบล็อก มุมธรรมชาติ เป็นต้น เป็นต้น
เป็นแหล่งเรียนรู้ในห้องเรียน ที่เด็กสามารถเลือกเล่น ได้ตามความสนใจของตนเอง
จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนาการคิดตามจินตนาการของเด็ก
2. สามารถปฏิบัติตามข้อตกลงขณะเล่นอิสระตามมุมประสบการณ์ได้
3. ส่งเสริมให้มินิรักการอ่าน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (เรียนรู้ที่จะเล่นคนเดียว หรือเล่นกับผู้อื่น
การเล่นสิ่งต่าง ๆ ตามความคิดและความสนใจ)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเล่นอิสระ การเล่นในห้องเรียน การปฏิบัติตามข้อตกลง
การอ่านจากภาพ และจากหนังสือนิทาน)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ทบทวนข้อตกลงในการเล่นอิสระในมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ร่วมกัน
2. เด็กเลือกเล่นในมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ตามความสนใจของตนเอง และกระตุ้นให้เด็ก

เข้ามุมหนังสือทุกคน

3. ครูดูแลการเล่นของเด็กอย่างใกล้ชิด และสังเกตพฤติกรรมอย่างทั่วถึง
4. ร่วมกันจัดเก็บของเล่นเข้าที่ เมื่อ ได้ยินสัญญาณจากครู ครูดูแลความเรียบร้อย
5. สรุปการเล่นอิสระในมุมประสบการณ์ร่วมกัน

สื่อและแหล่งเรียนรู้**สื่อ****แหล่งเรียนรู้**

1. ของเล่นและหนังสือนิทานในมุมต่าง ๆ - มุมประสบการณ์ต่าง ๆ ของห้องเรียน
2. รูปภาพแผ่นพับเกี่ยวกับทูงทานตะวันในมุมหนังสือ
3. ต้นทานตะวันที่มีส่วนประกอบครบทุกอย่าง

ในมุมธรรมชาติ

4. เครื่องให้สัญญาณ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะเล่นตามมุมประสบการณ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้ความคิดตามจินตนาการ
2. สังเกตการปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันของเด็กขณะเล่นอิสระตามมุม
3. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเล่นในมุมประสบการณ์เกี่ยวกับความสนใจที่จะอ่านภาพ หนังสือนิทาน ข้อความต่าง ๆ ในมุมหนังสือ หรือมุมอื่น ๆ

หน่วย ทูตทานตะวัน

วันที่ 2

กิจกรรม การเล่นกลางแจ้ง

สาระสำคัญ

การขว้างลูกเทนนิส เป็นกิจกรรมหนึ่งที่ฝึกให้เด็กได้เล่นกับอุปกรณ์กีฬาประเภทหนึ่ง โดยพัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ให้แข็งแรง และมีความสัมพันธ์กันระหว่างมือกับตา

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ และความสัมพันธ์กันระหว่างมือกับตา
2. มีความสามารถพื้นฐานด้านขว้างลูกเทนนิส
3. เกิดความสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การออกกำลังกาย การผ่อนคลาย เรียนรู้ที่จะเล่นคนเดียวและเล่นกับเพื่อน ๆ)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเล่นนอกห้องเรียน การขว้างลูกเทนนิสไปข้างหน้า การใช้วิธีทำให้มีความสัมพันธ์กัน)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กเตรียมร่างกายที่สนามฟุตบอลของโรงเรียน โดยขึ้นอย่างอิสระ คือ การวิ่งอยู่กับที่ การทำท่าชกมวยไปข้างหน้า การกระโดดสองเท้าพร้อมกัน
2. ครูอธิบายและสาธิตการขว้างลูกเทนนิสไปข้างหน้าให้เด็กดู หาอาสาสมัครจากเด็กทดลองขว้างลูกเทนนิสไปข้างหน้า ครูแนะนำเพิ่มเติม
3. จัดแบ่งเด็กออกเป็น 4 กลุ่มเท่า ๆ กัน โดยแต่ละกลุ่มมีลูกเทนนิสกลุ่มละ 3 ลูก และกำหนดบริเวณการเล่นของแต่ละกลุ่ม เด็กขว้างลูกเทนนิสไปข้างหน้าอย่างอิสระ ครูดูแลอย่างใกล้ชิด
4. ครูให้สัญญาณเด็ก ๆ หยุดเล่น ร่วมกันจัดเก็บอุปกรณ์เข้าที่ สรุปการเล่นขว้างลูกเทนนิสเล่นอิสระกลางสนามฟุตบอลของโรงเรียน ทำความสะอาดร่างกาย เข้าห้องเรียน

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

1. ลูกเทนนิส 12 ลูก
2. นกหวีด

แหล่งเรียนรู้

- สนามฟุตบอลของโรงเรียน

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตเด็กขณะเล่นขว้างลูกเทนนิสไปข้างหน้าเกี่ยวกับการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ และความสัมพันธ์ของมือกับตา
2. สังเกตความสามารถในขณะที่ขว้างลูกเทนนิสไปข้างหน้าของเด็กแต่ละคน
3. สังเกตพฤติกรรมของเด็ก ขณะเล่นขว้างลูกเทนนิสไปข้างหน้า

หน่วย ทูงทานตะวัน

วันที่ 2

กิจกรรม เกมการศึกษา

สาระสำคัญ

การหาความเหมือนและความแตกต่าง เป็นการพัฒนาความคิดของเด็กได้อีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งกิจกรรมที่นำมาปฏิบัตินี้มีหลากหลาย เช่น เกมวางภาพต่อปลาย (โดมิโน) การจับคู่ภาพเหมือน เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนาการคิดหาเหตุผล
2. ส่งเสริมให้มีคุณธรรมความเอื้อเฟื้อ
3. สามารถเล่นร่วมกับผู้อื่นได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (เรียนรู้ลักษณะของสิ่งต่าง ๆ ที่มีความเหมือนและความแตกต่างกัน)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การสังเกต การเปรียบเทียบ การคิดหาเหตุผล)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูอธิบายและสาธิตการเล่นเกมโดมิโนภาพดอกไม้ชนิดต่าง ๆ ให้เด็กดู
2. หาดูภาพดอกไม้จากเด็กทดลองเล่นเกมโดมิโนภาพดอกไม้ชนิดต่าง ๆ ครูแนะนำเพิ่มเติม
3. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ หมุนเวียนเล่นเกมโดมิโนภาพดอกไม้ชนิดต่าง ๆ สลับกับเกมโดมิโนภาพอื่น ๆ ที่เคยเล่นมาแล้ว
4. ครูให้สัญญาณเด็กร่วมกันจัดเก็บเกมเข้าที่ ครูตรวจความเรียบร้อย
5. ร่วมกันสรุปการเล่นเกมโดมิโนภาพดอกไม้ชนิดต่าง ๆ

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. เกมโดมิโนภาพดอกไม้ชนิดต่าง ๆ
2. เกมโดมิโนภาพอื่น ๆ ที่เคยเล่นมาแล้ว
3. เครื่องให้สัญญาณ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตเด็กขณะเล่นเกมโดมิโน เกี่ยวกับการคิดหาเหตุผล
2. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเล่นเกมกับเพื่อน ๆ และการแสดงออกเป็นผู้มีคุณธรรมความเอื้อเฟื้อ

แผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี

หน่วย ท่งทานตะวัน วันที่ 3 (ประโยชน์ของทานตะวัน กิจกรรม เสริมประสบการณ์ เป็นอาหารของคนและสัตว์)

สาระสำคัญ

ดอกไม้ในปัจจุบันมีหลายชนิด เช่น ดอกทานตะวัน มีประโยชน์ คือ เป็นอาหารของคน และ สัตว์ เช่น นำเมล็ดมาทำขนม และรับประทาน ทำน้ำมันพืช เป็นอาหารของสัตว์ ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถบอกประโยชน์ของทานตะวันเป็นอาหารของคนและสัตว์ได้
2. ร่วมสนทนา และแสดงความคิดเห็นชื่อชนิดของดอกไม้ที่ตนเองรู้จักและในนิทานได้
3. สรุปรื่องราวและถ่ายทอดให้ผู้อื่นฟังได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ ธรรมชาติรอบตัวเด็ก (เรียนรู้สิ่งมีชีวิตที่เป็นดอกไม้)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การสนทนา การแสดงความคิดเห็น การสรุปรื่องราว และการ

ถ่ายทอดรื่องราว)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูเล่านิทานเรื่อง “ผีเสื้อน้อยผจญภัย” ให้เด็กฟัง
2. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ ให้ร่วมสนทนา และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับชื่อของดอกไม้ในนิทาน และให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนกลุ่มละ 1 คน ออกมาสรุปชื่อของดอกไม้ในนิทานและประโยชน์ของดอกไม้ และประโยชน์ของทานตะวันหน้าห้องเรียน
3. เด็กและครูร่วมกันสนทนา และบอกชื่อของดอกไม้อื่น ๆ ที่ตนเองรู้จัก นอกเหนือจากชื่อดอกไม้ในนิทาน โดยคุณภาพของดอกไม้ และดอกไม้จริงชนิดต่าง ๆ
4. ร่วมกันสรุปรื่องของดอกไม้ชนิดต่าง ๆ

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. นิทานเรื่อง “ผีเสื้อน้อยผจญภัย”
2. ภาพดอกไม้ และดอกไม้จริงชนิดต่าง ๆ เช่น ดอกทานตะวัน

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการบอกประโยชน์ของทานตะวันในส่วนที่เป็นอาหารของคนและสัตว์
2. สังเกตการร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับชื่อของดอกไม้
3. สังเกตการสรุปรื่องราวและถ่ายทอดให้ผู้อื่นฟังเกี่ยวกับชนิดและชื่อ รวมทั้งประโยชน์ของดอกไม้ชนิดต่าง ๆ และดอกทานตะวัน

หน่วย ทูงทานตะวัน

วันที่ 3

กิจกรรม การเคลื่อนไหวและจังหวะ

สาระสำคัญ

การเคลื่อนไหวร่างกายประกอบอุปกรณ์ เป็นการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์อย่างหนึ่งที่ทำให้เด็ก
คิดสร้างสรรค์ทำทางขึ้นเองของแต่ละคน และทำทางไม่ซ้ำกับเพื่อน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ และให้มีความสัมพันธ์กัน
2. ส่งเสริมความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์
3. สามารถร่วมกิจกรรมกับเพื่อน ๆ ได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การออกกำลังกาย เรียนรู้ที่จะเล่นคนเดียวและ
เล่นกับผู้อื่น)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเคลื่อนไหวร่างกาย การแสดงออกตามความคิดสร้างสรรค์ผ่าน
อุปกรณ์)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กปฏิบัติกิจกรรมพื้นฐานแบบอยู่กับที่ คือ การสลัดมือ การตบมือช้า – เร็ว การ โบกแขน
ไป – มา
2. เด็กทุกคนเคลื่อนไหวร่างกายประกอบอุปกรณ์คือ อาหารที่ทำจากเมล็ดทานตะวันคนละ 1
ชนิด ไปทั่ว ๆ บริเวณห้องเรียน ตามความคิดของตนเอง โดยครูให้จังหวะช้า – เร็ว สลับกันไป
3. เมื่อได้ขียนสัญญาจากครู เด็กทุกคนหยุดเคลื่อนไหวทันที และเด็กคนที่มีอาหารที่ทำจาก
เมล็ดทานตะวันชนิดเดียวกันมารวมกลุ่มกัน
4. เด็กปฏิบัติกิจกรรมข้อ 2, 3 ซ้ำอีก โดยครูเปลี่ยนคำสั่งใหม่
5. ร่วมกันสรุปการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบอุปกรณ์

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. อาหารที่ทำจากเมล็ดทานตะวันชนิดต่าง ๆ
2. เครื่องให้จังหวะ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ขณะเคลื่อนไหวร่างกายประกอบอาหารที่ทำจากเมล็ด
ทานตะวัน
2. สังเกตการทำทำทางประกอบอุปกรณ์ของเด็กแต่ละคน
3. สังเกตพฤติกรรมขณะเคลื่อนไหวร่างกายประกอบอุปกรณ์ร่วมกับเพื่อน ๆ

หน่วย ทูตทานตะวัน

วันที่ 3

กิจกรรม สร้างสรรค์

สาระสำคัญ

การแสดงออกตามความคิดจินตนาการของเด็กแต่ละคน ด้านศิลปะนั้น สามารถจัดกิจกรรมให้เด็กได้เลือกปฏิบัติตามความสนใจของตนเอง เช่น การวาดภาพ การปั้น การพิมพ์ภาพ การฉีก ตัด ประกระดาษ เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ส่งเสริมความคิดตามจินตนาการ
2. สามารถบรรยายผลงานตนเองได้
3. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การกระทำสิ่งต่าง ๆ ตามจินตนาการของตน และร่วมกับผู้อื่น)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การวาดภาพ การปั้น การพิมพ์ภาพ การทำงานร่วมกับผู้อื่น)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กและครูร่วมกันจัดเตรียมอุปกรณ์ และสถานที่ในการผลิตชิ้นงาน คือ การวาดภาพจากสีเทียนอย่างอิสระ การปั้นดินน้ำมันตามความคิด และการพิมพ์ภาพจากตราขารูปทรงเรขาคณิตต่าง ๆ เป็นภาพทูตทางตะวันตามจินตนาการของเด็ก
2. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ แต่ละกลุ่มเลือกผลิตชิ้นงานตามความสนใจของกลุ่ม อย่างน้อยกลุ่มละ 2 อย่าง นำผลงานแต่ละชิ้นส่งครู และร่วมกันบรรยายผลงานของตนเอง
3. จัดเก็บผลงานของตนเองเข้าที่ ที่จัดเตรียมไว้
4. ร่วมกันจัดเก็บอุปกรณ์ และทำความสะอาดสถานที่ผลิตผลงานและสรุปการผลิตผลงาน

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. สีเทียน กระดาษ 100 ปอนด์ (แผ่นใหญ่)
2. ดินน้ำมัน แผ่นรองปั้นดินน้ำมัน
3. ตราขารูปทรงเรขาคณิต ตลับชาติ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. ตรวจสอบผลงานเด็กแต่ละชิ้นด้านศิลปะ
2. สังเกตเด็กขณะบรรยายผลงานของกลุ่มตนเอง
3. สังเกตพฤติกรรมของเด็กแต่ละคน ขณะผลิตผลงานร่วมกับเพื่อน ๆ

หน่วย ทูงทานตะวัน

วันที่ 3

กิจกรรม การเล่นเกม

สาระสำคัญ

การเลือกเล่นอิสระในห้องเรียน เป็นการเล่นตามความสนใจของแต่ละคนในมุมต่าง ๆ ของห้องเรียน ซึ่งในแต่ละมุมจะมีสื่อของเล่นอย่างหลากหลาย และเหมาะสมกับวัยของเด็ก

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนาความคิดตามจินตนาการของเด็ก
2. สามารถปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันได้
3. เล่นร่วมกับเพื่อน ๆ ได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การเล่นสิ่งต่าง ๆ ตามความคิด เรียนรู้ที่จะเล่นคนเดียวหรือเล่นกับผู้อื่น)

2. ประสบการณ์สำคัญ (การเล่นอิสระ การเล่นในห้องเรียน การปฏิบัติตามข้อตกลง การพูดและสนทนากับผู้อื่น)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ทบทวนข้อตกลงในการเล่นอิสระในมุมต่าง ๆ ของห้องเรียนร่วมกัน
2. เด็กแต่ละคนเลือกเล่นตามมุมต่าง ๆ ของห้องเรียนตามความสนใจ
3. ครูดูแลการเล่นของเด็กอย่างทั่วถึง
4. เด็กร่วมกันจัดเก็บของเล่นเข้าที่ เมื่อได้ขิ้นสัญญาณจากครู และแนะนำเพิ่มเติม
5. ร่วมกันสรุปการเล่นอิสระในห้องเรียน

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. ของเล่นและหนังสือนิทานในมุมต่าง ๆ - มุมประสบการณ์ต่าง ๆ ของห้องเรียน
2. รูปภาพ หรือเมนูอาหารที่ผลิตจากเมล็ดทานตะวัน

ในมุมหนังสือ

3. อาหารที่ทำจากเมล็ดทานตะวันชนิดต่าง ๆ ในมุมร้านค้า
4. เครื่องให้สัญญาณ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตเด็กขณะเล่นอิสระในมุมต่าง ๆ ของห้องเรียนเกี่ยวกับการใช้ความคิดตามจินตนาการ
2. สังเกตการปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันของเด็กแต่ละคน ขณะเล่นในมุมต่าง ๆ
3. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเล่นกับเพื่อน ๆ

หน่วย ทูตทานตะวัน

วันที่ 3

กิจกรรม การเล่นกลางแจ้ง

สาระสำคัญ

การเล่นอิสระกลางสนาม เป็นกิจกรรมที่ให้เด็กได้เล่นอย่างอิสระนอกห้องเรียนอย่างหนึ่ง ภายใต้การสร้างข้อตกลงร่วมกัน แต่ควรคำนึงถึงความปลอดภัยของสถานที่เล่นด้วย ตลอดจนต้องดูแลเด็กอย่างใกล้ชิด

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ให้แข็งแรง
2. เกิดความสนุกสนาน
3. สามารถปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การออกกำลังกาย การผ่อนคลาย การปฏิบัติตามข้อตกลง)

2. ประสบการณ์สำคัญ (การเคลื่อนไหวร่างกาย การเล่นอิสระ การเล่นนอกห้องเรียน และการรักษาความปลอดภัย)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กเตรียมร่างกายที่สนามหญ้าหน้าเสาธงของโรงเรียน โดยยืนอย่างอิสระ คือ การวิ่งอยู่กับที่ การกระโดดสลับเท้า การวิ่งไปข้างหน้าและวิ่งถอยหลัง

2. ร่วมกันสร้างข้อตกลงในการเล่นอิสระกลางสนามหญ้าหน้าเสาธงของโรงเรียน รวมทั้งกำหนดบริเวณการเล่น

3. เด็กทุกคนเล่นอิสระกลางสนาม ครูดูแลการเล่นของเด็ก
4. ครูให้สัญญาณ เด็กหยุดเล่น ทำความสะอาดร่างกาย
5. ร่วมกันสรุปการเล่นอิสระกลางสนาม

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

- นกหวีด

แหล่งเรียนรู้

- สนามหญ้าหน้าเสาธงของโรงเรียน

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของเด็กขณะเล่นอิสระกลางสนาม
2. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเล่นอิสระกลางสนาม
3. สังเกตการปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันของเด็กแต่ละคน ขณะเล่นอิสระกลางสนามหญ้าหน้าเสาธงของโรงเรียน

หน่วย ทูงทานตะวัน

วันที่ 3

กิจกรรม เกมการศึกษา

สาระสำคัญ

การหาความเหมือนและความแตกต่างของสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเรา เป็นการฝึกการสังเกต การเปรียบเทียบ การคิดหาเหตุผล และนำมาสรุป เพื่อนำไปจัดหมวดหมู่ จับคู่ ของสิ่งต่าง ๆ นั้นได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ส่งเสริมการสังเกตและเปรียบเทียบ
2. พัฒนาการคิดหาเหตุผล
3. สามารถเล่นร่วมกับเพื่อน ๆ ได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (การเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ เรียนรู้ความเหมือนและความแตกต่างของสิ่งต่าง ๆ)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การสังเกต การเปรียบเทียบ การคิดหาเหตุผล)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูอธิบายและสาธิตการเล่นเกมจับคู่ภาพเหมือนอาหารที่ผลิตจากเมล็ดทานตะวัน ให้เด็กดู
 2. หาอาสาสมัครจากเด็กทดลองเล่นเกมจับคู่ภาพเหมือนอาหารที่ผลิตจากเมล็ดทานตะวัน
- ครูแนะนำเพิ่มเติม
3. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ หมุนเวียนเล่นเกมจับคู่ภาพเหมือนอาหารที่ผลิตจากเมล็ดทานตะวัน สลับกับเกมจับคู่ภาพอื่นๆ ที่เคยเล่นมาแล้ว
 4. ครูดูแลการเล่นของเด็กอย่างใกล้ชิด และทั่วถึง
 5. ร่วมกันจัดเก็บเกมเข้าที่ เมื่อได้ยินสัญญาณจากครู ครูตรวจสอบความเรียบร้อย
 6. สรุปการเล่นเกมจับคู่ภาพอาหารที่ผลิตจากเมล็ดทานตะวัน

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. เกมจับคู่ภาพเหมือนอาหารที่ผลิตจากเมล็ดทานตะวัน
2. เกมจับคู่ภาพเหมือนอื่น ๆ ที่เคยเล่นมาแล้ว
3. เครื่องให้สัญญาณ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตเด็กขณะเล่นเกมจับคู่ภาพเหมือนชนิดต่าง ๆ เพื่อสังเกตการเปรียบเทียบ และการคิดหาเหตุผล
2. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเล่นเกมร่วมกับเพื่อน ๆ

แผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี

หน่วย ท่งทานตะวัน วันที่ 4 (ประโยชน์ของทานตะวัน กิจกรรม เสริมประสบการณ์ เป็นของใช้และเครื่องสำอางค์)

สาระสำคัญ

ทานตะวันเป็นพืชที่มีประโยชน์หลายอย่าง เช่น ให้ความเพลิดเพลิน ทำสบู่ เทียนไข เป็นปุ๋ยหมัก ทำเครื่องสำอางค์ เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถบอกประโยชน์ของทานตะวันที่เป็นของใช้และเครื่องสำอางค์ได้
2. ร่วมสนทนา และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของทานตะวันที่เป็นของใช้และเครื่องสำอางค์
3. สามารถสรุปเรื่องราว และถ่ายทอดให้ผู้อื่นฟังได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ ธรรมชาติรอบตัวเด็ก สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (เรียนรู้ถึงประโยชน์ของทานตะวัน)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การสนทนา การแสดงความคิดเห็น การสรุปเรื่องราว และการถ่ายทอดเรื่องราว)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูเล่านิทานเรื่อง “ดอกไม้กับแมลง” ให้เด็กฟังและร่วมกันสรุปเนื้อหาในนิทาน
2. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ ร่วมกันสังเกต สนทนา และแสดงความคิดเห็น จากอาหารและผลิตภัณฑ์ของทานตะวัน ว่ามีประโยชน์ทำเป็นของใช้และเครื่องสำอางค์
3. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทน สรุปหน้าห้องเรียนกลุ่มละ 1 คน เกี่ยวกับประโยชน์ของดอกทานตะวัน
4. เด็กและครูร่วมกันสรุปประโยชน์ของทานตะวันที่เป็นของใช้และเครื่องสำอางค์

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. นิทานเรื่อง “ดอกไม้กับแมลง”
2. ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากทานตะวัน เช่น สบู่ เทียนไข เครื่องสำอางค์ เป็นต้น

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการบอกประโยชน์ของท่านตะวันตกวันที่เป็นของใช้และเครื่องสำอางค์ของเด็ก
2. สังเกตการร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็นขณะร่วมกิจกรรม
3. สังเกตการสรุปและถ่ายทอดเรื่องราวเกี่ยวกับประโยชน์ของท่านตะวันตกวันที่เป็นของใช้และเครื่องสำอางค์ของเด็ก

หน่วย ทูตทานตะวัน

วันที่ 4

กิจกรรม การเคลื่อนไหวและจังหวะ

สาระสำคัญ

การเคลื่อนไหวร่างกายลักษณะผู้นำ – ผู้ตาม เป็นการแสดงออกตามความคิดของเด็กแต่ละคน ฝึกความเชื่อมั่นในตนเอง และการเป็นผู้ตามที่ดีด้วย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย
2. สามารถเคลื่อนไหวร่างกายในลักษณะผู้นำ – ผู้ตามได้
3. เกิดความสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การออกกำลังกาย การกล้าแสดงออกตามความคิด และการเป็นผู้ตามที่ดี)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเคลื่อนไหวร่างกาย การแสดงออกตามความคิด)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กทุกคนปฏิบัติกิจกรรมพื้นฐานแบบเคลื่อนที่ คือ การเดิน การวิ่ง และการกระโดด 2 เท่า ไปข้างหน้า
2. หาอาสาสมัครจากเด็กเป็นผู้นำการเคลื่อนไหวร่างกาย 1 คน ยืนอยู่หน้าห้องเรียน เด็กที่เหลือขึ้นเป็นแถวตอนลึกแถวละเท่า ๆ กัน ผู้นำทำท่าทางเคลื่อนไหวร่างกาย เพื่อน ๆ ปฏิบัติตาม และหยุดปฏิบัติเมื่อได้ยินสัญญาณจากครู
3. หาอาสาสมัครเด็กคนอื่น ๆ หมุนเวียนเป็นผู้นำ โดยคิดท่าทางการเคลื่อนไหวไม่ซ้ำกับเพื่อน ๆ ที่ปฏิบัติมาแล้ว เพื่อน ๆ ที่เหลือปฏิบัติตาม โดยปฏิบัติเหมือนข้อ 2
4. ร่วมกันสรุปการเคลื่อนไหวร่างกายในลักษณะผู้นำ – ผู้ตาม

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

- เครื่องให้สัญญาณ

-

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ และเคลื่อนไหวร่างกายในลักษณะผู้นำ – ผู้ตาม
2. สังเกตการเคลื่อนไหวร่างกายของเด็กขณะเป็นผู้นำ - ผู้ตาม
3. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเคลื่อนไหวร่างกาย

หน่วย ทูงทานตะวัน

วันที่ 4

กิจกรรม สร้างสรรค์

สาระสำคัญ

การแสดงออกตามจินตนาการของเด็ก เราสามารถจัดกิจกรรมให้เด็กแสดงออกได้หลายทาง เช่น การแสดงบทบาทสมมติ การเลียนแบบท่าทางของสัตว์ การแสดงออกทางด้านศิลปะ เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนาการคิดตามจินตนาการ
2. สามารถชื่นชมผลงานของตนเองและผู้อื่นได้
3. สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (เรียนรู้ที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ ตามความคิด)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การปั้น การสร้างภาพจากสีน้ำ การพับกระดาษ การเขียนภาพ การแสดงออกตามความคิด)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กและครูจัดเตรียมอุปกรณ์ และสถานที่ผลิตผลงานศิลปะ คือ การปั้นดินน้ำมันตามความคิด การเป่าสีน้ำอย่างอิสระ และการพับกระดาษเป็นผีเสื้อและตกแต่งภาพตามจินตนาการ เป็นภาพทูงทานตะวัน
2. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ แต่ละกลุ่มเลือกผลิตผลงานตามความสนใจ อย่างน้อยกลุ่มละ 2 อย่าง นำผลงานส่งครูและร่วมกันบรรยายผลงาน รวมทั้งชื่นชมผลงานของตนเอง จัดเก็บผลงานเข้าที่
3. ครูดูแลการผลิตผลงานของเด็กอย่างใกล้ชิด และทั่วถึง
4. ร่วมกันจัดเก็บอุปกรณ์ และทำความสะอาดสถานที่ผลิตผลงาน
5. สรุปการผลิตชิ้นงานศิลปะ และร่วมกันชื่นชมผลงานของเพื่อนกลุ่มอื่น โดยครูนำผลงานของเด็กบางกลุ่มให้ดูหน้าห้อง

สื่อและแหล่งเรียนรู้**สื่อ**

1. ดินน้ำมัน แผ่นรองปั้นดินน้ำมัน
2. สีน้ำ กระดาษ 100 ปอนด์ (แผ่นใหญ่)
3. กระดาษสีต่าง ๆ สีเทียน กาว

แหล่งเรียนรู้**การวัดและประเมินพัฒนาการ**

1. ตรวจสอบผลงานของเด็กแต่ละกลุ่ม
2. สังเกตเด็กขณะชื่นชมผลงานตนเองและผู้อื่น
3. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะผลิตผลงานศิลปะ ร่วมกับเพื่อน ๆ

หน่วย ทูงทานตะวัน

วันที่ 4

กิจกรรม การเล่นเสรี

สาระสำคัญ

มุมประสบการณ์ต่าง ๆ ในห้องเรียน ควรจัดสื่อไว้อย่างหลากหลายเหมาะสมกับวัยของเด็ก และเปิดโอกาสให้เด็กได้เลือกเล่นตามความสนใจของแต่ละคนอย่างอิสระ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนาความคิดตามจินตนาการของเด็ก
2. ส่งเสริมคุณธรรมด้านความเอื้อเฟื้อและการแบ่งปัน
3. ปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การเล่นสิ่งต่าง ๆ ตามความสนใจ และตามจินตนาการ เรียนรู้ที่จะเล่นคนเดียวและเล่นกับผู้อื่น)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเล่นอิสระ การเล่นในห้องเรียน การแสดงความเอื้อเฟื้อ และแบ่งปัน การปฏิบัติตามข้อตกลง)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ร่วมกันทบทวนข้อตกลงในการเล่นอิสระตามมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ของห้องเรียน
2. เด็กเลือกเล่นอิสระตามความสนใจของตนเองในมุมต่าง ๆ ของห้องเรียน
3. ครูดูแลการเล่นของเด็กอย่างใกล้ชิด และแนะนำเพิ่มเติมเด็กบางคนที่ไม่ปฏิบัติตามข้อตกลง
4. ร่วมกันจัดเก็บของเล่นและหนังสือเข้าที่ เมื่อได้ยินสัญญาณจากครู ครูสำรวจความเรียบร้อย
5. ร่วมกันสรุปการเล่นอิสระในมุมประสบการณ์ของห้องเรียน

สื่อและแหล่งเรียนรู้**สื่อ****แหล่งเรียนรู้**

1. ของเล่นและหนังสือในมุมประสบการณ์ต่าง ๆ - มุมประสบการณ์ต่าง ๆ ในห้องเรียน
2. หนังสือภาพหรือแผ่นพับเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์

ของใช้จากทานตะวันในมุมหนังสือ

3. ผลิตภัณฑ์ของใช้ต่าง ๆ จากทานตะวัน เช่น สบู่ เครื่องสำอางค์ เทียนไข เป็นต้น ในมุมบ้าน
4. เมล็ดทานตะวัน และดอกรวมทั้งต้นทานตะวัน ในมุมธรรมชาติ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะเล่นในมุมต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้ความคิดตามจินตนาการ
 2. สังเกตพฤติกรรมการแสดงออกเกี่ยวกับการมีคุณธรรมความเอื้อเฟื้อและการแบ่งปัน
- ขณะเล่นอิสระตามมุม
3. สังเกตการปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันของเด็กขณะเล่นตามมุมต่าง ๆ

หน่วย ทูงทานตะวัน

วันที่ 4

กิจกรรม การเล่นกลางแจ้ง

สาระสำคัญ

การเล่นน้ำ – เล่นทราย เป็นการจัดกิจกรรมอย่างหนึ่งที่ทำให้เด็กได้ใช้อวัยวะส่วนต่าง ๆ ให้ความสัมพันธ์กันเช่น มือกับตา โดยครูจัดที่เล่นให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก และควรมีอุปกรณ์ในการเล่นอย่างหลากหลาย และเพียงพอกับจำนวนเด็ก

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ และความสัมพันธ์ของมือกับตา
2. ส่งเสริมความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์
3. เกิดความสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (เรียนรู้ที่จะเล่นตามความคิดและการใช้อวัยวะต่าง ๆ ให้ความสัมพันธ์กัน)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเล่นนอกห้องเรียน การเล่นน้ำ – เล่นทราย การเล่นคนเดียว และเล่นกับผู้อื่น)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กเตรียมร่างกายหน้าอาคารเรียนสายชั้นปฐมวัย โดยยืนอย่างอิสระคือ การสลับมือซ้าย – ขวา การหมุนแขนไปด้านหน้า - ด้านหลัง และการย่อตัวและลุกขึ้นเป็นจังหวะ
2. ร่วมกันทบทวนข้อตกลงในการเล่นน้ำ – เล่นทราย
3. เด็กทุกคนเล่นน้ำ – เล่นทราย อย่างอิสระ ครูดูแลการเล่นของเด็กอย่างใกล้ชิด และแนะนำเพิ่มเติมเมื่อเด็กไม่ปฏิบัติตามข้อตกลง
4. ครูให้สัญญาณเด็กหยุดเล่น และทำความสะอาดร่างกายเข้าห้องเรียน
5. ร่วมกันสรุปการเล่นน้ำ – เล่นทราย

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. อุปกรณ์ในการเล่นน้ำ – เล่นทราย - ที่เล่นน้ำ – เล่นทราย
2. เครื่องให้สัญญาณ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ และความสัมพันธ์ของมือกับตาขณะ เล่นน้ำ – เล่นทราย
2. สังเกตเด็กขณะเล่นน้ำ – เล่นทราย เกี่ยวกับการใช้ความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์
3. สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะเล่นน้ำ – เล่นทราย

หน่วย ทูงทานตะวัน

วันที่ 4

กิจกรรม เกมการศึกษา

สาระสำคัญ

การจับคู่ภาพที่มีจำนวนเท่ากัน เป็นการฝึกการสังเกตและเปรียบเทียบ รวมทั้งเรียนรู้ค่าจำนวนได้อีกวิธีหนึ่ง เป็นการพัฒนาด้านสติปัญญาของเด็ก และส่งเสริมความสามารถพื้นฐานทางคณิตศาสตร์

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนาความสามารถพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ด้านค่าจำนวนที่เท่ากัน
2. สามารถสังเกตและเปรียบเทียบภาพดอกไม้ที่มีจำนวนเท่ากันได้
3. จัดเก็บเกมเข้าที่ได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (การเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ เรียนรู้ค่าจำนวนต่าง ๆ)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การสังเกต การเปรียบเทียบ การจับคู่)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูอธิบายและสาธิตการเล่นเกมจับคู่ภาพดอกไม้ที่มีจำนวนเท่ากัน
2. หาอาสาสมัครจากเด็กทดลองเล่นเกมจับคู่ภาพดอกไม้ที่มีจำนวนเท่ากัน ครูแนะนำเพิ่มเติม
3. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ หมุนเวียนเล่นเกมจับคู่ภาพดอกไม้ที่มีจำนวนเท่ากัน สลับกับเกม

จับคู่ภาพอื่นๆ ที่เคยเล่นมาแล้ว ครูดูแลการเล่นอย่างใกล้ชิด

4. เด็กร่วมกันจัดเก็บเกมเข้าที่ เมื่อได้ยินสัญญาณจากครู ครูตรวจสอบความเรียบร้อย
5. สรุปการเล่นเกมจับคู่ภาพดอกไม้ที่มีจำนวนเท่ากันร่วมกัน

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. เกมจับคู่ภาพดอกไม้ที่มีจำนวนเท่ากัน
2. เกมจับคู่ภาพอื่น ๆ ที่เคยเล่นมาแล้ว
3. เครื่องให้สัญญาณ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตเด็กขณะเล่นเกมจับคู่ภาพต่าง ๆ ที่มีค่าจำนวนเท่ากัน
2. สังเกตเด็กขณะจัดเก็บเกมเข้าที่

แผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี

หน่วย ท่งทานตะวัน วันที่ 5 (โทษของต้นทานตะวัน) กิจกรรม เสริมประสบการณ์
สาระสำคัญ

ทานตะวันเป็นไม้ล้มลุก มีลำต้นตั้งตรงสูง มีใบใหญ่และหยาบ เมื่อเราได้สัมผัสแล้วจะคันและเป็นผื่นแดง ถ้าปลูกรวมกันเป็นจำนวนมาก ๆ หรือหนาแน่น อาจเป็นที่อยู่ของสัตว์มีพิษได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถบอกถึงโทษของทานตะวันได้
2. ร่วมสนทนา และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับโทษของต้นทานตะวันได้
3. ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ขณะทัศนศึกษาท่งทานตะวัน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ ธรรมชาติรอบตัว สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง เรียนรู้ถึงโทษของทานตะวัน)

2. ประสบการณ์สำคัญ (การสนทนา การแสดงความคิดเห็น การสรุปเรื่องราว และการถ่ายทอดเรื่องราว)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ พาเด็กทัศนศึกษาท่งทานตะวันของโรงเรียน ให้เด็กได้สังเกตสัมผัสส่วนประกอบของต้นทานตะวันร่วมกัน สนทนา แสดงความคิดเห็นถึงโทษของทานตะวัน
2. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทน สรุปโทษของทานตะวันและวิธีปฏิบัติตนอย่างไรเพื่อไม่ให้เกิดโทษจากต้นทานตะวันให้ผู้อื่นฟังหน้าห้องเรียนกลุ่มละ 1 คน
3. ครูและเด็กร่วมกันสรุปโทษของทานตะวันเพิ่มเติม
4. ร่วมกันร้องเพลง “ดอกไม้ แคนไพร”

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

1. ต้นทานตะวันของจริง
2. เพลง “ดอกไม้ แคนไพร”

แหล่งเรียนรู้

- ท่งทานตะวันในโรงเรียน

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการบอกโทษของต้นทานตะวันของเด็ก
2. สังเกตการร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็นโทษของต้นทานตะวัน
3. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะทัศนศึกษาท่งทานตะวันใน โรงเรียน เกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยตนเอง

หน่วย ทูตทานตะวัน

วันที่ 5

กิจกรรม การเคลื่อนไหวและจังหวะ

สาระสำคัญ

การทำท่าทางหรือเคลื่อนไหวร่างกายประกอบคำคล้องจองหรือเพลง เป็นการพัฒนาเด็กในหลายด้านพร้อมกันไป โดยเพลงและคำคล้องจองที่นำมาประกอบควรสั้น ๆ ง่าย เหมาะสมกับวัยและบูรณาการกับกิจกรรมอื่นด้วย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ส่งเสริมความคิดตามจินตนาการ
2. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ให้แข็งแรง
3. เกิดความสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การออกกำลังกาย การผ่อนคลาย)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเคลื่อนไหวร่างกาย ท่องคำคล้องจอง การแสดงออกทางอารมณ์)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กปฏิบัติกิจกรรมพื้นฐานแบบเคลื่อนที่ คือ เดิน วิ่ง กระโดด
2. เด็กและครูท่องคำคล้องจอง “ฉันชอบดอกไม้”
3. เด็กทุกคนทำท่าทางประกอบคำคล้องจอง “ฉันชอบดอกไม้” โดยคิดท่าทางประกอบ

คำคล้องจอง ตามจินตนาการของตนเอง

4. เด็กปฏิบัติกิจกรรมในข้อ 3 ซ้ำอีก โดยท่องคำคล้องจองช้า – เร็ว สลับกัน
5. ร่วมกันสรุปการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบคำคล้องจอง “ฉันชอบดอกไม้”

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. คำคล้องจอง “ฉันชอบดอกไม้”
2. เครื่องเคาะจังหวะ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการทำท่าทางประกอบคำคล้องจอง “ฉันชอบดอกไม้”
2. สังเกตการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของเด็กขณะปฏิบัติกิจกรรมพื้นฐาน และเคลื่อนไหวร่างกายประกอบคำคล้องจอง “ฉันชอบดอกไม้”
3. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะทำท่าทางประกอบคำคล้องจอง “ฉันชอบดอกไม้”

หน่วย พุ่กันตะวัน

วันที่ 5

กิจกรรม สร้างสรรค์

สาระสำคัญ

การวาดภาพตามจินตนาการ การปั้นดินน้ำมันอย่างอิสระ การฉีก ตัด ปะ กระดาษ การพิมพ์ภาพ การสร้างภาพจากสีน้ำ เป็นการฝึกให้เด็กปฏิบัติกิจกรรม โดยพัฒนาความคิดริเริ่ม และสร้างสรรค์ของเด็กอีกทางหนึ่ง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนาความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์
2. สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
3. ส่งเสริมให้มีคุณธรรมความเอื้อเฟื้อ และการแบ่งปัน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การกระทำสิ่งต่าง ๆ ตามความคิดของตนเอง และร่วมกับผู้อื่น)

2. ประสบการณ์สำคัญ (การวาดภาพ การปั้น การสร้างภาพจากสีน้ำ การทำงานร่วมกับผู้อื่น)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กและครูจัดเตรียมอุปกรณ์ และสถานที่ผลิตผลงานศิลปะ คือ การวาดภาพจากสีน้ำด้วย พู่กันตามจินตนาการ การปั้นดินน้ำมันตามความคิด และการรูดสีน้ำอย่างอิสระ เกี่ยวกับโทษหรืออันตรายที่อาจเกิดขึ้นได้จากการ ไปเที่ยวพู่กันตะวัน

2. เด็กทุกคนเลือกผลิตชิ้นงานตามความสนใจของตนเองอย่างน้อยคนละ 2 ชิ้น นำผลงานที่ผลิตส่งครูบรรยายตามความคิด จัดเก็บผลงานเข้าที่ของตน

3. ร่วมกันจัดเก็บอุปกรณ์ และทำความสะอาดสถานที่ผลิตผลงานศิลปะ

4. เด็กและครูร่วมกันสรุปการผลิตชิ้นงานศิลปะ

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. สีน้ำ พู่กัน กระดาษ A4 ด้าย
2. ดินน้ำมัน แผ่นรองปั้นดินน้ำมัน

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. ตรวจสอบผลงานด้านศิลปะของเด็กแต่ละชิ้น
2. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะผลิตผลงานร่วมกับเพื่อน ๆ
3. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะผลิตผลงานเกี่ยวกับ การแสดงออกด้านคุณธรรมความเอื้อเฟื้อ และการแบ่งปัน

หน่วย ทูงทานตะวัน

วันที่ 5

กิจกรรม การเล่นเสรี

สาระสำคัญ

มุมประสบการณ์ต่าง ๆ ในห้องเรียน เช่น มุมหนังสือ มุมบล็อก มุมธรรมชาติ เป็นแหล่งเรียนรู้ในห้องเรียนที่เด็กสามารถเลือกเล่นได้อย่างอิสระตามความสนใจของตนเอง อาจจะเล่นคนเดียวหรือเล่นร่วมกับผู้อื่น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนากล้ามเนื้อมือและตาให้มีความสัมพันธ์กัน
2. พัฒนาความคิดตามจินตนาการ
3. จัดเก็บของเล่นเข้าที่ได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การเล่นสิ่งต่าง ๆ ตามความคิด และความสนใจในการเล่นคนเดียว และเล่นกับผู้อื่น)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเล่นอิสระ การเล่นในห้องเรียน การประสานสัมพันธ์ของมือกับตา)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ร่วมกันทบทวนข้อตกลงในการเล่นอิสระตามมุมประสบการณ์ต่าง ๆ
2. เด็กทุกคนเลือกเล่นอิสระตามความสนใจของตนเองในมุมประสบการณ์ของห้องเรียน
3. ครูดูแลการเล่นของเด็กอย่างใกล้ชิด และสังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะเล่นอย่างทั่วถึง
4. ร่วมกันจัดเก็บของเล่นเข้าที่ เมื่อได้ยินสัญญาณจากครู ครูดูแลความเรียบร้อย
5. ร่วมกันสรุปการเล่นอิสระในมุมประสบการณ์

สื่อและแหล่งเรียนรู้**สื่อ**

1. ของเล่น หนังสือนิทานในมุมต่าง ๆ
2. หนังสือ แผ่นพับ เกี่ยวกับทูงทานตะวัน
3. รูปภาพ หนังสือ สัตว์ที่มีพิษชนิดต่าง ๆ
4. สัตว์มีพิษชนิดต่าง ๆ จำลอง ดินทานตะวันของจริง

แหล่งเรียนรู้

- มุมประสบการณ์ต่าง ๆ ในห้องเรียน

ที่มีส่วนประกอบครบ ในมุมธรรมชาติ

5. เครื่องให้สัญญาณ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตเด็กขณะเล่นอิสระในมุมต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้กล้ามเนื้อมือและตาให้มีความสัมพันธ์กัน
2. สังเกตเด็กขณะเล่นในมุมต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้ความคิดตามจินตนาการ
3. สังเกตเด็กขณะจัดเก็บของเล่นเข้าที่ หลังเลิกเล่นตามมุมประสบการณ์ต่าง ๆ แล้ว

หน่วย ทูตทานตะวัน

วันที่ 5

กิจกรรม การเล่นกลางแจ้ง

สาระสำคัญ

วิ่งร้อยดอกไม้ เป็นเกมที่มีข้อตกลงง่าย ๆ และพัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของร่างกายให้แข็งแรง และสัมพันธ์กันระหว่างมือกับตา

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ
2. สามารถปฏิบัติตามข้อตกลงง่าย ๆ ได้
3. เกิดความสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเอง (การออกกำลังกาย การเรียนรู้ข้อตกลงง่าย ๆ การเล่นร่วมกับผู้อื่น)
2. ประสพการณ์สำคัญ (การเคลื่อนไหวร่างกาย การปฏิบัติตามข้อตกลง การผ่อนคลาย และการเล่นร่วมกับผู้อื่น)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กเตรียมร่างกายที่สนามหญ้าหน้าเสาธงของโรงเรียน โดยยืนอย่างอิสระ คือ การสลัดมือซ้าย-ขวา บิดลำตัวไปด้านซ้าย-ขวา กระโดดขาเดียวอยู่กับที่
2. ครูอธิบายและสาธิตการเล่นเกม “วิ่งร้อยดอกไม้” ให้เด็กดู
3. จัดแบ่งเด็กเป็นกลุ่ม ๆ ละเท่ากัน เล่นเกม “วิ่งร้อยดอกไม้” ครูดูแลการเล่นอย่างใกล้ชิด
4. ร่วมกันจัดเก็บอุปกรณ์ และสรุปการเล่นเกม “วิ่งร้อยดอกไม้”
5. เด็ก ๆ เล่นอิสระกลางสนาม ทำความสะอาดร่างกาย เข้าห้องเรียน

สื่อและแหล่งเรียนรู้**สื่อ**

1. เกมวิ่งร้อยดอกไม้
2. เส้นริ้ว ดอกไม้ และอุปกรณ์ในการเล่น
3. นกหวีด

แหล่งเรียนรู้

- สนามหญ้าหน้าเสาธงของโรงเรียน

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของเด็กขณะเล่นเกม “วิ่งร้อยดอกไม้”
2. สังเกตการปฏิบัติตามข้อตกลง ขณะเล่นเกม “วิ่งร้อยดอกไม้”
3. สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะเล่นเกม “วิ่งร้อยดอกไม้”

หน่วย ทูงทานตะวัน

วันที่ 5

กิจกรรม เกมการศึกษา

สาระสำคัญ

การจัดเรียงลำดับสิ่งต่าง ๆ สามารถจัดกิจกรรมให้เด็กได้ฝึกปฏิบัติได้อย่างหลากหลาย เช่น จัดเรียงลำดับภาพเหตุการณ์ (ก่อน – หลัง) ขนาด (เล็ก – ใหญ่) ตำแหน่ง (ต่ำ – สูง)

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนาการคิดหาเหตุผล
2. สามารถวางแผนและแก้ปัญหาได้
3. จัดเก็บเกมเข้าที่ได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (การเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ การเรียงลำดับขนาดของสิ่งต่าง ๆ)
2. ประสพการณ์สำคัญ (การสังเกต การเปรียบเทียบขนาดเล็ก – ใหญ่ การคิดหาเหตุผล)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูอธิบายและสาธิตการเล่นเกมเรียงลำดับภาพขนาดของดอกทานตะวันจากเล็กไปหาใหญ่
2. หออาสาสมัครจากเด็กทดลองเล่นเกมเรียงลำดับภาพขนาดของดอกทานตะวัน ครูอธิบายเพิ่มเติม
3. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ หมุนเวียนเล่นเกมเรียงลำดับภาพขนาดของดอกทานตะวัน จากเล็กไปหาใหญ่ สลับกับเกมเรียงลำดับภาพอื่นๆ ที่เคยเล่นมาแล้ว
4. ครูดูแลการเล่นของเด็กอย่างใกล้ชิด สังเกตพฤติกรรมเด็กเป็นรายบุคคล
5. ร่วมกันจัดเก็บเกมเข้าที่ เมื่อได้ชิ้นสัญญาณ ครูตรวจความเรียบร้อย
6. สรุปการเล่นเกมเรียงลำดับภาพขนาดของดอกทานตะวันจากเล็กไปหาใหญ่ร่วมกัน

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. เกมเรียงลำดับภาพขนาดของดอกทานตะวัน จากเล็กไปหาใหญ่
2. เกมเรียงลำดับภาพอื่น ๆ ที่เคยเล่นมาแล้ว
3. เครื่องให้สัญญาณ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะเล่นเกมเรียงลำดับภาพขนาดของดอกทานตะวันเกี่ยวกับการคิดหาเหตุผล
2. สังเกตความสามารถในการวางแผน และแก้ปัญหา ขณะเล่นเกมการศึกษา
3. สังเกตเด็กขณะจัดเก็บเกมเข้าที่ หลังเลิกเล่นแล้ว

ภาคผนวก

เพลง

เพลง ดอกไม้แดนไพร

(วิชัย น้อยเสนีย์)

แดนป่าเขาหนูน้อยเรใจ
ดอกทานตะวัน กรรณิการ์ ลั่นทม
ชวนกันร้องเพลงเพลิน

เก็บดอกไม้สอดใส่แซมผม
เฝ้าเค็ดคมนิยมแดนไพร
เดินไปนำชื่นใจดอกไม้ในดง

คำคล้องจอง

คำคล้องจอง ถิ่นชอบดอกไม้

(มาณวิกา ผลพิรุฬห์)

ถิ่นชอบดอกไม้
ต่างกลิ่นต่างสี
ถิ่นชมดอกไม้
ลมพัดโชยมา

สดใสสวยดี
มากมีเหลือคณา
สบายใจหนักหนา
หอมผกาชื่นใจ

เกมการละเล่น

เกม วิ่งร้อยดอกไม้

(จิราพร นุ่มฤทธิ์)

จุดประสงค์

1. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย
2. สามารถปฏิบัติตามกติกาต่าง ๆ ได้
3. เกิดความสนุกสนาน

จำนวนผู้เล่น

- ไม่จำกัดจำนวน (แต่แบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ ละเท่า ๆ กัน)

อุปกรณ์

1. เส้นเริ่ม นกหวีด
2. ตะกร้าใส่ดอกไม้ เชือกร้อยดอกไม้ (มีจำนวนเท่ากับกลุ่มที่แบ่งเด็กไว้)
3. ดอกไม้ชนิดเดียวกัน และจำนวนเท่ากันทุก ๆ กลุ่ม

วิธีเล่น

1. เด็กแต่ละกลุ่มเข้าแถวตอนลึกโดยคนที่ 1 ของแถวอยู่หลังเส้นเริ่ม และคนอื่น ๆ นั่งต่อท้ายหันหน้าไปทางตะกร้าดอกไม้แต่ละกลุ่ม
2. เมื่อได้ยินสัญญาณคนที่ 1 ของแต่ละแถว ลุกขึ้นวิ่งตรงไปที่ตะกร้าดอกไม้ของแถวตนเอง นั้งร้อยดอกไม้ 1 ดอก แล้วลุกขึ้นยืนและวิ่งไปต่อท้ายแถวของตนเอง
3. คนที่ 2 ของแต่ละแถว เมื่อคนที่ 1 ลุกขึ้นยืนแล้ววิ่งไปแล้วให้วิ่งไปที่ตะกร้าดอกไม้ของตนและปฏิบัติเหมือนคนที่ 1
4. คนที่ 3 และคนอื่น ๆ ปฏิบัติเช่นเดียวกันไปเรื่อย ๆ จนถึงคนสุดท้ายของแต่ละแถวแล้วหยุดเล่น

นิทาน

นิทานเรื่อง ผีเสื้อน้อยผจญภัย

(บุญชู สนั่นเสียง)

แสงแดดยามเช้าค่อย ๆ อบอุ่นขึ้น พอสาย ๆ ผีเสื้อน้อยก็เริ่มแข็งแรง พยายามกระพือปีกแรง ๆ 2-3 ครั้ง แล้วก็เกาะใบไม้หนึ่ง ๆ และพยายามบินและบินสูงขึ้น จนในที่สุดก็บินขึ้นไปเกาะบนยอดของต้นไม้ได้อย่างสง่างาม ผีเสื้อน้อยดีใจมาก และลองบินจากต้นไม้ต้นหนึ่ง ไปยังอีกต้นหนึ่ง จนรู้สึกหิวลมพัดโชยมาเบา ๆ เจ้าผีเสื้อน้อยได้กลิ่นน้ำหวานลอยมาตามลม มันบินไปตามกลิ่นนั้น ดอกทานตะวันอยู่ในทุ่ง ผีเสื้อน้อยบินไปเกาะที่ดอกทานตะวันและดูดน้ำหวานกินอย่างอร่อย และบริเวณใกล้ ๆ นั้นมีดอกบานชื่นสีสวยสดหลากหลายสี เจ้าผีเสื้อน้อยอยากชิมน้ำหวานบ้างว่าจะอร่อยเหมือนดอกทานตะวันไหม และไม่แน่มันก็จะได้กลิ่นหอมอย่างรุนแรง ลอยตามลมมา จึงบินไปหากลิ่นนั้น เห็นดอกมะลิชูสะพรั่ง ผีเสื้อน้อยบินไปดูดน้ำหวานทันที นอกจากนั้นแล้ว ก็บินไปดูดน้ำหวานจาก (ดอกชบา ดอกเข็ม ดอกลิ้นทม ดอกดาวเรือง) เจ้าผีเสื้อพบผีเสื้อและแมลงอื่น ๆ อีกมากมาย แมลงเหล่านั้นชอบดูดน้ำหวานกินเหมือนกัน และไม่ทะเลาะกันและขณะที่ดูดน้ำหวานกินอย่างอร่อย ผีเสื้อน้อยก็ได้พบกับผีเสื้อแก่ ๆ ตัวหนึ่ง ได้บอกว่า หนูจำอย่าไปทางนั้นอันตรายนะจะไปหาน้ำหวานจากดอกไม้ในป่าดีกว่า ดอกไม้ที่คนปลูกไว้จะมียาพิษ มาติดตามฉันไป

เจ้าผีเสื้อน้อยไม่เข้าใจที่ผีเสื้อแก่พูด มันบินตรงไปที่สวนกุหลาบสีสดสวย และดูดน้ำหวานกินอย่างอร่อย และต่อมาไม่นานนัก ตัวของผีเสื้อน้อยเริ่มชาไปทั้งตัว จึงนึกถึงคำพูดของผีเสื้อแก่ทันที ว่าดอกไม้มียาพิษหลังจากนั้น ผีเสื้อน้อยก็ดูดน้ำหวานจากดอกไม้ในป่าเท่านั้น

นิทานเรื่อง ดอกไม้กับแมลง

(จิราพร นุ่มฤทธิ์)

ฤดูฝน ถึงแม้จะเป็นยามเย็น มองไปทางไหน ก็ดูชุ่มชื้นเขียวขยุ่มและสดชื่นด้วยดอกไม้หลากหลายชนิด โอมกับอ้อมสองพี่น้องเดินเพลินเพลินอยู่ท่ามกลางหมู่ดอกไม้มานานาพันธุ์

อ้อม : พี่โอมดูดอกไม้สีละ สีเหลืองสด แดงมีหยดน้ำฝนกลิ้งอยู่ด้วย

โอม : อย่าเต้คนะ ดูแต่ตาจ๊ะ

อ้อม : ใครจะกล้าเต้ด ดอกไม้สวย ๆ อย่างนี้ อ้อมอยากให้อ้อมนานที่สุด

โอม : ดีแล้ว อ้อมคิดได้อย่างนี้โลกจะสวยงาม

อ้อม : แล้วพี่โอม กำลังจะทำอะไรนะ

โอม : ก็ผีเสื้อสวยพวกนี้นะจ้ะ ล่อใจให้พี่จับมาให้อ้อมดูไงละ

อ้อม : ไม่ต้องจับอ้อมก็เห็น อ้อมอยากเห็นผีเสื้อบินไปเกาะดอกนั้นดอกไม้ สีและปีกของผีเสื้อ ตัดกับสีดอกไม้ สวยจริง ๆ

โอม : เหมือนใครเอาสีมาแต้ม สีสวยจังเลย

อ้อม : พี่โอม ช่วยบอกอ้อมหน่อย ทำไมผีเสื้อจึงชอบดมดอกไม้สีสวย ๆ

โอม : ก็เพราะธรรมชาติสร้างสีของดอกไม้ล่อใจผีเสื้อ ให้มาดม กลิ่นเกสรและมีน้ำหวาน อันแสนหวานให้มันนะจ้ะ

อ้อม : งั้นผีเสื้อ บินไปดอกนั้น ดอกนี้ ก็ช่วยผสมเกสรด้วยนะจ้ะ

โอม : ผีเสื้อ แมลงต่าง ๆ เอย ลมเอย ก็ทำหน้าที่เช่นเดียวกับผีเสื้อ คือ ช่วยผสมพันธุ์พืช

อ้อม : ช่างสดชื่นและมีความสุขจังเลย พี่โอม อ้อมจะขออะไรพี่โอมสักอย่างได้ไหม

โอม : ได้จ้ะ บอกมา

อ้อม : ถ้าอ้อมอยากมาเที่ยวที่นี่อีก พี่โอมต้องพามาอีกนะ

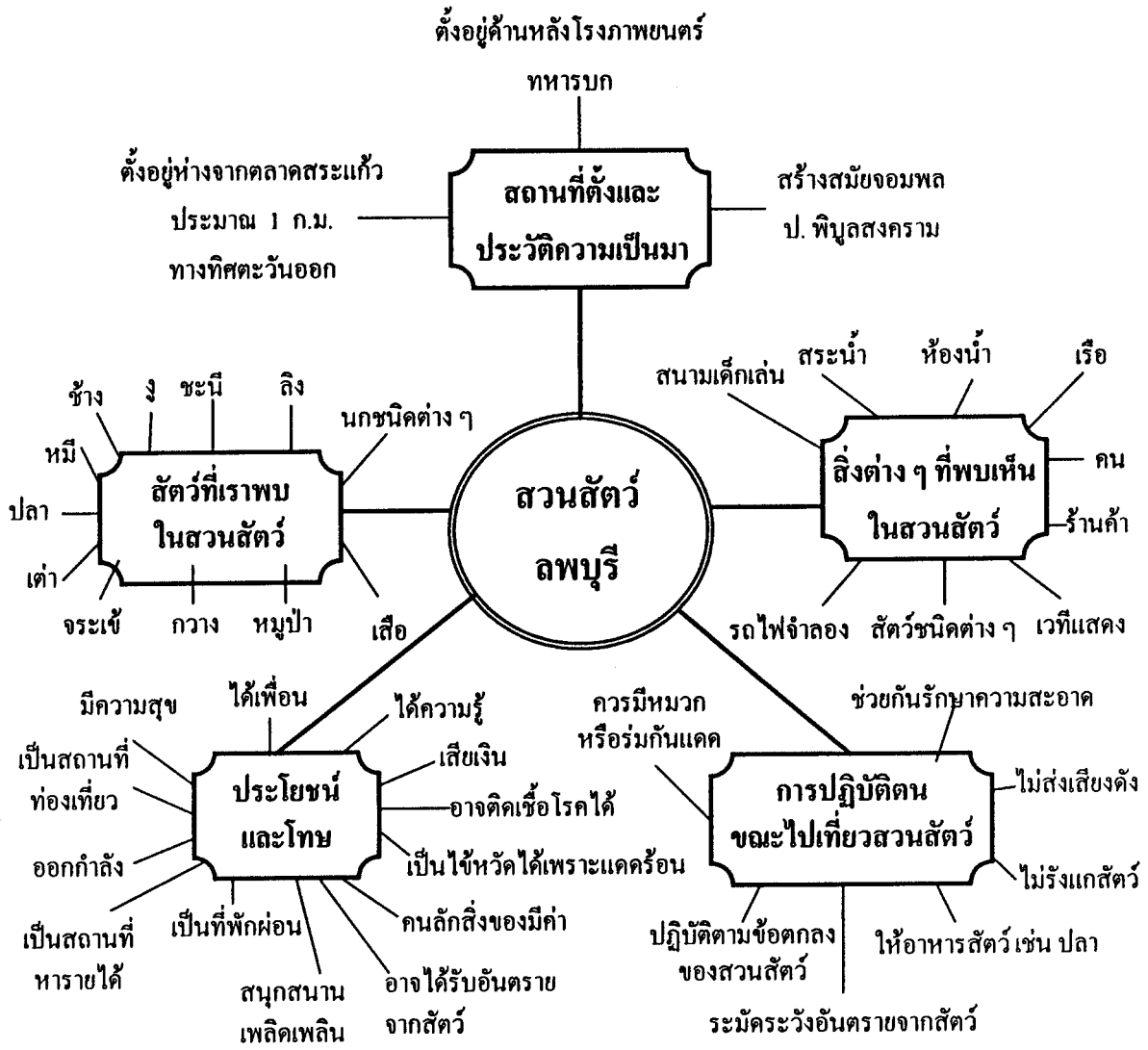
โอม : ได้จ้ะ อยากมาเมื่อไรบอกพี่ก็แล้วกัน

อ้อมกับโอมออกจากสวนดอกไม้ด้วยความสบายใจ รอยยิ้มของสองพี่น้องบอกถึงจิตใจที่เป็นสุข ที่ได้เห็นธรรมชาติอันสวยงาม เรามาช่วยกันปลูกต้นไม้ และดอกไม้กันดีไหม แล้วอย่าลืมรดน้ำพรวนดินด้วยนะจ้ะ

แผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี
หน่วย สอนสัตว์ลพบุรี

แผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี หน่วย สวนสัตว์ลพบุรี

ระดมความคิดจากเด็ก

สิ่งที่เด็กรู้แล้ว	สิ่งที่เด็กต้องการรู้	สิ่งที่เด็กควรรู้
1. สิ่งที่พบเห็นในสวนสัตว์ 2. สัตว์ชนิดต่างๆ	1. สิ่งที่พบเห็นในสวนสัตว์ (เพิ่มเติม) 2. สัตว์ชนิดต่างๆ (เพิ่มเติม)	1. สถานที่ตั้งและประวัติความเป็นมาของสวนสัตว์ลพบุรี 2. การปฏิบัติตนขณะไปเที่ยวสวนสัตว์ 3. ความเมตตา กรุณาต่อสัตว์

แผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี

หน่วย สวนสัตว์ลพบุรี วันที่ 1 (สถานที่ตั้งและประวัติความเป็นมา) กิจกรรม เสริมประสบการณ์
สาระสำคัญ

สวนสัตว์ลพบุรี เป็นสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ และน่าสนใจแห่งหนึ่งของจังหวัดลพบุรี
สร้างขึ้นในสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม ตั้งอยู่ด้านหลังโรงพยาบาลนรีเวชบรพ อยู่ห่างจากตลาด
สระแก้วไปทางทิศตะวันออก

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกสถานที่ตั้งของสวนสัตว์ลพบุรีได้
2. สามารถสรุปประวัติความเป็นมาของสวนสัตว์ลพบุรีได้
3. ร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก (เรียนรู้เกี่ยวกับ
สถานที่ตั้งและประวัติความเป็นมาของสวนสัตว์ลพบุรี)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การฟัง การเล่า และสรุปเรื่องราว การร่วมกิจกรรมกับผู้อื่น)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กและครูร่วมกันร้องเพลง “ลิง”
2. นำ C.D. เกี่ยวกับสวนสัตว์ลพบุรี ให้เด็กดู และสนทนาว่าเป็นภาพอะไร อยู่ที่ไหน
3. หาอาสาสมัครจากเด็กเล่าประสบการณ์การเดินทางไปสวนสัตว์ลพบุรี ร่วมกันสรุปสถานที่ตั้ง
ของสวนสัตว์ลพบุรีและร่วมกันเขียนแผนผังการเดินทางจากโรงเรียนไปสวนสัตว์ลพบุรี เพื่อให้เด็กรู้
ทิศทาง เช่น ออกจากโรงเรียนรอบวงเวียนพระนารายณ์ ตรงไปข้ามสะพาน 7 แล้วเลี้ยวขวา ถึง
สวนสัตว์ลพบุรี
4. ครูเล่าประวัติความเป็นมาของสวนสัตว์ลพบุรี
5. ร่วมกันสรุปสถานที่ตั้งและประวัติความเป็นมาของสวนสัตว์ลพบุรี

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

1. C.D. สวนสัตว์ลพบุรี
2. เพลง “ลิง”

แหล่งเรียนรู้

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการเล่าประสบการณ์การเดินทางไปสวนสัตว์ลพบุรี รวมทั้งการสรุปประวัติ
ความเป็นมาของสวนสัตว์ลพบุรี
2. สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะร่วมกิจกรรมกับเพื่อน ๆ

หน่วย สอนสัตว์ลพบุรี

วันที่ 1

กิจกรรม การเคลื่อนไหวและจังหวะ

สาระสำคัญ

การทำท่าทาง หรือเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลง หรือคำคล้องจองเป็นการพัฒนาความคิดตามจินตนาการของเด็กแต่ละคน โดยเพลงหรือคำคล้องจองที่นำมาร้องจะมีเนื้อหาที่เหมาะสมกับวัยของเด็กและบูรณาการกับเรื่องในสัปดาห์นั้นๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ให้แข็งแรง
2. ส่งเสริมความคิดตามจินตนาการ
3. เกิดความสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การออกกำลังกาย)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเคลื่อนไหวร่างกาย การร้องเพลง การคิดเลียนแบบท่าทางของสัตว์)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กทุกคนปฏิบัติกิจกรรมพื้นฐานแบบเคลื่อนที่คือ เดิน วิ่ง กระโดด
2. เด็กและครุร่วมกันร้องเพลง “ลิง”
3. เด็ก ๆ ทุกคนทำท่าทางประกอบเพลง “ลิง” โดยแต่ละคนคิดท่าทางประกอบเพลงตามจินตนาการของตนเอง
4. เด็กปฏิบัติกิจกรรมในข้อ 3 ซ้ำอีก โดยร้องเพลงช้า – เร็ว สลับกัน
5. เด็กและครุร่วมกันสรุปการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลง “ลิง”

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. เพลง “ลิง”
2. เครื่องเคาะจังหวะ

-

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของเด็กขณะปฏิบัติกิจกรรมพื้นฐาน และเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลง “ลิง”
2. สังเกตการทำท่าทางประกอบเพลง “ลิง” ของแต่ละคน
3. สังเกตพฤติกรรมขณะทำท่าทางประกอบเพลง “ลิง”

หน่วย สอนสัตว์ลพบุรี

วันที่ 1

กิจกรรม สร้างสรรค์

สาระสำคัญ

การแสดงออกตามความคิดจินตนาการของเด็กแต่ละคน ด้านศิลปะนั้น สามารถจัดกิจกรรมให้เด็กมีโอกาสเลือกปฏิบัติตามความสนใจของตนเอง เช่น การวาดภาพ การฉีก ตัด ปะ กระดาษ การปั้น เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ส่งเสริมความคิดตามจินตนาการของเด็ก
2. สามารถบรรยายผลงานของตนเองได้
3. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การกระทำสิ่งต่าง ๆ ตามจินตนาการของตนเอง)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การวาดภาพ การปั้น และการฉีก ตัด ปะ กระดาษ)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กและครูร่วมกันจัดเตรียมอุปกรณ์ และสถานที่ในการผลิตชิ้นงาน คือ การปั้นดินน้ำมัน อย่างอิสระ การวาดภาพตามจินตนาการด้วยสีเทียน และการฉีก ตัด ปะ กระดาษ ตามความคิด
2. เด็ก ๆ ทุกคนเลือกผลิตชิ้นงานตามความสนใจของตนเองอย่างน้อยคนละ 2 ชิ้น นำผลงานแต่ละชิ้นส่งครูบรรยายตามความคิดของตนเอง
3. นำผลงานจัดเก็บเข้าที่ของแต่ละคน ที่จัดเตรียมไว้
4. เด็ก ๆ ร่วมกันจัดเก็บอุปกรณ์ และทำความสะอาดสถานที่ผลิตผลงาน ครูตรวจความเรียบร้อย

5. เด็กและครูร่วมกันสรุปการผลิตชิ้นงานด้านศิลปะ

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. ดินน้ำมัน แผ่นรองปั้นดินน้ำมัน
2. สีเทียน กาว กรรไกร กระดาษสีต่าง ๆ กระดาษ A 4

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. ตรวจผลงานของเด็กแต่ละชิ้นด้านศิลปะ
2. สังเกตเด็กขณะบรรยายผลงานของตนเอง
3. สังเกตพฤติกรรมของเด็กแต่ละคนขณะผลิตผลงานร่วมกับเพื่อน ๆ

หน่วย สวนสัตว์ลพบุรี

วันที่ 1

กิจกรรม การเล่นเกม

สาระสำคัญ

การเลือกเล่นในมุมประสบการณ์ต่างๆ ตามความสนใจของเด็กแต่ละคนเป็นการเล่นอิสระในห้องเรียนอย่างหนึ่ง เช่น มุมบล็อก มุมดนตรี มุมบ้าน มุมหนังสือ มุมธรรมชาติ เป็นต้น จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ส่งเสริมการวางแผน และแก้ปัญหาด้วยตนเอง
2. สามารถเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง
3. ปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (เรียนรู้ที่จะเล่นคนเดียว หรือเล่นกับผู้อื่น)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเล่นอิสระ การเล่นในห้องเรียน การวางแผน และการแก้ปัญหา

ในการเล่น การปฏิบัติตามระเบียบต่าง ๆ)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กและครูร่วมสร้างข้อตกลงการเล่นอิสระในห้องเรียน
2. เด็กแต่ละคนเลือกเล่นในมุมประสบการณ์ต่างๆ ของห้องเรียน ตามความสนใจของตน
3. ครูดูแลการเล่นของเด็กอย่างใกล้ชิด และแนะนำเพิ่มเติมเด็กเป็นรายบุคคลที่ไม่ปฏิบัติ ตาม

ข้อตกลง จดบันทึกพฤติกรรมการเล่นเป็นรายบุคคล

4. เด็กร่วมกันจัดเก็บของเข้าที่ เมื่อได้ยินสัญญาณจากครู
5. เด็กและครูร่วมกันสรุปการเล่นอิสระในมุมประสบการณ์

สื่อและแหล่งเรียนรู้**สื่อ****แหล่งเรียนรู้**

1. ของเล่นและหนังสือนิทาน

- มุมประสบการณ์ต่าง ๆ ในห้องเรียน

ในมุมต่าง ๆ ของห้องเรียน

2. หนังสือ “สวนสัตว์ลพบุรี” ในมุมหนังสือ
3. สัตว์จำลองชนิดต่าง ๆ ในมุมธรรมชาติ
4. เครื่องให้สัญญาณ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเล่นอิสระ ตามมุมต่าง ๆ ของห้องเรียน เกี่ยวกับการวางแผน และแก้ปัญหาขณะเล่น ตลอดจนวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง
2. สังเกตการปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันของเด็กแต่ละคน

หน่วย สอนสัตว์ลพบุรี

วันที่ 1

กิจกรรม การเล่นเกมกลางแจ้ง

สาระสำคัญ

เกมลิงชิงบอล เป็นเกมที่พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ และความคล่องแคล่วว่องไวในการเคลื่อนไหวร่างกาย ตลอดจนเป็นการฝึกการปฏิบัติตามกติกาและข้อตกลงง่าย ๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ
2. สามารถปฏิบัติตามข้อตกลง และกติกาง่าย ๆ ได้
3. เกิดความสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การออกกำลังกาย เรียนรู้ข้อตกลงและกติกาง่าย ๆ ร่วมกัน)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเคลื่อนไหวร่างกาย การปฏิบัติตามข้อตกลง การผ่อนคลาย และการเล่นกับผู้อื่น)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กเตรียมร่างกายบริเวณสนามหน้าอาคารเรียนสายชั้นปฐมวัย ยืนอย่างอิสระ คือ การสลับมือ หมุนไหล่ไปด้านหน้า – ด้านหลัง การย่อเท้าอยู่กับที่ และการกระโดดสองเท้าอยู่กับที่
2. ครูอธิบายการเล่นเกมลิงชิงบอล และสาธิตการเล่นให้เด็กดู
3. หาอาสาสมัครทดลองเล่นเกมลิงชิงบอล ครูแนะนำเพิ่มเติม
4. จัดแบ่งเด็กเป็นกลุ่ม หมุนเวียนเล่นเกมลิงชิงบอล ครูดูแลการเล่นอย่างใกล้ชิด
5. ร่วมกันสรุปการเล่นเกมลิงชิงบอล และทุกคนเลือกเล่นเครื่องเล่นสนามอย่างอิสระ
6. ทำความสะอาดร่างกาย เข้าห้องเรียน

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ	แหล่งเรียนรู้
1. เกมลิงชิงบอล	1. สนามบริเวณหน้าอาคารเรียน
2. ฟุตบอลผ้า	2. สนามเด็กเล่น
3. นกหวีด	

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของเด็กขณะเล่นเกม “ลิงชิงบอล” และเตรียมร่างกาย
2. สังเกตการปฏิบัติตามข้อตกลงและกติกาขณะเล่นเกม “ลิงชิงบอล”
3. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเล่นเกม “ลิงชิงบอล”

หน่วย สอนสัตว์ลพบุรี

วันที่ 1

กิจกรรม เกมการศึกษา

สาระสำคัญ

การสังเกตความเหมือน และความแตกต่าง เป็นกิจกรรมที่พัฒนาการคิดของเด็กได้เป็นอย่างดี ซึ่งกิจกรรมที่นำมาให้เด็กได้ปฏิบัตินั้นมีหลากหลาย เช่น การจับคู่ภาพเหมือน เกมโดมิโน เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถสังเกตความเหมือนและความแตกต่าง
2. สามารถเล่นร่วมกับเพื่อน ๆ ได้
3. จัดเก็บเกมเข้าที่ได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (การเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การสังเกต การเปรียบเทียบ)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูอธิบายและสาธิตการเล่นเกมโดมิโนภาพสัตว์ชนิดต่าง ๆ
2. หาอาสาสมัครเด็กทดลองเล่นเกมโดมิโนภาพสัตว์ชนิดต่าง ๆ ครูแนะนำเพิ่มเติม
3. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ หมุนเวียนเล่นเกมโดมิโนภาพสัตว์ชนิดต่าง ๆ สลับกับเกมโดมิโนภาพอื่น ๆ ที่เคยเล่นมาแล้ว
4. ครูดูแลการเล่นของเด็กอย่างใกล้ชิด
5. เด็กร่วมกันจัดเก็บเกมเข้าที่ เมื่อได้ยินสัญญาณจากครู
6. เด็กและครูร่วมกันสรุปการเล่นเกมโดมิโนภาพสัตว์ชนิดต่าง ๆ

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. เกมโดมิโนภาพสัตว์ชนิดต่าง ๆ
2. เกมโดมิโนภาพอื่น ๆ ที่เคยเล่นมาแล้ว
3. เครื่องให้สัญญาณ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตเด็กขณะเล่นเกมโดมิโนภาพต่าง ๆ
2. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเล่นเกมร่วมกับเพื่อน ๆ
3. สังเกตเด็กขณะจัดเก็บเกมเข้าที่หลังจากเลิกเล่นแล้ว

แผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี

หน่วย สวนสัตว์ลพบุรี วันที่ 2 (สิ่งต่างๆ ที่พบเห็นในสวนสัตว์) กิจกรรม เสริมประสบการณ์
สาระสำคัญ

ในสวนสัตว์ลพบุรีผู้ที่ไม่ไปเที่ยวนอกจากจะได้พบสัตว์ชนิดต่าง ๆ แล้ว ยังได้พบรถไฟจำลอง
สนามเด็กเล่น ร้านค้า สระน้ำ และเรือ เวทีแสดง รวมทั้งคนที่มาเที่ยวภายในสวนสัตว์ เป็นต้น
จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่พบเห็นในสวนสัตว์ลพบุรี
2. พัฒนาการทางภาษาด้านการพูดของเด็ก
3. สามารถสรุปเรื่องราว และถ่ายทอดเกี่ยวกับสิ่งที่พบเห็นในสวนสัตว์ลพบุรีให้ผู้อื่นฟังได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก (เรียนรู้เกี่ยวกับ
สิ่งต่าง ๆ ที่พบเห็นในสวนสัตว์ลพบุรี)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การฟัง การสนทนา การแสดงความคิดเห็น การสรุปเรื่องราว)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. หออาสาสมัครจากเด็กเล่าประสบการณ์ การไปเที่ยวสวนสัตว์ลพบุรี ว่าพบเห็นสิ่งใดบ้างใน
สวนสัตว์ลพบุรี
2. ครูนำหนังสือ “สวนสัตว์ลพบุรี” ให้เด็กดู พร้อมกับร่วมกันสนทนาและแสดงความคิดเห็น
จากภาพในหนังสือ ว่ามีสิ่งใดบ้างในสวนสัตว์ลพบุรี และสถานที่ใดที่เด็กต้องการไปเที่ยว
3. เด็กร่วมกันสรุปสิ่งต่าง ๆ ที่พบเห็นในสวนสัตว์ลพบุรี ครูเพิ่มเติมในบางส่วนที่ยังไม่ครบ
4. ร่วมกันร้องเพลง “สัตว์เลี้ยว”

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. หนังสือ “สวนสัตว์ลพบุรี”
2. เพลง “สัตว์เลี้ยว”

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็นสิ่งที่พบเห็นในสวนสัตว์ลพบุรี
2. สังเกตการสรุป เรื่องราวสิ่งที่พบเห็นในสวนสัตว์ลพบุรี

หน่วย สอนสัตว์ลพบุรี

วันที่ 2

กิจกรรม การเคลื่อนไหวและจังหวะ

สาระสำคัญ

การเคลื่อนไหวร่างกายประกอบอุปกรณ์ เป็นการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์อย่างหนึ่ง ที่ให้เด็กคิดสร้างสรรค์ทำทางขึ้นเองของแต่ละคน ขณะเคลื่อนไหวร่างกายโดยนำอุปกรณ์ไปด้วย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนาการคิดสร้างสรรค์
2. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ และให้มีความสัมพันธ์กัน
3. เกิดความสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การออกกำลังกาย และการแสดงออกตามความคิดของตนเอง)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเคลื่อนไหวร่างกาย การแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านสื่ออุปกรณ์ การคิดทำทางขณะเคลื่อนไหว)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กปฏิบัติกิจกรรมพื้นฐานแบบเคลื่อนที่คือ การเดิน การกระโดด และการควม้ม้า
2. เด็ก ๆ ทุกคนเคลื่อนไหวร่างกายประกอบอุปกรณ์คือ ที่คาดศีรษะรูปหัวสัตว์ชนิดต่าง ๆ ไปทั่ว ๆ บริเวณห้องเรียน ตามความคิดของตนเอง โดยครูให้จังหวะ
3. เด็กปฏิบัติกิจกรรมข้อ 2 ซ้ำอีก ครูให้จังหวะช้า – เร็วสลับกัน
4. เด็กร่วมกันจัดเก็บอุปกรณ์เข้าที่เมื่อได้ยินสัญญาณจากครู
5. ร่วมกันสรุปการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบอุปกรณ์

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. ที่คาดศีรษะรูปหัวสัตว์ชนิดต่าง ๆ
2. เครื่องให้จังหวะ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการทำทำทางประกอบอุปกรณ์ของเด็กแต่ละคน
2. สังเกตการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ขณะเคลื่อนไหวร่างกายประกอบอุปกรณ์ที่คาดศีรษะ รูปหัวสัตว์ชนิดต่าง ๆ
3. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเคลื่อนไหวร่างกาย

หน่วย สอนสัตว์ลพบุรี

วันที่ 2

กิจกรรม สร้างสรรค์

สาระสำคัญ

การแสดงออกทางความคิดริเริ่ม และสร้างสรรค์ เราสามารถจัดกิจกรรมให้เด็กแสดงออกได้หลายทาง เช่น ทางด้านศิลปะ การแสดงบทบาทสมมติ เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนาความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์
2. ส่งเสริมคุณธรรมด้านความเอื้อเฟื้อ และการแบ่งปัน
3. สามารถจัดเก็บอุปกรณ์และทำความสะอาดสถานที่ผลิตผลงานได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การกระทำสิ่งต่าง ๆ ตามความคิดของตนเอง)
2. ประสพการณ์สำคัญ (การปั้น การประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ การวาดภาพ การแสดงความรู้สึก

ผ่านผลงาน การวางแผนและทำงานร่วมกับผู้อื่น)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กและครูร่วมกันจัดเตรียมอุปกรณ์และสถานที่ในการผลิตผลงาน คือ การประดิษฐ์เศษวัสดุตามความคิด การปั้นดินน้ำมันเป็นรูปสัตว์ที่ตนเองชอบ และการวาดภาพจากสีน้ำด้วยพู่กัน
2. ครูจัดแบ่งเด็กออกเป็น 6 กลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มเลือกผลิตชิ้นงานตามความสนใจของกลุ่มตนเอง อย่างน้อย 2 ชิ้น นำผลงานแต่ละชิ้นส่งครู ร่วมกันบรรยายผลงานตามความคิด จัดเก็บผลงาน
3. ขณะเด็กผลิตผลงาน ครูดูแลการผลิตชิ้นงานอย่างใกล้ชิด
4. ร่วมกันจัดเก็บอุปกรณ์ และทำความสะอาดสถานที่ผลิตผลงาน
5. เด็กและครูร่วมกันสรุปการผลิตผลงาน

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. เศษวัสดุ กระดาษสีต่าง ๆ กาว กรรไกร
2. ดินน้ำมัน แผ่นรองปั้นดินน้ำมัน
3. สีน้ำ พู่กัน กระดาษ 100 ปอนด์แผ่นใหญ่

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. ตรวจสอบผลงานเด็กแต่ละชิ้น
2. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะผลิตผลงานด้านความเอื้อเฟื้อ และการแบ่งปัน
3. สังเกตเด็กขณะจัดเก็บอุปกรณ์ และทำความสะอาดสถานที่ผลิตผลงาน

หน่วย สวนสัตว์ลพบุรี

วันที่ 2

กิจกรรม การเล่นเกม

สาระสำคัญ

การเลือกเล่นอิสระในมุมต่าง ๆ ของห้องเรียนคือ การที่เด็กได้เล่นตามความสนใจของตนเองตามมุมประสบการณ์ ที่เด็กและครูร่วมกันจัดไว้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนาความคิดตามจินตนาการของเด็ก
2. สามารถปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันได้
3. เล่นร่วมกับเพื่อน ๆ ได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (เรียนรู้ที่จะเล่นคนเดียว หรือเล่นกับผู้อื่น การเล่นเกมต่าง ๆ ตามความคิด)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเล่นอิสระ การเล่นในห้องเรียน การพูดหรือสนทนากับผู้อื่น การปฏิบัติตามข้อตกลง)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กและครูร่วมกันทบทวนข้อตกลงในการเล่นอิสระในมุมต่าง ๆ ของห้องเรียน
2. เด็กแต่ละคนเลือกเล่นตามมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ของห้องเรียน ตามความสนใจ
3. ครูดูแลการเล่นของเด็กอย่างใกล้ชิด และทั่วถึง
4. เด็กทุกคนร่วมกันจัดเก็บของเล่นเข้าที่ เมื่อได้ขินสัญญาณจากครู และแนะนำเพิ่มเติม พร้อมตรวจความเรียบร้อย
5. ร่วมกันสรุปการเล่นอิสระในมุมต่าง ๆ

สื่อและแหล่งเรียนรู้**สื่อ****แหล่งเรียนรู้**

1. หนังสือ “สวนสัตว์ลพบุรี” ในมุมหนังสือ	- มุมต่าง ๆ ของห้องเรียน เช่น
2. หนังสือเกี่ยวกับสัตว์ชนิดต่าง ๆ ในมุมหนังสือ	มุมหนังสือ มุมบล็อก
3. สัตว์จำลองชนิดต่าง ๆ ในมุมธรรมชาติ	มุมธรรมชาติ มุมดนตรี เป็นต้น
4. ของเล่นและหนังสือนิทานในมุมต่าง ๆ	
5. เครื่องให้สัญญาณ	

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเล่นอิสระ ในมุมต่าง ๆ ของห้องเรียนเกี่ยวกับการใช้ความคิดตามจินตนาการ
2. สังเกตการปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันขณะเล่นของเด็กแต่ละคน
3. สังเกตเด็กขณะเล่นกับเพื่อน ๆ

หน่วย สอนสัปดาห์ที่

วันที่ 2

กิจกรรม การเล่นกลางแจ้ง

สาระสำคัญ

การเล่นอิสระกลางสนาม เป็นการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนที่让孩子ปฏิบัติกิจกรรมอย่างหนึ่ง โดยสร้างข้อตกลงร่วมกัน สถานที่เล่นควรมีความปลอดภัย และเหมาะสมกับจำนวนเด็กด้วย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เกิดความสนุกสนาน
2. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ
3. สามารถปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การออกกำลังกาย การผ่อนคลาย การปฏิบัติตามข้อตกลง)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเคลื่อนไหวร่างกาย การเล่นอิสระ การเล่นนอกห้องเรียน และการรักษาความปลอดภัย)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กเตรียมร่างกายที่สนามหญ้าหน้าเสาธงของโรงเรียน โดยยืนอย่างอิสระ คือ การตบมือเป็นจังหวะช้า – เร็ว การเดินไปข้างหน้า – ถอยหลัง การย่อตัวอยู่กับที่ และการกระโดดตบเท้า
2. เด็กและครูสร้างข้อตกลงร่วมกันในการเล่นอิสระกลางสนามหญ้าหน้าเสาธงของโรงเรียน รวมทั้งกำหนดบริเวณการเล่น
3. เด็กทุกคนเล่นอิสระกลางสนาม ครูดูแลการเล่นของเด็ก
4. ครูให้สัญญาณ เด็กหยุดเล่น ทำความสะอาดร่างกาย
5. ร่วมกันสรุปการเล่นอิสระกลางสนาม

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

- นกหวีด

แหล่งเรียนรู้

- สนามหญ้าบริเวณหน้าเสาธงของโรงเรียน

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเล่นอิสระกลางสนาม
2. สังเกตการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ขณะเล่น
3. สังเกตการปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันของเด็กแต่ละคน ขณะเล่นอิสระกลางสนามหญ้าหน้าเสาธงของโรงเรียน

หน่วย สวนสัตว์ลพบุรี

วันที่ 2

กิจกรรม เกมการศึกษา

สาระสำคัญ

การจับคู่สิ่งต่าง ๆ เพื่อหาความเหมือนและความแตกต่าง เป็นการฝึกการสังเกต และเปรียบเทียบของเด็กได้ ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมให้เด็กได้พัฒนาการด้านสติปัญญาอีกทางหนึ่ง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนาการคิดหาเหตุผล
2. ส่งเสริมการสังเกตและเปรียบเทียบ
3. สามารถเล่นร่วมกับผู้อื่นได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (การเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ ความเหมือนและความแตกต่าง)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การสังเกต การคิดหาเหตุผล)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูอธิบายและสาธิตการเล่นเกมจับคู่ภาพเหมือนสัตว์ชนิดต่าง ๆ
2. หาอาสาสมัครเด็กทดลองเล่นเกมจับคู่ภาพเหมือนสัตว์ชนิดต่าง ๆ ครูแนะนำเพิ่มเติม
3. เด็กแต่ละกลุ่มที่ครูจัดไว้ หมุนเวียนเล่นเกมจับคู่ภาพเหมือนสัตว์ชนิดต่าง ๆ สลับกับเกมจับคู่ภาพเหมือนอื่น ๆ ที่เคยเล่นมาแล้ว
4. ครูดูแลการเล่นของเด็กอย่างทั่วถึง จดบันทึกพฤติกรรม
5. ร่วมกันจัดเก็บเกมเข้าที่ เมื่อได้ยินสัญญาณจากครู
6. ร่วมกันสรุปการเล่นเกมจับคู่ภาพเหมือนสัตว์ชนิดต่าง ๆ

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. เกมจับคู่ภาพเหมือนสัตว์ชนิดต่าง ๆ
2. เกมจับคู่ภาพเหมือนอื่น ๆ ที่เคยเล่นมาแล้ว
3. เครื่องให้สัญญาณ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตเด็กขณะเล่นเกมจับคู่ภาพเหมือนต่าง ๆ เพื่อสังเกตพฤติกรรมการคิดหาเหตุผล และการเปรียบเทียบ
2. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเล่นเกมร่วมกับเพื่อน ๆ

แผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี

หน่วย สวนสัตว์ลพบุรี วันที่ 3 (สัตว์ที่เราพบในสวนสัตว์) กิจกรรม เสริมประสบการณ์
สาระสำคัญ

สัตว์ชนิดต่าง ๆ ที่มีในสวนสัตว์ลพบุรี มีชื่อ ลักษณะ ธรรมชาติแตกต่างกันมีทั้งสัตว์ปีก สัตว์ชนิดเล็ก – ใหญ่ สัตว์คู่ร้าย สัตว์สวยงาม เช่น นก เสือ ลิง จระเข้ ปลา สิงโต ช้าง เต่า กวาง หมูป่า งู เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสัตว์ที่มีในสวนสัตว์ลพบุรีได้
2. บอกชื่อสัตว์ที่พบในสวนสัตว์ลพบุรีได้
3. สรุปเรื่องราว และถ่ายทอดให้ผู้อื่นฟังได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก และธรรมชาติรอบตัว (เรียนรู้สัตว์ชนิดต่าง ๆ ที่พบเห็นในสวนสัตว์ลพบุรี เรียนรู้ชื่อ ลักษณะ และธรรมชาติของสัตว์ชนิดต่าง ๆ)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การสังเกต การเปรียบเทียบ การแสดงความคิดเห็นและ การสรุปเรื่องราว)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กและครูร่วมกันสนทนาและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสัตว์ที่มีในสวนสัตว์ลพบุรี โดยดูรูปปั้นสัตว์จำลองชนิดต่าง ๆ ประกอบ
2. จัดแบ่งเด็กออกเป็น 4 กลุ่ม ในแต่ละกลุ่มให้ร่วมสนทนา และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับชื่อ ลักษณะ และธรรมชาติของสัตว์ชนิดนั้น ๆ ที่มีในสวนสัตว์ลพบุรี โดยกลุ่มที่ 1 สัตว์ปีก กลุ่มที่ 2 สัตว์คู่ร้าย กลุ่มที่ 3 สัตว์ที่มีขนาดใหญ่ และกลุ่มที่ 4 สัตว์ที่มีความสวยงาม
3. แต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปโดยวาดภาพสัตว์ลงในกระดาษแผ่นใหญ่ และส่งตัวแทนกลุ่มละ 1 คน พูดถึงชื่อลักษณะและธรรมชาติของสัตว์ชนิดนั้น ๆ หน้าห้องเรียน ครูเพิ่มเติมรายละเอียด
4. เด็กและครูร่วมกันสรุปสัตว์ชนิดต่าง ๆ ที่มีในสวนสัตว์ลพบุรี
5. ร่วมกันร้องเพลง “ควมม้า”

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ	แหล่งเรียนรู้
1. รูปปั้นสัตว์จำลองชนิดต่าง ๆ	-
2. กระดาษ 100 ปอนด์ (4 แผ่น)	
3. สีเทียนจัมโบ้ 4 กล่อง	
4. เพลง “ควมม้า”	

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสัตว์ที่มีในสวนสัตว์ลพบุรี
2. สังเกตการบอกชื่อ ลักษณะ และธรรมชาติของสัตว์ต่าง ๆ ที่มีในสวนสัตว์ลพบุรี
3. สังเกตการสรุป เรื่องราวและถ่ายทอดให้ผู้อื่น

หน่วย สอนสัตว์ลพบุรี

วันที่ 3

กิจกรรม การเคลื่อนไหวและจังหวะ

สาระสำคัญ

การเคลื่อนไหวร่างกายหรือท่าทางประกอบคำบรรยาย หรือเรื่องราวต่าง ๆ เป็นการพัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ รวมทั้งพัฒนาความคิดตามจินตนาการของเด็กแต่ละคนด้วย เรื่องราวที่ครูนำมาบรรยายจะบูรณาการกับกิจกรรมอื่นๆ ด้วย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนาการคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ของเด็ก
2. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ให้แข็งแรง
3. เกิดความสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การออกกำลังกาย การแสดงออกตามความคิดของตนเอง)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเคลื่อนไหวร่างกาย การคิดท่าทางขณะเคลื่อนไหว การแสดงออกอย่างสนุกสนานกับเรื่องราว)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ปฏิบัติกิจกรรมพื้นฐานแบบอยู่กับที่คือ คบมือเป็นจังหวะช้า – เร็ว การเคลื่อนไหวท่าและปลายเท้า
2. เด็กเคลื่อนไหวร่างกายประกอบคำบรรยายของครู เกี่ยวกับการเดินทางไปเที่ยวสวนสัตว์ลพบุรี พบสัตว์และสิ่งต่าง ๆ อย่างหลากหลาย รวมทั้งการให้อาหารสัตว์ โดยเด็กแต่ละคนคิดท่าทางประกอบคำบรรยายไม่ซ้ำกับคนอื่น ๆ
3. เด็กปฏิบัติกิจกรรมข้อ 2 ซ้ำอีก โดยครูอาจเปลี่ยนคำบรรยายหรือเรื่องราวใหม่ แต่ยังเป็นเรื่องราวของสวนสัตว์ลพบุรี
4. ร่วมกันสรุปการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบคำบรรยาย

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

- เครื่องให้จังหวะ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบคำบรรยายของเด็กแต่ละคน
2. สังเกตการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของเด็กขณะเคลื่อนไหวร่างกาย
3. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเคลื่อนไหวร่างกายประกอบคำบรรยาย

หน่วย สวนสัตว์ลพบุรี

วันที่ 3

กิจกรรม สร้างสรรค์

สาระสำคัญ

การแสดงออกทางความคิดของตนเองด้านศิลปะ เช่น การสร้างภาพจากสีน้ำ การปั้น และการพิมพ์ภาพ เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนาความคิดตามจินตนาการ
2. สามารถชื่นชมผลงานของตนเองได้
3. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การกระทำสิ่งต่าง ๆ ตามความคิดของตนเอง)
2. ประสพการณ์สำคัญ (การสร้างภาพจากสีน้ำ การปั้น และการพิมพ์ภาพ การทำงานร่วมกับผู้อื่น)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. จัดแบ่งเด็กออกเป็น 6 กลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มร่วมกันคิดสร้างสรรค์ผลงานเกี่ยวกับที่อยู่ของสัตว์ประเภทต่าง ๆ จากการวาดภาพด้วยสีน้ำ การปั้นดินน้ำมัน และการสร้างภาพจากทรายรูปทรงเรขาคณิต ตามความคิด ซึ่งเด็กและครูร่วมกันจัดเตรียมอุปกรณ์และสถานที่ไว้
2. เด็กเลือกผลิตชิ้นงานตามความสนใจของกลุ่มอย่างน้อยกลุ่มละ 2 ชิ้น
3. นำผลงานแต่ละชิ้นส่งครูและชื่นชมผลงานกลุ่มตนเอง โดยแสดงออกเป็นคำพูดจัดเก็บผลงานเข้าที่
4. ร่วมกันจัดเก็บอุปกรณ์ และทำความสะอาดสถานที่ผลิตผลงาน
5. สรุปการผลิตผลงานศิลปะร่วมกัน

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. ดินน้ำมัน แผ่นรองปั้นดินน้ำมัน
2. สีน้ำ พู่กัน กระดาษ 100 ปอนด์ แผ่นใหญ่
3. ทรายรูปทรงเรขาคณิต ตลับชาติ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. ตรวจสอบผลงานของเด็กแต่ละกลุ่ม
2. สังเกตเด็กขณะชื่นชมผลงานของตนเอง
3. สังเกตพฤติกรรมแต่ละคนขณะผลิตผลงานร่วมกับเพื่อน ๆ

หน่วย สอนสัตว์ลพบุรี

วันที่ 3

กิจกรรม การเล่นเสรี

สาระสำคัญ

การเล่นอิสระในมุมประสบการณ์ภายในห้องเรียนเป็นการเล่นตามความสนใจของแต่ละคน อาจจะเล่นคนเดียว หรือเล่นกับเพื่อน ๆ เป็นการฝึกการวางแผนและคิดแก้ปัญหาได้อีกวิธีหนึ่ง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนากล้ามเนื้อมือและตาให้มีความสัมพันธ์กัน
2. สามารถวางแผนและแก้ปัญหาด้วยตนเอง
3. จัดเก็บของเล่นเข้าที่ได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (เรียนรู้ที่จะเล่นคนเดียว หรือเล่นกับผู้อื่น การเล่นสิ่งต่าง ๆ ตามความคิดและสนใจ)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเล่นอิสระ การเล่นในห้องเรียน การวางแผนและการแก้ปัญหา ในการเล่น การประสานสัมพันธ์ของมือและตา)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ทบทวนข้อตกลงในการเล่นอิสระในมุมประสบการณ์ร่วมกัน
2. เด็กเลือกเล่นตามความสนใจของตนเองอย่างอิสระตามมุมประสบการณ์ต่าง ๆ
3. ครูดูแลการเล่นของเด็กอย่างใกล้ชิด และสังเกตพฤติกรรมอย่างทั่วถึง
4. ร่วมกันจัดเก็บของเล่นเข้าที่ เมื่อได้ขินสัญญาณจากครู ครูดูแลความเรียบร้อย
5. สรุปการเล่นอิสระในมุมประสบการณ์

สื่อและแหล่งเรียนรู้**สื่อ****แหล่งเรียนรู้**

1. ของเล่น หนังสือนิทาน ในมุมต่าง ๆ	- มุมประสบการณ์ต่าง ๆ ในห้องเรียน
2. หนังสือ “สวนสัตว์ลพบุรี” ในมุมหนังสือ	
3. ภาพสัตว์ชนิดต่าง ๆ ที่มีในสวนสัตว์ลพบุรีในมุมหนังสือ	
4. สัตว์จำลองชนิดต่าง ๆ ในมุมธรรมชาติ	
5. ที่คาดศีรษะรูปสัตว์ต่าง ๆ ในมุมบทบาทสมมติ	
6. เครื่องให้สัญญาณ	

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตเด็กในการใช้กล้ามเนื้อมือและตา และการวางแผนรวมทั้งการแก้ปัญหา ขณะเล่นอิสระ ในมุมต่าง ๆ
2. สังเกตการปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันของเด็กขณะเล่นตามมุมประสบการณ์ในห้องเรียน

หน่วย สอนสัตว์ลพบุรี

วันที่ 3

กิจกรรม การเล่นกลางแจ้ง

สาระสำคัญ

การเล่นน้ำ-เล่นทราย เป็นการจัดกิจกรรมที่ฝึกให้เด็กได้พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ และความสัมพันธ์ของมือกับตา รวมทั้งพัฒนาความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ของเด็ก ครูควรจัดอุปกรณ์ให้เด็กใช้ประกอบการเล่นน้ำ-เล่นทราย อย่างหลากหลายและมีจำนวนเพียงพอกับเด็กด้วย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ส่งเสริมความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์
2. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ และความสัมพันธ์กันระหว่างมือกับตา
3. เกิดความสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (เรียนรู้ที่จะเล่นคนเดียวและเล่นกับผู้อื่น การออกกำลังกาย)
2. ประเด็นสำคัญ (การเล่นน้ำ-เล่นทราย การประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อเล็ก การเล่นรายบุคคลและเล่นกับผู้อื่น การเล่นนอกห้องเรียน)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กเตรียมร่างกายหน้าอาคารเรียน คือ การสลับมือซ้าย-ขวา การวิ่งอยู่กับที่ และกระโดด 2 เท้า ขึ้น-ลง
2. เด็กและครูร่วมสร้างข้อตกลงร่วมกันในการเล่นน้ำ-เล่นทราย
3. เด็กเล่นน้ำ-เล่นทราย อย่างอิสระ ครูดูแลการเล่นของเด็กอย่างใกล้ชิด
4. จัดเก็บอุปกรณ์ในการเล่นน้ำ-เล่นทรายเข้าที่ เมื่อได้ยินสัญญาณจากครูและทำความสะอาดร่างกาย
5. ร่วมกันสรุปการเล่นน้ำ-เล่นทราย

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. อุปกรณ์ในการเล่นน้ำ-เล่นทราย - ที่เล่นน้ำ-เล่นทราย
2. เครื่องให้สัญญาณ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตพฤติกรรมการแสดงออกและการใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในขณะที่เล่นน้ำ-เล่นทราย
2. สังเกตความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ และความสัมพันธ์ของมือกับตา ขณะเล่นน้ำ-เล่นทราย

หน่วย สอนสัตว์ลพบุรี

วันที่ 3

กิจกรรม เกมการศึกษา

สาระสำคัญ

การสังเกต และเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเรานั้น สามารถจัดกิจกรรมให้เด็กได้ฝึกปฏิบัติ ในลักษณะของเกมต่าง ๆ ได้ เช่น เกมภาพตัดต่อ เกมจับคู่ เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถสังเกตและเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ ได้
2. สามารถเล่นร่วมกับเพื่อนได้
3. ส่งเสริมให้มีคุณธรรมความเอื้อเฟื้อ และการแบ่งปัน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (เรียนรู้ลักษณะของสิ่งของต่าง ๆ ที่มีความแตกต่างกัน)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การสังเกต และเปรียบเทียบ)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูอธิบายและสาธิตการเล่นเกมที่ตัดต่อภาพสัตว์ชนิดต่าง ๆ ที่มีในสวนสัตว์ลพบุรี
2. หาอาสาสมัครเด็กทดลองเล่นเกมตัดต่อภาพสัตว์ชนิดต่าง ๆ ที่มีในสวนสัตว์ลพบุรี ครูแนะนำเพิ่มเติม
3. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ หมุนเวียนเล่นเกมตัดต่อภาพสัตว์ชนิดต่าง ๆ ที่มีในสวนสัตว์ลพบุรี สลับกับเกมตัดต่อภาพอื่น ๆ ที่เคยเล่นมาแล้ว
4. ครูดูแลการเล่นของเด็กอย่างใกล้ชิด และทั่วถึง
5. ร่วมกันจัดเก็บเกมเข้าที่ เมื่อได้ขินสัญญาณจากครู ครูตรวจสอบความเรียบร้อย
6. สรุปการเล่นเกมที่ตัดต่อภาพสัตว์ชนิดต่าง ๆ ที่มีในสวนสัตว์ลพบุรีร่วมกัน

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. เกมตัดต่อภาพสัตว์ชนิดต่าง ๆ ที่มีในสวนสัตว์ลพบุรี
2. เกมที่เคยเล่นมาแล้ว
3. เครื่องให้สัญญาณ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตเด็กขณะเล่นเกมการศึกษาเกี่ยวกับความสามารถ ในการสังเกตและเปรียบเทียบ
2. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเล่นเกมร่วมกับเพื่อน ๆ รวมทั้งการแสดงออกการเป็นผู้มีคุณธรรม ความเอื้อเฟื้อ และการแบ่งปันด้วย

แผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี

หน่วย สวนสัตว์ลพบุรี วันที่ 4 (ประโชชน์และโทษ) กิจกรรม เสริมประสบการณ์
สาระสำคัญ

สวนสัตว์ลพบุรีเป็นสถานที่ท่องเที่ยว และแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียนแห่งหนึ่งที่ต้องศึกษา โดยเฉพาะเรื่องราวของสัตว์ชนิดต่าง ๆ เป็นที่พักผ่อน สนุกสนานเพลิดเพลิน เป็นแหล่งทำมาหากินของแม่ค้า หรือมีเพื่อน ๆ คนรู้จักเพิ่มขึ้นอีก แต่อาจจะเกิดโทษหรือได้รับอันตรายต่อผู้มาท่องเที่ยวได้ เช่น อาจจะได้รับอันตรายจากสัตว์ร้าย ดินเชื้อโรคจากสัตว์ได้ หรือเป็นไข้หวัดได้เพราะแคร์รอนมีฝุ่นมาก เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถบอกถึงประ โยชน์และโทษที่จะได้รับจากการไปเที่ยวสวนสัตว์ลพบุรีได้
2. ร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็นประ โยชน์หรืออันตรายเมื่อไปเที่ยวสวนสัตว์
3. สามารถสรุปเรื่องราว และถ่ายทอดให้ผู้อื่นฟังได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก (เรียนรู้ถึงประ โยชน์และโทษหรือสิ่งที่จะเกิดอันตรายกับตนเองเมื่อไปเที่ยวสวนสัตว์ลพบุรี)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การสนทนา การแสดงความคิดเห็น การเล่าหรือสรุปเรื่องราว)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. หาอาสาสมัครเล่าประสบการณ์ของตนเองเมื่อไปเที่ยวสวนสัตว์ลพบุรีเกี่ยวกับประ โยชน์และโทษหรืออันตรายที่อาจจะได้รับอะไรบ้าง ตามความคิดของตนเอง
2. ร่วมกันสังเกตภาพหนังสือเรื่อง “สวนสัตว์ลพบุรี” และสนทนา แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพต่าง ๆ เกี่ยวกับประ โยชน์หรืออันตรายที่อาจจะได้รับเมื่อไปเที่ยวสวนสัตว์ลพบุรี
3. เด็กและครูร่วมกันสรุปประ โยชน์และอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการไปเที่ยวสวนสัตว์ลพบุรี
4. ร่วมกันร้องเพลง “ลิง”

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

1. หนังสือ “สวนสัตว์ลพบุรี”
2. เพลง “ลิง”

แหล่งเรียนรู้

-

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการบอกประ โยชน์และอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการไปเที่ยวสวนสัตว์ลพบุรี
2. สังเกตการร่วมสนทนา และแสดงความคิดเห็นขณะร่วมกิจกรรม
3. สังเกตการสรุปเรื่องราว และถ่ายทอดเรื่องราวเกี่ยวกับประ โยชน์และอันตราย ที่อาจเกิดจากการไปเที่ยวสวนสัตว์ลพบุรีให้ผู้อื่นฟัง

หน่วย สอนสัตว์ลพบุรี

วันที่ 4

กิจกรรม การเคลื่อนไหวและจังหวะ

สาระสำคัญ

การเคลื่อนไหวร่างกายในลักษณะผู้นำ – ผู้ตาม เป็นการแสดงออกถึงความเชื่อมั่นในตนเอง และพัฒนาความคิด จินตนาการของแต่ละคน รวมทั้งเป็นการฝึกการเป็นผู้ตามที่ดีด้วย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถเคลื่อนไหวร่างกายในลักษณะผู้นำ – ผู้ตาม
2. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย
3. เกิดความสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การออกกำลังกาย การกล้าแสดงออกตามความคิด และการเป็นผู้ตามที่ดี)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเคลื่อนไหวร่างกาย การแสดงออกตามความคิด)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ปฏิบัติกิจกรรมพื้นฐานแบบเคลื่อนที่คือ การเดิน การวิ่ง และการก้าวกระโดด
2. หาอาสาสมัครเป็นผู้นำการเคลื่อนไหวร่างกาย 1 คน ยืนอยู่กลางวง เด็กที่เหลือขึ้นเป็นวงกลม ผู้นำทำท่าทางเคลื่อนไหวร่างกาย เพื่อน ๆ ปฏิบัติตาม และหยุดปฏิบัติเมื่อได้ยินสัญญาณจากครู
3. หาอาสาสมัครเด็กคนอื่น ๆ หมุนเวียนเป็นผู้นำ โดยคิดท่าทางการเคลื่อนไหวไม่ซ้ำกับเพื่อน ๆ ที่ปฏิบัติมาแล้ว เพื่อน ๆ ที่เหลือปฏิบัติตาม โดยปฏิบัติเหมือนข้อ 2
4. ร่วมกันสรุปการเคลื่อนไหวร่างกายในลักษณะผู้นำ – ผู้ตาม

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

- เครื่องให้สัญญาณ

-

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการเคลื่อนไหวร่างกายของเด็กขณะเป็นผู้นำ – ผู้ตาม
2. สังเกตการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ขณะเคลื่อนไหวร่างกายในลักษณะผู้นำ – ผู้ตาม
3. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเคลื่อนไหวร่างกาย

หน่วย สอนสัตวภัณฑปฐวี

วันที่ 4

กิจกรรม สร้างสรรค์

สาระสำคัญ

การแสดงออกตามจินตนาการด้านศิลปะ เราสามารถจัดกิจกรรมได้หลากหลาย เพื่อให้เด็กได้เลือกผลิตชิ้นงานได้ตามความสนใจของแต่ละคน เช่น การปั้นดินน้ำมันอย่างอิสระ การพับหรือตัดกระดาษเป็นภาพ และตกแต่งภาพด้วยสีเขียนตามจินตนาการ การสร้างภาพจากสีน้ำตามความคิด เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนาความคิดตามจินตนาการ
2. สามารถชื่นชมผลงานของตนเองและผู้อื่นได้
3. สามารถ อดทน และรอคอยได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (เรียนรู้ที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ ตามความคิด)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การปั้น การพับกระดาษ การเขียนภาพ การแสดงออกตามความคิด)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ร่วมกันจัดเตรียมอุปกรณ์และสถานที่ในการผลิตชิ้นงานศิลปะคือ การปั้นดินน้ำมันอย่างอิสระ การพับกระดาษเป็นภาพสัตว์ต่าง ๆ แล้วตกแต่งภาพด้วยสีเขียนตามจินตนาการ การสลับสีน้ำ
2. เด็กเลือกผลิตชิ้นงานตามความสนใจของตนเอง อย่างน้อยคนละ 2 ชิ้น นำผลงานแต่ละชิ้นส่งครูบรรยายผลงานตามความคิด และชื่นชมผลงานของตนเอง รวมทั้งจัดเก็บผลงานเข้าที่
3. ครูดูแลการผลิตผลงานของเด็กอย่างใกล้ชิด และทั่วถึง
4. ร่วมกันจัดเก็บอุปกรณ์ และทำความสะอาดสถานที่ผลิตผลงาน
5. สรุปการผลิตชิ้นงานศิลปะและร่วมกันชื่นชมผลงานของเพื่อน โดยครูนำผลงานของเด็ก

บางคนให้ดูหน้าห้อง

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. ดินน้ำมัน แผ่นรองปั้นดินน้ำมัน
2. กระดาษสีต่าง ๆ กาว กรรไกร สีเขียน
3. สีน้ำ พู่กัน กระดาษ A 4

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. ตรวจสอบผลงานของเด็กแต่ละคน
2. สังเกตเด็กขณะชื่นชมผลงานของตนเอง และผู้อื่น
3. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะผลิตผลงานเกี่ยวกับการอดทน และรอคอย

หน่วย สวนสัตว์ลพบุรี

วันที่ 4

กิจกรรม การเล่นเสรี

สาระสำคัญ

การเล่นอิสระของเด็กในระดับปฐมวัย ควรจัดที่เล่นให้เด็กได้มีโอกาสเลือกเล่นตามความสนใจของแต่ละคนอย่างอิสระ ทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถใช้ความคิดตามจินตนาการ
2. มีคุณธรรมด้านความเอื้อเฟื้อ และการแบ่งปัน
3. ปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การเล่นสิ่งต่าง ๆ ตามความคิด เรียนรู้ที่จะเลือกเล่นคนเดียวหรือเล่นกับผู้อื่น)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเล่นอิสระ การเล่นในห้องเรียน การแสดงความเอื้อเฟื้อและแบ่งปัน การปฏิบัติตามข้อตกลง)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ร่วมกันทบทวนข้อตกลงในการเล่นอิสระตามมุมต่าง ๆ ของห้องเรียน
2. เด็กเลือกเล่นอิสระตามความสนใจของตนเองในมุมต่าง ๆ ของห้องเรียน แต่ถ้ามุมใดมีเด็กจำนวนมากเกินไป ครูควรชักชวนให้แก้ปัญหาในการเลือกเล่นมุมใหม่
3. ครูดูแลการเล่นของเด็กอย่างใกล้ชิด และแนะนำเพิ่มเติมเด็กบางคนที่ไม่ปฏิบัติตามข้อตกลง
4. ร่วมกันจัดของเล่นเข้าที่ เมื่อได้ยินสัญญาณจากครู โดยการร้องเพลง “เก็บของ” ครูสำรวจความเรียบร้อย
5. ร่วมกันสรุปการเล่นอิสระในมุมต่าง ๆ ของห้องเรียน

สื่อและแหล่งเรียนรู้**สื่อ**

1. ของเล่นและหนังสือนิทานเกี่ยวกับสัตว์ และเรื่องอื่น ๆ ในมุมต่าง ๆ
2. เพลง “เก็บของ”

แหล่งเรียนรู้

- มุมต่าง ๆ ในห้องเรียน

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะเล่นในมุมต่าง ๆ ของห้องเรียนเกี่ยวกับการใช้ความคิดตามจินตนาการ
2. สังเกตพฤติกรรมการแสดงออกการมีคุณธรรมด้านความเอื้อเฟื้อ และการแบ่งปันขณะเล่นอิสระตามมุมต่าง ๆ
3. สังเกตการปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกัน ขณะเล่นอิสระในห้องเรียนของเด็กแต่ละคน

หน่วย สอนสัตว์ลพบุรี

วันที่ 4

กิจกรรม การเล่นเกมกลางแจ้ง

สาระสำคัญ

การเล่นกับอุปกรณ์กีฬาสำหรับเด็กปฐมวัย เป็นการปูพื้นฐานด้านกีฬาให้เด็กได้เล่น สัมผัสกับอุปกรณ์กีฬาอย่างง่าย ๆ เช่น ลูกบอลยาง ลูกบอลผ้า ลูกเทนนิส ห่วงยาง ดุงทราย เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ และความสัมพันธ์กันระหว่างตากับขา และตากับมือ
2. มีความสามารถพื้นฐานด้านเตะฟุตบอล และ โยนรับฟุตบอล
3. เกิดความสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การออกกำลังกาย การผ่อนคลาย เรียนรู้ที่จะเล่นคนเดียวและเล่นกับเพื่อน ๆ)

2. ประสบการณ์สำคัญ (การเล่นนอกห้องเรียน การเตะฟุตบอลไปข้างหน้า การโยน – รับฟุตบอล การเล่นคนเดียว และเล่นกับผู้อื่น)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กเตรียมร่างกายที่สนามฟุตบอลของโรงเรียน โดยยืนอย่างอิสระ คือ การวิ่งอยู่กับที่ กระโดดเตะเท้าไปข้างหน้า และข้างหลัง
2. แบ่งเด็กออกเป็น 6 กลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มมีฟุตบอลยาง กลุ่มละ 1 ลูก เด็กเล่นเตะฟุตบอลไปข้างหน้าอย่างอิสระ จำนวน 4 กลุ่ม และ โยน – รับ ฟุตบอลผ้า จำนวน 2 กลุ่ม
3. ครูดูแลการเล่นของเด็กอย่างใกล้ชิด
4. เด็กทุกคนและทุกกลุ่มหยุดเล่น เมื่อได้ยินสัญญาณจากครู รวมทั้งจัดเก็บอุปกรณ์
5. ร่วมกันสรุปการเตะฟุตบอลไปข้างหน้าอย่างอิสระและการโยน – รับฟุตบอลผ้า
6. ทำความสะอาดร่างกาย เข้าห้องเรียน

สื่อและแหล่งเรียนรู้**สื่อ**

1. ฟุตบอลยางเบอร์ 3 (จำนวน 4 ลูก)
2. นกหวีด ฟุตบอลผ้า 2 ลูก

แหล่งเรียนรู้

- สนามฟุตบอลของโรงเรียน

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตเด็กขณะเล่นเตะฟุตบอลอย่างอิสระไปข้างหน้า และ โยน – รับฟุตบอล เกี่ยวกับการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ และความสัมพันธ์ของตากับขา รวมทั้งตากับมือ
2. สังเกตความสามารถในขณะที่เตะฟุตบอลอย่างอิสระและ โยน – รับฟุตบอลของเด็กแต่ละคน
3. สังเกตพฤติกรรมของเด็ก ขณะเล่นเตะฟุตบอลและ โยน – รับฟุตบอลอย่างอิสระ

หน่วย สอนสัตว์ลพบุรี

วันที่ 4

กิจกรรม เกมการศึกษา

สาระสำคัญ

การจัดเรียงลำดับสิ่งต่าง ๆ เราสามารถจัดเรียงลำดับได้ตามเหตุการณ์ (ก่อน – หลัง) ขนาด (เล็ก – ใหญ่) ตำแหน่ง (ต่ำ – สูง) เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนาการคิดหาเหตุผล
2. สามารถวางแผนและแก้ปัญหา
3. จัดเก็บเกมเข้าที่ได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (การเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ การเรียงลำดับขนาดของสิ่งต่าง ๆ)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การสังเกต เปรียบเทียบขนาดเล็ก – ใหญ่ การคิดหาเหตุผล)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูอธิบายและสาธิตการเล่นเกมเรียงลำดับภาพขนาดของลิง จากเล็กไปหาใหญ่
2. เด็กทดลองเล่นเกมเรียงลำดับภาพขนาดของลิงจากเล็กไปหาใหญ่ ครูอธิบายเพิ่มเติม
3. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ หมุนเวียนเล่นเกมเรียงลำดับภาพขนาดของลิงจากเล็กไปหาใหญ่ สลับกับเกมเรียงลำดับภาพที่เคยเล่นมาแล้ว
4. ครูดูแลการเล่นของเด็กอย่างใกล้ชิด สังเกตเป็นรายบุคคล
5. ร่วมกันจัดเก็บเกมเข้าที่ เมื่อได้ขินสัญญาณ ครูตรวจความเรียบร้อย
6. ร่วมกันสรุปการเล่นเกมเรียงลำดับภาพขนาดของลิงจากเล็กไปหาใหญ่

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. เกมเรียงลำดับภาพขนาดของลิง จากเล็ก ไปหาใหญ่
2. เกมเรียงลำดับภาพที่เคยเล่นมาแล้ว
3. เครื่องให้สัญญาณ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตพฤติกรรมขณะเล่นเกมเรียงลำดับภาพขนาดของลิง เกี่ยวกับการคิดหาเหตุผล
2. สังเกตความสามารถในการวางแผนและแก้ปัญหา เด็กขณะเล่นเกมการศึกษา
3. สังเกตเด็กขณะจัดเก็บเกมเข้าที่ หลังจากเลิกเล่นแล้ว

แผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี

หน่วย สวนสัตว์ลพบุรี วันที่ 5 (การปฏิบัติตนขณะไปเที่ยวสวนสัตว์) กิจกรรม เสริมประสบการณ์
สาระสำคัญ

การปฏิบัติตนขณะไปเที่ยวสวนสัตว์ลพบุรี ควรปฏิบัติตนตามข้อตกลงของสวนสัตว์ลพบุรี เช่น การซื้อบัตรเข้าชม การทิ้งขยะให้เป็นที่ ไม่รังแกสัตว์ด้วยวิธีการต่าง ๆ ไม่เข้าไปใกล้สัตว์ที่ดุร้าย บริเวณหวงห้าม และควรมีความเมตตา กรุณาต่อสัตว์ เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองขณะเที่ยวสวนสัตว์ลพบุรี
2. เกิดเจตคติที่ดีต่อสวนสัตว์ลพบุรี และต่อสัตว์
3. สามารถปฏิบัติตามข้อตกลงของสวนสัตว์ลพบุรีได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก และธรรมชาติรอบตัว (การเรียนรู้ด้วยตนเอง ขณะทัศนศึกษาสวนสัตว์ลพบุรี)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การสืบค้นข้อมูล การแสดงความรู้สึกร่วมด้วยคำพูด การปฏิบัติตามข้อตกลง หรือระเบียบ การสนทนา การแสดงความคิดเห็น)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตนขณะไปเที่ยวสวนสัตว์
2. พาเด็กไปทัศนศึกษาสวนสัตว์ลพบุรี โดยขอความร่วมมือจากผู้ปกครองเด็กร่วมดูแลเด็กด้วย
3. การศึกษาขณะไปทัศนศึกษาสวนสัตว์ลพบุรี เป็นไปตามแผนกำหนดการที่จัดทำไว้ โดยฟังสัญญาณจากครูและมารวมกันโดยร่วมสนทนา เล่า สรุปสิ่งที่ได้จากการทัศนศึกษาสวนสัตว์ลพบุรี
4. ร่วมกันสรุปการปฏิบัติตนขณะไปเที่ยวสวนสัตว์ลพบุรี

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ	แหล่งเรียนรู้
1. สิ่งที่มีในสวนสัตว์ลพบุรี เช่น สัตว์ชนิดต่าง ๆ สนามเด็กเล่น สระน้ำ ร้านค้า เป็นต้น	1. สวนสัตว์ลพบุรี 2. เจ้าหน้าที่สวนสัตว์ลพบุรี (วิทยากรท้องถิ่น)
2. เครื่องให้สัญญาณ	
3. รถรับจ้าง	

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตพฤติกรรมเด็กเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยตนเอง ขณะทัศนศึกษาสวนสัตว์ลพบุรี
2. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะทัศนศึกษาสวนสัตว์ลพบุรี เกี่ยวกับการแสดงออกที่มีเจตคติที่ดีต่อสวนสัตว์ลพบุรี และต่อสัตว์ เช่น ความสนใจ ชักถาม ร่วมสนทนา แสดงความคิดเห็น และเกิดความสนุกสนานขณะทัศนศึกษา
3. สังเกตการปฏิบัติตามข้อตกลงของสวนสัตว์ลพบุรี ขณะทัศนศึกษา

หน่วย สวนสัตว์ลพบุรี

วันที่ 5

กิจกรรม การเคลื่อนไหวและจังหวะ
กิจกรรมการเล่นเสรี
และกิจกรรมเกมการศึกษา

คำชี้แจง

เนื่องจากวันนี้ ได้พาเด็กทัศนศึกษาสวนสัตว์ลพบุรี จึงบูรณาการกิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมการเล่นเสรี และกิจกรรมเกมการศึกษา เข้าไปในกิจกรรมเสริมประสบการณ์ เพราะเด็กต้องใช้เวลาในการทัศนศึกษาสวนสัตว์ลพบุรีมากกว่าเวลาในการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ของวันปกติ

รายละเอียดของกิจกรรม มีดังนี้

กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ

1. ขณะเด็กเดินทัศนศึกษาในสวนสัตว์ลพบุรี เด็กได้เคลื่อนไหวร่างกายตลอดเวลา
2. ร่วมกันร้องเพลงเกี่ยวกับสัตว์ที่มีในสวนสัตว์ลพบุรี และเลียนแบบท่าทางหรือเสียงร้องของสัตว์ชนิดต่าง ๆ

กิจกรรมการเล่นเสรี

1. เลือกชมหรือศึกษาสิ่งต่าง ๆ ในสวนสัตว์ลพบุรี ตามความสนใจของตนเอง แต่ภายใต้ข้อตกลงการปฏิบัติขณะทัศนศึกษาสวนสัตว์ลพบุรีร่วมกัน และอยู่ในความดูแลของครูรวมทั้งผู้ปกครอง
2. สัมผัส พบเห็น เรียนรู้ด้วยตนเองในสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นของจริง จากสวนสัตว์ลพบุรี

กิจกรรมเกมการศึกษา

1. การสังเกต เปรียบเทียบ ขนาด ชนิด ของสัตว์ต่าง ๆ ในสวนสัตว์ลพบุรี
2. จัดประเภทสัตว์ที่มีในสวนสัตว์ลพบุรี
3. จำแนกสิ่งต่าง ๆ ที่มีในสวนสัตว์ลพบุรี

หน่วย สวนสัตว์ลพบุรี

วันที่ 5

กิจกรรม สร้างสรรค์

สาระสำคัญ

การจัดกิจกรรมพัฒนาความคิดของเด็กด้านศิลปะนั้น จัดให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมได้ทั้งรายบุคคล และเป็นกลุ่ม

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนาความคิดตามจินตนาการ
2. สามารถบรรยายผลงานของตนเองได้
3. สร้างผลงานตามความคิดของตนเองได้ทั้งรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การกระทำสิ่งต่าง ๆ ตามความคิดของตนเอง และร่วมกับผู้อื่น)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเขียนภาพ การแสดงความรู้สึกผ่านผลงาน การทำงานร่วมกับผู้อื่น และทำงานรายบุคคล)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กวาดภาพด้วยดินสอดำตามจินตนาการของตนเองจากการได้ทัศนศึกษาสวนสัตว์ลพบุรี
2. นำผลงานส่งครูบรรยายผลงานตามความคิดของตนเอง
3. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ ร่วมกันวาดภาพด้วยสีเทียนสรุปสิ่งที่ได้พบเห็นจากการทัศนศึกษา

สวนสัตว์ลพบุรี

4. ส่งตัวแทนแต่ละกลุ่มบรรยายผลงานให้เพื่อนและครูฟัง
5. ร่วมกันจัดเก็บอุปกรณ์ และทำความสะอาดสถานที่ผลิตผลงาน

สื่อและแหล่งเรียนรู้**สื่อ**

1. สีเทียน ดินสอดำ กระดาษ A 4
2. กระดาษ 100 ปอนด์แผ่นใหญ่
(มีจำนวนเท่ากลุ่มที่แบ่งเด็ก)

แหล่งเรียนรู้

- สวนสัตว์ลพบุรี

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. ตรวจสอบผลงานทั้งรายบุคคลและเป็นกลุ่ม
2. สังเกตการบรรยายผลงานของเด็กจากการสร้างผลงานด้วยดินสอดำเกี่ยวกับการทัศนศึกษา

สวนสัตว์ลพบุรี

3. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะผลิตผลงานทั้งรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

หน่วย สอนสัตว์ลพบุรี

วันที่ 5

กิจกรรม การเล่นกลางแจ้ง

สาระสำคัญ

การเล่นเครื่องเล่นสนาม เป็นการพัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของเด็กได้เป็นอย่างดี และเป็น การเรียนรู้นอกห้องเรียน ซึ่งแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียนนั้นจะมีทั้งภายใน โรงเรียน และนอกโรงเรียน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ให้แข็งแรง
2. เล่นร่วมกับผู้อื่นได้
3. สามารถระมัดระวังตนเอง และผู้อื่นให้ปลอดภัยจากการเล่นได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคล และสถานที่แวดล้อม เด็ก (การออกกำลังกาย เรียนรู้ที่จะเล่นด้วยตนเองคนเดียวและเล่นกับผู้อื่น ด้วยความปลอดภัย เรียนรู้ เครื่องเล่นต่าง ๆ ในสนามเด็กเล่นของสวนสัตว์ลพบุรี)

2. ประสบการณ์สำคัญ (การเล่นเครื่องเล่นสนาม การรักษาความปลอดภัย การปฏิบัติตาม ข้อตกลง)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กและครูร่วมกันสร้างข้อตกลงในการเล่นเครื่องเล่นสนามของสวนสัตว์ลพบุรี เนื่องจาก เป็นสถานที่เล่นใหม่จากที่เคยเล่นปกติ

2. เด็ก ๆ แต่ละคนเลือกเล่นเครื่องเล่นสนามตามความสนใจของตนเอง

3. ครูและผู้ปกครองร่วมกันดูแลการเล่นของเด็กอย่างใกล้ชิด

4. เด็กหยุดเล่นเมื่อได้ยินสัญญาณจากครู และร่วมกันสรุปการเล่นเครื่องเล่นสนามใน

สวนสัตว์ลพบุรี

5. ทำความสะอาดร่างกาย เตรียมตัวกลับโรงเรียน

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. เครื่องเล่นสนามชนิดต่าง ๆ

- สนามเด็กเล่นสวนสัตว์ลพบุรี

2. นกหวีด

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ขณะเล่นเครื่องเล่นสนามของสวนสัตว์ลพบุรี

2. สังเกตพฤติกรรมขณะเล่นเครื่องเล่นสนามกับเพื่อน ๆ

3. สังเกตพฤติกรรมของเด็กในการระมัดระวังตนเองและเพื่อน ๆ ให้ปลอดภัยขณะเล่นเครื่อง

เล่นสนามสวนสัตว์ลพบุรี

เพลง

ภาคผนวก

เพลง “ลิ่ง”

(ไม่ทราบนามผู้แต่ง)

เจี๋ย เจี๋ย เจี๋ย	เป็นเสียงเรียกของลิ่ง
ลิ่งมันไม่อยู่นิ่ง	มันชอบวิ่งกระโดดไปมา
เจี๋ย เจี๋ย เจี๋ย	มันร้องเรียกพวกมา
ครั้นพอถึงเวลา	ออกเที่ยวหาผลไม้กิน

เพลง “สัตว์เลี้ยง”

(อร่าม ชาวสะอาด)

ไก๋เฮ้ยไก๋	เลี้ยงไว้กินไข่เรื่อยมา
วู้ คววย โถนา	ปลูกข้าวมากินได้
ม้าพาซี	เอาไว้ขี่เที่ยวไป
อีกหมาตัวใหญ่	เอาไว้ไล่ขโมยเออ
ล้า ลา ล้า ลา ล้า	ล้า ลา ล้า ลา (2 ครั้ง)

เพลง “ควมม้า”

(ไม่ทราบนามผู้แต่ง)

วิ่งควมกันไป วิ่งควมกันมา	ขี่ข้ามม้าไปตามกัน (ฮี้ ๆ ๆ)
วิ่งไล่ให้ทัน วิ่งไล่ให้ทัน	เธอกับฉันลองดูซิ
กั๊บ กั๊บ กั๊บ กั๊บ (ซ้ำ)	วิ่ง กั๊บ กั๊บ ตามมาซิ
วิ่งไล่ให้ดี วิ่งไล่ให้ดี	วิ่งไม่มีวันจะทัน (ซ้ำ) ฮี้ ๆ ๆ

เพลง “เก็บของ”

(อ่ำไพ สุจริตกุล)

เก็บ เก็บ เก็บ	มาช่วยกันเก็บของที่
เร็วคนดี	มาเก็บเข้าที่กันเออ

เกมการละเล่น

เกม “ลิ่งชิงบอล”

(ไม่ทราบนามผู้แต่ง)

จุดประสงค์

1. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ
2. สามารถปฏิบัติตามกติกาง่าย ๆ ได้
3. เกิดความสนุกสนาน

จำนวนผู้เล่น

- ไม่จำกัดจำนวน (ถ้ามีจำนวนผู้เล่นมากกว่า 10 คน ควรจัดแบ่งเป็นกลุ่ม ๆ)

อุปกรณ์

1. ฟุตบอลผ้า
2. นกหวีด

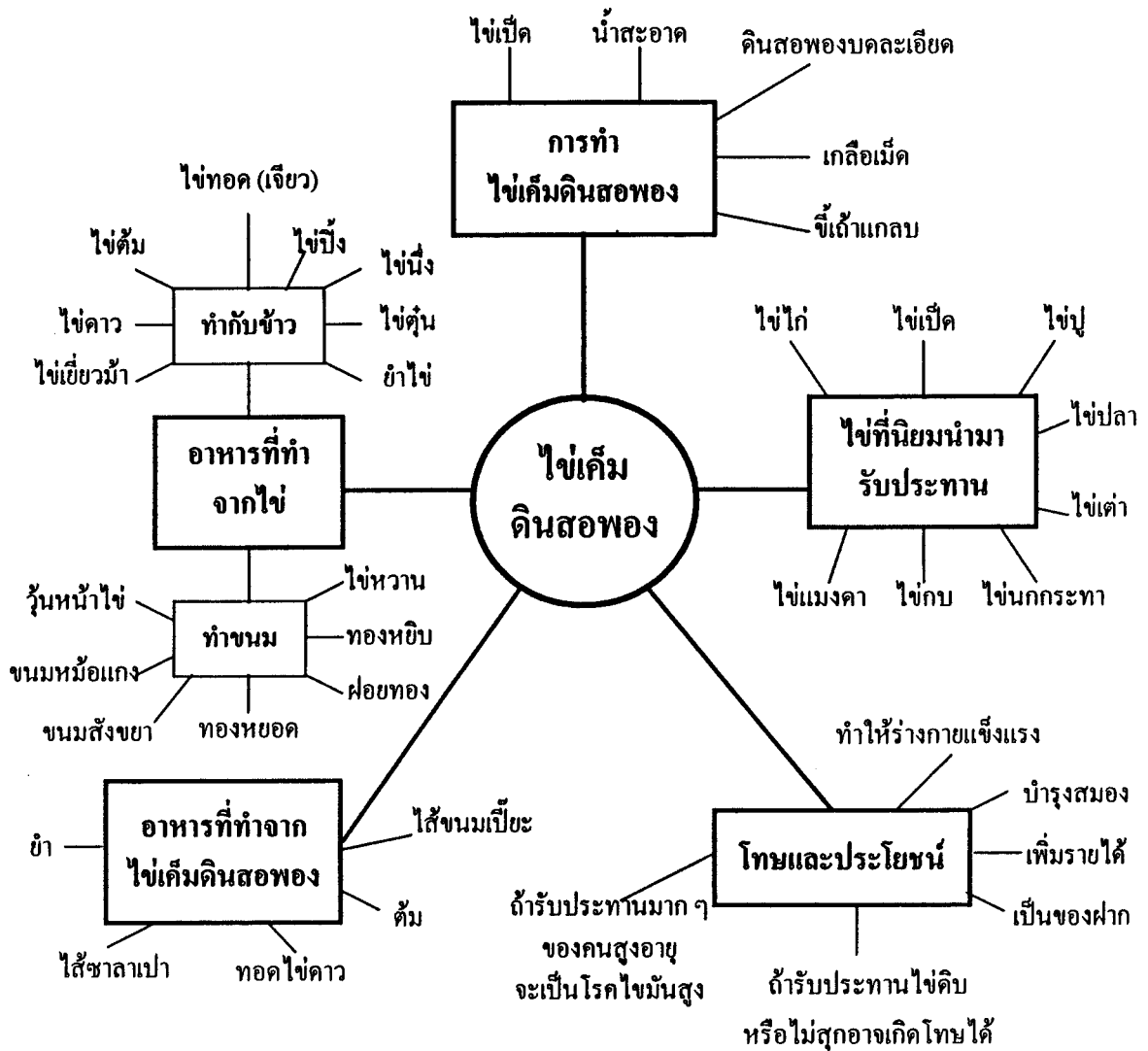
วิธีเล่น

1. ผู้เล่นกลุ่มที่ 1 ขึ้นเป็นวงกลม และมี 1 คน ที่ถือฟุตบอลไว้ และหาอาสาสมัครผู้เล่น 1 คน เป็น “ลิ่ง” ยืนอยู่กลางวง
2. เมื่อได้ยินสัญญาณนกหวีด ผู้เล่นที่ถือฟุตบอล โยนฟุตบอลไปให้เพื่อนที่ยืนอยู่ในวงกลม คนที่เป็นลิ่งต้องหาทางแย่งชิงฟุตบอลให้ได้
3. ถ้าลิ่งแย่งชิงฟุตบอลมาได้ ต้องเปลี่ยนตัวผู้เล่นคนอื่น ออกมาเป็นลิ่งแทน
4. หมุนเวียนให้ผู้เล่นกลุ่มอื่น ๆ มาเล่นบ้าง จนครบทุกกลุ่มที่จัดแบ่งไว้

**แผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี
หน่วย ไข่เค็มดินสอพอง**

แผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี
หน่วย ไข่เค็มดินสอพอง

ระดมความคิดจากเด็ก

สิ่งที่เด็กรู้แล้ว	สิ่งที่เด็กต้องการรู้	สิ่งที่เด็กควรรู้
ไข่ของสัตว์ที่นิยมนำมารับประทาน อาหารที่ทำจากไข่	อาหารที่ทำจากไข่เค็มดินสอพอง ประโยชน์และโทษของไข่	ส่วนผสมของไข่เค็มดินสอพอง การเลือกซื้อไข่

แผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี

หน่วย ไข่เค็มดินสอพอง วันที่ 1 (ไข่ที่นิยมนำมารับประทาน) กิจกรรม เสริมประสบการณ์
สาระสำคัญ

ไข่ของสัตว์มีมากมาย แต่ที่คนนิยมนำมารับประทาน เช่น ไข่เป็ด ไข่ไก่ ไข่นกกระทา ไข่เต่า
ไข่นู ไข่ปลา เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปร่าง ลักษณะและสีของไข่ได้
2. ส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดและแสดงความคิดเห็นของเด็ก
3. สรุปรื่องราวและถ่ายทอดให้ผู้อื่นฟังได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก ธรรมชาติรอบตัว (สิ่งมีชีวิตต้องการอาหาร และเป็นอาหารที่มีประโยชน์ เพื่อความเจริญเติบโต)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การฟัง การสนทนา การแสดงความคิดเห็น และสรุปรื่องราว)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กและครูท่องคำคล้องจอง “ข. เอ๊ย ข. ไข่” และสนทนารายละเอียดร่วมกัน
2. นำไข่ชนิดต่าง ๆ ให้เด็กสังเกต สัมผัส ทั้งของจริง ของจำลอง รูปภาพ และร่วมกันสนทนาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปร่าง ลักษณะ สี ขนาด
3. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ ให้ร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็นถึงความแตกต่างของไข่แต่ละชนิด และส่งตัวแทนกลุ่มละ 1 คน มาสรุปหน้าห้องเรียน
4. เด็กและครูท่องคำคล้องจอง “ข. เอ๊ย ข. ไข่” ซ้ำอีก
5. ร่วมกันสรุปรื่องที่ร่วมกิจกรรม

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

1. คำคล้องจอง “ข. เอ๊ย ข. ไข่”
2. ไข่จำลองชนิดต่าง ๆ

แหล่งเรียนรู้

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับไข่ชนิดต่าง ๆ
2. สังเกตการสรุปรื่องและถ่ายทอดให้ผู้อื่นฟังเกี่ยวกับความแตกต่างของไข่ชนิดต่าง ๆ

หน่วย ไข่เค็มดินสอพอง

วันที่ 1

กิจกรรม การเคลื่อนไหวและจังหวะ

สาระสำคัญ

การเคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระ ประกอบสัญญาณที่เคาะซ้ำ – เร็วสลับกันไป รวมทั้งปฏิบัติตามคำสั่ง เป็นการปฏิบัติกิจกรรมที่พัฒนาด้านร่างกายของเด็กอีกอย่างหนึ่ง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ
2. สามารถรู้ค่าจำนวนต่าง ๆ
3. เกิดความสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเลข (การออกกำลังกาย และปฏิบัติตามสัญญาณ คำสั่ง)
2. ประสพการณ์สำคัญ (การเคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระ ตามสัญญาณ และคำสั่ง

ความสนุกสนานเพลิดเพลิน)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กปฏิบัติกิจกรรมพื้นฐานแบบอยู่กับที่ คือ การตบมือเป็นจังหวะซ้ำ-เร็ว การย่อตัวลง – ขึ้น
2. เด็กแต่ละคนเคลื่อนไหวร่างกายไปทั่ว ๆ บริเวณห้องเรียนตามสัญญาณ ที่ครูเคาะซ้ำ – เร็ว สลับกันไป โดยคิดท่าทางของตนเองไม่ซ้ำกับเพื่อน ๆ
3. เมื่อได้ยินสัญญาณหยุดทุกคนหยุดเคลื่อนไหวร่างกายทันที และปฏิบัติตามคำสั่งจากครู เช่น เด็ก ๆ ทุกคนสมมติตนเองเป็นไก่ 5 ตัว อยู่ในเล้าเดียวกัน เป็นต้น
4. เด็กปฏิบัติกิจกรรมข้อ 2, 3 ซ้ำอีก โดยครูเปลี่ยนคำสั่งใหม่ เช่น เด็ก ๆ สมมติตนเองเป็น ไข่่นกกระทาอยู่ในรังเดียวกัน 3 ฟอง
5. ร่วมกันสรุปการเคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระ ตามสัญญาณ และคำสั่ง

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

- เครื่องเคาะจังหวะ

-

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ขณะเคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระตามสัญญาณและคำสั่ง รวมทั้งกิจกรรมพื้นฐาน
2. สังเกตเด็กปฏิบัติตามคำสั่งของครูเกี่ยวกับค่าจำนวนต่าง ๆ
3. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเคลื่อนไหวร่างกาย

หน่วย ไข่เค็มดินสอพอง

วันที่ 1

กิจกรรม สร้างสรรค์

สาระสำคัญ

การวาดภาพตามจินตนาการ การปั้นดินน้ำมัน การฉีก ตัด ปะ กระดาษ การพิมพ์ภาพ การประดิษฐ์ เศษวัสดุ เป็นการฝึกให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมด้านความคิดริเริ่ม และสร้างสรรค์ของเด็กอีกทางหนึ่ง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ส่งเสริมความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์
2. ส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดของเด็ก
3. ฝึกให้มีคุณธรรมความเอื้อเฟื้อ

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การกระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยความคิดของตนเอง การเอื้อเฟื้อ และแบ่งปัน)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การฉีก ตัด ปะ กระดาษ การปั้น การวาดภาพ และการเล่าเรื่อง)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กและครูร่วมกันจัดเตรียมอุปกรณ์ และสถานที่ในการผลิตชิ้นงานศิลปะ คือ การฉีก ตัด ปะกระดาษ ตามความคิด การปั้นดินน้ำมันอย่างอิสระ และการวาดภาพด้วยสีเทียนตามจินตนาการ เป็นภาพสัตว์ที่ออกไข่และคนนิยมนำมารับประทาน
2. เด็กแต่ละคนเลือกผลิตชิ้นงานตามความสนใจของตนเองอย่างน้อยคนละ 2 ชิ้น นำผลงานแต่ละชิ้นส่งครู และบรรยายตามความคิดของตนเอง นำผลงานจัดเก็บเข้าที่
3. เด็ก ๆ ร่วมกันจัดเก็บอุปกรณ์และทำความสะอาดสถานที่ผลิตผลงาน ครูตรวจความเรียบร้อย
4. เด็กและครูร่วมกันสรุปการผลิตผลงานศิลปะ

สื่อและแหล่งเรียนรู้**สื่อ****แหล่งเรียนรู้**

1. กระดาษสี กาว กรรไกร กระดาษ A4
2. สีเทียน ดินน้ำมัน แผ่นรองปั้นดินน้ำมัน

-

-

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. ตรวจสอบผลงานของเด็กแต่ละชิ้นด้านศิลปะ
2. สังเกตเด็กขณะบรรยายผลงานของตนเอง
3. สังเกตพฤติกรรมของเด็กแต่ละคน ขณะผลิตผลงานร่วมกับเพื่อน ๆ เกี่ยวกับการแสดงออก

เป็นผู้มีคุณธรรมความเอื้อเฟื้อ

หน่วย ไข่เค็มดินสอพอง

วันที่ 1

กิจกรรม การเล่นเสรี

สาระสำคัญ

การเลือกเล่นอิสระในห้องเรียน คือ การเล่นตามความสนใจของแต่ละคนในมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ของห้องเรียน เช่น มุมบ้าน มุมหนังสือ มุมบล็อก มุมธรรมชาติ เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ส่งเสริมความคิดจินตนาการของเด็ก
2. สามารถวางแผน และแก้ปัญหาด้วยตนเอง
3. จัดเก็บของเล่นเข้าที่ได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (เรียนรู้ที่จะเล่นคนเดียวหรือเล่นกับผู้อื่น)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเล่นตามความสนใจ การเล่นในห้องเรียน การวางแผน และการแก้ปัญหา การจัดเก็บของเล่นเข้าที่)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูอธิบายและสาธิตการจัดเก็บของเล่นเข้าที่ในแต่ละมุมประสบการณ์
2. เด็กและครูร่วมกันทบทวนข้อตกลงในการเล่นอิสระตามมุมของห้องเรียน
3. เด็กแต่ละคนเลือกเล่นในมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ตามความสนใจของตน
4. ครูดูแลการเล่นของเด็ก และแนะนำเพิ่มเติมจุดบันทึกพฤติกรรมเป็นรายบุคคล
5. เด็กร่วมกันจัดเก็บของเล่นเข้าที่ เมื่อได้ยินสัญญาณจากครู
6. เด็กและครูร่วมกันสรุปการเล่นอิสระในมุมประสบการณ์

สื่อและแหล่งเรียนรู้**สื่อ**

1. ของเล่นและหนังสือนิทานในมุมต่าง ๆ

ของห้องเรียน

2. หนังสือรูปภาพสัตว์ต่าง ๆ ที่ออกไข่

และคนนิยมนำมารับประทาน

3. สัตว์จำลองชนิดต่าง ๆ ไข่ไก่จำลอง

ไข่เป็ดจำลอง และไข่นกกระทาจำลอง

4. เครื่องให้สัญญาณ

แหล่งเรียนรู้

- มุมประสบการณ์ต่าง ๆ ในห้องเรียน

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเล่นอิสระตามมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ของห้องเรียน เกี่ยวกับ
การใช้ความคิดตามจินตนาการ การวางแผน และแก้ปัญหาขณะเล่น
2. สังเกตการจัดเก็บของเล่นเข้าที่ของเด็กแต่ละคน หลังจากเลิกเล่นแล้ว

หน่วย ไข่เค็มคินสอพอง

วันที่ 1

กิจกรรม การเล่นกลางแจ้ง

สาระสำคัญ

การเล่นอิสระกลางสนาม เป็นการจัดกิจกรรมที่让孩子ได้เล่นอย่างอิสระนอกห้องเรียน แต่ต้องอยู่ภายใต้ข้อตกลงร่วมกันกำหนด นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของสถานที่ ตลอดจนต้องดูแลเด็กอย่างใกล้ชิดและทั่วถึงด้วย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ
2. สามารถปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันได้
3. เกิดความสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การออกกำลังกาย เรียนรู้ข้อตกลงร่วมกัน)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเคลื่อนไหวร่างกาย การปฏิบัติตามข้อตกลง และการผ่อนคลาย

การเล่นนอกห้องเรียน)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กเตรียมร่างกายบริเวณสนามฟุตบอลของโรงเรียน โดยยืนอย่างอิสระ คือ การขำทำอยู่กับที่ การวิ่งอยู่กับที่ และการกระโดดสลับเท้า
2. ครูและเด็กร่วมกันทบทวนข้อตกลงในการเล่นอิสระกลางสนามฟุตบอลของโรงเรียน รวมทั้งกำหนดบริเวณการเล่น
3. เด็กทุกคนเล่นอิสระกลางสนาม ครูดูแลการเล่นของเด็ก
4. เด็กหยุดเล่นเมื่อได้ยินสัญญาณจากครู ทำความสะอาดร่างกาย
5. ร่วมกันสรุปการเล่นอิสระกลางสนาม

สื่อและแหล่งเรียนรู้**สื่อ**

- นกหวีด

แหล่งเรียนรู้

- สนามฟุตบอลของโรงเรียน

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของเด็กขณะเล่นอิสระ
2. สังเกตการปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันของเด็กแต่ละคน ขณะเล่นอิสระบริเวณสนามฟุตบอลของโรงเรียน
3. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเล่นอิสระกลางสนาม

หน่วย ไข่เค็มดินสอพอง

วันที่ 1

กิจกรรม เกมการศึกษา

สาระสำคัญ

การสังเกตและเปรียบเทียบ เป็นการฝึกทักษะการคิดหาเหตุผลของเด็ก เพื่อพัฒนาการด้านสติปัญญาอีกทางหนึ่ง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ส่งเสริมการสังเกตและเปรียบเทียบ
2. สามารถวางแผน และแก้ปัญหาได้
3. จัดเก็บเกมเข้าที่ได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (การเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การสังเกต และการเปรียบเทียบ)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูอธิบายและสาธิตการเล่นเกมหัดต่อภาพไข่ที่นิยมนำมาต้อนรับ
2. หาอาสาสมัครจากเด็กเล่นเกมหัดต่อภาพไข่ ครูแนะนำเพิ่มเติม
3. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ หมุนเวียนเล่นเกมหัดต่อภาพไข่ สลับกับเกมหัดต่อภาพอื่นที่เคยเล่นมาแล้ว ครูดูแลการเล่นเกมอย่างใกล้ชิด
4. เด็ก ๆ ร่วมกันจัดเก็บเกมเข้าที่ เมื่อได้ชิ้นสัญญาณจากครู โดยครูอธิบายและสาธิตการจัดเก็บเกมให้เด็กดูก่อน
5. เด็กและครูร่วมกันสรุปการเล่นเกมหัดต่อภาพไข่ที่นิยมนำมาต้อนรับ

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. เกมหัดต่อภาพไข่ ที่นิยมนำมาต้อนรับ
2. เกมหัดต่อภาพอื่นที่เคยเล่นมาแล้ว
3. เครื่องให้สัญญาณ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตเด็กขณะเล่นเกมหัดต่อภาพต่าง ๆ เกี่ยวกับพฤติกรรมสังเกต การเปรียบเทียบ การวางแผนและแก้ปัญหา
2. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะจัดเก็บเกมเข้าที่ ของเด็กแต่ละคน

แผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี

หน่วย ไข่เค็มดินสอพอง วันที่ 2 (อาหารที่ทำจากไข่) กิจกรรม เสริมประสบการณ์
สาระสำคัญ

อาหารที่ทำจากไข่ มีทั้งอาหารคาว เช่น ไข่ดาว ไข่ต้ม ไข่ตุ๋น ยำไข่ ไข่ปิ้ง ไข่เค็ม เป็นต้น และอาหารหวาน เช่น ไข่หวาน ขนมสังขยา ฝอยทอง ทองหยิบ ทองหยอด คุกกี้หน้าไข่ ขนมหม้อแกง เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถสรุปเรื่องราวและถ่ายทอดให้ผู้อื่นฟังเกี่ยวกับอาหารที่ทำจากไข่ได้
2. ร่วมสนทนา และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับชื่อและประเภทของอาหารที่ทำจากไข่ได้
3. สามารถร่วมกิจกรรมกับเพื่อน ๆ ได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก ธรรมชาติรอบตัว (รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ สิ่งที่มีชีวิตต้องการน้ำและอาหาร)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การสรุปเรื่องราว การสนทนา การแสดงความคิดเห็น และการร่วมกิจกรรมกับผู้อื่น การจัดประเภทสิ่งต่าง ๆ)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. หาอาสาสมัครจากเด็กเล่าประสบการณ์ของตนเอง ที่เคยรับประทานอาหารที่ทำจากไข่ เด็กและครูร่วมกันสรุปชื่ออาหารที่เด็กเล่าและบอกว่าเป็นกับข้าว (อาหารคาว) หรือเป็นขนม (อาหารหวาน)
2. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ ให้สังเกตอาหารที่ทำจากไข่ทั้งอาหารคาว และอาหารหวาน ร่วมกันสนทนา แสดงความคิดเห็น บอกชื่ออาหาร และประเภทอาหารที่ทำจากไข่ ว่าเป็นอาหารคาว หรืออาหารหวาน
3. ในแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนกลุ่มละ 1 คน สรุปหน้าห้องเรียน
4. ร่วมกันรับประทานอาหารที่ทำจากไข่
5. สรุปอาหารที่ทำจากไข่ และท่องคำคล้องจอง “ข. เอ๊ย ข. ไข่”

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. อาหารที่ทำจากไข่ (อาหารคาว และอาหารหวาน)
2. ภาชนะใส่อาหารและอุปกรณ์ในการรับประทานอาหาร
3. คำคล้องจอง “ข. เอ๊ย ข. ไข่”

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็น การสรุปเรื่องราวและถ่ายทอดให้ผู้อื่นฟังเกี่ยวกับอาหารที่ทำจากไข่ทั้งอาหารคาวและอาหารหวาน
2. สังเกตความสนใจการร่วมกิจกรรมของเด็กแต่ละคน

หน่วย ไข่เค็มดินสอพอง

วันที่ 2

กิจกรรม การเคลื่อนไหวและจังหวะ

สาระสำคัญ

การเคลื่อนไหวร่างกายประกอบอุปกรณ์ เป็นการเคลื่อนไหวที่พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก โดยนำอุปกรณ์ไปด้วยขณะเคลื่อนไหวร่างกาย และทำท่าทางไม่ซ้ำกับเพื่อน ๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ และมีความสัมพันธ์กัน
2. ส่งเสริมความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ของเด็ก
3. มีความสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การออกกำลังกาย การแสดงออกทางความคิดของตนเอง)

2. ประสบการณ์สำคัญ (การเคลื่อนไหวร่างกาย การคิดท่าทางขณะเคลื่อนไหว และการแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านสื่อ อุปกรณ์)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กปฏิบัติกิจกรรมพื้นฐานแบบอยู่กับที่ คือ การเคลื่อนไหวนิ้วมือ และมือ การเคลื่อนไหวแขนและไหล่
2. เด็กทุกคนเคลื่อนไหวร่างกายไปทั่ว ๆ บริเวณห้องเรียน โดยนำริบบิ้นไปด้วยคนละเส้น โดยไม่ให้ชนกัน ตามจังหวะที่ครูเคาะ
3. เมื่อได้ยินสัญญาณจากครู เด็ก ๆ หยุดเคลื่อนไหว ให้เด็กที่มีริบบิ้นสีเดียวกันมารวมกลุ่มและนำริบบิ้นต่อเป็นรูปร่างต่าง ๆ ตามความคิด
4. เด็กปฏิบัติกิจกรรมข้อ 2, 3 ซ้ำอีก โดยต่อภาพไม่ซ้ำกัน
5. เด็กและครูร่วมกันสรุปการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบอุปกรณ์

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. เครื่องเคาะจังหวะ
2. ริบบิ้นสีต่าง ๆ (มีความยาวแต่ละเส้น
ประมาณ 1 เมตร)

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ และความสัมพันธ์กันขณะเคลื่อนไหวประกอบอุปกรณ์
2. ตรวจสอบผลงานจากการนำอุปกรณ์ (ริบบิ้น) มาประกอบเป็นรูปร่างตามความคิด
3. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเคลื่อนไหวร่างกายประกอบอุปกรณ์

หน่วย ไข่เค็มคินสอพอง

วันที่ 2

กิจกรรม สร้างสรรค์

สาระสำคัญ

การแสดงออกตามจินตนาการ เราสามารถจัดกิจกรรมให้เด็กแสดงออกได้อย่างหลากหลาย เช่น การแสดงบทบาทสมมติ การเลียนแบบท่าทางของสัตว์ การแสดงออกทางด้านศิลปะ เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ส่งเสริมความคิดตามจินตนาการของเด็ก
2. สามารถชื่นชมผลงานของตนเองและผู้อื่นได้
3. ทำงานร่วมกับเพื่อน ๆ ได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การกระทำสิ่งต่าง ๆ ตามจินตนาการของตนเอง)
2. ประสพการณ์สำคัญ (การวาดภาพ การปั้น การพิมพ์ภาพ การชื่นชมผลงานตนเองและผู้อื่น

การทำงานร่วมกับผู้อื่น)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กและครูร่วมกันจัดเตรียมอุปกรณ์ และสถานที่ในการผลิตชิ้นงานศิลปะ คือ การวาดภาพตามจินตนาการจากสีน้ำด้วยพู่กัน การปั้นดินน้ำมันตามความคิด และการพิมพ์ภาพจากขนไก่ เป็นภาพอาหารที่ทำจากไข่ทั้งอาหารคาวและอาหารหวาน

2. เด็กทุกคนเลือกผลิตชิ้นงานตามความสนใจของตนเองอย่างน้อยคนละ 2 ชิ้น นำผลงานแต่ละชิ้นส่งครูบรรยาย และชื่นชมผลงานของตนเอง จัดเก็บเข้าที่

3. เด็กและครูร่วมกันจัดเก็บอุปกรณ์ และทำความสะอาดสถานที่ผลิตชิ้นงาน

4. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ ร่วมกันชื่นชมผลงานของเพื่อน ๆ โดยครูนำผลงานของเพื่อนบางคนให้เด็กชื่นชม และแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมาชื่นชมหน้าห้องเรียน กลุ่มละ 1 คน

สื่อและแหล่งเรียนรู้**สื่อ****แหล่งเรียนรู้**

1. สีน้ำ พู่กัน กระดาษ A 4 ขนไก่
2. ดินน้ำมัน แผ่นรองปั้นดินน้ำมัน

-

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. ตรวจผลงานเด็กแต่ละชิ้น
2. สังเกตเด็กขณะชื่นชมผลงานตนเองและผลงานของเพื่อน
3. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะผลิตผลงาน

หน่วย ไข่เค็มดินสอพอง

วันที่ 2

กิจกรรม การเล่นเกม

สาระสำคัญ

การเล่นเกม คือ การเล่นตามความสนใจของแต่ละคนในมุมต่าง ๆ ของห้องเรียน ซึ่งในแต่ละมุมจะมีสื่อของเล่นอย่างหลากหลาย และเหมาะสมกับวัยของเด็ก

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนากล้ามเนื้อ และความสัมพันธ์ของมือกับตา
2. ส่งเสริมให้มีคุณธรรมด้านความเอื้อเฟื้อ และการแบ่งปัน
3. เล่นร่วมกับเพื่อน ๆ ได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การเล่นสิ่งต่าง ๆ ตามความคิด เรียนรู้ที่จะเล่นคนเดียวหรือเล่นกับผู้อื่น)

2. ประสบการณ์สำคัญ (การเล่นอิสระ การเล่นในห้องเรียน การมีโอกาสได้รับรู้ความสนใจและความต้องการของตนเอง และผู้อื่น การแสดงออกด้านคุณธรรมต่าง ๆ)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ร่วมกันทบทวนข้อตกลงในการเล่นอิสระในมุมต่าง ๆ ของห้องเรียน
2. เด็กแต่ละคนเลือกเล่นตามมุมต่าง ๆ ของห้องเรียนตามความสนใจ โดยครูดูแลอย่างทั่วถึง
3. เด็กทุกคนร่วมกันจัดเก็บของเล่นเข้าที่ เมื่อได้ยินสัญญาณจากครูและแนะนำเพิ่มเติม
4. ร่วมกันสรุปการเล่นอิสระในมุมต่าง ๆ

สื่อและแหล่งเรียนรู้**สื่อ**

1. ของเล่นและหนังสือนิทานในมุมต่าง ๆ
2. เมนูอาหารชนิดต่าง ๆ ที่ทำจากไข่ในมุมหนังสือ
3. อุปกรณ์และภาชนะต่าง ๆ ในการประกอบอาหารในมุมบ้าน
4. เครื่องให้สัญญาณ

แหล่งเรียนรู้

- มุมต่าง ๆ ในห้องเรียน

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตเด็กขณะเล่นอิสระตามมุมต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้กล้ามเนื้อและความสัมพันธ์ของมือกับตา
2. สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะเล่นกับเพื่อน ๆ การแสดงออกเกี่ยวกับการเป็นผู้มีคุณธรรม ความเอื้อเฟื้อ และการแบ่งปัน

หน่วย ไข่เค็มดินสอพอง

วันที่ 2

กิจกรรม การเล่นกลางแจ้ง

สาระสำคัญ

การเตะฟุตบอลเข้าประตู และการโยนฟุตบอลลงตะกร้า เป็นการเล่นกับอุปกรณ์กีฬาอีกอย่างหนึ่งของเด็กปฐมวัยที่พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ให้แข็งแรง มีความสัมพันธ์กันของตากับขา และตากับมือ ซึ่งฟุตบอลที่นำมาประกอบการจัดกิจกรรมควรเป็นฟุตบอลยาง เบอร์ 3

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. มีความสามารถพื้นฐานด้าน การเตะฟุตบอล และการ โยนฟุตบอล
2. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ และความสัมพันธ์กันระหว่างตากับขา และตากับมือ
3. เกิดความสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การออกกำลังกาย เรียนรู้ที่จะเล่นคนเดียวและเล่นกับผู้อื่น การใช้วัยวะส่วนต่าง ๆ ให้มีความสัมพันธ์กัน)

2. ประสบการณ์สำคัญ (การเล่นนอกห้องเรียน การเตะฟุตบอลเข้าประตู การโยนฟุตบอล)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กเตรียมร่างกายที่สนามฟุตบอลของโรงเรียน โดยยืนอย่างอิสระ คือ การขำเท้าอยู่กับที่ การเตะเท้าไปข้างหน้า กระโดดเตะเท้าไปข้างหน้าและข้างหลังและทำท่าทางขมวด)

2. แบ่งเด็กออกเป็น 4 กลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มมีฟุตบอลกลุ่มละ 2 ลูก เด็กเล่นเตะฟุตบอลเข้าประตู และโยนฟุตบอลลงตะกร้า ครูดูแลการเล่นอย่างใกล้ชิด

3. ร่วมกันจัดเก็บอุปกรณ์ สรุปการเตะฟุตบอลเข้าประตู การโยนฟุตบอลลงตะกร้า และเล่นเครื่องเล่นสนามอย่างอิสระ

4. ทำความสะอาดร่างกายเข้าห้องเรียน

สื่อและแหล่งเรียนรู้**สื่อ**

1. ฟุตบอลยาง เบอร์ 3 ตะกร้า
2. ประตูฟุตบอล (2 ข้าง)
3. นกหวีด
4. เครื่องเล่นสนามชนิดต่าง ๆ

แหล่งเรียนรู้

1. สนามฟุตบอลของโรงเรียน
2. สนามเด็กเล่นของโรงเรียน

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตความสามารถในขณะเตะฟุตบอลเข้าประตูและการโยนฟุตบอลลงตระกร้าของเด็กแต่ละคน
2. สังเกตเด็กขณะเตะฟุตบอลเข้าประตู เกี่ยวกับการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ และความสัมพันธ์ของตาและขา รวมทั้งตากับมือ
3. สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะเล่นเตะฟุตบอลเข้าประตู และการโยนฟุตบอลลงตระกร้า

หน่วย ไข่เค็มดินสอพอง

วันที่ 2

กิจกรรม เกมการศึกษา

สาระสำคัญ

การหาความเหมือนและความแตกต่างของสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเรา เป็นการฝึกการสังเกต และเปรียบเทียบ การคิดหาเหตุผล และนำมาสรุป เพื่อนำไปจัดหมวดหมู่ จับคู่ ของสิ่งต่าง ๆ นั้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ส่งเสริมการสังเกตและเปรียบเทียบ
2. มีความอดทนและรอคอยได้
3. สามารถเล่นร่วมกับเพื่อน ๆ ได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (การเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ ความเหมือนและความแตกต่าง)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การสังเกต การเปรียบเทียบ การเล่นกับผู้อื่น)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูอธิบายและสาธิตการเล่นเกมนับคู่ภาพเหมือนอาหารชนิดต่าง ๆ ที่ทำจากไข่
2. หาดูภาพสัตว์จากเด็กทดลองเล่นเกมจับคู่ภาพเหมือนอาหารชนิดต่าง ๆ ที่ทำจากไข่ ครูชี้แนะเพิ่มเติม
3. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ หมุนเวียนเล่นเกมจับคู่ภาพเหมือนอาหารชนิดต่าง ๆ ที่ทำจากไข่ สลับกับเกมจับคู่ภาพเหมือนอื่นๆ ที่เคยเล่นมาแล้ว
4. ครูดูแลการเล่นของเด็กอย่างทั่วถึง จดบันทึกพฤติกรรม
5. ร่วมกันจัดเก็บเกมเข้าที่ เมื่อได้ยินสัญญาณจากครู
6. สรุปการเล่นเกมนับคู่ภาพเหมือนอาหารชนิดต่าง ๆ ที่ทำจากไข่ ร่วมกัน

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. เกมจับคู่ภาพเหมือนอาหารชนิดต่าง ๆ ที่ทำจากไข่
2. เกมจับคู่ภาพเหมือนอื่น ๆ ที่เคยเล่นมาแล้ว
3. เครื่องให้สัญญาณ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตเด็กขณะเล่นเกมจับคู่ภาพเหมือนอาหารชนิดต่าง ๆ ที่ทำจากไข่เกี่ยวกับการสังเกตและเปรียบเทียบ
2. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเล่นกับเพื่อน ๆ และการแสดงออกถึงความอดทนและรอคอยของเด็ก

แผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี

หน่วย ไข่เค็มดินสอพอง วันที่ 3 (การทำไข่เค็มดินสอพอง) กิจกรรม เสริมประสบการณ์
สาระสำคัญ

ไข่เค็มดินสอพอง มีส่วนผสม คือ ดินสอพองบดละเอียด เกลือเม็ด ขี้เถ้าแกลบ น้ำสะอาด
ไข่เป็ด มีวิธีทำคือ ผสมดินสอพอง เกลือ ขี้เถ้าแกลบเข้าด้วยกัน แล้วเติมน้ำทีละน้อย นวดให้เข้ากัน
แล้วนำส่วนผสมมาพอกไข่เป็ดหนา $\frac{1}{2}$ เซนติเมตร นำไปคลุกขี้เถ้าแกลบใส่ภาชนะ ไว้ 12 – 15 วัน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกปริมาณและจำนวนส่วนผสมของไข่เค็มดินสอพองได้
2. สรุปขั้นตอนการทำไข่เค็มดินสอพองได้
3. พัฒนาการทางภาษาด้านการพูดของเด็ก

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ ธรรมชาติรอบตัวเด็ก (เรียนรู้ที่จะทำหรือผลิตสิ่งต่าง ๆ มาเป็นอาหาร)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเล่า การสรุป การลงมือปฏิบัติ การแสดงความคิดเห็น)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็ก วิทยากรที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น และครูร่วมกันสังเกต สนทนา อภิปราย ถึงส่วนผสมของไข่เค็มดินสอพอง จากอุปกรณ์ที่จัดเตรียมมา
2. วิทยากรอธิบายและสาธิต ขั้นตอนการทำไข่เค็มดินสอพองให้เด็กดู
3. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ ร่วมกันทำไข่เค็มดินสอพอง วิทยากรและครูแนะนำอย่างใกล้ชิด
4. เด็ก วิทยากร และครูร่วมกันสรุปส่วนผสม และวิธีทำไข่เค็มดินสอพอง.

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ	แหล่งเรียนรู้
1. ไข่เป็ด เกลือเม็ด น้ำสะอาด ดินสอพองบดละเอียด ขี้เถ้าแกลบ	- วิทยากร (เขตกิจเกษตรจังหวัดลพบุรี)
2. ภาชนะสำหรับทำไข่เค็มดินสอพอง	
3. ภาชนะสำหรับใส่ไข่เค็มที่ผลิตแล้ว	

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการร่วมสนทนา การบอกปริมาณและจำนวนส่วนผสมของไข่เค็มดินสอพองของเด็ก
2. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะทำไข่เค็มดินสอพอง และสรุปขั้นตอนการทำไข่เค็มดินสอพอง

หน่วย ไข่เค็มดินสอพอง

วันที่ 3

กิจกรรม การเคลื่อนไหวและจังหวะ

สาระสำคัญ

การเคลื่อนไหวร่างกายในลักษณะผู้นำ-ผู้ตาม เป็นการแสดงออกตามความคิดของเด็กแต่ละคน ฝึกความเชื่อมั่นในตนเอง และการเป็นผู้ตามที่ดี

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย
2. สามารถเคลื่อนไหวร่างกายในลักษณะผู้นำ – ผู้ตาม
3. เกิดความสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การออกกำลังกาย การแสดงออกขณะเคลื่อนไหวร่างกายตามความคิด และการเป็นผู้ตามที่ดี)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเคลื่อนไหวร่างกาย การแสดงออกทางความคิด)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ปฏิบัติกิจกรรมพื้นฐานแบบเคลื่อนที่ คือ การเดินช้าและเร็ว การกระโดด 2 เท้าไปข้างหน้า และถอยหลัง
2. หาอาสาสมัครเป็นผู้นำการเคลื่อนไหวร่างกาย 1 คน ยืนอยู่กลางวง เด็กที่เหลือยืนเป็นวงกลม ผู้นำทำท่าทางเคลื่อนไหวร่างกายแสดงท่าวนวดส่วนผสมของการทำไข่เค็ม และการพอกไข่เค็มดินสอพอง เพื่อนปฏิบัติตามและหยุดปฏิบัติเมื่อได้ยินสัญญาณจากครู
3. หาอาสาสมัครเด็กคนอื่น ๆ หมุนเวียนเป็นผู้นำโดยทำท่าทางการเคลื่อนไหวร่างกายไม่ซ้ำกับเพื่อน ๆ ที่ปฏิบัติมาแล้ว เพื่อน ๆ ที่เหลือปฏิบัติตาม โดยปฏิบัติเหมือนข้อ 2
4. ร่วมกับสรุปการเคลื่อนไหวร่างกายในลักษณะผู้นำ – ผู้ตาม

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

- เครื่องให้สัญญาณ

แหล่งเรียนรู้

-

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ขณะเคลื่อนไหวร่างกายในลักษณะผู้นำ – ผู้ตาม
2. สังเกตการเคลื่อนไหวร่างกายในลักษณะผู้นำ – ผู้ตาม
3. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเคลื่อนไหวร่างกาย

หน่วย ไข่เค็มดินสอพอง

วันที่ 3

กิจกรรม สร้างสรรค์

สาระสำคัญ

การแสดงออกตามความคิดจินตนาการของเด็กด้านศิลปะ ครูควรจัดกิจกรรมให้เด็กได้เลือกอย่างหลากหลายตามความสนใจ ทั้งรายบุคคลและเป็นกลุ่มรวมทั้งควรจัดวัสดุอุปกรณ์ สถานที่ผลิตชิ้นงานเพียงพอกับจำนวนเด็ก และเหมาะสมกับการปฏิบัติกิจกรรม

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนากล้ามเนื้อเล็กและความสัมพันธ์ของมือกับตา
2. พัฒนาความคิดตามจินตนาการ
3. บรรยายผลงานของตนเองได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การกระทำสิ่งต่าง ๆ ตามความคิดจินตนาการของตนเอง และผู้อื่น)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การสร้างภาพจากสีน้ำ การประดิษฐ์เศษวัสดุ การฉีก ตัด ปะ กระดาษ การบรรยายผลงาน การทำงานร่วมกับผู้อื่น)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กและครูร่วมกันจัดเตรียมอุปกรณ์ และสถานที่ในการผลิตชิ้นงานศิลปะ คือ การหยดสีน้ำตามจินตนาการ การประดิษฐ์เศษวัสดุจากไข่เค็ม และการฉีก ตัด ปะ กระดาษตามความคิด เป็นภาษาหรือส่วนผสมในการทำไข่เค็มดินสอพอง
2. จัดแบ่งเด็กออกเป็น 6 กลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มร่วมกันคิดจินตนาการผลิตผลงาน ในข้อ 1 กลุ่มละอย่างน้อย 2 ชิ้น
3. นำผลงานแต่ละชิ้นส่งครู และบรรยายตามความคิดของกลุ่มตนเอง จัดเก็บผลงานเข้าที่
4. ร่วมกันจัดเก็บอุปกรณ์ และทำความสะอาดสถานที่ผลิตผลงาน
5. สรุปการผลิตผลงานร่วมกัน

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. สีน้ำ พู่กัน ไข่เค็มดินสอพอง , วัสดุอื่น ๆ
2. กระดาษสีต่าง ๆ กรรไกร กาว กระดาษ 100 ปอนด์แผ่นใหญ่

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. ตรวจสอบผลงานของเด็กแต่ละกลุ่ม
2. สังเกตเด็กขณะผลิตผลงานเกี่ยวกับการใช้กล้ามเนื้อเล็กและความสัมพันธ์ของมือและตา รวมทั้งขณะบรรยายผลงานของตนเอง

หน่วย ไข่เค็มดินสอพอง

วันที่ 3

กิจกรรม การเล่นเกมเสรี

สาระสำคัญ

มุมประสบการณ์ต่าง ๆ ในห้องเรียน เช่น มุมธรรมชาติ มุมบ้าน มุมหนังสือ มุมบล็อก มุมดนตรี เป็นต้น เป็นแหล่งเรียนรู้ในห้องเรียนที่เด็กสามารถเลือกเล่นได้ตามความสนใจของแต่ละคน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนาการคิดตามจินตนาการของเด็ก
2. ฝึกความอดทน และรอคอย
3. ส่งเสริมให้มีนิสัยรักการอ่าน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (เรียนรู้ที่จะเล่นคนเดียว หรือเล่นกับผู้อื่น การเล่นเกมต่าง ๆ ตามความสนใจ และตามความคิด)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเล่นอิสระ การเล่นในห้องเรียน การต่อเข้าด้วยกัน การแยกออกจากกัน การสื่อความหมายกับรูปภาพ)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กและครูร่วมกันทบทวนข้อตกลงในการเล่นตามมุมประสบการณ์ต่าง ๆ
2. เด็กแต่ละคนเลือกเล่นในมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ตามความสนใจและกระตุ้นให้เข้ามาหนังสือทุกคน โดยครูดูแลการเล่นอย่างทั่วถึง
3. ครูให้สัญญาณเด็กร่วมกันจัดเก็บของเล่น และหนังสือเข้าที่ ครูดูแลความเรียบร้อย และแนะนำเพิ่มเติม
4. ร่วมกันสรุปการเล่นในมุมประสบการณ์ของห้องเรียน

สื่อและแหล่งเรียนรู้**สื่อ**

1. ของเล่นและหนังสือในมุมต่าง ๆ
2. ส่วนผสมและอุปกรณ์ในการทำไข่เค็ม
ดินสอพอง ในมุมบ้าน
3. ไข่เป็ดจำลอง ไข่เค็มที่ต้มสุกแล้ว ในมุมธรรมชาติ
4. เครื่องให้สัญญาณ

แหล่งเรียนรู้

- มุมประสบการณ์ต่าง ๆ ในห้องเรียน

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตเด็กขณะเล่นตามมุมประสบการณ์ ในการใช้ความคิดตามจินตนาการ
2. สังเกตพฤติกรรมเด็กในการแสดงความอดทน รอคอย และมีนิสัยรักการอ่าน ขณะเล่นตามมุมประสบการณ์

หน่วย ไข่เค็มดินสอพอง

วันที่ 3

กิจกรรม การเล่นกลางแจ้ง

สาระสำคัญ

การเล่นเครื่องเล่นสนาม เป็นการเล่นนอกห้องเรียนอย่างหนึ่ง เปิดโอกาสให้เด็กได้เลือกเล่นตามความสนใจ ก่อนที่จะให้เด็กเล่น ควรตรวจสอบสภาพเครื่องเล่นทุกชิ้นให้อยู่ในสภาพพร้อมที่จะให้เด็กเล่นทุกครั้ง และมีเครื่องเล่นสนามจำนวนเพียงพอกับเด็ก

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ให้แข็งแรง
2. สามารถระมัดระวังตนเอง และผู้อื่น ให้ปลอดภัยจากการเล่นได้
3. เกิดความสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การออกกำลังกาย การเล่นคนเดียวและเล่นกับผู้อื่น ระมัดระวังตนเองและผู้อื่นให้ปลอดภัย)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเล่นเครื่องเล่นสนาม การเล่นนอกห้องเรียน)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กเตรียมร่างกายหน้าสนามเด็กเล่นของโรงเรียน โดยยืนอย่างอิสระ คือ การวิ่งอยู่กับที่ การย่อตัว – ลุกขึ้น การกระโดดสลับเท้า
2. เด็กและครูร่วมกันทบทวนข้อตกลงในการเล่นเครื่องเล่นสนาม
3. เด็ก ๆ แต่ละคนเลือกเล่นเครื่องเล่นสนามตามความสนใจ ครูดูแลการเล่นของเด็กอย่างใกล้ชิด
4. เด็กหยุดเล่นเมื่อได้ยินสัญญาณจากครู ทำความสะอาดร่างกาย
5. ร่วมกันสรุปการเล่นเครื่องเล่นสนาม

สื่อและแหล่งเรียนรู้**สื่อ**

1. เครื่องเล่นสนามชนิดต่าง ๆ
2. นกหวีด

แหล่งเรียนรู้

- สนามเด็กเล่นของโรงเรียน

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของเด็กขณะเล่นเครื่องเล่นสนาม
2. สังเกตพฤติกรรมการแสดงออกและการระมัดระวังตนเอง และผู้อื่นให้ปลอดภัยจากการเล่นเครื่องเล่นสนาม

หน่วย ไข่เค็มดินสอพอง

วันที่ 3

กิจกรรม เกมการศึกษา

สาระสำคัญ

การจัดเรียงลำดับสิ่งต่าง ๆ เราสามารถจัดเรียงลำดับได้ตามเหตุการณ์ (ก่อน – หลัง) ขนาด (เล็ก – ใหญ่) ตำแหน่ง (ต่ำ – สูง)

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ส่งเสริมการคิดหาเหตุผล
2. สามารถเล่นร่วมกับเพื่อน ๆ ได้
3. จัดเก็บเกมเข้าที่ได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (การเรียงลำดับเหตุการณ์ต่าง ๆ)
2. ประสพการณ์สำคัญ (การสังเกต การคิดหาเหตุผล การเรียงลำดับเหตุการณ์)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูอธิบายและสาธิตการเล่นเกมเรียงลำดับภาพเหตุการณ์การทำไข่เค็มดินสอพอง ให้เด็กดู
2. หาวาสาสมัครจากเด็กทดลองเล่นเกมเรียงลำดับภาพเหตุการณ์การทำไข่เค็มดินสอพอง
3. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ หมุนเวียนเล่นเกมเรียงลำดับภาพเหตุการณ์การทำไข่เค็มดินสอพอง สลับกับเกมเรียงลำดับภาพอื่นๆ ที่เคยเล่นมาแล้ว
4. ครูดูแลการเล่นของเด็กอย่างใกล้ชิด สังเกตเป็นรายบุคคล
5. ร่วมกันจัดเก็บเกมเข้าที่ เมื่อได้ยินสัญญาณจากครู ครูดูแลความเรียบร้อย
6. ร่วมกันสรุปการเล่นเกมเรียงลำดับภาพเหตุการณ์การทำไข่เค็มดินสอพอง

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. เกมเรียงลำดับภาพเหตุการณ์
การทำไข่เค็มดินสอพอง
2. เกมเรียงลำดับภาพเหตุการณ์อื่น ๆ
ที่เคยเล่นมาแล้ว
3. เครื่องให้สัญญาณ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตเด็กขณะเล่นเกมเรียงลำดับภาพเหตุการณ์การทำไข่เค็มดินสอพอง เกี่ยวกับการคิดหาเหตุผล
2. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเล่นกับเพื่อน ๆ และการจัดเก็บเกมเข้าที่ หลังจากเลิกเล่นแล้ว

แผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี

หน่วย ไข่เค็มดินสอพอง วันที่ 4 (อาหารที่ทำจากไข่เค็มดินสอพอง) กิจกรรม เสริมประสบการณ์
สาระสำคัญ

อาหารที่ทำจากไข่เค็มดินสอพอง เช่น ไข่ต้ม ทอดไข่ดาว ยำไข่ ไข่ขนมเปียะ ไข่ชالاเปา เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ร่วมสนทนา และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอาหารที่ทำจากไข่เค็มดินสอพองได้
2. สรุปเรื่องราว และถ่ายทอดให้ผู้อื่นฟังได้
3. ร่วมกิจกรรมกับเพื่อน ๆ ได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก ธรรมชาติรอบตัวเด็ก (สิ่งที่มีชีวิตต้องการอาหาร และเป็นอาหารที่มีประโยชน์)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การสนทนา การแสดงความคิดเห็น การสรุปเรื่องราวและการถ่ายทอดเรื่องราวให้ผู้อื่นฟัง)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูนำอาหารที่ทำจากไข่เค็มดินสอพองให้เด็กสังเกต สนทนาถึงชื่อของอาหาร รวมทั้งร่วมซักถาม แสดงความคิดเห็นแยกชนิดของอาหารเป็นอาหารคาวและอาหารหวาน
2. เด็กและครูร่วมกันปรุงอาหารจากไข่เค็มดินสอพอง คือ การต้ม การทอดไข่ดาว และการยำไข่เค็มดินสอพอง
3. ทุกคนร่วมรับประทานอาหารที่ทำจากไข่เค็มดินสอพอง จากที่ทุกคนร่วมกันปรุง และจากอาหารชนิดอื่น ๆ ที่จัดเตรียมมา
4. ร่วมกันสรุปอาหารที่ทำจากไข่เค็มดินสอพอง

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

1. อาหารที่ทำจากไข่เค็มดินสอพอง
2. ไข่เค็มดินสอพอง
3. อุปกรณ์ในการปรุงอาหารจากไข่เค็มดินสอพอง
4. ภาชนะใส่อาหาร และอุปกรณ์ในการรับประทาน

แหล่งเรียนรู้

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการร่วมสนทนา แสดงความคิดเห็น การสรุปเรื่องราว และถ่ายทอดให้ผู้อื่นฟัง
เกี่ยวกับอาหารที่ทำจากไข่เค็มคินสอพอง
2. สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะร่วมกิจกรรม

หน่วย ไข่เค็มดินสอพอง

วันที่ 4

กิจกรรม การเคลื่อนไหวและจังหวะ

สาระสำคัญ

การทำท่าทางประกอบเพลง เป็นการพัฒนาเด็กในหลาย ๆ ด้านพร้อมกันไป เช่น การพัฒนาความคิดตามจินตนาการ การพัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ตลอดจนพัฒนาภาษา ซึ่งเพลงที่ครูนำมาร้องควรสั้น ๆ เหมาะสมกับวัยของเด็ก และเกี่ยวข้องกับเรื่องที่เกิดขึ้นในสัปดาห์นั้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ส่งเสริมความคิดตามจินตนาการ
2. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย
3. เกิดความสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การออกกำลังกาย และการใช้ความคิดของตนเอง)
2. ประเด็นสาระสำคัญ (การเคลื่อนไหวร่างกาย การร้องเพลง การคิดเลียนแบบท่าทางของสัตว์)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กทุกคนปฏิบัติกิจกรรมพื้นฐานแบบเคลื่อนที่ คือ การเดิน การวิ่ง และการกระโดด 2 ท่า
2. เด็กและครูร่วมกันร้องเพลง “แม่ไก่”
3. เด็ก ๆ ทำท่าทางประกอบเพลง “แม่ไก่” โดยแต่ละคนคิดท่าทางประกอบเพลงตาม

จินตนาการของตนเอง

4. เด็กปฏิบัติกิจกรรมในข้อ 3 ซ้ำอีก โดยร้องเพลงช้า-เร็ว สลับกัน
5. ร่วมกันสรุปการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลง “แม่ไก่”

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. เพลง “แม่ไก่”
2. เครื่องเคาะจังหวะ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการทำท่าทางประกอบเพลง “แม่ไก่” ของเด็กแต่ละคน
2. สังเกตการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของเด็กขณะปฏิบัติกิจกรรมพื้นฐาน และเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลง “แม่ไก่”
3. สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะทำท่าทางประกอบเพลง “แม่ไก่”

หน่วย ไข่เค็มดินสอพอง

วันที่ 4

กิจกรรม สร้างสรรค์

สาระสำคัญ

ผลงานด้านศิลปะเป็นการแสดงออกตามความคิดจินตนาการของเด็กแต่ละคน สามารถจัดให้เด็กได้เลือกปฏิบัติตามความสนใจของแต่ละคน เช่น การประดิษฐ์เศษวัสดุ การปั้น การวาดภาพ และการสร้างภาพจากสีน้ำ เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ส่งเสริมความคิดตามจินตนาการ
2. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
3. สามารถจัดเก็บอุปกรณ์และทำความสะอาดสถานที่ผลิตผลงานได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การกระทำสิ่งต่าง ๆ ตามจินตนาการของตนเอง และการทำงานร่วมกับผู้อื่น)
2. ประสพการณ์สำคัญ (การประดิษฐ์เศษวัสดุ การปั้น และการสร้างภาพจากสีน้ำ)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กและครูร่วมกันจัดเตรียมอุปกรณ์และสถานที่ในการผลิตชิ้นงาน คือ การประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ จากเปลือกไข่ตามความคิด การปั้นดินน้ำมันอย่างอิสระ และการกลิ้งลูกแก้ว ด้วยสีน้ำตามจินตนาการ
2. เด็กทุกคนเลือกผลิตชิ้นงานตามความสนใจของตนเองอย่างน้อยคนละ 2 ชิ้น นำผลงานแต่ละชิ้นส่งครูบรรยายตามความคิดของตนเอง
3. จัดเก็บผลงานเข้าที่ของแต่ละคน ที่จัดเตรียมไว้
4. เด็ก ๆ ร่วมกันจัดเก็บอุปกรณ์ และทำความสะอาดสถานที่ผลิตผลงาน ครูดูแลความเรียบร้อย
5. ร่วมกันสรุปการผลิตชิ้นงานด้านศิลปะ

สื่อและแหล่งเรียนรู้**สื่อ**

1. เศษวัสดุต่าง ๆ เปลือกไข่ กระดาษสี กาว กรรไกร
2. ดินน้ำมัน แผ่นรองปั้นดินน้ำมัน
3. สีน้ำ ลูกแก้ว กล้องกระดาษ กระดาษ A4

แหล่งเรียนรู้

-

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. ตรวจสอบผลงานด้านศิลปะของเด็กแต่ละชิ้น
2. สังเกตพฤติกรรมของเด็กแต่ละคนขณะผลิตผลงานร่วมกับเพื่อน ๆ และขณะจัดเก็บอุปกรณ์เข้าที่ รวมทั้งการทำความสะอาดสถานที่ผลิตผลงาน

หน่วย ไข่เค็มดินสอพอง

วันที่ 4

กิจกรรม การเล่นเกม

สาระสำคัญ

มุมมองประสบการณ์ต่าง ๆ ในห้องเรียน ได้จัดเตรียมสื่อไว้อย่างหลากหลาย เหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ ความแตกต่างของเด็กแต่ละคน รวมทั้งบูรณาการกับหน่วยที่จัดกิจกรรมในสัปดาห์นั้น ซึ่งสามารถพัฒนาเด็กในด้านต่าง ๆ ได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนาการคิดตามจินตนาการของเด็ก
2. สามารถปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันได้
3. เล่นร่วมกับเพื่อน ๆ ได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (เรียนรู้ที่จะเล่นคนเดียว หรือเล่นกับผู้อื่น การเล่นเกมต่าง ๆ ตามความคิด)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเล่นอิสระตามความสนใจ การเล่นในห้องเรียน และการปฏิบัติตามข้อตกลง)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กและครูร่วมกันทบทวนข้อตกลงในการเล่นตามมุมมองประสบการณ์ต่าง ๆ ของห้องเรียน
2. เด็กแต่ละคนเลือกเล่นในมุมมองประสบการณ์ต่าง ๆ ของห้องเรียนตามความสนใจ
3. ครูดูแลการเล่นของเด็กอย่างใกล้ชิด และทั่วถึง และแนะนำเพิ่มเติมเด็กคนที่ไม่ปฏิบัติตามข้อตกลง
4. ร่วมกันจัดเก็บของเล่นเข้าที่ เมื่อได้ยินสัญญาณจากครู
5. สรุปการเล่นอิสระในมุมมองประสบการณ์ของห้องเรียนร่วมกัน

สื่อและแหล่งเรียนรู้**สื่อ**

1. ของเล่นและหนังสือนิทานใน

มุมมองประสบการณ์ต่าง ๆ

2. ภาพเมนูอาหารที่ทำจากไข่เค็มดินสอพอง

ในเมนูหนังสือ

3. อุปกรณ์ในการประกอบอาหารในมุมบ้าน
4. เครื่องให้สัญญาณ

แหล่งเรียนรู้

- มุมประสบการณ์ต่าง ๆ ในห้องเรียน

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเล่นอิสระในมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ของห้องเรียนเกี่ยวกับการใช้

ความคิดตามจินตนาการ

2. สังเกตการปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันของเด็กแต่ละคน
3. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเล่นกับเพื่อน ๆ

หน่วย ไข่เค็มดินสอพอง

วันที่ 4

กิจกรรม การเล่นกลางแจ้ง

สาระสำคัญ

การเล่นน้ำ – เล่นทราย เป็นการจัดกิจกรรมที่พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ และความสัมพันธ์กันของมือและตาอีกทางหนึ่ง ครูควรจัดสถานที่เล่นให้เหมาะสมกับวัย และจัดหาอุปกรณ์ในการเล่นอย่างเพียงพอ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ และความสัมพันธ์กันระหว่างมือกับตา
2. ส่งเสริมความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์
3. เกิดความสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การรู้จักใช้วัยต่าง ๆ ให้มีความสัมพันธ์กันในการเล่นคนเดียวและเล่นกับผู้อื่น)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเล่นน้ำ – เล่นทราย การบรรจุและการเทออก การสร้างและการแยกออก)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กเตรียมร่างกายหน้าอาคารเรียนสายชั้นปฐมวัย คือ การสลับมือ การคบมือซ้าย – ขวา การกระโดด 2 เท้า
2. ร่วมกันทบทวนข้อตกลงในการเล่นน้ำ – เล่นทราย
3. เด็กเล่นน้ำ – เล่นทราย อย่างอิสระ ครูดูแลการเล่นของเด็กอย่างใกล้ชิด
4. จัดเก็บอุปกรณ์ในการเล่นน้ำ – เล่นทรายเข้าที่ เมื่อได้ยินสัญญาณจากครู
5. ร่วมกันสรุปการเล่นน้ำ – เล่นทราย ทำความสะอาดร่างกาย

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. อุปกรณ์ในการเล่นน้ำ – เล่นทราย - ที่เล่นน้ำ – เล่นทราย

อย่างหลากหลาย เช่น การบรรจุ ดวง การตัก ฯลฯ

2. เครื่องให้สัญญาณ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ และความสัมพันธ์ของมือกับตาขณะเล่นน้ำ – เล่นทราย
2. สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะเล่นและการแสดงออกในการใช้ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ขณะเล่นน้ำ – เล่นทราย

หน่วย ไข่เค็มดินสอพอง

วันที่ 4

กิจกรรม เกมการศึกษา

สาระสำคัญ

การหาความเหมือนและความแตกต่าง เป็นการพัฒนาความคิดของเด็กได้อีกทางหนึ่ง ซึ่งกิจกรรมที่นำมาให้เด็กปฏิบัตินั้นมีหลากหลาย เช่น เกมวางภาพต่อปลาย (โดมิโน) เกมจับคู่ภาพเหมือน เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนาการคิดหาเหตุผล
2. ส่งเสริมให้มีคุณธรรมความเอื้อเฟื้อ
3. สามารถเล่นร่วมกับผู้อื่นได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (เรียนรู้ลักษณะของสิ่งต่าง ๆ ที่มีความเหมือน และความแตกต่างกัน)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การสังเกต การเปรียบเทียบ การคิดหาเหตุผล การปฏิบัติขณะเล่นกับผู้อื่น)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูอธิบายและสาธิตการเล่นเกมโดมิโนภาพอาหารที่ทำจากไข่เค็มดินสอพอง
2. หาอาสาสมัครจากเด็กทดลองเล่นเกมโดมิโนภาพอาหารที่ทำจากไข่เค็มดินสอพอง ครูแนะนำเพิ่มเติม
3. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ หมุนเวียนเล่นเกมโดมิโนภาพอาหารที่ทำจากไข่เค็มดินสอพอง สลับกับเกมโดมิโนภาพอื่นๆ ที่เคยเล่นมาแล้ว
4. ร่วมกันจัดเก็บเกมเข้าที่ เมื่อได้ยื่นสัญญาณจากครู
5. สรุปการเล่นเกมโดมิโนภาพอาหารที่ทำจากไข่เค็มดินสอพอง

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. เกมโดมิโนภาพอาหารที่ทำจากไข่เค็มดินสอพอง
2. เกมโดมิโนภาพอื่นๆ ที่เคยเล่นมาแล้ว
3. เครื่องให้สัญญาณ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตเด็กขณะเล่นเกมโดมิโนเกี่ยวกับการคิดหาเหตุผล
2. สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะเล่นเกมกับเพื่อน ๆ และการแสดงออกเป็นผู้มีคุณธรรมความเอื้อเฟื้อ

แผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี

หน่วย ไข่เค็มดินสอพอง วันที่ 5 (ประโยชน์และโทษของไข่) กิจกรรม เสริมประสบการณ์
สาระสำคัญ

ไข่ มีประโยชน์ต่อคนเราหลายอย่าง เช่น นำมาเป็นอาหาร (คาว – หวาน) ได้ ทำให้ร่างกายแข็งแรง บำรุงสมอง ช่วยเพิ่มรายได้ เหมาะกับเด็กวัยเรียน นักกีฬาต่าง ๆ แต่ถ้ารับประทานไข่เกินปริมาณความต้องการของร่างกาย สำหรับคนสูงอายุ และไม่รู้จักวิธีการปรุงอาหาร จะทำให้เป็นโรคไขมันสูง และถ้ารับประทานไข่ดิบหรือไม่สุกอาจจะเกิดโทษได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถบอกประโยชน์และโทษของไข่ได้
2. ร่วมสนทนา และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์และโทษของไข่ได้
3. สรุปเรื่องราว และถ่ายทอดให้ผู้อื่นฟังได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก ธรรมชาติรอบตัวเด็ก (เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ที่เกิดประโยชน์และโทษต่อร่างกาย)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเล่าเรื่อง การสนทนา การแสดงความคิดเห็น การสรุปเรื่องราว การถ่ายทอดเรื่องราว การแสดงออกกับเรื่องและเหตุการณ์ต่าง ๆ)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กและครูร่วมกันสนทนา แสดงความคิดเห็นประโยชน์และโทษของไข่
2. เด็ก ๆ ร่วมกันสังเกตภาพเด็กที่มีร่างกายแข็งแรง และอ่อนแอ ภาพคนสูงอายุ โดยครูจัดแบ่งกลุ่มเด็กให้ร่วมสนทนา และแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับอาหารที่เหมาะสมของคนในภาพที่จะรับประทาน โดยส่งตัวแทนออกมาสรุปหน้าห้องเรียนกลุ่มละ 1 คน
3. ครูอธิบายและสาธิตการเลือกซื้อไข่ และไข่เค็มดินสอพอง หาอาสาสมัครจากเด็กแสดงบทบาทสมมติเป็นแม่ค้า และคนซื้อไข่และไข่เค็มดินสอพองในตลาด
4. ร่วมกันสรุปประโยชน์และโทษของไข่รวมทั้งการเลือกซื้อไข่และไข่เค็มดินสอพอง

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ	แหล่งเรียนรู้
1. ภาพเด็กที่มีร่างกายแข็งแรง อ่อนแอ และภาพคนสูงอายุทั้งชาย – หญิง 2. อาหารของจริงชนิดต่าง ๆ และภาพอาหารอื่น รวมทั้งอาหารที่ทำจากไข่ และไข่เค็มคินสอพอง 3. ไข่ และไข่เค็มคินสอพอง 4. ภาชนะสำหรับใส่ไข่ และไข่เค็มคินสอพอง 5. ธนบัตร และเหรียญชนิดต่าง ๆ การวัดและประเมินพัฒนาการ 1. สังเกตเด็กขณะบอกประโยชน์และโทษของไข่ 2. สังเกตการร่วมสนทนา และแสดงความคิดเห็นประโยชน์และโทษของไข่ ขณะร่วมกิจกรรมของเด็ก 3. สังเกตการสรุปเรื่องราวและเล่าเรื่องของเด็กขณะร่วมกิจกรรม	-

หน่วย ไข่เค็มดินสอพอง

วันที่ 5

กิจกรรม การเคลื่อนไหวและจังหวะ

สาระสำคัญ

การเคลื่อนไหวร่างกาย หรือการแสดงท่าทางประกอบคำบรรยาย หรือเรื่องราวต่าง ๆ เป็นการพัฒนาความคิดริเริ่ม และสร้างสรรค์ของเด็ก ขณะออกกำลังกาย โดยเรื่องราวที่ครูบรรยาย ควรชัดเจน มีเนื้อหาเหมาะสมกับวัย และสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมในสัปดาห์นั้น ๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย
2. พัฒนาความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์
3. เกิดความสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การออกกำลังกาย การแสดงออกตามความคิดของตนเอง)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเคลื่อนไหวร่างกาย การคิดท่าทางขณะเคลื่อนไหว และการแสดงออกอย่างสนุกสนาน)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ปฏิบัติกิจกรรมพื้นฐานแบบอยู่กับที่ คือ การโบกมือไปมาทั้ง 2 ข้าง การตบมือเป็นจังหวะ ช้า-เร็ว การยกไหล่ซ้าย-ขวา
2. เด็กแต่ละคนเคลื่อนไหวร่างกายประกอบคำบรรยายของครู โดยคิดท่าทางของตนเองไม่ซ้ำแบบเพื่อน ๆ เช่น เด็ก ๆ ช่วยคุณแม่ทำกับข้าว คือ ไข่เจียว เป็นอาหารที่ทำจากไข่ โดยตอกไข่ใส่ถ้วย 1, 2, 3, ฟอง แล้วใส่น้ำปลา และตีให้เข้ากัน นำกะทะตั้งไฟ เปิดเตาแก๊ส เเทน้ำมันลงไป พอร้อนใส่ไข่ที่เตรียมไว้ลงไป ใช้ตะหลิวกลับไข่พอสุกตักใส่จาน รับประทานกับข้าวสวยร้อน ๆ อร่อยดี เป็นต้น
3. เด็กปฏิบัติกิจกรรมในข้อ 2 ซ้ำอีก แต่ครูอาจเปลี่ยนคำบรรยายใหม่
4. ร่วมกันสรุปการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบคำบรรยาย

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

- เครื่องให้จังหวะ

-

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของเด็กขณะเคลื่อนไหวร่างกาย
2. สังเกตการเคลื่อนไหวร่างกาย ประกอบคำบรรยายของเด็กแต่ละคน
3. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเคลื่อนไหวร่างกายประกอบคำบรรยาย

หน่วย ไข่เค็มดินสอพอง

วันที่ 5

กิจกรรม สร้างสรรค์

สาระสำคัญ

การแสดงออกตามความคิดจินตนาการด้านศิลปะ เราสามารถจัดกิจกรรมให้เด็กได้เลือกปฏิบัติอย่างหลากหลาย เช่น การพิมพ์ภาพ การปั้น การวาดภาพ และการตัดกระดาษเป็นภาพ และตกแต่งภาพด้วยสีเทียน เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนาความคิดตามจินตนาการ
2. สามารถบรรยายผลงานของตนเองได้
3. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การกระทำสิ่งต่าง ๆ ตามจินตนาการของตนเอง และผู้อื่น)

2. ประสบการณ์สำคัญ (การพิมพ์ภาพ การปั้น การพับหรือตัดกระดาษเป็นภาพ และตกแต่งภาพด้วยสีเทียน รวมทั้งการทำงานร่วมกับผู้อื่น)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ร่วมกันจัดเตรียมอุปกรณ์ และสถานที่ในการผลิตชิ้นงานศิลปะ คือ การพิมพ์ภาพจากเปลือกไข่ตามความคิด การปั้นดินน้ำมันอย่างอิสระ และการตัดหรือพับกระดาษเป็นภาพสัตว์ ที่มีไข่รับประทานได้ แล้วทากาวปะลงบนกระดาษ และตกแต่งภาพด้วยสีเทียน
2. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ แต่ละกลุ่มเลือกผลิตชิ้นงานศิลปะตามความสนใจของแต่ละกลุ่มอย่างน้อยกลุ่มละ 2 ชิ้น
3. นำผลงาน แต่ละชิ้นส่งครู บรรยายตามความคิด และจัดเก็บเข้าที่
4. ร่วมกันจัดเก็บอุปกรณ์ และทำความสะอาดสถานที่ผลิตผลงาน
5. เด็กและครูร่วมกันสรุปการผลิตชิ้นงานศิลปะ

สื่อและแหล่งเรียนรู้**สื่อ**

1. สีน้ำ เปลือกไข่ กระดาษ 100 ปอนด์ (แผ่นใหญ่)
2. ดินน้ำมัน แผ่นรองปั้นดินน้ำมัน
3. กระดาษสีต่าง ๆ กาว กรรไกร และสีเทียน

แหล่งเรียนรู้

-

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. ตรวจสอบผลงานของเด็กแต่ละกลุ่ม
2. สังเกตเด็กขณะบรรยายผลงานของตนเอง
3. สังเกตพฤติกรรมแต่ละคนขณะผลิตผลงานร่วมกับเพื่อน ๆ

หน่วย ไข่เค็มดินสอพอง

วันที่ 5

กิจกรรม การเล่นเกม

สาระสำคัญ

มุมประสบการณ์ต่าง ๆ ในห้องเรียน เช่น มุมธรรมชาติ มุมบล็อก มุมหนังสือ เป็นต้น เป็นแหล่งเรียนรู้ที่เด็กสามารถเลือกเล่นได้โดยอิสระตามความสนใจของตนเอง อาจจะเล่นคนเดียวหรือเล่นร่วมกับผู้อื่น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนากล้ามเนื้อมือและตาให้มีความสัมพันธ์กัน
2. ส่งเสริมคุณธรรมความเอื้อเฟื้อ และการแบ่งปัน
3. จัดเก็บของเล่นเข้าที่ได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (เรียนรู้ที่จะเล่นคนเดียว หรือเล่นกับผู้อื่น การเล่นเกมต่าง ๆ ตามความคิดและความสนใจ)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การเล่นอิสระ การเล่นในห้องเรียน การประสานสัมพันธ์ของมือกับตา การแสดงออกด้านคุณธรรมความเอื้อเฟื้อ)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ทบทวนข้อตกลงในการเล่นอิสระในมุมประสบการณ์ร่วมกัน
2. เด็กแต่ละคนเลือกเล่นตามความสนใจของตนเองตามมุมต่าง ๆ
3. ครูดูแลการเล่นของเด็กอย่างใกล้ชิด และสังเกตพฤติกรรมอย่างทั่วถึง
4. ร่วมกันจัดเก็บของเล่นเข้าที่ เมื่อได้ยินสัญญาณจากครู ครูดูแลความเรียบร้อย
5. สรุปการเล่นอิสระในมุมประสบการณ์

สื่อและแหล่งเรียนรู้**สื่อ****แหล่งเรียนรู้**

1. ของเล่นและหนังสือในมุมประสบการณ์ต่าง ๆ - มุมประสบการณ์ต่าง ๆ ในห้องเรียน
2. ภาพเด็กที่มีร่างกายแข็งแรง และอ่อนแอ

รวมทั้งภาพคนสูงอายุ ชาย – หญิง ในมุมหนังสือ

3. ภาพเมนูอาหารที่ทำจากไข่ ในมุมหนังสือ
4. ธนบัตรและเหรียญจำลองชนิดต่าง ๆ ในมุมบทบาทสมมติ
5. เครื่องให้สัญญาณ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตเด็กในการใช้กล้ามเนื้อมือและตา ขณะเล่นอิสระตามมุมต่าง ๆ
2. สังเกตพฤติกรรมเด็กเกี่ยวกับการแสดงออกมีความเอื้อเฟื้อ การแบ่งปัน และขณะจัดเก็บของเล่นเข้าที่หลังเลิกเล่นแล้ว

หน่วย ไข่เค็มดินสอพอง

วันที่ 5

กิจกรรม การเล่นเกมกลางแจ้ง

สาระสำคัญ

เกมกินไข่แสนอร่อย เป็นเกมที่พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ และความคล่องแคล่วว่องไว ในขณะที่เคลื่อนไหวร่างกาย ตลอดจนเป็นการฝึกการปฏิบัติตามข้อตกลงและกติกาง่าย ๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ
2. สามารถปฏิบัติตามข้อตกลงและกติกาง่าย ๆ ได้
3. เกิดความสนุกสนาน

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (การออกกำลังกาย เรียนรู้ข้อตกลงและกติกา ง่าย ๆ ร่วมกัน)
2. ประสพการณ์สำคัญ (การเคลื่อนไหวร่างกาย การปฏิบัติตามข้อตกลง การผ่อนคลาย และ การเล่นร่วมกับผู้อื่น)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. เด็กเตรียมร่างกายบริเวณหน้าอาคารเรียนสายชั้นปฐมวัย โดยยืนอย่างอิสระ คือ การสลัดมือ การวิ่งอยู่กับที่ และการกระโดดสลับเท้า
2. ครูอธิบายและสาธิตการเล่นเกมกินไข่แสนอร่อยให้เด็กดู
3. หออาสาสมัครจากเด็กทดลองเล่นเกมกินไข่แสนอร่อย ครูอธิบายเพิ่มเติม
4. จัดแบ่งเด็กเป็นแถวตอนลึก เล่นเกม “กินไข่แสนอร่อย” ครูดูแลการเล่นอย่างใกล้ชิด
5. ร่วมกันสรุปการเล่นเกม “กินไข่แสนอร่อย” และเด็กเล่นเครื่องเล่นสนามอย่างอิสระ
6. ทำความสะอาดร่างกาย เข้าห้องเรียน

สื่อและแหล่งเรียนรู้**สื่อ**

1. เกม “กินไข่แสนอร่อย”
2. อาหารที่ทำจากไข่และภาชนะใส่อาหาร

และอุปกรณ์ในการรับประทานอาหาร

3. แก้วน้ำจำนวนแถวของเด็ก
4. นกหวีด เครื่องเล่นสนามชนิดต่าง ๆ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของเด็กขณะเล่นเกม “กินไข่แสนอร่อย” และเตรียมร่างกาย
2. สังเกตการปฏิบัติตามข้อตกลง และกติกาขณะเล่นเกม “กินไข่แสนอร่อย”
3. สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะเล่นเกม “กินไข่แสนอร่อย”

แหล่งเรียนรู้

1. สนามบริเวณหน้าอาคารเรียนสายชั้นปฐมวัย
2. สนามเด็กเล่นของโรงเรียน

หน่วย ไข่เค็มดินสอพอง

วันที่ 5

กิจกรรม เกมการศึกษา

สาระสำคัญ

การจับคู่ภาพที่มีจำนวนเท่ากัน เป็นการฝึกทักษะการสังเกต และเปรียบเทียบอีกทางหนึ่ง เป็นการพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็ก และฝึกทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์
2. เด็กสามารถบอกค่าจำนวนต่าง ๆ
3. จัดเก็บเกมเข้าที่ได้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (การเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ การเรียนรู้ค่าจำนวนต่าง ๆ)
2. ประสบการณ์สำคัญ (การสังเกต การเปรียบเทียบ การจับคู่)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูอธิบายและสาธิตการเล่นเกมจับคู่ภาพอาหารที่ทำจากไข่ และ ไข่เค็มดินสอพอง ที่มีจำนวนเท่ากัน
2. หาอาสาสมัครจากเด็กทดลองเล่นเกมจับคู่ภาพอาหารที่ทำจากไข่ และ ไข่เค็มดินสอพอง ที่มีจำนวนเท่ากัน ครูแนะนำเพิ่มเติม
3. จัดแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่ม ๆ หมุนเวียนเล่นเกมจับคู่ภาพอาหารที่ทำจากไข่ และ ไข่เค็มดินสอพอง ที่มีจำนวนเท่ากัน สลับกับเกมจับคู่ภาพอื่นๆ ที่เคยเล่นมาแล้ว
4. ครูดูแลการเล่นของเด็กอย่างใกล้ชิด
5. เด็กร่วมกันจัดเก็บเกมเข้าที่ เมื่อได้ยินสัญญาณจากครู
6. ร่วมกันสรุปการเล่นเกมจับคู่ภาพอาหารที่ทำจากไข่ชนิดต่าง ๆ

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ

แหล่งเรียนรู้

1. เกมจับคู่ภาพอาหารที่ทำจากไข่ และ ไข่เค็มดินสอพอง ที่มีจำนวนเท่ากัน
2. เกมจับคู่ภาพอื่น ๆ ที่เคยเล่นมาแล้ว
3. เครื่องให้สัญญาณ

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตเด็กขณะเล่นเกมจับคู่ภาพต่าง ๆ เกี่ยวกับพื้นฐานทางคณิตศาสตร์เช่น ค่าจำนวนต่าง ๆ
2. สังเกตเด็กขณะจัดเก็บเกมเข้าที่

ภาคผนวก

คำคล้องจอง

คำคล้องจอง ข.เอ๋ย ข.ไข

(ไม่ทราบนามผู้แต่ง)

ข.เอ๋ย ข.ไข	ไขเป็ด ไขไก่ ไขปู ไขปลา
ล้วนมีประโยชน์เป็นโภชนา	คนเรานำมาเป็นอาหารเอ

เพลง

เพลง แม่ไก่

(ไม่ทราบนามผู้แต่ง)

แม่ไก่ ออกไขวันละฟอง	ไขวันละฟอง ไขวันละฟอง
แม่ไก่ ออกไขทุกวัน	(1) วันได้ไข (1) ฟอง
ตัก ตัก ตัก กระจาดัก (ซ้ำ)	

หมายเหตุ ถ้าร้องครั้งที่ 2 จะเปลี่ยนตัวเลขจาก 1 เป็น 2, 3, 4,.....ไปเรื่อยๆ จนกว่าจะหยุดร้อง

ความรู้สำหรับครู

การทำไข่เค็มดินสอพอง

(เคหะกิจเกษตรจังหวัดลพบุรี)

ส่วนผสม

1. ดินสอพองบดละเอียด	6 ชีด
2. เกลือเม็ด	2 ชีด
3. ขี้เถ้าแกลบ	2 ชีด
4. น้ำสะอาด	1 แก้ว
5. ไข่เป็ด	10 ฟอง

วิธีทำ

ผสมดินสอพองบดละเอียด เกลือ ขี้เถ้าแกลบ เข้าด้วยกันแล้วเติมน้ำทีละน้อย นวดให้เข้ากัน นำไปพอกไข่เป็ดหนาประมาณ $\frac{1}{2}$ เซนติเมตร แล้วนำไปคลุกกับขี้เถ้าแกลบ ใส่ภาชนะที่มิดชิด เก็บไว้ประมาณ 12-15 วัน เอาดินสอพองออกจากไข่ล้าง และนำไปต้มด้วยน้ำสารส้มนานประมาณ 20 นาที ถ้าจะรับประทานชนิดทอดไข่ดาว ก็นำไข่เก็บไว้น้อยกว่า 12-15 วัน

เทคนิค

เลือกไข่ที่ใหม่ จะเพิ่มความอร่อย และสีของไข่แดงจะสดสวยยิ่งขึ้น

เกมการละเล่น

เกมกินไข่แสนอร่อย

(จิราพร นุ่มฤทธิ์)

จุดประสงค์

1. พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ
2. สามารถปฏิบัติตามกติกาง่าย ๆ ได้
3. เกิดความสนุกสนาน

จำนวนผู้เล่น

- ไม่จำกัดจำนวน (แต่จัดเด็กเป็นกลุ่ม ๆ ละเท่า ๆ กัน)

อุปกรณ์

1. อาหารที่ทำจากไข่
2. นกหวีด
3. แก้วใส่วางอาหารที่ทำจากไข่

วิธีเล่น

1. เด็กทุกแถวขึ้นเข้าแถวตอนลึก แถวละเท่า ๆ กัน
2. ครูให้สัญญาณ เด็กที่ยืนคนแรกเดินไปจุดที่กำหนดแล้วกินไข่ที่เตรียมไว้ 1 ช้อน จากนั้นกลับตัว เดินกลับมาที่แถวสัมผัสมือกับคนถัดไป แล้วไปต่อท้ายแถวของตนเอง
3. คนที่ 2 ปฏิบัติเช่นเดียวกับคนที่ 1 ไปจนถึงคนสุดท้ายของแถว ให้ทุกคนในแถวนั่งลงพร้อมกัน

ภาคผนวก ง

แบบประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสมของหลักสูตรปฐมวัยโดยใช้สาระท้องถิ่น

แบบประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสมของหลักสูตรปฐมวัยโดยใช้สาระท้องถิ่น

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			
	สอดคล้อง - เหมาะสม	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง - เหมาะสม	โปรดระบุรายละเอียดและ ยกตัวอย่างประกอบ
1. หลักการของหลักสูตร เหมาะสมกับการนำไปปฏิบัติจริง				
2. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เหมาะสมกับวัย และพัฒนาการของเด็กปฐมวัย อายุ 5 ปี				
3. เป้าหมายของหลักสูตร มีความเหมาะสมกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น				
4. เนื้อหาของหลักสูตร 4.1 สอดคล้องกับสาระท้องถิ่น 4.2 เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็กอายุ 5 ปี 4.3 เด็กสามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน				
5. การจัดกิจกรรมของหลักสูตร มีความเหมาะสมกับจิตวิทยาการเรียนรู้ และพัฒนาการของเด็กปฐมวัย โดยเด็กมีความสนใจ ขณะร่วมกิจกรรม และปฏิบัติกิจกรรมอย่างมีความสุข				
6. การจัดกิจกรรมของหลักสูตร โดยใช้สาระท้องถิ่น เหมาะสมกับ 6.1 การส่งเสริมความรู้				

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			
	สอดคล้อง - เหมาะสม	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง - เหมาะสม	โปรครระบุรายละเอียดและ ยกตัวอย่างประกอบ
6.2 เจตคติที่ดีทำให้มีความรัก และความภูมิใจในท้องถิ่นของตน				
6.3 เด็กสามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม สังเกตได้จากพฤติกรรมที่เด็กแต่ละ คนแสดงออก				
7. การวัดและประเมินผลหลักสูตร โดยใช้สาระท้องถิ่น 7.1 มีความเหมาะสมกับวัยและ พัฒนาการของเด็กปฐมวัย 7.2 เด็กสามารถปฏิบัติได้และมี พัฒนาการทุกด้านเป็นไปตามวัย				

รายการอื่น ๆ ที่ควรเพิ่มเติม.....

(ลงชื่อ)

(.....)

ผู้เชี่ยวชาญ

ภาคผนวก จ

แบบประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสมของแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้สาระท้องถิ่น

**แบบประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสมของแผนการจัดประสบการณ์
โดยใช้สาระท้องถิ่น**

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			
	สอดคล้อง - เหมาะสม	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง - เหมาะสม	โปรดบรรยายละเอียดและ ยกตัวอย่างประกอบ
1. จุดประสงค์				
1.1 มีความสอดคล้องกับหลักสูตร แกนกลาง (หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546) กระทรวงศึกษาธิการ				
1.2 ครอบคลุมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ - จิตใจ ด้านสังคม และด้าน สติปัญญา				
1.3 สอดคล้องกับความต้องการ ของชุมชน				
2. สาระการเรียนรู้				
2.1 มีความครอบคลุมตาม วัตถุประสงค์				
2.2 สอดคล้องกับสาระท้องถิ่น และการดำเนินชีวิตประจำวันของเด็ก รวมทั้งชุมชน				
2.3 มีความทันสมัยและเป็น ปัจจุบัน				
2.4 มีความถูกต้อง ชัดเจน เข้าใจ ง่าย ไม่สับสน				
2.5 ครอบคลุมความต้องการของ ท้องถิ่น				

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			
	สอดคล้อง - เหมาะสม	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง - เหมาะสม	โปรดบรรยายละเอียดและ ยกตัวอย่างประกอบ
3. กิจกรรมการเรียนรู้				
3.1 มีความสอดคล้องกับ จุดประสงค์				
3.2 เหมาะสมกับสาระท้องถิ่นและ สภาพแวดล้อม				
3.3 จัดการเรียนรู้โดยมุ่งเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ				
3.4 ส่งเสริมความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ของเด็ก				
3.5 ใช้เทคนิคในการจัดกิจกรรมที่ น่าสนใจเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ และ วัยของเด็ก				
4. สื่อและแหล่งเรียนรู้				
4.1 มีความสอดคล้องกับกิจกรรม การเรียนรู้				
4.2 ใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้อย่าง หลากหลายที่มีในท้องถิ่น				
4.3 เด็กเกิดการเรียนรู้ตาม วัตถุประสงค์				
4.4 มีความเหมาะสมกับวัยและ พัฒนาการของเด็กปฐมวัย				
4.5 น่าสนใจและเกิดประโยชน์ อย่างคุ้มค่า				
5. การวัดและประเมินพัฒนาการ				
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้				

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			
	สอดคล้อง - เหมาะสม	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง - เหมาะสม	ไปกระบุรีรายละเอียดและ ยกตัวอย่างประกอบ
5.2 ประเมินได้ครอบคลุม พัฒนาการครบทุกด้าน				
5.3 มีการประเมินอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ				
5.4 ประเมินตามสภาพจริง เหมาะสมกับวัยด้วยวิธีหลากหลาย				
5.5 มีการวางแผนการประเมิน อย่างเป็นระบบ				

รายการอื่น ๆ ที่ควรเพิ่มเติม.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ)

(.....)

ผู้เชี่ยวชาญ

ภาคผนวก ฉ

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้และเจตคติที่มีต่อท้องถิ่นระหว่างเรียน

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้และเจตคติที่มีต่อท้องถิ่นระหว่างเรียน

หน่วย.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ชื่อ (ค.ช./ค.ญ.).....ชั้นอนุบาลปีที่ 2/2

รายการที่สังเกต	ระดับการปฏิบัติงาน		
	ปฏิบัติได้ดี	ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง	ปฏิบัติไม่ได้
กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ			
1. การเคลื่อนไหวพื้นฐานอยู่กับที่และเคลื่อนที่			
2. การเคลื่อนไหวตามจังหวะ และปฏิบัติตาม สัญญาณคำสั่ง			
3. การทำท่าทางกายบริหารประกอบเพลง คำคล้องจอง			
4. การเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์			
5. การเล่นหรือการแสดงท่าทางตามคำบรรยาย			
6. การปฏิบัติตนเป็นผู้นำ ผู้ตาม			
กิจกรรมเสริมประสบการณ์			
1. การมีความสนใจ และตั้งใจฟังเรื่องราวต่าง ๆ			
2. การร่วมสนทนาซักถาม และตอบคำถาม			
3. การร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระท้องถิ่น ที่ได้เรียนรู้อย่างมีเหตุผล			
4. การร่วมกิจกรรมกลุ่มด้วยความสนใจ			
5. สามารถเกิดการเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับท้องถิ่น ด้วยตนเองได้			
กิจกรรมสร้างสรรค์			
1. แสดงออกในการใช้ความริเริ่ม สร้างสรรค์ และ จินตนาการ			
2. แสดงความสนใจ และตั้งใจผลิตผลงาน			
3. การใช้กล้ามเนื้อเล็กและการประสานสัมพันธ์ ของมือและตา			

รายการที่สังเกต	ระดับการปฏิบัติงาน		
	ปฏิบัติได้ดี	ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง	ปฏิบัติไม่ได้
4. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีความอดทน และรอคอยได้			
5. แสดงออกเป็นผู้มีความเอื้อเฟื้อ และแบ่งปันได้			
6. สามารถบรรยายผลงานของตนเองได้			
7. แสดงความชื่นชมผลงานของตนเองและของเพื่อนได้			
8. ผลิตผลงานร่วมกับเพื่อน ๆ ได้			
กิจกรรมการเล่นเสรี/ตามมุม			
1. แสดงออกเป็นผู้มีความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์			
2. แสดงออกเป็นผู้มีความเอื้อเฟื้อและแบ่งปัน			
3. สามารถคิดวางแผนและแก้ปัญหาได้เอง			
4. สามารถเล่นร่วมกับเพื่อน ๆ ได้			
5. ปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันได้			
6. ร่วมจัดเก็บของเล่น/อุปกรณ์เข้าที่ที่ได้			
กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง			
1. เคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายได้อย่างคล่องแคล่ว			
2. ปฏิบัติตามข้อตกลงหรือกติกาได้			
3. การเล่นกับอุปกรณ์ต่าง ๆ ได้ถูกวิธีและคล่องแคล่ว			
4. ปฏิบัติตนในการอดทนและรอคอยได้			
5. แสดงออกเป็นผู้มีน้ำใจเอื้อเฟื้อต่อเพื่อน			
6. การรู้จักวิธีการเล่นอย่างปลอดภัย			
กิจกรรมเกมการศึกษา			
1. สามารถเล่นร่วมกับผู้อื่นได้			
2. ใช้ความคิด และหาเหตุผลขณะเล่นได้ตามวัย			
3. สามารถสังเกต และเปรียบเทียบได้			
4. เล่นเกมได้ถูกต้อง			

รายการที่สังเกต	ระดับการปฏิบัติงาน		
	ปฏิบัติได้ดี	ปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง	ปฏิบัติไม่ได้
5. จัดเก็บเกมเข้าที่ไว้เมื่อเล่นเสร็จแล้ว			
การมีเจตคติที่ดีต่อห้องถิ่น			
1. ในขณะที่เรียนเกี่ยวกับสาระห้องถิ่นเด็กมีพฤติกรรมดังนี้			
1.1 ร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็นด้วยความสนใจ			
1.2 ร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน			
1.3 เด็กนำภาพ หรืออุปกรณ์ สื่อ ที่เกี่ยวกับห้องถิ่นมาดูหรือเล่นด้วยความสนใจ			
1.4 การไปทัศนศึกษานอกสถานที่เกี่ยวกับห้องถิ่น เด็กแสดงออกถึงความสนใจ โดยซักถามครูหรือผู้รู้ในเรื่องนั้น ๆ			
2. หลังจากเรียนเกี่ยวกับสาระห้องถิ่นแล้วเด็กมีพฤติกรรมดังนี้			
2.1 สนใจและรู้จักสิ่งต่าง ๆ ที่มีในห้องถิ่น			
2.2 เด็กแสดงออกทางงานศิลปะเกี่ยวกับเรื่องราวของห้องถิ่น			
2.3 หลังจากเรียนจบแล้วเด็กยังสนทนา ซักถามเกี่ยวกับเรื่องห้องถิ่นที่ได้เรียนไป			
2.4 ปฏิบัติตามประเพณี วัฒนธรรมของห้องถิ่นได้			
2.5 เด็กสามารถนำความรู้เกี่ยวกับห้องถิ่นไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้			

ภาคผนวก ข

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. นางสาวราตรี	ฤทธิสาร	ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ รับผิดชอบ การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1
2. นางสาวสมพิศ	วงศ์แหยม	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ รับผิดชอบ การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาและการบวนการเรียนรู้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1
3. นางปิยะนาถ	เกิด โภคา	หัวหน้าฝ่ายการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศึกษา และครูผู้ปฏิบัติหน้าที่จัดประสบการณ์เด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลลพบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ “แผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี”

1. นางสุนทรี	ทองระยับ	ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มปฐมวัย และครูผู้สอน ระดับปฐมวัยศึกษา โรงเรียนอนุบาลสระบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 วุฒิการศึกษา (กศ.ม.) วิชาเอกปฐมวัยศึกษา
2. นางวรรณณา	เปลี่ยนศักดิ์	ปฏิบัติหน้าที่ครูผู้สอนระดับปฐมวัยศึกษา โรงเรียนอนุบาลสระบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 วุฒิการศึกษา (กศ.ม.) วิชาเอกปฐมวัยศึกษา
3. นางสาวสิริชนม์	ปิ่นน้อย	ปฏิบัติหน้าที่ครูผู้สอนระดับปฐมวัยศึกษา โรงเรียนอนุบาลสระบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 วุฒิการศึกษา (ก.ม.) วิชาเอกปฐมวัยศึกษา

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางจิราพร นุ่มฤทธิ์
วัน เดือน ปีเกิด	9 กุมภาพันธ์ 2499
สถานที่เกิด	อำเภอบ้านหมอ จังหวัดสระบุรี
ประวัติการศึกษา	กศ.บ. (ประถมศึกษา) มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ พิชญ โลก 2521
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนเมืองใหม่ (ชลอราษฎร์รังสฤษดิ์) อำเภอมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1
ตำแหน่ง	ครู คศ. 3 (ปฐมวัยศึกษา)